

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο	Τίτλος	Σελ.
	Πρόλογος	1
	Εισαγωγή	3
	Μέρος Πρώτο: Ανάλυση και Διάγνωση	
1	Οι Πόλεις Μεσαίου Μεγέθους στο Νέο Οικονομικό Περιβάλλον	7
1.1	<i>Εισαγωγή</i>	7
1.2	<i>Το νέο οικονομικό περιβάλλον: η διεθνοποίηση και οι διαρθρωτικές μεταβολές της οικονομίας</i>	8
1.3	<i>Οι Ευρωπαϊκές πόλεις μεσαίου μεγέθους</i>	10
1.4	<i>Οι επιπτώσεις του νέου οικονομικού περιβάλλοντος στις Ελληνικές πόλεις μεσαίου μεγέθους</i>	14
2	Η Ιστορική Εξέλιξη της Πόλης του Βόλου	17
3	Τα Χωροταξικά, Δημογραφικά, Οικονομικά και Κοινωνικά Χαρακτηριστικά του Βόλου	23
3.1	<i>Τα Χωροταξικά Χαρακτηριστικά</i>	23
3.2	<i>Τα Δημογραφικά Χαρακτηριστικά</i>	33
3.3	<i>Το Επίπεδο Ανάπτυξης</i>	40
3.4	<i>Η Διάρθρωση της Οικονομίας</i>	48
3.5	<i>Η Επιχειρηματική Δραστηριότητα</i>	64
3.6	<i>Ανθρώπινο Δυναμικό, Απασχόληση και Ανεργία</i>	93
3.7	<i>Η Αξιολόγηση της Πόλης από τους Κατοίκους</i>	109
3.8	<i>Έρευνα Πεδίου για την Πόλη του Βόλου</i>	121

3.9	<i>Ανάλυση SWOT των Χωροταξικών, Δημογραφικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Χαρακτηριστικών του Π.Σ. Βόλου</i>	130
4	Η Πολεοδομική Οργάνωση και ο Αστικός Εξοπλισμός στο Π. Σ. Βόλου	135
4.1	<i>Πολεοδομική Οργάνωση</i>	135
4.2	<i>Χρήσεις Γης</i>	155
4.3	<i>Αστικές Υποδομές</i>	169
4.4	<i>Παραγωγικές-Επιστημονικές Υποδομές</i>	188
4.5	<i>Κοινωνικός Εξοπλισμός της Περιοχής Μελέτης</i>	198
4.6	<i>Ελεύθερος Χρόνος (Πολιτιστικές Υποδομές- Τουρισμός-Αθλητισμός)</i>	225
4.7	<i>Περιβάλλον και Περιβαλλοντικές Υποδομές</i>	261
4.8	<i>Αστική / Οικιστική Ανάπτυξη</i>	273
4.9	<i>Ανάλυση SWOT σε θέματα Πολεοδομικής Οργάνωσης και Αστικού Εξοπλισμού</i>	282
Μέρος Δεύτερο: Αξιολόγηση		
5	Ισχυρά και Αδύνατα Σημεία της Πόλης, Ευκαιρίες και Απειλές	285
5.1	<i>Εισαγωγή</i>	285
5.2	<i>Οι επιπτώσεις των Ολυμπιακών Αγώνων στο Βόλο</i>	286
5.3	<i>Πλεονεκτήματα και ισχυρά σημεία της πόλης</i>	288
5.4	<i>Μειονεκτήματα και αδύνατα σημεία</i>	294
5.5	<i>Ευκαιρίες από το εξωτερικό περιβάλλον</i>	299
5.6	<i>Απειλές από το εξωτερικό περιβάλλον</i>	304
Μέρος Τρίτο: Στρατηγική και Πολιτικές		
6	Η Στρατηγική και οι Στόχοι της Ανάπτυξης	309
6.1	<i>Εισαγωγή</i>	309

6.2	<i>Βασικές προϋποθέσεις επιτυχούς αναπτυξιακής στρατηγικής</i>	310
6.3	<i>Οι στρατηγικές επιλογές της πόλης</i>	313
6.4	<i>Οι στόχοι της ανάπτυξης</i>	317
7	<i>Οι Άξονες Δράσης και οι Σημαντικές Παρεμβάσεις για την Ανάπτυξη της Πόλης</i>	321
7.1	<i>Οι άξονες δράσης</i>	321
7.2	<i>Είκοσι σημαντικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της πόλης</i>	331
8	<i>Οι Πολιτικές Ανάπτυξης</i>	387
8.1	<i>Εισαγωγή</i>	387
8.2	<i>Οι Πολιτικές Ανάπτυξης: Συνολική Παρουσίαση</i>	388
8.3	<i>Οι πολιτικές ανάπτυξης του τουρισμού της πόλης και διεύρυνσης των δυνατοτήτων αναψυχής με την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει η ιστορία, η μυθολογία, ο πολιτισμός, το Πανεπιστήμιο και ο αθλητισμός.</i>	391
8.4	<i>Οι πολιτικές ενίσχυσης της βιομηχανικής ταυτότητας της πόλης και ανάπτυξης δραστηριοτήτων με έμφαση στην καινοτομία, την ποιότητα και την εξωστρέφεια.</i>	393
8.5	<i>Οι πολιτικές ενίσχυσης της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και διαμόρφωσης ενός ισχυρού επιστημονικού πόλου ανάπτυξης με κέντρο το Πανεπιστήμιο που θα αποτελεί τη νέα βιομηχανία της γνώσης.</i>	395
8.6	<i>Οι πολιτικές ενίσχυσης της ποιότητας ζωής, των υποδομών, του περιβάλλοντος, της αισθητικής και της ταυτότητας της πόλης</i>	397
8.7	<i>Οι πολιτικές αξιοποίησης των δυνατοτήτων οικονομικής ολοκλήρωσης σε περιφερειακό επίπεδο και διαμόρφωσης των συνθηκών για την ανάδειξη της πόλης σε κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας.</i>	400
8.8	<i>Οι πολιτικές ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και προστασίας κοινωνικών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού</i>	402

Αναλυτική παρουσίαση δράσεων

1	<i>Ανάπτυξη του τουρισμού της πόλης και διεύρυνση των δυνατοτήτων αναψυχής με την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει η ιστορία, η μυθολογία, ο πολιτισμός, το Πανεπιστήμιο και ο αθλητισμός.</i>	405
2	<i>Ενίσχυση της βιομηχανικής ταυτότητας της πόλης και ανάπτυξη δραστηριοτήτων με έμφαση στην καινοτομία, την ποιότητα και την εξωστρέφεια</i>	435

<i>3 Ενίσχυση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και διαμόρφωση ενός ισχυρού επιστημονικού πόλου ανάπτυξης με κέντρο το Πανεπιστήμιο που θα αποτελεί τη νέα βιομηχανία της γνώσης</i>	458
<i>4 Ενίσχυση της ποιότητας ζωής, των υποδομών, του περιβάλλοντος, της αισθητικής και της ταυτότητας της πόλης</i>	484
<i>5 Αξιοποίηση των δυνατοτήτων οικονομικής ολοκλήρωσης σε περιφερειακό επίπεδο και διαμόρφωση των συνθηκών για την ανάδειξη της πόλης σε κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας</i>	536
<i>6 Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και προστασία κοινωνικών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού</i>	557
Βιβλιογραφία	575

Πρόλογος

Η εκπόνηση του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης (ΣΣΑ) του Βόλου ανατέθηκε από την Δημοτική Τουριστική Εταιρεία Βόλου (ΔΗΤΕΒ) μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Βόλου στο Εργαστήριο Περιφερειακών Οικονομικών Αναλύσεων του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΤΜΧΠΠΑ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Στη σύμβαση η οποία υπογράφηκε, ορίστηκε ως επιστημονικός υπεύθυνος του ΣΣΑ ο καθηγητής Γιώργος Πετράκος. Για την εκπόνηση του ΣΣΑ συνεργάστηκαν το Εργαστήριο Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού, το Εργαστήριο Υποδομών Τεχνολογικής Πολιτικής και Ανάπτυξης, το Εργαστήριο Αξιολόγησης Πολιτικών και Προγραμμάτων Ανάπτυξης και το Εργαστήριο Χωρικής Ανάλυσης, GIS και Θεματικής Χαρτογραφίας του ΤΜΧΠΠΑ. Για την ολοκλήρωση του ΣΣΑ εργάστηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα μια πολυπληθής ομάδα καθηγητών και συνεργατών του Τμήματος:

1. Γιώργος Πετράκος, Οικονομολόγος, Ειδικός σε θέματα ανάπτυξης πόλεων, Καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης του Χώρου,, Διευθυντής Εργαστηρίου Περιφερειακών Οικονομικών Αναλύσεων, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Επιστημονικός Υπεύθυνος
2. Άγγελος Κότιος, Οικονομολόγος, ειδικός σε θέματα αναπτυξιακών προγραμμάτων, Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνούς Ανάπτυξης, Διευθυντής Εργαστηρίου Αξιολόγησης Πολιτικών και Προγραμμάτων Ανάπτυξης, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

3. Παντολέων Σκάγιαννης, Αρχιτέκτων-Χωροτάκτης, ειδικός σε θέματα πολιτικής υποδομών, Αναπληρωτής Καθηγητής Πολιτικής Υποδομών, Διευθυντής Εργαστηρίου Υποδομών Τεχνολογικής Πολιτικής και Ανάπτυξης, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
4. Οικονόμου Δημήτρης, Αρχιτέκτων-Χωροτάκτης-Πολεοδόμος, ειδικός σε θέματα πολεοδομικής πολιτικής, Καθηγητής Χωροταξίας, Διευθυντής Εργαστηρίου Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
5. Ψυχάρης Γιάννης, Οικονομολόγος, ειδικός σε θέματα κοινωνικής και περιφερειακής πολιτικής, Επίκουρος Καθηγητής Περιφερειακής Οικονομικής Πολιτικής, Εργαστήριο Περιφερειακών Οικονομικών Αναλύσεων, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
6. Δέφνερ Αλέξης, Αρχιτέκτων-Πολεοδόμος, ειδικός σε θέματα σχεδιασμού δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου, Επίκουρος Καθηγητής Πολεοδομίας, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
7. Λαλένης Κώστας, Πολεοδόμος, ειδικός σε θέματα πολεοδομικής πολιτικής, Λέκτορας Πολεοδομίας, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
8. Αρβανιτίδης Πασχάλης, Τοπογράφος-Οικονομολόγος, ειδικός σε θέματα αστικής διάρθρωσης, Λέκτορας Οικονομικού Τμήματος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
9. Παπαδούλης Απόστολος, Οικονομολόγος, ειδικός σε θέματα βιομηχανικής πολιτικής, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Εντεταλμένος Διδασκαλίας, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
10. Αναστασία Τράμπα, Χωροτάκτης-Συγκοινωνιολόγος, ειδική σε θέματα σχεδιασμού αστικών δικτύων μεταφορών, ΕΤΕΠ Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
11. Πλαγεράς Παναγιώτης, Βιοχημικός, ειδικός σε θέματα περιβαλλοντικών πολιτικών, Αναπληρωτής Καθηγητής ΤΕΙ Λάρισας.

12. Χαράλαμπος Σκυργιάννης, Συγκοινωνιολόγος, ειδικός σε θέματα αστικών μεταφορών, Υποψήφιος Διδάκτωρ και Εντεταλμένος Διδασκαλίας, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
13. Σωτήρης Παυλέας, Χωροτάκτης-Πολεοδόμος, ειδικός σε θέματα ανάπτυξης πόλεων, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
14. Γιάννης Σαράτσης, Χωροτάκτης-Πολεοδόμος, ειδικός σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
15. Θόδωρος Μεταξάς, Οικονομολόγος, ειδικός σε θέματα ανταγωνισμού πόλεων, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
16. Χριστίνα Κρητικού, Οικονομολόγος, ειδική σε θέματα έρευνας, Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
17. Δημήτρης Χριστοδούλου, Χωροτάκτης-Πολεοδόμος, ειδικός σε θέματα απασχόλησης, Δήμος Βόλου.
18. Ελευθερία Μπουντούρη, Χωροτάκτης-Πολεοδόμος, ειδική σε θέματα χαρτογραφίας, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Εισαγωγή

Η διεθνής εμπειρία καταδεικνύει με ένα συνεχώς αυξανόμενο ρυθμό ότι η διαδικασία της 'ανάπτυξης' σε τοπικό επίπεδο στηρίζεται πλέον στο στρατηγικό σχεδιασμό, ο οποίος αποτελεί μια επιστημονική διαδικασία επιλογής μακροπρόθεσμων στόχων και πολιτικών ανάπτυξης.

Τα στρατηγικά Σχέδια Ανάπτυξης καλύπτουν ένα ευρύ πεδίο θεμάτων τα οποία επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα και την ποιότητα ζωής της τοπικής οικονομίας και επικεντρώνουν σε αυτά τα οποία θεωρούνται ως καθοριστικής σημασίας για την περιοχή.

Αποτελούν απαραίτητα εργαλεία σχεδιασμού, καθώς τόσο το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης της επόμενης περιόδου 2007-13 όσο και εθνικά προγράμματα (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, Πρόγραμμα Θησέας, κλπ), απαιτούν σχέδιο αιτιολόγησης της σημασίας και της προτεραιότητας κάθε δράσης, αλλά και του τρόπου με τον οποίο εντάσσεται σε ένα ενιαίο σύνολο αναπτυξιακών παρεμβάσεων.

Τα περισσότερα σχέδια ανάπτυξης χρησιμοποιούν την ανάλυση SWOT, η οποία αποτελεί μεθοδολογία διάγνωσης τόσο του εσωτερικού (internal situation audit) όσο και του εξωτερικού περιβάλλοντος (external situation audit) ενός νομού. Η λέξη αποτελεί συντομογραφία των αγγλικών λέξεων, *Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats*, δηλαδή: *Αδυναμίες, Δυνατότητες, Ευκαιρίες, Απειλές*. Αφορά την ανάλυση που λαμβάνει χώρα στο εσωτερικό περιβάλλον της πόλης και επιδιώκει τη διάγνωση των δυνατοτήτων

και των αδυναμιών του, ενώ λαμβάνει ταυτόχρονα υπόψη της τις ευκαιρίες και τις απειλές οι οποίες προέρχονται στο το άμεσο εξωτερικό περιβάλλον.

Σκοπός του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης (ΣΣΑ) Βόλου είναι η ανάλυση και αξιολόγηση των αναπτυξιακών δεδομένων του Βόλου και η κατάθεση μιας συγκεκριμένης πρότασης για την ολόπλευρη και ισόρροπη ανάπτυξη της πόλης, η οποία θα περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους και μέσα υλοποίησης. Δηλαδή, η βασική του αποστολή είναι να αποτελέσει ένα στρατηγικό εργαλείο σχεδιασμού, που να συμβάλλει στη βιώσιμη και μακροχρόνια ανάπτυξη. Η πρόταση η οποία κατατίθεται, επαναξιολογήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Βόλου και αποτιμά τις ευκαιρίες και τους κινδύνους που αναδεικνύονται από το νέο οικονομικό περιβάλλον. Αποτελεί μια φρέσκια και κατά το δυνατόν αντικειμενική ματιά στην πόλη και αναζήτηση τρόπων με τους οποίους τα νέα συγκριτικά πλεονεκτήματα της θα αναδειχθούν μέσα από παρεμβάσεις και πολιτικές και θα συμβάλλουν σε ένα νέο κύκλο ανάπτυξης.

Προτείνει συγκεκριμένες πολιτικές οι οποίες θα είναι συμβατές με τον περιφερειακό προγραμματισμό, όπως προκύπτει από το Χωροταξικό Σχέδιο και το 4ο ΠΕΠ Θεσσαλίας, και τον εθνικό προγραμματισμό, όπως προκύπτει από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και τις Εθνικές Τομεακές Πολιτικές.

Το ΣΣΑ Βόλου περιλαμβάνει τρεις σημαντικές ενότητες. Η πρώτη ενότητα έχει διαγνωστικό χαρακτήρα και περιλαμβάνει τα κεφάλαια 1-4. Το πρώτο κεφάλαιο αναλύει τη θέση των πόλεων μεσαίου μεγέθους στο Νέο Οικονομικό Περιβάλλον. Το δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζει συνοπτικά την ιστορική εξέλιξη της πόλης του Βόλου. Το τρίτο κεφάλαιο αναλύει τα χωροταξικά, δημογραφικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του Βόλου, ενώ το τέταρτο κεφάλαιο αναλύει την πολεοδομική οργάνωση και τον αστικός εξοπλισμός της πόλης.

Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει το κεφάλαιο 5, το οποίο αξιολογεί τα ισχυρά και αδύνατα σημεία της πόλης, καθώς και τις ευκαιρίες και απειλές που προκύπτουν από το εξωτερικό περιβάλλον (SWOT). Η ανάλυση SWOT στηρίζεται στα πορίσματα της πρώτης ενότητας και αποτελεί στην ουσία μια εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση, η οποία

επιχειρεί να συνθέσει και να κωδικοποιήσει τα βασικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της περιοχής, καθώς και τη δυνατότητα της να ανταποκριθεί στις ευκαιρίες και προκλήσεις να εμφανίζονται.

Η Τρίτη ενότητα λαμβάνει υπόψη της τα πορίσματα της δεύτερης και προτείνει συγκεκριμένους αναπτυξιακούς στόχους για την πόλη, οι οποίοι προκύπτουν μέσα από μια διαδικασία κατανόησης και σύνθεσης των χαρακτηριστικών του τοπικού με το εθνικό και διεθνές περιβάλλον.

Η Τρίτη ενότητα επιλέγει και ιεραρχεί επίσης ένα σύνολο προτάσεων και δράσεων οι οποίες, εφόσον υλοποιηθούν, θα συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων. Οι προτάσεις αυτές λαμβάνουν υπόψη τον σχεδιασμό της αναπτυξιακής πολιτικής τόσο στο εθνικό όσο και στο περιφερειακό επίπεδο και εντάσσονται αρμονικά σε αυτόν.

Η Τρίτη ενότητα του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης του Βόλου περιλαμβάνει τα κεφάλαια 6-8. Στο κεφάλαιο 6 παρουσιάζεται και εξηγείται το πλαίσιο διαμόρφωσης της αναπτυξιακής στρατηγικής του νομού και διαμορφώνονται οι αναπτυξιακοί στόχοι. Το κεφάλαιο 7 διαμορφώνει τους άξονες δράσης και τις σημαντικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της πόλης, ενώ τέλος, στο κεφάλαιο 8 παρουσιάζεται ένα πλήρες σύνολο πολιτικών ανάπτυξης.

Για κάθε επιμέρους πολιτική που προτείνεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, αναφέρεται ο άξονας και η θεματική ενότητα στην οποία ανήκει, οι στόχοι και η περιγραφή της δράσης, οι αναμενόμενες επιπτώσεις της, οι συνέργιες και συμπληρωματικότητες με άλλες δράσεις, ο προτεινόμενος φορέας υλοποίησης, ο πιθανός φορέας χρηματοδότησης και η προτεραιότητα της πρότασης στο συνολικό σχεδιασμό.

Οι Πόλεις Μεσαίου Μεγέθους Στο Νέο Οικονομικό Περιβάλλον

1.1 Εισαγωγή

Οι πόλεις συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων του ανθρώπου και κατά συνέπεια είναι οι υποδοχείς όλων των αλλαγών που φέρνει η τεχνολογική εξέλιξη και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου στην δομή και το εύρος των οικονομιών. Οι τελευταίες δεκαετίες, τόσο στην Ευρώπη όσο και διεθνώς, έχουν σηματοδοτήσει σημαντικές αλλαγές που συσχετίζονται κυρίως με την διεθνοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις μεταβολές στην παραγωγική διάρθρωση των ανεπτυγμένων οικονομιών. Οι αλλαγές αυτές έχουν γεννηθεί μέσα στις πόλεις και έχουν επηρεάσει καθοριστικά την εσωτερική λειτουργία και δομή τους, καθώς και τις μεταξύ τους σχέσεις.

Στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον οι πόλεις στον Ευρωπαϊκό χώρο ανταγωνίζονται περισσότερο αλλά και συνεργάζονται περισσότερο. Προσπαθούν να μάθουν από το περιβάλλον τους, να ανταποκριθούν στην πρόκληση της Ενιαίας Αγοράς, της τεχνολογικής έκρηξης και της βιώσιμης ανάπτυξης και να γίνουν πόλοι έλξης κεφαλαίου και ανθρώπινου δυναμικού.

Σε αυτά τα πλαίσια αποκτούν πιο σύνθετες ταυτότητες με στοιχεία και εμπειρίες τόσο ενσωμάτωσης όσο και κοινωνικού αποκλεισμού, οικονομικής ολοκλήρωσης και αποδιάρθρωσης, ευμάρειας και ανέχειας, παροχής και στέρησης δυνατοτήτων και ευκαιριών. Επίσης διαφοροποιούνται πιο συχνά και ακολουθούν διαφορετικές διαδρομές, καθώς κάποιες αντιμετωπίζουν περισσότερες ευκαιρίες και κάποιες άλλες περισσότερους κινδύνους από την παραγωγική τους δομή, την γεωγραφική τους θέση αλλά και την στάση τους απέναντι στο μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον. Αυτό ακριβώς το οικονομικό περιβάλλον, τους παράγοντες που το μεταβάλλουν και τις επιπτώσεις του στον Ευρωπαϊκό αστικό χώρο θα εξετάσουμε στην συνέχεια.

1.2 Το νέο οικονομικό περιβάλλον: η διεθνοποίηση και οι διαρθρωτικές μεταβολές της οικονομίας

Στην Δυτική Ευρώπη και όλες τις ανεπτυγμένες χώρες, τα τελευταία 40 χρόνια αποτελούν μια περίοδο σημαντικών οικονομικών αναδιαρθρώσεων κατά την διάρκεια της οποίας μια σειρά σημαντικοί κλάδοι και μέθοδοι παραγωγής έχουν υποχωρήσει, παραχωρώντας την θέση τους σε νέα προϊόντα και νέες παραγωγικές διαδικασίες. Ένα από τα βασικά στοιχεία αυτών των αναδιαρθρώσεων αποτελεί και η ανάπτυξη των υπηρεσιών (service industries) και η σχετική συρρίκνωση της βιομηχανίας (manufacturing). Η παροχή υπηρεσιών έχει αντικαταστήσει την παραγωγή αγαθών ως την βασική μορφή οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρώπη, καθώς οι κλάδοι των υπηρεσιών αντιπροσωπεύουν σήμερα πάνω από το 70% της συνολικής παραγωγής και το 60% της απασχόλησης. Αυτό είναι το αποτέλεσμα υψηλών ρυθμών ανάπτυξης των υπηρεσιών κατά τα τελευταία 20 χρόνια, όπου τα 3/4 των νέων θέσεων εργασίας στην οικονομία αφορούν πλέον τις υπηρεσίες.

Αν και αρκετοί μελετητές του φαινομένου τείνουν να το χαρακτηρίζουν ως "αποβιομηχάνιση", θεωρώντας ως εξαιρετικά αρνητική εξέλιξη την απώλεια παραγωγικών δραστηριοτήτων προς τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, η πλειονότητα των ερευνητών θεωρεί αυτές τις αλλαγές ως μια φυσική εξέλιξη των ανεπτυγμένων παραγωγικών συστημάτων. Γεγονός είναι πάντως ότι η "αποβιομηχάνιση" ως μείωση της βιομηχανικής δραστηριότητας αφορά μόνο την απασχόληση, δηλαδή τις θέσεις εργασίας (οι οποίες πράγματι μειώθηκαν τόσο σε σχετικά όσο και σε απόλυτα μεγέθη) και όχι την βιομηχανική παραγωγή (η οποία αυξήθηκε σε απόλυτα αλλά μειώθηκε σε σχετικά μεγέθη). Η σχετική αυτή μείωση όμως την βιομηχανικής παραγωγής συνυπήρξε στο ίδιο διάστημα με μια ταχεία ανάπτυξη των υπηρεσιών και ιδιαίτερα των υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις (producer services), των υπηρεσιών καταναλωτή (consumer services) και των μη κερδοσκοπικών υπηρεσιών (non-profit services) όπως η υγεία και η εκπαίδευση.

Επιπλέον, πέρα από τις μεταβολές στην τομεακή σύνθεση της παραγωγής και της απασχόλησης, στην ίδια περίοδο έχουν ήδη καταγραφεί σημαντικές ανακατατάξεις και μετατοπίσεις στην κλαδική σύνθεση των παραγόμενων προϊόντων. Μια σειρά παραδοσιακοί κλάδοι με παραγωγικές διαδικασίες έντασης εργασίας (labor intensive technology) ή έντασης πρώτων υλών (resource or material intensive technology) φθίνουν σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς χώρες που βρίσκονται σε προηγούμενα στάδια βιομηχανικής ανάπτυξης (κάποιες από αυτές στην Ν. Ευρώπη μέχρι τώρα ή την Ανατολική Ευρώπη στο εγγύς μέλλον, οι περισσότερες όμως στην Ασία), έχουν αρχίσει να ανταγωνίζονται με επιτυχία τόσο στο επίπεδο των τιμών, όσο και στο επίπεδο της ποιότητας.

Από την άλλη πλευρά, κλάδοι που χρησιμοποιούν παραγωγικές διαδικασίες έντασης τεχνολογίας (technology intensive sectors) ή έντασης γνώσης (knowledge intensive sectors) έχουν γνωρίσει

σημαντική ανάπτυξη και έχουν αντισταθμίσει μερικώς τις συνολικές απώλειες σε βιομηχανικές θέσεις εργασίας, με την διαφορά ότι οι θέσεις εργασίας στους αύξοντες κλάδους διαφέρουν ποιοτικά από αυτές στους φθίνοντες. Επιπλέον η βιομηχανία συνολικά προσανατολίζεται πλέον σε περισσότερο διαφοροποιημένα προϊόντα (product differentiation), καθώς οι καταναλωτές διαθέτουν σημαντικά υψηλότερα εισοδήματα και μια σαφή προτίμηση σε εξειδικευμένα, διαφοροποιημένα ή προσωποποιημένα προϊόντα.

Η τάση αυτή διαφοροποίησης, έχει ως αποτέλεσμα πλευρές της παραγωγικής διαδικασίας όπως ο σχεδιασμός, η προβολή και η διανομή να αποκτούν μια αυξανόμενη σημασία. Παράλληλα παρατηρείται μια αυξανόμενη τάση υποκατάστασης της εργασίας με υψηλή τεχνολογία ενσωματωμένη σε κεφαλαιουχικό εξοπλισμό και μια στροφή της προσοχής του μανάτζμεντ σε ζητήματα ανάπτυξης νέων προϊόντων, έρευνας, διαφήμισης και προβολής και σε ζητήματα στρατηγικής που απορρέουν από το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον.

Το δεύτερο στοιχείο της παραγωγικής αναδιάρθρωσης του οικονομικού συστήματος στις δύο τελευταίες δεκαετίες είναι η εξάπλωση των ευέλικτων συστημάτων παραγωγής (flexible production systems). Χωρίς αυτό να σημαίνει την αντικατάσταση των προγενέστερων συστημάτων, και ειδικότερα της μαζικής και τυποποιημένης παραγωγής, τα ευέλικτα συστήματα έχουν προσθέσει νέα χαρακτηριστικά στην οικονομική βάση. Έτσι, σε αντίθεση με το φορντικό σύστημα παραγωγής που στηρίζεται σε εσωτερικές οικονομίες κλίμακας, μεγάλες και σταθερές αγορές και μια σχετικά άκαμπτη αγορά εργασίας (με βασικό χαρακτηριστικό τις συλλογικές διαπραγματεύσεις), το σύστημα της ευέλικτης εξειδίκευσης στηρίζεται σε ευέλικτα παραγωγικά συστήματα, εξωτερικές οικονομίες συγκέντρωσης, έντονη κινητικότητα και διαφοροποίηση στην αγορά εργασίας και την ύπαρξη συλλογικών μηχανισμών υποστήριξης της παραγωγικής διαδικασίας σε τοπικό επίπεδο. Επίσης, σε αντίθεση με το φορντικό σύστημα όπου η παραγωγική διαδικασία ολοκληρώνεται στα πλαίσια μιας μόνο επιχείρησης (vertical integration), το νέο σύστημα στηρίζεται στην διασπορά των διαφόρων τμημάτων της παραγωγικής διαδικασίας σε περισσότερες επιχειρήσεις (vertical disintegration), αφού η κύρια επιχείρηση ελέγχει μόνο την βασική τεχνολογία και το τελικό προϊόν. Τμήματα της παραγωγικής διαδικασίας χωρίς στρατηγική σημασία καθώς και η παραγωγή εξαρτημάτων ή ανταλλακτικών δίδονται με την μορφή υπεργολαβίας σε άλλες επιχειρήσεις.

Το νέο αυτό σύστημα παραγωγής στηρίζεται κυρίως στις μικρές επιχειρήσεις οι οποίες επιτυγχάνουν "οικονομίες κλίμακας" σε ένα πλαίσιο "συλλογικής αποτελεσματικότητας" (collective efficiency) με κύρια χαρακτηριστικά: (α) την εξειδίκευση των επιχειρήσεων σε συγκεκριμένες φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας, (β) την έντονη συνεργασία των επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο, (γ) την δυνατότητα τους να καινοτομούν συνεχώς στον δικό τους παραγωγικό τομέα ευθύνης, (δ) ένα κοινό σύστημα αξιών, (ε) την ύπαρξη τοπικών μηχανισμών υποστήριξης της παραγωγικής διαδικασίας και (στ) ένα εξειδικευμένο και ευέλικτο εργατικό δυναμικό.

Το τρίτο στοιχείο της αναδιάρθρωσης αφορά τις σχέσεις των επιχειρήσεων με το εξωτερικό τους περιβάλλον. Τα τελευταία χρόνια, λόγω της παγκοσμιοποίησης των αγορών οι επιχειρήσεις τείνουν να αναπτύσσουν νέες στρατηγικές για την διατήρηση της ανταγωνιστικότητας τους. Μια από αυτές είναι η οργάνωσή τους σε δίκτυα (networks). Τα δίκτυα αποτελούν ένα τρόπο συναλλαγής (transaction arrangement) που δεν στηρίζεται αποκλειστικά στους μηχανισμούς της αγοράς ούτε και υπόκειται σε κάθετα ολοκληρωμένες ιεραρχικές δομές.

Πέρα από τα δίκτυα συνεργασίας προμηθευτών-αγοραστών μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων και τις υπεργολαβικές σχέσεις που απορρέουν από την ανάπτυξη καθεστώτων ευέλικτης εξειδίκευσης, άλλες μορφές δικτύων που έχουν αναπτυχθεί περιλαμβάνουν διάφορες μορφές συνεργασιών (licensing, franchising), τις στρατηγικές συμμαχίες μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων (consortia, strategic alliances), τις υπεργολαβίες μεγάλων επιχειρήσεων (κυρίως στην αυτοκινητοβιομηχανία) και τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης.

1.3 Οι Ευρωπαϊκές πόλεις μεσαίου μεγέθους

Αν και υπάρχουν αποκλίσεις στους ορισμούς μεταξύ χωρών, θα λέγαμε ότι ως πόλεις μεσαίου μεγέθους νοούνται συνήθως αυτές με πληθυσμό μεταξύ 100 και 500 χιλιάδων κατοίκων. Στις περισσότερες χώρες, οι μεσαιές πόλεις δεν συγκεντρώνουν πάνω από το 20% του αστικού πληθυσμού, ενώ οι πόλεις με πληθυσμό κάτω των 100 χιλιάδων συγκεντρώνουν άλλο ένα 25% περίπου. Είναι λοιπόν φανερό ότι το μεγαλύτερο τμήμα του αστικού πληθυσμού ζει στις μητροπολιτικές περιοχές και τα μεγάλα αστικά κέντρα. Από αυτή την άποψη, οι προοπτικές των πόλεων μεσαίου μεγέθους στο νέο οικονομικό περιβάλλον αποκτούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς συσχετίζονται με τις χωρικές ισορροπίες του Ευρωπαϊκού χώρου. Οι πόλεις αυτές καλούνται στην ουσία να διαδραματίσουν έναν έντονα αντισταθμιστικό ρόλο στα πλεονεκτήματα των μητροπολιτικών περιοχών, αφενός διατηρώντας τον δικό τους πληθυσμό και αφετέρου αποτελώντας ανάχωμα στις μετατοπίσεις πληθυσμού από τις αγροτικές περιοχές και τις μικρές πόλεις προς τα μητροπολιτικά κέντρα.

Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι η παραγωγική διάρθρωση των μεσαιών πόλεων συμπυκνώνεται σε δύο κυρίως χαρακτηριστικά: *Πρώτον*, σε τομεακό επίπεδο, οι πόλεις μεσαίου μεγέθους τείνουν να εξειδικεύονται στην μεταποίηση, διατηρώντας υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής στο προϊόν και την απασχόληση από τις μητροπολιτικές περιοχές. *Δεύτερον*, σε κλαδικό επίπεδο, οι πόλεις μεσαίου μεγέθους τείνουν να εξειδικεύονται σε μικρό αριθμό βιομηχανικών κλάδων παραγωγής κυρίως τυποποιημένων προϊόντων, αντλώντας κυρίως οφέλη από την ενδοκλαδική εξειδίκευση και συνεργασία.

Το πρώτο χαρακτηριστικό έχει μια σχετικά απλή εξήγηση που απορρέει από την προηγούμενη ανάλυση. Κατ' αρχήν, για το σημερινό μέγεθος πολλών μητροπολιτικών περιοχών οι οικονομίες συγκέντρωσης για την βιομηχανία έχουν ήδη αντισταθμιστεί από αντισοικονομίες συγκέντρωσης (*diseconomies of agglomeration*) που συσχετίζονται με την υπερφόρτωση των δικτύων και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Επιπλέον, τα σύγχρονα τηλεπικοινωνιακά μέσα και οι σύγχρονες μέθοδοι διοίκησης επιτρέπουν τον φυσικό διαχωρισμό του διοικητικού κέντρου των επιχειρήσεων (που παραμένει στην μητρόπολη) από την παραγωγή, η οποία μπορεί να εγκατασταθεί σε πόλεις με χαμηλότερη θέση στην αστική ιεραρχία (και μικρότερο μέγεθος). Οι χωροθετικές αυτές επιλογές προκύπτουν συνήθως από την συσχέτιση των ωφελειών εγκατάστασης στις μητροπόλεις (π.χ. μεγάλη αγορά) με τις αρνητικές πλευρές αυτής της εγκατάστασης (π.χ. κορεσμένα δίκτυα ενδο-μητροπολιτικών μεταφορών) αλλά και των κοστολογικών διαφορών που παρατηρούνται στις αγορές γης και εργασίας μεταξύ των αστικών κέντρων. Τέλος, η μεταποίηση διατηρεί ένα σχετικά υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο προϊόν και την απασχόληση των πόλεων μεσαίου μεγέθους, λόγω του γεγονότος ότι η τριτογενιοποίηση των οικονομιών είναι ταχύτερη στις μητροπολιτικές περιοχές και τα μεγάλα αστικά κέντρα, τα οποία λόγω του μεγέθους τους επωφελούνται από ισχυρές οικονομίες συγκέντρωσης (*agglomeration economies*), στον νέο τριτογενή τομέα παραγωγής.

Το δεύτερο διαρθρωτικό χαρακτηριστικό των πόλεων μεσαίου μεγέθους, δηλαδή η τάση τους να εξειδικεύονται σε μικρό αριθμό κλάδων παραγωγής (συνήθως 1-2) οι οποίοι αποτελούν και τον βασικό κορμό της εξαγωγικής τους βάσης, έχει επίσης μια απλή εξήγηση. Με δεδομένο το σχετικά μικρό μέγεθος αυτών των πόλεων, οι επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σε αυτές δεν είναι δυνατόν να αντλήσουν σημαντικά οφέλη αστικής κλίμακας (*urbanization economies*) από το ευρύτερο περιβάλλον και τις διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης, που είναι σε σχέση με τις μητροπολιτικές περιοχές περιορισμένες, τόσο σε εύρος, όσο και σε αριθμό. Αντίθετα, μπορούν να αποκομίσουν σημαντικά ενδοκλαδικά οφέλη συνεργασίας και εξειδίκευσης (*localization economies*), τα οποία απορρέουν από την συγκέντρωση ομοειδών επιχειρήσεων. Τα οφέλη αυτά συσχετίζονται με τις εξειδικεύσεις που αναπτύσσονται στην αγορά εργασίας, την ανάπτυξη δικτύων προμηθευτών και πελατών, την ανάπτυξη υπεργολαβιών και την προσέλκυση εξειδικευμένων υπηρεσιών από την συγκέντρωση επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου. Έτσι παρατηρείται μια τάση στις πόλεις μεσαίου μεγέθους να αναπτύσσουν εξειδικεύσεις σε 1-2 κλάδους οι οποίοι για μια σειρά (ιστορικούς, γεωγραφικούς ή άλλους) λόγους έχουν ξεπεράσει κάποιο κρίσιμο μέγεθος παραγωγής και διαμορφώνουν την παραγωγική ταυτότητα των πόλεων. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι οι άλλοι κλάδοι παραγωγής απουσιάζουν, απλά η παρουσία τους τείνει συνήθως να εξυπηρετεί την τοπική κατανάλωση και δεν αποτελεί στοιχείο της εξαγωγικής βάσης της περιοχής.

Τα δύο αυτά χαρακτηριστικά των πόλεων μεσαίου μεγέθους (δηλαδή εξειδίκευση στον δευτερογενή - και όχι τον τριτογενή - τομέα και μάλιστα σε περιορισμένο αριθμό κλάδων παραγωγής), αυξάνουν τις

πιθανότητες να αντιμετωπίσουν οι πόλεις αυτές πρόσθετες δυσκολίες διαρθρωτικής προσαρμογής στα δεδομένα του νέου οικονομικού περιβάλλοντος. Ιδιαίτερα, πόλεις οι οποίες εξακολουθούν να εξειδικεύονται σε παραδοσιακούς - και κατά κανόνα φθίνοντες - κλάδους παραγωγής, αντιμετωπίζουν σήμερα σημαντικά προβλήματα συρρίκνωσης της παραγωγικής τους βάσης. Τα προβλήματα αυτά, τα οποία απαιτούν πολιτικές αναδιάρθρωσης και διαφοροποίησης της παραγωγικής βάσης, συχνά είναι πιο δύσκολο να αντιμετωπιστούν στις πόλεις μεσαίου μεγέθους από ότι στα μεγάλα αστικά κέντρα και τις μητροπολιτικές περιοχές. Στις τελευταίες, πέρα από το γεγονός ότι διαθέτουν μια πιο πλούσια και λιγότερο μονοδιάστατη παραγωγική βάση, προσφέρεται η δυνατότητα αντιμετώπισης της αποβιομηχάνισης με «φυγή» προς τον νέο τριτογενή τομέα (υπηρεσίες), μια επιλογή που δεν είναι πάντα διαθέσιμη (ούτε με την ίδια ευκολία υλοποιήσιμη) στα μικρότερα αστικά κέντρα.

Επιπλέον, είναι πλέον γνωστό ότι η Ενιαία Αγορά δημιουργεί ευκαιρίες και κινδύνους οι οποίοι δεν είναι ισόρροπα κατανομημένοι στην αστική κλίμακα. Από την μια πλευρά τα μεγάλα αστικά κέντρα και οι μητροπολιτικές περιοχές διαθέτουν μια πιο ανταγωνιστική παραγωγική βάση από τις μεσαίες και μικρότερες πόλεις, καθώς φιλοξενούν κατά κανόνα τις μεγαλύτερες, πιο έμπειρες και πιο καινοτόμες Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Από την άλλη πλευρά, η κινητικότητα του κεφαλαίου σε Ευρωπαϊκή κλίμακα αφήνει λίγα περιθώρια σε πόλεις μικρού και μεσαίου μεγέθους να στηρίξουν την αναπτυξιακή τους στρατηγική στην προσέλκυση επενδύσεων, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων (mobile investment) κατευθύνεται σε ένα μικρό αριθμό Ευρωπαϊκών μητροπόλεων.

Έτσι, η ολοκλήρωση των αγορών και οι διαρθρωτικές μεταβολές, οι δύο βασικότερες δυναμικές που επηρεάζουν και αλλάζουν τις οικονομικές δομές των Ευρωπαϊκών πόλεων, δημιουργούν σοβαρότερες πιέσεις στις πόλεις μεσαίου μεγέθους από τις μητροπολιτικές περιοχές καθώς:

1. Σε *σχετικούς όρους*, η αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης των πόλεων μεσαίου μεγέθους είναι πιο πιθανό να αφορά ενδο-κλαδική ή ενδο-τομεακή αναδιάρθρωση στα πλαίσια του δευτερογενή τομέα παραγωγής (που όμως διαχρονικά συρρικνώνεται) και λιγότερο μετατόπιση προς τις δραστηριότητες του νέου ανερχόμενου τριτογενή τομέα παραγωγής, και
2. Η πρόσφατη εμπειρία δείχνει ότι σε Ευρωπαϊκή κλίμακα η *σχετική ελκτικότητα* των πόλεων μεσαίου μεγέθους σε επενδυτικά κεφάλαια είναι εξαιρετικά περιορισμένη σε σχέση με αυτή των μεγάλων μητροπολιτικών κέντρων και ιδιαίτερα των Ευρωπαϊκών μεγαπόλεων.

Έτσι, στην τρέχουσα περίοδο η οποία χαρακτηρίζεται από την επανασυγκεντροποίηση (re-concentration) των δραστηριοτήτων και την ενδυνάμωση των μητροπόλεων, οι προοπτικές των πόλεων μεσαίου μεγέθους δεν είναι πάντα ευνοϊκές. Η γενική αυτή διαπίστωση όμως δεν αναιρεί ούτε ακυρώνει μια σειρά από πλεονεκτήματα τα οποία διαθέτουν ως ομάδα έναντι των μητροπόλεων και συσχετίζονται με την επάρκεια αστικής γης σε χαμηλότερο κόστος, την καλύτερη ποιότητα του περιβάλλοντος, την απουσία οξυμμένων κοινωνικών προβλημάτων, την εντονότερη αίσθηση κοινωνικής ταυτότητας και την γενικά καλύτερη ποιότητα ζωής.

Επιχειρώντας μια πιο αναλυτική εξέταση των προοπτικών ανάπτυξης που διαθέτουν οι πόλεις μεσαίου μεγέθους, γίνεται φανερό ότι υπάρχουν σοβαρές διαφοροποιήσεις που συσχετίζονται με μια σειρά γεωγραφικά, φυσικά και επίκτητα χαρακτηριστικά. Η παρακάτω ταξινόμηση ομαδοποιεί τις πόλεις με βάση τα χαρακτηριστικά τους και παρουσιάζει τις βασικές αναπτυξιακές τους προοπτικές:

- *Πόλεις με στρατηγική, γεωγραφική θέση.*

Οι πόλεις αυτές κατά κύριο λόγο βρίσκονται σε μεγάλους κυκλοφοριακούς άξονες της Δυτικής Ευρώπης, με δυνατότητα ανάπτυξης δικτύων μεταφοράς και επικοινωνίας. Το γεγονός αυτό τους προσδίδει την δυνατότητα να αποτελέσουν πόλο έλξης τόσο για την εγκατάσταση παραγωγικών επενδύσεων και επιχειρησιακών δραστηριοτήτων.

- *Πόλεις με αναγνωρισμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα και ταυτότητα*

Οι πόλεις αυτές κυρίως βασίζονται στο ιστορικό τους παρελθόν, αλλά και στο γεγονός ότι επενδύουν την ανάπτυξη τους σε συγκεκριμένους τομείς, όπου και δημιουργούν συγκριτικά πλεονεκτήματα (π.χ: η Γλασκόβη στη Σκωτία που της αναγνωρίστηκε διεθνώς το συγκριτικό της πλεονέκτημα, στον τομέα του πολιτισμού).

- *Πόλεις δορυφόροι μεγάλων αστικών και μητροπολιτικών κέντρων*

Οι πόλεις αυτές θα εξακολουθήσουν να προσφέρουν περισσότερο κατοικία και κοινωνική ζωή και λιγότερο απασχόληση στους εργαζόμενους στις μητροπόλεις. Ουσιαστικά όμως η ανάπτυξη τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το ρυθμό και τον τύπο της αποκέντρωσης των μητροπολιτικών λειτουργιών.

- *Πόλεις εγκατεστημένες σε αγροτικές περιοχές.*

Η ανάπτυξη αυτών των πόλεων θα εξαρτηθεί κυρίως από την πρόσβαση τους σε αστικά δίκτυα αλλά και γενικότερα από τις υποδομές του Ευρωπαϊκού χώρου στο σύνολο του. Ορισμένες από τις πόλεις αυτές θα υποστούν τις συνέπειες των διαρθρωτικών προσαρμογών του πρωτογενή τομέα της ενδοχώρας τους. Κυρίως οι πόλεις οι οποίες βρίσκονται στο χαμηλότερο φάσμα των μεσαίων πόλεων, με πληθυσμό κάτω των 100.000 κατοίκων και χαρακτηρίστηκαν από έντονους ρυθμούς ανάπτυξης τα τελευταία 15 χρόνια, λόγω της βελτίωσης του αγροτικού εισοδήματος μέσω της ΚΑΠ, αντιμετωπίζουν δυσμενέστερες προοπτικές ανάπτυξης. Η αναθεώρηση της ΚΑΠ ενδεχομένως να στερήσει από τις πόλεις αυτές τον κύριο αναπτυξιακό μηχανισμό τους.

- *Πόλεις στην περίμετρο του Ευρωπαϊκού χώρου με ασθενή παραγωγική διάρθρωση και υποδομές*

Οι προοπτικές ανάπτυξης για τις πόλεις αυτές, προσδιορίζονται μέσα από προσπάθειες των πόλεων για αναδιάρθρωση και διαφοροποίηση της παραγωγικής τους βάσης. Σε ορισμένες από αυτές η εξάρτηση από ένα βασικό τομέα παραγωγής ή δραστηριότητα, όπως ο δημόσιος τομέας, ο τουρισμός ή οι μεταφορές, θα συνεχίσει να είναι μια πραγματικότητα. Κοινό χαρακτηριστικό των περισσότερων πόλεων είναι η εξάρτηση από τους κοινοτικούς πόρους και η δυσκολία διατήρησης της απασχόλησης και των μακροπρόθεσμων πολιτικών τους για ανάπτυξη.

Οι παραπάνω ομαδοποιήσεις και γενικεύσεις δεν θα πρέπει ασφαλώς να αποκρύπτουν το γεγονός ότι κάθε πόλη μικρή ή μεγάλη είναι μια μοναδική περίπτωση. Όπως και με κάθε άλλη χωρική ενότητα, οι αναπτυξιακές διαδρομές και προοπτικές της είναι δυνατόν να κατανοηθούν μόνο μέσα στο πλαίσιο των ιδιαίτερων συνθηκών, πλεονεκτημάτων, δυσχερειών, ευκαιριών και κινδύνων που έχουν καταγραφεί στην ιστορική της διαδρομή ή αναμένεται να εμφανιστούν στο ορατό μέλλον. Η εικόνα που δημιουργείται, χάνει κάποια από τα στοιχεία της προσδιορισμένης (deterministic) σχέσης αιτίου-αιτιατού και γίνεται περισσότερο ποικιλόμορφη, όταν κανείς λάβει υπόψη του τον ρόλο των ασκούμενων αστικών πολιτικών, με όλη την ετερογένεια στην σύλληψη, τον σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα που η εμπειρία έχει ήδη καταγράψει.

1.4 Οι επιπτώσεις του νέου οικονομικού περιβάλλοντος στις Ελληνικές πόλεις μεσαίου μεγέθους

Η ανάλυση των απογραφικών στοιχείων σε επίπεδο πληθυσμού δείχνει ότι το Ελληνικό σύστημα αστικών κέντρων παραμένει έντονα συγκεντροποιημένο, καθώς το 50% περίπου του αστικού πληθυσμού κατοικεί στο Πολεοδομικό Συγκρότημα της Πρωτεύουσας (Π.Σ.Π.). Οι όποιες τάσεις ταχείας ανάπτυξης μικρών πόλεων παρατηρήθηκαν στην τελευταία περίοδο, αφορούν κυρίως πόλεις δορυφόρους των Π.Σ. της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Με αυτή την έννοια, η ιεραρχική δομή του συστήματος παραμένει ουσιαστικά η ίδια, καθώς οι δύο πληθυσμιακοί πόλοι διατηρούν την κυριαρχία τους.

Ένα άλλο ενδιαφέρον στοιχείο της δομής των Ελληνικών πόλεων είναι η παραγωγική τους διάρθρωση. Μια σειρά από αναλύσεις έχουν αναδείξει τα εξής βασικά διαρθρωτικά χαρακτηριστικά: Πρώτον, όσο πιο μεγάλο είναι ένα αστικό κέντρο, τόσο μικρότερο είναι το ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα και τόσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό απασχόλησης στον τριτογενή τομέα.

Δεύτερον, διαχρονικά έχουν λάβει χώρα σημαντικές διαρθρωτικές μεταβολές οι οποίες αφορούν όλους τους τομείς. Ο πρωτογενής τομέας έχει μειώσει την συμμετοχή του στην αστική απασχόληση σε όλα τα πληθυσμιακά μεγέθη, ο δευτερογενής έχει υποστεί σημαντική υποχώρηση που εκφράζεται με πτώση όχι μόνο του ποσοστού απασχόλησης αλλά και του αριθμού των εργαζομένων από την μια περίοδο στην άλλη. Ο τριτογενής τομέας εμφανίζει σε όλα τα μεγέθη αστικών κέντρων μια αύξηση, η οποία σε σημαντικό βαθμό οφείλεται και στην επέκταση της απασχόλησης στον Δημόσιο τομέα στην περίοδο 1981-1991.

Τρίτον και ίσως πιο ενδιαφέρον, η συμμετοχή του δευτερογενή τομέα παραγωγής στην συνολική απασχόληση σε κάθε περίοδο είναι η ίδια σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα. Ανεξάρτητα δηλαδή από το μέγεθος της πόλης (μικρή, μεσαία ή μεγάλη), ο δευτερογενής τομέας παραγωγής καταλαμβάνει ένα εντυπωσιακά σταθερό ποσοστό της συνολικής απασχόλησης. Το γεγονός αυτό αποτελεί ιδιομορφία του Ελληνικού χώρου και έρχεται σε αντίθεση με την διεθνή εμπειρία, σύμφωνα με την οποία οι μεγάλες πόλεις εξειδικεύονται στον τριτογενή τομέα (και κυρίως στον 'νεο' τριτογενή), ενώ οι μεσαίου μεγέθους πόλεις εξειδικεύονται στον δευτερογενή τομέα παραγωγής.

Αυτή η απουσία εξειδίκευσης στον δευτερογενή και η έλλειψη (με κάποιες μικρές εξαιρέσεις) κλαδικών εξειδικεύσεων στις Ελληνικές πόλεις υποδηλώνουν τον εσωστρεφή χαρακτήρα της βιομηχανίας και οδηγούν σε ένα μοντέλο βιομηχανικής χωροθέτησης όπου όλες οι πόλεις ανεξαρτήτως μεγέθους αναπτύσσουν παρόμοιες μεταποιητικές δραστηριότητες, απευθυνόμενες περισσότερο στην ενδοχώρα τους και λιγότερο στην Εθνική ή την διεθνή αγορά. Η εσωστρέφεια, η ασθενής παρουσία εξαγωγικών βάσεων και η συνεπαγόμενη παραγωγική ομοιομορφία των Ελληνικών πόλεων στην μεταποίηση, φαίνεται και από το εξαιρετικά μικρό μέσο μέγεθος των επιχειρήσεων που διαχρονικά παραμένει σταθερό και είναι περίπου το 1/5 του αντίστοιχου μεγέθους της ΕΕ.

Συνοψίζοντας, θα λέγαμε ότι η εικόνα που δημιουργείται με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία για το Ελληνικό αστικό σύστημα μπορεί να δοθεί σε δύο φράσεις: (α) υψηλός βαθμός αστικής συγκέντρωσης και (β) χαμηλός βαθμός εξειδίκευσης και διαφοροποίησης της παραγωγικής βάσης των πόλεων.

Στα συμπεράσματα πρόσφατων μελετών φαίνεται ότι η προϊούσα τριτογενοποίηση της οικονομίας ενισχύει σοβαρά το παραγωγικό δυναμικό της μητρόπολης. Παράλληλα όμως και αντίρροπα, η αυξανόμενη διεθνοποίηση που ασκεί σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις στο παραγωγικό δυναμικό της χώρας, γίνεται κύρια αισθητή στο πλέον ανεπτυγμένο αλλά και εκτεθειμένο τμήμα του, δηλαδή την μητρόπολη και τα μεγάλα αστικά κέντρα. Οι Νομοί οι οποίοι δέχθηκαν πιο έντονα τις πιέσεις των διεθνών αγορών, είναι ακριβώς εκείνοι οι οποίοι διαθέτουν και την πλέον σοβαρή παραγωγική συγκρότηση (Αττική, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Μαγνησία, Λάρισα, κλπ).

Παράλληλα, η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς με την ανάπτυξη των μεταφορικών δικτύων αναμένεται ότι θα μειώσει τον κατακερματισμό και θα άρει σημαντικό μέρος των γεωγραφικών περιορισμών μεταξύ των τοπικών αγορών. Αυτό είναι πιθανόν να επεκτείνει το κρίσιμο μέγεθος αγοράς των μεταποιητικών κυρίως δραστηριοτήτων, επιτρέποντας την αύξηση των μεγεθών της παραγωγής (μεγαλύτερες επιχειρήσεις) και την αποκόμιση ωφελειών κλίμακας. Στο βαθμό που η τάση αυτή υλοποιηθεί, αναγκαστικά θα μεταβάλλει την παραγωγική ομοιομορφία των πόλεων και θα οδηγήσει σε εξειδικεύσεις σύμφωνες με τις δυνατότητές τους, τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα και τα διαθέσιμα επίπεδα εμπειρίας και τεχνογνωσίας. Η διαδικασία αυτή παραγωγικών αναδιορθώσεων αναγκαστικά θα συνοδευτεί από σοβαρές τριβές, καθώς είναι πιθανόν ορισμένα αστικά κέντρα να χάσουν κάποιες από τις δραστηριότητες με υπερτοπική κυρίως σημασία, οι οποίες θα αναπτυχθούν σε μεγαλύτερη κλίμακα σε ορισμένα άλλα. Αν και συνολικά το παραγωγικό σύστημα θα γίνει πιο αποτελεσματικό, η διαδικασία αυτή ενδέχεται να ευνοήσει περισσότερο τις μεγάλες και λιγότερο τις μικρές πόλεις.

Επιπλέον, η ολοκλήρωση των αγορών, αλλά και η επέκταση των δικτύων θα οδηγήσει σε ένα καταμερισμό μεταξύ μητροπόλεων και μεσαίων πόλεων όπου οι πρώτες θα διεκδικούν με μεγαλύτερη σχετικά επιτυχία (λόγω του τεχνολογικού τους εξοπλισμού) παραγωγικές δραστηριότητες πολλαπλών χωροθετικών επιλογών (mobile investment), ενώ οι δεύτερες θα προσανατολίζονται πιο συχνά σε δραστηριότητες στις οποίες διαθέτουν μια εξειδίκευση και είναι από χωροθετική άποψη ανελαστικές (non-tradable or location specific activities), δηλαδή συνδεδεμένες με τα τοπικά χαρακτηριστικά και συνεπώς δεν μεταφέρονται (τουρισμός, πολιτισμός, εξειδικευμένες υποδομές ή πλεονεκτήματα) ή στην κρατική ενίσχυση με την μορφή αναπτυξιακών κινήτρων όταν αυτές οι δραστηριότητες απουσιάζουν.

Συνοψίζοντας την μέχρι τώρα γνώση και τις προσδοκίες μας, θα λέγαμε ότι η προϊούσα τριτογενεοποίηση της οικονομίας ενισχύει κατά κύριο λόγο το Π.Σ. της Αθήνας, ενώ η διεθνοποίηση των αγορών δημιουργεί ευκαιρίες, αλλά και πιέσεις στα πλέον συγκροτημένα και εκτεθειμένα στις διεθνείς αγορές κέντρα του εθνικού χώρου, οι οποίες είναι ανάλογες του μεγέθους τους. Από την άλλη πλευρά, η ολοκλήρωση του Ελληνικού οικονομικού χώρου (κυρίως μέσω της επέκτασης των μεταφορικών υποδομών) θα μεταβάλλει, τουλάχιστον μακροχρόνια, την παραγωγική ομοιομορφία των Ελληνικών πόλεων και θα συμβάλλει στην ανάδειξη τοπικών εξειδικεύσεων. Η άρση των γεωγραφικών περιορισμών θα συμβάλλει στην πραγματική ενοποίηση της εθνικής σε πρώτο στάδιο (και της Ευρωπαϊκής σε δεύτερο) αγοράς και θα έχει επιπτώσεις αντίστοιχες με αυτές της οικονομικής ολοκλήρωσης. Με αυτή την έννοια, θα μειώσει την αυτονομία των τοπικών αγορών που ευνόησαν οι αποστάσεις και θα επιβάλλει την αναζήτηση και τον σχεδιασμό τοπικών αναπτυξιακών στρατηγικών στηριγμένων σε δια-περιφερειακές και δια-αστικές οικονομικές σχέσεις και ανταλλαγές και σε υφιστάμενα (ή δημιουργημένα) ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Αυτά μπορεί να αφορούν στην γεωγραφική θέση, στην διαθεσιμότητα αστικής και περιαστικής γης σε χαμηλό κόστος, στη παραγωγική εξειδίκευση, στις υπηρεσίες που παρέχονται από ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, στη

ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού, στους διαθέσιμους φυσικούς πόρους, στην ποιότητα του αστικού και ευρύτερου περιβάλλοντος, κ.α. Σε αυτό τον αγώνα δρόμου, είναι βέβαιο ότι οι πόλεις μεσαίου μεγέθους είναι αυτές οι οποίες θα πρέπει να καλύψουν την μεγαλύτερη απόσταση.

Η Ιστορική Εξέλιξη της Πόλης του Βόλου¹

Η ανάπτυξη της πόλης, ξεκίνησε στα μέσα του 19ου αιώνα από δύο έντονα διαφοροποιημένους οικιστικούς πυρήνες το "Κάστρο" και τα "παλαιά μαγαζεία" αφενός και τα "νέα μαγαζεία" αφετέρου. Το Κάστρο ο παλιότερος οικισμός, κατοικείτο μόνον από τούρκικες οικογένειες και είχε περίπου 1500 κατοίκους. Οι δρόμοι ήταν στενοί και τα σπίτια παλιά. Στα "παλαιά μαγαζεία", νότια του Κάστρου προς τη θάλασσα, βρισκόταν το τελωνείο και οι αποθήκες. Εκεί κατοικούσαν Έλληνες και Ευρωπαίοι έμποροι. Τα σπίτια ήταν επίσης παλιά και οι δρόμοι στενοί και βρώμικοι. Υπήρχαν μερικά "πενιχρά καφενεία και ευτελή εργαστήρια"

Τα "νέα μαγαζεία", ο νεώτερος οικισμός, που άρχισε να οικοδομείται μετά το 1846, βρισκόταν κοντά στην παραλία ανατολικά του Κάστρου και είχε περίπου 5.000 κατοίκους από τους οποίους οι 650 ήταν Εβραίοι και οι υπόλοιποι Έλληνες. Περιελάμβανε περίπου 1000 σπίτια τα οποία ήταν μεγάλα, συνήθως διώροφα με αρχιτεκτονική εφάμιλλη εκείνης των εύπορων κατοικιών της πρωτεύουσας. Υπήρχαν ωραία εμπορικά καταστήματα, πολυσύχναστα καφενεία, ξενοδοχεία, χάνια, εστιατόρια, προξενεία, υποκαταστήματα τραπεζών, ταχυδρομείο, δικαστήρια, τελωνείο με αποθήκες, μεγάλος στρατώνας, τούρκικο τζαμί, Εβραϊκή Συναγωγή και η ορθόδοξη Εκκλησία του Αγ. Νικολάου. Ανάμεσα στους δύο οικιστικούς πυρήνες υπήρχε αδόμητη ζώνη και "η ρήξη ήταν πολλαπλή", καθώς τους χώριζαν η εθνο-θρησκευτική σύνθεση, η οικονομική λειτουργία, η αρχιτεκτονική και πολεοδομική μορφή και οι ρυθμοί ανάπτυξης (βλ. σχ. 1)

Με την προσάρτηση της πόλης στο ελληνικό κράτος το 1881, έγιναν σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές, όπως οδικές, σιδηροδρομικές συνδέσεις και λιμενικά έργα. Από τις πρώτες

¹ Β. Χαστάογλου, Βόλος, Πορτραίτο της Πόλης τον 19^ο και 20^ο αιώνα

κυβερνητικές ενέργειες, ήταν η τοπογράφηση της θεσσαλικής περιφέρειας και των πόλεων της με σκοπό την εκπόνηση νέων σχεδίων και έργων υποδομής.

Οι σιδηρόδρομοι ήταν το πρώτο μεγάλο έργο που ξεκίνησε το 1881 και υλοποιήθηκε με μεγάλη ταχύτητα, έως το 1886. Το 1882 ιδρύθηκε η εταιρία «Σιδηρόδρομοι Θεσσαλίας» Α. Ε. Οι εγκαταστάσεις του σιδηροδρομικού σταθμού, κατέλαβαν έκταση 40 στρεμμάτων, ανατολικά του κάστρου και μέχρι την υφιστάμενη κοίτη του Κραυσίδωνα, με έξοδο στη θάλασσα για σύνδεση με το λιμάνι. Η θέση αυτή που υπαγορεύτηκε από πρακτικούς και οικονομικούς λόγους, αποτελούσε εμφανή φραγμό ανάμεσα στην συνοικία των Παλιών και την υπόλοιπη πόλη, εντούτοις ενσωματώθηκε στο πρώτο πολεοδομικό σχέδιο (η παροχέτευση του χειμάρρου Κραυσίδωνα πίσω από το Κάστρο, πραγματοποιήθηκε αργότερα με την κατασκευή λιμανιού).

Η σιδηροδρομική υποδομή περιελάμβανε 2 γραμμές πλάτους 1 μέτρου, που διέσχιζαν τις 2 μεγάλες πεδιάδες της Θεσσαλίας με κεφαλή το λιμάνι του Βόλου: τη γραμμή Βόλου-Βελεστίνου-Λάρισας(65χλμ) και τη γραμμή Βελεστίνο-Φάρσαλα-Καρδίτσα-Τρίκαλα-Καλαμπάκα (147 χλμ.) Η επιλογή πλάτους 1μ, έγινε για λόγους οικονομίας, σε αντίθεση με διεθνείς προδιαγραφές για κανονικό πλάτος 1,43μ, γεγονός που επρόκειτο αργότερα, να απομονώσει τον Βόλο από το κανονικό εθνικό δίκτυο. Το 1884 ανεγέρθηκε ο σιδηροδρομικός σταθμός Βόλου και εγκαινιάστηκε το τμήμα της γραμμής Βόλος- Λάρισα, ενώ τα υπόλοιπα παραδόθηκαν σταδιακά μέχρι το 1886. Από το 1895 λειτούργησε το ατμοκίνητο «τρενάκι του Πηλίου», που ένωνε τον Βόλο με τα Λεχώνια (γραμμή πλάτους 0,60μ και μήκους 13χλμ) και η προέκτασή του μέχρι τις Μηλιές (15χλμ) ολοκληρώθηκε το 1903, ενώ η γραμμή αυτή εξυπηρετούσε ως τροχιόδρομος και τη συγκοινωνία της πόλης του Βόλου.

Τα λιμενικά έργα ξεκίνησαν επίσης αμέσως μετά την προσάρτηση και για το σκοπό αυτό ιδρύθηκε η Λιμενική Επιτροπή και το Λιμενικό Ταμείο Βόλου και επιβλήθηκαν ειδικοί λιμενικοί φόροι για τα έργα. Στα πλαίσια αυτά πραγματοποιήθηκε και η διευθέτηση των χειμάρρων Κραυσίδωνα και Αναύρου, ως προϋπόθεση για την κατασκευή του λιμανιού. Η διευθέτηση αυτή, υπήρξε μια εντονότατη παρέμβαση στο φυσικό τοπίο της πόλης, επέβαλλε τη μεταφορά της κοίτης του Κραυσίδωνα από την ανατολική πλευρά του σιδηροδρομικού σταθμού προς τα δυτικά πίσω από το Κάστρο (όπου βρίσκεται και σήμερα) και της κοίτης του Αναύρου από την τότε διαδρομή της, κατά μήκος της οδού Ιωλκού (Ελ. Βενιζέλου) στην τωρινή θέση της. Το επίπονο έργο για την εκβολή των χειμάρρων εκτός του λιμένος, στις σημερινές τους κοίτες, ξεκίνησε το 1888 παράλληλα με άλλα λιμενικά έργα όπως νέος

προβλήτας, εκβαθύνσεις, κατασκευή κρηπιδωμάτων της νέας προκουμαίας Αργοναυτών με επιχωμάτωση μέχρι πλάτους 40 μέτρων (και μήκος μέχρι την καπναποθήκη Παπαστράτου) κατασκευή λιμενίσκου καϊκιών δίπλα στο τελωνείο, υπήνεμου μώλου στην προκουμαία των Παλιών δίπλα στην αποβάθρα των θεσσαλικών σιδηροδρόμων.

Βασικές επιδιώξεις του πρώτου πολεοδομικού σχεδίου του Βόλου (1882-83) μετά την απελευθέρωση της πόλης, φαίνεται ότι ήταν η ενοποίηση των δύο οικιστικών πυρήνων και η γεωμετρική μορφοποίηση του ενιαίου αστικού ιστού: Το σχέδιο κάλυπτε έκταση πολύ μεγαλύτερη από την ήδη δομημένη και συμπεριλάμβανε και την αδόμητη ζώνη μεταξύ των δύο αρχικών οικισμών. (σχ. 2) Μέσα στο Κάστρο αρχικά δεν υπήρχε παρέμβαση και η μορφή του ιστού παρέμενε οργανική, ενώ στις άλλες περιοχές του σχεδίου η ρυμοτομία ακολουθούσε γεωμετρικό κανναβο. Αργότερα με την αποχώρηση των Τούρκων κατοίκων του Κάστρου, συντάχθηκε το "Διάγραμμα Ευθυοφορίας του Φρουρίου του Βόλου" κατεδαφίστηκε η περιτείχιση, έγινε πλήρωση της περιμετρικής τάφρου, διαλύθηκε ο οργανικός ιστός στο εσωτερικό του και ρυμοτομήθηκε η περιοχή με ευθύγραμμους δρόμους κατ' αναλογία του γεωμετρικού ιστού της πόλης.

Οι χαράξεις των νέων δρόμων τόσο στην περιοχή των νέων μαγαζείων, όσο και στην περιοχή των παλαιών μαγαζείων, ήταν αντιστοιχώς παράλληλες προς τις ήδη διαμορφωμένες σειρές κτισμάτων και τη γραμμή της παραλίας. Ο νέος αστικός ιστός μορφοποιείται από δύο ορθογωνικούς καννάβους υπό κλίση μεταξύ τους, οι οποίοι συνέκλιναν στην αδόμητη περιοχή μεταξύ των δύο αρχικών οικισμών. Οι προτάσεις του σχεδίου 1882-83 περιελάμβαναν στην τοποθεσία αυτή, χωροθέτηση κεντρικών λειτουργιών, όπως την κεντρική πλατεία της πόλης, στη θέση των παλαιών τουρκικών στρατώνων, κοντά στη θάλασσα και το σιδηροδρομικό σταθμό ανατολικά του κάστρου.

Έτσι παρουσιάζεται μια ασυνέχεια του φυσικού χώρου και ανομοιογένεια μεταξύ των τμημάτων ανατολικού και δυτικού και εντοπισμένου κοινωνικού διαχωρισμού, που παρουσιάζεται μέχρι και σήμερα και φαίνεται να έχουν τη ρίζα τους στην εξελικτική διαδικασία δημιουργίας και μορφοποίησης του αστικού χώρου².

Η ανάπτυξη των αστικών λειτουργιών στο Βόλο, ήταν αποτέλεσμα ιδιωτικής κυρίως πρωτοβουλίας και η χωροθέτηση τους μέσα στον πολεοδομικό ιστό ακολούθησε μια αυτογενή διαδικασία. Οι περισσότερες βιομηχανίες (καπνεργοστάσια, αλευρόμυλοι,

² Α. Γοσποδίνη, Η ανάπτυξη των ελληνικών πόλεων

υφαντουργεία, μηχανουργεία, κ. α.) συγκεντρώθηκαν για λόγους οικονομίας των μεταφορών, κοντά στο σιδηροδρομικό σταθμό και το λιμάνι και συγκεκριμένα στην περιοχή κατά μήκος του Κραυσίδωνα και γύρω από το Κάστρο. Οι μικρές βιοτεχνίες και τα χειροτεχνικά εργαστήρια (επιπλοποιεία, τυπογραφεία, ποτοποιεία κ. α.) χωροθετήθηκαν ανατολικότερα στη συνοικία Εφτά Πλατάνια-Οξυγόνο και στο νότιο τμήμα της Μεταμόρφωσης.

Ο δυναμισμός της εκβιομηχάνισης υπερέκρασε τις ισχνές προδιαγραφές του σχεδίου σε αστικό εξοπλισμό και έφερε ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων αστικών λειτουργιών και χώρων. Ως αποτέλεσμα η πρώην αδόμητη περιοχή μεταξύ των δύο αρχικών οικιστικών πυρήνων μετατράπηκε αυτογενώς σε βιομηχανική - βιοτεχνική.

Η δυναμική της ανάπτυξης της πόλης, αντανακλάται και στη ραγδαία επέκταση και οικοδόμηση του αστικού χώρου. Τα εμπορικά καταστήματα πύκνωσαν στους δρόμους κοντά στην παραλία, μέσα στον αρχικό πυρήνα των νέων μαγαζιών, κυρίως στις οδούς Ερμού, Δημητριάδος, Ιάσονος και Ιωλκού (σημερινή Ελ. Βενιζέλου). Η παραλιακή ζώνη εξελίχθηκε σε περιοχή αναψυχής προσελκύοντας μεγάλα ξενοδοχεία, καφενεία, εστιατόρια και κτίρια τραπεζών. Πολλά δημόσια κτίρια κατασκευάστηκαν με δωρεές ιδιωτών όπως το Αχιλλοπούλειο νοσοκομείο (1903, δωρεά Κ. Αχιλλοπούλου κ. α.) Επίσης την ίδια χρονική περίοδο λειτούργησε το ορφανοτροφείο Βόλου, η Φιλαρμονική, το Ωδείο Βόλου. Το 1905 δημιουργήθηκε η "Εξωραϊστική Εταιρεία Βόλου", κέντρο της κοσμικής κίνησης και το 1907 η Λαϊκή Βιβλιοθήκη. Το 1908 ανεγέρθηκε το Αρχαιολογικό Μουσείο με δωρεά Α. Αθανασάκη, εκπαιδευτήρια, ιδιωτικές και ξένες σχολές.

Η σύγχρονη πόλη αναπτύχθηκε γύρω από το εμπορικό προάστειο, το οποίο απετέλεσε το κοινωνικό και επιχειρηματικό κέντρο της, υποβιβάζοντας σε περιφερειακή συνοικία τον μεσαιωνικό πυρήνα, το Κάστρο με τα Παλιά. Η επέκταση του σχεδίου δυτικά του Κάστρου δεν πραγματοποιήθηκε κι ο οικιστικός ιστός σταμάτησε στο φυσικό όριο του Κραυσίδωνα.

Όσον αφορά στις περιοχές κατοικίας, ο κοινωνικός διαχωρισμός ήταν σαφής. Στα ανατολικά και κυρίως γύρω από την εκκλησία του Αγ. Νικολάου και κοντά στην παραλία συγκεντρώθηκαν οι μεσαίες και υψηλές κοινωνικο-οικονομικές τάξεις και διαμορφώθηκαν υψηλότερες αξίες γης, ενώ δυτικά στο Κάστρο, τα Παλιά και τον προσφυγικό οικισμό της Ν. Ιωνίας (πέραν του Κραυσίδωνα) συσπειρώθηκαν οι χαμηλότερες οικονομικά τάξεις και

ασφαλώς χαμηλότερες αξίες γης. Η εικόνα αυτή της πόλης, που είχε ήδη διαμορφωθεί στις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα, διατηρήθηκε και αργότερα³.

Τα χρόνια του μεσοπολέμου 1921-1950 η περιοχή προσελκύει την εγκατάσταση προσφύγων της μικρασιατικής καταστροφής, λόγω της ευκολίας προσέγγισης με τα πλοία, αλλά και της προοπτικής εργασίας στη σφύζουσα εμπορική και βιομηχανική αγορά της. Η πόλη γνώρισε μια ραγδαία αύξηση του πληθυσμού (περίπου 30% του πληθυσμού της και του χώρου της και δημιουργήθηκε ένα νέο προάστειο, ο προσφυγικός συνοικισμός της Ν. Ιωνίας. Οι άμεσες ανάγκες στέγασης, περίθαλψης και σίτισης αντιμετωπίστηκαν από τις τοπικές αρχές και από φιλανθρωπικές πρωτοβουλίες, με προσωρινή στέγαση σε σκηνές, παραπήγματα, σχολεία, αποθήκες, παλιούς τούρκικους στρατώνες. Συγκροτήθηκε το πρώτο πρόγραμμα κοινωνικής κατοικίας, που είχε ως επακόλουθο την απότομη επέκταση του αστικού χώρου δυτικά του φυσικού ορίου του Κραυσίδωνα και απετέλεσε τον πυρήνα της μεταπολεμικής οικιστικής διάχυσης στα βόρειο-δυτικά της πόλης.

Η δημιουργία του συνοικισμού στηρίχθηκε σε ειδική νομοθεσία (διάταγμα για αναγκαστική απαλλοτρίωση) και τοποθετήθηκε στην επίπεδη έκταση από τη βάση του Σαρακηνού μέχρι τη σιδηροδρομική γραμμή, σε απόσταση από την ήδη κατοικημένη περιοχή, διαχωρισμένος από το φυσικό όριο, τον χείμαρρο Κραυσίδωνα.

Γύρω στο 1920 ο Βόλος αναδεικνύεται σε βιομηχανική πόλη, ίσως τη σημαντικότερη από τις θεσσαλικές πόλεις, με εξαιρετική δημογραφική και οικονομική αύξηση. Ο ρόλος που έπαιξε η ιδιωτική πρωτοβουλία και η ενεργητικότητα της τοπικής κοινωνίας, υπήρξαν κρίσιμα για την εξέλιξή της. Η απογραφή του πληθυσμού καταγράφει περίπου 30.000 κατοίκους με την κοινωνική σύνθεση μιας οικονομικά δυναμικής πόλης (30% εμπόριο, βιομηχανία, βιοτεχνία, 54% εισοδηματίες, συνταξιούχοι, σπουδαστές, ανεπάγγελτοι (γυναίκες), 6% σιδηρόδρομοι, λιμάνι, 1,5% δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί, 4% ιδιωτικοί υπάλληλοι).

Διάσπαρτα εργοστάσια (καπνού Ματσάγγου, βάμβακος Αδαμόπουλου) ανεγέρθησαν και μέσα στον οικιστικό ιστό (καπναποθήκη Σπίρερ) και στην παραλιακή ζώνη (5όροφη καπναποθήκη Παπαστράτου) Τα υφαντουργεία Μουρτζούκου, Παπαστράτου απασχολούσαν πάνω από 2000 εργάτες. Ιδρύθηκαν νέα εργοστάσια οικοδομικών υλών όπως τα τσιμέντα Όλυμπος, το πλινθο-κεραμοποιείο Τσαλαπάτα. Πρόσφυγες επιχειρηματίες δημιούργησαν μικρές επιχειρήσεις όπως ταπητουργεία, επιπλοποιεία, το μεταξουργείο Ετμεκτζόγλου στον συνοικισμό Ν. Ιωνίας, απέναντι από εργοστάσιο Μουρτζούκου.

³ Α. Γοσποδίνη, Η ανάπτυξη των ελληνικών πόλεων

Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο η βιομηχανική δραστηριότητα της πόλης περιήλθε σε ύφεση, πολλά βιομηχανικά κτίρια είχαν καταστραφεί από βομβαρδισμούς και επιπλέον με τους καταστροφικούς σεισμούς το 1957, επιδεινώθηκε η κατάσταση. Μετά τους σεισμούς καταστρέφεται σταδιακά η ως τότε αρχιτεκτονική και αρχίζει να δημιουργείται η σημερινή φυσιογνωμία του Βόλου .

Το 1960 εγκαινιάστηκε το εργοστάσιο Όλυμπος και αργότερα το 1975 δόθηκε άδεια για επέκταση της ΑΓΕΤ, στον κόλπο της Αγριάς. Η μεγέθυνση των δραστηριοτήτων του συγκροτήματος προκάλεσε σημαντική αύξηση της ρύπανσης και υπήρξαν διαμαρτυρίες για την προστασία του περιβάλλοντος, που όμως αποσιωπήθηκαν για λόγους οικονομικής σκοπιμότητας, αφού εξασφάλιζε θέσεις εργασίας.

Το 1962 ο Βόλος, λόγω βιομηχανικής παράδοσης, γεωγραφικής θέσης και ύπαρξης λιμανιού επιλέχθηκε ως μία από τις πέντε ελληνικές πόλεις (Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο, Καβάλα) για ίδρυση οργανωμένης Α' ΒΙ. ΠΕ. (Α' Βιομηχανικής Περιοχής), σε έκταση 1450 στρεμμάτων πάνω στον οδικό άξονα Λάρισας-Βόλου, κοντά στο Διμήνι, με φορέα ανάπτυξης την ΕΤΒΑ. Το 1972 δημιουργήθηκε η Β' ΒΙ. ΠΕ ως παράρτημα της κύριας για τις "οχλούσες" βιομηχανίες, με επιφάνεια 670 στρέμματα στον Αγ. Γεώργιο Φερρών, σε απόσταση 14 χλμ. δυτικά της πόλης. Η ίδρυση των ΒΙ. ΠΕ. απετέλεσε σταθμό στην ανάπτυξη της πόλης κατά την μεταπολεμική περίοδο, έδωσε σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη της μεταποίησης, η οποία κινήθηκε πλέον και από μη τοπικά κεφάλαια ελληνικά και ξένα, που προσελκύστηκαν από την βιομηχανική παράδοση της πόλης.

3

Τα Χωροταξικά, Δημογραφικά, Οικονομικά και Κοινωνικά Χαρακτηριστικά του Βόλου

Αυτό το κεφάλαιο διερευνά την εξέλιξη και παρούσα διαμόρφωση κρίσιμων χαρακτηριστικών του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου καταλήγοντας κάθε φορά σε μια σειρά από συμπεράσματα για τα ισχυρά και αδύνατα σημεία της πόλης αλλά και τις ευκαιρίες και απειλές που αυτή αντιμετωπίζει. Τα χαρακτηριστικά που μελετώνται ταξινομούνται ως χωροταξικά (θέσης), δημογραφικά, οικονομικά (ανάπτυξης και ευημερίας, οικονομικής διάρθρωσης και επιχειρηματικότητας) και κοινωνικά (ανθρώπινο δυναμικό και ανεργία), και παρουσιάζονται λεπτομερώς στις ενότητες που ακολουθούν. Μια τέτοια ανάλυση μας επιτρέπει να κατανοήσουμε τις δυναμικές αλλά και τους παράγοντες που διαμορφώνουν το κοινωνικο-οικονομικό προφίλ της περιοχής και αποτελεί το πρώτο βήμα στη διαμόρφωση ενός στρατηγικού πλαισίου δράσης με στόχο την ισόρροπη ανάπτυξη και την ευημερία της περιοχής.

3.1. ΤΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

3.1.1 Εισαγωγή

Η πόλη του Βόλου ανήκει στις έξι μεγαλύτερες πόλεις του ελληνικού χώρου (πέμπτη στη σειρά) με πληθυσμό που ξεπερνά τις 120.000 κατοίκους. Αποτελεί την πρωτεύουσα του Νομού Μαγνησίας και τοποθετείται γεωγραφικά στην περιοχή της κεντρικής Ελλάδας. Χαρακτηρίζεται από έντονες αστικές λειτουργίες, μια σημαντική παρουσία της βιομηχανίας και του τουρισμού αλλά και από ένα αξιοσημείωτο αριθμό νέων ανθρώπων, κυρίως λόγω της ύπαρξης της πλειονότητας των τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά γνωρίσματα διαμορφώνουν την ταυτότητα της πόλης, το κάθε ένα με το δικό του ξεχωριστό τρόπο, ενώ με τον κατάλληλο σχεδιασμό και πολιτικές, μπορούν να συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη και ευημερία της πόλης.

3.1.2 Υπερτοπική χωροταξική θέση

Το Πολεοδομικό Συγκρότημα (Π.Σ.) Βόλου βρίσκεται στο Νομό Μαγνησίας και στο ΝΑ τμήμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Όπως και ο υπόλοιπος ελληνικός χώρος είναι έξω από τους μείζονες άξονες ανάπτυξης του ευρωπαϊκού χώρου. Από την άλλη πλευρά, η Περιφέρεια Θεσσαλίας σε κεντροβαρική θέση του ελληνικού χώρου και διασχίζεται από τον κύριο μεταπολεμικό εθνικό άξονα ανάπτυξης Αθήνας-Θεσσαλονίκης, και στο πλαίσιο αυτό το Π.Σ. Βόλου έχει στρατηγική θέση, αφού βρίσκεται επί του άξονα αυτού και παράλληλα σε επαφή με τη θάλασσα. Σε περίπου ίση απόσταση από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, το Π.Σ. Βόλου βρίσκεται σε θέση που επιτρέπει την ύπαρξη συμπληρωματικότητας με τις δύο μητροπόλεις χωρίς να υφίσταται την άμεση εξουθενωτική ακτινοβολία τους. Σε σχετικά μικρή απόσταση από την Περιφέρεια βρίσκονται ο αναδυόμενος βόρειος αναπτυξιακός άξονας και ο υπό ανάδυση δυτικός άξονας ανάπτυξης της χώρας. Ο χάρτης 16 από το σχέδιο του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΥΠΕΧΩΔΕ 2002) που επισυνάπτεται παρακάτω καθιστά σαφή τα δεδομένα της θέσης του Π.Σ. Βόλου σε υπερτοπικό χωροταξικό επίπεδο.

Σε τοπικό επίπεδο, το Π.Σ. Βόλου βρίσκεται στο μυχό του Παγασητικού κόλπου, σε μικρή απόσταση από τον κύριο οδικό άξονα της χώρας (ΠΑΘΕ) με τον οποίο συνδέεται σε δύο σημεία, στις Μικροθήβες και στο Βελεστίνο και σε απόσταση 330 χλμ. από την πρωτεύουσα Αθήνα και 214 χλμ. από τη συμπρωτεύουσα Θεσσαλονίκη. Η περιοχή που καταλαμβάνει ο οικιστικός ιστός περιβάλλεται βορειοανατολικά από τον ορεινό όγκο του Πηλίου, νότια από το υγρό στοιχείο της θάλασσας και δυτικά από τις πεδινές εκτάσεις της Θεσσαλίας. Είναι κτισμένη με μέτωπο κυρίως στον Παγασητικό κόλπο και εκτείνεται ως τις παρυφές του Πηλίου. Η σχέση της πόλης με το βουνό και τη θάλασσα έχει επιδράσει διαχρονικά δραστικά στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή των κατοίκων και έχει διαμορφώσει καθοριστικά την εξέλιξη του επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης του Βόλου (Χαστάογλου 2002).

3.1.3 Χωροταξικές προοπτικές

Οι χωροταξικές προοπτικές του Π.Σ. Βόλου προσδιορίζονται από το Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης του εγκεκριμένου Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Θεσσαλίας. Βασικά στοιχεία του Προτύπου αυτού που αφορούν το Π.Σ. Βόλου είναι τα εξής:

Ο κύριος αναπτυξιακός άξονας της χώρας στον οποίο ανήκει το Π.Σ. Βόλου αναμένεται ότι θα ενισχυθεί ακόμα περισσότερο κατά τα επόμενα χρόνια, ιδίως με ποιοτικούς όρους, ενώ το θεσσαλικό τμήμα του άξονα αυτού εκτιμάται ότι μπορεί να εξελιχθεί στο ισχυρότερο υποσύνολό του, μετά τις δύο ευρύτερες μητροπολιτικές περιοχές. Η Θεσσαλία και το Π.Σ. Βόλου θα αποκτήσουν, παράλληλα, άμεση επαφή με τους δύο νέους αναπτυξιακούς άξονες της χώρας (βλ. παραπάνω) μέσω δύο οδικών

συνδέσεων, του οδικού κλάδου Ε65 προς Εγνατία (Παναγιά) και το δρόμο Λάρισας-Κοζάνης. Οι άξονες αυτοί θα λειτουργήσουν όχι μόνο ως οδικοί αλλά και ως διάδρομοι ανάπτυξης της περιφέρειας.

Θα ενισχυθεί σημαντική η ενδοπεριφερειακή αστική δικτύωση, και ειδικότερα ο άξονας Βόλου-Λάρισας θα εξελιχθεί προς την κατεύθυνση ενός διπόλου ανάπτυξης με διαπεριφερειακή εμβέλεια. Το δίπολο θα λειτουργεί ως ενιαία αγορά εργασίας και τελικής ζήτησης, θα δημιουργεί οικονομίες κλίμακας και αστικοποίησης, και θα επιτρέψει τη διαμόρφωση συμπληρωματικότητας αλλά και τη χωροθέτηση λειτουργιών που δεν απαιτούν «βάση» ανάλογης κλίμακας, μετατρεπόμενο στην οιονεί τρίτη ελληνική (μικρή) μητρόπολη. Ωστόσο, η ανάδυση ενός τέτοιου διπόλου δεν μπορεί να θεωρηθεί ως άμεσα επικείμενη. Παράμετροι όπως η έλλειψη κοινών στρατηγικών επιλογών, η ανυπαρξία φυσικών στοιχείων αστικής ανάπτυξης, δηλαδή έργων που έχουν κατασκευαστεί στο έδαφος προς εξυπηρέτηση και των δύο αστικών πόλων και όχι ιδιαίτερη επέκταση των οικισμών κατά μήκος του συγκοινωνιακού τους άξονα, δεν φαίνεται να κινούνται προς το παρόν προς την κατεύθυνση της δημιουργίας ενός αστικού δικτύου (διπόλου) που θα συνεργάζεται σε βασικούς τομείς για την ανάπτυξη τους.

Ο Βόλος, που χαρακτηρίζεται ήδη από ρόλο που υπερβαίνει τα νομαρχιακά και, ως προς ορισμένες λειτουργίες (λιμάνι, πανεπιστήμιο, τουρισμός) τα περιφερειακά όρια, αναπτύσσεται να ενισχύσει ακόμα περισσότερο το ρόλο του στα τρία αυτά πεδία. Αναμένεται, επίσης, η ισχυρότερη δόμηση της ευρύτερης περιοχής του Π.Σ. Βόλου, με χαρακτηριστικά μικρής μητροπολιτικής περιοχής, και σε άμεση επαφή με την αντίστοιχη της Λάρισας. Οι δύο μητροπολιτικές περιοχές θα λειτουργούν ως ενιαία ζώνη ημερησίων μετακινήσεων.

Στο προηγούμενο πλαίσιο, ο ρόλος του Π.Σ. Βόλου προδιαγράφεται ως εξής: Μεγάλο αστικό κέντρο 2^{ου} επιπέδου, νομαρχιακό διοικητικό κέντρο, λιμάνι-κόμβος συνδυασμένων μεταφορών, βιομηχανικό κέντρο, τουριστικό και πολιτιστικό κέντρο, έδρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και δραστηριοτήτων Ε&Τ.

Το προδιαγραφόμενο μοντέλο οικιστικής ανάπτυξης στηρίζεται στην εντονότερη χρήση οργανωμένων χώρων για την υποδοχή παραγωγικών δραστηριοτήτων, στην αρχή της συμπαγούς πόλης, και στον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης σε συνδυασμό με τον καθορισμό χρήσεων γης.

Ως προς τους οργανωμένους υποδοχείς, κατεύθυνση του Περιφερειακού Πλαισίου είναι η δημιουργία νέων ΒΕΠΕ (ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ) καθώς και εμπορευματικού κέντρου στην ευρύτερη περιοχή του Π.Σ. Βόλου.

3.1.4 Βασικά δημογραφικά στοιχεία

Το Πολεοδομικό Συγκρότημα του Βόλου διαθέτει 124.639 κατοίκους (ΕΣΥΕ 2001) και αποτελείται από τον κύριους Δήμους Βόλου και Νέας Ιωνίας, καθώς και από ένα πολύ μικρότερο, το Δήμο Ιωλκού, και τρία ακόμη Δημοτικά Διαμερίσματα, αυτά της Αγριάς, του Διμηνίου και της Άλλης Μεριάς. Η πληθυσμιακή εξέλιξη του Π.Σ. Βόλου και των Δήμων και Δημοτικών Διαμερισμάτων που τον συναποτελούν παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα 3.1.1 για την περίοδο 1971-2001. Παρατηρείται ότι το Π.Σ. Βόλου επιδεικνύει μια συνεχή πληθυσμιακή αύξηση, η οποία είναι εντονότερη για τη δεκαετία 1971-1981 (25,7%), ενώ για τις επόμενες χρονικές υποπεριόδους είναι 7,9% από 1981 έως 1991 και 7,4% από 1991 έως 2001. Ανάλογη τάση ακολουθεί και ο Δήμος Βόλου, ενώ για το Δήμο Νέας Ιωνίας η συγκεκριμένη αυξητική τάση είναι μικρότερης κλίμακας.

Πίνακας 3.1.1: Πληθυσμιακή εξέλιξη

	1971	1981	1991	2001
Δήμος Βόλου	51.290	71.378	77.192	82.439
Δήμος Νέας Ιωνίας	19.955	25.873	27.904	31.612
Δήμος Ιωλκού	1887	2049	2115	2071
Δ.Δ. Αγριάς	3.538	3.997	4.544	5.229
Δ.Δ. Διμηνίου	1.276	1.608	1.956	2.125
Δ.Δ. Άλλης Μεριάς	976	1.322	1.661	1.163
<i>Π.Σ. Βόλου</i>	<i>78.922</i>	<i>106.227</i>	<i>115.372</i>	<i>124.639</i>

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) – ίδια επεξεργασία

3.1.5 Βασικά δεδομένα του ΠΣ Βόλου ως προς τις υπερτοπικές μεταφορές

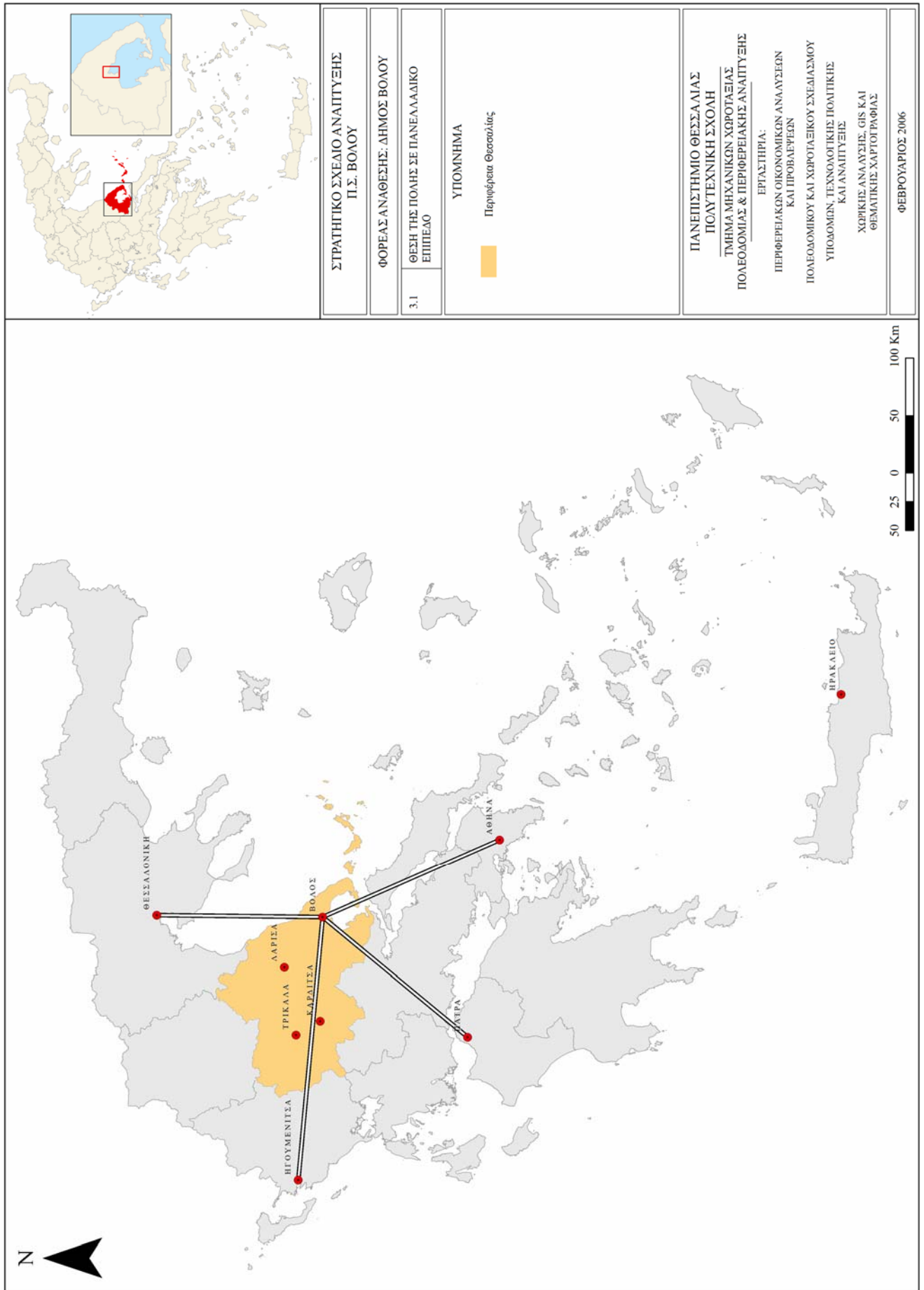
Το Π.Σ. Βόλου βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το βασικό οδικό και σιδηροδρομικό άξονα της χώρας (Χάρτης 3.1) που ενώνει τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, την πρωτεύουσα και τη συμπρωτεύουσα (βόρεια και νότια Ελλάδα), ενώ δεν πρέπει να αγνοείται και η ύπαρξη του λιμανιού που προσδίδει τη δυνατότητα θαλάσσιας σύνδεσης, τουριστικής ή εμπορικής, με άλλα λιμάνια και νησιά της ελληνικής επικράτειας. Η κομβική σπουδαιότητα της πόλης συμπληρώνεται και από την ύπαρξη του στρατιωτικού αεροδρομίου της Νέας Αγχιάλου, το οποίο, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες, αποκτά και την ιδιότητα του πολιτικού, με βασικότερο στόχο την εξυπηρέτηση της τουριστικής κίνησης της περιοχής. Είναι πολύ σημαντική η τριπλή και η εν δυνάμει συνδυασμένη δυνατότητα πρόσβασης στην πόλη του Βόλου, τόσο λόγω των πολλαπλών χερσαίων συνδέσεων με τα σημαντικότερα αστικά κέντρα της Περιφέρειας Θεσσαλίας και της χώρας όσο και λόγω της θαλάσσιας και εναέριας δυνατότητας προσέγγισης του Π.Σ. Η πόλη του Βόλου αποτελεί το κυρίαρχο αστικό κέντρο και την πρωτεύουσα του Νομού Μαγνησίας και αναπτύσσεται μεταξύ του κέντρου του Παγασητικού κόλπου και τις παρυφές του Πηλίου. Σε σχέση με την Περιφέρεια Θεσσαλίας, χωροθετείται στο νοτιοανατολικό άκρο της, αποτελώντας παράλληλα και τη μοναδική θαλάσσια πύλη της.

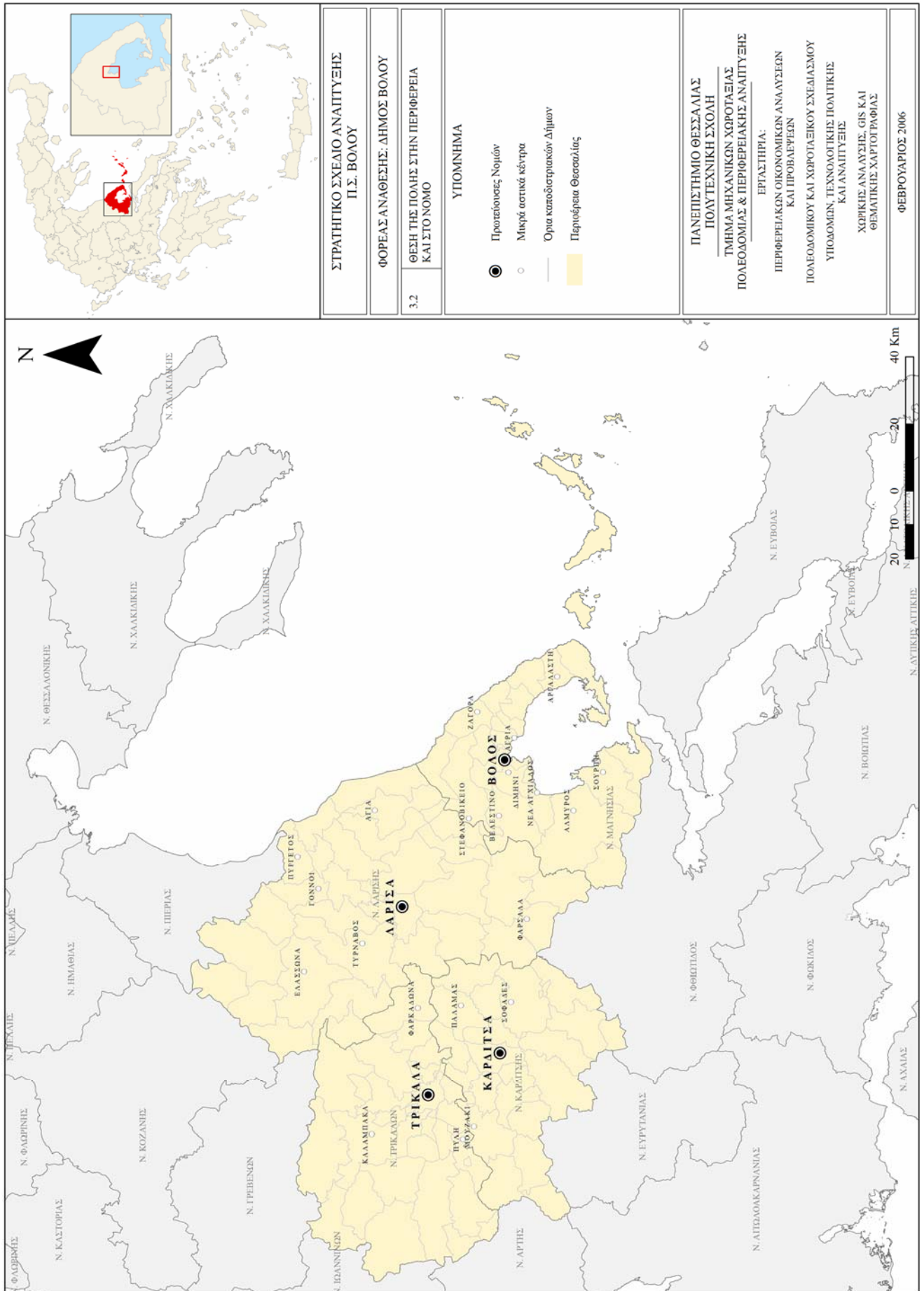
Στους παρακάτω Χάρτες (3.2, 3.3 και 3.4) απεικονίζεται η θέση της πόλης του Βόλου στο συγκοινωνιακό δίκτυο τόσο σε επίπεδο Νομού Μαγνησίας, όσο και σε εθνικό επίπεδο. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο Βόλος βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το βασικό οδικό και σιδηροδρομικό άξονα της χώρας που ενώνει τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, την πρωτεύουσα και τη συμπρωτεύουσα (βόρεια και νότια Ελλάδα). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι απέχει 325 χλμ. από την Αθήνα, 216 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη, 299 χλμ. από την Πάτρα και 362 χλμ. από την Ηγουμενίτσα. Όπως διαπιστώνεται και από το χάρτη του συγκοινωνιακού δικτύου σε τοπικό επίπεδο, υπάρχουν πολλαπλές συνδέσεις καθημερινά με τους οικισμούς της Νέας Αγχιάλου, του Αλμυρού, του Βελεστίνου, της Μακρινίτσας, του Διμηνίου και με τα χωριά του Πηλίου, ιδιαίτερα με τα κοντινά παραθαλάσσια που φθάνουν μέχρι την Άφουσο. Συχνές συνδέσεις όμως υπάρχουν και σε πανελλήνια διάσταση, ιδιαίτερα με τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα. Αναλυτικότερα, αναφέρεται αντιπροσωπευτικά ότι η συχνότητα των υπεραστικών δρομολογίων Κ.Τ.Ε.Λ. σε καθημερινή βάση είναι 12 προς Αθήνα, 9 προς Θεσσαλονίκη, 12 προς Λάρισα, 4 προς Καρδίτσα και Τρίκαλα, 2 προς Κοζάνη και Ιωάννινα, και τέλος 1 προς Πάτρα.

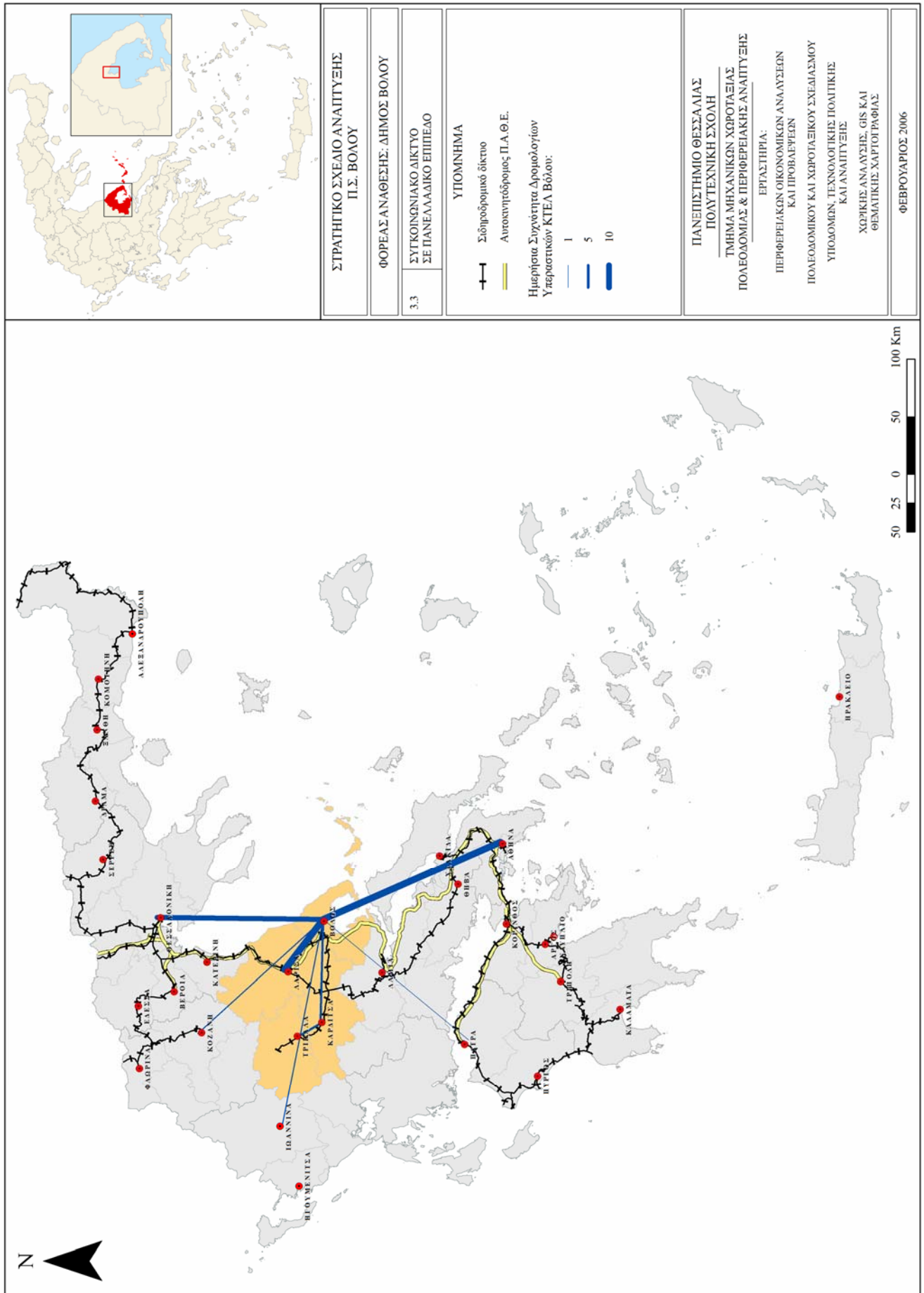
3.1.6 Η θέση της πόλης στο οικιστικό δίκτυο και οι λειτουργίες της

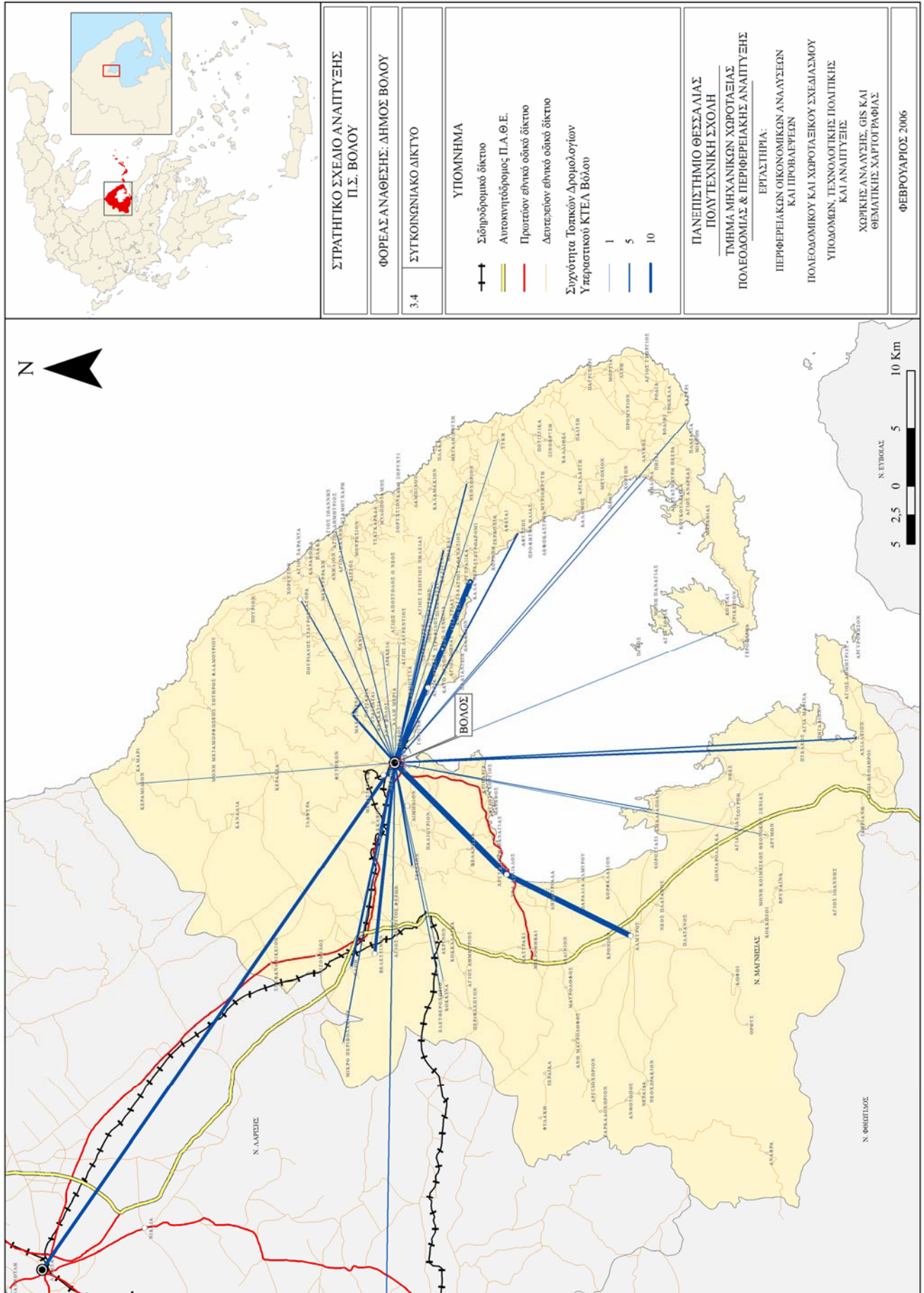
Το Π.Σ. Βόλου (Χάρτης 3.4) αποτελεί οικισμό 2^{ου} επιπέδου και συγκεντρώνει τις δημόσιες υπηρεσίες νομαρχιακού επιπέδου, αφού σύμφωνα με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης αποτελεί νομαρχιακό κέντρο με μέσο εξυπηρετούμενο πληθυσμό της τάξης των 200.000 κατοίκων. Οι λειτουργίες και οι εξυπηρετήσεις που χωροθετούνται σε έναν οικισμό 2^{ου} επιπέδου είναι οι εξής: Γυμνάσιο, Λύκειο, Βιβλιοθήκη-Κέντρο Νεότητας, ΕΛΤΑ, ΟΤΕ, Δημοτικές υπηρεσίες, Αστυνομικό τμήμα, πυροσβεστική υπηρεσία, ΔΕΗ, Δημοτικές επιχειρήσεις, τράπεζες, Κέντρο Υγείας, Συμβουλευτικοί σταθμοί επιτόκων, Γεροντικές Στέγες-ΚΑΠΗ, Αθλητικός Πυρήνας Α', Πνευματικό κέντρο-κέντρο Λαϊκής επιμόρφωσης, Δημόσιο Ταμείο, Ειρηνοδικείο, Πταισματοδικείο, Υποθηκοφυλακείο, Αγρονομείο-Δασονομείο, ειδικά σχολεία, ΤΕΙ, ΑΕΙ, Νομαρχιακό Νοσοκομείο, κέντρο βρεφών, μαθητικά οικοτροφεία, μαθητικές και φοιτητικές εστίες, θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων, γηριατρικές κλινικές, κέντρα προστασίας αναπήρων, Αθλητικός Πυρήνας Β', μουσείο, θέατρο, Νομαρχιακές υπηρεσίες, Πρωτοδικείο, Πλημμελειοδικείο και Υποδιεύθυνση Αστυνομίας – Τροχαίας – Αγορανομίας.

Το Π.Σ. Βόλου περιλαμβάνει επίσης έναν οικισμό 3^{ου} επιπέδου, την Αγριά, και ορισμένους οικισμούς 5^{ου} επιπέδου που ο ρόλος και η επιρροή τους στην τοπική οικονομία είναι περιορισμένοι. Σε ότι αφορά το σχεδιασμό της οικιστικής οργάνωσης του συνόλου του Π.Σ., αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το Ν. 2508/97 τα μοναδικά σχέδια που αφορούν το συγκεκριμένο επίπεδο χωρικής αναφοράς είναι τα Ρυθμιστικά Σχέδια και τα προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος.

3.1.7 Αξιολόγηση και συμπεράσματα

Έχοντας περιγράψει τα χωροθετικά χαρακτηριστικά του Π.Σ. Βόλου, είναι δυνατόν να προκύψουν ορισμένες δυνατότητες, η αξιοποίηση των οποίων μπορεί να οδηγήσει σε ευκαιρίες για την πόλη, αλλά και μειονεκτήματα, η αδιαφορία προς τα οποία μπορεί να εντείνει τους κινδύνους που αυτή αντιμετωπίζει.

Αναλυτικότερα, ισχυρό σημείο της πόλης αποτελεί η κεντροβαρική της θέση στη χώρα. Αυτή ενισχύεται από την υψηλή προσπελασιμότητα της περιοχής μέσω οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και αεροπορικών συνδέσεων και υποδομών. Το μέγεθος της πόλης και οι νομαρχιακού επιπέδου λειτουργίες που εξυπηρετεί συμβάλλουν στη διαμόρφωση κρίσιμης μάζας αγοράς αλλά και οικονομιών κλίμακας και συγκέντρωσης. Τέλος, η χωρική εγγύτητα με την Λάρισα (και το γεγονός ότι είναι οι δυο από τις τέσσερις ελληνικές πόλεις μεσαίου μεγέθους) αποτελεί μια από τις βασικότερες προϋποθέσεις για την δημιουργία μιας ενιαίας ζώνης ανάπτυξης (δίπολο) υπό τη μορφή τρίτης ελληνικής μητρόπολης. Τα σημαντικά αυτά πλεονεκτήματα της πόλης όμως υποβαθμίζονται από μια σειρά μειονεκτημάτων που έχουν να κάνουν με την ποιότητα των υποδομών και την ουσιαστική έλλειψη πολιτικού αεροδρομίου.

Πίνακας 3.1.2: SWOT ανάλυση για τα χωροθετικά χαρακτηριστικά του Π.Σ. Βόλου

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
• Κεντροβαρική θέση σε επίπεδο Ελλάδας • Η εύκολη προσβασιμότητα στην πόλη (οδική, σιδηροδρομική κτλ.) • Το λιμάνι • Μεγάλο αστικό κέντρο 2^{ου} επιπέδου • Κρίσιμη μάζα αγοράς (οικονομίες κλίμακας και συγκέντρωσης) • Δίπολο Βόλου - Λάρισας • Το φυσικό περιβάλλον (βουνό, θάλασσα)	• Η έλλειψη αεροδρομίου • Η χαμηλή ποιότητα των υποδομών
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
• Δυνατότητες δικτύωσης με λοιπά αστικά κέντρα • Ένταξη της πόλης σε διεθνή δίκτυα • Εκπόνηση και εφαρμογή ενός Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της πόλης	• Κακή χρήση των πόρων από την Ε.Ε και την κεντρική κυβέρνηση. • Αποτυχία στην άσκηση περιφερειακών πολιτικών σύγκλισης • Υποβάθμιση του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος

Πηγή: *ιδία επεξεργασία*

Ως προς το εξωτερικό περιβάλλον ευκαιρίες προκύπτουν από τη βελτίωση των συνδέσεων και τη δικτύωση της πόλης με τις άλλες πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού, και την εκπόνηση ενός στρατηγικού σχεδίου που να θέτει στόχους και να προσδιορίζει κατευθύνσεις για την ανάπτυξη της περιοχής. Παράλληλα, απειλές προκύπτουν από την κακή χρήση των διαθέσιμων πόρων (εθνικών και ευρωπαϊκών), την αποτυχία στην άσκηση των πολιτικών ανάπτυξης, άλλα και την υποβάθμιση του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος.

3.2. ΤΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

3.2.1 Εισαγωγή

Έχοντας ήδη αναφέρει ορισμένα βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά στην προηγούμενη ενότητα για το Π.Σ. Βόλου, στην ενότητα αυτή επιλέγεται η παρουσίαση, ανάλυση και σύγκριση επιπρόσθετων δημογραφικών στοιχείων της πόλης σε σχέση άλλες περιοχές αλλά και με τη διάσταση της εκπαίδευσης.

3.2.2 Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού

Στον Πίνακα 3.2.1 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού του Π.Σ. Βόλου παράλληλα με τα υπόλοιπα μεγάλα ελληνικά αστικά κέντρα.

Πίνακας 3.2.1: Η θέση του Π.Σ. Βόλου στο ελληνικό σύστημα αστικών κέντρων

	1961	1971	1981	1991	2001
Π.Σ Αθήνας	1.852.709	2.540.241	3.027.331	3.072.922	3.206.280
Π.Σ. Θεσσαλονίκης	380.654	557.360	706.180	749.048	786.550
Π.Σ Πατρών	103.941	120.847	154.596	170.462	191.508
Π.Σ Ηρακλείου	69.983	84.710	110.958	126.907	137.766
Λάρισα	55.858	72.760	102.426	114.334	124.376
<i>Π.Σ. Βόλου</i>	<i>80.846</i>	<i>88.096</i>	<i>107.407</i>	<i>115.744</i>	<i>124.639</i>
Αστικός Πληθυσμός (άθροισμα των παραπάνω)	2.543.991	3.464.014	4.208.898	4.349.417	4.565.915
Αστικός Πληθυσμός Ελλάδας	3.628.105	4.675.313	5.670.442	6.041.870	6.434.591
<i>Λόγοι πληθυσμών</i>					
Π.Σ.Β / Αστικός Ελλάδας	2,22%	1,88%	1,89%	1,91%	1,93%
Π.Σ.Β / Π.Σ.Α	4,36%	3,46%	3,54%	3,76%	3,88%
Π.Σ.Β / Π.Σ.Θ	21,2%	15,8%	15,2%	15,4%	15,8%
Π.Σ.Β / (Π.Σ.Α + Π.Σ.Θ)	3,61%	2,84%	2,87%	3,02%	3,11%
Π.Σ.Β. / Σύνολο των 4 μεσαίων πόλεων	26%	24%	22,5%	21,9%	21,55%

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), Κρητικού (2003)

Ενδιαφέρον προκύπτει από τη διαχρονική εξέταση των λόγων του πληθυσμού του Βόλου ως προς τον αστικό πληθυσμό της χώρας, τον πληθυσμό της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, του αθροίσματος της πρωτεύουσας και της συμπρωτεύουσας και τέλος του συνόλου του πληθυσμού των τεσσάρων μεσαίων πόλεων. Πιο συγκεκριμένα, ο πληθυσμός του Π.Σ. Βόλου προς τον αστικό πληθυσμό της Ελλάδας φθάνει στο τελευταίο χρονικό σημείο της ανάλυσης στο 1,93% επιδεικνύοντας μια μικρή αλλά σταθερή άνοδο από το 1971 έως το 2001. Η σταθερή αυξητική πορεία των λόγων παρατηρείται και σε σχέση με την Αθήνα (από το 1971) και τη Θεσσαλονίκη (από το 1981). Για τη τελευταία χρονική περίοδο της ανάλυσης (1991-2001) ο πληθυσμός του Βόλου αυξήθηκε κατά 0,12% προς την πρωτεύουσα και 0,4% ως προς τη συμπρωτεύουσα, δηλαδή τρεις με τέσσερις φορές περισσότερο. Σε σύγκριση με το σύνολο των τεσσάρων μεσαίων ελληνικών πόλεων, ο Βόλος διατηρεί το σημαντικό ποσοστό του 21,55%, το οποίο όμως είναι 0,335% χαμηλότερο, σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι υψηλότερες αναλογίες παρατηρήθηκαν στη

χρονιά του 1961, ακολουθώντας έκτοτε μία αρνητική πορεία. Η αρνητική αυτή πορεία δηλώνει πως ο πληθυσμός του Βόλου αυξάνεται με ρυθμούς μικρότερους από αυτούς των άλλων πόλεων.

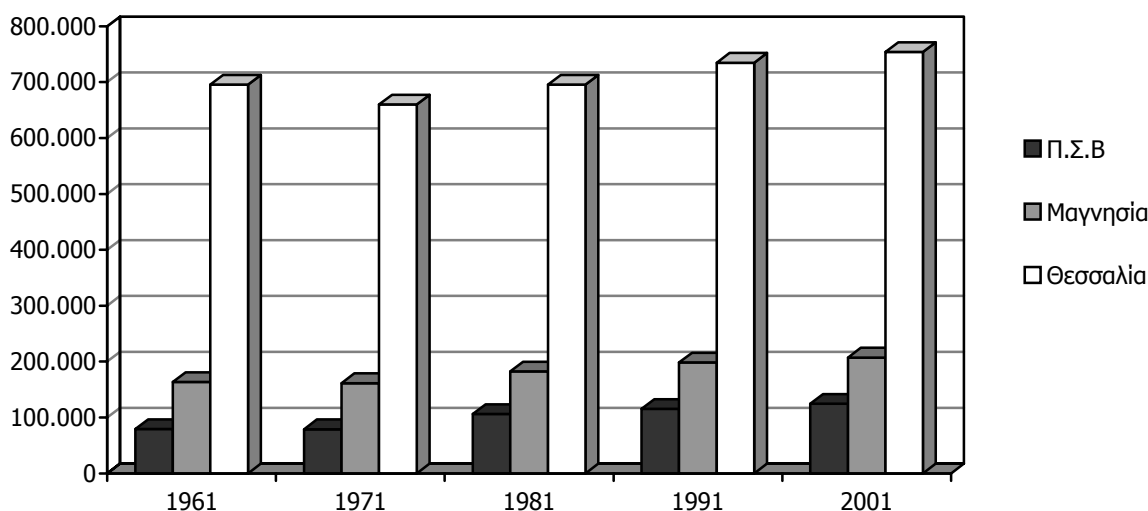
Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της Μαγνησίας συγκεντρώνεται στο Π.Σ. Βόλου και αυτό επιβεβαιώνεται από το 60,1% που καταλαμβάνει ο Βόλος σε σχέση με το νομό (Πίνακας 3.2.2). Σε σχέση με την περιφέρεια Θεσσαλίας το ποσοστό είναι μικρότερο (16,5%), παρουσιάζει όμως αύξηση από το 1961. Η αναλογία του Βόλου με τον πληθυσμό της χώρας είναι σχετικά σταθερή και φτάνει σήμερα το 1,13%. Όσον αφορά στο Νομό Μαγνησίας, παρουσιάζει μικρή αύξηση σχετικά με την Περιφέρεια και μικρή μείωση σχετικά με την Ελλάδα. Μικρή μείωση παρατηρείται και στον πληθυσμό της Θεσσαλίας προς την Ελλάδα αφού από το 7,16% το 1991 έπεσε στο 6,87% το 2001. Άλλωστε, φαίνεται και από το παραπάνω διάγραμμα, πόσο δυσανάλογα αυξάνεται ο πληθυσμός της Θεσσαλίας σε σχέση με αυτόν του Βόλου και της Μαγνησίας, γεγονός που ερμηνεύεται από την σημαντική πληθυσμιακή αύξηση της Λάρισας.

Πίνακας 3.2.2: Πληθυσμιακή Εξέλιξη Π.Σ. Βόλου σε σχέση με άλλες περιοχές

	1961	1971	1981	1991	2001
Πληθυσμός Π.Σ. Βόλου	79.100	78.922	106.227	115.372	124.639
Πληθυσμός Ν. Μαγνησίας	163.369	161.392	182.222	198.393	207.336
Πληθυσμός Θεσσαλίας	695.385	659.913	695.654	734.846	753.888
Πληθυσμός Ελλάδας	8.398.050	8.768.372	9.379.589	10.252.580	10.964.020
<i>Λόγοι πληθυσμών</i>					
Π.Σ.Β. / Μαγνησίας	48,4%	48,9%	58,2%	58,1%	60,1%
Π.Σ.Β. / Θεσσαλίας	11,4%	11,9%	15,3%	15,7%	16,5%
Π.Σ.Β. / Ελλάδας	0,94%	0,90%	1,13%	1,12%	1,13%
Μαγνησίας / Θεσσαλίας	23,5%	24,4%	26,2%	27%	27,5%
Μαγνησίας / Ελλάδας	1,94%	1,84%	1,94%	1,93%	1,89%
Θεσσαλίας / Ελλάδας	8,3%	7,5%	7,4%	7,16%	6,87%

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), Κρητικού (2003)

Διάγραμμα 3.2.1: Πληθυσμιακή εξέλιξη Π.Σ.Βόλου σε σχέση με Νομό και Περιφέρεια

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), Κρητικού (2003)

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η εξέταση των πληθυσμών των επιμέρους Καποδιστριακών Δήμων που ουσιαστικά συναποτελούν το Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου και η μεταβολή τους από το 1991

έως το 2001 (Πίνακας 2.3). Η ανάλυση που ακολουθεί γίνεται με βάση τον συνολικό πληθυσμό όπως καταγράφεται στις απογραφές του 1991 και του 2001. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται ο συνολικός πληθυσμός κατά Δήμο για τα έτη 1991 και 2001, οι μεταβολή του πληθυσμού 1991-2001 και η ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού, για τους νομούς ως προς τη χώρα και για τους Δήμους ως προς το Νομό.

Πίνακας 3.2.3 : Πληθυσμός Καποδιστριακών Δήμων Π.Σ. Βόλου

	Συνολικός Πληθυσμός 1991	Συνολικός Πληθυσμός 2001	Μεταβολή συνολικού πληθυσμού 1991-2001	Πυκνότητα πληθυσμού 2001	Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού (%) 1991	Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού (%) 2001
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.259.900	10.964.020	6,9	83	100	100
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	734.846	753.888	2,6	54	7,2	6,9
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	126.854	129.541	2,1	49	1,2	1,2
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	270.612	279.305	3,2	52	2,6	2,5
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	198.434	206.995	4,3	79	1,9	1,9
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	138.946	138.047	-0,6	41	1,4	1,3
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	198.434	206.995	4,3	79	100	100
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	77.192	82.439	6,8	2979	38,9	39,8
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	29.018	31.929	10	504	14,6	15,4
ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΑΣ	5.435	6.112	12,5	242	2,7	3
ΔΗΜΟΣ ΑΙΤΣΩΝΙΑΣ	2.897	3.031	4,6	40	1,5	1,5
ΔΗΜΟΣ ΙΩΛΚΟΥ	2.115	2.071	-2,1	1045	1,1	1

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) – ίδια επεξεργασία

Από τα ποσοστά που έχουν προκύψει παρατηρείται ότι την μεγαλύτερη πληθυσμιακή μεταβολή παρουσιάζουν οι Δήμοι της Αγριάς (12,5%), της Νέας Ιωνίας (10%) και του Βόλου (6,8%), οι βασικότεροι δηλαδή Δήμοι του Πολεοδομικού Συγκροτήματος. Όπως ήταν αναμενόμενο, οι μεγαλύτερες πυκνότητες ανήκουν στο Δήμο Βόλου και στο Δήμο Ιωλκού, που ουσιαστικά αποτελεί συνέχεια του αστικού ιστού. Εντύπωση όμως προκαλεί η μεγάλη διαφορά στην πληθυσμιακή πυκνότητα μεταξύ των δύο βασικότερων Δήμων Βόλου και Νέας Ιωνίας, μιας και στον πρώτο είναι έξι φορές περίπου μεγαλύτερη, καταδεικνύοντας με αυτό τον τρόπο τον προσφυγικό χαρακτήρα του δεύτερου, με λιγότερες πολυκατοικίες και περισσότερους αδόμητους χώρους. Η σχετική κυριαρχία των τριών βασικών Δήμων (Βόλου, Νέας Ιωνίας, Αγριάς) στους πληθυσμιακούς δείκτες διαφαίνεται και στις αυξητικές τάσεις που παρουσιάζουν στην ποσοστιαία κατανομή από το 1991 έως το 2001.

3.2.3 Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού

Στον Πίνακα 3.2.4 παρουσιάζεται η ηλικιακή κατανομή του πληθυσμού της πόλης του Βόλου και των Δήμων στους οποίους συνίσταται. Διαπιστώνεται ότι το ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται μεταξύ 0 και 24 είναι το 31% του πληθυσμού της πόλης, μεταξύ 25 και 54 το 43% και μεταξύ 55 και πάνω από 85 το 26%. Δηλαδή, τα νέα άτομα που βρίσκονται περίπου στις δύο πρώτες δεκαετίες της ζωής τους υπολείπονται των ατόμων που αποτελούν το παραγωγικότερο δυναμικό της περιοχής (25 έως 54) κατά 12%. Διαφαίνεται, κατά συνέπεια, ένας κίνδυνος γήρανσης του πληθυσμού και υστέρησης στο ανθρώπινο δυναμικό.

Πίνακας 3.2.4: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού Π.Σ. Βόλου (2001)

	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
<i>Π.Σ. Βόλου</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	128.955	62.770	66.185
0-14	21.032	10.843	10.189
15-24	18.867	9.846	9.021
25-39	28.116	13.688	14.428
40-54	27.085	13.389	13.696
55-64	13.846	6.407	7.439
65-74	12.833	5.696	7.137
75-84	5.694	2.335	3.359
85+	1.482	566	916
<i>Δήμος Βόλου</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	85.001	40.845	44.156
0-14	13.383	6.949	6.434
15-24	11.848	5.908	5.940
25-39	18.760	9.052	9.708
40-54	18.161	8.886	9.275
55-64	9.238	4.301	4.937
65-74	8.555	3.750	4.805
75-84	3.974	1.609	2.365
85+	1.082	390	692
<i>Δήμος Νέας Ιωνίας</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	32.979	16.386	16.593
0-14	5.901	2.975	2.926
15-24	5.483	3.080	2.403
25-39	7.142	3.534	3.608
40-54	6.575	3.276	3.299
55-64	3.351	1.524	1.827
65-74	3.045	1.373	1.672
75-84	1.223	507	716
85+	259	117	142
<i>Δήμος Ίωλκού</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	2.081	1.013	1.068
0-14	281	146	135
15-24	282	157	125
25-39	355	173	182
40-54	485	241	244
55-64	242	108	134
65-74	252	112	140
75-84	134	58	76
85+	50	18	32
<i>Δήμος Αγριάς</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	5.835	2.946	2.889
0-14	931	494	437
15-24	800	441	359
25-39	1.219	616	603
40-54	1.227	640	587
55-64	674	311	363
65-74	671	307	364
75-84	253	109	144
85+	60	28	32
<i>Δήμος Αισωνίας</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	3.059	1.580	1.479
0-14	536	279	257
15-24	454	260	194
25-39	640	313	327
40-54	637	346	291
55-64	341	163	178
65-74	310	154	156
75-84	110	52	58
85+	31	13	18

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) – ίδια επεξεργασία

3.2.4 Επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού

Στη υποενότητα αυτή γίνεται προσπάθεια σύνδεσης των δημογραφικών χαρακτηριστικών της περιοχής με το επίπεδο εκπαίδευσης. Σε πρώτη φάση γίνεται παράθεση των στοιχείων για το επίπεδο εκπαίδευσης σχετικά με το Νομό Μαγνησίας και την Ελλάδα και για τις χρονιές 1991 και 2001 (Πίνακας 3.2.5), όπου η λεπτομέρεια στην πληροφορία για τις κατηγορίες εκπαίδευσης είναι μεγαλύτερη.

Πίνακας 3.2.5: Επίπεδο εκπαίδευσης

	1991				2001			
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ	(%)	ΕΛΛΑΔΑ	(%)	ΜΑΓΝΗΣΙΑ	(%)	ΕΛΛΑΔΑ	(%)
Πτυχιούχοι Ανωτάτων	9.843	5,65	600.952	6,65	14.837	7,68	927.429	9,01
Πτυχιούχοι Ανωτέρων	3.932	2,26	185.002	2,05	19.529	10,11	1.098.835	10,67
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	35.651	20,46	2.118.244	23,43	39.669	20,53	2.300.727	22,34
Απόφοιτοι Γυμνασίου	18.592	10,67	973.618	10,77	22.253	11,52	1.159.432	11,26
Στοιχειώδους Εκπαίδευσης	72.933	41,86	3.583.297	39,64	62.602	32,41	3.139.901	30,49
Χωρίς Στοιχειώδη Εκπαίδευση	20.462	11,74	960.720	10,63	26.351	13,64	1.299.021	12,62
Αγράμματοι	12.838	7,37	617.646	6,83	7.938	4,11	371.453	3,61
Σύνολο	174.251	100,00	9.039.479	100,00	193.179	100,00	1.0296.798	100,00

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) - ίδια επεξεργασία

Έτσι λοιπόν, το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν οι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης και ακολουθούν οι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης και για τις δύο χρονολογίες της ανάλυσης. Στην συνέχεια ακολουθεί η κατηγορία εκείνων που δεν τελείωσαν την στοιχειώδη εκπαίδευση και με μικρή διαφορά αυτή των αποφοίτων Γυμνασίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι ακριβώς το ίδιο πρότυπο παρατηρείται και για την Ελλάδα τόσο το 1991 όσο και το 2001. Η αύξηση που παρουσιάζει η Ελλάδα στους πτυχιούχους ανωτάτων αλλά και ανωτέρων σχολών (μεγαλύτερη η αύξηση στην περίπτωση αυτή) το 2001 φαίνεται να ακολουθείται και από την Μαγνησία με ανάλογες μεταβολές. Η συγκεκριμένη τάση είναι δυνατόν να συνδυαστεί και με την σημαντική μείωση, κατά 9% περίπου, της κατηγορίας των κατοίκων που είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης και για τις δύο χωρικές ενότητες. Σχετικά με την κατηγορία των αγραμμάτων, το ποσοστό δείχνει να μειώνεται δραστικά τόσο για την Μαγνησία όσο και για την Ελλάδα, ωστόσο εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι και για τις δύο περιπτώσεις αυξάνεται το ποσοστό του πληθυσμού που δεν τελείωσαν την στοιχειώδη εκπαίδευση. Σε γενικά πλαίσια, διαπιστώνεται μια αναβάθμιση του εκπαιδευτικού επιπέδου του πληθυσμού του νομού Μαγνησίας, η οποία είναι περισσότερο έντονη στην κατηγορία των πτυχιούχων ανωτέρων σχολών. Η συγκεκριμένη αναβάθμιση χαρακτηρίζει και την πόλη του Βόλου, όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 3.2.6 (πιο κάτω). Η μεταβολή στο ποσοστό αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης και άνω είναι ιδιαίτερα αισθητή για το πολεοδομικό συγκρότημα (14,3%) και διαπιστώνεται ότι είναι μεγαλύτερη σε σχέση με τους Νομούς της Περιφέρειας Θεσσαλίας, της ίδιας της Περιφέρειας αλλά και της χώρας.

Σε τελική ανάλυση, παρατηρώντας τον Πίνακα 3.2.7 και παίρνοντας μια συγκριτική άποψη για το εκπαιδευτικό επίπεδο μέσα στους Δήμους από τους οποίους αποτελείται το Π.Σ. Βόλου, διαπιστώνεται κατά πρώτο λόγο ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων με τριτοβάθμια εκπαίδευση και το μικρότερο ποσοστό με καθόλου ή πρωτοβάθμια εκπαίδευση περιέχεται στο Δήμο Βόλου. Παράλληλα, αίσθηση προκαλεί το γεγονός ότι στον άλλο βασικό Δήμο (Νέας Ιωνίας) της πόλης παρατηρείται αντίστροφα το

μικρότερο ποσοστό κατοίκων με τριτοβάθμια εκπαίδευση και το μεγαλύτερο με καθόλου η πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Κατά δεύτερο λόγο, είναι φανερό ότι υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο εντοπίζεται στους άνδρες, με εξαίρεση τους Δήμους Αγριάς και Αισωνίας, που αποτελούν έτσι κι αλλιώς πολύ μικρό τμήμα του πολεοδομικού συγκροτήματος. Είναι δυνατόν λοιπόν κανείς να ισχυριστεί, βάση των παραπάνω παρατηρήσεων, ότι τίθενται δύο ζητήματα πολιτικής, τόσο σε σχέση με τη διαφοροποίηση του εκπαιδευτικού επιπέδου μεταξύ Βόλου και Νέας Ιωνίας, όσο και με τη μεγαλύτερη εκπροσώπηση των ανδρών στην κατηγορία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Πίνακας 3.2.6: Εκπαιδευτικό επίπεδο πληθυσμού Νομού Μαγνησίας και Π.Σ. Βόλου

	Απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης και άνω 1991	Απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης και άνω 2001	Ποσοστό αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης και άνω το 1991	Ποσοστό αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης και άνω το 2001
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	2.904.198	4.332.619	32,1	43,8
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	151.337	243.218	23,5	35,8
Νομός ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	19.184	34.661	17,2	29,5
Νομός ΛΑΡΙΣΗΣ	58.958	93.821	25	37,5
Νομός ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	49.426	75.545	28,4	40,5
Νομός ΤΡΙΚΑΛΩΝ	23.769	39.191	19,5	31,4
<i>Π.Σ. ΒΟΛΟΥ</i>	<i>33.319</i>	<i>51.416</i>	<i>26,5</i>	<i>40,8</i>
Δήμος ΒΟΛΟΥ	25.665	37.620	38,1	50,5
Δήμος ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	5.652	10.293	22,6	36,4
Δήμος ΑΓΡΙΑΣ	1.140	1.982	23,8	36
Δήμος ΑΙΣΩΝΙΑΣ	361	696	14,5	25,8
Δήμος ΙΩΛΚΟΥ	501	825	26,4	43,3

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) - ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.2.7: Κατανομή πληθυσμού (%) του Π.Σ. Βόλου ανά επίπεδο εκπαίδευσης 2001

	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
<i>Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	100	100	100
Καθόλου, Α' βάρθμια εκπαίδευση	57,9	54,5	61,3
Β' βάρθμια και μετα Β' βάρθμια εκπαίδευση	29,0	30,6	27,4
Γ' βάρθμια εκπαίδευση	13,1	14,9	11,3
<i>Δήμος Βόλου</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	100	100	100
Καθόλου, Α' βάρθμια εκπαίδευση	54,4	50,9	57,6
Β' βάρθμια και μετα Β' βάρθμια εκπαίδευση	30,4	31,5	29,5
Γ' βάρθμια εκπαίδευση	15,2	17,7	12,9
<i>Δήμος Νέας Ιωνίας</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	100	100	100
Καθόλου, Α' βάρθμια εκπαίδευση	67,9	63,9	71,8
Β' βάρθμια και μετα Β' βάρθμια εκπαίδευση	24,8	28,0	21,5
Γ' βάρθμια εκπαίδευση	7,4	8,1	6,6
<i>Δήμος Ιωλκού</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	100	100	100
Καθόλου, Α' βάρθμια εκπαίδευση	60,4	56,0	64,5
Β' βάρθμια και μετα Β' βάρθμια εκπαίδευση	25,8	27,6	24,1
Γ' βάρθμια εκπαίδευση	13,8	16,4	11,4
<i>Δήμος Αγριάς</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	100	100	100
Καθόλου, Α' βάρθμια εκπαίδευση	44,5	46,7	40,2
Β' βάρθμια και μετα Β' βάρθμια εκπαίδευση	39,2	38,7	40,3
Γ' βάρθμια εκπαίδευση	16,2	14,6	19,4
<i>Δήμος Αισωνίας</i>			
Συνολικός Πληθυσμός	100	100	100
Καθόλου, Α' βάρθμια εκπαίδευση	58,2	60,0	54,2
Β' βάρθμια και μετα- Β' βάρθμια εκπαίδευση	31,2	31,3	30,8
Γ' βάρθμια εκπαίδευση	10,6	8,7	15,0

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) - ίδια επεξεργασία

3.2.5 Αξιολόγηση και συμπεράσματα

Έχοντας ήδη αναλύσει και επεξεργαστεί στοιχεία συγκεκριμένων παραμέτρων σε σχέση με το δημογραφικό αλλά και εκπαιδευτικό πλαίσιο του πληθυσμού του Π.Σ. Βόλου, είναι δυνατόν να προκύψουν ορισμένες δυνατότητες, η αξιοποίηση των οποίων μπορεί να οδηγήσει σε ευκαιρίες για την πόλη, αλλά και μειονεκτήματα, η αδιαφορία προς τα οποία μπορεί να προκαλέσει κινδύνους.

Πίνακας 3.2.8: SWOT ανάλυση για τα δημογραφικά και χωροταξικά χαρακτηριστικά

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
• Θετική πληθυσμιακή δυναμική σε σχέση με τα υπόλοιπα αστικά κέντρα της Περιφέρειας και ανταγωνίσιμη με τη Χώρα. • Αναβαθμισμένο εκπαιδευτικό επίπεδο.	• Η δημογραφική δυναμική βασίζεται κυρίως στην πληθυσμιακή δυναμική του Δήμου Βόλου. • Διαφοροποίηση εκπαιδευτικού επιπέδου μεταξύ Δήμου Βόλου και Νέας Ιωνίας. • Διαφοροποίηση εκπαιδευτικού επιπέδου μεταξύ ανδρών και γυναικών του Π.Σ. Βόλου.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΙ - ΑΠΕΙΛΕΣ
• Προσέλκυση επενδύσεων λόγω υψηλού μορφωτικού επιπέδου του εργατικού δυναμικού • Η ύπαρξη του Πανεπιστημίου.	• Υστέρηση σε ανθρώπινο δυναμικό • Δημιουργία εκπαιδευτικού διαχωρισμού μεταξύ ανδρών και γυναικών • Μείωση της επενδυτικής ελκτικότητας της πόλης.

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Αναλυτικότερα, ο Βόλος διακρίνεται από μια θετική πληθυσμιακή δυναμική σε σχέση με τα υπόλοιπα αστικά κέντρα της Θεσσαλίας, αλλά και από ένα αρκετά μορφωμένο και αναβαθμισμένο εκπαιδευτικά ανθρώπινο δυναμικό. Ο συνδυασμός των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών και περαιτέρω επένδυση πάνω σε αυτά θέτει τις βάσεις για την αύξηση του οικονομικού και αναπτυξιακού επιπέδου της πόλης, άρα και το βαθμό ευημερίας των κατοίκων της. Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι η προαναφερθείσα δημογραφική δυναμική βασίζεται κυρίως στην πληθυσμιακή δυναμική του Δήμου Βόλου, ενώ το αναβαθμισμένο εκπαιδευτικό επίπεδο αφορά κυρίως το Δήμο Βόλου και σχετικά περισσότερο τους άνδρες. Η διατήρηση των συγκεκριμένων συνθηκών είναι δυνατόν να συμβάλλουν σε μια μελλοντική υστέρηση στο ανθρώπινο δυναμικό, δημιουργία εκπαιδευτικού διαχωρισμού μεταξύ ανδρών και γυναικών και ευρύτερα μείωση της επενδυτικής ελκτικότητας της πόλης του Βόλου.

3.3. ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.3.1 Εισαγωγή

Στην ενότητα αυτή γίνεται ανάλυση και επεξεργασία των διαθέσιμων στοιχείων με στόχο τη διερεύνηση του επιπέδου ανάπτυξης της πόλης του Βόλου. Στην κατεύθυνση αυτή, γίνεται επιλογή συγκεκριμένων βασικών αναπτυξιακών δεικτών, όπως το συνολικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), το κατά κεφαλή ΑΕΠ, καθώς και μια σειρά από άλλους δείκτες που υποδηλώνουν το επίπεδο ευημερίας. Τέτοιοι είναι: η μέση κατανάλωση ρεύματος για οικιακή και βιομηχανική χρήση, ο αριθμός ΙΧ αυτοκινήτων ανά 100 κατοίκους, ο αριθμός των τηλεφωνικών συνδέσεων ανά 100 κατοίκους, οι κατά κεφαλή καταθέσεις και το δηλωθέν κατά κεφαλήν εισόδημα.

3.3.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Ο βασικότερος δείκτης αξιολόγησης του μεγέθους και της αποτελεσματικότητας μιας οικονομίας είναι το ΑΕΠ, το οποίο προσδιορίζει την αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται σε μια οικονομία σε ετήσια βάση, ενώ ο πλέον συνήθης δείκτης αξιολόγησης οικονομιών διαφορετικών χωρικών ενοτήτων είναι το κατά κεφαλή ΑΕΠ. Ο Πίνακας 3.3.1 παρουσιάζει τα στοιχεία αυτά για το Νομό Μαγνησίας σε αντιπαραβολή με τα αντίστοιχα μεγέθη της Περιφέρειας Θεσσαλίας και της Ελλάδας. Τα μεγέθη εκφράζονται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ) οι οποίες συνυπολογίζουν και το επίπεδο τιμών μιας οικονομίας και συνεπώς την αγοραστική δύναμη του νομίσματός της.

Πίνακας 3.3.1: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

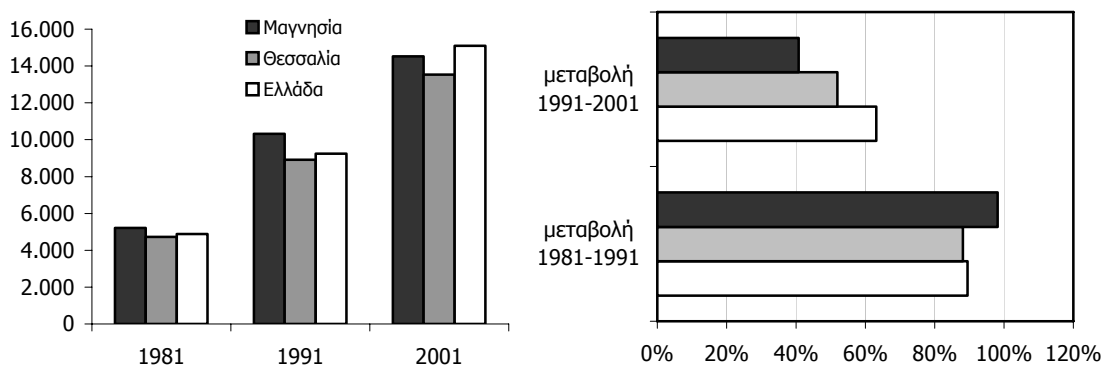
	1981	1991	2001	Μεταβολή 1981-1991	Μεταβολή 1991-2001
Μαγνησία					
ΑΕΠ (σε ΜΑΔ)	954.936.400	2.049.580.400	2.976.106.000	114,63%	45,21%
ΑΕΠ κατά κεφαλή (σε ΜΑΔ)	5.207,5	10.319,6	14.520,6	98,17%	40,71%
Θεσσαλία					
ΑΕΠ (σε ΜΑΔ)	3.304.443.800	6.547.970.800	10.034.159.200	98,16%	53,24%
ΑΕΠ κατά κεφαλή (σε ΜΑΔ)	4.733,8	8.908,4	13.539,0	88,19%	51,98%
Ελλάδα					
ΑΕΠ (σε ΜΑΔ)	47.650.523.810	94.776.876.680	165.091.953.160	98,90%	74,19%
ΑΕΠ κατά κεφαλή (σε ΜΑΔ)	4.881,7	9.249,2	15.093,4	89,47%	63,19%
Μαγνησίας / Θεσσαλίας					
ΑΕΠ (σε ΜΑΔ)	0,289	0,313	0,297		
ΑΕΠ κατά κεφαλή (σε ΜΑΔ)	1,100	1,158	1,073		
Μαγνησίας / Ελλάδας					
ΑΕΠ (σε ΜΑΔ)	0,020	0,022	0,018		
ΑΕΠ κατά κεφαλή (σε ΜΑΔ)	1,067	1,116	0,962		

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), All Media (2005) – ίδια επεξεργασία

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 3.3.1, το ΑΕΠ της Μαγνησίας παρουσιάζει μια διαχρονική αύξηση. Βέβαια, ο ρυθμός αύξησης του είναι πολύ υψηλότερος στη δεκαετία 1981-1991, ξεπερνώντας τους αντίστοιχους της Θεσσαλίας και της Ελλάδας, ενώ στη δεκαετία 1991-2001 ο ρυθμός μεταβολής

του ΑΕΠ του νομού ελαττώνεται σημαντικά και είναι μικρότερος των αντιστοίχων της περιφέρειας και της χώρας ολόκληρης. Η ίδια ακριβώς εικόνα παρατηρείται και στο κατά κεφαλή ΑΕΠ του νομού (βλέπε επίσης Διάγραμμα 3.3.1), το οποίο ενώ στις απογραφές του 1981 και 1991 είναι υψηλότερο του αντίστοιχου της περιφέρειας και της χώρας, το 2001 πέφτει κάτω του μέσου όρου της Ελλάδας (αν και παραμένει πάνω του μέσου όρου της Θεσσαλίας).

Διάγραμμα 3.3.1: ΑΕΠ κατά κεφαλή – εξέλιξη (αριστερά) και ρυθμός μεταβολής (δεξιά)

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), All Media (2005) – ίδια επεξεργασία

Όσον αφορά στους λόγους ΑΕΠ, παρατηρούμαι ότι στο 2001 το συνολικό ΑΕΠ της Μαγνησίας αποτελεί περίπου το 30% του συνολικού ΑΕΠ της Θεσσαλίας και το 1,8% του ΑΕΠ της Ελλάδας, ενώ το κατά κεφαλή ΑΕΠ του νομού είναι 1,07 φορές μεγαλύτερο αυτού της περιφέρειας, και 0,96 φορές του αντίστοιχου της χώρας. Ως προς τη διαχρονική εξέλιξη των λόγων, βλέπουμε ότι αυξάνονται στην πρώτη εξεταζόμενη δεκαετία, κάτι που σημαίνει ότι η Μαγνησία βελτιώνει τα μεγέθη ΑΕΠ της σε σχέση με τη Θεσσαλία και την Ελλάδα κατά την περίοδο αυτή. Όμως στη δεύτερη δεκαετία οι λόγοι ΑΕΠ Νομού προς Περιφέρεια και Νομού προς Χώρα φθίνουν, δηλαδή η οικονομική κατάσταση της Μαγνησίας επιδεινώνεται σε σχέση με την περιφέρεια και τη χώρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Μαγνησίας είναι σε κάθε χρονικό σημείο ανάλυσης μεγαλύτερο των αντιστοίχων της Θεσσαλίας και της Ελλάδας εκτός από το 2001 όπου για πρώτη φορά αυτό πέφτει κάτω του μέσου όρου της Ελλάδας (αν και παραμένει πάνω του μέσου όρου της Θεσσαλίας).

3.3.4 Εκτίμηση ΑΕΠ για το Π.Σ. Βόλου

Αν και το ΑΕΠ αποτελεί το σημαντικότερο δείκτη αξιολόγησης μιας οικονομίας, τέτοια στοιχεία δεν υπάρχουν διαθέσιμα σε επίπεδο πόλης. Γι' αυτό το λόγο, η παρούσα υποενότητα επιχειρεί να εκτιμήσει το ΑΕΠ (και το κατά κεφαλή ΑΕΠ) του Π.Σ. Βόλου, βασιζόμενη σε στοιχεία απασχόλησης και τομεακής διάρθρωσης για την περιοχή. Η μεθοδολογία που αναπτύσσεται βασίστηκε στις εξής παραδοχές:

Πρώτον, το ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου (ΑΕΠ[B]) συνίσταται στο άθροισμα του ποσοστού συμμετοχής των τριών τομέων παραγωγής (α'-γενή, β'-γενή και γ'-γενή), δηλ.:

$$\text{ΑΕΠ [B]} = \text{ΑΕΠ [B]} \alpha' + \text{ΑΕΠ [B]} \beta' + \text{ΑΕΠ [B]} \gamma'$$

Δεύτερον, το ποσοστό συμμετοχής του κάθε τομέα στο ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου είναι ανάλογο του ποσοστού συμμετοχής του τομέα στο ΑΕΠ του Νομού Μαγνησίας (ΑΕΠ[M]), δηλ.:

$$\text{ΑΕΠ [B]} \alpha' = \kappa * \text{ΑΕΠ [M]} \alpha'$$

$$\text{ΑΕΠ [B]} \beta' = \lambda * \text{ΑΕΠ [M]} \beta'$$

$$\text{ΑΕΠ [B]} \gamma' = \mu * \text{ΑΕΠ [M]} \gamma'$$

Τρίτον, οι λόγοι προσδιορισμού του ΑΕΠ της πόλης από το ΑΕΠ του νομού για κάθε τομέα (κ , λ , μ) ισούνται με το ποσοστό των απασχολούμενων του Βόλου (EM[B]) ως προς τους απασχολούμενους της Μαγνησίας (EM[M]) σε κάθε τομέα, προσαρμοσμένου κατά έναν συντελεστή που εκφράζει το ειδικό βάρος της τομεακής διάρθρωσης της απασχόλησης της πόλης (%EM[B]) ως προς το νομό (%EM[M]), δηλ.:

$$\kappa = \frac{\text{EM[B]} \alpha'}{\text{EM[M]} \alpha'} 100 * \frac{\% \text{EM[B]} \alpha'}{\% \text{EM[M]} \alpha'}$$

$$\lambda = \frac{\text{EM[B]} \beta'}{\text{EM[M]} \beta'} 100 * \frac{\% \text{EM[B]} \beta'}{\% \text{EM[M]} \beta'}$$

$$\mu = \frac{\text{EM[B]} \gamma'}{\text{EM[M]} \gamma'} 100 * \frac{\% \text{EM[B]} \gamma'}{\% \text{EM[M]} \gamma'}$$

Οι Πίνακες 3.3.3 και 3.3.4 παρουσιάζουν τα στοιχεία της απασχόλησης και της τομεακής διάρθρωσης στο Π.Σ. Βόλου και το νομό Μαγνησίας για το 1991 και 2001, από τα οποία υπολογίζονται οι συντελεστές κ , λ , μ και το ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου για τις ίδιες χρονικές περιόδους (Πίνακας 3.3.5).

Πίνακας 3.3.3: Απασχολούμενοι ανά παραγωγικό τομέα

		Πρωτογενής Τομέας (α')	Δευτερογενής Τομέας (β')	Τριτογενής Τομέας (γ')
1991	Ν. Μαγνησίας (EM[M])	10.531	17.232	32.684
	Π.Σ. Βόλου (EM[B])	1.450	10.807	21.227
	<i>ποσοστό Βόλου στη Μαγνησία</i>	<i>13,77%</i>	<i>62,71%</i>	<i>64,95%</i>
2001	Ν. Μαγνησίας (EM[M])	11.771	16.218	39.043
	Π.Σ. Βόλου (EM[B])	1.562	11.098	28.721
	<i>ποσοστό Βόλου στη Μαγνησία</i>	<i>13,27%</i>	<i>68,43%</i>	<i>73,56%</i>

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), All Media (2005) – ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.3.4: Τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης

		Πρωτογενής Τομέας (α')	Δευτερογενής Τομέας (β')	Τριτογενής Τομέας (γ')
1991	Ν. Μαγνησίας (%EM[M])	18,59%	27,94%	53,46%
	Π.Σ. Βόλου (%EM[B])	3,93%	29,32%	57,58%
	<i>Λόγος Βόλου/ Μαγνησίας</i>	<i>0,21</i>	<i>1,05</i>	<i>1,08</i>
2001	Ν. Μαγνησίας (%EM[M])	16,47%	22,68%	54,61%
	Π.Σ. Βόλου (%EM[B])	3,92%	25,03%	64,24%
	<i>Λόγος Βόλου/ Μαγνησίας</i>	<i>0,24</i>	<i>1,10</i>	<i>1,18</i>

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), All Media (2005) – ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.3.5: ΑΕΠ και κατά κεφαλή ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου (ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ, κ.κ. ΑΕΠ σε ΜΑΔ)

	κ	ΑΕΠ [Μ]α'	λ	ΑΕΠ [Μ]β'	μ	ΑΕΠ [Μ]γ'	ΑΕΠ [Β]	πληθυσμός	κ.κ. ΑΕΠ [Β]
1991	0,0291	243,7	0,6581	756,9	0,6995	1049,0	1239,0	115.372	10739,3
2001	0,0316	294,3	0,7552	840,5	0,8653	1841,3	2237,4	124.639	17950,9

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), All Media (2005) – ίδια επεξεργασία

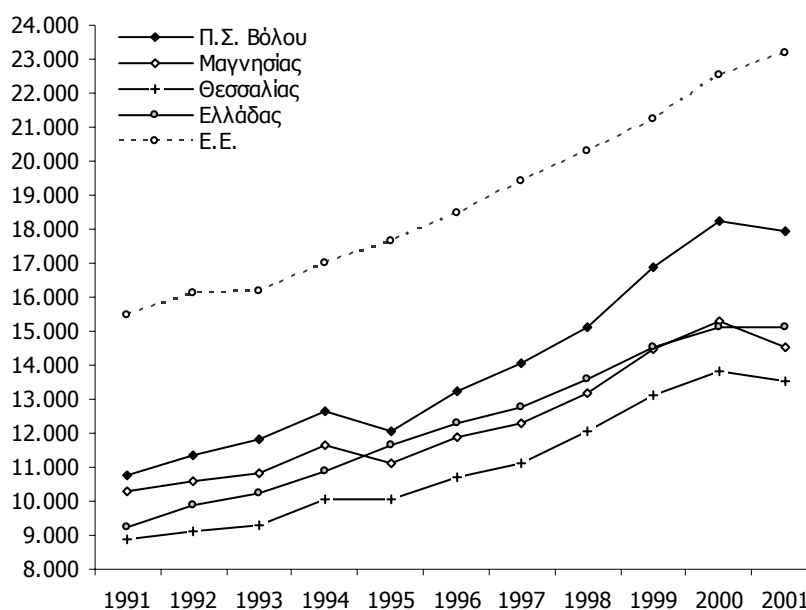
Με δεδομένα την τομεακή διάρθρωση του ΑΕΠ της Μαγνησίας σε κάθε χρονιά από το 1991 ως το 2001 και εκτιμώντας τα κ, λ, μ και τον πληθυσμό του Π.Σ. Βόλου με γραμμική παρεμβολή, είναι δυνατόν να υπολογίσουμε τόσο το ΑΕΠ όσο και το κατά κεφαλή ΑΕΠ του Βόλου, το οποίο παρουσιάζεται στον Πίνακα 3.3.6 σε αντιδιαστολή με τα κατά κεφαλή ΑΕΠ της Μαγνησίας, της Θεσσαλίας, της χώρας και της Ε.Ε. (βλέπε επίσης Διάγραμμα 3.3.2). Επιπλέον, ο Πίνακας 3.3.7 και το Διάγραμμα 3.3.3 παρουσιάζουν τους λόγους του κατά κεφαλή ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου προς τους αντίστοιχους της Μαγνησίας, Θεσσαλίας, Ελλάδας και Ε.Ε.

Πίνακας 3.3.6: Εκτίμηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ του Βόλου για την περίοδο 1991-2001

	ΑΕΠ Π.Σ. Βόλου (σε εκατ. ΜΑΔ)	κ.κ. ΑΕΠ Π.Σ. Βόλου	κ.κ. ΑΕΠ Μαγνησίας	κ.κ. ΑΕΠ Θεσσαλίας	κ.κ. ΑΕΠ Ελλάδας	κ.κ. ΑΕΠ Ε.Ε.
1991	1.239,018	10.739,3	10.319,6	8.908,4	9.249,2	15.478,0
1992	1.320,246	11.352,2	10.601,0	9.113,8	9.883,4	16.098,0
1993	1.389,115	11.849,9	10.810,2	9.306,1	10.237,7	16.191,0
1994	1.495,134	12.654,3	11.655,9	10.070,6	10.902,5	17.015,0
1995	1.438,319	12.078,7	11.125,5	10.075,8	11.638,0	17.643,0
1996	1.588,671	13.238,3	11.893,3	10.684,1	12.313,4	18.483,0
1997	1.703,415	14.085,7	12.281,8	11.141,2	12.787,5	19.413,0
1998	1.844,283	15.134,6	13.152,9	12.050,8	13.563,7	20.281,0
1999	2.074,722	16.897,1	14.495,6	13.123,5	14.522,6	21.251,0
2000	2.252,877	18.210,6	15.278,3	13.832,1	15.097,5	22.509,0
2001	2.237,382	17.950,9	14.520,6	13.539,0	15.093,4	23.155,0

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), European Economy (2004) - ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.3.2: Εξέλιξη του κατά κεφαλή ΑΕΠ

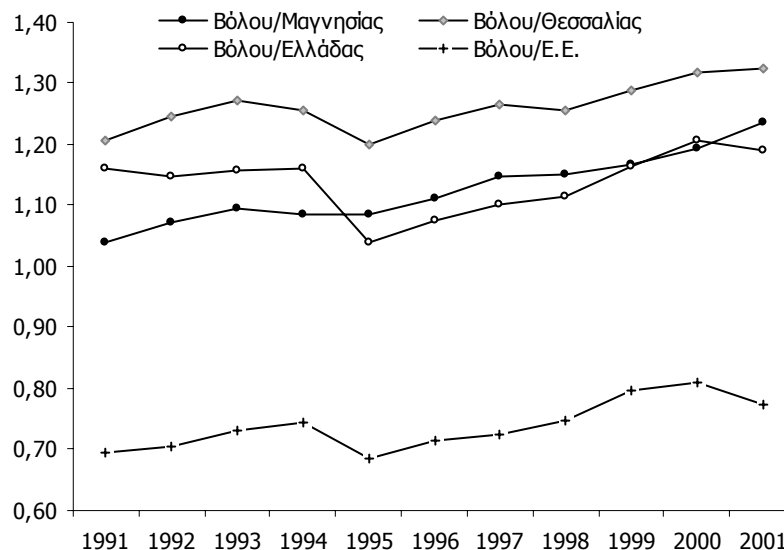
Πηγή: ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.3.7: Λόγοι κατά κεφαλή ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου ως προς αυτό της Μαγνησίας, Θεσσαλίας, Ελλάδας και Ε.Ε.

	Βόλου/ Μαγνησίας	Βόλου/ Θεσσαλίας	Βόλου/ Ελλάδα	Βόλου/ Ε.Ε.
1991	1,04	1,21	1,16	0,69
1992	1,07	1,25	1,15	0,71
1993	1,10	1,27	1,16	0,73
1994	1,09	1,26	1,16	0,74
1995	1,09	1,20	1,04	0,68
1996	1,11	1,24	1,08	0,72
1997	1,15	1,26	1,10	0,73
1998	1,15	1,26	1,12	0,75
1999	1,17	1,29	1,16	0,80
2000	1,19	1,32	1,21	0,81
2001	1,24	1,33	1,19	0,78

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.3.3: Λόγοι του κατά κεφαλή ΑΕΠ

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Από τους παραπάνω Πινάκες και Διαγράμματα προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα. Πρώτον, γενικά διαπιστώνεται μια αυξητική τάση, διαχρονικά, του κατά κεφαλή ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου, με μια μικρή ύφεση στο 1995 και το 2001. Δεύτερον, όπως ήταν αναμενόμενο για μια πόλη του μεγέθους και της σπουδαιότητας της, το κατά κεφαλή ΑΕΠ του Βόλου παραμένει σε υψηλότερα επίπεδα από τον αντίστοιχο μέσο όρο του νομού Μαγνησίας, της περιφέρειας Θεσσαλίας αλλά και τη χώρα, αν και υπολείπεται σημαντικά του κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ε.Ε. (είναι περίπου στα τρία τέταρτα του δευτέρου). Τρίτον, όσον αφορά στους λόγους του κατά κεφαλή ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου με τις υπόλοιπες περιοχές, είναι εμφανές ότι ο Βόλος σε γενικές γραμμές βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση σε σχέση με το Νομό, την Περιφέρεια αλλά και το μέσο όρο της χώρας ολόκληρης (δηλ. οι λόγοι είναι μεγαλύτεροι της μονάδας). Αναλυτικότερα, αναφορικά με τη Μαγνησία φαίνεται να αυξάνει σταθερά το κατά κεφαλή ΑΕΠ του, με μια μικρή ύφεση κατά την περίοδο 1994-1995. Παρόμοια εικόνα παρατηρείται και στη σχέση του με την Περιφέρεια και τη χώρα, αν και εδώ η περίοδος ύφεσης είναι σαφώς μεγαλύτερη και διαρκεί από το 1994 ως το 1999. Τέλος, θετική είναι και η τάση που προβάλλεται από το συσχετισμό

του κατά κεφαλή ΑΕΠ της πόλης με το μέσο όρο της Ε.Ε. Μπορεί ο λόγος να παραμένει κάτω της μονάδας σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, δείχνει όμως μια αυξητική πορεία με μια μικρή διακοπή κατά την περίοδο 1994-1997.

3.3.3 Δείκτες ευημερίας και ανάπτυξης

Στους Πίνακες 3.3.1 και 3.3.2 αποτυπώνονται οι βασικοί δείκτες ευημερίας για το Νομό Μαγνησίας, την Περιφέρεια Θεσσαλίας και το σύνολο της χώρας. Αντίστοιχοι δείκτες δεν είναι διαθέσιμοι σε μικρότερες χωρικές ενότητες. Ωστόσο, μπορούμε να δεχτούμε ότι σε κάποιο βαθμό αυτοί αποτυπώνουν τις συνθήκες ευημερίας των αντίστοιχων αστικών περιοχών, και στη συγκεκριμένη περίπτωση του Π.Σ. Βόλου.

Πίνακας 3.3.1: Δείκτες ευημερίας και ανάπτυξης του Νομού Μαγνησίας

	1971	1981	1991	2001
<i>Νομός Μαγνησίας</i>				
Οικιακή χρήση Ηλεκτρικού ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,10	0,48	0,87	0,99
Βιομηχανική χρήση ηλεκτρ. ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,18	4,44	4,06	3,78
ΙΧ αυτοκίνητα/ 100 κατοίκους	1,6	6,94	13,07	23,78
Τηλ. Συνδέσεις/ 100 κατοίκους	6,6	22,98	41,92	48,45
Καταθέσεις κατά κεφ.	-	234,67	1789,68	4205,32
Δηλωθέν εισόδημα κατά κεφ.	-	185,87	1144,00	4430,30
<i>Περιφέρεια Θεσσαλίας</i>				
Οικιακή χρήση Ηλεκτρικού ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,09	0,38	0,73	0,92
Βιομηχανική χρήση ηλεκτρ. ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,29	1,43	1,47	1,43
ΙΧ αυτοκίνητα/ 100 κατοίκους	1,1	5,8	11,4	21,4
Τηλ. Συνδέσεις/ 100 κατοίκους	6,3	17,6	35,8	43,9
Καταθέσεις κατά κεφ.	-	228,15	1751,88	3703,83
Δηλωθέν εισόδημα κατά κεφ.	-	124,39	866,08	3872,73
<i>Σύνολο χώρας</i>				
Οικιακή χρήση Ηλεκτρικού ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,26	0,62	0,98	1,20
Βιομηχανική χρήση ηλεκτρ. ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,67	1,13	1,20	1,20
ΙΧ αυτοκίνητα/ 100 κατοίκους	2,8	9,3	17,0	30,9
Τηλ. Συνδέσεις/ 100 κατοίκους	16,4	31,5	48,5	51,7
Καταθέσεις κατά κεφ.	-	316,7	2356,8	5068,0
Δηλωθέν εισόδημα κατά κεφ.	22,4	214,3	1314,2	4969,0

Πηγή: EUROSTAT (2004), All Media (2005) – ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.3.2: Λόγοι δεικτών ευημερίας και ανάπτυξης του Νομού Μαγνησίας

	1971	1981	1991	2001
<i>Μαγνησίας / Θεσσαλίας</i>				
Οικιακή χρήση Ηλεκτρικού ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	1,11	1,26	1,19	1,08
Βιομηχανική χρήση ηλεκτρ. ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,62	3,10	2,76	2,64
ΙΧ αυτοκίνητα/ 100 κατοίκους	1,45	1,20	1,15	1,11
Τηλ. Συνδέσεις/ 100 κατοίκους	1,05	1,31	1,17	1,10
Καταθέσεις κατά κεφ.	-	1,03	1,02	1,14
Δηλωθέν εισόδημα κατά κεφ.	-	1,49	1,32	1,14
<i>Μαγνησίας / Ελλάδα</i>				
Οικιακή χρήση Ηλεκτρικού ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,38	0,77	0,89	0,83
Βιομηχανική χρήση ηλεκτρ. ρεύματος κατά κεφ. (σε MWh)	0,27	3,93	3,38	3,15
ΙΧ αυτοκίνητα/ 100 κατοίκους	0,57	0,75	0,77	0,77
Τηλ. Συνδέσεις/ 100 κατοίκους	0,40	0,73	0,86	0,94
Καταθέσεις κατά κεφ.	-	0,74	0,76	0,83
Δηλωθέν εισόδημα κατά κεφ.	-	0,87	0,87	0,89

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001), All Media (2005) – ίδια επεξεργασία

Από τους Πίνακες 2.3.1 και 2.3.2 προκύπτουν τα εξής. Πρώτον, αναφορικά με την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για οικιακή χρήση, αν και για όλες τις χρονικές υποπεριόδους ο λόγος του Νομού ως προς την Περιφέρεια παραμένει πάνω από το 100%, η γενικότερη τάση είναι αυτή της μείωσης

φθάνοντας το 2001 στο επίπεδο του 108%, ποσοστό μικρότερο και από αυτό του 1971. Σε σχέση με τη χώρα, ο λόγος αυξάνεται από το 1971 έως το 1991 ενώ μειώνεται μέχρι το 2001. Η κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για βιομηχανική χρήση εκτοξεύεται για το Νομό από το 1971 έως το 1981 κατά περίπου 25 φορές, παρουσιάζοντας ωστόσο κατόπιν μικρή αλλά σταθερή μείωση. Όσον αφορά στη συμπεριφορά των λόγων του Νομού με τη Περιφέρεια και τη χώρα, η διαχρονική πορεία που παρατηρήθηκε είναι ανάλογη με αυτή της κατανάλωσης σε απόλυτα νούμερα. Αν και η κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για βιομηχανική χρήση του Νομού περιορίζεται από το 1981 έως το 2001 (από το 444% στο 378% ως προς την Περιφέρεια, και από το 393% στο 315% ως προς τη χώρα), πρέπει να επισημανθεί ότι τα ποσοστά χαρακτηρίζονται υψηλά, προδίδοντας το έντονο από τη μια μεριά, σε ύφεση από την άλλη, βιομηχανικό ύφος του Νομού Μαγνησίας.

Δεύτερον, οι δείκτες που αφορούν στην κατανάλωση ΙΧ αυτοκινήτων και στον αριθμό τηλεφωνικών συνδέσεων επιδεικνύουν μια εξαιρετική αύξηση με την πάροδο του χρόνου. Σε σχετικά μεγέθη, η χρήση ΙΧ αυτοκινήτων στο Νομό Μαγνησίας φαίνεται να ξεπερνάει το μέσο όρο της Περιφέρειας τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, ωστόσο η γενικότερη τάση είναι πτωτική που εκφράζεται με μια συρρίκνωση από το 145% (1971) στο 111% (2001). Η σχέση του δείκτη ως προς τη χώρα φαίνεται να διαγράφει διαφορετική πορεία, μιας και παρουσιάζει μια άνοδο μέχρι το 1981 και μια σταθεροποίηση μέχρι το 2001. Στο ίδιο πλαίσιο, αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό του 131% σχετικά με το δείκτη των τηλεφωνικών συνδέσεων ως προς την Περιφέρεια για το 1981, ενώ μετέπειτα παρατηρείται μείωση φθάνοντας στο επίπεδο του 111%. Ο ίδιος δείκτης ως προς τη χώρα εμφανίζει μια σταθερή ανοδική πορεία παραμένοντας όμως συνεχώς κάτω από τα όρια του 100% (94% για το 2001).

Τρίτον, όσον αφορά στις κατά κεφαλή καταθέσεις και στο κατά κεφαλή εισόδημα, τα διαθέσιμα στοιχεία για το Νομό Μαγνησίας αφορούν μόνο στις δύο τελευταίες δεκαετίες. Αναλυτικότερα, ο λόγος των καταθέσεων ως προς την Περιφέρεια επιδεικνύει μια μικρή μείωση από το 1981 έως το 1991 (κατά 1%), ενώ κατόπιν μια εντονότερη αύξηση από το 1991 έως το 2001 (κατά 12%). Σε σχέση με τη χώρα, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ο Νομός προβάλλει μια σταθερά αυξητική τάση για όλες τις υποπεριόδους ανάλυσης. Σχετικά με το δείκτη του δηλωθέντος εισοδήματος, εμφανής είναι η πορεία ύφεσης της περιοχής, παραμένοντας ωστόσο πάνω από το μέσο όρο της Περιφέρειας (από το 149% το 1981 στο 114% το 2001). Άξιο αναφοράς είναι το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό του 1981, όπου παρατηρείται αυξημένο κατά κεφαλή εισόδημα για τη Μαγνησία περίπου πάνω από το 50% του μέσου όρου. Τέλος, το κατά κεφαλή εισόδημα ως προς τη χώρα παραμένει κάτω από επίπεδα του 100% εμφανίζοντας μια σταθεροποίηση στο 87% για την περίοδο 1981-1991 και μια σχετική άνοδο κατά 2% μέχρι το 2001.

3.3.5 Αξιολόγηση και συμπεράσματα

Η εξέταση του επιπέδου ανάπτυξης της πόλης του Βόλου, μέσω της διαχρονικής ανάλυσης των δεικτών ευημερίας και ανάπτυξης και της εκτίμησης του κατά κεφαλή ΑΕΠ του πολεοδομικού

συγκροτήματος ανέδειξε ορισμένα θετικά στοιχεία αλλά και αδυναμίες στον συγκεκριμένο τομέα. Οφείλεται να σημειωθεί αρχικά ότι η παραγωγή της πόλης βασίζεται ουσιαστικά σε μια δυναμική συμμετοχή του δευτερογενή και τριτογενή τομέα, με αποτέλεσμα το κατά κεφαλή ΑΕΠ του Βόλου να επιδεικνύει μια ανοδική πορεία σε σχέση αυτό της Περιφέρειας Θεσσαλίας, της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, ο συγκεκριμένος λόγος που αφορά το ΑΕΠ βρίσκεται σε επίπεδα χαμηλότερα από το μέσο όρο της Ε.Ε. Συνεπώς, προκύπτει η αναγκαιότητα υιοθέτησης και εφαρμογής πολιτικών προσέλκυσης επενδύσεων, αξιοποίηση του συγκριτικού πλεονεκτήματος της τουριστικής διάστασης της περιοχής, ώστε να διατηρηθεί η θετική εξέλιξη του ΑΕΠ και να αποφευχθεί η μείωση του γενικότερου επιπέδου ευημερίας.

Πίνακας 3.3.7: SWOT ανάλυση για το επίπεδο ανάπτυξης

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
• Σημαντική συμμετοχή στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα. • Αυξητική πορεία του ΑΕΠ της πόλης του Βόλου σε σχέση με αυτό της Θεσσαλίας, της Ελλάδας και της Ε.Ε. • ΑΕΠ του Π.Σ. Βόλου υψηλότερο του αντίστοιχου του Νομού, Περιφέρειας, και χώρας.	• Ο διαχρονικός δείκτης του ΑΕΠ της πόλης του Βόλου είναι κάτω από το μέσο όρο της Ε.Ε.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΙ - ΑΠΕΙΛΕΣ
• Πολιτικές άσκησης προσέλκυσης επενδύσεων και τόνωσης της απασχόλησης, ώστε να ενισχυθεί η ανοδική πορεία του ΑΕΠ, κυρίως στον τουρισμό	• Υποβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης και μείωση του επιπέδου ευημερίας.

Πηγή: ίδια επεξεργασία

3.4. Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

3.4.1. Εισαγωγή

Τα τελευταία 20-30 χρόνια αποτελούν μια περίοδο σημαντικών αναπροσαρμογών στη δομή και οργάνωση των αστικών οικονομιών κατά τη διάρκεια της οποίας μια σειρά σημαντικών κλάδων και μεθόδων παραγωγής έχουν υποχωρήσει παραχωρώντας τη θέση τους σε νέα προϊόντα και παραγωγικές διαδικασίες (Coffey and Bailly 1996, Arvanitidis and Petrakos 2005). Σε ένα τέτοιο πλαίσιο γίνεται αντιληπτό ότι οι πόλεις υπόκεινται σε μια διαδικασία εξέλιξης που ενσωματώνει τόσο στοιχεία δημιουργίας όσο και στοιχεία καταστροφής, τις αιτίες και τα αποτελέσματα των οποίων οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να διαγνώσουν και να αντιμετωπίσουν εγκαίρως (Οικονόμου και Πετράκος 1999).

Το κομμάτι αυτό του κεφαλαίου μελετά την διάρθρωση της οικονομίας του Βόλου. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζει τη διαχρονική εξέλιξη και την υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με την τομεακή και κλαδική διάρθρωση του ΑΕΠ και της απασχόλησης στο Π.Σ. Βόλου, ή τη Μαγνησία όταν στοιχεία για το Βόλου δεν είναι διαθέσιμα, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα της Θεσσαλίας και Ελλάδας, για να καταλήξει σε μια σειρά από συμπεράσματα για τα ισχυρά και αδύνατα σημεία της πόλης αλλά και τις ευκαιρίες και απειλές που αυτή αντιμετωπίζει.

3.4.2. Τομεακή διάρθρωση

Η παραγωγική διάρθρωση καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τις αναπτυξιακές προοπτικές ενός τόπου καθώς η σημασία του κάθε τομέα διαφοροποιείται ανάλογα με τη φάση της ανάπτυξης. Αν και η ύπαρξη όλων των τομέων κρίνεται απαραίτητη για τις σύγχρονες οικονομίες, οι πλέον ανεπτυγμένες είναι αυτές οι οποίες έχουν ξεφύγει από την κυριαρχία του πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία), και στηρίζονται στην ανάπτυξη του δευτερογενή (ενέργεια, μεταποίηση, κατασκευές) και, ιδιαίτερα, του τριτογενή τομέα παραγωγής (εμπόριο, υπηρεσίες, τουρισμός). Στον Πίνακα 3.4.1 που ακολουθεί, ακτινογραφείται το παραγωγικό προφίλ της περιοχής, ως προς την τομεακή διάρθρωση του ΑΕΠ, διαχρονικά και συγκριτικά με τις ευρύτερες χωρικές ενότητες (περιφέρεια και χώρα). Παρατηρούμε ότι η Μαγνησία εξελίσσεται σε μια οικονομία παροχής υπηρεσιών, καθώς διαχρονικά αυξάνεται η συμμετοχή του τριτογενή τομέα στη διαμόρφωση του ΑΕΠ ενώ συρρικνώνεται η συμμετοχή του δευτερογενούς και του πρωτογενούς τομέα. Έτσι, το 2001, ο πρωτογενής τομέας συμμετέχει στη διαμόρφωση του ΑΕΠ μόνο κατά 9,89%, ο δευτερογενής συμμετέχει κατά 28,24% και ο τριτογενής, ο οποίος είναι σημαντικά μεγαλύτερος, κυριαρχεί στην οικονομία με ποσοστό 61,87%. Είναι επίσης ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε ότι ο τριτογενής τομέας στη Μαγνησία έχει, συγκριτικά με τις άλλες

χωρικές ενότητες, σταθερά μικρότερη συμμετοχή στο ΑΕΠ της περιοχής. Σε αντίθεση, η σχετική βαρύτητα του δευτερογενή τομέα στο νομό είναι μεγαλύτερη από αυτή της χώρας και της περιφέρειας, γεγονός που υποδηλώνει ότι η Μαγνησία εξακολουθεί να είναι μια από τις λίγες περιοχές της χώρας με σχετική εξειδίκευση στην μεταποίηση.

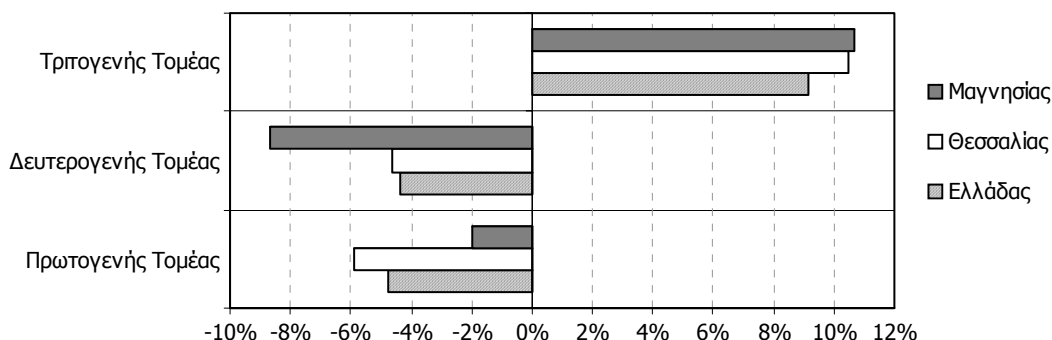
Πίνακας 3.4.1: Τομεακή διάρθρωση του ΑΕΠ

		Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας
ποσοστό συμμετοχής				
1981	Ελλάδας	14,83%	31,34%	53,83%
	Θεσσαλίας	25,30%	28,74%	45,96%
	Μαγνησίας	14,29%	41,68%	44,03%
1991	Ελλάδας	11,72%	27,02%	61,25%
	Θεσσαλίας	21,67%	26,32%	52,01%
	Μαγνησίας	11,89%	36,93%	51,18%
2001	Ελλάδας	6,98%	22,64%	70,38%
	Θεσσαλίας	15,81%	21,68%	62,51%
	Μαγνησίας	9,89%	28,24%	61,87%
ποσοστό μεταβολής (1991-2001)				
	Ελλάδας	-4,74%	-4,38%	9,13%
	Θεσσαλίας	-5,86%	-4,64%	10,50%
	Μαγνησίας	-2,00%	-8,69%	10,69%

Πηγή: EUROSTAT (2004) - ίδια επεξεργασία

Επιπρόσθετα, οι μεταβολές στην τομεακή σύνθεση του ΑΕΠ (Διάγραμμα 3.4.1) επιβεβαιώνουν τις παραπάνω γενικές τάσεις. Στην περίοδο 1991-2001, τα ποσοστά του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα παραγωγής μειώθηκαν και στις τρεις χωρικές ενότητες, προς όφελος των αντίστοιχων του τριτογενούς. Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στο δευτερογενή τομέα του νομού Μαγνησίας, αν και εξακολουθεί να εμφανίζει το μεγαλύτερο σχετικό μέγεθος. Η μείωση αυτή αντικατοπτρίζει εμμέσως το σφοδρό κύμα αποβιομηχάνισης της δεκαετίας του '90. Παράλληλα, στη Μαγνησία παρατηρείται και η μεγαλύτερη αύξηση στον τριτογενή τομέα, σε σχέση με τις άλλες ενότητες, ενδεικτική της στροφής του νομού στον τριτογενή τομέα παραγωγής.

Διάγραμμα 3.4.1: Μεταβολή της συμμετοχής στο ΑΕΠ των τομέων παραγωγής (1991-2001)

Πηγή: EUROSTAT (2004) - ίδια επεξεργασία

Συμπερασματικά, η παραπάνω συνοπτική παρουσίαση της τομεακής σύνθεσης του ΑΕΠ εμφανίζει την εξής ενδιαφέρουσα εικόνα: Πρώτον, το βασικό χαρακτηριστικό της πρόσφατης περιόδου είναι η τριτογενοποίηση της οικονομίας, τόσο σε εθνικό, όσο και σε τοπικό επίπεδο. Δεύτερον, σε μια χώρα

που εξειδικεύεται σε υπηρεσίες και σε μια περιφέρεια με σχετική εξειδίκευση στον πρωτογενή τομέα υπάρχει ένας νομός με σχετική εξειδίκευση (δηλαδή ποσοστά συμμετοχής στο ΑΕΠ σαφώς ψηλότερα από το μέσο όρο της χώρας) στο δευτερογενή τομέα και ειδικότερα στη μεταποίηση. Τρίτον, την εξειδίκευση αυτή η Μαγνησία τη διατήρησε παρά το πρόσφατο κύμα αποβιομηχάνισης το οποίο την έπληξε.

Εξίσου ενδιαφέρουσα και σημαντική με την ανάλυση των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών της παραγωγής, είναι και η αντίστοιχη ανάλυση της απασχόλησης. Ο Πίνακας 3.4.2 σκιαγραφεί το προφίλ της απασχόλησης του Π.Σ. Βόλου και του νομού Μαγνησίας σε επίπεδο τομέων, διαχρονικά και συγκριτικά με την περιφέρεια Θεσσαλίας και τη χώρα συνολικά. Παρατηρούμε ότι οι τάσεις τριτογενοποίησης και συρρίκνωσης της βιομηχανίας και στις τρεις χωρικές ενότητες, όπως περιγράφηκαν πιο πάνω στη διάρθρωση του ΑΕΠ, επιβεβαιώνονται και σε όρους απασχόλησης. Θα μπορούσε όμως κανείς να πει ότι οι μεταβολές στην απασχόληση είναι πιο μικρές και οι αλλαγές λιγότερο ταχείες (βλέπε Διάγραμμα 3.4.2). Τρία σημεία αξίζει να τονιστούν. Πρώτον, ένα μεγάλο ποσοστό απασχόλησης της περιφέρειας αφορά τον πρωτογενή τομέα, το οποίο είναι σαφώς μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό του περιφερειακού ΑΕΠ. Αυτό υποδηλώνει, όπως θα δούμε παρακάτω, ότι ο πρωτογενής τομέας της Θεσσαλίας χαρακτηρίζεται από χαμηλή, σε σχέση με τους άλλους δύο τομείς, παραγωγικότητα. Δεύτερον, τόσο η Μαγνησία όσο και το Π.Σ. Βόλου παρουσιάζουν μεγάλη συμμετοχή της απασχόλησης στο δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα. Στο βαθμό που ο τύπος της απασχόλησης συνδέεται με το επίπεδο ανάπτυξης, θα λέγαμε ότι η τομεακή σύνθεση του νομού και της πόλης υποδηλώνει ένα παραγωγικό σύστημα το οποίο βρίσκεται σε πιο προωθημένη φάση ανάπτυξης σε σχέση με την υπόλοιπη Θεσσαλία. Τρίτον, όπως ήταν αναμενόμενο για ένα αστικό κέντρο αυτής της τάξης, ο Βόλος παρουσιάζει πολύ μικρή συμμετοχή της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα, και τη μεγαλύτερη συμμετοχή, συγκριτικά με τις άλλες χωρικές ενότητες, στον τριτογενή αλλά και στον δευτερογενή.

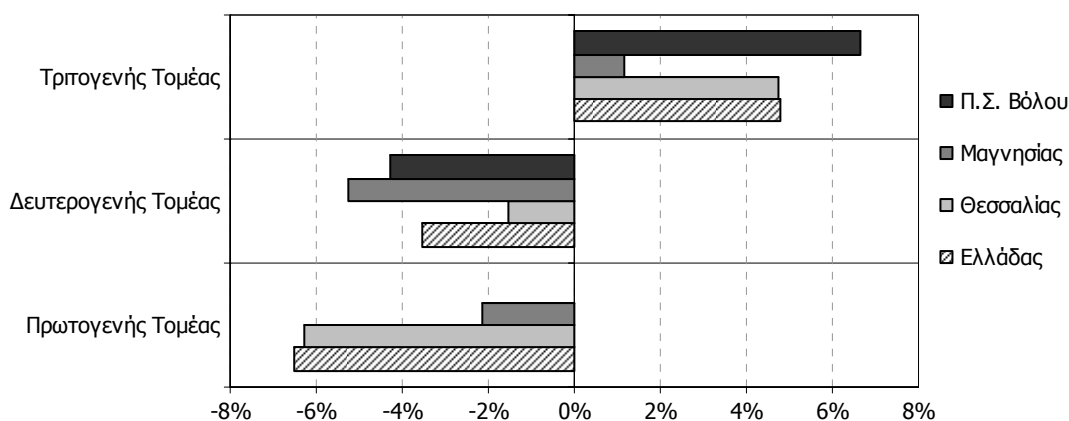
Πίνακας 3.4.2: Τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης

		Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας
ποσοστό συμμετοχής				
1991	Ελλάδας	20,97%	25,27%	53,76%
	Θεσσαλίας	34,23%	20,96%	44,81%
	Μαγνησίας	18,59%	27,94%	53,46%
	Π.Σ. Βόλου	3,93%	29,32%	57,58%
2001	Ελλάδας	14,42%	21,74%	58,56%
	Θεσσαλίας	27,93%	19,42%	49,56%
	Μαγνησίας	16,47%	22,68%	54,61%
	Π.Σ. Βόλου	3,92%	25,03%	64,24%
ποσοστό μεταβολής (1991-2001)				
	Ελλάδας	-6,55%	-3,53%	4,80%
	Θεσσαλίας	-6,30%	-1,54%	4,75%
	Μαγνησίας	-2,12%	-5,26%	1,15%
	Π.Σ. Βόλου	-0,01%	-4,29%	6,66%

Πηγή: ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

Το Διάγραμμα 3.4.2 παρουσιάζει τις μεταβολές απασχόλησης ανά τομέα παραγωγής για τις τέσσερις χωρικές ενότητες που εξετάζουμε. Παρατηρούμε ελάχιστη και σχετικά μικρή μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα στο Π.Σ. Βόλου και τη Μαγνησία αντίστοιχα, αλλά σημαντικές μειώσεις της απασχόλησης στον δευτερογενή τομέα, κάτι που αντικατοπτρίζει το γεγονός της αποβιομηχάνισης που υφίστανται και οι δύο αυτές χωρικές ενότητες. Σε αντίθεση όμως με τη Μαγνησία ο Βόλος φαίνεται να ισοσταθμίζει τη μείωση της βιομηχανικής απασχόλησης σε μια σημαντική αύξηση της απασχόληση στον τριτογενή τομέα.

Διάγραμμα 3.4.2: Μεταβολή απασχόλησης ανά τομέα παραγωγής (1991-2001)

Πηγή: ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

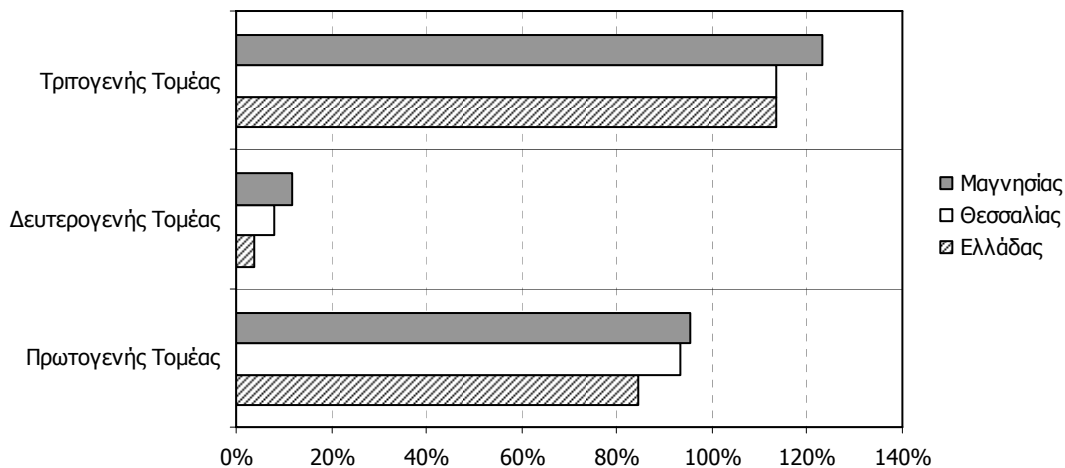
Η τομεακή ανάλυση του παραγόμενου προϊόντος και της απασχόλησης προσφέρει, εμμέσως, σημαντικές πληροφορίες αναφορικά με το επίπεδο της παραγωγικότητας τομεακά. Η παραγωγικότητα είναι το αποτέλεσμα του λόγου του ΑΕΠ το οποίο παράγεται σε μια οικονομία προς τον αριθμό των απασχολουμένων οι οποίοι συμμετέχουν στην παραγωγή του και αποτελεί δείκτη αποτελεσματικότητάς της. Ο Πίνακας 3.4.3 παρουσιάζει τα επίπεδα της τομεακής παραγωγικότητας του νομού Μαγνησίας, σε σύγκριση με την περιφέρεια Θεσσαλίας και τη χώρα, για τα έτη 1991 και 2001, ενώ οι μεταβολές στην παραγωγικότητα της περιόδου 1991-2001 απεικονίζονται στο Διάγραμμα 3.4.3. Οι τιμές της παραγωγικότητας είναι σταθερές για το έτος 1995 και είναι εκπεφρασμένες σε ευρώ. Τα στοιχεία φανερώνουν ότι και για τα δύο έτη υπό ανάλυση, η Μαγνησία εμφανίζει την υψηλότερη παραγωγικότητα στον πρωτογενή και στο δευτερογενή τομέα παραγωγής σε σχέση με τα αντίστοιχα της Θεσσαλίας και της Ελλάδας. Αντιθέτως η παραγωγικότητα του νομού παρουσιάζεται χαμηλότερη στον τριτογενή τομέα σε σύγκριση με την περιφέρειας και τον εθνικό μέσο όρο. Η παραγωγικότητα του νομού αυξάνεται διαχρονικά και στους τρεις τομείς παραγωγής με αυτή του δευτερογενούς να είναι υψηλότερη. Οι μεταβολές της παραγωγικότητας για την περίοδο 1991-2001 παρουσιάζουν αύξηση και στους τρεις τομείς παραγωγής ωστόσο αυτή του δευτερογενούς είναι εξαιρετικά περιορισμένη και στις τρεις χωρικές ενότητες (Διάγραμμα 3.4.3). Σε σχέση με τη χώρα αλλά και την περιφέρεια, η μεταβολή της παραγωγικότητας στη Μαγνησία εμφανίζεται αυξημένη και στους τρεις τομείς.

Πίνακας 3.4.3: Επίπεδα παραγωγικότητας

		επίπεδα παραγωγικότητας		
		Πρωτογενή Τομέα	Δευτερογενή Τομέα	Τριτογενή Τομέα
1991	Ελλάδας	2.444	7.601	4.467
	Θεσσαλίας	2.641	8.488	4.232
	Μαγνησίας	2.969	10.461	3.969
2001	Ελλάδας	4.510	7.889	9.531
	Θεσσαλίας	5.104	9.155	9.029
	Μαγνησίας	5.798	11.686	8.850
		μεταβολή παραγωγικότητας		
2001-1991		Πρωτογενή Τομέα	Δευτερογενή Τομέα	Τριτογενή Τομέα
Ελλάδας		2.066	288	5.064
Θεσσαλίας		2.463	667	4.797
Μαγνησίας		2.829	1.225	4.881

Πηγή: ΣΣΑΜ (2005) - ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.4.3: Μεταβολή παραγωγικότητας

Πηγή: ΣΣΑΜ (2005) - ίδια επεξεργασία

3.4.2. Κλαδική διάρθρωση

Η κλαδική διάρθρωση της οικονομίας και η εξέλιξή της αντικατοπτρίζονται στον αριθμό και το είδος των επιχειρήσεων που αναπτύσσονται χρόνο με το χρόνο. Ο Πίνακας 3.4.4 παραθέτει στοιχεία δημιουργίας και διακοπής επιχειρήσεων στη Μαγνησία όπως αυτά καταγράφονται από το Επιμελητήριο κατά την τελευταία δεκαετία. Με μια πρώτη ματιά παρατηρούμε ένα σαφές προβάδισμα δημιουργίας επιχειρήσεων του επαγγελματικού τμήματος, το οποίο αντιπροσωπεύει πάνω από το 60% του συνόλου των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στην περιοχή, ενώ ακολουθούν το εμπορικό και το βιοτεχνικό τμήμα. Παρά το μικρό του συγκριτικά μέγεθος (τόσο σε απόλυτη όσο και σχετική -ποσοστό επί του συνόλου- τιμή), κάτι το οποίο σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με την κατηγοριοποίηση που έχει

ακολουθήσει το Επιμελητήριο¹, το τουριστικό τμήμα είναι αυτό που γνωρίζει το μεγαλύτερο ρυθμό αύξησης στην δεκαετία (περίπου 386%), κάτι που είναι ενδεικτικό της δυναμικότητας του κλάδου (Διάγραμμα 3.4.4). Ακολουθούν το εμπορικό και το επαγγελματικό τμήμα, που και αυτά γνωρίζουν σημαντικές αυξήσεις (αν και όχι της τάξης του τουριστικού). Τέλος, αν και συγκριτικά μικρότερη, αξιοσημείωτη είναι η δυναμική που φαίνεται να παρουσιάζουν τόσο το βιοτεχνικό όσο και το βιομηχανικό τμήμα στην περιοχή.

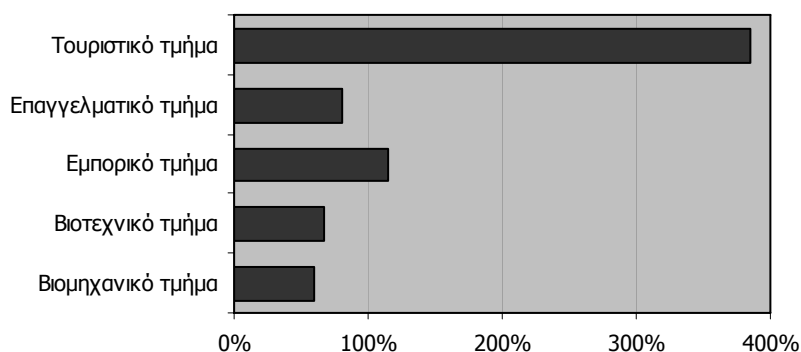
¹ Σύμφωνα με το Επιμελητήριο, ο κλάδος αυτός δημιουργήθηκε επισήμως το 1997, αν και το Επιμελητήριο είχε αρχίσει να καταγράφει τις τουριστικές επιχειρήσεις της περιοχής κάποια χρόνια πριν.

Πίνακας 3.4.4: Εγγραφές-διαγραφές επιχειρήσεων ανά τμήμα του Επιμελητηρίου

Τμήμα	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	καθαρή μεταβολή (1995-05)	ρυθμός μεταβολής (1995-05)	ποσοστό επί του συνόλου (2005)	
Βιομηχανικό	εγγραφές		1	1	1		2				2				
	διαγραφές					1	1								
	ισοζύγιο (ετησίως)	0	1	1	1	-1	2	0	0	0	2				
	επιχειρήσεις (σύνολο)	10	11	12	13	12	14	14	14	14	14	16	6	60,00%	0,52%
	ετήσιος ρυθμός μεταβολής		10,00%	9,09%	8,33%	-7,69%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%			
Βιοτεχνικό	εγγραφές	91	134	113	123	103	126	114	152	120	119	107			
	διαγραφές	103	103	91	99	80	66	99	130	133	102	84			
	ισοζύγιο (ετησίως)	-12	31	22	24	23	60	15	22	-13	17	23			
	επιχειρήσεις (σύνολο)	332	363	385	409	432	492	507	529	516	533	556	224	67,47%	18,15%
	ετήσιος ρυθμός μεταβολής		9,34%	6,06%	6,23%	5,62%	13,89%	3,05%	4,34%	-2,46%	3,29%	4,32%			
Εμπορικό	εγγραφές	118	114	131	145	129	116	103	103	82	92	92			
	διαγραφές	142	96	90	103	68	79	80	79	61	75	51			
	ισοζύγιο (ετησίως)	-24	18	41	42	61	37	23	24	21	17	41			
	επιχειρήσεις (σύνολο)	282	300	341	383	444	481	504	528	549	566	607	325	115,25%	19,81%
	ετήσιος ρυθμός μεταβολής		6,38%	13,67%	12,32%	15,93%	8,33%	4,78%	4,76%	3,98%	3,10%	7,24%			
Επαγγελματικό	εγγραφές	256	285	267	274	320	285	274	289	340	372	368			
	διαγραφές	202	183	205	190	208	193	233	276	301	215	241			
	ισοζύγιο (ετησίως)	54	102	62	84	112	92	41	13	39	157	127			
	επιχειρήσεις (σύνολο)	1.022	1.124	1.186	1.270	1.382	1.474	1.515	1.528	1.567	1.724	1.851	829	81,12%	60,41%
	ετήσιος ρυθμός μεταβολής		9,98%	5,52%	7,08%	8,82%	6,66%	2,78%	0,86%	2,55%	10,02%	7,37%			
Τουριστικό	εγγραφές	7	3	7	3	1	8	12	7	4	6	5			
	διαγραφές			3	2	2	3	6	3	5	4	1			
	ισοζύγιο (ετησίως)	7	3	4	1	-1	5	6	4	-1	2	4			
	επιχειρήσεις (σύνολο)	7	10	14	15	14	19	25	29	28	30	34	27	385,71%	1,11%
	ετήσιος ρυθμός μεταβολής		42,86%	40,00%	7,14%	-6,67%	35,71%	31,58%	16,00%	-3,45%	7,14%	13,33%			
ΣΥΝΟΛΟ	εγγραφές	472	537	519	546	553	537	504	551	546	589	574			
	διαγραφές	447	382	389	394	359	341	419	488	500	396	377			
	ισοζύγιο (ετησίως)	25	155	130	152	194	196	85	63	46	193	197			
	επιχειρήσεις (σύνολο)	1.653	1.808	1.938	2.090	2.284	2.480	2.565	2.628	2.674	2.867	3.064	1411	85,36%	100,00%
	ετήσιος ρυθμός μεταβολής		9,38%	7,19%	7,84%	9,28%	8,58%	3,43%	2,46%	1,75%	7,22%	6,87%			

Πηγή: Επιμελητήριο Μαγνησίας (2006) – ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.4.4: Ποσοστό μεταβολής επιχειρήσεων ανά τμήμα του Επιμελητηρίου

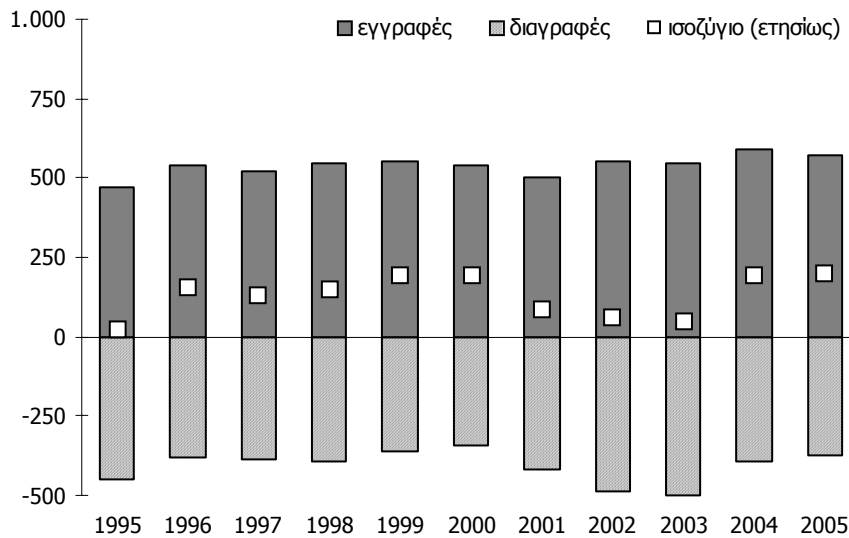

Πηγή: Επιμελητήριο Μαγνησίας (2006) – ίδια επεξεργασία

Όσον αφορά στη πορεία εξέλιξης των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων, παρατηρούμε ότι η περίοδος 2001-03 αποτελεί μια σύντομη φάση ύφεσης για όλα σχεδόν τα τμήματα (Πίνακας 3.4.4 και Διάγραμμα 3.4.5). Πιο συγκεκριμένα ο ρυθμός αύξησης των επιχειρήσεων πρώτα του επαγγελματικού (2002) και στη συνέχεια και του εμπορικού τμήματος (2003-04) αρχίζει να φθίνει, ενώ το βιοτεχνικό και το τουριστικό τμήμα παρουσιάζουν αρνητικές τιμές (δηλαδή υφίστανται περισσότερες διαγραφές

σε σχέση με τις εγγραφές), κατάσταση η οποία σύντομα ανακόπτεται. Σε αντίθεση, το βιομηχανικό τμήμα φαίνεται να ακολουθεί μια πιο ανεξάρτητη και σταθερή πορεία παρά τις επικρατούσες τάσεις αποβιομηχάνισης της περιοχής όλη την δεκαετία του '90 (αν και παρατηρούμε διακοπή επιχειρήσεων τόσο το 1999 όσο και το 2001).

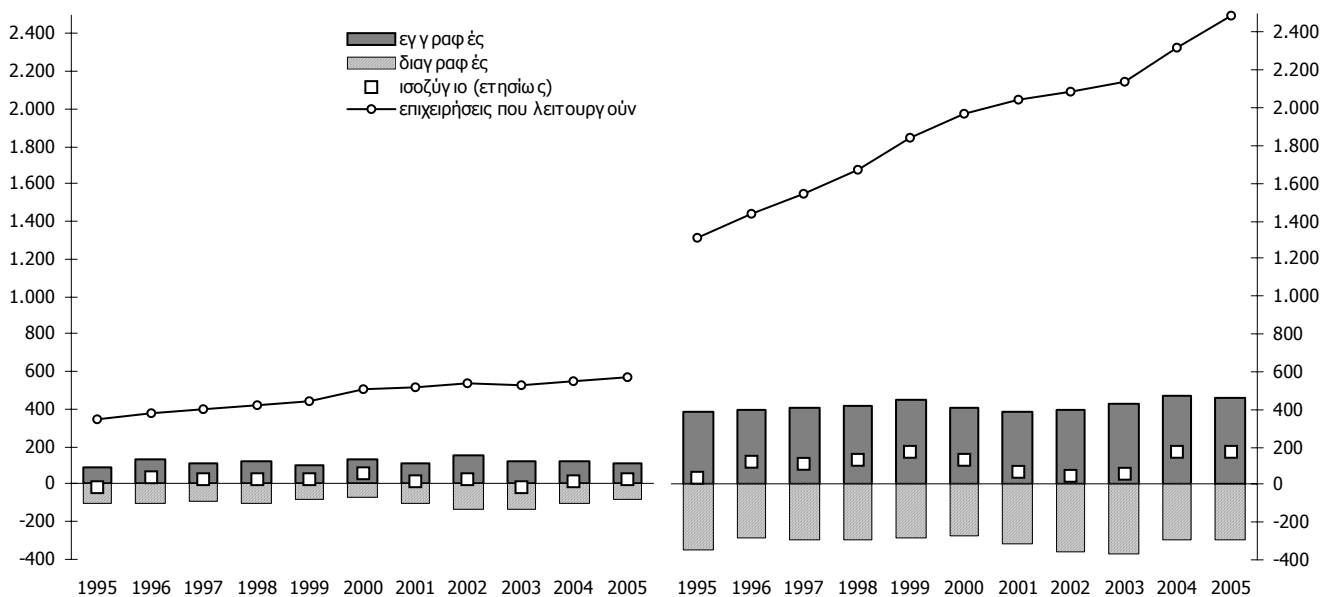
Διάγραμμα 3.4.5: Εγγραφές, διαγραφές και ισοζύγιο στο σύνολο των επιχειρήσεων

Πηγή: Επιμελητήριο Μαγνησίας (2006) – ίδια επεξεργασία

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι η περιοχή γνωρίζει σημαντική αύξηση των επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα, τόσο σε απόλυτα μεγέθη όσο και σε ρυθμούς ανάπτυξης, και εξελίσσεται ολοένα και περισσότερο σε μια οικονομία παροχής υπηρεσιών (όπως υποστηρίχθηκε και παραπάνω), χωρίς αυτό όμως να σημαίνει κατ' επέκταση και συρρίκνωση του δευτερογενούς τομέα (Διάγραμμα 3.4.6).

Διάγραμμα 3.4.6: Εγγραφές, διαγραφές και ισοζύγιο επιχειρήσεων του δευτερογενή (αριστερά) και τριτογενή (δεξιά) τομέα

Πηγή: Επιμελητήριο Μαγνησίας (2006) – ίδια επεξεργασία

3.4.3. Κλαδική διάρθρωση της μεταποίησης

Όπως έχει ειπωθεί πιο πάνω, η Μαγνησία εξακολουθεί να είναι μια από τις λίγες περιοχές της χώρας με σχετική εξειδίκευση στην βιομηχανία. Υπό αυτήν την έννοια, κρίνεται σκόπιμη η σκιαγράφηση της κλαδικής διάρθρωσης της μεταποίησης στη Μαγνησία (σε όρους προϊόντος, απασχόλησης και παραγωγικότητας), διαχρονικά και συγκριτικά με την περιφέρεια και χώρα, η οποία διεξάγεται σε αυτήν την ενότητα. Οι κλάδοι ορίζονται σύμφωνα με την επίσημη κατηγοριοποίηση της EUROSTAT (NACE 2-digit) και παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.4.5. Επιπλέον, ακολουθώντας τους Jackson and Petrakos (2001) οι κλάδοι ομαδοποιούνται σε τρεις κατηγορίες (βάση της συμμετοχής των συντελεστών στη διαδικασία παραγωγής). Αυτές είναι: έντασης εργασίας (LINT), έντασης κεφαλαίου (CINT) και ενδιάμεσης έντασης, δηλαδή ούτε απόλυτα έντασης εργασίας ούτε απόλυτα έντασης κεφαλαίου (IINT). Οι κλάδοι έντασης εργασίας έχουν υποστεί σημαντικές απώλειες τα τελευταία χρόνια και περιοχές που εξαρτώνται ευρέως από αυτούς υφίστανται οικονομική ύφεση και συρρίκνωση. Σε αντίθεση οι κλάδοι έντασης κεφαλαίου αποδεικνύονται πιο ανταγωνιστικοί και συνεισφέρουν σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη μιας περιοχής.

Πίνακας 3.4.5: Κατηγοριοποίηση κλάδων δευτερογενούς τομέα

<i>D</i>	<i>MANUFACTURING</i>
DA	Food, beverages and tobacco
DB	Textile and textile products
DC	Leather and leather products
DD	Wood products
DE	Paper, printing and publishing
DF	Fuel production
DG	Chemicals products and fibers
DH	Rubber and plastic products
DI	Mineral materials and products
DJ	Basic metals and fab products
DK	Machinery, excluding electrical
DL	Electrical and optical equipment
DM	Transport equipment
DN	Other manufactured products
LINT	Κλάδοι έντασης εργασίας (DA, DB, DC, DD, DE, DN)
IINT	Κλάδοι ενδιάμεσης έντασης (DF, DG, DH, DI, DJ)
CINT	Κλάδοι έντασης κεφαλαίου (DK, DL, DM)

Πηγή: Jackson and Petrakos (2001) – *ιδία επεξεργασία*

Στον Πίνακα 3.4.6 που ακολουθεί, καταγράφεται το αναλυτικό κλαδικό προφίλ της βιομηχανίας, ως προς τη διάρθρωση του προϊόντος². Εδώ, ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον πόρισμα που πρέπει να επισημανθεί είναι οι σαρωτικές αλλαγές που έχουν υποστεί ορισμένοι κλάδοι, όπως για παράδειγμα η σημαντική συρρίκνωση της κλωστοϋφαντουργίας και του ιματισμού και η εντυπωσιακή ενίσχυση των μη μεταλλικών ορυκτών, του μετάλλου και των τροφίμων και ποτών (κάτι που φαίνεται και σε όρους απασχόλησης όπως περιγράφονται στον Πίνακα 3.4.7 πιο κάτω).

² Τα στοιχεία για το προϊόν (και εμμέσως για την παραγωγικότητα) είναι αποπληθωρισμένα και εκφράζονται σε σταθερές τιμές του 1995.

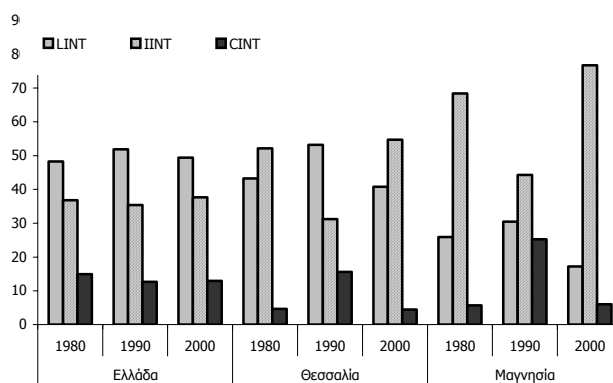
Πίνακας 3.4.6: Κλαδική διάρθρωση σε όρους προϊόντος (% βιομηχανίας)

	1980			1990			2000		
	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία
DA	17,82%	13,11%	6,39%	23,51%	19,64%	13,76%	25,83%	23,38%	11,32%
DB	22,18%	25,15%	17,02%	18,54%	27,10%	11,65%	6,19%	10,17%	0,32%
DC	0,41%			0,52%			5,52%	1,53%	0,20%
DD	2,95%	2,25%		2,64%	2,44%	2,39%	1,29%	0,63%	
DE	4,37%	2,51%	2,37%	6,11%	3,45%	2,64%	8,62%	3,03%	5,35%
DF	2,82%			2,48%			4,04%		
DG	8,16%	1,31%	2,02%	9,92%	0,94%		8,20%	2,14%	3,78%
DH	3,99%	3,60%	1,96%	3,41%	0,44%		2,89%	1,37%	
DI	8,45%	21,46%	28,19%	7,89%	19,53%	29,25%	9,35%	31,24%	49,33%
DJ	13,35%	25,77%	36,24%	11,70%	10,33%	15,02%	13,14%	19,96%	23,69%
DK	1,60%	0,80%	0,39%	1,41%	4,26%	4,88%	3,08%	3,19%	3,75%
DL	4,87%	2,31%	3,47%	4,54%	3,21%	5,56%	4,82%		
DM	8,48%	1,53%	1,81%	6,77%	8,11%	14,85%	5,05%	1,29%	2,27%
DN	0,55%	0,18%	0,16%	0,57%	0,54%		1,97%	2,07%	
D	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
LINT	48,27%	43,21%	25,93%	51,87%	53,17%	30,44%	49,43%	40,81%	17,18%
IINT	36,78%	52,14%	68,40%	35,41%	31,24%	44,27%	37,62%	54,71%	76,79%
CINT	14,96%	4,65%	5,67%	12,72%	15,58%	25,29%	12,96%	4,48%	6,03%

Πηγή: ΣΣΑΜ (2005) – ίδια επεξεργασία

Το Διάγραμμα 3.4.7 αποτυπώνει την πορεία του παραγόμενου προϊόντος των ομαδοποιημένων κλάδων. Παρατηρούμε ότι η Μαγνησία, σε αντίθεση με τη χώρα και την περιφέρεια, παρουσιάζει μειωμένη εξάρτηση από κλάδους έντασης εργασίας. Βεβαίως, στη δεκαετία 1980-90 η κατηγορία αυτή κλάδων παρουσιάζει τάσεις διεύρυνσης της συμμετοχής της στο προϊόν του νομού. Όμως, κατά την τελευταία εξεταζόμενη περίοδο, οι τάσεις αυτές, όχι απλώς ανακόπτονται αλλά μεταστρέφονται σε πλήρως αρνητικές. Όπως περιγράφηκε πιο πάνω, την περίοδο αυτή ο νομός έχει σημαντικές απώλειες στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας και του ιματισμού. Η υπεροχή της Μαγνησίας στους κλάδους ενδιάμεσης έντασης είναι ξεκάθαρη. Αν και μέχρι το 1990 η ομάδα αυτή δέχεται πιέσεις συρρίκνωσης, στη δεύτερη δεκαετία, και εν μέσω αποβιομηχάνισης, αυξάνει εντυπωσιακά τη συμμετοχή της στο βιομηχανικό προϊόν, συμπαρασύροντας στην ένταση αυτή και την περιφερειακή τάση. Ενδιαφέρουσα είναι και η εξέλιξη του προϊόντος των κλάδων έντασης κεφαλαίου για τη Μαγνησία. Ενώ στην πρώτη δεκαετία διαγράφεται μια θεαματική αύξηση (ξεπερνώντας τα αντίστοιχα μεγέθη της περιφέρειας και της χώρας), η ριζική απώλεια του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας από το νομό (ΣΣΑΜ, 2005) επιφέρει μετά το 1990 μια ραγδαία πτώση.

Διάγραμμα 3.4.7: Κλαδική διάρθρωση σε όρους προϊόντος (% βιομηχανίας)

Πηγή: ΣΣΑΜ (2005) – ίδια επεξεργασία

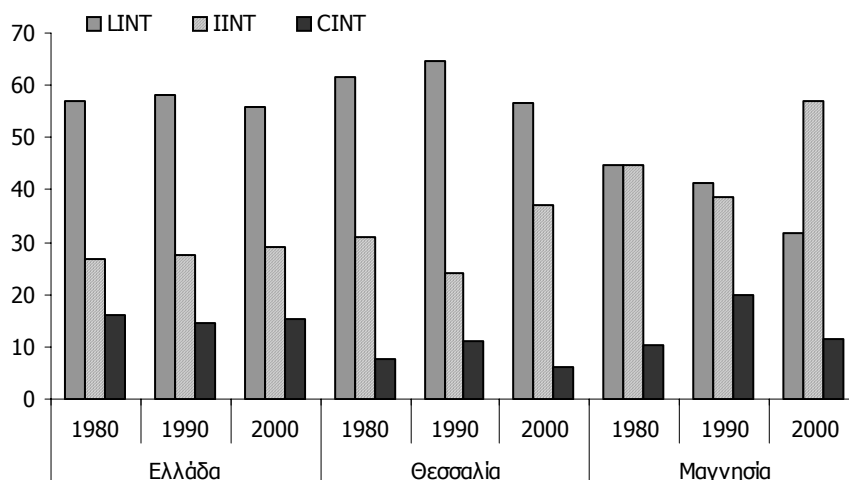
Μια παρόμοια, εξίσου ενδιαφέρουσα, εικόνα της κλαδικής διάρθρωσης της βιομηχανίας παρουσιάζει η απασχόληση (Πίνακας 3.4.7, Διάγραμμα 3.4.8). Όπως φαίνεται, ο νομός όχι μόνο διατηρεί χαμηλά ποσοστά απασχόλησης σε κλάδους έντασης εργασίας (σε σχέση με την περιφέρεια και τη χώρα) αλλά η ομάδα αυτή έχει σταθερά, από το 1980 και μετά, υποστεί απώλειες σε θέσεις απασχόλησης (πιθανότατα λόγω παύσης λειτουργίας ή μετανάστευσης αυτού του είδους των επιχειρήσεων). Σε αντίθεση, η απασχόληση στους ενδιάμεσους κλάδους παραμένει υψηλή (και πιο πάνω από αυτές της περιφέρειας και της χώρας) και με αυξητικές τάσεις στην τελευταία δεκαετία, ευνοούμενη από τις επενδυτικές επιλογές που γίνονται κατά την περίοδο αυτή, παρά το αρνητικό επιχειρηματικό κλίμα που επικρατεί (ΣΣΑΜ 2005). Σε περιφερειακό επίπεδο η συμπεριφορά των επιχειρήσεων έχει ορισμένες ομοιότητες με αυτή των τοπικών μονάδων, αλλά όχι με την ίδια ένταση, ενώ σε εθνικό επίπεδο η τάση είναι εξαιρετικά αμβλυμένη. Τέλος, τα στοιχεία της απασχόλησης στους κλάδους έντασης κεφαλαίου δείχνουν σημαντική αύξηση για τη Μαγνησία, έναντι αυτών της Θεσσαλίας και της Ελλάδας, κατά την πρώτη δεκαετία που εξετάζεται, κάτι όμως που ανακόπτεται ριζικά στη συνέχεια (όπως περιγράφηκε και πιο πάνω).

Πίνακας 3.4.7: Κλαδική διάρθρωση σε όρους απασχόλησης (% βιομηχανίας)

	1980			1990			2000		
	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία
DA	17,90%	16,38%	8,67%	20,39%	20,28%	13,42%	23,59%	28,59%	20,32%
DB	29,27%	36,24%	32,03%	27,68%	36,42%	23,07%	7,70%	14,97%	1,10%
DC	0,49%			0,63%			10,09%	4,15%	0,93%
DD	3,54%	4,07%		3,05%	2,86%	0,73%	1,86%	1,80%	
DE	4,82%	4,55%	3,93%	5,55%	4,51%	4,14%	9,40%	3,49%	9,26%
DF	1,22%			1,89%			0,79%		
DG	6,04%	0,68%	1,33%	7,24%	1,93%	2,13%	6,76%	1,28%	3,38%
DH	4,00%	3,71%	1,83%	3,47%	2,11%	3,63%	3,77%	2,38%	
DI	5,85%	9,42%	11,78%	6,02%	10,01%	14,10%	7,01%	12,45%	18,65%
DJ	9,82%	17,12%	30,00%	8,77%	10,19%	18,75%	10,71%	20,85%	34,78%
DK	2,04%	1,69%	0,87%	1,85%	4,52%	5,91%	5,33%	4,50%	6,83%
DL	4,91%	2,63%	4,79%	4,06%	2,53%	5,14%	3,57%		
DM	9,27%	3,24%	4,50%	8,62%	4,07%	8,97%	6,22%	1,79%	4,76%
DN	0,83%	0,26%	0,28%	0,76%	0,57%		3,21%	3,73%	
<i>D</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>
LINT	56,85%	61,50%	44,91%	58,07%	64,65%	41,37%	55,85%	56,75%	31,61%
IINT	26,93%	30,94%	44,94%	27,40%	24,24%	38,62%	29,03%	36,96%	56,81%
CINT	16,22%	7,56%	10,16%	14,53%	11,11%	20,02%	15,11%	6,29%	11,59%

Πηγή: ΣΣΑΜ (2005) – *ιδία επεξεργασία*

Διάγραμμα 3.4.8: Κλαδική διάρθρωση σε όρους απασχόλησης (% βιομηχανίας)

Πηγή: ΣΣΑΜ (2005) – ίδια επεξεργασία

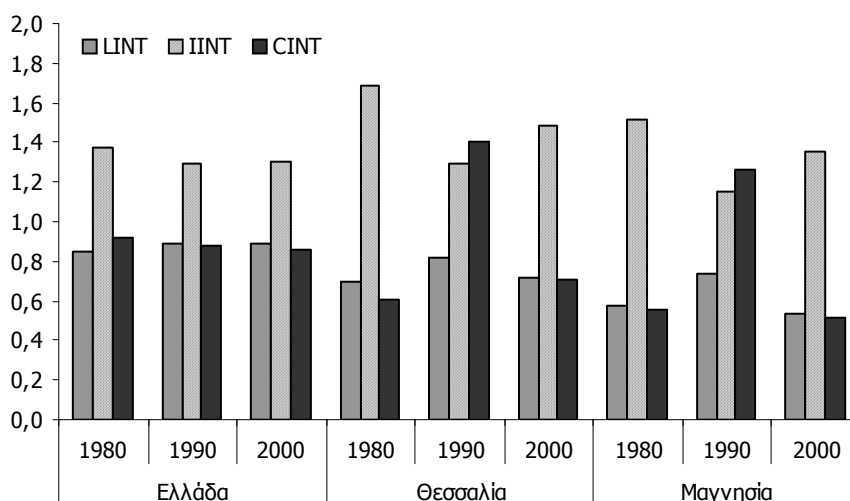
Η διαχρονική παρακολούθηση της παραγωγικότητας, σε σχέση με τις τρεις κατηγορίες κλάδων, επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων κυρίως για την αποδοτικότητα του συστήματος της μεταποίησης αλλά και την ικανότητά του να αντέχει στις πιέσεις του ανταγωνισμού. Ο Πίνακας 3.4.8 καταγράφει την παραγωγικότητα όλων των κλάδων στην περίοδο της εικοσαετίας, ενώ το Διάγραμμα 3.4.9 σκιαγραφεί την πορεία της παραγωγικότητας των τριών ομάδων, τόσο σε επίπεδο νομού όσο και σε επίπεδο περιφέρειας και χώρας. Όπως φαίνεται, η παραγωγικότητα της ομάδας έντασης εργασίας στη Μαγνησία είναι όχι μόνο χαμηλή (και μικρότερη από την αντίστοιχη της περιφέρειας και της χώρας) αλλά και με πτωτικές τάσεις από το 1990 και μετά. Παρόμοια είναι και η εικόνα της παραγωγικότητας στους κλάδους έντασης κεφαλαίου. Είναι, βεβαίως, ευδιάκριτο, ότι μέχρι το 1990 (τόσο στη Μαγνησία όσο και στη Θεσσαλία) το μέγεθος αυτό παρουσιάζει μία έντονη ανοδική πορεία, ενώ από το 1990 και μετά η εξέλιξη του είναι εξαιρετικά αρνητική (σε αντίθεση με τη χώρα). Ακριβώς αντίθετη πορεία διαγράφει η παραγωγικότητα της ενδιάμεσης ομάδας. Τόσο για το νομό όσο και για την περιφέρεια, παρατηρείται μια μείωση στην πρώτη χρονική περίοδο, η οποία φαίνεται να ανακόπτεται στην δεκαετία που ακολουθεί.

Πίνακας 3.4.8: Κλαδική διάρθρωση σε όρους βιομηχανικής παραγωγικότητας

	1980			1990			2000		
	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία	Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία
DA	1,00	0,80	0,74	1,15	0,97	1,03	1,09	0,82	0,56
DB	0,76	0,69	0,53	0,67	0,74	0,51	0,80	0,68	0,29
DC	0,83			0,81			0,55	0,37	0,21
DD	0,83	0,55		0,86	0,85	3,27	0,69	0,35	
DE	0,91	0,55	0,60	1,10	0,77	0,64	0,92	0,87	0,58
DF	2,31			1,31			5,11		
DG	1,35	1,92	1,52	1,37	0,49		1,21	1,68	1,12
DH	1,00	0,97	1,07	0,98	0,21		0,77	0,57	
DI	1,44	2,28	2,39	1,31	1,95	2,07	1,33	2,51	2,65
DJ	1,36	1,51	1,21	1,33	1,01	0,80	1,23	0,96	0,68
DK	0,79	0,48	0,44	0,76	0,94	0,82	0,58	0,71	0,55
DL	0,99	0,88	0,72	1,12	1,27	1,08	1,35		
DM	0,92	0,47	0,40	0,79	1,99	1,66	0,81	0,72	0,48
DN	0,66	0,70	0,55	0,75	0,94		0,62	0,55	
D	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
LINT	0,85	0,70	0,58	0,89	0,82	0,74	0,89	0,72	0,54
IINT	1,37	1,69	1,52	1,29	1,29	1,15	1,30	1,48	1,35
CINT	0,92	0,61	0,56	0,88	1,40	1,26	0,86	0,71	0,52

Πηγή: ΣΣΑΜ (2005) – ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.4.9: Κλαδική διάρθρωση σε όρους βιομηχανικής παραγωγικότητας

Πηγή: ΣΣΑΜ (2005) – ίδια επεξεργασία

3.4.3. Αξιολόγηση και συμπεράσματα

Ο Πίνακας 3.4.9 καταγράφει συνοπτικά τα κυριότερα συμπεράσματα (με τη μορφή ισχυρών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και απειλών) σχετικά με τη διάρθρωση της οικονομίας και τις αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής, όπως αυτά έχουν προκύψει από την ανάλυση που έχει προηγηθεί. Ανώτερος στόχος του είναι ο καθορισμός στρατηγικών κατευθύνσεων οι οποίες σχετίζονται με τα εν λόγω ζητήματα και η χάραξη των απαραίτητων μέτρων πολιτικής.

Πίνακας 3.4.9: SWOT ανάλυση για τη διάρθρωση της οικονομίας και τις αναπτυξιακές προοπτικές

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
• Τριτογεννοποίηση της οικονομίας - υψηλό ποσοστό του τριτογενή τομέα στο ΑΕΠ και την απασχόληση • Υψηλός ρυθμός ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου • Ισχυρή παρουσία δευτερογενή τομέα και εξειδίκευσης της περιοχής – βιομηχανική παράδοση • Υψηλή παραγωγικότητα του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα • Υψηλοί ρυθμοί αύξησης της παραγωγικότητας και στους τρεις τομείς • Αυξημένη παρουσία βιομηχανικών κλάδων ενδιάμεσης έντασης με υψηλή παραγωγικότητα και ποσοστό απασχόλησης • Μειωμένη εξάρτηση από βιομηχανικούς κλάδους έντασης εργασίας • Πλεονεκτική Γεωγραφική θέση με υψηλή προσπελασιμότητα • Ύπαρξη μεταφορικών υποδομών (οδικές, θαλάσσιες, σιδηροδρομικές, αεροπορικές) • Ύπαρξη παραγωγικών - βιομηχανικών υποδομών • Ύπαρξη ερευνητικών - πανεπιστημιακών ιδρυμάτων • Καλή ποιότητα ζωής και φυσικού περιβάλλοντος	• Μείωση του ποσοστού συμμετοχής του δευτερογενούς τομέα στο συνολικό ΑΕΠ και την απασχόληση – αποβιομηχάνιση της περιοχής • Μειωμένη εξάρτηση της περιοχής από βιομηχανικούς κλάδους έντασης κεφαλαίου • Μείωση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης των βιομηχανικών κλάδων έντασης εργασίας και κεφαλαίου • Χαμηλή παραγωγικότητα του τριτογενή τομέα • Απουσία πολιτικών για την προσέλκυση και στήριξη των επενδύσεων • Απαξιωμένες μεταφορικές και παραγωγικές υποδομές • Αναποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας (υψηλή φορολογία, δύσκαμπτες εργασιακές σχέσεις, πολυνομία, γραφειοκρατία) • Έλλειψη σύνδεσης παραγωγικής διαδικασίας με την έρευνα και το πανεπιστήμιο
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
• Επιχειρησιακά προγράμματα ανάπτυξης και ο αναπτυξιακός νόμος • Πόροι της ΕΕ • Αναδυόμενες γειτονικές αγορές • Τουριστική ανάπτυξη της περιοχής • Διεθνοποίηση και Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση - διαμόρφωση στρατηγικής για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενδογενή ανάπτυξη	• Διεθνοποίηση της οικονομίας και αύξηση κινητικότητας του κεφαλαίου, επιχειρήσεων και εργατικού δυναμικού • Αύξηση του ανταγωνισμού από χώρες χαμηλού κόστους αλλά και υψηλής τεχνολογίας που μπορεί να οδηγήσει σε επιπλέον συρρίκνωση του ΑΕΠ και της απασχόλησης • Δυσμενής εξέλιξη εθνικών και διεθνών μακροοικονομικών παραμέτρων • Περιορισμός εθνικών ή ευρωπαϊκών επιχορηγήσεων • Διατήρηση δύσκαμπτου θεσμικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Όσον αφορά στο εσωτερικό περιβάλλον του Βόλου, θετικό στοιχείο αποτελεί η τριτογεννοποίηση της οικονομίας σε συνδυασμό με την μακρά βιομηχανική παράδοση της περιοχής. Έτσι, από τη μια μεριά βλέπουμε τον τριτογενή τομέα να συνεχίζει να παράγει το μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ και να απασχολεί το υψηλότερο ποσοστό του εργατικού δυναμικού, ενώ από την άλλη το δευτερογενή τομέα να διατηρεί ισχυρή παρουσία και να παρουσιάζει τάσεις εξειδίκευσης. Σε κλαδικό επίπεδο πιστοποιείται ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης του τουριστικού κλάδου, η αυξημένη παρουσία βιομηχανικών κλάδων ενδιάμεσης έντασης και η μειωμένη εξάρτηση της περιοχής από κλάδους έντασης εργασίας. Όλοι οι τομείς της οικονομίας της περιοχής παρουσιάζουν υψηλούς ρυθμούς αύξησης της παραγωγικότητας (σε σχέση με αυτές των ευρύτερων χωρικών ενότητων), με τον δευτερογενή και τον πρωτογενή να υπερτερούν του εθνικού μέσου όρου όσον αφορά στην παραγωγικότητα. Μια σειρά από ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα ευνοούν την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Σε αυτά συγκαταλέγονται η κεντρική γεωγραφική θέση της και η υψηλή της προσπελασιμότητα, η ύπαρξη σημαντικών υποδομών όπως μεταφορικών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες και αεροπορικές), παραγωγικών (βιομηχανικές περιοχές και εγκαταστάσεις), και ερευνητικών (πανεπιστημιακά ιδρύματα), αλλά και η

σχετικά καλή ποιότητα ζωής και φυσικού περιβάλλοντος. Παρά τα ισχυρά σημεία, ο Βόλος παρουσιάζει μια σειρά από προβλήματα που σχετίζονται με την αποβιομηχάνιση της περιοχής (όπως, χαμηλό ποσοστό συμμετοχής του δευτερογενή τομέα στην απασχόληση και το ΑΕΠ, μείωση της απασχόλησης και της παραγωγικότητας των κλάδων έντασης εργασίας και κεφαλαίου), τις δυσκολίες στην προσέλκυση επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα (κυρίως βιομηχανίες έντασης κεφαλαίου), αλλά και τη χαμηλή παραγωγικότητα του τριτογενή τομέα. Αίτια αυτών των προβλημάτων αποτελούν κάποιες ανεπάρκειες και βαθύτερες αδυναμίες της περιοχής. Τέσσερα στοιχεία χρήζουν ιδιαίτερης μνείας: πρώτον, η απουσία ουσιαστικών πολιτικών για την προσέλκυση και στήριξη των επενδύσεων, δεύτερον, η λειτουργική απαξίωση των υποδομών (όπως πρόσφατες μελέτες επισημαίνουν (π.χ. ΣΣΑΜ 2005), οι διατιθέμενες βιομηχανικές υποδομές είναι προϊόντα της προηγούμενης 40ετίας, ενώ το εμπορικό λιμάνι σταδιακά βαίνει περιορισμένης σημασίας και αξιοποιείται όλο και λιγότερο από τις επιχειρήσεις), τρίτον, η αναποτελεσματικότητα του θεσμικού πλαισίου στην ανάπτυξη και στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας (υψηλή φορολογία, δύσκαμπτες εργασιακές σχέσεις, πολυνομία, γραφειοκρατία), και τέταρτον, η έλλειψη σύνδεσης του παραγωγικής διαδικασίας με την έρευνα και το πανεπιστήμιο.

Παράλληλα με τις εσωτερικές αδυναμίες και δυνατότητες, ευκαιρίες και απειλές από το εξωτερικό περιβάλλον επηρεάζουν τη διάρθρωση της οικονομίας και τις αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής. Ευκαιρίες αποτελούν τα επιχειρησιακά προγράμματα του Υπουργείου Ανάπτυξης, που βοηθούν σημαντικά στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, αλλά και ο αναπτυξιακός νόμος, που δημιουργεί κίνητρα για εγκατάσταση επιχειρήσεων στην περιοχή. Οι πόροι του Δ' ΚΠΣ αποτελούν ιδανική ευκαιρία για μια σειρά δράσεων που στόχο θα έχουν την αστική οικονομική ανάπτυξη, την αναβάθμιση των υποδομών (π.χ. ανάπτυξη διεθνούς αεροδρομίου, μεταφορά εμπορικού λιμανιού σε ευνοϊκότερη για το παραγωγικό σύστημα θέση), τη βελτίωση και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου (π.χ. μέσω αναπλάσεων) και την προώθηση της τοπικής επιχειρηματικότητας. Επίσης, οι αναδυόμενες αγορές στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη, αλλά και η πιθανή ένταξη της Τουρκίας, δημιουργούν (μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) προοπτικές για διείσδυση και περαιτέρω ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων. Επιπλέον, η τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής (Πήλιο, Σποράδες) αποτελεί πρόκληση για την παράλληλη ανάπτυξη τόσο του αστικού τουρισμού όσο και των υποστηρικτικών προς τον τουρισμό επιχειρήσεων. Τέλος, η διεθνοποίηση και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση διευκολύνουν την κινητικότητα του κεφαλαίου και των επιχειρήσεων και επιβάλουν την διαμόρφωση στρατηγικής για την προσέλκυση επενδύσεων (μέσω προβολής των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της πόλης) και την ενδογενή ανάπτυξη της περιοχής (μέσω αναδιαμόρφωση των δομών και του θεσμικού πλαισίου). Από μια άλλη μεριά, αυτός ο αυξημένος βαθμός κινητικότητας από πλευράς κεφαλαίου, επιχειρήσεων και εργατικού δυναμικού, αλλά και η συνεπαγόμενη αύξηση του ανταγωνισμού από χώρες τόσο χαμηλού κόστους όσο και υψηλής τεχνολογίας (σε συνδυασμό με την διεύρυνση της ΕΕ, την κατάργηση των εσωτερικών συνόρων και την άρση των εθνικών πολιτικών προστατευτισμού), αποτελούν σημαντική απειλή για την περιοχή, και μπορεί να οδηγήσουν σε επιπλέον συρρίκνωση του ΑΕΠ και της απασχόλησης. Σε μια παρόμοια λογική, η ανάπτυξη δυσμενών μακροοικονομικών συνθηκών σε εθνικό

αλλά και διεθνές επίπεδο, δεν μπορεί παρά να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομία της πολεοδομικού συγκροτήματος. Επιπλέον, περικοπές των εθνικών και ευρωπαϊκών επιχορηγήσεων στην περιοχή δύναται να δημιουργήσουν σημαντικά προβλήματα στην ανάπτυξή της, δεδομένης της σημαντικής εξάρτησης που υπάρχει. Τέλος, σημαντική απειλή για την ανάπτυξη και ευημερία της περιοχής αποτελεί η διατήρηση του δύσκαμπτου και αναποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου σε επίπεδο χώρας.

3.5. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

3.5.1 Εισαγωγή

Η ενότητα αυτή μελετά την επιχειρηματική δραστηριότητα για να καταλήξει σε μια σειρά από συμπεράσματα για τα ισχυρά και αδύνατα σημεία της πόλης αλλά και τις ευκαιρίες και απειλές που αυτή αντιμετωπίζει.

3.5.2 Δημιουργία νέων επενδύσεων

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της ICAP (2001,2004), όπως αυτά παρουσιάζονται στους Πίνακες 3.5.1 και 3.5.2, κατά την περίοδο 1996 –2004 πραγματοποιήθηκε ένας αξιόλογος αριθμός επενδύσεων σε όλους τους παραγωγικούς τομείς. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι επί του συνόλου 1646 νεοϊδρυθέντων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, επέλεξαν ως τόπο εγκατάστασης τους, τον ν. Μαγνησίας και συνεπακόλουθα την πόλη του Βόλου, 433 επιχειρήσεις, δηλαδή το 26,3%. Η επιμέρους εξέταση του είδους των επιχειρήσεων επιβεβαιώνει την προσπάθεια προσανατολισμού της τοπικής οικονομίας προς τον τομέα των υπηρεσιών και ειδικότερα του τουρισμού, από την στιγμή που στις υπηρεσίες ο αριθμός των νέων επιχειρήσεων αντιπροσωπεύει το 31,7% του συνόλου στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και στον τουρισμό το 65% του συνόλου της Περιφέρειας Θεσσαλίας αντίστοιχα. Ο προσανατολισμός στην βιομηχανία υφίσταται έντονα σε ποσοστό 27,9%, ενώ στο εμπόριο το ποσοστό αυτό ελαττώνεται σημαντικά και φτάνει μόλις το 17,9%.

Πίνακας 3.5.1: Νεοϊδρυθέντες επιχειρήσεις στην Ελλάδα, Θεσσαλία και Μαγνησία

ΕΤΗ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ			ΕΜΠΟΡΙΟ			ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
	ΕΜ	ΠΕΘ	ΜΑΓ	ΕΜ	ΠΕΘ	ΜΑΓ	ΕΜ	ΠΕΘ	ΜΑΓ	ΕΜ	ΠΕΘ	ΜΑΓ
1996	884	47	20	1513	37	11	1288	33	15	312	10	7
1997	997	52	15	1754	70	23	1626	36	13	307	13	6
1998	821	31	5	1493	58	10	1658	49	10	314	6	3
1999	788	42	6	1496	59	16	2352	73	23	323	7	5
2000	803	41	11	1527	52	14	2292	64	25	376	7	5
2001	700	43	16	1414	49	18	2298	50	19	316	6	5
2002	643	38	13	1184	40	12	2192	64	22	283	15	12
2003	619	35	8	1255	40	9	2129	55	15	275	11	5
2004	502	22	4	1184	37	10	1971	49	18	249	5	4
ΣΥΝ	6757	351	98	12820	742	133	17806	473	150	2755	80	52

Πηγή: ICAP (2001, 2004) – ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.5.2: Ποσοστό νέων επιχειρήσεων στην Μαγνησία σε σχέση με τη Θεσσαλία και Ελλάδα

ΕΤΗ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ			ΕΜΠΟΡΙΟ			ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
	ΜΑΓ/ ΠΕΘ	ΜΑΓ/ ΕΜ	ΠΕΘ/ ΕΜ	ΜΑΓ/ ΠΕΘ	ΜΑΓ/ ΕΜ	ΠΕΘ/ ΕΜ	ΜΑΓ/ ΠΕΘ	ΜΑΓ/ ΕΜ	ΠΕΘ/ ΕΜ	ΜΑΓ/ ΠΕΘ	ΜΑΓ/ ΕΜ	ΠΕΘ/ ΕΜ
1996	42,5	2,2	5,3	29,7	0,7	2,4	45,4	1,1	2,5	70,0	2,2	3,2
1997	28,8	1,5	5,2	32,2	1,3	4,0	36,1	0,7	2,3	46,1	1,9	4,2
1998	16,1	0,6	3,7	17,2	0,6	3,8	20,4	0,6	2,9	50,0	0,9	1,9
1999	14,2	0,7	5,3	27,1	1,0	3,9	31,5	0,9	3,1	71,4	1,5	2,1
2000	26,8	1,3	5,1	26,9	0,9	3,4	39,0	1,0	2,7	71,4	1,3	1,8
2001	37,2	2,2	6,1	36,7	1,2	3,4	38,0	0,8	2,1	83,3	1,5	1,9
2002	34,2	2,0	5,9	30,0	1,0	3,3	34,3	1,0	2,9	80,0	4,2	5,3
2003	22,8	1,2	5,6	22,5	0,7	3,1	27,2	0,7	2,5	45,4	1,8	4,0
2004	18,1	0,8	4,3	27,0	0,8	3,1	36,7	0,9	2,4	80,0	1,6	2,0
ΣΥΝ	27,9	1,4	5,1	17,9	1,0	5,7	31,7	0,8	2,6	65,0	1,8	2,9

Πηγή: ICAP (2001, 2004) – ίδια επεξεργασία

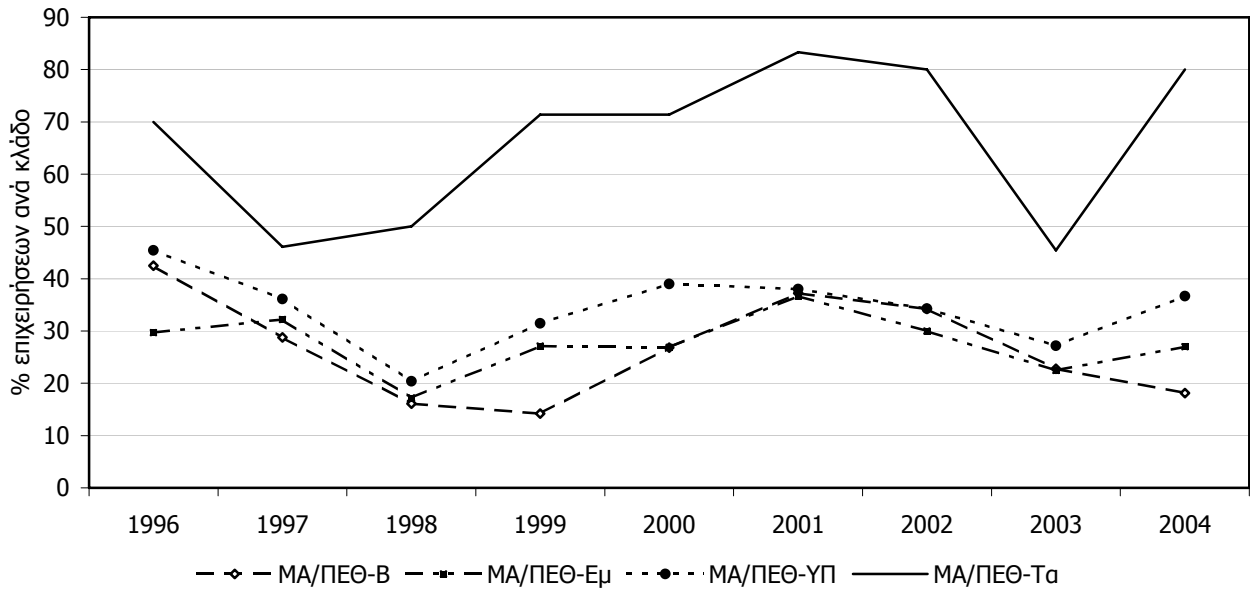
Ειδικότερα στην ανάλυση του Πίνακα 3.5.2 εντοπίζονται τα εξής. Πρώτον, η δυναμική ανάπτυξη των επενδύσεων στη Μαγνησία και την πόλη του Βόλου σε σχέση με την Περιφέρεια Θεσσαλίας, είναι εμφανής από την στιγμή που σε όλους τους παραγωγικούς τομείς (εκτός του εμπορίου), ξεπερνάει το 25% των ιδρύσεων νέων επιχειρήσεων. Ειδικότερα στον τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού τα ποσοστά των νέων επιχειρήσεων σε σχέση με την Περιφέρεια είναι πολύ υψηλά και στις περισσότερες χρονικές περιόδους πάνω από 30%. Ειδικότερα στον τουρισμό το ποσοστό αυτό ξεπερνά το 50%. Αναφορικά με τους άλλους δυο τομείς, στην περίοδο 1996-2004, παρουσιάζεται μια μεγαλύτερη σταθερότητα στον αριθμό των νέων εμπορικών επιχειρήσεων σε σχέση με τη Θεσσαλία, ενώ στη βιομηχανία, ο αριθμός αυτός παρουσιάζει μεγαλύτερες διακυμάνσεις. Χαρακτηριστική είναι η μείωση σε ποσοστό 24,4% του αριθμού των νέων επιχειρήσεων από το 1996 σε σχέση με το 2004 στη βιομηχανία, εικόνα η οποία δεν παρατηρείται στις μεταβολές των υπόλοιπων παραγωγικών τομέων κατά τα ίδια έτη.

Δεύτερον, σε σχέση με το σύνολο της χώρας το ποσοστό ίδρυσης νέων επιχειρήσεων στο βιομηχανικό και τουριστικό τομέα κυμαίνεται από 1,4% έως 1,8%, ενώ στους τομείς του εμπορίου και των υπηρεσιών τα ποσοστά είναι πιο χαμηλά, χωρίς όμως διαχρονικά να παρουσιάζουν έντονες διακυμάνσεις και διαφοροποιήσεις.

Τρίτον, σε σχέση της Περιφέρειας με το σύνολο της χώρας, το ποσοστό ίδρυσης νέων επιχειρήσεων στο βιομηχανικό και τον εμπορικό κλάδο παρουσιάζει υψηλά ποσοστά (5.1% και 5.7% αντίστοιχα) σε σχέση με τους υπόλοιπους δυο παραγωγικούς τομείς. Το σημείο αυτό είναι πολύ σημαντικό από την στιγμή που ειδικότερα στον εμπορικό τομέα, η Μαγνησία έχει χαμηλό ποσοστό νέων επιχειρήσεων, ενώ το σύνολο της Περιφέρειας υψηλό. Η εικόνα αυτή οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι υπόλοιπες περιοχές της Περιφέρειας και ειδικότερα ο ν. Λάρισας αποτελεί το εμπορικό κέντρο της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Όσον αφορά τον βιομηχανικό τομέα, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι η Μαγνησία και ο Βόλος τείνουν στην ανασύσταση της βιομηχανικής τους ταυτότητας, η οποία επλήγει έντονα κατά την περίοδο της αποβιομηχάνισης, γεγονός το οποίο φαίνεται από τα ποσοστά των νέων ιδρύσεων στον νομό και την Περιφέρεια σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Τέλος στον τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού τα ποσοστά σε σχέση με το σύνολο της χώρας είναι αρκετά υψηλά, κυρίως όσον αφορά τον τουρισμό.

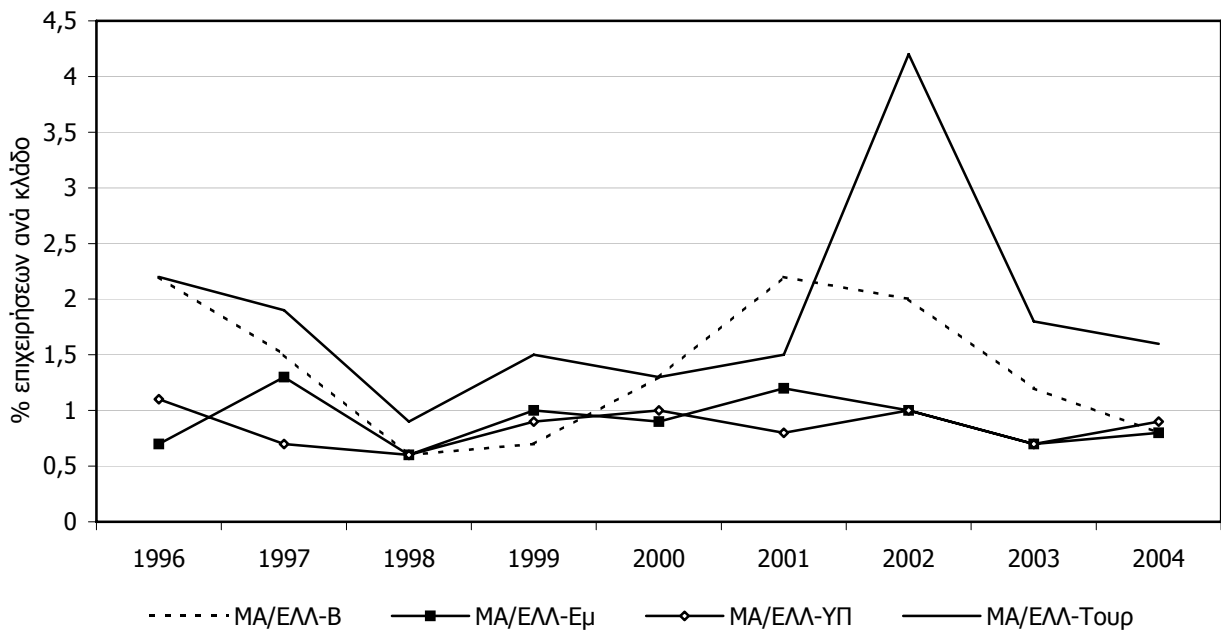
Η διαγραμματική παρουσίαση της παραπάνω ανάλυσης, δίνεται στα διαγράμματα 3.5.1 και 3.5.2.

Διάγραμμα 3.5.1: Ποσοστό νεοϊδρυθέντων επιχειρήσεων στη Μαγνησία σε σχέση με τη Θεσσαλία

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.5.2: Ποσοστό νεοϊδρυθέντων επιχειρήσεων στη Μαγνησία σε σχέση με τη χώρα

Πηγή: ίδια επεξεργασία

3.5.2 Ύψος επενδυμένου κεφαλαίου

Ανάλογη εικόνα παρουσιάζεται και στην εξέταση του ύψους των επενδυμένων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων³. Και σε ότι αφορά τη δυναμική των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν τόσο στη Θεσσαλία, όσο και στη Μαγνησία, φαίνεται μια προσπάθεια συγκέντρωσης των μεγάλων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και στους τέσσερις παραγωγικούς τομείς, με αιχμή του δόρατος όμως τον τουρισμό. Ειδικότερα οι επενδύσεις στη βιομηχανία και στο εμπόριο, χαρακτηρίζεται από υψηλά ποσοστά σε σχέση με την Περιφέρεια, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι υφίσταται μια εξισορρόπηση ανάμεσα στον αριθμό των νέων ιδρύσεων αλλά και στο ύψος του επενδύμενου κεφαλαίου. Η περίοδος μετά το 2001, χαρακτηρίζεται από μια δυναμική αύξηση του επενδύμενου κεφαλαίου, ειδικότερα στον τομέα της βιομηχανίας, ακολουθούμενη όμως και από μια εξίσου δυναμική και σταθερή εικόνα των επενδύσεων και στο εμπόριο. Το 1997 εμφανίζεται ως η χειρότερη επενδυτική χρονιά για το εμπόριο, η οποία επηρεάζει και το συνολικό διαμορφωμένο ποσοστό του κλάδου. Η ίδια ακριβώς εικόνα εμφανίζεται και στις υπηρεσίες για το έτος 2000, όπου το ποσοστό του επενδύμενου κεφαλαίου σε σχέση με την Περιφέρεια είναι αρκετά χαμηλό, από την στιγμή που καθ όλη την εξεταζόμενη περίοδο (1996-1999 και 2001-2004), τα αντίστοιχα ποσοστά είναι πολύ υψηλά, υποδηλώνοντας την ισχυρή τάση των υπηρεσιών στην εν λόγω περιοχή. Από τα στοιχεία της ομάδας έρευνας (Πίνακες 3.5.3 και 3.5.4) φαίνεται ότι κατά την περίοδο 1996 – 2004, οι τομείς της βιομηχανίας και του εμπορίου, συγκεντρώνουν περισσότερο από το 40%, του ύψους του επενδύμενου κεφαλαίου στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Οι διαγραμματικές παρουσιάσεις της ανάλυσης δίνονται στα διαγράμματα 3.5.3 και 3.5.4.

Αναλυτικότερα από τους Πίνακες 3.5.3 και 3.5.4 προκύπτουν τα εξής. Πρώτον, διαχρονικά αν εξετάσουμε τους κλάδους παρατηρούμε ότι η περίοδος 2001-2004 είναι η δυναμικότερη από πλευράς εισροής επενδυμένου κεφαλαίου στη Μαγνησία για τον εμπορικό και κατά κύριο λόγο στο βιομηχανικό τομέα (το 2001 το επενδύμενο κεφάλαιο στον Νομό, ήταν στο 43,6% σε σχέση με την Περιφέρεια, ενώ το 2002 και 2004, κρατήθηκε σε αρκετά υψηλές αναλογίες πάνω από το 27%). Μια αρκετά σημαντική ύφεση παρουσιάζεται το 2003, όπου το ποσοστό αγγίζει το 18,7% σε σχέση με τη Θεσσαλία, το 0,8% σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Μολονότι όμως τις υψηλές αναλογίες της περιόδου αυτής, η περίοδος 1997-2000, χαρακτηρίζεται από χαμηλές αναλογίες στη βιομηχανία σε σχέση με την Περιφέρεια γεγονός που υποδηλώνει μια σημαντική ύφεση στον κλάδο της βιομηχανίας. Αντίστοιχη εικόνα παρατηρείται και στις συγκρίσεις με το σύνολο της επικράτειας. Από την άλλη πλευρά υπάρχουν έντονες διακυμάνσεις στα ποσοστά του επενδύμενου κεφαλαίου στη Θεσσαλία σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Σε σχέση με τα ποσοστά των επενδύσεων στη Μαγνησία, στη Θεσσαλία, μπορούμε να πούμε ότι η εικόνα ανάμεσα στις δυο περιόδους (1996-2000 και 2001-2004) είναι διαφορετική. Στην πρώτη περίοδο το επενδύμενο κεφάλαιο στην Περιφέρεια, εμφανίζει υψηλές ποσοστιαίες τιμές σε σχέση με το σύνολο της χώρας, ενώ δεν παρατηρείται κάτι αντίστοιχο, στις

³ Τα στοιχεία προέρχονται από την ICAP (2001, 2004) για την χρονική περίοδο 1996-2001.

ποσοστιαίες τιμές του Νομού. Από εδώ προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις στη βιομηχανία ναί μεν πραγματοποιήθηκαν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας αλλά όχι με επίκεντρο τον ν. Μαγνησίας. Σε αντίθετη περίπτωση, στη δεύτερη περίοδο, το επενδυόμενο κεφάλαιο εμφανίζει υψηλά ποσοστά τόσο στη Θεσσαλία, όσο και στη Μαγνησία, γεγονός που σημαίνει ότι υπήρξαν σημαντικές επενδύσεις στη βιομηχανία του Νομού. Τέλος ένα τελευταίο χαρακτηριστικό είναι ότι ενώ παρατηρούνται υψηλά ποσοστά επενδύσεων στη Μαγνησία σε σχέση με τη Θεσσαλία, τα ποσοστά της Περιφέρειας σε σχέση με την επικράτεια, με εξαίρεση το 2002, είναι χαμηλότερα της πρώτης περιόδου (1996-2000). Αυτό σημαίνει ότι οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν, ήταν αναλογικά μικρότερες όσον αφορά το ύψος του επενδυόμενου κεφαλαίου σε σχέση με την περίοδο 1996-2000.

Πίνακας 3.5.3: Ύψος επενδυμένου κεφαλαίου(σε ευρώ) νέων επιχειρήσεων (ΑΕ, ΕΠΕ) κατά την περίοδο 1996-2004

Έτη	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ			ΕΜΠΟΡΙΟ			ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
	Μαγνησία	Θεσσαλία	Ελλάδα	Μαγνησία	Θεσσαλία	Ελλάδα	Μαγνησία	Θεσσαλία	Ελλάδα	Μαγνησία	Θεσσαλία	Ελλάδα
1996	1.317.681,58	5.389.258,98	131.063.891,41	2.415.260,45	5.866.911,22	86.389.766,69	707.263,38	2.318.415,26	97.923.219,36	792.369,77	1.388.114,84	97.923.219,36
1997	1.121.496,69	9.806.039,60	141.221.278,63	630.961,10	10.549.082,87	118.900.756,87	1.376.375,64	3.240.484,21	146.093.366,73	2.124.724,87	3.645.837,12	59.452.903,74
1998	1.082.905,35	7.050.462,20	121.004.439,90	1.084.666,17	6.880.704,31	128.341.966,04	971.386,64	6.597.505,48	197.762.566,82	792.369,77	1.056.493,27	159.092.227,32
1999	998.994,86	7.127.909,01	137.269.217,63	701.393,98	5.750.256,77	145.094.346,57	2.140.865,73	9.688.217,13	456.818.740,61	2.521.496,70	2.785.619,95	73.863.427,62
2000	915.627,29	8.399.119,58	263.803.549,54	1.037.417,46	4.051.650,75	189.083.359,76	1.995.304,47	89.129.028,88	1.718.311.756,05	193.690,39	311.078,50	96.165.329,30
2001	4.373.039,98	10.028.452,41	224.149.779,90	1.817.398,35	6.139.576,86	186.482.810,04	2.902.628,01	5.146.315,40	1.012.428.810,92	3.791.619,07	4.445.089,36	73.962.990,41
2002	2.511.070,00	6.614.000,00	66.951.000,00	572.300,00	4.330.000,00	79.440.000,00	2.694.460,00	7.807.000,00	378.556.000,00	1.252.190,00	1.612.000,00	46.519.000,00
2003	458.000,00	2.442.000,00	53.254.000,00	586.370,00	3.126.000,00	91.376.000,00	1.266.000,00	6.399.000,00	391.465.000,00	1.430.000,00	2.322.000,00	41.871.000,00
2004	363.010,00	1.322.000,00	44.195.000,00	477.000,00	2.888.000,00	86.965.000,00	1.358.790,00	4.052.000,00	246.989.000,00	344.000,00	444.000,00	44.324.000,00
Σύνολο	13.141.825,75	58.179.241,70	1.182.912.157,00	9.322.767,51	49.582.182,78	922.990.646,20	15.413.064,80	134.370.966,30	4.646.348.460,40	13.242.460,50	15.359.317,50	693.174.097,01

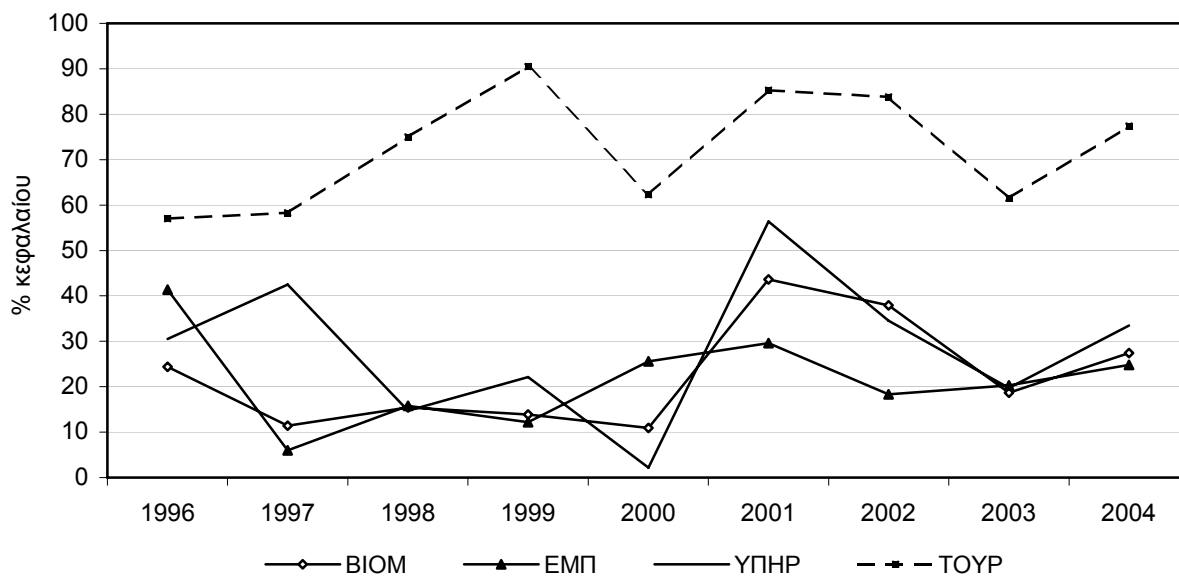
Πηγή: ICAP (2001, 2004)

Πίνακας 3.5.4: Ποσοστιαίες αναλογίες του επενδυμένου κεφαλαίου (σε ευρώ), νέων επιχειρήσεων(ΑΕ, ΕΠΕ) κατά την περίοδο 1996-2004

Έτη	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ			ΕΜΠΟΡΙΟ			ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
	Μαγνησίας / Θεσσαλίας	Μαγνησίας / χώρας	Θεσσαλίας / χώρας	Μαγνησίας / Θεσσαλίας	Μαγνησίας / χώρας	Θεσσαλίας / χώρας	Μαγνησίας / Θεσσαλίας	Μαγνησίας / χώρας	Θεσσαλίας / χώρας	Μαγνησίας / Θεσσαλίας	Μαγνησίας / χώρας	Θεσσαλίας / χώρας
1996	24,4	1,0	4,1	41,4	2,7	6,7	30,5	0,7	2,3	57,0	0,8	1,4
1997	11,4	0,8	6,9	6,0	0,5	8,8	42,5	0,9	2,2	58,3	0,5	6,1
1998	15,4	0,9	5,8	15,8	0,8	5,3	14,7	0,5	3,3	75,0	0,1	0,6
1999	13,9	0,7	5,1	12,2	0,5	3,9	22,1	0,5	2,1	90,5	0,3	3,7
2000	10,9	0,3	3,1	25,6	0,5	2,1	2,2	0,1	5,1	62,3	0,0	0,3
2001	43,6	2,0	4,4	29,6	1,0	3,3	56,4	0,3	0,5	85,3	0,3	6,0
2002	37,9	3,7	9,8	18,3	0,7	5,4	34,5	0,7	2,0	83,8	2,9	3,4
2003	18,7	0,8	4,5	20,3	0,6	3,4	19,7	0,3	1,6	61,5	3,4	5,5
2004	27,4	0,8	3,0	24,8	0,5	3,3	33,5	0,5	1,6	77,4	0,7	1,0
	22,5	1,1	4,9	18,8	1,0	4,8	11,4	0,3	2,9	99,1	1,9	2,2

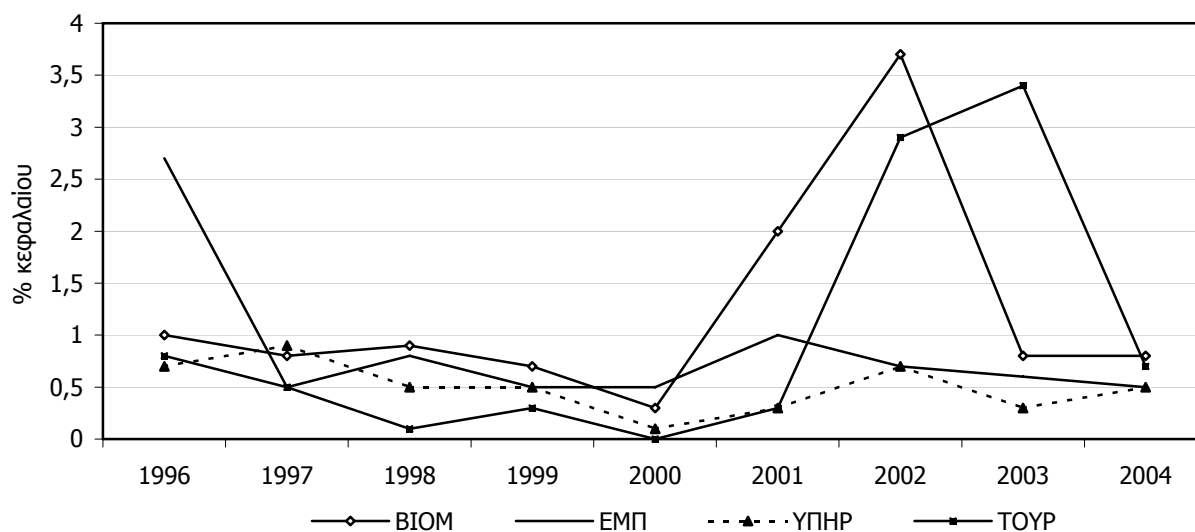
Πηγή: ICAP (2001, 2004) – ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.5.3: Ποσοστό του επενδύομένου κεφαλαίου στη Μαγνησία σε σχέση με τη Θεσσαλία (1996-2004)

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.5.4: Ποσοστό του επενδύομένου κεφαλαίου στη Μαγνησία σε σχέση με την Ελλάδα (1996-2004)

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Δεύτερον, μια σχετικά καλύτερη κατάσταση παρατηρείται και στον εμπορικό τομέα. Με εξαίρεση το έτος 1997, η εισροή του επενδύομένου κεφαλαίου στο Νομό Μαγνησίας σε σχέση με την Περιφέρεια Θεσσαλίας διατηρήθηκε σε αρκετά σταθερά επίπεδα, ειδικότερα την περίοδο 2000-2004 (25,6% - 24,8%). Δυο βασικά σημεία που θα πρέπει να προσεχθούν είναι τα εξής: α) το ποσοστό του επενδύομένου κεφαλαίου στη Μαγνησία κατά την περίοδο 1996-1999, χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη δυο ακραίων τιμών. Ενώ το 1996, το ποσοστό σε σχέση με τη Θεσσαλία είναι το υψηλότερο, το 1997 είναι το χαμηλότερο, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό της Περιφέρειας σε σχέση με την επικράτεια, είναι το υψηλότερο της περιόδου (1996-2004). Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι την χρονιά αυτή η Περιφέρεια κέρδισε σε επενδύσεις στον εμπορικό τομέα, όχι όμως αντίστοιχα και ο Νομός Μαγνησίας, και β) στον

εμπορικό τομέα η Θεσσαλία χάνει δύναμη από την στιγμή που σε οκτώ έτη, μειώθηκε το ποσοστό της σε σχέση με το σύνολο της χώρας από 8,8% το 1997, σε 3,3% το 2001.

Τρίτον, στην ανάλυση των δυο άλλων παραγωγικών τομέων, των υπηρεσιών και του τουρισμού παρατηρούνται τα εξής: Όσον αφορά στον τομέα των υπηρεσιών η διακύμανση του ύψους του επενδύομένου κεφαλαίου εξαρτήθηκε πλήρως από την άνοδο και την κάθοδο του ελληνικού χρηματιστηρίου, γεγονός όμως που δεν φαίνεται να αντιστοιχεί σε μια αντίστοιχη αύξηση των επενδύσεων στον Νομό Μαγνησίας για το έτος 2000. Και η διαπίστωση αυτή υποστηρίζεται από το αντίστοιχο ποσοστό των επενδύσεων για την Περιφέρεια σε σχέση με το σύνολο της χώρας (5.1%)⁴. Με εξαίρεση τη χρονιά αυτή οι επενδύσεις στον τομέα των υπηρεσιών, χαρακτηρίζονται από μια σταθερή δυναμική της τάξης του 30% σε σχέση με τις επενδύσεις στη Θεσσαλία και 0,5% αντίστοιχα σε σχέση με την επικράτεια.

Τέλος η εικόνα στον τουριστικό τομέα είναι ιδιαίτερα δυναμική. Σε όλη τη χρονική περίοδο 1996-2004, η Μαγνησία κυριαρχεί αναφορικά με τις επενδύσεις σε σχέση με τη Θεσσαλία. Τα ποσοστά του επενδύομένου κεφαλαίου είναι άνω του 50% γεγονός που υποδηλώνει μια έντονη εξειδίκευση στον τομέα του τουρισμού. Δεν συμβαίνει όμως και στις συγκρίσεις με την επικράτεια, όπου οι ποσοστιαίες αναλογίες είναι ιδιαίτερα χαμηλές (< του 1%), με εξαίρεση το έτος 2002. Η αντίστοιχη εικόνα για την Περιφέρεια δεν είναι η ίδια καθώς παρατηρούνται έντονες διακυμάνσεις σε σχέση με την επικράτεια. Έτσι στα έτη 1997, 2001 και 2003, παρατηρούνται υψηλές αναλογίες, γεγονός που σημαίνει ότι έχουν πραγματοποιηθεί υψηλές επενδύσεις στην περιοχή.

Από την ανάλυση των παραπάνω πινάκων προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- α) Η Μαγνησία και κατά κύριο λόγο η πόλη του Βόλου χαρακτηρίζεται από μια τάση των επενδύσεων προς όλους τους παραγωγικούς τομείς, με εστίαση στις υπηρεσίες και τον τουρισμό, αλλά και από μια προσπάθεια ανασύστασης της βιομηχανικής δυναμικής της περιοχής.
- β) Η περίοδος 2001-2004 για το Νομό σημαδεύτηκε από μια σημαντική αύξηση των επενδύσεων στο βιομηχανικό και εμπορικό τομέα. Η αύξηση αυτή όμως ενώ στον βιομηχανικό τομέα συνοδεύτηκε από μια αντίστοιχη αύξηση των επενδύσεων και στη Περιφέρεια, δεν συνέβη το ίδιο και στον εμπορικό, με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε.
- γ) Ο εμπορικός τομέας κυμάνθηκε στα ίδια περίπου επίπεδα με το βιομηχανικό, αλλά παρουσίασε μεγαλύτερη σταθερότητα, ειδικότερα με το 1997. Το γεγονός αυτό φαίνεται και από το ότι τα ποσοστά του επενδύομένου κεφαλαίου στη Μαγνησία, σε σχέση με τη χώρα που παρουσιάζουν μικρότερη διακύμανση (2,1% έως 5,3%) σε αντίθεση με το βιομηχανικό όπου η διακύμανση είναι μεγαλύτερη (3,0% έως 9,8%).

⁴ Το έτος 2000 παρατηρείται μια ραγδαία αύξηση της εισροής του επενδυμένου κεφαλαίου στον ν. Λάρισας, που σε σχέση με την Περιφέρεια Θεσσαλίας έφτασε το 93,6% και το 4,7% του συνόλου της χώρας, γεγονός που συνετέλεσε και στην αύξηση του ποσοστού της Περιφέρειας Θεσσαλίας σε 4,7% έναντι του συνόλου της χώρας.

- δ) Το επενδυμένο κεφάλαιο στη Μαγνησία και στη Θεσσαλία σε σχέση με το σύνολο της χώρας, στον εμπορικό τομέα, μειώνεται σταδιακά, ενώ αυξάνονται οι επενδύσεις στον νομό σε σχέση με την Περιφέρεια, ειδικότερα την περίοδο 2000-2004. Αυτό σημαίνει ότι ο Νομός προσπαθεί να κερδίσει μερίδιο αγοράς στον εμπορικό τομέα, την στιγμή που το μερίδιο αυτό στο σύνολο της Περιφέρειας μειώνεται.
- ε) Η Μαγνησία αναγνωρίζεται ως τουριστικός προορισμός, από την στιγμή που το Πήλιο και το σύμπλεγμα των Βορείων Σποράδων, είναι από τους κορυφαίους τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα και όχι μόνο. Το ενδιαφέρον όμως είναι κατά πόσο ο Βόλος αποτελεί έναν εξίσου τουριστικό προορισμό. Στην περίπτωση αυτή ιδιαίτερη σημασία έχει να εξετασθούν οι επενδύσεις οι οποίες είχαν ως τόπο εγκατάστασης την πόλη του Βόλου, ή ποιες επιχειρήσεις με έδρα τον Βόλο έχουν υπαχθεί σε αναπτυξιακούς νόμους.

3.5.3 Επιχειρήσεις υπαγόμενες στους Αναπτυξιακούς Νόμους 1892/90, 2601/98 και 3299/04

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζεται η επενδυτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων του δευτερογενή και τριτογενή τομέα στην περιοχή του Βόλου, το Νομό Μαγνησίας και την Περιφέρεια Θεσσαλίας, μέσω της υπαγωγής τους στους αναπτυξιακούς νόμους 1892/90, 2601/98 και 3299/04, κατά την περίοδο 1995-2004. Η ανάλυση χρησιμοποιεί στοιχεία από αυτούς τους δυο τομείς και όχι από τον πρωτογενή, με δεδομένο το γεγονός ότι οι επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα, υπήρξαν πολύ μικρές έως μηδενικές για την περιοχή του Βόλου και για τη Μαγνησία. Στον Πίνακα 3.5 που ακολουθεί, εμφανίζονται ανά έτος, ανά τομέα παραγωγής και ανά αναπτυξιακό νόμο, ο αριθμός των υπαγθέντων επιχειρήσεων, το ύψος του επενδυσόμενου κεφαλαίου και ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας. Επίσης δίνονται οι ποσοστιαίες αναλογίες του Βόλου σε σχέση με τη Μαγνησία και τη Θεσσαλία.

Πίνακας 3.5: Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων στους Αναπτυξιακούς Νόμους 1892/90, 2601/98 και 3299/04, στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα, ύψος επενδυσόμενου κεφαλαίου και νέες θέσεις εργασίας, την περίοδο 1995-2004 (Βόλος, Μαγνησία και Θεσσαλία)

ΤΟΜΕΙΣ	Βόλος (1)	Μαγνησία (συν Βόλου) (2)	Θεσσαλία (συν Μαγνησία) (3)	(1) / (2) %	(1) / (3) %	(2) / (3) %
1995 (Ν.1892/90)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	-	4	24	-	-	16,6
Ύψος επενδυσόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	-	5.837.564,1	15.084.225,8	-	-	38,6
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	-	22	192	-	-	11,4
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	-	4	4	-	-	100,0
Ύψος επενδυσόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	-	2.087.571,5	2.087.571,5	-	-	100,0
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	-	13	13	-	-	100,0
1996 (Ν.1892/90)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	16	20	60	80,0	26,6	33,3
Ύψος επενδυσόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	12.928.833,4	14.704.328,4	34.700.616,2	87,9	37,2	42,3
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	120	137	449	87,5	26,7	30,5

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	1	7	14	14,2	7,1	50,0
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	234.776,2	1.801.907,0	2.406.896,4	13,0	9,7	74,8
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	2	14	41	14,2	4,8	34,1
1997(N.1892/90)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	15	20	54	75,0	27,7	37,0
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	11.069.992,6	13.881.437,6	28.881.992,2	79,7	38,3	48,0
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	103	139	280	74,1	49,6	49,6
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	3	13	20	23,0	15,0	65,0
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	2.074.834,9	6.518.435,7	10.504.181,0	31,8	19,7	62,0
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	11	9	53	37,9	20,7	54,7
1998 (N.2601/98)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	3	-	-	-	-	-
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	2.831.988,2	-	9.437.123,9	-	30,0	-
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	22	-	101	-	21,7	-
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	1	5	7	20,0	14,2	71,4
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	255.319,1	2.300.807,1	2.638.297,8	11,0	9,6	87,2
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	2	17	21	11,7	9,5	80,9
1999(N.2601/98)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	2	3	15	66,6	13,3	20,0
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	3.213.499,6	3.442.406,4	11.769.743,2	93,3	27,3	29,2
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	19	21	105	90,4	18,0	20,0
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	3	8	11	37,5	27,2	72,7
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	1.467.351,4	3.521.643,4	6.914.159,9	41,6	21,2	50,9
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	8	22	46	36,3	17,3	47,8
2000(N.2601/98)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	3	-	22	-	13,6	-
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	4.651.504,0	-	17.619.955,9	-	26,3	-
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	40	-	174	-	22,9	-
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	-	6	9	-	-	66,6
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	-	1.760.821,7	3.600.880,4	-	-	48,9
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	-	17	29	-	-	58,6
2001(N.2601/98)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	3	5	27	60,0	11,1	18,5
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	1.060.000,0	1.645.000,0	13.672.193,6	64,4	7,7	12,0
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	28	38	143	73,6	19,5	26,5
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	-	8	10	-	-	80,0
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	-	3.213.499,6	4.290.535,5	-	-	74,9
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	-	30	42	-	-	71,4
2002(N.2601/98)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	14	18	50	77,7	28,0	36,0
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	15.323.000,0	17.483.000,0	32.309.000,0	87,6	47,4	54,1
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	75	110	290	68,1	25,8	37,9

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	2	19	27	10,5	7,4	70,3
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	3.233.000,0	11.941.604,0	18.137.000,0	46,1	17,8	65,8
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	13	76	109	17,1	11,9	69,7
2003(N.2601/98)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	5	27	35	18,5	14,2	77,1
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	7.620.000,0	10.450.000,0	28.578.000,0	72,9	26,6	36,5
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	50	75	258	66,6	19,3	29,0
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	2	14	21	14,2	9,5	66,6
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	2.405.000,0	8.595.000,0	13.250.000,0	27,9	18,1	64,8
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	-	43	73	-	-	58,9
2004 (N.3299/04)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	8	10	66	80,0	12,1	18,1
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	10.321.747,0	11.452.437,0	63..933..277,4	90,1	16,1	17,9
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	55	63	4733 ⁵	87,3	1,1	1,3
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	-	10	30	-	-	33,3
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	-	7.860.758,0	21.948.023,5	-	-	35,8
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	-	42	99	-	-	42,4
ΣΥΝΟΛΑ (1995-2004)						
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	69	107	363	64,4	19,0	29,4
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	69.020.564,8	78.896.173,5	255.986.128,2	87,4	26,9	30,8
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	512	605	6725	84,6	7,6	9,0
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	12	94	153	12,7	7,8	61,4
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	9.670.281,6	49.602.048,5	86.497.546,0	19,5	11,1	57,3
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	36	300	526	12,0	6,8	57,0
ΣΥΝΟΛΟ (Β' ΓΕΝΗΣ + Γ' ΓΕΝΗΣ)						
Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων	81	201	516	40,2	15,6	38,9
Ύψος επενδύόμενου κεφαλαίου (σε χιλ. ευρώ)	78.690.846,4	128.498.222,0	342.483.674,2	61,2	22,9	37,5
Αριθμός νέων θέσεων εργασίας	548	905	7251	60,5	7,5	12,4

Πηγή: Περιφέρεια Θεσσαλίας (Δ/ση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού 2002, 2006) – ίδια επεξεργασία

Η ανάλυση του Πίνακα 3.5 που ακολουθεί γίνεται ανά Αναπτυξιακό Νόμο και ανά παραγωγικό τομέα. Πιο συγκεκριμένα από τα στοιχεία του πίνακα 3.5 προκύπτουν τα εξής:

Κατά την περίοδο 1995-1997 (N. 1892/98) υπάρχει μια σημαντική δραστηριότητα της υπαγωγής επιχειρήσεων στο N. 1892/98, οι οποίες προέρχονται από τον δευτερογενή τομέα, σε σχέση με τις αντίστοιχες του τριτογενή. Τα ποσοστά των υπαγομένων επιχειρήσεων στο δευτερογενή τομέα στην περιοχή του Βόλου είναι ιδιαίτερα υψηλά (> 70%) σε σχέση με το Νομό σε αρκετά ικανοποιητικά επίπεδα (30% -40%), σε σχέση με την Περιφέρεια. Η ίδια εικόνα παρατηρείται και στο ύψος του επενδύόμενου κεφαλαίου αλλά και στα ποσοστά των νέων θέσεων εργασίας. Η τάση αυτή αναδεικνύει την σημαντικότητα που έχει ο κλάδος της μεταποίησης και της βιομηχανίας για την περιοχή του

⁵ Οι 4500 θέσεις εργασίας αφορούν την εταιρία STAFF COLOUR AEBE στην ΒΙΠΕ Λάρισας

Βόλου, αλλά και την συνολική προσπάθεια για την ανασύσταση της παραδοσιακής ταυτότητας της πόλης.

Αναφορικά με τον τριτογενή τομέα η εικόνα διαφοροποιείται. Οι περισσότερες επενδύσεις πραγματοποιούνται στη Μαγνησία σε αντίθεση με την πόλη του Βόλου και αφορούν στην πλειονότητα τους τον τουρισμό. Κυρίως αφορούν περιοχές του Πηλίου και του συμπλέγματος των Βορείων Σποράδων, οι οποίοι είναι κατεξοχήν τουριστικοί προορισμοί με υψηλά ανταγωνιστικά προφίλ στην ελληνική και στην ευρωπαϊκή τουριστική αγορά. Χαρακτηριστικά είναι τα ποσοστά που εμφανίζονται την περίοδο αυτή, όπου τόσο ο αριθμός των επιχειρήσεων, όσο και το ύψος του επενδύμενου κεφαλαίου ξεπερνούν το 60% των συνολικών επενδύσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Η εικόνα που παρουσιάζεται είναι ταυτόσημη με την ανάλυση των στοιχείων της ICAP που προηγήθηκε.

Η περίοδος 1998-2003 (Ν. 2601/98), θα μπορούσε να υποδιαιρεθεί σε δυο μικρότερες περιόδους, α) την 1998-2001 και β) την 2002-2003. Κατά την πρώτη περίοδο παρατηρείται μια έντονη μείωση του αριθμού των υπαγόμενων επιχειρήσεων και των δυο παραγωγικών τομέων, στον αναπτυξιακό νόμο. Η μείωση αυτή είναι αισθητή σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αλλά και σε σχέση με την περίοδο 2002-2003. Τόσο ο αριθμός των επιχειρήσεων όσο και το ύψος του επενδύμενου κεφαλαίου, μειώνονται σε ποσοστό της τάξης του 50%. Χαρακτηριστικό είναι ότι η μείωση αυτή δεν αφορά μόνο τη Μαγνησία ή την περιοχή του Βόλου αλλά το σύνολο της Θεσσαλίας. Επιπλέον ιδιαίτερα σημαντικό είναι το γεγονός ότι κατά την περίοδο αυτή δεν πραγματοποιούνται καθόλου υπαγωγές επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα, το 1998 και το 2000 στο Νομό, ενώ η ίδια εικόνα εμφανίζεται στα έτη 2000 και 2001, στον τριτογενή τομέα αλλά στην περιοχή του Βόλου. Συνολικά θα υποστηρίξουμε ότι η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από μια υποτονικότητα των επενδυτικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια.

Το κλίμα αλλάζει ριζικά στα επόμενα δυο χρόνια, το 2002 και 2003, σε όλα τα επίπεδα που εξετάζονται. Ο αριθμός των υπαγόμενων επιχειρήσεων και στους δυο παραγωγικούς τομείς αυξάνεται κατακόρυφα, με έντονες όμως διαφοροποιήσεις μεταξύ των δυο ετών. Το 2002 είναι μια δυναμική επενδυτική χρονιά (σε αριθμό υπαγωγών) στον δευτερογενή τομέα για την περιοχή του Βόλου και την Θεσσαλία και στον τριτογενή για τη Μαγνησία. Το σημαντικό όμως είναι ότι παρόλο τον χαμηλό αριθμό των υπαχθέντων επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα, στο Νομό σε σχέση με την Περιφέρεια (36%), το ύψος του επενδύμενου κεφαλαίου ξεπέρασε το 50%, γεγονός που σημαίνει ότι την περίοδο αυτή πραγματοποιήθηκαν λίγες αλλά μεγάλες επενδύσεις στο Νομό. Το 2003 η κατάσταση αλλάζει καθώς εμφανίζεται έντονη επενδυτική δραστηριότητα στη Μαγνησία (77,1%) σε σχέση με τη Θεσσαλία αλλά και την περιοχή του Βόλου, με μείωση όμως σημαντική του επενδύμενου κεφαλαίου, ενώ ταυτόχρονα μειώνεται ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας σε όλα τα επίπεδα. Η ίδια εικόνα παρατηρείται και στον τριτογενή τομέα με έκδηλη όμως τη δυναμική στη Μαγνησία.

Τέλος κατά το έτος 2004 (Ν. 3299/04), τα νέα αναπτυξιακά κίνητρα που ενίσχυσαν τα ποσοστά επιδότησης στις περιφέρειες της ελληνικής επικράτειας, φαίνεται ότι υποστήριξαν το επενδυτικό κλίμα στην Περιφέρεια στο σύνολο της, χωρίς όμως αυτό να συμβαίνει τόσο στην περιοχή του Βόλου, όσο και στο Νομό. Σε σχέση με το 2003, ο αριθμός των υπαγωγών και το ύψος του επενδύμενου κεφαλαίου αυξήθηκε σχεδόν κατά 100% στη Θεσσαλία, ενώ μειώθηκε στη Μαγνησία και στην περιοχή του Βόλου και στους παραγωγικούς τομείς. Οι θέσεις εργασίας κυμάνθηκαν στα ίδια περίπου επίπεδα σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.

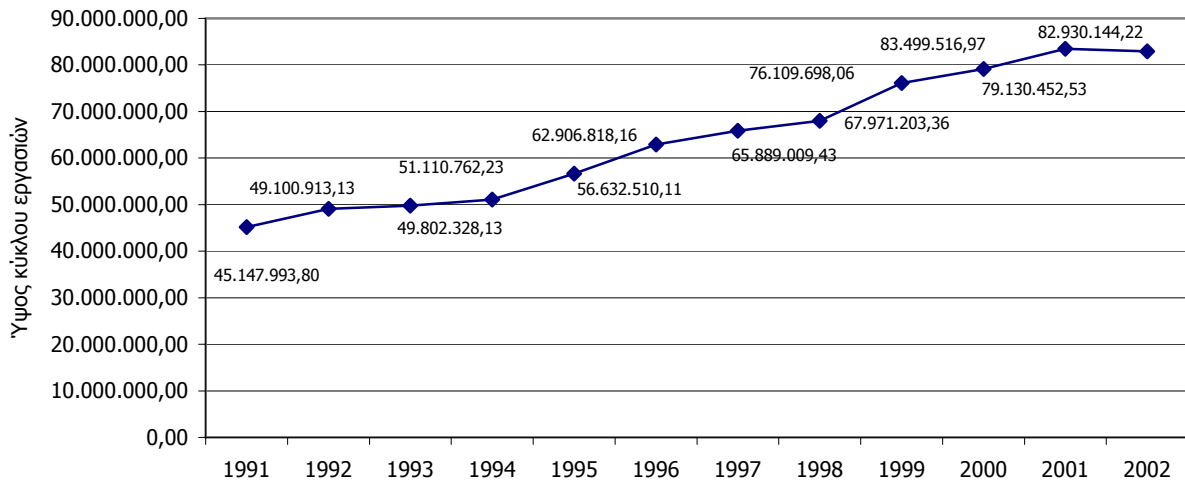
Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε, ότι κατά την περίοδο 1995-2004 διαμορφώθηκε μια ενδιάμεση επενδυτική κατάσταση τόσο στην περιοχή του Βόλου και το Νομό Μαγνησίας όσο και στο σύνολο της Περιφέρειας. Στο δευτερογενή τομέα κυριάρχησε η περιοχή του Βόλου σε σχέση με τη Μαγνησία (ποσοστά > 60%), έχοντας παράλληλα μια αρκετά καλή επενδυτική δραστηριότητα και σε σχέση με τη Θεσσαλία (30%). Στον τριτογενή τομέα κυριαρχεί η Μαγνησία όπου τα ποσοστά σε σχέση με τη Θεσσαλία είναι ιδιαίτερα υψηλά (> 55%). Τέλος στο σύνολο τους και οι δυο παραγωγικοί τομείς παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά τόσο στον αριθμό των υπαγωγών όσο και στο ύψος του επενδύμενου κεφαλαίου στην περιοχή του Βόλου σε σχέση με τον Νομό και στο Νομό σε σχέση με την Περιφέρεια, γεγονός που σημαίνει ότι τόσο η πόλη του Βόλου όσο και ο Νομός έχουν έναν έντονα αναπτυξιακό ρόλο στην ευρύτερη περιφέρεια. Επίσης η ανάλυση που προηγήθηκε αναδεικνύει τάσεις εξειδίκευσης των επιχειρήσεων της περιοχής του Βόλου στο δευτερογενή τομέα και της Μαγνησίας στον τριτογενή.

3.5.4 Διαχρονική εξέλιξη του ΑΕΠ και της απασχόλησης σε 10 μεγάλες παραγωγικές μονάδες του Βόλου

Είναι πολύ σημαντικά τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην συνέχεια της ανάλυσης με βάση την έρευνα πεδίου που διεξήχθη σε 10 μεγάλες επιχειρήσεις του Βόλου και αφορούν τη διαχρονική εξέλιξη του ΑΕΠ και της απασχόλησης, την 11ετία 1991-2002 (ΣΣΑΛ, 2002). Στα Διαγράμματα 3.5.6, 3.5.7 και 3.5.8 και στον Πίνακα 3.5.6 που ακολουθούν παρουσιάζεται η εξέλιξη των παραπάνω μεγεθών, σε αποπληθωρισμένες⁶ τιμές και με έτος βάσης το 1991 (ίσο με 100).

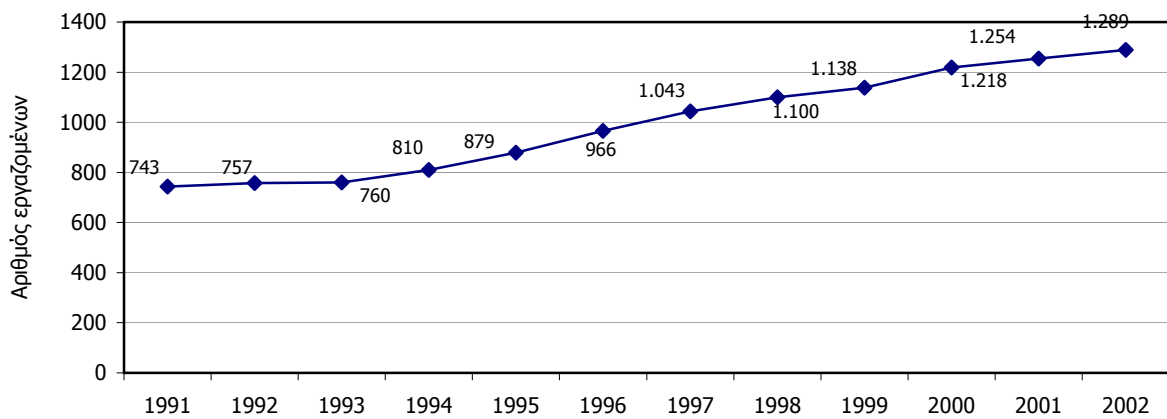
⁶ Για τον αποπληθωρισμό των τιμών του προϊόντος και των επενδύσεων χρησιμοποιήθηκε ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή έτη 1991-2001.

Διάγραμμα 3.5.6: Η εξέλιξη του προϊόντος 10 μεγάλων επιχειρήσεων την περίοδο 1991-2002

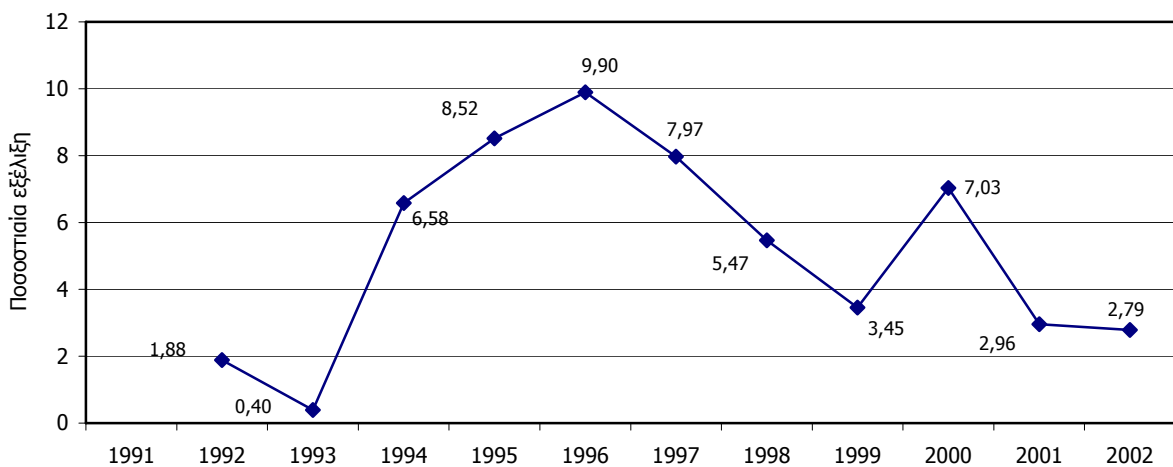

Πηγή: ΣΣΑΑ (2002) – ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.5.7: Η εξέλιξη του αριθμού των εργαζομένων 10 μεγάλων επιχειρήσεων την περίοδο 1991-2002

Διάγραμμα 3.5.8: Ποσοστιαία εξέλιξη της απασχόλησης σε σχέση με την εξέλιξη του προϊόντος

Πηγή: ΣΣΑΑ (2002) – ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.5.6: Εξέλιξη του προϊόντος (κύκλου εργασιών) και της απασχόλησης 10 μεγάλων επιχειρήσεων του Βόλου (1991-2002)

Έτη	Τρέχουσες τιμές προϊόντος (σε ευρώ)	Αποπληθωρισμένες τιμές προϊόντος (σε ευρώ)	Έτος βάσης: 1991=100	% μεταβολή προϊόντος	Αριθμός εργαζομένων	Αριθμός εργαζομένων με έτος βάσης: 1991=100	% μεταβολή της απασχόλησης
1991	45.147.993,80	45.147.993,80	100,00		743	100,00	
1992	50.858.857,40	43.919.565,98	97,28	-2,72	757	101,88	1,88
1993	63.975.733,80	48.292.611,60	106,97	9,96	760	102,29	0,40
1994	75.089.374,70	51.110.762,23	113,21	5,84	810	109,02	6,58
1995	88.606.597,30	55.382.435,35	122,67	8,36	879	118,30	8,52
1996	108.897.770,80	62.906.818,16	139,33	13,59	966	130,01	9,90
1997	120.333.544,30	65.889.009,43	145,94	4,74	1.043	140,38	7,97
1998	130.094.810,10	67.971.203,36	150,55	3,16	1.100	148,05	5,47
1999	149.459.103,40	76.109.698,06	168,58	11,97	1.138	153,16	3,45
2000	160.363.571,60	79.130.452,53	175,27	3,97	1.218	163,93	7,03
2001	174.971.201,00	83.499.516,97	184,95	5,52	1.254	168,78	2,96
2002	181.338.993,30	83.854.986,53	185,73	0,43	1.289	173,49	2,79

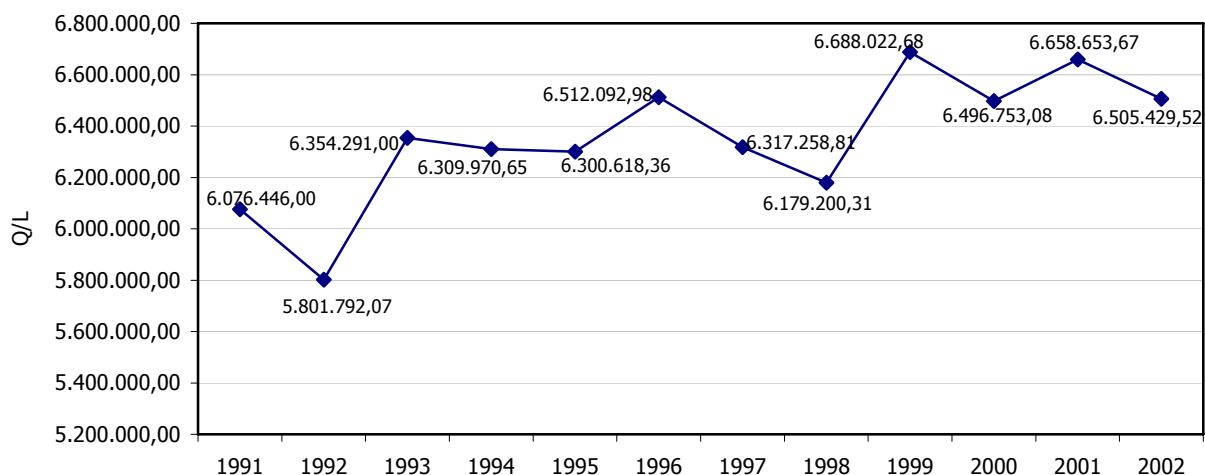
Πηγή: ΣΣΑΛ (2002) – ίδια επεξεργασία

Τα βασικότερα συμπεράσματα που προκύπτουν από τον Πίνακα 3.5.6 είναι τα εξής. Διακρίνεται μια πολύ σημαντική αύξηση του προϊόντος, της τάξης του 85,7%, στη 11ετία 1991-2002, με δυναμικές αυξήσεις τις περιόδους 1995-96 και κυρίως την περίοδο 1998-1999. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι δεν παρατηρούνται μειώσεις στην εξέλιξη του προϊόντος, αλλά η συνολικότερη εικόνα που δίνεται είναι ότι η περίοδος αυτή κύλησε με αυξητικές τάσεις συγκρατημένης, σταθερής ανάπτυξης και με μεταβολές στην εξέλιξη του προϊόντος οι οποίες, με εξαίρεση τις δυο προηγούμενες περιόδους, δεν ξεπερνούν το 5%. Αντίστοιχη εικόνα έχουμε και στην εξέλιξη της απασχόλησης, η οποία έχει μια σημαντική αύξηση της τάξης του 73,5% και που επιπλέον είναι καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αυξητική χωρίς καμιά μείωση. Οι σημαντικότερες μεταβολές, όπως και στην εξέλιξη του προϊόντος πραγματοποιούνται την περίοδο 1992-1998, όπου υφίσταται η πολύ σημαντική αύξηση την περίοδο 1992-93, αλλά και μια σταθεροποιημένη πορεία των αναλογιών σε ποσοστό άνω του 6,5%. Συμπερασματικά μπορεί να ειπωθεί ότι η αύξηση του προϊόντος σε σχέση με την αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού βρίσκεται στο ίδιο περίπου επίπεδο, γεγονός που σημαίνει ότι η διεύρυνση της παραγωγής συνεπάγεται και τη διεύρυνση του αριθμού των εργαζομένων. Πιο ισχυρή όμως γίνεται η παραδοχή αυτή αν υποθέσουμε ότι η αύξηση των επενδύσεων και της εισαγωγής νέων τεχνολογιών προϋποθέτει και την στελέχωση των επιχειρήσεων με εξειδικευμένο παραγωγικό δυναμικό. Το σημαντικό είναι ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις του Βόλου προσανατολίζονται τόσο προς την αύξηση του προϊόντος όσο και της απασχόλησης, αλλά με σταθερούς ρυθμούς χωρίς να παρουσιάζουν εξάρσεις στην μια ή στην άλλη περίπτωση.

Στο διάγραμμα 3.5.9 παρουσιάζεται ο λόγος της εξέλιξης του προϊόντος σε σχέση με την απασχόληση (Q/L), δηλαδή ο δείκτης παραγωγικότητας της εργασίας, ο οποίος αποτελεί και τον πιο συνήθη δείκτη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Παρατηρούμε ότι ο δείκτης παραγωγικότητας βαίνει σταδιακά αυξητικά, δίχως να παρουσιάζονται έντονες διακυμάνσεις στην εξέλιξη του. Κατά τη διάρκεια όλης της περιόδου η αύξηση είναι της τάξης του 9,5% περίπου, με έντονες διακυμάνσεις μόνο κατά τις

περιόδους 1992-93 και 1998-99 ακολουθώντας τις διακυμάνσεις αντίστοιχα των δυο μεγεθών που τον εκφράζουν (προϊόν και απασχόληση).

Διάγραμμα 3.5.9: Δείκτης παραγωγικότητας (1991-2002) – αποπληθωρισμένες τιμές, έτος βάσης 1991

Πηγή: ΣΣΑΛ (2002) – ίδια επεξεργασία

Σημαντικό είναι να αναφερθεί στο σημείο αυτό, ότι η παραπάνω ανάλυση είναι μια ένδειξη που παρουσιάζουν 10 μεγάλες επιχειρήσεις της περιοχής και όχι το σύνολο. Κατά συνέπεια η εικόνα που δημιουργείται είναι ενδεικτική και εκφράζει την εξέλιξη των μεγεθών στις επιχειρήσεις αυτές, αναδεικνύοντας παράλληλα και μια τάση της εξέλιξης των μεγεθών η οποία μπορεί να αφορά και μεγαλύτερο δείγμα επιχειρήσεων.

3.5.5 Στοιχεία από έρευνα πεδίου σε 17 μη τοπικές επιχειρήσεις του Βόλου⁷

Στην συνέχεια της ανάλυσης παρουσιάζονται ορισμένα πρωτογενή στοιχεία από έρευνα που διεξήχθη το 2003, σε 17 μη τοπικές επιχειρήσεις του Βόλου (Metaxas and Kallioras, 2004). Στην πλειονότητα τους οι επιχειρήσεις προέρχονται από το βιομηχανικό τομέα. Στόχος της έρευνας ήταν η καταγραφή των απόψεων τους για μια σειρά από πολύ ενδιαφέροντα θέματα όπως: η εκτίμηση τους σχετικά με τα κριτήρια επιλογής του Βόλου ως τόπου εγκατάστασης μη τοπικών επιχειρήσεων, η άποψη τους για τα είδη των επιχειρήσεων-επενδύσεων που μπορεί, με βάση τα χαρακτηριστικά του, να προσελκύσει ο Βόλος, η άποψη τους για την συνεργασία του Βόλου με τη γειτονική πόλη της Λάρισας, στα πλαίσια ενός 'δίπολου' και της σημαντικότητας του, τόσο για τις δυο πόλεις όσο και την ευρύτερη περιφέρεια και τέλος την άποψη τους για την συμβολή ενός γραφείου (υπηρεσίας) προσέλκυσης και υποστήριξης ξένων επενδύσεων στην περιοχή, στην ανταγωνιστικότητα των ίδιων των επιχειρήσεων αλλά και της πόλης του Βόλου στο σύνολο της. Επίσης παρουσιάζεται μια συγκριτική αξιολόγηση της πόλης του Βόλου, ως περιοχή εγκατάστασης ξένων επενδύσεων, σε σχέση με άλλα μικρομεσαίες πόλεις στην

⁷ Ως μη τοπικές η έρευνα χαρακτηρίζει επιχειρήσεις οι οποίες έχουν την έδρα τους σε άλλες πόλεις (Αθήνα και Θεσσαλονίκη) και στο Βόλο έχουν παραρτήματα και παραγωγικές εγκαταστάσεις

Ελλάδα (Πάτρα και Ηράκλειο) και σε σχέση με τα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Πιο συγκεκριμένα στους Πίνακες 3.5.7, 3.5.8, 3.5.9 και 3.5.10, παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων της έρευνας στα παραπάνω θέματα.

Πίνακας 3.5.7: Κριτήρια επιλογής τόπου εγκατάστασης

	Σύνολο: 4+5 (%)	Μέσο 3 (%)	Σύνολο: 1+2 (%)	Σύνολο (%)
Γεωγραφική Θέση	76,4	11,7	11,7	100
Μέγεθος της τοπικής αγοράς	58,8	23,5	17,6	100
Υψηλό κ.κ ΑΕΠ	41,7	29,4	29,5	100
Συμβατότητα του χαρακτήρα της επιχείρησης με τη φυσιογνωμία της τοπικής αγοράς	11,7	58,8	29,4	100
Πρόσβαση σε προμηθευτές	41,7	5,8	52,9	100
Εκμετάλλευση του δίπολου Λάρισα – Βόλος	35,2	35,2	29,4	100
Πρόσβαση σε Ερευνητικά Κέντρα	29,4	23,5	47,0	100
Υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης του ντόπιου εργατικού δυναμικού	11,7	52,9	35,2	100
Η ύπαρξη υποδομών σε δίκτυα και μεταφορές	23,5	58,8	17,6	100
Ποιότητα ζωής – επίπεδο διαβίωσης	64,7	11,7	23,5	100
Καλύτερα αναπτυξιακά κίνητρα για τη δημιουργία – επέκταση παραγωγικών δραστηριοτήτων	76,4	17,6	5,8	100
Η έλλειψη ανταγωνιστών στην περιοχή - αγορά	64,7	17,6	11,7	100
Κόστος – αξία χρήσης γης	11,7	47,0	35,2	100

Πηγή: *Metaxas and Kallioras (2005)*

Από τα στοιχεία του πίνακα 3.5.7 προκύπτει ότι τα βασικότερα κριτήρια για την επιλογή του Βόλου ως τόπου εγκατάστασης των επιχειρήσεων, αποτελούν η γεωγραφική του θέση αλλά και τα αναπτυξιακά κίνητρα που δίνονται για την ανάπτυξη επενδύσεων στην περιοχή. Εξίσου σημαντικοί αναδεικνύονται και άλλοι παράγοντες όπως η ποιότητα ζωής αλλά και η έλλειψη ανταγωνιστών στην συγκεκριμένη περιοχή. Τέλος το μέγεθος της τοπικής αγοράς αποτελεί ένα κριτήριο το οποίο λαμβάνεται σοβαρά υπόψη από τις επιχειρήσεις της έρευνας. Παράλληλα κριτήρια όπως η συμβατότητα του χαρακτήρα της επιχείρησης με το χαρακτήρα της τοπικής αγοράς, το επίπεδο εξειδίκευσης του παραγωγικού δυναμικού και η δυναμική της περιοχής σε υποδομές δικτύων και μεταφορών, κρίνονται ως σημαντικά, ενώ ταυτόχρονα προσοχή αποδίδεται και σε παράγοντες όπως το κόστος χρήσης γης και η εκμετάλλευση της γειννίας της πόλης του Βόλου με την Λάρισα, στα πλαίσια ενός γενικότερου αναπτυξιακού δίπολου. Τέλος παράγοντες όπως η πρόσβαση σε μεγάλους προμηθευτές και σε ερευνητικά ή Πανεπιστημιακά κέντρα κρίνονται ως οι λιγότερο σημαντικοί από τις επιχειρήσεις. Η αξιολόγηση των παραπάνω κριτηρίων σαφώς σχετίζεται και με τον χαρακτήρα των επιχειρήσεων της έρευνας. Με δεδομένο το βιομηχανικό προφίλ των επιχειρήσεων, το ενδιαφέρον τους επικεντρώθηκε σε οικονομικούς – επιχειρησιακούς παράγοντες αλλά και στα χαρακτηριστικά της περιοχής, κάτι το οποίο εναρμονίζεται και με τα πρότυπα που ορίζει η ΕΕ (CEC, 1993) για τα κριτήρια επιλογής τόπων εγκατάστασης από βιομηχανικές επιχειρήσεις.

Αναφορικά με το είδος των επενδύσεων που μπορεί να προσελκύσει η περιοχή του Βόλου, οι επιχειρήσεις εκτίμησαν τα παρακάτω. Όσον αφορά την σημαντικότητα του 'δίπολου' Βόλος – Λάρισα, οι επιχειρήσεις στο σύνολο τους τέθηκαν υπέρ της ουσιαστικής συνεργασίας μεταξύ των δυο πόλεων,

συνεργασία η οποία θα είναι ευεργετική και για τη δική τους ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία του Πίνακα 3.5.8, υποστήριξαν την από κοινού ανάπτυξη των δυο πόλεων, δηλώνοντας παράλληλα ότι η οικονομική ανάπτυξη της μιας εκ των δυο πόλεων δεν συνεπάγεται οικονομική υστέρηση της άλλης, αλλά αντίθετα η κάθε πόλη μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά προς την άλλη. Επίσης απέδωσαν ιδιαίτερη βαρύτητα στην δυναμική των δυο πόλεων και στα χαρακτηριστικά τους, υποστηρίζοντας ότι μπορεί να λειτουργήσουν συμπληρωματικά στην συνολική ανταγωνιστικότητα του δίπολου. Τέλος, εκφράζουν έντονα την άποψη ότι η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα της Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι δυνατόν να προκύψει μέσα από την συνεργασία των δυο πόλεων, ενώ παράλληλα δηλώνουν ότι το δίπολο αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει ανταγωνιστικά και έναντι μεγάλων αστικών κέντρων (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι οι επιχειρήσεις αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δυο πόλεων και εστιάζουν στο γεγονός ότι από την στιγμή που η κάθε πόλη τείνει να εξειδικεύεται σε διαφορετικούς παραγωγικούς τομείς, η συμπληρωματικότητα των δραστηριοτήτων τους μπορεί να αποφέρει οφέλη τόσο στις ίδιες τις πόλεις όσο και στην ευρύτερη περιφέρεια.

Πίνακας 3.5.8: Το δίπολο Λάρισα - Βόλος

	Σύνολο: 4+5 (%)	Μέσο: 3 (%)	Σύνολο: 1+2 (%)	Σύνολο (%)
Η από κοινού ανάπτυξη των δυο πόλεων	64	24	12	100
Η οικονομική ανάπτυξη της μιας πόλης να προκαλέσει οικονομική υστέρηση της άλλης	12	16	72	100
Η ανταγωνιστικότητα της Περιφέρειας Θεσσαλίας να προκύψει μέσα από την συνεργασία των δυο πόλεων	70	20	10	100
Κάθε μια από τις δυο πόλεις να αποτελέσει 'πόλο έλξης'	52	28	20	100
Κάθε πόλη να λειτουργεί ευεργετικά προς την άλλη	61	24	15	100
Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δυο πόλεων να λειτουργούν συμπληρωματικά για την ανταγωνιστικότητα του δίπολου αλλά και της περιφέρειας	88	8	4	100
Η ύπαρξη του δίπολου Λάρισα – Βόλος είναι δυνατόν να λειτουργήσει ανταγωνιστικά έναντι των μεγάλων αστικών κέντρων (Αθήνα, Θεσσαλονίκη)	44	20	36	100

Πηγή: Metaxas and Kallioras (2005)

Τέλος στον Πίνακα 3.5.9, παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με την ύπαρξη ενός γραφείου προβολής και προώθησης της εικόνας της πόλης (Place Marketing Office), το οποίο παράλληλα θα έχει και την ευθύνη της προσέλκυσης και υποστήριξης ξένων επενδυτικών δραστηριοτήτων στην περιοχή. Ο σκοπός της ερώτησης αυτής έγινε λαμβάνοντας υπόψη την ευρωπαϊκή και διεθνή εμπειρία αντίστοιχων πόλεων μεσαίου πληθυσμιακά μεγέθους οι οποίες χρησιμοποίησαν την ίδια ή παρόμοιες πολιτικές ανάπτυξης προκειμένου να τονώσουν την ανταγωνιστικότητα τους έναντι άλλων ομοειδών πόλεων. Πιο συγκεκριμένα από τα στοιχεία του Πίνακα 3.5.10, φαίνεται μια έντονη ομοφωνία των επιχειρήσεων σχετικά με την συνεισφορά ενός τέτοιου γραφείου στη δική τους ανάπτυξη. Τα πιθανά οφέλη για τις επιχειρήσεις εστιάζονται στην ταχύτερη και πιο αποτελεσματική προσαρμογή της επιχείρησης στην τοπική αγορά, στην ταχύτερη και πιο αποτελεσματική εξεύρεση ανθρώπινου δυναμικού, στην καλύτερη προβολή και υποστήριξη της εικόνας τους, στην ταχύτερη συνεισφορά της επιχείρησης στην ανάπτυξη της πόλης αλλά και στην ταχύτερη απόσβεση της επένδυσης που πραγματοποιήθηκε. Στην ουσία οι επιχειρήσεις επιζητούν την

ύπαρξη ενός τέτοιου φορέα, που θα έχει την συνολική ευθύνη της δικής τους προβολής μέσα από την προώθηση της εικόνας της πόλης του Βόλου, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη δημιουργία οφελών τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για την ίδια την πόλη.

Πίνακας 3.5.9: Πιθανά οφέλη από την ύπαρξη ενός γραφείου Place Marketing

	Σύνολο: 4+5 (%)	Μέσο: 3 (%)	Σύνολο: 1+2 (%)	Σύνολο (%)
Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προσαρμογή της επιχείρησης στην τοπική αγορά	53	27	20	100
Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διείσδυση των προϊόντων / υπηρεσιών στην τοπική και περιφερειακή αγορά	44	20	36	100
Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη επαφή με παραγωγούς και προμηθευτές	26	24	50	100
Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη εξεύρεση και πρόσληψη εξειδικευμένου παραγωγικού / στελεχιακού δυναμικού	62	18	20	100
Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προβολή και υποστήριξη της 'εικόνας' της επιχείρησης	68	20	12	100
Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη συνεισφορά της επιχείρησης στην τοπική οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της πόλης	60	32	8	100
Ταχύτερη απόσβεση της επένδυσης της εγκατάστασης στην περιοχή	63	17	20	100

Πηγή: Metaxas and Kallioras (2005)

Στην συνέχεια παρουσιάζεται μια συγκριτική αξιολόγηση της δυναμικής του Βόλου σε μια σειρά από κριτήρια ως τόπου εγκατάστασης ξένων επενδύσεων. Η αξιολόγηση γίνεται σε σχέση με άλλες δυο μεσαίου μεγέθους ελληνικές πόλεις, το Ηράκλειο και την Πάτρα και σε σχέση με τα μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Πιο συγκεκριμένα, η ανάλυση παρουσιάζει την σχέση ανάμεσα στο 'βαθμό σημαντικότητας' (*degree of significance*) [DOS: max = 100], που έχουν ορισμένα επιλεγμένα κριτήρια για της επιχειρήσεις της έρευνας και στο 'βαθμό υπεροχής' (*degree of prevalence*) [DOP: max = 100] που έχει η πόλη του Βόλου σε ένα ή και περισσότερα από αυτά τα κριτήρια, έναντι των άλλων πόλεων που αναφέραμε. Τα κριτήρια τα οποία εξετάζονται είναι τα ακόλουθα:

GP = Geographic Position (Γεωγραφική θέση)

HSLW = High Specialization of Local Workforce (Υψηλή εξειδίκευση ανθρώπινου δυναμικού)

SLM = Size of Local Market (Μέγεθος της τοπικής αγοράς)

TCI = Transportations and Communications Infrastructure (Υποδομές μεταφορών και επικοινωνιών)

EOE = Existence of Other Supported Enterprises (Υπαρξη άλλων υποστηρικτικών επιχειρήσεων)

BII = Better Investment Incentives (Καλύτερα αναπτυξιακά κίνητρα)

ARC = Access to Research Centers (Πρόσβαση σε ερευνητικά κέντρα)

LCA = Lack of Competition in the Area (Έλλειψη ανταγωνισμού στην περιοχή)

Τα Τεταρτημόρια αναφέρονται σε:

1^ο τεταρτημόριο: Χαμηλός βαθμός σημαντικότητας – χαμηλός βαθμός υπεροχής

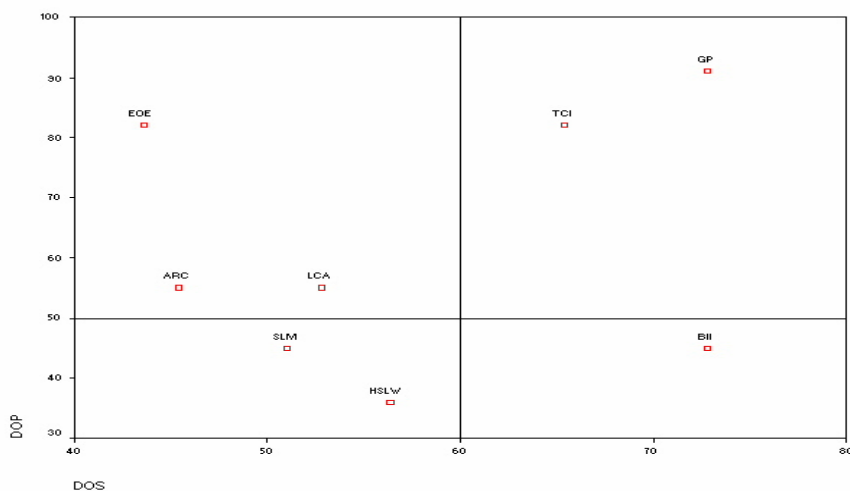
2^ο τεταρτημόριο: Χαμηλός βαθμός σημαντικότητας – Υψηλός βαθμός υπεροχής

3^ο τεταρτημόριο: Υψηλός βαθμός σημαντικότητας – υψηλός βαθμός υπεροχής

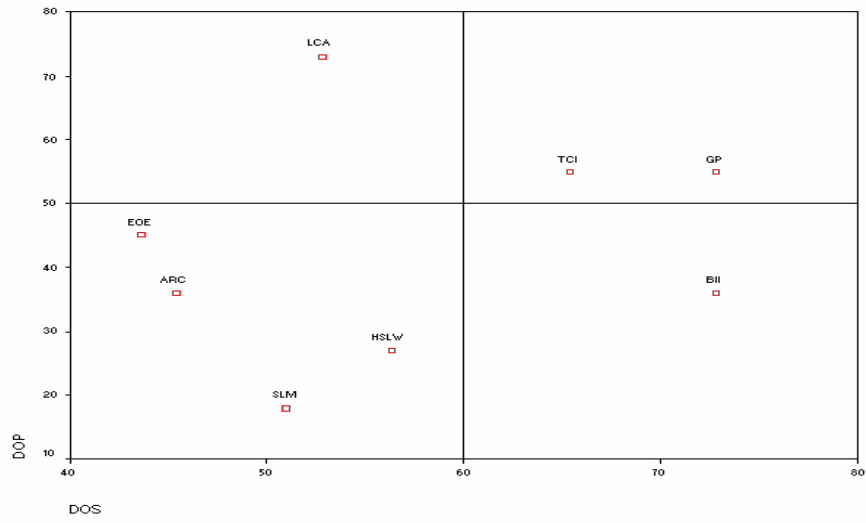
4^ο τεταρτημόριο: Υψηλός βαθμός σημαντικότητας – χαμηλός βαθμός υπεροχής

Από τα διαγράμματα 3.5.11α - 3.5.11δ, αναδεικνύεται η υπεροχή του Βόλου σε σύγκριση με το Ηράκλειο στην πλειονότητα των κριτηρίων εκτός από το κριτήριο των *καλύτερων αναπτυξιακών κινήτρων*. Αντίστοιχα η εικόνα συγκριτικά με την Πάτρα είναι περίπου ίδια με τη διαφορά ότι η πόλη της Πάτρας υπερέχει έναντι του Βόλου σε ορισμένα κριτήρια τα οποία όμως δεν έχουν υψηλό βαθμό σημαντικότητας για τις επιχειρήσεις της έρευνας. Τέλος η σύγκριση του Βόλου με τις πόλεις της Αθήνας και Θεσσαλονίκης δεν αναδεικνύει υπεροχή του Βόλου σε κανένα από τα κριτήρια που εξετάζονται. Ειδικότερα επισημαίνονται τα εξής: Σε όλες τις συγκρίσεις διαφαίνονται δυο ομάδες κριτηρίων. Στην πρώτη ομάδα συμπεριλαμβάνονται τα κριτήρια *γεωγραφική θέση*, *μέγεθος της τοπικής αγοράς* και *υποδομές μεταφορών και επικοινωνιών*, τα οποία έχουν υψηλή σημαντικότητα για τις επιχειρήσεις, προκειμένου με βάση αυτά να επιλέξουν ένα δυνητικό τόπο εγκατάστασης. Στα κριτήρια της *γεωγραφικής θέσης* και των *υποδομών στις μεταφορές και τις επικοινωνίες*, η πόλη του Βόλου υπερέχει έναντι των πόλεων του Ηρακλείου και της Πάτρας. Η δεύτερη ομάδα κριτηρίων *πρόσβαση σε ερευνητικά κέντρα*, *ύπαρξη άλλων υποστηρικτικών επιχειρήσεων*, *μέγεθος της τοπικής αγοράς*, *έλλειψη ανταγωνισμού στην περιοχή* και *εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό*, παρουσιάζει χαμηλή σημαντικότητα για τις επιχειρήσεις. Στην ομάδα αυτή η πόλη του Βόλου υπερέχει σε ορισμένα κριτήρια, ειδικότερα της πόλης του Ηρακλείου, όπως η *ύπαρξη άλλων υποστηρικτικών επιχειρήσεων* και η *πρόσβαση σε ερευνητικά κέντρα*.

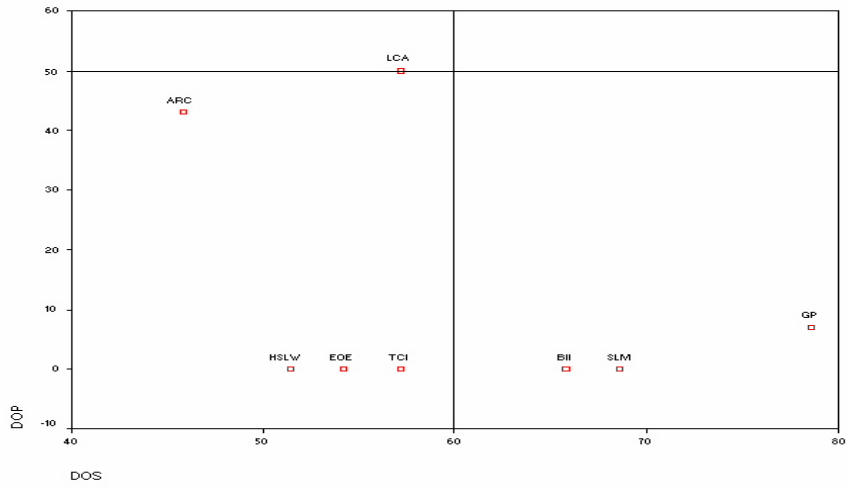
Διάγραμμα 3.5.11α: Βόλος - Ηράκλειο

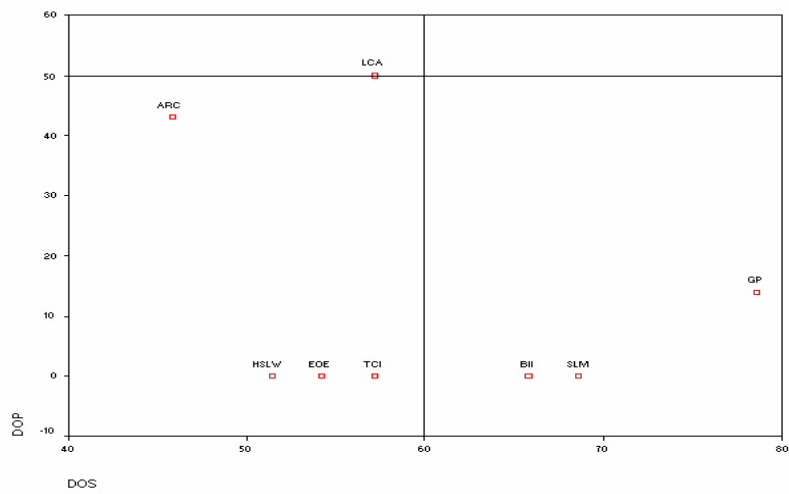
Διάγραμμα 3.5.11β: Βόλος - Πάτρα

Διάγραμμα 3.5.11γ: Βόλος - Θεσσαλονίκη

Διάγραμμα 3.5.11δ: Βόλος - Αθήνα

Πηγή: Metaxas and Kallioras (2005)

3.5.6 Στοιχεία από έρευνα πεδίου σε 31 επιχειρήσεις της πόλης του Βόλου

Στην συνέχεια παρουσιάζονται ορισμένα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα στοιχεία από πρόσφατη έρευνα πεδίου που διεξήχθη στην περιοχή του νομού Μαγνησίας (Αργυράκου, 2006). Το δείγμα της έρευνας συντίθεται από 31 επιχειρηματικές μεταποιητικές μονάδες και επιλεγμένο κατά τρόπο τέτοιο που να αντιπροσωπεύει όσο το δυνατό καλύτερα το επιχειρηματικό δυναμικό της περιοχής τόσο από άποψη μεγέθους όσο και από άποψη κλάδων. Η κλαδική ταξινόμηση έγινε σε τρεις κατηγορίες. Η πρώτη αφορά τα άμεσα καταναλωτικά αγαθά, η δεύτερη τα έμμεσα καταναλωτικά αγαθά ή ενδιάμεσα και η τρίτη τα κεφαλαιουχικά αγαθά. Η ταξινόμηση με βάση το μέγεθος παρουσιάζει ουσιαστικά την κατάταξη των μονάδων με βάση τον αριθμό απασχολούμενων. Αυτήν εμπεριέχει τρεις κατηγορίες. Η πρώτη αφορά επιχειρήσεις μικρού μεγέθους, που απασχολούν από 1 έως 19 άτομα, η δεύτερη επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους με αριθμό απασχολούμενων από 20 έως 99 άτομα και η τελευταία κατηγορία αφορά επιχειρήσεις μεγάλου μεγέθους που απασχολούν από 100 άτομα και πάνω. Από την έρευνα αυτή παρουσιάζονται ορισμένα πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία.

A. Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων την περίοδο 2003-2004 κατά κλάδο και απασχόληση

Ο Πίνακας 3.5.11 καταγράφει το συνολικό κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων του δείγματος κατά τη διετία 2003- 2004. Όπως φαίνεται από τα μεγέθη του πίνακα ο κλάδος των ενδιάμεσων αγαθών υπερέρχει έναντι των άλλων δύο κλάδων, ενώ με βάση το μέγεθος απασχόλησης πρώτες στο μέγεθος του κύκλου εργασιών έρχονται οι επιχειρήσεις που απασχολούν 100 και πλέον άτομα. Το θετικό είναι ότι οι τρεις κατηγορίες επιχειρήσεων παρουσιάζουν ανοδική πορεία στο συνολικό κύκλο εργασιών τους, εκτός ίσως από την κατηγορία των ενδιάμεσων αγαθών όπου παρουσιάζεται σταθερότητα κατά την εξεταζόμενη διετία. Η ίδια εικόνα εμφανίζεται και σε προγενέστερη έρευνα (Παπαδούλης 2000).

Πίνακας 3.5.11: Συνολικός κύκλος εργασιών κατά κλάδο και μέγεθος απασχόλησης (%)

	2003	2004
<i>Κατά κλάδο (Συνολικός τζίρος σε εκ. €)</i>		
Καταναλωτικά	51,9	55,0
Ενδιάμεσα	634,2	632,2
Κεφαλαιουχικά	176,4	223,7
<i>Κατά απασχόληση (Συνολικός τζίρος σε εκ. €)</i>		
0-19	7,5	8,9
20-99	85,7	91,8
100+	769,3	810,2

Πηγή: Αργυράκου (2006)

Εξετάζοντας το ρυθμό μεταβολής του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων παρατηρείται αύξηση αυτού σε όλες της κατηγορίες των επιχειρήσεων του δείγματος τόσο κατά κλάδο όσο και κατά μέγεθος απασχόλησης, εκτός από τον κλάδο των ενδιάμεσων αγαθών όπου παρατηρείται μικρή καθοδική πορεία κατά 0,3%. Αναφορικά με την κλαδική ταξινόμηση, τα κεφαλαιουχικά αγαθά είναι αυτά που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή πορεία κατά την τελευταία διετία, με ρυθμό ανάπτυξης 26,8%. Ακολουθούν τα καταναλωτικά αγαθά με ρυθμό ανάπτυξης 5,8%. Ταυτόχρονα,

θετικά αναπτυξιακή εικόνα παρουσιάζεται σε όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους απασχόλησης, με κυρίαρχες τις μικρού μεγέθους επιχειρήσεις όπου παρουσιάζουν ρυθμό ανάπτυξης 18,3%, γεγονός που φανερώνει το δυναμισμό και την ανταγωνιστικότητά τους παρά το μικρό τους μέγεθος. Ακολουθούν οι μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις με 7,1% ρυθμό ανάπτυξης και οι μεγάλοι μεγέθους με 5,3%.

Πίνακας 3.5.12: Ρυθμός μεταβολής του μέσου όρου του κύκλου εργασιών - Ταξινόμηση κατά κλάδο και μέγεθος απασχόλησης(%)

Ρυθμός μεταβολής 2004/2003	
Κατά κλάδο	
Καταναλωτικά	5,8
Ενδιάμεσα	-0,3
Κεφαλαιουχικά	26,8
Κατά απασχόληση	
0-19	18,3
20-99	7,1
100+	5,3

Πηγή: Αργυράκου (2006)

B. Η επενδυτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων της έρευνας κατά κλάδο και απασχόληση

Μελετώντας συνδυαστικά τα στοιχεία του Πίνακα 3.5.13, φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις της περιοχής έχουν αναπτύξει επενδυτική δραστηριότητα. Όσο αφορά την κλαδική κατάταξη παρατηρείται ότι ο κλάδος των καταναλωτικών αγαθών έχουν κάνει χρήση του αναπτυξιακού νόμου και μάλιστα με μέγεθος επένδυσης που ξεπερνά τις 600.000 ευρώ. Ακολουθεί ο κλάδος των ενδιάμεσων αγαθών με ποσοστό συμμετοχής 35,7% και μέγεθος ποσού επένδυσης άνω των 600.000 ευρώ επίσης. Τέλος, με ποσοστό 11,1% εμφανίζεται ο κλάδος των κεφαλαιουχικών αγαθών και ποσό επένδυσης μέχρι τις 150.000 ευρώ.

Το επενδυτικό εργαλείο των αφορολόγητων εκπτώσεων φαίνεται να το χρησιμοποιούν και οι τρεις κλάδοι αρκετά, με τον κλάδο των κεφαλαιουχικών να υπερέχει (55,6%), γεγονός που απορρέει από την νομική μορφή ΑΕ που έχει η πλειοψηφία των επιχειρήσεων του δείγματος και επομένως τους επιτρέπει να χρησιμοποιούν το συγκεκριμένο επενδυτικό εργαλείο. Στα εθνικά αναπτυξιακά προγράμματα παρατηρείται μειωμένη η συμμετοχή των παραγωγικών μονάδων. Ο κλάδος των καταναλωτικών συμμετέχει με 25% και μέγεθος ποσού μέχρι 150.000 ευρώ, ενώ στον κλάδο των κεφαλαιουχικών έχουμε μηδενική συμμετοχή. Όσο αφορά στα κοινοτικά προγράμματα, υπάρχει επενδυτικό ενδιαφέρον από μέρους των επιχειρήσεων και κυρίως από τις επιχειρήσεις παραγωγής ενδιάμεσων αγαθών και με ποσό επένδυσης τάξης μεγέθους από 151.000 μέχρι 600.000 ευρώ.

Πίνακας 3.5.13: Επενδύσεις των επιχειρήσεων του δείγματος - Ταξινόμηση με βάση τον κλάδο και το μέγεθος της απασχόλησης(%)

	Αναπτυξιακός νόμος	Αφορολόγητες εκπώσεις	Εθνικά αναπτυξιακά	Κοινωνικά προγράμματα
<i>Κλάδοι</i>				
Καταναλωτικά	50,0	37,5	25,0	12,5
Ενδιάμεσα	35,7	42,9	7,1	28,6
Κεφαλαιουχικά	11,1	55,6	0,0	11,1
<i>Απασχόληση</i>				
0-19	20,0	40,0	20,0	40,0
0-99	35,3	47,1	5,9	11,8
100-	50,0	50,0	0,0	0,0

Πηγή: Αργυράκου (2006)

Γ. Η εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων ανά κλάδο και ανά απασχόληση

Οι παραγωγικές μονάδες της περιοχής του Νομού Μαγνησίας, παρουσιάζουν αρκετά υψηλή εξαγωγική τόσο κατά κλάδο όσο και κατά μέγεθος απασχόλησης. Σύμφωνα με την κλαδική κατάταξη, οι επιχειρήσεις των κεφαλαιουχικών αγαθών έρχονται πρώτες σε εξαγωγική δραστηριότητα με ποσοστό 77,8% και ακολουθούν ο κλάδος των καταναλωτικών με 75% και τέλος των ενδιάμεσων με 57,1%. Με βάση το μέγεθος απασχόλησης, έντονη εξαγωγική δραστηριότητα παρατηρείται στις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις με 82,4% ενώ ακολουθούν οι μικρού και μεγάλου μεγέθους με όμοια ποσοστό της τάξης του 50% (πίνακας 3.5.14). Η εικόνα που παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις του δείγματος είναι ενθαρρυντική δεδομένου αφενός ότι δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια, με ότι συνεπάγεται αυτό στη δομή της λειτουργία τους και στη δυνατότητα προβολής τους και επικοινωνίας με τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, και αφετέρου ότι λειτουργούν σε ένα εξαιρετικά ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Πίνακας 3.5.14: Εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων του δείγματος- Ταξινόμηση με βάση τον κλάδο και το μέγεθος απασχόλησης(%)

	Απασχόληση	Κλάδοι
	ΝΑΙ	ΝΑΙ
0-19	50,0	Καταναλωτικά 75,0
20-99	82,4	Ενδιάμεσα 57,1
100-	50,0	Κεφαλαιουχικά 77,8

Πηγή: Αργυράκου (2006)

Δ. Τεχνολογικές καινοτομίες στις επιχειρήσεις του δείγματος κατά κλάδο και απασχόληση

Στον πίνακα 3.5.15 καταγράφεται κατά πόσο οι επιχειρήσεις του δείγματος έχουν εισάγει στην παραγωγική τους διαδικασία κάποιες τεχνολογικές καινοτομίες. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις έχουν ενσωμάτωση στη λειτουργική τους δομή τουλάχιστον μία νέα τεχνολογική καινοτομία τουλάχιστον ανεξαρτήτου κλάδου ή μεγέθους. Όπως είναι λογικό οι μεγάλοι μεγέθους επιχειρήσεις και εδώ δηλώνουν εφαρμογή σχεδόν όλων των νέων τεχνολογικών καινοτομιών σε πολύ υψηλό ποσοστό. Όμως και οι μικρού και οι μεσαίου μεγέθους έχουν εισέλθει δυναμικά στο χώρο των νέων τεχνολογιών, με αρκετά υψηλά ποσοστά εφαρμογής. Τα υψηλότερα ποσοστά εμφανίζονται στην ανανέωση του μηχανολογικού εξοπλισμού, στο νέο προϊόν και στον αυτοματισμό της παραγωγής. Με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν η εφαρμογή Re-Engineering, η εισαγωγή των μηχανημάτων CAD/CAM,CNCMT,CIM κτλ και η νέα παραγωγική διαδικασία. Αναφορικά με την κλαδική κατάταξη, οι

επιχειρήσεις κεφαλαιουχικών αγαθών δείχνουν να εφαρμόζουν περισσότερο τα μηχανήματα CAD/CAM,CNCMT,CIM, την ανανέωση του μηχανολογικού εξοπλισμού και το νέο προϊόν. Οι παραγωγικές μονάδες ενδιάμεσων αγαθών δείχνουν να δίνουν μεγάλη βαρύτητα και αυτές στην ανανέωση του μηχανολογικού εξοπλισμού και την εισαγωγή των μηχανημάτων CAD/CAM,CNCMT,CIM αλλά επίσης και στον αυτοματισμό της παραγωγής. Τέλος, οι επιχειρήσεις των καταναλωτικών αγαθών φαίνεται από τα στοιχεία της έρευνας να δείχνουν υψηλή προτίμηση στον αυτοματισμό της παραγωγής και στην ανανέωση του μηχανολογικού εξοπλισμού και λιγότερο στις υπόλοιπες.

Πίνακας 3.5.15: Τεχνολογικές καινοτομίες - Ταξινόμηση κατά κλάδο και μέγεθος απασχόλησης(%)

	CAD/CAM, CNCMT,CIM κτλ	Re- Engineering	Αυτοματισμός παραγωγής	Ανανέωση μηχανολογικού εξοπλισμού	Νέα παραγωγική διαδικασία	Νέο προϊόν
<i>Κλάδοι</i>						
Καταναλωτικά	12,5	50,0	87,5	62,5	12,5	50,0
Ενδιάμεσα	42,9	35,7	78,6	85,7	42,9	50,0
Κεφαλαιουχικά	100	22,2	33,3	88,9	22,2	77,8
<i>Απασχόληση</i>						
0-19	40,0	20,0	50,0	80,0	30,0	80,0
20-99	52,9	41,2	76,5	76,5	17,6	47,1
100-	75,0	50,0	75,0	100	75,0	50,0

Πηγή: Αργυράκου (2006)

Ε. Συνεργασίες που αναπτύσσουν οι επιχειρήσεις με άλλους οργανισμούς (δημόσιους φορείς), ανά κλάδο και απασχόληση

Στον πίνακα 3.5.16 αποτυπώνεται ο βαθμός συνεργασίας των επιχειρήσεων του δείγματος με τους ενδιάμεσους φορείς του Νομού. Στο ερωτηματολόγιο οι φορείς που επιλέχτηκαν προς απάντηση είναι ο ΕΟΜΜΕΧ, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδας, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών (ΕΚΠ), το Επιμελητήριο Θεσσαλίας, η ΕΒΕΤΑΜ και η Τοπική Αυτοδιοίκηση (ΤΑ). Εξετάζοντας το δείγμα κατά μέγεθος απασχόλησης πρώτα, παρατηρείται ότι οι επιχειρήσεις μικρού μεγέθους συνεργάζονται περισσότερο με τον ΣΒΘΚΕ και το Επιμελητήριο Θεσσαλίας και ύστερα ακολουθούν το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών, η ΕΒΕΤΑΜ, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και τέλος ο ΕΟΜΜΕΧ. Οι μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις εμφανίζουν και αυτές όμοιο προφίλ συνεργασίας με τις μικρού μεγέθους. Τέλος, οι μεγάλοι μεγέθους συνεργάζονται στο σύνολο τους με την ΕΒΕΤΑΜ, σε μεγάλο ποσοστό με το ΣΒΘΚΕ και λιγότερο με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών και το Επιμελητήριο Θεσσαλίας. Παντελής είναι η απουσία του ΕΟΜΜΕΧ στη συνεργασία του με τις μεσαίου και μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεις. Αναφορικά με την κλαδική κατάταξη, παρατηρείται και εδώ μεγάλη απουσία συνεργασίας όλων των επιχειρήσεων ανεξαρτήτου κλάδου με τον ΕΟΜΜΕΧ. Πιο συγκεκριμένα, οι καταναλωτικού κλάδου επιχειρήσεις δηλώνουν να συνεργάζονται περισσότερο με το ΣΒΘΚΕ, το Επιμελητήριο Θεσσαλίας και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών και λιγότερο με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την ΕΒΕΤΑΜ. Οι επιχειρήσεις των ενδιάμεσων αγαθών φαίνεται να συνεργάζονται περισσότερο με το Επιμελητήριο Θεσσαλίας, την ΕΒΕΤΑΜ και το ΣΒΘΚΕ και λιγότερο με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών. Πάντως, οι επιχειρήσεις αυτού του κλάδου είναι οι μόνες που δηλώνουν ένα μικρό ποσοστό συνεργασίας με τον ΕΟΜΜΕΧ.

Τέλος, οι επιχειρήσεις που παράγουν κεφαλαιουχικά αγαθά, συνεργάζονται εξ' ολοκλήρου με την ΕΒΕΤΑΜ, σε μεγάλο ποσοστό με το ΣΒΘΚΕ και λιγότερο με τους υπόλοιπους ενδιάμεσους φορείς.

Πίνακας 3.5.16: Η συνεργασία των επιχειρήσεων του δείγματος με τους ενδιάμεσους φορείς - Ταξινόμηση με βάση την απασχόληση και τον κλάδο(%).

	ΕΟΜΜΕΧ	ΣΒΘΚΕ	ΕΚΠ	Επιμελητήριο	ΕΒΕΤΑΜ	ΤΑ	Άλλος
<i>Κλάδοι</i>							
Καταναλωτικά	0,0	60,0	40,0	50,0	30,0	30,0	20,0
Ενδιάμεσα	21,4	58,8	23,5	76,5	52,9	35,3	17,6
Κεφαλαιουχικά	0,0	50,0	25,0	25,0	100	25,0	25,0
<i>Απασχόληση</i>							
0-19	20,0	60,0	40,0	50,0	30,0	30,0	20,0
20-99	5,9	58,8	23,5	76,5	52,9	35,3	17,6
100-	0,0	50,0	25,0	25,0	100	25,0	25,0

Πηγή: Αργυράκου (2006)

3.5.7 Αξιολόγηση και συμπεράσματα

Στον πίνακα 3.5.17 παρουσιάζεται μια συγκεντρωτική αξιολόγηση της ανάλυσης που προηγήθηκε με στόχο τον προσδιορισμό των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων του συνολικού επιχειρηματικού και επενδυτικού προφίλ της περιοχής του Βόλου, αλλά και του καθορισμού δυναμικών ευκαιριών που παρουσιάζονται στο εξωτερικό περιβάλλον της πόλης καθώς και των κινδύνων προς αποφυγή.

Πιο συγκεκριμένα, στις δυνατότητες της πόλης καταγράφεται η προσπάθεια της για ανασύσταση της βιομηχανικής ταυτότητας, η οποία επλήγει κατά την περίοδο της αποβιομηχάνισης στην δεκαετία του '80. Η εισαγωγή και η ανάπτυξη καινοτομικών μεθόδων στις παραγωγικές διαδικασίες με επίκεντρο τις βιομηχανικές και μεταποιητικές επιχειρήσεις είναι ένα από τα στοιχεία που υποστηρίζουν την προσπάθεια αυτή. Παράλληλα τα στοιχεία της τελευταίας δεκαετίας καταδεικνύουν μια έντονη τάση στην ανάπτυξη και τις επενδύσεις στον τομέα των υπηρεσιών, γεγονός που χαρακτηρίζει άλλωστε και το αυξημένο ποσοστό συμμετοχής του τριτογενή τομέα τις τελευταίες δεκαετίες στο ΑΕΠ, σε σχέση με την μείωση που παρατηρείται τόσο στον δευτερογενή όσο και στον πρωτογενή τομέα. Ειδικότερα η ανάπτυξη εστιάζεται στον τουριστικό κλάδο, όπου η Μαγνησία κυριαρχεί στις τουριστικές επενδύσεις σε όλη την Περιφέρεια, γεγονός που ενισχύει και την ανταγωνιστική του θέση έναντι άλλων τουριστικών περιοχών στην ελληνική επικράτεια.

Πίνακας 3.5.17: SWOT Ανάλυση του επενδυτικού και επιχειρησιακού προφίλ

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
• Ανασύσταση της βιομηχανικής ταυτότητας της περιοχής • Ανάπτυξη καινοτομικών μεθόδων παραγωγής ειδικότερα από τις βιομηχανικές-μεταποιητικές επιχειρήσεις • Δυναμικό αναπτυξιακό και επενδυτικό προφίλ στον τομέα των υπηρεσιών • Η Μαγνησία αναγνωρίζεται ως ένας από τους κορυφαίους και ανταγωνιστικούς τουριστικούς προορισμούς • Η γεωγραφική θέση της πόλης και το μέγεθος της τοπικής αγοράς, σημαντικά κίνητρα για προσέλκυση επενδύσεων	• Μειωμένη επενδυτική δραστηριότητα στο εμπόριο σε σχέση με τους υπόλοιπους κλάδους • Επενδυτική δραστηριότητα στον τουρισμό πραγματοποιείται κυρίως εκτός του Βόλου • Έλλειψη σημαντικών επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα • Έλλειψη υπαγωγής επιχειρήσεων του πρωτογενούς τομέα σε εθνικά και ευρωπαϊκά αναπτυξιακά προγράμματα και νόμους

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
• Έντονος αναπτυξιακός ρόλος της πόλης του Βόλου και της Μαγνησίας στην ανάπτυξη της Περιφέρειας • Η από κοινού ανάπτυξη του 'δίπολου' Βόλος-Λάρισα με συμπληρωματικές δραστηριότητες μεταξύ τους • Καλύτερα επενδυτικά κίνητρα με βάση τον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/04 • Οι αναδυόμενες αγορές στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη • Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και η διεθνοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων • Η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας • Οι πόροι του 4^{ου} ΚΠΣ της ΕΕ	• Η αύξηση του ανταγωνισμού στην ΕΕ αλλά και διεθνώς • Ο ανταγωνισμός πόλεων και έλλειψη σαφούς πολιτικής place marketing • Η ενίσχυση του συγκεντρωτισμού στην οικονομία και η αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων

Πηγή: *Ιδία επεξεργασία*

Οι αδυναμίες κυρίως επικεντρώνονται στην μείωση του ενδιαφέροντος για μεγάλες επενδύσεις εμπορικού χαρακτήρα στην περιοχή, ενώ παράλληλα παρατηρείται μια σαφής αποστροφή σε επενδύσεις που αφορούν τον πρωτογενή τομέα. Το χαρακτηριστικό αυτό δεν αφορά μόνο την περιοχή του Βόλου και της Μαγνησίας αλλά και την πλειονότητα των περιοχών της Θεσσαλίας. Η τάση αυτή καταγράφεται έντονα στην έλλειψη υπαγωγής επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα σε αναπτυξιακούς νόμους και προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ. Τέλος μια πολύ σημαντική αδυναμία είναι ότι η επενδυτική δραστηριότητα στον τουρισμό λαμβάνει χώρα κυρίως εκτός της πόλης του Βόλου. Και αυτό ως ένα σημείο είναι λογικό από την στιγμή που η περιοχή του Βόρειου Πηλίου και το σύμπλεγμα των Σποράδων αποτελούν δυο από τους πλέον ανταγωνιστικούς και ελκυστικούς τουριστικούς προορισμούς όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι ευκαιρίες ανάπτυξης είναι ποικίλες για την πόλη. Ο ρόλος τόσο της πόλης του Βόλου όσο και του Νομού στην ανταγωνιστικότητα της Περιφέρειας είναι καθοριστικός. Η ανασύσταση και ο εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων του βιομηχανικού τομέα, η έντονη τουριστική ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή του Βόλου καθώς και η ύπαρξη του λιμένα μπορούν να αποτελέσουν άξονες ενίσχυσης του επενδυτικού κλίματος στην περιοχή προσελκύοντας ξένες επιχειρήσεις. Παράλληλα όπως έδειξε και η ανάλυση των στοιχείων, οι επιχειρήσεις επικροτούν την συνεργασία της πόλης του Βόλου με την πόλη της Λάρισας, υποστηρίζοντας ότι μέσα από αυτή οι δυο πόλεις θα ενισχυθούν αναπτύσσοντας συμπληρωματικές δραστηριότητες, ενώ ταυτόχρονα θα τονώσουν σημαντικά το ρόλο και τη θέση συνολικά της Περιφέρειας Θεσσαλίας έναντι των άλλων περιφερειών της χώρας και κυρίως το ρόλο των δυο πόλεων, έναντι των δυο μεγάλων αστικών κέντρων της Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Παράλληλα οι καλύτερες χρηματοδοτήσεις (υψηλότερα ποσοστά σε σχέση με το 2601/98) που προέρχονται από τον Νέο Αναπτυξιακό Νόμο (Ν. 3299/04), οι πόροι από το 4^ο ΚΠΣ αλλά και η διείσδυση στις αγορές των Βαλκανίων αποτελούν ευκαιρίες προκειμένου να τονωθεί το επενδυτικό κλίμα στην περιοχή, αλλά και να υποστηριχθούν οι επενδύσεις σε νέες αναδυόμενες αγορές. Το άνοιγμα και η ανάπτυξη των αγορών στις χώρες της Νοτιοανατολικής, Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης προσφέρουν στις ελληνικές επιχειρήσεις νέες δυνατότητες αύξησης των εξαγωγών τους, αλλά και της εύρεσης νέων πηγών προμήθειας και επενδυτικών τόπων. Η ραγδαία αύξηση των

Ελληνικών εξαγωγών στα Βαλκάνια σε μια σειρά από προϊόντα τα οποία δύσκολα εξάγονται στις αγορές της Δυτικής Ευρώπης αναμένεται, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του οικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού αλλά και τη σταθεροποίηση της περιοχής, να συνεχιστεί. Αυτές οι νέες αγορές αποτελούν μια θετική πρόκληση για τις επιχειρήσεις της περιοχής, η οποία μέχρι τώρα δεν έχουν αξιοποιηθεί. Επίσης η διεθνοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση διαμορφώνουν ένα νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον στο οποίο οι ευρωπαϊκές πόλεις και κατ' επέκταση και οι ελληνικές καλούνται να αναζητήσουν ευκαιρίες ανάπτυξης προκειμένου να ισχυροποιήσουν τη θέση τους τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο έναντι άλλων πόλεων. Παράλληλα μπορούν να ωφεληθούν μέσα από συνεργασίες ανάπτυξης μεταξύ τους σε διάφορα επίπεδα όπως η ανταλλαγή εμπειρίας και γνώσης, τεχνογνωσίας, ανάπτυξης δικτύων κ.α. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αποτελεί βασικό πλεονέκτημα της πόλης συμβάλλοντας στην απασχόληση, στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής, στην επίλυση προβλημάτων, στην μεταφορά και διάχυση γνώσεων, διαδικασιών και τεχνολογιών, στην υποστήριξη της διοίκησης και των επιχειρήσεων, στην τοπική ζήτηση κ.α. Συνεπώς, η πόλη έχει κάθε λόγο να αναπτύξει στενή συνεργασία μαζί του και να στηρίξει με τη σειρά της την περαιτέρω ανάπτυξή του.

Αναφορικά με τις απειλές που διαμορφώνονται στο εξωτερικό περιβάλλον της πόλης μπορούμε να επισημάνουμε τα εξής: Τον αυξανόμενο ανταγωνισμό στο περιβάλλον της Ευρώπης, ο οποίος χαρακτηρίζεται από την άρση των εμποδίων στην κίνηση εμπορευμάτων, υπηρεσιών, κεφαλαίων και εργασίας και συνεπώς από αντίστοιχη αύξηση του ανταγωνισμού. Ο διεθνής ανταγωνισμός δεν αναφέρεται στον ανταγωνισμό εθνικών οικονομιών, αλλά στον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων καθώς και στον ανταγωνισμό των τόπων (π.χ. περιφερειών, πόλεων) για τη διατήρηση και προσέλκυση νέων δραστηριοτήτων. Συνεπώς, η τοπική ανάπτυξη προϋποθέτει τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των τοπικών επιχειρήσεων και του τοπικού περιβάλλοντος. Εκεί πρέπει να στραφεί μια τοπική στρατηγική ανάπτυξης, δηλαδή στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων και στη διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών για την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων. Επίσης, απαιτείται ο σχεδιασμός και συνεπής εφαρμογή μιας σαφούς πολιτικής μάρκετινγκ της πόλης (city marketing) που θα εστιάζει στη βελτίωση της περιοχής και της εξωτερικής της εικόνας. Επίσης η ενίσχυση του συγκεντρωτισμού στην οικονομία και η αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων αποτελούν ένα βασικό κίνδυνο. Στους εξωγενείς παράγοντες που, κάποιες τουλάχιστον πτυχές τους, ασκούν μια πιθανά δυσμενή επίδραση στις χωρικές ισορροπίες στην Ελλάδα θα πρέπει να συμπεριληφθούν η αυξανόμενη "τριτογενοποίηση" των οικονομιών διεθνώς και ο οικονομικός μετασχηματισμός και το άνοιγμα των Βαλκανικών χωρών και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στις διεθνείς ανταλλαγές. Ο πρώτος παράγοντας που συνδέεται με την ανάδειξη μιας σειράς νέων κλάδων του τριτογενή τομέα όπως των τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, των πάσης φύσεως παραγωγικών υπηρεσιών συμβούλων αλλά και των υπηρεσιών πολιτισμού και αναψυχής σε σημαντικούς και δυναμικούς κλάδους της οικονομίας, ενισχύει ουσιαστικά το ειδικό βάρος της Αθήνας αφού ο "νέος" τριτογενής τομέας χαρακτηρίζεται από σημαντικές οικονομίες αστικής κλίμακας και συγκέντρωσης και απαιτεί την ύπαρξη μεγάλων πόλεων για την ανάπτυξή του. Έτσι,

τουλάχιστον στο επίπεδο των προβλέψεων, φαίνεται ότι ο εκσυγχρονισμός του τριτογενή τομέα της οικονομίας, ενισχύει το Π.Σ. της Αθήνας (και με απόσταση αυτόν της Θεσσαλονίκης), η οποία επιπλέον αποτελεί -μέσω του αεροδρομίου - τη μόνη ουσιαστικά πύλη άμεσης επικοινωνίας της Χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο δεύτερος παράγοντας συνδέεται με το νέο ρόλο της Θεσσαλονίκης ως βιομηχανικό, εμπορικό, διαμετακομιστικό (και ενδεχομένως χρηματιστηριακό) κέντρο των Βαλκανίων, ο οποίος αυξάνει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και την ελκτικότητα της τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρύτερο επίπεδο. Οι δύο λοιπόν αυτοί παράγοντες, η τριτογενοποίηση της οικονομίας και το άνοιγμα των Βαλκανικών αγορών, φαίνεται να ενισχύουν του δύο ισχυρούς πόλους συγκέντρωσης της Ελλάδας, αφήνοντας τον ενδιάμεσο χώρο χωρίς "ταυτότητα" και σε αναζήτηση αναπτυξιακής στρατηγικής. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες στον νέο τριτογενή τομέα κατευθύνονται στην Αθήνα και το ίδιο ισχύει για τον κύριο όγκο των ξένων επενδύσεων (που αφορούν τον τριτογενή κυρίως τομέα). Στο νέο τοπίο της ανάπτυξης φαίνεται ότι τα μητροπολιτικά κέντρα έχουν ένα πλεονέκτημα. Η Αθήνα λόγω τριτογενοποίησης, κεντρικής διοίκησης και Ολυμπιακών Έργων, η Θεσσαλονίκη λόγω της θέσης της στις νέες αγορές των Βαλκανίων και του ρόλου της ως περιφερειακής μητρόπολης. Η αύξηση των ανισοτήτων οφείλεται στη δυνατότητα των μητροπολιτικών και τουριστικών περιοχών της χώρας (Κρήτη, Νότιο Αιγαίο) να αυξάνουν το εισόδημά τους ταχύτερα από το μέσο όρο.

3.6. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

3.6.1. Εισαγωγή

Το ανθρώπινο δυναμικό και η ανεργία αποτελούν δυο από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που προσδιορίζουν το δυναμικό ανάπτυξης και επίπεδο ευημερίας μιας περιοχής. Το κομμάτι αυτό εξετάζει την διαχρονική εξέλιξη και την υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με το εργατικό δυναμικό, την απασχόληση και την ανεργία στο Π.Σ. Βόλου, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα της Μαγνησίας, Θεσσαλίας και Ελλάδας, για να καταλήξει σε μια σειρά από συμπεράσματα για τα ισχυρά και αδύνατα σημεία της πόλης αλλά και τις ευκαιρίες και απειλές που αυτή αντιμετωπίζει.

3.6.2. Εξέλιξη εργατικού δυναμικού, απασχόλησης και ανεργίας

Ο Πίνακας 3.6.1 παρουσιάζει την εξέλιξη του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, των απασχολούμενων και των ανέργων για το Π.Σ. Βόλου, της Μαγνησίας, της Θεσσαλίας και της χώρας, όπως καταγράφονται ανά δεκαετία από τις απογραφές, ενώ η γραφική απεικόνιση των μεγεθών αυτών δίνεται στα Διαγράμματα 3.6.1, 3.6.2 και 3.6.3. Όπως φαίνεται, από το 1971 και μετά, υπάρχει αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σε κάθε χωρική ενότητα που εξετάζεται. Αύξηση υπάρχει επίσης στην απασχόληση (αν και ο ρυθμός μεταβολής της είναι μικρότερος από αυτόν του ενεργού πληθυσμού), με εξαίρεση τη Θεσσαλία όπου στη δεκαετία 1981-91 παρατηρείται μια πτώση. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η εξέλιξη του αριθμού των ανέργων. Αν και σε γενικό πλαίσιο μπορούμε να πούμε ότι η ανεργία αυξάνεται με το χρόνο σε κάθε χωρική ενότητα από το 1971 και μετά, στην δεκαετία 1971-81 για την περιοχή της Μαγνησίας και Θεσσαλίας σημειώνεται μια μείωση (σε αντίθεση με την πορεία της χώρας), κάτι που ενδεχομένως σχετίζεται με την εκβιομηχάνιση της περιοχής κατά την περίοδο αυτή και την επακόλουθη αύξηση των θέσεων εργασίας.

Πίνακας 3.6.1: Εξέλιξη εργατικού δυναμικού, απασχόλησης και ανεργίας

	1961	1971	1981	1991	2001	Μεταβολή 1991-2001
Ελλάδας						
Αριθμός μόνιμων κατοίκων	8.388.553	8.768.641	9.740.417	10.223.392	10.934.097	6,95%
Εργατικό δυναμικό	3.554.027	3.243.394	3.543.269	3.885.623	4.615.470	18,78%
Απασχολούμενοι	3.340.623	3.141.684	3.387.990	3.571.426	4.102.091	14,86%
Ανεργοί	213.404	101.710	155.279	314.197	513.379	63,39%
Ποσοστό απασχόλησης στον οικον. ενεργό πληθ.	94,00%	96,86%	95,62%	91,91%	88,88%	-3,04%
Ποσοστό απασχόλησης στο συνολικό πληθ.	39,82%	35,83%	34,78%	34,93%	37,52%	2,58%
Ποσοστό εργατικού δυναμικού στο συνολικό πληθ.	42,37%	36,99%	36,38%	38,01%	42,21%	4,20%
Ποσοστό ανεργίας στον οικον. ενεργό πληθ.	6,00%	3,14%	4,38%	8,09%	11,12%	3,04%
Θεσσαλίας						
Αριθμός μόνιμων κατοίκων	695.385	659.913	695.654	729.268	740.115	1,49%
Εργατικό δυναμικό	299.298	247.604	262.302	265.934	298.860	12,38%
Απασχολούμενοι	278.771	236.448	252.212	245.474	266.460	8,55%
Ανεργοί	20.527	11.156	10.090	20.460	32.400	58,36%
Ποσοστό απασχόλησης στον οικον. ενεργό πληθ.	93,14%	95,49%	96,15%	92,31%	89,16%	-3,15%
Ποσοστό απασχόλησης στο συνολικό πληθ.	40,09%	35,83%	36,26%	33,66%	36,00%	2,34%
Ποσοστό εργατικού δυναμικού στο συνολικό πληθ.	43,04%	37,52%	37,71%	36,47%	40,38%	3,91%
Ποσοστό ανεργίας στον οικον. ενεργό πληθ.	6,86%	4,51%	3,85%	7,69%	10,84%	3,15%

Μαγνησίας

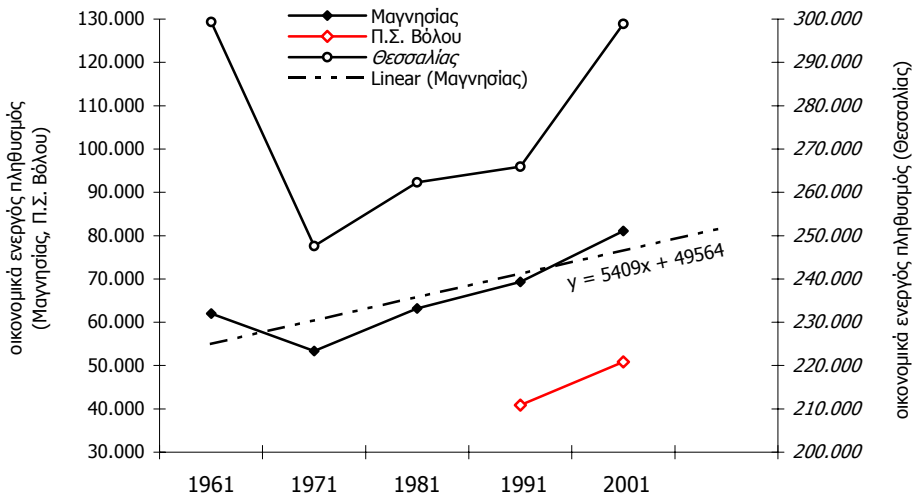
Αριθμός μόνιμων κατοίκων	162.285	161.392	182.222	196.252	205.005	4,46%
Εργατικό δυναμικό	62.002	53.372	63.187	69.322	81.072	16,95%
Απασχολούμενοι	54.312	50.704	60.661	63.212	71.495	13,10%
Άνεργοι	7.690	2.668	2.526	6.110	9.577	56,74%
Ποσοστό απασχόλησης στον οικον. ενεργό πληθ.	87,60%	95,00%	96,00%	91,19%	88,19%	-3,00%
Ποσοστό απασχόλησης στο συνολικό πληθ.	33,47%	31,42%	33,29%	32,21%	34,87%	2,67%
Ποσοστό εργατικού δυναμικού στο συνολικό πληθ.	38,21%	33,07%	34,68%	35,32%	39,55%	4,22%
Ποσοστό ανεργίας στον οικον. ενεργό πληθ.	12,40%	5,00%	4,00%	8,81%	11,81%	3,00%

Π.Σ. Βόλου

Αριθμός μόνιμων κατοίκων	81.383	88.295	107.407	116.031	128.855	11,05%
Εργατικό δυναμικό				40.882	50.849	24,38%
Απασχολούμενοι				36.864	44.406	20,46%
Άνεργοι				4.018	6.443	60,35%
Ποσοστό απασχόλησης στον οικον. ενεργό πληθ.				90,17%	87,33%	-2,84%
Ποσοστό απασχόλησης στο συνολικό πληθ.				31,77%	34,46%	2,69%
Ποσοστό εργατικού δυναμικού στο συνολικό πληθ.				35,23%	39,46%	4,23%
Ποσοστό ανεργίας στον οικον. ενεργό πληθ.				9,83%	12,67%	2,84%

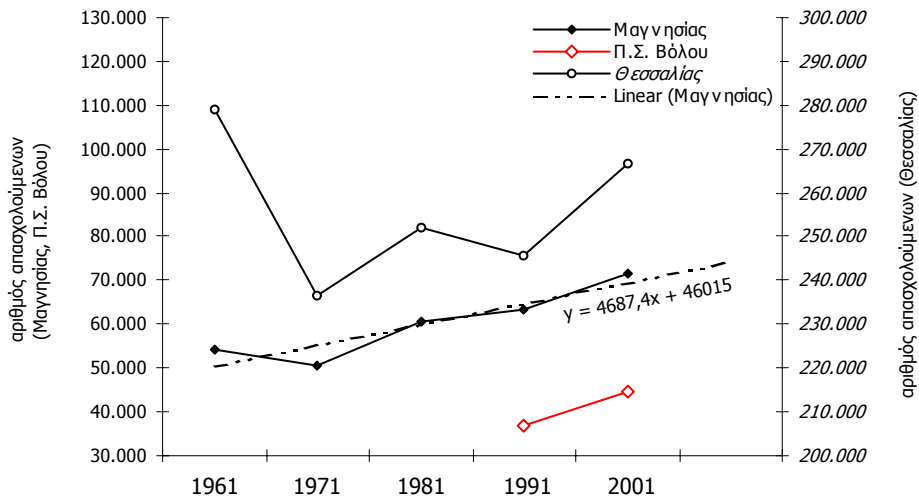
Πηγή: AIIMedia (2006), ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.6.1: Διαχρονική εξέλιξη εργατικού δυναμικού

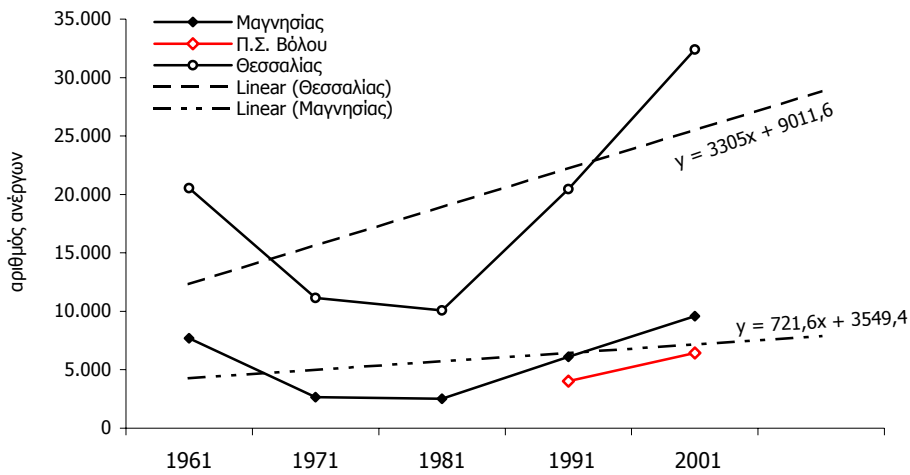
Πηγή: AIIMedia (2006), ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.6.2: Διαχρονική εξέλιξη απασχόλησης

Πηγή: AIIMedia (2006), ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

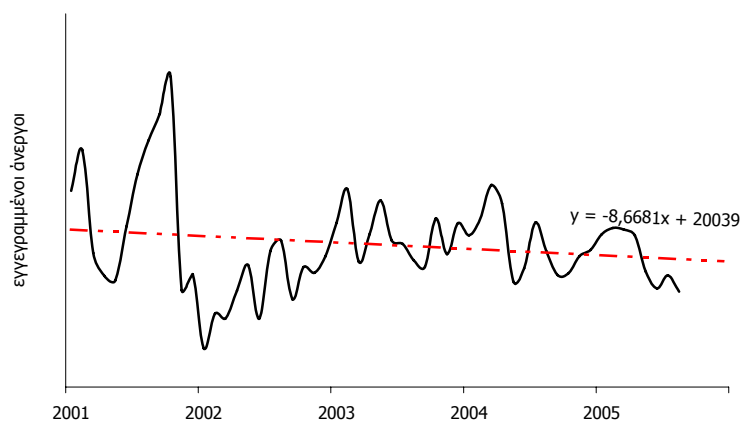
Διάγραμμα 3.6.3: Διαχρονική εξέλιξη ανεργίας

Πηγή: AllMedia (2006), ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

Κάποιες επισημάνσεις είναι σκόπιμο να γίνουν για το Π.Σ. Βόλου και τις εξελίξεις που διαμορφώνονται στην τελευταία δεκαετία. Πρώτον, υπάρχει αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, των απασχολούμενων και των ανέργων τόσο στο Βόλο όσο και στις άλλες χωρικές ενότητες που εξετάζονται. Δεύτερον, το Π.Σ. Βόλου παρουσιάζει τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες αυξήσεις σε σύγκριση με το νομό, την περιφέρεια και τη χώρα τόσο στο εργατικό δυναμικό όσο και στην απασχόληση. Ωστόσο, ο ενεργός πληθυσμός αυξάνεται με ταχύτερο ρυθμό συγκριτικά με τους απασχολούμενους, κάτι που συνεπάγεται θετική ποσοστιαία μεταβολή των ανέργων στο Π.Σ. Βόλου, η οποία είναι μεγαλύτερη από αυτής της Μαγνησίας και Θεσσαλίας. Εδώ θα έπρεπε να τονιστεί ότι πιο πρόσφατα, αλλά ανεπίσημα, στοιχεία του ΟΑΕΔ μαρτυρούν μείωση της εγγεγραμμένης ανεργίας στο Βόλο από τα τέλη του 2001 και μετά (Διάγραμμα 3.6.4).

Διάγραμμα 3.6.4: Τάσεις ανεργίας στο Π.Σ. Βόλου

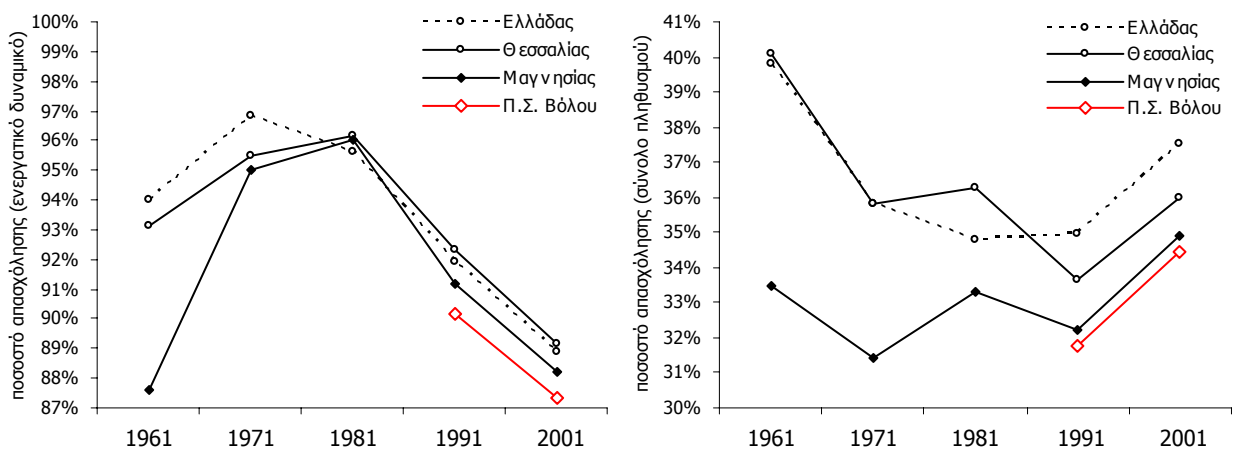

Πηγή: ανεπίσημα στοιχεία του ΟΑΕΔ (2006) - ίδια επεξεργασία

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι λόγοι της απασχόλησης στον οικονομικά ενεργό και συνολικό πληθυσμό καθώς και της ανεργίας στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό (βλέπε Πίνακα 3.Χ1 και Διαγράμματα 3.6.5 και 3.6.6). Γενικά, παρατηρείται ότι η συμμετοχή της απασχόλησης στο συνολικό

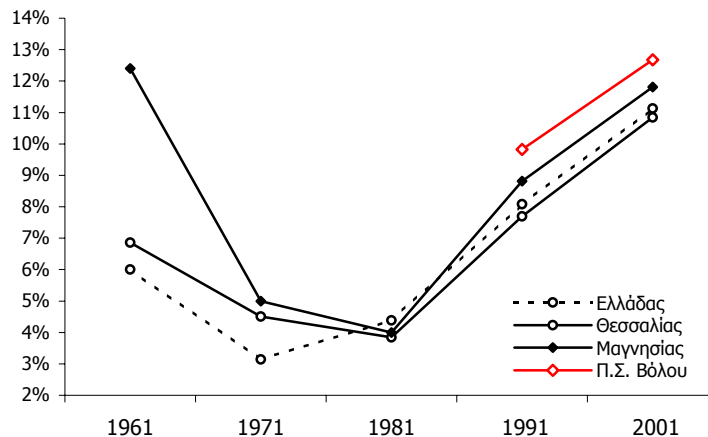
πληθυσμό υπολείπεται κατά πολύ της αντίστοιχης στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και στις τέσσερις χωρικές ενότητες φανερώνοντας την ύπαρξη ενός σημαντικού τμήματος του πληθυσμού ο οποίος είτε ηθελημένα είτε όχι απέχει από την αγορά εργασίας. Όσον αφορά στις τάσεις, παρατηρούμε, από το 1981 και μετά, μια σταθερή μείωση του ποσοστού απασχόλησης (στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό) και αύξηση του ποσοστού ανεργίας και στις τέσσερις χωρικές ενότητες. Σε σύγκριση με την χώρα, την περιφέρεια και το νομό, το Π.Σ. Βόλου παρουσιάζει σταθερά τα μικρότερα ποσοστά απασχόλησης και το μεγαλύτερο της ανεργίας. Εδώ θα ήταν ίσως χρήσιμο να σημειωθεί ότι η Θεσσαλία στο σύνολό της εμφανίζει, σταθερά από το 1981 και μετά, το υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης (και κατ' επέκταση το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας), το οποίο, σε συνδυασμό με την παραπάνω παρατήρηση, επιβαρύνει περαιτέρω τη θέση του Π.Σ. Βόλου έναντι των άλλων πόλεων της περιφέρειας. Οι μεταβολές ωστόσο των ποσοστών κατά την τελευταία δεκαετία φαίνεται να ευνοούν το Π.Σ. Βόλου, καθώς αυτό παρουσιάζει τη μικρότερη μείωση τόσο του ποσοστού απασχόλησης όσο και του ποσοστού ανεργίας (Διάγραμμα 3.6.7).

Διάγραμμα 3.6.5: Συμμετοχή της απασχόλησης στον οικονομικά ενεργό (αριστερά) και το συνολικό (δεξιά) πληθυσμό

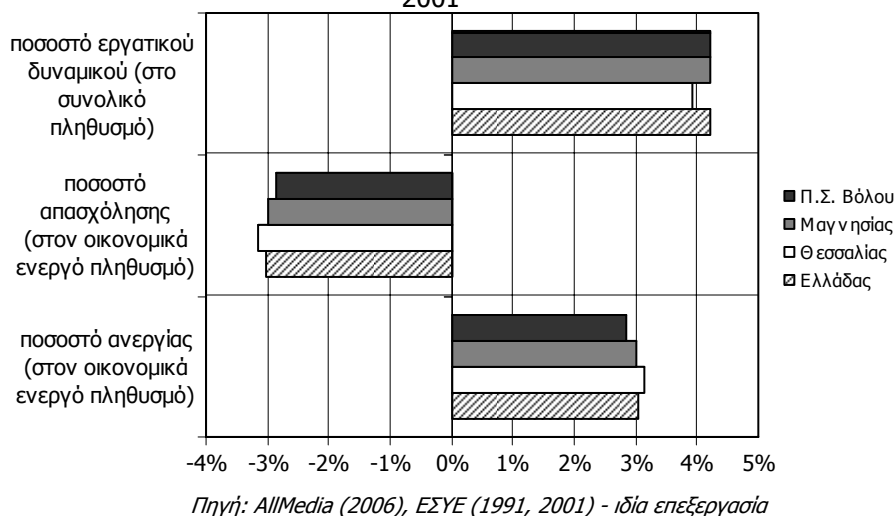
Πηγή: AllMedia (2006), ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.6.6: Ποσοστό ανεργίας στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό

Πηγή: AllMedia (2006), ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.6.7: Μεταβολή ποσοστών εργατικού δυναμικού, απασχόλησης και ανεργίας στο 1991-2001

6.6.3. Εργατικό δυναμικό

Η σύνθεση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης, ομάδα ηλικίας και φύλο δίνεται στον Πίνακα 3.6.2. Παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του εργατικού δυναμικού στο Π.Σ. Βόλου, σε αντίθεση με αυτά της Μαγνησίας και Θεσσαλίας, έχει ολοκληρώσει τον κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ ένας σημαντικός αριθμός ενεργού πληθυσμού (περίπου το ένα τέταρτο) είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ποσοστό που ξεπερνά τα αντίστοιχα του νομού, της περιφέρειας αλλά και της χώρας ολόκληρης. Αναφορικά με το φύλο, παρατηρείται ότι περισσότερο μορφωμένες είναι οι γυναίκες έναντι των ανδρών. Η ηλικιακή ομάδα η οποία είναι περισσότερο ενεργώς οικονομικά είναι 25-39 ετών, πρότυπο σταθερό σε όλες τις χωρικές ενότητες που εξετάζονται.

Ο Πίνακας 3.6.3 (πιο κάτω) παρουσιάζει την κατανομή του εργατικού δυναμικού ανά τομέα παραγωγής αλλά και τα χαρακτηριστικά του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού. Όπως είναι αναμενόμενο (λόγω της τριτογενεποίησης της οικονομίας), το μεγαλύτερο ποσοστό του ενεργού πληθυσμού βρίσκεται στον τριτογενή τομέα παραγωγής (τόσο άνδρες όσο και γυναίκες), αν και παρατηρούμε ένα μεγάλο ποσοστό ανδρών της Μαγνησίας (περίπου το ένα τρίτο του ενεργού πληθυσμού) να δραστηριοποιείται στο δευτερογενή. Από τους οικονομικά μη ενεργούς, ένα μεγάλο ποσοστό είναι συνταξιούχοι (κατά βάση άνδρες) ή ασχολούνται με τα οικιακά (στην πλειονότητα γυναίκες).

Πίνακας 3.6.2: Σύνθεση εργατικού δυναμικού κατά επίπεδο εκπαίδευσης, ομάδα ηλικίας και φύλο (2001)

		Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία	Π.Σ. Βόλου
Σύνολο	οικονομικά ενεργός πληθυσμός	4.609.744	298.487	80.963	51.086
εκπαίδευση	βασική	38,60%	46,65%	40,11%	31,95%
	δευτεροβάθμια	39,81%	34,26%	38,64%	41,98%
	τριτοβάθμια	21,59%	19,09%	21,24%	26,07%
ηλικία	15-24 ετών	13,28%	12,90%	13,75%	13,21%
	25-39 ετών	42,94%	40,28%	41,72%	42,69%
	40-54 ετών	33,05%	34,26%	34,02%	35,39%
	55-64 ετών	8,97%	10,98%	8,84%	7,17%
	65+ ετών	1,76%	1,58%	1,67%	1,53%
Άρρενες	οικονομικά ενεργοί (ποσοστό του συνολικού πληθυσμού)	62,34%	64,13%	65,08%	63,21%
εκπαίδευση	βασική	42,27%	49,64%	43,21%	35,28%
	δευτεροβάθμια	38,63%	34,13%	38,24%	41,41%
	τριτοβάθμια	19,10%	16,23%	18,55%	23,31%
ηλικία	15-24 ετών	12,68%	12,36%	13,24%	12,36%
	25-39 ετών	41,23%	38,46%	40,05%	40,25%
	40-54 ετών	33,74%	34,89%	34,92%	37,20%
	55-64 ετών	10,24%	12,31%	9,84%	8,45%
	65+ ετών	2,11%	1,98%	1,94%	1,74%
Θήλειες	οικονομικά ενεργοί (ποσοστό του συνολικού πληθυσμού)	37,66%	35,87%	34,92%	36,79%
εκπαίδευση	βασική	32,52%	41,30%	34,34%	26,23%
	δευτεροβάθμια	41,78%	34,48%	39,39%	42,96%
	τριτοβάθμια	25,70%	24,22%	26,27%	30,81%
ηλικία	15-24 ετών	14,28%	13,87%	14,69%	14,68%
	25-39 ετών	45,77%	43,53%	44,83%	46,90%
	40-54 ετών	31,91%	33,12%	32,33%	32,30%
	55-64 ετών	6,87%	8,61%	6,98%	4,96%
	65+ ετών	1,17%	0,87%	1,17%	1,17%

Πηγή: AllMedia (2006), ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.6.3: Τομεακή κατανομή εργατικού δυναμικού και χαρακτηριστικά μη ενεργού πληθυσμού (2001)

	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί				
	Σύνολο	πρωτογενής τομέας	δευτερογενής τομέας	τριτογενής τομέας	Σύνολο	σπουδαστές - φοιτητές	συνταξιούχοι	οικιακά	λοιποί
ΕΛΛΑΔΑ	4.615.470	13,38%	20,73%	55,30%	6.323.968	22,01%	32,70%	24,23%	21,07%
Άρρενες	62,34%	12,92%	26,92%	49,85%	40,16%	27,75%	42,43%	0%	29,81%
Θήλειες	37,66%	14,14%	10,48%	64,31%	59,84%	18,15%	26,16%	40,49%	15,20%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	298.860	25,56%	18,66%	46,50%	441.628	20,73%	35,67%	24,20%	19,40%
Άρρενες	64,14%	24,12%	24,66%	42,90%	39,66%	26,04%	46,99%	0%	26,98%
Θήλειες	35,86%	28,13%	7,92%	52,95%	60,34%	17,25%	28,23%	40,10%	14,42%
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	81.072	14,97%	21,47%	51,29%	124.042	20,87%	32,54%	26,90%	19,69%
Άρρενες	65,08%	14,34%	28,66%	45,52%	39,36%	27,03%	44,83%	0%	28,14%
Θήλειες	34,92%	16,14%	8,09%	62,06%	60,64%	16,87%	24,57%	44,36%	14,20%

Πηγή: AllMedia (2006), ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

3.6.4. Απασχόληση

Το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζόμενων στο Π.Σ. Βόλου, αλλά και στις άλλες χωρικές ενότητες που εξετάζουμε, απασχολείται στον τριτογενή τομέα παραγωγής (Πίνακας 3.6.4), κάτι που επιβεβαιώνεται

και από την ανάλυση της τομεακής κατανομής του εργατικού δυναμικού που έγινε πιο πάνω. Σημαντικό να αναφερθεί είναι το γεγονός ότι το ποσοστό συμμετοχής του Βόλου τον τριτογενή τομέα είναι όχι μόνο σταθερά μεγαλύτερο από αυτά της χώρας, της περιφέρειας και του νομού (κάτι αναμενόμενο για ένα αστικό-διοικητικό κέντρο αυτής της τάξης), αλλά και με αυξητικές τάσεις (Διάγραμμα 3.6.8), ενώ το ποσοστό συμμετοχής στον πρωτογενή τομέα παραμένει σταθερά πολύ μικρό. Σημαντικό είναι επίσης το ποσοστό απασχόλησης στον δευτερογενή τομέα, περίπου το ένα τέταρτο του ενεργού πληθυσμού του Π.Σ. Βόλου αλλά και το αντίστοιχο της Μαγνησίας, το οποίο όμως φαίνεται να μειώνεται ταχύτερα από τα αντίστοιχα της περιφέρειας και της χώρας ολόκληρης (Διάγραμμα 3.6.8).

Πίνακας 3.6.4: Απασχόληση ανά τομέα παραγωγής και μεταβολές

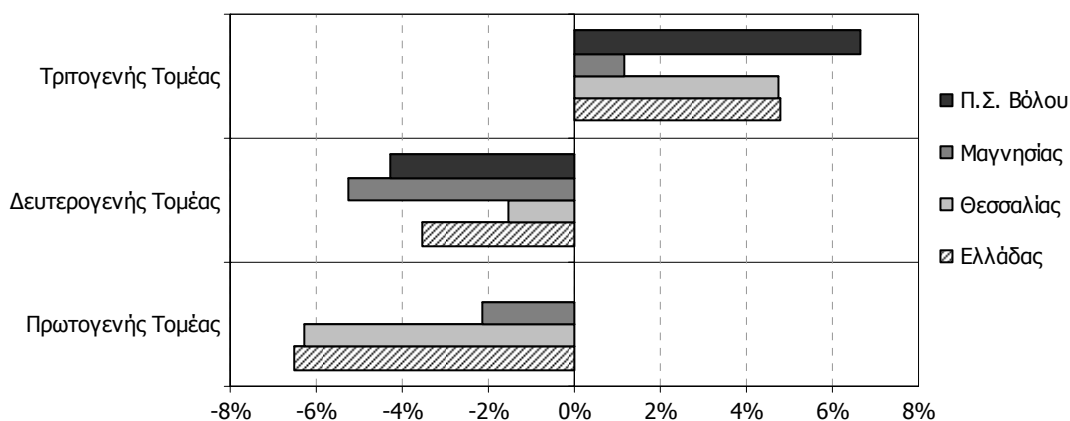
ποσοστό συμμετοχής			
1991	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας
Ελλάδας	20,97%	25,27%	53,76%
Θεσσαλίας	34,23%	20,96%	44,81%
Μαγνησίας	18,59%	27,94%	53,46%
Π.Σ. Βόλου	3,93%	29,32%	57,58%

ποσοστό συμμετοχής			
2001	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας
Ελλάδας	14,42%	21,74%	58,56%
Θεσσαλίας	27,93%	19,42%	49,56%
Μαγνησίας	16,47%	22,68%	54,61%
Π.Σ. Βόλου	3,92%	25,03%	64,24%

ποσοστό μεταβολής			
2001-1991	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας
Ελλάδας	-6,55%	-3,53%	4,80%
Θεσσαλίας	-6,30%	-1,54%	4,75%
Μαγνησίας	-2,12%	-5,26%	1,15%
Π.Σ. Βόλου	-0,01%	-4,29%	6,66%

Πηγή: ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.6.8: Μεταβολή απασχόλησης ανά τομέα παραγωγής (2001-1991)

Πηγή: ΕΣΥΕ (1991, 2001) - ίδια επεξεργασία

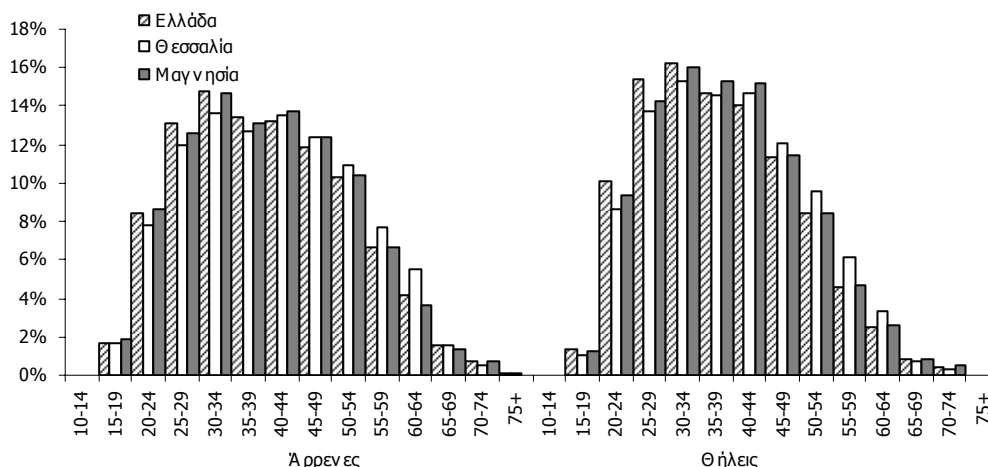
Ο Πίνακας 3.6.5 παρουσιάζει την κατανομή της απασχόλησης ανά φύλο και ομάδα ηλικιών για τη Μαγνησία, Θεσσαλία και Ελλάδα. Προκύπτει ότι οι απασχολούμενοι άνδρες είναι σχεδόν διπλάσιοι των αντίστοιχων γυναικών, εύρημα το οποίο συνάδει με τη θέση του γυναικείου φύλου στην αγορά εργασίας και στα υψηλά ποσοστά ανεργίας που το διακρίνουν. Όσον αφορά στην κατανομή της απασχόλησης ανά ομάδα ηλικιών γίνεται εμφανές ότι οι νεαρές ηλικίες (ως 25 ετών) παρουσιάζουν μικρότερη συμμετοχή στην απασχόληση, πρόβλημα που είναι εντονότερο στο σύνολο της περιφέρειας παρά στη Μαγνησία, η οποία ακολουθεί το μέσο όρο τη χώρας. Συγκρίνοντας τα ποσοστά απασχόλησης ανδρών και γυναικών ανά ηλικιακή ομάδα (Διάγραμμα 3.6.9) προκύπτει ότι οι άνδρες παραμένουν στην αγορά εργασίας για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα έναντι των γυναικών (δηλ. η 'καμπύλη' των ανδρών είναι πιο επίπεδη ή με 'αρνητική κύρτωση').

Πίνακας 3.6.5: Απασχόληση κατά φύλο και ομάδα ηλικιών (2001)

Φύλο Ομάδες ηλικιών	Ελλάδα		Θεσσαλία		Μαγνησία	
<i>ΣΥΝΟΛΟ</i>	<i>4.102.091</i>	<i>100,00%</i>	<i>266.460</i>	<i>100,00%</i>	<i>71.495</i>	<i>100,00%</i>
15-19	63.002	1,54%	3.905	1,47%	1.221	1,71%
20-24	370.500	9,03%	21.564	8,09%	6.365	8,90%
25-29	572.401	13,95%	33.612	12,61%	9.378	13,12%
30-34	629.104	15,34%	37.861	14,21%	10.825	15,14%
35-39	569.853	13,89%	35.622	13,37%	9.889	13,83%
40-44	556.517	13,57%	37.069	13,91%	10.189	14,25%
45-49	479.487	11,69%	32.617	12,24%	8.635	12,08%
50-54	394.051	9,61%	27.865	10,46%	6.985	9,77%
55-59	240.259	5,86%	18.978	7,12%	4.289	6,00%
60-64	145.760	3,55%	12.647	4,75%	2.360	3,30%
65-69	52.654	1,28%	3.302	1,24%	864	1,21%
70-74	25.090	0,61%	1.230	0,46%	464	0,65%
75+	3.271	0,08%	181	0,07%	26	0,04%
<i>Άρρενες</i>	<i>2.597.021</i>	<i>63,31%</i>	<i>173.735</i>	<i>65,20%</i>	<i>47.684</i>	<i>66,70%</i>
15-19	42.157	1,62%	2.919	2%	916	1,92%
20-24	218.950	8,43%	13.559	8%	4.139	8,68%
25-29	341.260	13,14%	20.860	12%	5.990	12,56%
30-34	384.942	14,82%	23.683	14%	7.000	14,68%
35-39	348.530	13,42%	22.115	13%	6.239	13,08%
40-44	344.359	13,26%	23.513	14%	6.566	13,77%
45-49	309.108	11,90%	21.467	12%	5.917	12,41%
50-54	266.800	10,27%	18.989	11%	4.981	10,45%
55-59	172.067	6,63%	13.328	8%	3.163	6,63%
60-64	108.025	4,16%	9.514	5%	1.745	3,66%
65-69	39.570	1,52%	2.645	2%	661	1,39%
70-74	18.442	0,71%	980	1%	340	0,71%
75+	2.674	0,10%	157	0%	22	0,05%
<i>Θήλειες</i>	<i>1.505.070</i>	<i>36,69%</i>	<i>92.725</i>	<i>34,80%</i>	<i>23.811</i>	<i>33,30%</i>
15-19	20.845	1,38%	986	1,06%	305	1,28%
20-24	151.550	10,07%	8.005	8,63%	2.226	9,35%
25-29	231.141	15,36%	12.752	13,75%	3.388	14,23%
30-34	244.162	16,22%	14.178	15,29%	3.825	16,06%
35-39	221.323	14,71%	13.507	14,57%	3.650	15,33%
40-44	212.158	14,10%	13.556	14,62%	3.623	15,22%
45-49	170.379	11,32%	11.150	12,02%	2.718	11,41%
50-54	127.251	8,45%	8.876	9,57%	2.004	8,42%
55-59	68.192	4,53%	5.650	6,09%	1.126	4,73%
60-64	37.735	2,51%	3.133	3,38%	615	2,58%
65-69	13.084	0,87%	657	0,71%	203	0,85%
70-74	6.648	0,44%	250	0,27%	124	0,52%
75+	597	0,04%	24	0,03%	4	0,02%

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) - ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 3.6.9: Ποσοστό απασχόλησης ανά φύλο και ομάδα ηλικιών

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) - ίδια επεξεργασία

Αναφορικά με τη θέση στο επάγγελμα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι απασχολούμενοι σε κάθε χωρική ενότητα είναι μισθωτοί, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό του Π.Σ. Βόλου είναι μεγαλύτερο από αυτό της Μαγνησίας (το οποίο είναι μεγαλύτερο από αυτό της Θεσσαλίας) (Πίνακας 3.6.6). Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι στο Π.Σ. Βόλου υπάρχουν αναλογικά περισσότεροι εργοδότες από ότι στο νομό, στην περιφέρεια και την χώρα ολόκληρη, κάτι που ίσως αποτελεί ένδειξη αυξημένης επιχειρηματικότητας.

Πίνακας 3.6.6: Θέση στο επάγγελμα (2001)

	Ελλάδας	Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Π.Σ. Βόλου
Εργοδότες	11,86%	12,00%	12,77%	13,40%
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	17,65%	24,02%	18,75%	12,28%
Μισθωτοί	65,29%	53,35%	62,97%	71,95%
Μη αμειβόμενα μέλη νοικοκυριού	5,20%	10,63%	5,51%	2,37%

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) - ίδια επεξεργασία

Ο Πίνακας 3.6.7 παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά της απασχόλησης των αλλοδαπών. Παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αλλοδαπών στη Μαγνησία (όσο και τη Θεσσαλία) εργάζεται ως μισθωτοί στον πρωτογενή τομέα παραγωγής.

Πίνακας 3.6.7: Αλλοδαποί απασχολούμενοι (2001)

2001		Ελλάδα	Θεσσαλία	Μαγνησία
Σύνολο		391.674	16.691	6.466
Ποσοστό επί του συνόλου των απασχολούμενων		9,55%	6,26%	9,04%
Τομέας παραγωγής	πρωτογενής	17,54%	42,35%	36,53%
	δευτερογενής	36,71%	31,47%	34,10%
	τριτογενής	39,37%	22,16%	23,28%
Θέση στο επάγγελμα	εργοδότες	2,85%	1,95%	2,13%
	εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	6,51%	5,71%	6,85%
	μισθωτοί	88,97%	89,92%	88,90%
	μη αμειβόμενα μέλη νοικοκυριού	1,67%	2,42%	2,12%

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001) - ίδια επεξεργασία

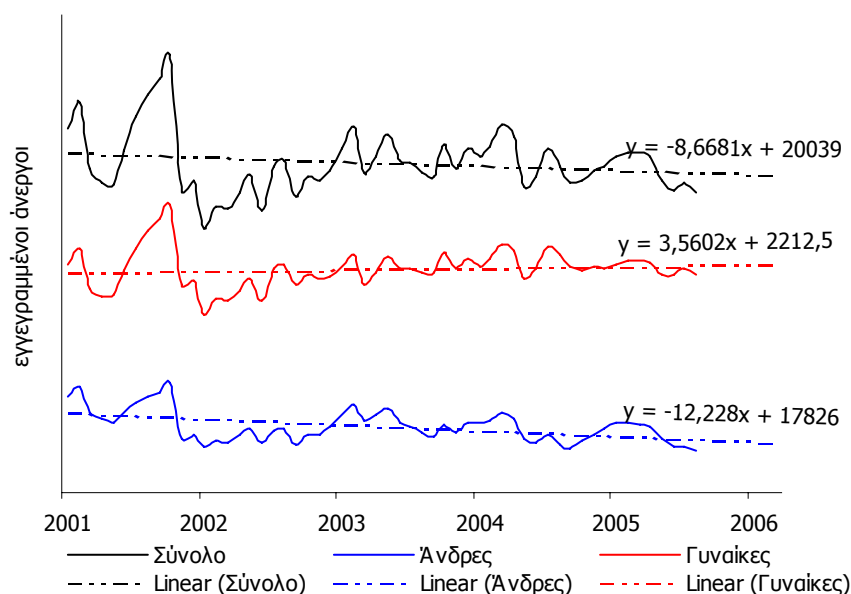
3.6.5. Ανεργία

Η σκιαγράφηση των χαρακτηριστικών της ανεργίας για το Π.Σ. Βόλου που ακολουθεί βασίζεται σε ανεπίσημα στοιχεία του ΟΑΕΔ Βόλου (2006) για το Π.Σ. Βόλου και στα στοιχεία της ΠΑΕΠ (2006) για το νομό.

Η άνιση κατανομή της ανεργίας κατά φύλο είναι ένα σημαντικό εύρημα που προέκυψε από την προηγούμενη ενότητα. Αυτό αποτυπώνεται και στο Διάγραμμα 3.6.9, όπου ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών στο Π.Σ. Βόλου φαίνεται να είναι περίπου δυόμισι φορές μεγαλύτερος των αντίστοιχων ανδρών. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που προκύπτει από το παρακάτω διάγραμμα είναι οι τάσεις ανεργίας ανά φύλο για το Π.Σ. Βόλου. Έτσι παρατηρούμε την ανεργία των γυναικών να παρουσιάζει μια μικρή αυξητική τάση σε αντίθεση με τους άνδρες των οποίων η ανεργία φαίνεται να μειώνεται με μεγαλύτερο ρυθμό (με αποτέλεσμα και η συνολική ανεργία να διαγράφει καθοδική πορεία).

Ο Πίνακας 3.6.8 αναλύει τα χαρακτηριστικά των ανέργων. Προκύπτει ότι συστηματικά ο αριθμός των ανέργων γυναικών στη Μαγνησία είναι μεγαλύτερος του αντίστοιχου της Θεσσαλίας και της Ελλάδας αγγίζοντας κατά μέσο όρο το 73% του συνόλου των ανέργων. Όσον αφορά στο επίπεδο εκπαίδευσης το μεγαλύτερο ποσοστό των ανέργων (σε κάθε χωρική ενότητα που εξετάζουμε) είναι απόφοιτοι λυκείου και ακολουθούν αυτοί που έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό (της τάξης του 15%) έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Σταθερά πάνω από 75% των ανέργων είναι ως απόφοιτοι λυκείου. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ένα σχετικά μεγάλο ποσοστό των ανέργων στη Μαγνησία, περίπου το ένα τέταρτο (σε αντίθεση με αυτά της χώρας και της περιφέρειας που είναι λίγο μικρότερα), είναι μακροχρόνιοι άνεργοι, δηλ. άνεργοι για διάστημα μεγαλύτερο των 2 ετών. Στο σύνολο των ανέργων, τόσο στη Μαγνησία όσο και στη Θεσσαλία και την Ελλάδα, υψηλό είναι και το ποσοστό αυτών χωρίς εργασία ως και 6 μήνες (που κυμαίνεται πάνω από 40% κατά μέσο όρο). Εξετάζοντας την κατανομή των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες, παρατηρείται ότι σε κάθε χωρική ενότητα την μεγαλύτερη συμμετοχή στην ανεργία έχει η ομάδα 26-35 ετών, ακολουθούμενη από την 36-45. Τέλος, αναφορικά με το επάγγελμα των ανέργων, μεγαλύτερη (κατά μέσο όρο) ανεργία παρουσιάζουν οι ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες, ακολουθούμενοι από αυτούς στην παροχή υπηρεσιών και τους πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές, ενώ σχετικά υψηλό ποσοστό ανέργων είναι υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα.

Διάγραμμα 3.6.9: Εγγεγραμμένοι άνεργοι κατά φύλο στο Π.Σ. Βόλου

Πηγή: ανεπίσημα στοιχεία του ΟΑΕΔ (2006) - ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3.6.8: Τα χαρακτηριστικά των ανέργων στην περίοδο 2004-2005

Αριθμός ανέργων		Απρ-04	Αυγ-04	Δεκ-04	Απρ-05	Αυγ-05	Νοε-05
ΕΛΛΑΔΑ		554.532	493.769	527.222	511.985	446.243	457.204
ΘΕΣΣΑΛΙΑ		51.248	37.898	38.771	40.201	36.230	33.149
ΜΑΓΝΗΣΙΑ		9.713	8.919	8.797	8.938	8.269	7.694
Φύλο ανέργων							
ΕΛΛΑΔΑ	άνδρες	37,27%	34,00%	36,86%	36,95%	32,66%	34,98%
	γυναίκες	62,73%	66,00%	63,14%	63,05%	67,34%	65,02%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	άνδρες	35,40%	29,29%	32,54%	35,12%	28,66%	29,72%
	γυναίκες	64,60%	70,71%	67,46%	64,88%	71,34%	70,28%
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	άνδρες	28,73%	24,16%	28,17%	27,93%	24,42%	26,84%
	γυναίκες	71,27%	75,84%	71,83%	72,07%	75,58%	73,16%
Επίπεδο εκπαίδευσης ανέργων							
ΕΛΛΑΔΑ	μεταπτυχιακά-διδασκτορικό	0,37%	0,46%	0,42%	0,43%	0,56%	0,46%
	ΑΕΙ-ΤΕΙ	12,66%	18,03%	13,50%	12,92%	19,13%	14,80%
	λύκειο-ΙΕΚ	45,13%	44,08%	44,68%	45,11%	43,17%	44,18%
	βασική εκπαίδευση (δημοτικό-γυμνάσιο)	38,87%	34,25%	38,03%	37,82%	31,43%	35,63%
	δεν έχει τελειώσει το δημοτικό	1,23%	1,17%	1,16%	1,24%	1,22%	1,33%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	μεταπτυχιακά-διδασκτορικό	0,15%	0,18%	0,21%	0,19%	0,24%	0,19%
	ΑΕΙ-ΤΕΙ	11,79%	18,06%	13,62%	13,08%	19,85%	16,00%
	λύκειο-ΙΕΚ	45,79%	44,80%	46,61%	46,90%	43,64%	45,67%
	βασική εκπαίδευση (δημοτικό-γυμνάσιο)	40,34%	34,46%	37,42%	38,34%	30,58%	33,58%
	δεν έχει τελειώσει το δημοτικό	1,70%	1,48%	1,41%	1,17%	1,28%	1,42%
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	μεταπτυχιακά-διδασκτορικό	0,30%	0,33%	0,43%	0,34%	0,41%	0,36%
	ΑΕΙ-ΤΕΙ	12,46%	18,62%	13,93%	13,77%	19,74%	15,92%
	λύκειο-ΙΕΚ	45,87%	44,11%	45,22%	46,15%	43,94%	44,61%
	βασική εκπαίδευση (δημοτικό-γυμνάσιο)	39,08%	34,97%	37,38%	36,22%	30,25%	34,16%
	δεν έχει τελειώσει το δημοτικό	1,94%	1,57%	1,48%	1,11%	1,05%	1,35%
Διάρκεια ανεργίας							
ΕΛΛΑΔΑ	μέχρι 1 μήνας	6,88%	7,31%	10,53%	7,69%	6,75%	14,02%
	1-6 μήνες	41,41%	35,73%	42,47%	41,65%	37,61%	34,18%
	6-12 μήνες	25,13%	26,90%	18,04%	23,53%	25,52%	20,56%
	12-24 μήνες	13,96%	16,14%	16,59%	15,40%	15,99%	16,41%
	περισσότερο από 24 μήνες	12,61%	13,92%	12,37%	11,73%	14,15%	14,83%
Θ	μέχρι 1 μήνας	5,93%	6,57%	10,77%	5,71%	6,19%	11,19%
	1-6 μήνες	39,65%	32,11%	35,20%	36,87%	30,16%	27,72%

	6-12 μήνες	22,26%	25,50%	17,97%	21,35%	24,03%	18,37%
	12-24 μήνες	15,65%	17,45%	17,98%	17,99%	19,19%	19,93%
	περισσότερο από 24 μήνες	16,51%	18,36%	18,08%	18,09%	20,44%	22,79%
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	μέχρι 1 μήνας	6,29%	7,11%	9,38%	6,53%	6,24%	11,97%
	1-6 μήνες	36,16%	32,01%	35,63%	35,04%	29,92%	26,87%
	6-12 μήνες	23,44%	23,11%	15,77%	20,60%	23,67%	18,65%
	12-24 μήνες	16,87%	18,00%	19,07%	18,34%	18,04%	18,34%
	περισσότερο από 24 μήνες	17,23%	19,78%	20,15%	19,49%	22,13%	24,17%
Ηλικία ανέργων							
ΕΛΛΑΔΑ	15-18 ετών	0,32%	0,72%	0,88%	0,28%	0,62%	0,80%
	19-25 ετών	19,99%	19,50%	19,71%	18,09%	18,69%	19,67%
	26-35 ετών	34,33%	35,38%	34,07%	34,71%	35,78%	33,86%
	36-45 ετών	24,08%	24,15%	24,31%	22,30%	24,46%	24,20%
	46-55 ετών	14,90%	14,15%	15,06%	15,66%	14,45%	15,33%
	56 ετών και άνω	6,36%	6,08%	5,96%	8,96%	6,00%	6,15%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	15-18 ετών	0,42%	0,87%	1,13%	0,34%	0,70%	0,87%
	19-25 ετών	21,78%	21,67%	22,46%	19,99%	20,44%	21,67%
	26-35 ετών	33,99%	35,69%	33,72%	35,15%	37,76%	35,90%
	36-45 ετών	24,85%	25,05%	24,20%	24,86%	24,58%	24,01%
	46-55 ετών	14,06%	12,61%	13,49%	14,81%	12,71%	13,56%
	56 ετών και άνω	4,86%	4,07%	4,40%	4,85%	3,79%	3,98%
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	15-18 ετών	0,55%	1,01%	1,08%	0,35%	0,77%	0,77%
	19-25 ετών	21,82%	19,97%	21,33%	19,56%	18,97%	20,13%
	26-35 ετών	31,58%	32,94%	31,43%	33,12%	34,97%	32,82%
	36-45 ετών	25,35%	26,00%	25,18%	25,05%	25,06%	24,50%
	46-55 ετών	14,99%	14,72%	15,38%	16,11%	14,74%	16,17%
	56 ετών και άνω	5,70%	5,35%	5,60%	5,82%	5,48%	5,61%
Επάγγελμα ανέργων							
ΕΛΛΑΔΑ	Ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη	0,60%	0,55%	0,64%	0,65%	0,61%	0,63%
	Επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή	8,05%	13,08%	8,44%	7,94%	14,10%	9,41%
	Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και συναφή	8,93%	10,45%	8,93%	9,18%	11,32%	9,89%
	Υπάλληλοι γραφείων και συναφή	20,94%	20,77%	20,70%	21,10%	20,96%	20,85%
	Παροχή υπηρεσιών και πωλητές	19,11%	16,18%	20,20%	18,75%	15,24%	19,12%
	Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	0,36%	0,25%	0,33%	0,27%	0,20%	0,29%
	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή	11,51%	10,16%	11,08%	12,14%	9,88%	10,22%
	Χείριστες μηχανημάτων και εξοπλισμού	4,18%	3,69%	4,22%	4,16%	3,61%	4,00%
	Ανειδίκευτοι εργάτες και μικροεπαγγελματίες	26,30%	24,87%	25,47%	25,79%	24,09%	25,57%
	Ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη	0,27%	0,26%	0,34%	0,33%	0,33%	0,35%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	Επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή	8,37%	13,44%	9,46%	9,01%	14,42%	10,71%
	Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και συναφή	9,74%	11,89%	10,36%	10,05%	13,03%	11,82%
	Υπάλληλοι γραφείων και συναφή	20,31%	20,57%	20,96%	20,60%	21,00%	20,67%
	Παροχή υπηρεσιών και πωλητές	16,44%	15,26%	17,17%	16,64%	15,16%	18,09%
	Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	0,26%	0,21%	0,22%	0,21%	0,15%	0,17%
	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή	13,28%	9,85%	11,47%	13,78%	9,20%	9,63%
	Χείριστες μηχανημάτων και εξοπλισμού	3,81%	3,08%	3,78%	3,81%	2,97%	3,39%
	Ανειδίκευτοι εργάτες και μικροεπαγγελματίες	27,50%	25,43%	26,23%	25,57%	23,75%	25,18%
	Ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη	0,40%	0,29%	0,40%	0,39%	0,35%	0,30%
	Επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή	8,39%	14,39%	8,90%	8,83%	15,06%	10,22%
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και συναφή	10,46%	11,99%	10,57%	11,03%	13,47%	12,31%
	Υπάλληλοι γραφείων και συναφή	16,85%	16,48%	17,88%	17,58%	17,06%	16,69%
	Παροχή υπηρεσιών και πωλητές	24,38%	20,51%	23,08%	23,76%	20,23%	23,56%
	Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	0,42%	0,33%	0,40%	0,39%	0,23%	0,25%
	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή	9,35%	8,84%	9,40%	9,68%	8,15%	8,55%
	Χείριστες μηχανημάτων και εξοπλισμού	3,41%	3,06%	3,68%	3,67%	3,08%	3,61%
	Ανειδίκευτοι εργάτες και μικροεπαγγελματίες	26,34%	24,12%	25,68%	24,67%	22,36%	24,51%

Πηγή: ΠΑΕΠ (2006) - ίδια επεξεργασία

3.6.6. Έρευνες για την ανεργία και την απασχόληση

Στα τελευταία χρόνια ο Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου (ΔΕΟΒ) έχει διεξάγει μια σειρά από έρευνες (ΔΕΟΒ 2001 2004 2005) σε μια προσπάθεια σκιαγράφησης της απασχόλησης και της ανεργίας στην πόλη. Στο Πίνακα 3.6.9 παραθέτονται τα βασικότερα ευρήματα από δυο δημοσκοπήσεις που έγιναν το 2001 και 2005 περιγράφοντας κάποια βασικά χαρακτηριστικά της απασχόληση και της ανεργίας στα αντίστοιχα έτη. Επιπλέον μια τέτοια ανάλυση επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τις διαφαινόμενες τάσεις.

Με μια πρώτη ματιά γίνεται αμέσως αντιληπτό ότι ο Βόλος είναι μια αναπτυσσόμενη πόλη, αφού γνωρίζει τόσο αύξηση του εργατικού δυναμικού όσο και της απασχόλησης (αλλά και της ανεργίας). Επιπλέον, είναι εμφανές ότι συντελείται μια σειρά διαρθρωτικών αλλαγών τόσο στην οικονομία όσο και στην αγορά εργασίας της πόλης. Έτσι, από τη μια παρατηρούμε τη σταδιακή τριτογενοποίηση της οικονομίας (με αύξηση της σημαντικότητας στην παροχή υπηρεσιών) και τη συρρίκνωση της μεταποίησης (η οποία όμως παραμένει σημαντική), ενώ από την άλλη η αγορά εργασίας αρχίζει να γίνεται πιο ευέλικτη (με ανάπτυξη ευέλικτων μορφών απασχόλησης π.χ. μερική, εποχιακή, αλλά και αύξηση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού). Όσον αφορά στη ανεργία βλέπουμε ότι πλήττει κυρίως άτομα με χαμηλό επίπεδο κατάρτισης, κάτι που καθιστά τη σημασία της δια βίου μάθησης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων, σημαντική. Ένα άλλο ζήτημα που άπτεται άμεσης και ιδιαίτερης φροντίδα είναι η επί ίσοις όροις συμμετοχή των δύο φύλων στην αγορά εργασίας, καθώς παρατηρείτε ότι, όχι μόνο η απασχόληση των γυναικών υπολείπεται σημαντικά αυτής των ανδρών, αλλά και η ανεργία που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες είναι κατά πολύ μεγαλύτερη αυτής των ανδρών (αν και διαφαίνεται μια σταθερή μείωση της διαφοράς). Τέλος, ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι με την πάροδο του χρόνου όλο και περισσότεροι άνεργοι επιλέγουν να δηλώνουν το καθεστώς τους και να ζητήσουν βοήθεια από τους αρμόδιους επίσημους φορείς (π.χ. ΟΑΕΔ, κέντρα υποστήριξης της απασχόλησης, κτλ.). Αυτό οφείλεται τόσο στην αποτελεσματική δραστηριοποίηση των φορέων αυτών αλλά και την υλοποίηση προγραμμάτων καταπολέμησης της ανεργίας, και έχει ως αποτέλεσμα από τη μια την μείωση της ανεργίας και την ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, και από την άλλη την πιο εμπεριστατωμένη γνώση και αποτίμηση της πραγματικής κατάστασης, αναφορικά με την ανεργία και την απασχόληση στον τόπο, από μέρους της πολιτείας.

Πίνακας 3.6.8: Χαρακτηριστικά της απασχόλησης και της ανεργίας στο Βόλο

	2001	2005
Δείγμα (ερωτηματολόγια)	1027	831
Ποσοστά		
οικον. ενεργού πληθυσμού:	57,1%	59,6%
απασχόλησης:	43,3%	51,2%
ανεργίας:	12,9%	14,5%
Απασχόληση		
βασικοί τομείς:	τριτογενής	τριτογενής
βασικοί κλάδοι:	▪ δημόσιος τομέας ▪ εμπόριο ▪ μεταποίηση	▪ παροχή υπηρεσιών ▪ δημόσια διοίκηση και άμυνα ▪ εκπαίδευση ▪ μεταποίηση
φύλο:	απασχόληση ανδρών 2,5 φορές των γυναικών	απασχόληση ανδρών 2 φορές των γυναικών
τύπος:	▪ πλήρη απασχόληση (95,0%) ▪ μόνιμη εργασία (89,6%)	▪ πλήρη απασχόληση (93,2%) ▪ μόνιμη εργασία (87,8%)
Ανεργία		
διάρκεια:	77,5% μακροχρόνια άνεργοι (< 12 μήνες) 22,5% άνεργοι πάνω από 24 μήνες	73,4% μακροχρόνια άνεργοι (< 12 μήνες) 27,4% άνεργοι πάνω από 24 μήνες
εγγεγραμμένοι:	48,5%	81%
φύλο:	ανεργία γυναικών 2,5 φορές των ανδρών	ανεργία γυναικών 2 φορές των ανδρών
κλάδοι:	▪ πωλητές ▪ ανειδίκευτοι εργάτες	
Αναζήτηση εργασίας		
χρόνος αναζήτησης:	82,6% ανέργων αναζητούσε ενεργά τελευταίο μήνα	91,8% ανέργων αναζητούσε ενεργά τελευταίο μήνα
τύπος απασχόλησης:	71% αναζητά πλήρη απασχόληση 12,5% δέχεται μερική απασχόληση	79,2% αναζητά πλήρη απασχόληση 7,8% δέχεται οποιοδήποτε ωράριο
εκτιμήσεις προοπτικών:	80,2% απαισιόδοξοι	62,6% απαισιόδοξοι
μετακίνηση σε άλλο τόπο:	17,6% θετική αντιμετώπιση	38,4% θετική αντιμετώπιση
Εκτιμήσεις		
δραστηριότητες σε άνηση:	▪ παροχή υπηρεσιών ▪ δημόσια διοίκηση και ένοπλες δυνάμεις ▪ ξενοδοχεία-εστιατόρια	▪ παροχή υπηρεσιών ▪ δημόσια διοίκηση και ένοπλες δυνάμεις ▪ εκπαίδευση ▪ εμπόριο
δια βίου εκπαίδευση:	70% δηλώνει υπέρ	84,1% δηλώνει υπέρ

Πηγή: ΔΕΟΒ (2001,2005) - *ιδία επεξεργασία*

3.6.7. Αξιολόγηση και συμπεράσματα

Ο Πίνακας 3.6.9 καταγράφει συνοπτικά τα κυριότερα συμπεράσματα (με τη μορφή ισχυρών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και απειλών) για το ανθρώπινο δυναμικό, την απασχόληση και την ανεργία στο Βόλο, όπως αυτά έχουν προκύψει από την ανάλυση που έχει προηγηθεί. Ανώτερος στόχος του είναι ο καθορισμός στρατηγικών κατευθύνσεων οι οποίες σχετίζονται με τα εν λόγω ζητήματα και η χάραξη των απαραίτητων μέτρων πολιτικής.

Όσον αφορά στο εσωτερικό περιβάλλον του Π.Σ. Βόλου, θετικά σημεία είναι η ποσοστιαία αύξηση της απασχόλησης (και του εργατικού δυναμικού) και η (πιο πρόσφατα) τάση μείωσης της ανεργίας, όπως επίσης το σχετικά υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και οι ενδείξεις επιχειρηματικότητας από μέρους του εργατικού δυναμικού. Θετικές χαρακτηρίζονται ακόμα οι τάσεις τριτογενοποίησης της οικονομίας αλλά η εμφάνιση στοιχείων ευελιξίας στην αγορά εργασίας, τα οποία σε συνδυασμό με τη βιομηχανική παράδοση της περιοχής, μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του Βόλου (στο βαθμό που η βιομηχανία τείνει να χωροθετείται και στις μεσαίου μεγέθους πόλεις). Τέλος, η ύπαρξη κέντρων υποστήριξης της απασχόλησης και η υλοποίηση πλήθους προγραμμάτων και Κοινοτικών πρωτοβουλιών

(π.χ. URBAN, EQUAL, NOW), συμβάλουν θετικά στην καταπολέμηση της ανεργίας και την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του εργατικού δυναμικού. Παρά τα ισχυρά σημεία, το Π.Σ. Βόλου παρουσιάζει μια σειρά από αδυναμίες που έχουν να κάνουν με το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης και το υψηλό ποσοστό ανεργίας. Σημαντικά είναι τα υψηλά ποσοστά των μακροχρόνιων ανέργων, των ανέργων με χαμηλό επίπεδο κατάρτισης καθώς και της ανεργίας των γυναικών και των νέων, υποδηλώνοντας τις κατευθύνσεις των διαρθρωτικών παρεμβάσεων που απαιτούνται. Η αποβιομηχάνιση της περιοχής αποτελεί μια άλλη σημαντική αδυναμία επιβάλλοντας της αναδιάρθρωση της βιομηχανικής ταυτότητας της περιοχής.

Πίνακας 3.6.9: SWOT ανάλυση για το εργατικό δυναμικό, την απασχόληση και την ανεργία

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
Μεγάλες ποσοστιαίες αυξήσεις στην απασχόληση και στο εργατικό δυναμικό κατά την τελευταία δεκαετία (μεγαλύτερες από αυτές του νομού, της περιφέρειας και της χώρας) Τάσεις μείωσης της (εγγεγραμμένης) ανεργίας από τα τέλη του 2001 και μετά Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού (σε σύγκριση με το νομό, την περιφέρεια και τη χώρα) Υψηλό ποσοστό του τριτογενή τομέα στην απασχόληση (σε σύγκριση με το νομό, την περιφέρεια και τη χώρα) και με αυξητικές τάσεις - τριτογενοποίηση της οικονομίας Σημαντικό ποσοστό του δευτερογενή τομέα στην απασχόληση (βιομηχανική παράδοση της περιοχής) Υψηλό ποσοστό εργοδοτών (ένδειξη επιχειρηματικότητας;) Στοιχεία ευελιξίας στην αγορά εργασίας Ύπαρξη κέντρων υποστήριξης της απασχόλησης και υλοποίηση πλήθους προγραμμάτων για την καταπολέμηση της ανεργίας και την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού	Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης (σε σύγκριση με το νομό, την περιφέρεια και τη χώρα) Μεγαλύτερη αύξηση του εργατικού δυναμικού σε σχέση με αυτήν της απασχόλησης Υψηλό ποσοστό ανεργίας (μεγαλύτερο του εθνικού μέσου όρου) Μικρή συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό (σχεδόν το ήμισυ των ανδρών) Μικρή συμμετοχή των νέων στην απασχόληση Μεγάλο ποσοστό ανεργίας των γυναικών (σχεδόν διπλάσια των ανδρών) και με αυξητικές τάσεις Υψηλό ποσοστό ανεργίας των νέων Μεγάλο ποσοστό μακροχρόνιων ανέργων Υψηλή ανεργία σε δραστηριότητες με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης - κατάρτισης Μείωση του ποσοστού του δευτερογενή τομέα στην απασχόληση (αποβιομηχάνιση της περιοχής)
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
Επιχειρησιακά προγράμματα ανάπτυξης και ο αναπτυξιακός νόμος Προγράμματα απασχόλησης, καταπολέμησης της ανεργίας και επαγγελματικής κατάρτισης Πόροι της ΕΕ Αναδυόμενες γειτονικές αγορές Διεθνοποίηση και Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση Τουριστική ανάπτυξη της περιοχής Ευέλικτες μορφές εργασίας	Διαρθρωτικές αλλαγές και κινητικότητα επιχειρήσεων και εργατικού δυναμικού Αύξηση ανταγωνισμού και χαμηλό επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης στη χώρα Ανεπαρκές θεσμικό (κοινωνικό) πλαίσιο για την ανάπτυξη ευέλικτων μορφών εργασίας Μη ταίριασμα της κατάρτισης με τις απαιτήσεις της αγοράς Αντιφάσεις στο σύγχρονο τρόπο ζωής, δυσκολίες εναρμόνισης απαιτήσεων οικογενειακής ζωής και εργασίας (ελλείψεις υποδομών)

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Παράλληλα με τις εσωτερικές αδυναμίες και δυνατότητες, ευκαιρίες και απειλές από το εξωτερικό περιβάλλον επηρεάζουν το ανθρώπινο δυναμικό και τις δυνατότητες απασχόλησης στο Π.Σ. Βόλου. Ευκαιρίες αποτελούν τα Επιχειρησιακά προγράμματα του Υπουργείου Ανάπτυξης, που βοηθούν σημαντικά στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της (αυτο)απασχόλησης, ο αναπτυξιακός νόμος, που δημιουργεί κίνητρα για εγκατάσταση επιχειρήσεων στην περιοχή, αλλά και τα

διάφορα προγράμματα απασχόλησης (απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας π.χ. STAGE) και επαγγελματικής κατάρτισης, που συμβάλουν στην καταπολέμηση της ανεργίας. Οι πόροι του Γ' αλλά κυρίως του Δ' ΚΠΣ αποτελούν ιδανική ευκαιρία για μια σειρά δράσεων που στόχο θα έχουν την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της καταπολέμησης της ανεργίας. Επίσης, οι αναδυόμενες αγορές στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη αλλά και η πιθανή ένταξη της Τουρκίας δημιουργούν (μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) τόσο επιχειρηματικές ευκαιρίες όσο και δεξαμενές ζήτησης καταρτισμένου και επιστημονικού στελεχιακού δυναμικού (π.χ. τεχνικές εταιρείες, αναπτυξιακές εταιρείες) το οποίο μπορεί να αντληθεί από τον ελληνικό χώρο λόγω γειτνίασης. Παράλληλα, η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής (Πήλιο, Σποράδες) αποτελεί ευκαιρία για την δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας, ενώ η ανάπτυξη ευέλικτων μορφές εργασίας βοηθά στην κοινωνική ένταξη μειονεκτούσων κοινωνικών ομάδων (π.χ. γυναίκες), στη μείωση της ανεργίας, και ενισχύει την ευελιξία των παραγωγικών δομών. Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και η διεθνοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων αποτελεί μια πρόκληση, λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού και του χαμηλού επιπέδου οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης στη χώρα, απαραίτητο στοιχείο της οποίας είναι το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό σε συνδυασμό με την κατάλληλη παραγωγική εξειδίκευση και προβολή της πόλης. Από την άλλη μεριά, οι διαρθρωτικές αλλαγές είναι σημαντική απειλή για την περιοχή, καθώς τόσο η βιομηχανία τείνει να χωροθετείται σε περιοχές χαμηλού εργατικού κόστους, όσο και το εργατικό δυναμικό γίνεται πιο κινητικό (με αποτέλεσμα την εισροή του στην περιοχή για μια σειρά από λόγους που έχουν να κάνουν με την ποιότητα ζωής). Επιπλέον, ενώ η σημασία της κατάρτισης είναι σημαντική δυστυχώς τα υπάρχοντα συστήματα κατάρτισης (συνεχιζόμενης και αρχικής) κρίνονται με βάση τις αξιολογήσεις ανεπαρκή ή αδύναμα να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις τις αγοράς. Τέλος, η εναρμόνιση της οικογενειακής ζωής και της εργασίας αποτελούν πρόβλημα για πολλούς εργαζομένους. Οι εταιρείες και οι εργασιακοί χώροι δεν είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι ή δεν έχουν υποδομές, όπως φύλαξη παιδιών. Τα ιδιωτικά ή δημοτικά κέντρα φύλαξης παιδιών κοστίζουν ενώ και ο αριθμός τους είναι αρκετά μικρός σε σχέση με την ζήτηση. Όλα αυτά σε σχέση με την έλλειψη εύκαμπτων μορφών εργασίας δημιουργούν σημαντικά προβλήματα στην γυναικεία απασχόληση και στην ουσιαστική ισότητα των ευκαιριών.

3.7. Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ

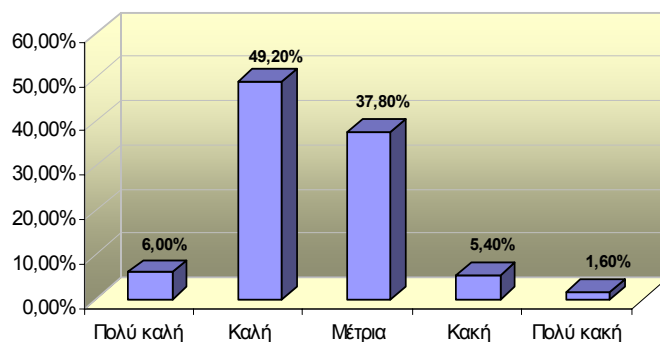
3.7.1 Εισαγωγή

Η έρευνα (Κρητικού 2003) καταγράφει τους προβληματισμούς, τις αντιλήψεις και τις προτάσεις των κατοίκων της πόλης, προκειμένου να ληφθούν υπόψη σε μία αναπτυξιακή διαδικασία, με στόχο, όχι μόνο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας ζωής στην πόλη, αλλά και την προώθηση της έννοιας του συμμετοχικού σχεδιασμού, ως μέθοδο αναπτυξιακής στρατηγικής. Οι πολίτες του Βόλου ρωτήθηκαν για μία σειρά από θέματα που αφορούν στη σφαιρική ανάπτυξη της πόλης αλλά και στις απόψεις τους για τα πλεονεκτήματα / μειονεκτήματά της. Αναλυτικότερα, ζητήθηκε η άποψή τους για την υφιστάμενη κατάσταση του Π.Σ. Βόλου, οι προσδοκίες τους για το μέλλον της πόλης, ενώ τέλος κλήθηκαν να δηλώσουν τον βαθμό αποδοχής τους σε διάφορες αναπτυξιακές προτάσεις και πολιτικές. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από κλειστού τύπου ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, ενώ ζητείται και η συμφωνία / διαφωνία των πολιτών σε συγκεκριμένες προτάσεις. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το 2003 σε 370 κατοίκους του Π.Σ. Βόλου, από μία ομάδα ερευνητών-φοιτητών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

3.7.2 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του Π.Σ. Βόλου

Ξεκινώντας την έρευνα στους κατοίκους της πόλης, ζητήθηκε η άποψή τους ως προς την υφιστάμενη κατάσταση του Βόλου, σχετικά με κάποιους σημαντικούς τομείς που επηρεάζουν άμεσα την καθημερινή ζωή του πολίτη. Αρχικά, διερευνήθηκε η ποιότητα της ζωής στην πόλη, γεγονός που αποτελεί πρωταρχικό ζητούμενο στο σύγχρονο αστικοποιημένο περιβάλλον. Ορίζοντας τον όρο «ποιότητα ζωής», ζητήθηκε από τους κατοίκους να τον συσχετίσουν με τον τυχόν «χαμένο» χρόνο σε μετακινήσεις, το επίπεδο ασφάλειας, την ρύπανση και ηχορύπανση του περιβάλλοντος, αλλά και τις δυνατότητες που παρέχονται για αναψυχή και πολιτισμό. Η έρευνα ανέδειξε πως η πλειοψηφία του δείγματος (σχεδόν 50%) θεωρεί καλή την ποιότητα ζωής στο Βόλο, προσδίδοντάς της έτσι, ένα ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα. Αξιόλογο βέβαια, είναι και το ποσοστό που λαμβάνει η απάντηση «μέτρια» (38%), η οποία δόθηκε κυρίως από τις νεανικές ομάδες του πληθυσμού και αιτιολογήθηκε με τις περιορισμένες δυνατότητες που προσφέρει η πόλη, αλλά και κάθε μεσαία πόλη γενικότερα, σε αναψυχή και πολιτισμό. Όσον αφορά τέλος το ποσοστό των ακραίων απαντήσεων, δημιουργήθηκε από τις πιο ηλικιωμένες και χαμηλότερου μορφωτικού επιπέδου ομάδες του

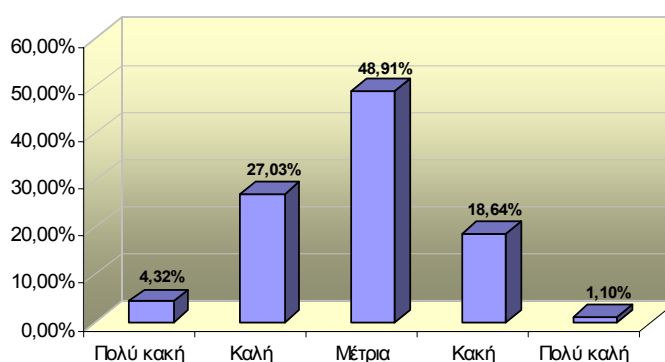
Ποιότητα ζωής στο Βόλο

δείγματος, γεγονός που ίσως να υποδηλώνει, αφενός μεν τις λιγότερες απαιτήσεις που έχουν από την πόλη οι συγκεκριμένες ομάδες, αφετέρου δε, την τάση μυθοποίησης του παρελθόντος που παρατηρείται σε ηλικιωμένους.

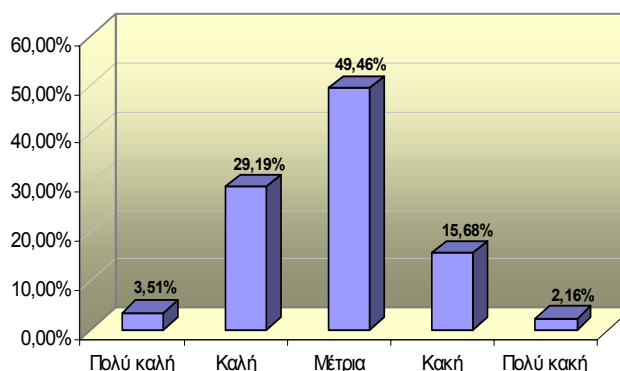
Στη συνέχεια, ζητήθηκε η αξιολόγηση της ποιότητας των υποδομών της πόλης, όσον αφορά τους δρόμους, τις πλατείες, τους ελεύθερους χώρους, τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης κλπ. Ως επί των πλείστων, η ποιότητα των υποδομών χαρακτηρίζεται μέτρια (με ποσοστό 49%), με μεγαλύτερο μειονέκτημα την έλλειψη χώρων στάθμευσης στο κέντρο της πόλης, καθώς και τους ανεπαρκείς χώρους πρασίνου και πλατειών, παρατήρηση που επισημάνθηκε κυρίως από τους ερωτώμενους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 35-44 ετών. Ωστόσο, προκαλεί ενδιαφέρον ένα 20% του δείγματος που χαρακτηρίζει κακή την ποιότητα των υποδομών του Βόλου, θεωρώντας εξαιρετικά σημαντικές τις παραπάνω ελλείψεις. Το γεγονός αυτό πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο προβληματισμού, αφού επηρεάζει σημαντικά την εικόνα, την ποιότητα ζωής στην πόλη αλλά και την ευημερία των κατοίκων, γενικότερα.

Ποιότητα υποδομών του Βόλου

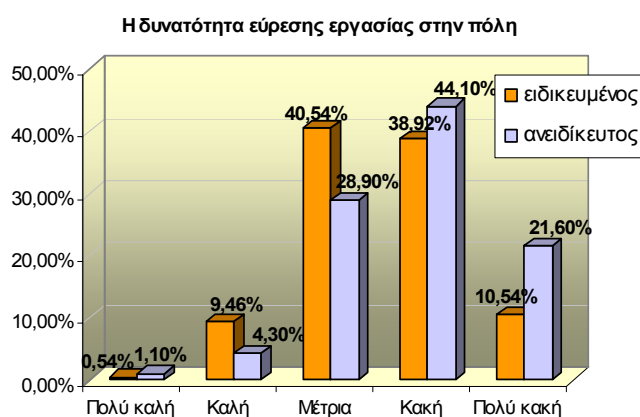
Ο Βόλος είναι μία πόλη με μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον, τόσο κατά τους θερινούς, όσο και κατά τους χειμερινούς μήνες, εξαιτίας της πλεονεκτικής γεωγραφικής της θέσης (συνδυασμός βουνού και θάλασσας, Πήλιο-Σποράδες). Ως εκ τούτου, η ανταγωνιστικότητα των τουριστικών επιχειρήσεων της πόλης, έχει –ή θα έπρεπε να έχει – σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Παρ' όλα αυτά, η ανταγωνιστικότητα ή με άλλα λόγια, η σχέση μεταξύ ποιότητας και τιμής των τουριστικών επιχειρήσεων, θεωρείται *μέτρια* από την πλειοψηφία του δείγματος. Οι πολίτες έκριναν κυρίως τα εστιατόρια και «τσιπουράδικα» της παραλίας, ενώ άλλου είδους τουριστικές επιχειρήσεις, φαίνεται πως είτε δεν υπάρχουν είτε δεν είναι γνωστές στους περισσότερους κατοίκους. Ταυτόχρονα, το ποσοστό του χαρακτηρισμού «μέτρια» ενισχύθηκε από την έλλειψη σύγχρονων, πολυτελών

Ανταγωνιστικότητα των τουριστικών επιχειρήσεων

ξενοδοχείων στην πόλη⁸. Δεν είναι βέβαια τυχαία η ηλικιακή και μορφωτική εικόνα του δείγματος που χαρακτήρισε την ανταγωνιστικότητα των τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά και την υφιστάμενη κατάσταση γενικότερα. Αντιθέτως, παρατηρείται η τάση στις μεγαλύτερες ηλικίες για περισσότερο ακραίες απαντήσεις, ενώ η σχέση γίνεται αντιστρόφως ανάλογη στην περίπτωση αύξησης του μορφωτικού επιπέδου. Η κατανομή αυτή μπορεί να εξηγηθεί είτε με την άγνοια είτε με την μη χρησιμοποίηση των τουριστικών επιχειρήσεων από τις πιο ηλικιωμένες ομάδες του πληθυσμού, ενώ το αντίθετο συμβαίνει στους νεότερους τις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι ενημερώνονται, συγκρίνουν, κρίνουν και απαιτούν περισσότερα.

Ένας από τους κυριότερους παράγοντες επιλογής του τόπου κατοικίας, αλλά και αξιολόγησης της πόλης, είναι η δυνατότητα εύρεσης εργασίας ανάλογης των προσδοκιών του ατόμου, στη συγκεκριμένη περιοχή. Ο Βόλος είναι μία πόλη με έντονο πρόβλημα ανεργίας, γεγονός που αποδεικνύεται όχι μόνο από τα στατιστικά στοιχεία⁹, αλλά και από τις εμπειρίες των ίδιων των κατοίκων. Η κατάσταση στο θέμα της απασχόλησης μοιάζει ανησυχητική, τόσο για τους ανειδίκευτους, όσο και για το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Συγκεκριμένα, η δυνατότητα εύρεσης εργασίας στην πόλη θεωρείται κακή για τους ανειδίκευτους και μέτρια προς κακή για όσους έχουν ειδική κατάρτιση (σπουδές ή εμπειρία). Χαρακτηριστικό δε και των δύο ερωτήσεων, είναι το υψηλό, σχετικά, ποσοστό που συγκεντρώνει η απάντηση «πολύ κακή», η οποία δόθηκε από κάθε ηλικία και εκπαιδευτικό επίπεδο του δείγματος. Μάλιστα, παρατηρήθηκε έντονη δυσaréσκεια των νεανικών ομάδων δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι αναγκάζονται, συχνά, να μεταναστεύουν προς μεγαλύτερα αστικά κέντρα (Αθήνα-Θεσσαλονίκη). Σύμφωνα με τους περισσότερους ανέργους, η παλαιότερη αποβιομηχάνιση, καθώς και η έλλειψη μεγάλων επενδύσεων στην ευρύτερη περιοχή, αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στην οικονομική ανάπτυξη και εξέλιξη του εργατικού δυναμικού.

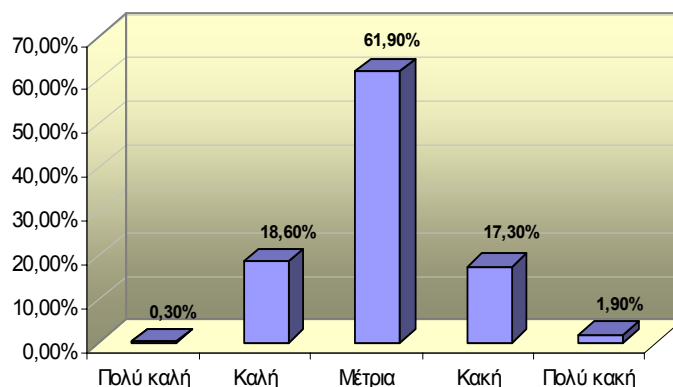
Η οικονομική κατάσταση μιας μέσης οικογένειας του Βόλου, συγκρινόμενη με το μέσο όρο της χώρας θεωρείται μέτρια, με ποσοστό περίπου 62%. Μεγάλο ενδιαφέρον όμως παρουσιάζουν τα σχετικά υψηλά και παρόμοια ποσοστά που συγκέντρωσαν οι απαντήσεις καλή και κακή (κοντά στο 18%). Η κατανομή αυτή υποδηλώνει έντονες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες στο Π.Σ. Βόλου, εις βάρος μάλιστα των ηλικιωμένων κατοίκων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι τείνουν να πιστεύουν πως η κατάσταση χαρακτηρίζεται κακή. Αντιθέτως, ένα υψηλό ποσοστό των κατοίκων

⁸ Η έρευνα διεξήχθη πριν την λειτουργία του ξενοδοχείου "Volos Palace"

⁹ Το ποσοστό ανεργίας στο Π.Σ Βόλου κυμαίνεται γύρω στο 12%, σύμφωνα με την απογραφή της ΕΣΥΕ, του 2001

τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δηλώνει πως η οικονομική κατάσταση μίας μέσης οικογένειας στο Βόλο είναι καλή. Εύλογα συμπεραίνουμε πως η απόψεις των κατοίκων εξαρτώνται και από το είδος της απασχόλησης και το ύψος της αμοιβής τους, η οποία καθορίζει τις περαιτέρω ανέσεις και την γενικότερη οικονομική κατάσταση του ατόμου.

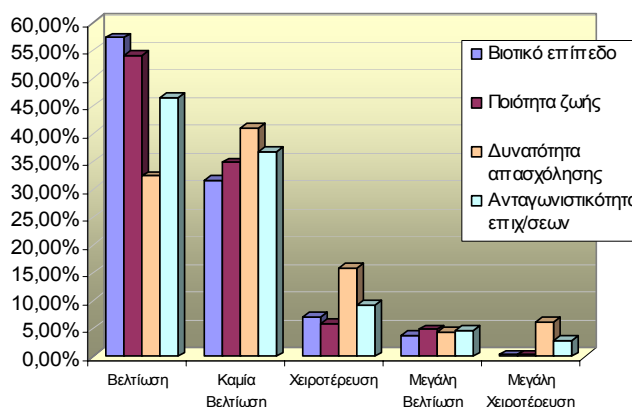
Η οικονομική κατάσταση της μέσης οικογένειας του Βόλου

3.7.3 Οι προσδοκίες των κατοίκων για το προσεχές μέλλον της πόλης

Στη συνέχεια της έρευνας ζητήθηκε από τους κατοίκους να εκφράσουν τις προσδοκίες τους για την επόμενη 5ετία, όσον αφορά το βιοτικό επίπεδο και την ποιότητα ζωής στην πόλη, τη δυνατότητα εύρεσης εργασίας, καθώς και την ανταγωνιστικότητα των τοπικών επιχειρήσεων. Ενώ διαφαίνεται μία σχετική αισιοδοξία για το μελλοντικό βιοτικό επίπεδο των κατοίκων, την ποιότητα ζωής και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα από τους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεν παρατηρείται το ίδιο με τον τομέα της απασχόλησης. Συγκεκριμένα, ένα μεγάλο ποσοστό του δείγματος (41%) δεν περιμένει καμία βελτίωση για την επόμενη 5ετία, ενώ αξιόλογο είναι το ποσοστό που αναμένει ακόμα και αύξηση του ποσοστού ανεργίας (16%). Τέλος, όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της περιοχής, προβλέπεται κυρίως βελτίωση ή καμία βελτίωση, με ποσοστά 45% και 37%, αντίστοιχα. Γενικεύοντας, βλέπουμε από τη μία μεριά, προσδοκίες για αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων, ενώ από την άλλη, δεν προσδοκάται καμία βελτίωση στην δυνατότητα εύρεσης εργασίας στην πόλη. Η προφανής ασυμβατότητα των απαντήσεων υποδηλώνει το γεγονός ότι δεν έχει γίνει πλήρως κατανοητή η σύνδεση των τοπικών επιχειρήσεων με την δυνατότητα απασχόλησης, αλλά και οι αλυσιδωτές, θετικές επιδράσεις που προκαλεί στην τοπική οικονομία η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αυτών.

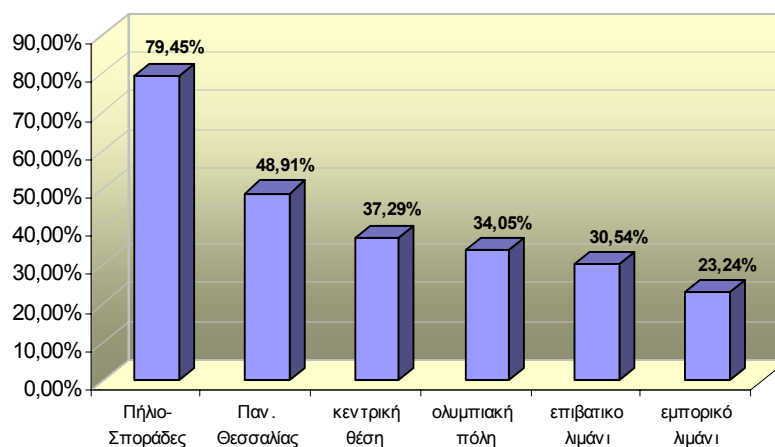
Προσδοκίες για το προσεχές μέλλον

3.7.4 Τα ισχυρότερα πλεονεκτήματα του Βόλου

Ένα από τα σημαντικότερα ερωτήματα της έρευνας αφορά την γνώμη των κατοίκων για τα ισχυρότερα πλεονεκτήματα (αλλά και μειονεκτήματα) του Βόλου, αποκαλύπτοντας τους τομείς στους οποίους, σύμφωνα με τους κατοίκους, θα μπορούσε να στηριχθεί η μελλοντική ανάπτυξη της πόλης. Επιλέγοντας 3 μέσα από 12 πιθανά πλεονεκτήματα, οι κάτοικοι τόνισαν ιδιαίτερα τη σημαντικότητα του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, που προσφέρει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης του τουρισμού. Η γειτνίαση της πόλης με το Πήλιο και τις Σποράδες θεωρήθηκε εξαιρετικά σημαντική από το 79% του δείγματος, ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι έχει λάβει υψηλά ποσοστά από κάθε ηλικία και εκπαιδευτική βαθμίδα. Διατηρεί, μάλιστα, η προτίμηση αυτή, μεγάλη διαφορά από την δεύτερη, που είναι η ύπαρξη Πανεπιστημίου και ερευνητικών κέντρων στην περιοχή, η οποία επιλέχθηκε κυρίως από τους αποφοίτους ΑΕΙ. Στη σειρά των προτιμήσεων ακολουθούν, με μικρότερα ποσοστά, η κεντρική θέση της πόλης στον ελληνικό χώρο, η κατάταξη του Βόλου στις ολυμπιακές πόλεις του 2004, καθώς και η ύπαρξη του επιβατικού λιμανιού. Η γεωγραφική θέση της πόλης θεωρήθηκε σημαντικό προνόμιο από τους νέους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που δήλωσαν πως η απόστασή της από τα μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα-Θεσσαλονίκη) ευνοεί την κινητικότητα ατόμων και υπηρεσιών και διευκολύνει την ανάπτυξη νέων επενδύσεων. Τέλος, ενδιαφέρον παρουσιάζει η ιεράρχηση των κατοίκων για το επιβατικό και εμπορικό λιμάνι του Βόλου: η ύπαρξη του επιβατικού λιμανιού, θεωρείται αρκετά πιο σημαντική, απ' ό,τι η ύπαρξη του εμπορικού (με διαφορά 7 ποσοστιαίες μονάδες), ιδιαίτερα από τις νεανικές ομάδες του πληθυσμού. Το γεγονός αυτό αντιστρέφει μια παγιωμένη αντίληψη για την πόλη, απαξιώνοντας την βιομηχανική και ενισχύοντας την τουριστική της διάσταση.

Τα ισχυρότερα πλεονεκτήματα της πόλης

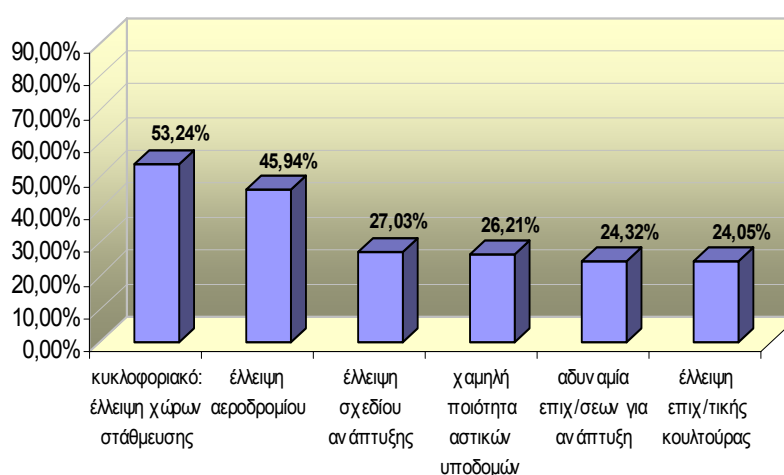

3.7.5 Τα ισχυρότερα μειονεκτήματα του Βόλου

Ακολουθώντας, θεωρήθηκε σκόπιμο να εντοπισθούν τα καίρια μειονεκτήματα της πόλης, τα οποία αποτελούν τροχοπέδη στην βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην περαιτέρω ανάπτυξη του Βόλου. Όπως φαίνεται και στο παραπάνω διάγραμμα, το κυκλοφοριακό πρόβλημα έρχεται πρώτο σε σπουδαιότητα, με ποσοστό 53%. Οι περιορισμένοι χώροι στάθμευσης στην πόλη και ειδικότερα στο

κέντρο, απασχολούν κάθε ομάδα του πληθυσμού και κατατάσσουν το κυκλοφοριακό ως το μεγαλύτερο μειονέκτημα της πόλης. Πολύ σημαντική άλλωστε θεωρείται και η έλλειψη πολιτικού αεροδρομίου στην ευρύτερη περιοχή και γενικότερα η ελλιπής σύνδεση της πόλης με την υπόλοιπη χώρα και το εξωτερικό, μειονέκτημα που ψηφίστηκε με συνολικό ποσοστό 46%. Το μειονέκτημα αυτό, συγκέντρωσε πολύ μεγάλα ποσοστά, ιδίως από τα άτομα 35-54 ετών και συνδέθηκε, όχι μόνο με τη «δυσκολία» των μετακινήσεων, αλλά και με την έλλειψη μεγάλων βιομηχανιών στην περιοχή (αντικίνητρο προσέλκυσης επενδύσεων). Ακολουθούν ως ισχυρά μειονεκτήματα, η έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδίου ανάπτυξης για την πόλη, η χαμηλή ποιότητα των αστικών υποδομών, η αδυναμία των μικρών επιχειρήσεων για εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και η έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας που δεν ενθαρρύνει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Τα μειονεκτήματα αυτά κρίθηκαν ως βασικά κυρίως από τις νεότερες και πιο μορφωμένες ομάδες του δείγματος, που διέκριναν γενικότερα, χαμηλή επιχειρηματική δραστηριότητα στην περιοχή, τόσο από ποσοτική όσο και από ποιοτική άποψη. Επίσης, η χαμηλή ποιότητα των υποδομών του Βόλου φαίνεται να προβληματίζει περισσότερο τους νέους αποφοίτους ΑΕΙ, οι οποίοι διεκδικούν καλύτερη ποιότητα δομημένου περιβάλλοντος ¹⁰.

Τα ισχυρότερα μειονεκτήματα της πόλης

¹⁰ Θα ήταν ενδιαφέρον να αναφερθούν εδώ οι απαντήσεις των κατοίκων που, επιλέγοντας την απάντηση «άλλο», σημείωσαν τον δικό τους προβληματισμό για τα μειονεκτήματα του Βόλου (1,6%). Οι απαντήσεις μεταφέρονται αυτούσιες:

1. Το Π.Σ.Β. δεν συνδέεται άμεσα με δίκτυο του ΟΣΕ, αλλά υπάρχει ενδιάμεσος σταθμός στη Λάρισα.
2. Η έλλειψη τοπώσημων (landmarks), όχι απαραίτητα κτιρίων.
3. Η έλλειψη εμπορικής ανάπτυξης.
4. Η συντηρητική και οπισθοδρομική νοοτροπία των ντόπιων.
5. Η οικονομική δυσπραγία, δεν υπάρχουν δηλ. οικονομικές δυνατότητες στην πόλη, όπως π.χ. στη Λάρισα.
6. Ο συντηρητισμός και η αυταπάτη των κατοίκων της πόλης, που θεωρούν ότι ο Βόλος υπερέρχει των υπολοίπων πόλεων της Θεσσαλίας και δεν χρειάζεται περαιτέρω ανάπτυξη.

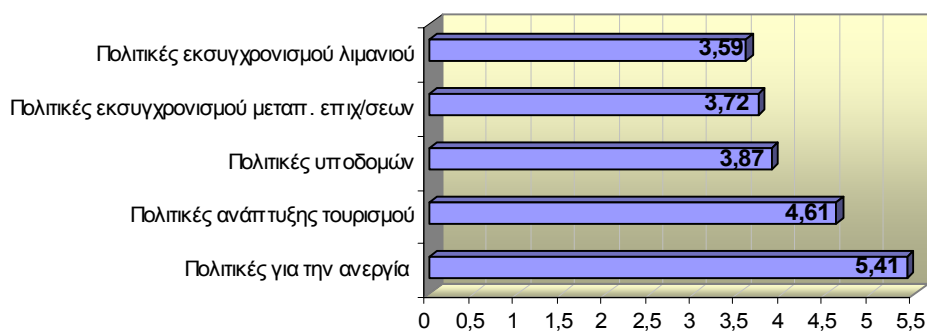
3.7.6 Οι σημαντικότερες πολιτικές για το μέλλον του Βόλου

Σκοπός της συγκεκριμένης ερώτησης είναι η κατάταξη, κατά σειρά σπουδαιότητας, διαφόρων πολιτικών, προκειμένου να διερευνηθούν οι τομείς που απασχολούν περισσότερο τους κατοίκους και χρήζουν άμεσης παρέμβασης. Επιλέχθηκαν οι 5, ανάμεσα από 7 πιθανές πολιτικές (Πίνακας 3.7.1), ενώ διεξήχθη εσωτερική βαθμολόγηση της σπουδαιότητας της κάθε μιας, έτσι ώστε να έχουμε μια συνολική εικόνα των προτιμήσεων των κατοίκων.

Πίνακας 3.7.1: Οι πολιτικές για το μέλλον της πόλης ανά βαθμό σημαντικότητας

1. Πολιτικές για την ανεργία	5,41
2. Πολιτικές ανάπτυξης τουρισμού	4,61
3. Πολιτικές υποδομών	3,87
4. Πολιτικές εκσυγχρονισμού μεταποιητικών επιχειρήσεων	3,72
5. Πολιτικές εκσυγχρονισμού λιμανιού	3,59

Οι πολιτικές για το μέλλον της πόλης, ανα βαθμό σημαντικότητας

Επιβεβαιώνεται για ακόμη μία φορά πως ο Βόλος είναι μία πόλη που χρειάζεται άμεσα πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας. Οι πολιτικές αυτές θεωρούνται πολύ σημαντικές για κάθε ομάδα ηλικίας και μόρφωσης, προβληματίζουν δε, ιδιαίτερα το νεανικό πληθυσμό, ο οποίος αναγκάζεται πολλές φορές να αναζητά εργασία σε μεγαλύτερα αστικά κέντρα. Πολύ σημαντικές θεωρούνται και οι πολιτικές ανάπτυξης του τουρισμού στην πόλη, οι οποίες έρχονται δεύτερες στην κατάταξη σπουδαιότητας. Το γεγονός αυτό είναι εύλογο, αν θυμηθούμε πως το κυριότερο πλεονέκτημα του Βόλου θεωρείται η γειτνίαση της πόλης με Πήλιο και Σποράδες και γενικότερα το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, που αποτελεί κίνητρο περαιτέρω ανάπτυξης του τουρισμού. Μετά τον τουρισμό, σημαντική θεωρείται η βελτίωση των αστικών υποδομών του Βόλου, λύνοντας κυρίως το πρόβλημα της στάθμευσης και των στενών δρόμων του κέντρου, που θα βελτιώσουν την καθημερινή ζωή του πολίτη και κατ' επέκταση την ποιότητα ζωής στην πόλη. Με μικρή διαφορά ακολουθούν οι πολιτικές εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης των μεταποιητικών επιχειρήσεων της περιοχής, που θα αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα των τοπικών επιχειρήσεων και θα ενισχύσουν την οικονομία της περιοχής,

γενικότερα. Τέτοιες πολιτικές θα μπορούσαν να είναι: κίνητρα τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, ενίσχυση μηχανισμών υποστήριξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ενίσχυση δομών και μηχανισμών πιστοποίησης και ποιοτικού ελέγχου, νέες βιομηχανικές υποδομές κα. Τελευταίες από τις σπουδαιότερες πολιτικές έρχονται οι πολιτικές εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του επιβατικού λιμανιού, οι οποίες θα προσφέρουν αρτιότερες υποδομές και υπηρεσίες στους επισκέπτες και θα συνδέουν το Βόλο με περισσότερα λιμάνια της χώρας, ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

3.7.7 Αναπτυξιακές προτάσεις για την πόλη

Το τελευταίο ερώτημα περιλαμβάνει μία σειρά από αναπτυξιακές προτάσεις που επιδιώκουν να αναδείξουν σταδιακά το Βόλο σε μία πόλη υψηλής ποιότητας κατοικίας και διαβίωσης, επιστήμης και σύγχρονων τεχνολογιών, πολιτισμού και τουρισμού. Στις προτάσεις αυτές ζητήθηκε από τους κατοίκους να δηλώσουν τη συμφωνία ή διαφωνία τους, ενώ ταυτόχρονα υπήρχε η δυνατότητα διατήρησης ουδέτερης στάσης, με τη απάντηση «δε γνωρίζω». Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι και οι 10 προτάσεις έτυχαν ευρείας αποδοχής από την πλειοψηφία του δείγματος, πολλές από αυτές δε, φάνηκε πως είναι, όχι μόνο επιθυμητές αλλά αναγκαίες για την βελτίωση της πόλης (Πίνακας 3.7.2). Ταυτόχρονα, οι περισσότεροι κάτοικοι φάνηκαν θετικοί στην ιδέα των αλλαγών, ακόμα και σε αυτές που θεωρούνται «ρίζοσπαστικές» και αλλάζουν, στην ουσία, την ταυτότητα της πόλης.

Πίνακας 3.7.2: Αναπτυξιακές προτάσεις για την βελτίωση της πόλης

Αναπτυξιακές προτάσεις	Αποδοχή	%
Θέσεις στάθμευσης στο κέντρο της πόλης-καταπολέμηση παράνομης στάθμευσης	351	94,86%
Εκσυγχρονισμός-επέκταση επιβατικού λιμανιού	348	94,05%
Εκσυγχρονισμός σύνδεσης Βόλου-Λάρισας με προαστιακό τρένο ταχείας κυκλοφορίας, σύνδεση Θεσσαλικών πόλεων	338	91,35%
Δημιουργία μυθολογικό πάρκου, αξιοποίηση ιστορικής κληρονομιάς	321	86,75%
Δημιουργία γραμμής τραμ: Αγριά – Αλυκές - Σιδηροδρομικό Σταθμό	285	77,02%
Απόδοση κέντρου στους πεζούς, διαμόρφωση πεζοδρομίων	275	74,32%
Δημιουργία ενιαίου πεζόδρομου Άναυρο-Μπουρμπουλήθρα	275	74,32%
Μετεγκατάσταση σιδηροδρομικού σταθμού στην είσοδο της πόλης	269	72,70%
Διοικητική ενοποίηση Π.Σ.Βόλου (Νέα Ιωνία, Βόλο, Ιωλκό)	219	59,18%
Μετεγκατάσταση εμπορικού λιμανιού στην παραλία του Αλμυρού	202	54,59%

Πηγή: *ιδία επεξεργασία*

Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, η επίλυση του προβλήματος στάθμευσης στο κέντρο της πόλης, θεωρείται, ομόφωνα, η πιο σημαντική πρόταση. Άλλωστε, το κυκλοφοριακό πρόβλημα κρίθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα μειονεκτήματα του Βόλου, που δυσχεραίνει την καθημερινή ζωή του πολίτη. Εξίσου καθολική ήταν και η αποδοχή της πρότασης για εκσυγχρονισμό και επέκταση του επιβατικού λιμανιού, με δημιουργία υποδομών για κρουαζιερόπλοια, σύγχρονες τουριστικές υπηρεσίες και επέκταση γραμμών προς το Αιγαίο. Στόχος είναι τόνωση του τουρισμού της περιοχής, με την προσέλκυση νέων ταχύπλων σκαφών που θα συνδέονται με τα νησιά του Αιγαίου, τη Θεσσαλονίκη και τη Ραφήνα. Οι προτιμήσεις των κατοίκων φανερώνουν το έντονο πρόβλημα της πόλης ως προς τις μετακινήσεις και την σύνδεσή της με την υπόλοιπη Ελλάδα. Έτσι, το 91% του δείγματος συμφωνεί με

την σύνδεση Βόλου-Λάρισας με ηλεκτρικό προασιακό τρένο ταχείας κυκλοφορίας, με μακροπρόθεσμο στόχο την σύνδεση και των τεσσάρων θεσσαλικών πόλεων ¹¹.

Στη συνέχεια, με ποσοστό αποδοχής 87%, έρχεται η πρόταση για τη δημιουργία Μυθολογικού Πάρκου διεθνών προδιαγραφών και την αξιοποίηση της ιστορικής κληρονομιάς της περιοχής, με στόχο τη δημιουργία ενός πολιτιστικού πόλου ανάπτυξης, που θα αναδεικνύει τα αρχαία ευρήματα του νομού και θα προβάλλει την Αργοναυτική εκστρατεία και την ιστορία της αρχαίας Ιωλκού.

Στο γενικότερο πλαίσιο επέκτασης και εκσυγχρονισμού των μεταφορών εντός και εκτός Βόλου, προτείνεται η δημιουργία γραμμής Τραμ, που θα συνδέει, αρχικά, την Αγρία με τις Αλυκές, καθώς και το κέντρο της πόλης με το σιδηροδρομικό σταθμό. Το 77% του πληθυσμού συμφωνεί με την παραπάνω πρόταση και θεωρεί πως το Τραμ θα αναβαθμίσει την εικόνα της πόλης. Ωστόσο, το 13% του δείγματος εξέφρασε την ανησυχία ότι μία γραμμή τραμ θα ενέτεινε το, ήδη υπάρχων, κυκλοφοριακό πρόβλημα της πόλης.

Με παρόμοιο ποσοστό αποδοχής από τους κατοίκους, που κυμαίνεται μεταξύ 70-75% ακολουθούν οι επόμενες προτάσεις, που αφορούν την απόδοση του κέντρου του Βόλου στους πεζούς, τη δημιουργία ενός ενιαίου πεζόδρομου από τον Άναυρο μέχρι την Μπουρμπουλήθρα, καθώς και την μετεγκατάσταση του σιδηροδρομικού σταθμού στην είσοδο της πόλης. Η πρόταση της απόδοσης του κέντρου στους πεζούς περιλαμβάνει τη διαπλάτυνση και διαμόρφωση των πεζοδρομίων, με σκοπό να γίνει η πόλη πιο φιλική για τους πεζούς αλλά και να περιοριστεί η παρόδια στάθμευση. Παρ' όλη την ευρεία αποδοχή της πρότασης, υπήρξε ένα ποσοστό γύρω στο 20% που διαφώνησε, λόγω της πιθανής έντασης του κυκλοφοριακού προβλήματος στο κέντρο. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως τέτοιου είδους προτάσεις μπορούν να γίνουν λειτουργικές μόνο με μια παράλληλη σειρά υποστηρικτών μέτρων (πχ δημιουργία θέσεων στάθμευσης στο κέντρο).

Παρόμοια ανησυχία εκφράστηκε και από το ποσοστό (17% περίπου) του δείγματος που διαφώνησε με τη δημιουργία του ενιαίου πεζόδρομου. Η πλειοψηφία όμως είδε θετικά την πρόταση που, ουσιαστικά, έρχεται να ανατρέψει την εντύπωση πως η παραλία του Βόλου ξεκινά από την αρχή των εστιατορίων και τελειώνει στην εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου, αλλά και να αλλάξει την εικόνα της πόλης. Αναλυτικότερα, προτείνεται η μερική υπογειοποίηση της οδού Λαμπράκη, προκειμένου να ενοποιηθεί η Πλατεία του Δημαρχείου με την παραλία. Τελικός στόχος της ενέργειας αυτής είναι η δημιουργία ενός ενιαίου χώρου περιπάτου και αναψυχής, που ξεκινώντας από τον Άναυρο, θα περικλείει την πλατεία του Δημαρχείου, το Δημοτικό Θέατρο, τον χώρο του σιδηροδρομικού σταθμού και τα Παλιά και θα επεκτείνεται έως και τον υγροβιότοπο της Μπουρμπουλήθρας. Φαίνεται λοιπόν πως η ιδέα της επέκτασης του πεζόδρομου, πάνω στον οποίο θα μπορούσαν να δημιουργηθούν διάφορες τουριστικές υπηρεσίες και δραστηριότητες, μοιάζει να ενδιαφέρει πραγματικά τους κατοίκους.

¹¹ Κατά την διεξαγωγή της έρευνας, δεν είχε πραγματοποιηθεί ακόμη η σύνδεση Βόλου-Λάρισας με προασιακό τρένο ταχείας κυκλοφορίας.

Όσον αφορά την μετεγκατάσταση του σιδηροδρομικού σταθμού, είναι θετικό το 73% του δείγματος. Η πρόταση περιλαμβάνει την μεταφορά του σταθμού στην είσοδο του Βόλου και τη σύνδεσή του με το (μελλοντικό) τραμ. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσε να επιτευχθεί η λειτουργική ενοποίηση του αστικού ιστού, η ενοποίηση της συνοικίας των «Παλαιών» αλλά και η επαναχρησιμοποίηση των ελεύθερων χώρων για πολιτιστικές χρήσεις (δημιουργία μουσείου σιδηρόδρομου, γραμμικού πάρκου κ.α.).

Οι επόμενες δύο προτάσεις είναι αυτές που έλαβαν τη μικρότερη υποστήριξη από τους κατοίκους και τα ποσοστά αποδοχής τους κυμαίνονται μεταξύ 54-59%. Η συγκεκριμένη διαμόρφωση είναι, σε μεγάλο βαθμό, εύλογη, αφού οι δύο τελευταίες προτάσεις είναι πιο ανατρεπτικές και επιχειρούν να αλλάξουν κάποια παγιωμένα, στην αντίληψη των κατοίκων, δεδομένα για την πόλη. Έτσι, η πρόταση για τη διοικητική ενοποίηση του Π.Σ. Βόλου βρήκε σύμφωνο το 59%, ενώ διαφώνησαν οι 27 στους 100 κάτοικοι. Η πρόταση περιλαμβάνει την ενοποίηση του Δ. Βόλου, Νέας Ιωνίας και Ιωλκού, σε ένα, Μητροπολιτικό Δήμο, που θα αντιμετωπίζει ολοκληρωμένα και αποτελεσματικά τα προβλήματα της περιοχής, αποφεύγοντας παράλληλα αντιφατικές και συγκρουόμενες επιμέρους πολιτικές.

Παρόμοιας αποδοχής έτυχε και η πρόταση μετεγκατάστασης του εμπορικού λιμανιού στην παραλία του Αλμυρού (ποσοστό αποδοχής 54%). Με την πρόταση αυτή στοχεύεται η καλύτερη πρόσβαση στην εθνική οδό, η απελευθέρωση του θαλάσσιου μετώπου της πόλης από οχλούσες και αντιαισθητικές δραστηριότητες καθώς και η δημιουργία νέων πολιτιστικών και τουριστικών χρήσεων (πολυτελή ξενοδοχεία, μουσεία, τουριστικές υπηρεσίες, science park, πλατείες, κτ). Βλέπουμε πως η μεταφορά του εμπορικού λιμένα, αν και έχει έρθει τελευταία στη σειρά προτιμήσεων, έχει εξασφαλίσει τη συμφωνία των περισσότερων κατοίκων. Αξιοσημείωτη στη συγκεκριμένη πρόταση, είναι η διαμόρφωση των απαντήσεων, κατά ηλικία και μορφωτικό επίπεδο: οι πιο ηλικιωμένοι και λιγότερο μορφωμένοι κάτοικοι έχουν εξ ολοκλήρου συνδέσει την ταυτότητα της πόλης με το εμπορικό λιμάνι και δυσκολεύονται να φανταστούν το μέλλον του Βόλου χωρίς αυτό, ασχέτως με την πραγματική οικονομική αξία που προσφέρει σήμερα στην πόλη. Από την άλλη μεριά, οι νεότερες και πιο μορφωμένες ομάδες του πληθυσμού, φαίνεται πως αρχίζουν να συνειδητοποιούν, ότι η ανάπτυξη του Βόλου, δεν εξασφαλίζεται πλέον από την ιδιότητα «πόλη-λιμάνι», αλλά πρέπει να στραφεί σε άλλους τομείς.

Τέλος, παρατηρώντας τις αναπτυξιακές προτάσεις συνολικά, βλέπουμε πως οι περισσότεροι κάτοικοι διατηρούν θετική στάση και αυτό δεν μπορεί, παρά να περνάει ένα κλίμα ανάπτυξης και προόδου για την πόλη.

3.7.8 Αξιολόγηση και συμπεράσματα

Η συγκεκριμένη έρευνα βασίστηκε στην θεωρία του συμμετοχικού σχεδιασμού και αποτύπωσε τις ανάγκες, τους προβληματισμούς και τα οράματα των κατοίκων της πόλης. Οι αντιδράσεις των κατοίκων στην έρευνα έδειξαν πόσο απέχει ο ελληνικός σχεδιασμός από τις έννοιες του διαλόγου και της συμμετοχής. Ωστόσο, τέτοιου είδους έρευνες μπορούν να αποκαλύψουν στους αρμόδιους φορείς τις ανάγκες της πόλης, τα ισχυρά και τα αδύνατα σημεία της, καθώς και να προτείνουν αποτελεσματικές λύσεις. Μάλιστα, οι κάτοικοι αντέδρασαν τόσο θετικά σε συγκεκριμένες προτάσεις, που η βελτίωση της πόλης σε κάποιους τομείς, θεωρείται ήδη ανάγκη. Παρακάτω παρουσιάζονται με την μέθοδο της SWOT ανάλυσης τα κυριότερα πλεονεκτήματα / μειονεκτήματα και οι ευκαιρίες / απειλές για την πόλη.

Σύμφωνα με την κρίση των κατοίκων, το σημαντικότερο πλεονέκτημα της πόλης είναι η γειτνίασή της με το Πήλιο και τις Σποράδες, που εξασφαλίζει υψηλή ποιότητα φυσικού περιβάλλοντος και προσδίδει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης τουρισμού στην περιοχή. Παράλληλα, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και τα Ερευνητικά του Κέντρα ευνοούν την ανάπτυξη των επιστημών και των ερευνητικών δραστηριοτήτων, ενώ προσελκύουν νέο, επιστημονικό εργατικό δυναμικό. Η κεντρική θέση της πόλης στον ελληνικό χώρο καθώς και το γεγονός ότι εντάχθηκε στις ολυμπιακές πόλεις του 2004, ελκύουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών και γνωστοποιούν την πόλη σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τέλος, η ύπαρξη κυρίως του επιβατικού, αλλά και του εμπορικού λιμανιού θεωρείται ότι προσδίδουν σημαντική τουριστική και εμπορική δραστηριότητα στην περιοχή.

Πίνακας 3.7.3: SWOT ανάλυση για την πόλη

Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα
▪ Το φυσικό περιβάλλον: Πήλιο -Σποράδες ▪ Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ▪ Η κεντρική θέση της πόλης ▪ «Ολυμπιακή πόλη» του 2004 ▪ Το επιβατικό λιμάνι ▪ Το εμπορικό λιμάνι	▪ Το κυκλοφοριακό πρόβλημα ▪ Η ποιότητα των αστικών υποδομών ▪ Η ελλιπής σύνδεση της πόλης με την υπόλοιπη χώρα ▪ Η έλλειψη σχεδίου ανάπτυξης της πόλης ▪ Η αδυναμία των επιχειρήσεων για ανάπτυξη ▪ Η έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας
Ευκαιρίες	Απειλές
▪ Η αισθητική αξία του φυσικού περιβάλλοντος ▪ Ο εκσυγχρονισμός του επιβατικού λιμένα ▪ Η αξιοποίηση της ιστορικής κληρονομιάς ▪ Η θέσπιση συγκεκριμένου σχεδίου για την πόλη ▪ Η δημιουργία πολιτικού αεροδρόμιο	▪ Η μη σύνδεση του Βόλου με τους νέους αναπτυξιακούς άξονες ▪ Τα υψηλά επίπεδα ανεργίας στην πόλη ▪ Ο διοικητικός κατακερματισμός του Π.Σ. Βόλου ▪ Η κατάληψη του θαλάσσιου μετώπου από το εμπορικό λιμάνι

Πηγή: *ιδία επεξεργασία*

Όσο αφορά τα μειονεκτήματα του Βόλου, σημαντικότερο θεωρήθηκε το κυκλοφοριακό, κυρίως λόγω έλλειψης χώρων στάθμευσης στο κέντρο της πόλης. Η μέτρια ποιότητα των αστικών υποδομών (έλλειψη χώρων πρασίνου και πλατειών, καθώς και ανεπαρκείς δρόμοι σε κάποιες περιοχές), επηρεάζουν την ποιότητα ζωής, ενώ η έλλειψη αεροπορικών συνδέσεων και γενικότερα η ελλιπής

σύνδεση της πόλης με την υπόλοιπη χώρα και το εξωτερικό, επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη του Βόλου. Ωστόσο, τροχοπέδη προς την οικονομική ανάπτυξη και επιχειρηματική δραστηριότητα της περιοχής θεωρήθηκαν και η έλλειψη συγκεκριμένου σχεδίου ανάπτυξης της πόλης, καθώς και η αδυναμία των μικρών επιχειρήσεων για εκσυγχρονισμό, σε συνδυασμό με την έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας.

Από την άλλη μεριά, η πόλη του Βόλου διαθέτει αρκετές ευκαιρίες περαιτέρω ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού, των οποίων η εκμετάλλευση θα αναβαθμίσει την πόλη σε όλους τους τομείς. Ο Βόλος αποτελεί υποχρεωτικό πέρασμα προς τους δημοφιλείς προορισμούς του Πηλίου και των Σποράδων, γεγονός που μπορεί να αποβεί σημαντική ευκαιρία για την ανάπτυξη αστικού τουρισμού, με την παράλληλη αύξηση της ανταγωνιστικότητας τουριστικών επιχειρήσεων, την αναβάθμιση του επιβατικού λιμένα και την ανάδειξη του θαλάσσιου μετώπου της πόλης. Επίσης, η δημιουργία μυθολογικού πάρκου και η αξιοποίηση της ιστορικής κληρονομιάς μπορεί να δώσει νέα, πολιτιστική ταυτότητα στην πόλη, ενώ ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση των μεταφορικών συνδέσεων θα αποτελέσει κίνητρο για νέες επενδύσεις στην περιοχή.

Σε περίπτωση που οι ευκαιρίες της πόλης παραμείνουν ανεκμετάλλευτες, θα γίνει φανερή η υστέρησή της σε τομείς μείζονος σημασίας, όχι μόνο για την ποιότητα ζωής, αλλά και για την οικονομική και επιχειρηματική ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η Μαγνησία παρουσιάζει σοβαρή έλλειψη σε αποτελεσματικές διασυνδέσεις, όπως ένα διεθνές Θεσσαλικό αεροδρόμιο, αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την προσέλκυση μεγάλων ευρωπαϊκών επενδύσεων. Η υστέρηση του νομού ως προς το συνολικό χρόνο μεταφοράς και μετακινήσεων, απειλεί την κάθε προσπάθεια διεθνοποίησης των πλεονεκτημάτων της περιοχής. Ταυτόχρονα, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας απειλούν το μέλλον της οικονομικής ανάπτυξης του Βόλου. Απαιτούνται επομένως, πολιτικές ενίσχυσης της απασχόλησης (τόνωση βιομηχανίας και ενθάρρυνση ξένων επενδύσεων), προκειμένου να διατηρηθεί και να αυξηθεί ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός.

Ο διοικητικός κατακερματισμός του Π.Σ. Βόλου απειλεί, με τη σειρά του, την ποιότητα και την καθολικότητα των αναπτυξιακών μέτρων, δεδομένου ότι υπάρχουν πολλοί δήμοι, για την ίδια, ουσιαστικά, πόλη, με συχνά αντιφατικές πολιτικές. Τέλος, η κατάληψη μεγάλου μέρους του θαλάσσιου μετώπου της πόλης από το εμπορικό λιμάνι, με χρήσεις αμφιβόλου χρησιμότητας, υποβαθμίζουν την εικόνα του Βόλου και εμποδίζουν την ανάπτυξη άλλων δραστηριοτήτων, πολιτιστικών και τουριστικών.

3.8. ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

3.8.1 Εισαγωγή

Ο σκοπός αυτής της έρευνας (ερευνητικό πρόγραμμα Πυθαγόρας, σε εξέλιξη) είναι να μελετήσει με έναν ολοκληρωμένο τρόπο τις αναπτυξιακές δυναμικές και προβλήματα που αναπτύσσονται στην πρωτεύουσα του Νομού Μαγνησίας. Ειδικότερα προσπαθεί να καταγράψει και να αξιολογήσει τους παράγοντες που καθορίζουν την οικονομική αναδιάρθρωση (ανάπτυξη – συρρίκνωση), λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις διεθνείς συνθήκες και τάσεις, όσο και τις τοπικές κοινωνικο-πολιτικές ιδιαιτερότητες. Σε αυτό το πλαίσιο θα γίνει αποτίμηση τόσο των τάσεων ανάπτυξης και παρακμής όσο και των προβλημάτων που παρουσιάζει. Τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα της μελέτης είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών που έχουν ασκηθεί, αλλά και για το σχεδιασμό μιας συνολικής αστικής στρατηγικής, μέσω του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης, με στόχο τη γενικότερη ανάπτυξη της πόλης του Βόλου.

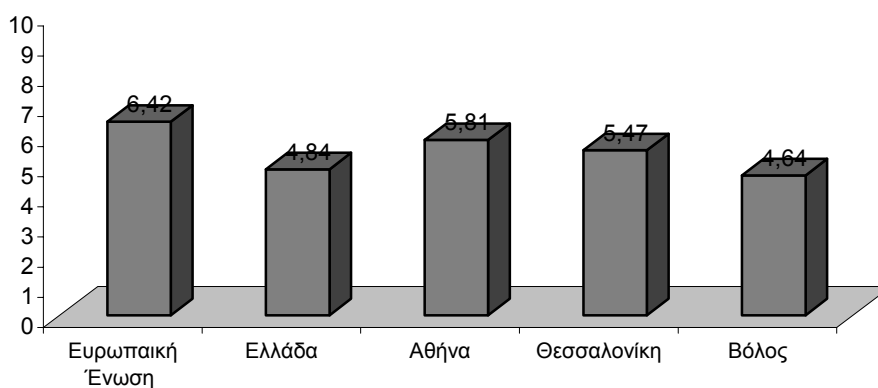
Η συγκεκριμένη έρευνα βασίστηκε στη διανομή ενός ερωτηματολογίου με στόχο να καταγράψει τις στάσεις, αντιλήψεις και απόψεις πληροφορημένων κατοίκων για την οικονομική και κοινωνική οργάνωση της πόλης τους. Το δείγμα αποτέλεσαν 61 άτομα που λόγω της θέσης ή μόρφωσής τους έχουν μια πιο εμπειριστατωμένη γνώση της υφιστάμενης κατάστασης. Τέτοια άτομα είναι εκπρόσωποι φορέων και κοινωνικών ομάδων, εκπρόσωποι της τοπικής και περιφερειακής διοίκησης, αλλά και πολίτες με θεσμικό ρόλο και μια σημαντική συμμετοχή στο διάλογο για το μέλλον της πόλης. Οι εκτιμήσεις των ερωτώμενων κυμαίνονται σε κλίμακα από 0 έως 10, με την αρνητικότερη εκτίμηση να παίρνει την τιμή 0 και την θετικότερη την τιμή 10, ενώ τη τιμή 5 εκφράζει τις σχετικά ουδέτερες απόψεις.

3.8.2 Αξιολόγηση των προοπτικών οικονομικής ανάπτυξης

Η έρευνα του ερωτηματολογίου στους πληροφορημένους κατοίκους της πόλης του Βόλου ξεκίνησε με μια ερώτηση που στοχεύει στην αξιολόγηση των προοπτικών οικονομικής ανάπτυξης συγκεκριμένων περιοχών. Οι περιοχές που παρατέθηκαν προς αξιολόγηση είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ελλάδα, η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και ο Βόλος, με απώτερο σκοπό τη βολιδοσκόπηση των απόψεων των κατοίκων πάνω στην αναπτυξιακή δυναμική της πόλης τους σε σχέση με ευρύτερες οικονομικο-γεωγραφικές ενότητες, όπως είναι οι δύο μεγαλύτερες πόλεις της χώρας, η ίδια η χώρα και τέλος η Ευρωπαϊκή Ένωση, υπό των πολιτικών και στρατηγικών της οποίας καλούνται να κατευθύνονται αναπτυξιακά όλες οι προηγούμενες υποπεριοχές. Έτσι λοιπόν, σύμφωνα και με το παρακάτω Διάγραμμα που παρουσιάζει τους μέσους όρους των απαντήσεων, οι κάτοικοι της πόλης του Βόλου φαίνεται να θεωρούν ότι τις υψηλότερες προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης τις κατέχουν, βάση ιεραρχίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση

(6,42), η Αθήνα (5,81) και έπειτα η Θεσσαλονίκη (5,47), μιας και βρίσκονται στην περιοχή των θετικών εκτιμήσεων. Αντίθετα, για την Ελλάδα (4,84) και περισσότερο για την ίδια την πόλη τους (4,64) παρουσιάζονται απαισιόδοξοι, όχι όμως με τόσο έντονη διάθεση μιας και οι τιμές βρίσκονται πολύ κοντά στο πέντε, γεγονός που ίσως αποτυπώνει απλά έναν προβληματισμό περί των αναπτυξιακών προοπτικών.

Αξιολόγηση προοπτικών οικονομικής ανάπτυξης

Πηγή: Ερευνητικό Πρόγραμμα Πυθαγόρας – ίδια επεξεργασία

3.8.3 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης σε σχέση με την επάρκεια και την ποιότητα των υποδομών της πόλης

Η επόμενη ερώτηση της έρευνας αφορά στην αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, από την πλευρά των ερωτώμενων, σε σχέση με την επάρκεια και ποιότητα των υποδομών της πόλης του Βόλου. Στον Πίνακα 3.8.1 προβάλλονται οι μέσοι όροι των εκτιμήσεων (βάση της κλίμακας που παρουσιάστηκε και πρωτύτερα) των προτεινόμενων κατηγοριών υποδομών και μάλιστα σε φθίνουσα σειρά. Αρχικά, παρατηρείται ότι στην πλειοψηφία των περιπτώσεων οι απαντήσεις περιέχουν μια θετική αντιμετώπιση στις υπάρχουσες υποδομές. Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι πρώτες στις θετικές εκτιμήσεις εμφανίζονται οι υποδομές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια οι συνθήκες κάλυψης των αναγκών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ιδιαίτερα των Πανεπιστημιακών τμημάτων έχουν βελτιωθεί σε μεγάλο βαθμό, ωστόσο προβλήματα όπως έλλειψη κτιρίων και αιθουσών, κατακερματισμός των τμημάτων και του Πανεπιστημίου σε διάφορα τμήματα της πόλης (χωρίς να υπάρχει ένας ενιαίος οργανωμένος χώρος Πανεπιστημίου) βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των απαιτήσεων του ακαδημαϊκού χώρου. Συνεπώς, η παραπάνω εκτίμηση ίσως να υποδηλώνει και ένα χάσμα ενημέρωσης και σύνδεσης των κατοίκων της πόλης με την εξέλιξη, τις δραστηριότητες και τις ανάγκες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Πίνακας 3.8.1: Κατηγορίες Υποδομών

	<i>Μέσος όρος</i>
Οι υποδομές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	7,03
Η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων	6,61
Οι τουριστικές υποδομές (ξενοδοχεία, αξιοθέατα κτλ.)	6,13
Οι πολιτιστικές υποδομές	6,05
Τα ταξί	6,04
Οι οδικές υπεραστικές συγκοινωνίες	5,98
Οι βρεφικοί/ παιδικοί σταθμοί και τα νηπιαγωγεία	5,84
Τα σχολεία	5,71
Οι ανοικτοί χώροι και χώροι πρασίνου (πλατείες, πάρκα κτλ.)	5,70
Οι αστικές συγκοινωνίες	5,44
Το αστικό οδικό δίκτυο	5,41
Το λιμάνι	4,76
Οι σιδηροδρομικές υπεραστικές συγκοινωνίες	4,61
Οι υποδομές υγείας και πρόνοιας	4,00

Πηγή: Ερευνητικό Πρόγραμμα Πυθαγόρας – ίδια επεξεργασία

Στις πρώτες επιλογές θετικών εκτιμήσεων ακολουθούν η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων, ίσως επειδή αποτελεί μια σχετικά νεόδμητη και σύγχρονη εγκατάσταση, οι τουριστικές και πολιτιστικές υποδομές, τα ταξί και οι υπεραστικές οδικές συγκοινωνίες. Σε αντίθεση με τις τελευταίες, οι σιδηροδρομικές υπεραστικές συγκοινωνίες τυγχάνουν αρνητικών απόψεων, γεγονός που υποδηλώνει την εμφανή υστέρηση του υπάρχοντος σιδηροδρομικού σταθμού και των υπηρεσιών που προσφέρει. Η μέτρια σχετικά γνώμη για την επάρκεια και την ποιότητα του λιμανιού πιθανώς να σχετίζεται με μεγαλύτερες προσδοκίες από την πλευρά των κατοίκων για ένα τόσο κρίσιμο αναπτυξιακό συστατικό και πλεονέκτημα της πόλης. Τέλος, με την αρνητικότερη άποψη εμφανίζονται οι υποδομές υγείας και πρόνοιας, αποτέλεσμα που σχεδόν σίγουρα σχετίζεται με μια αποδοκιμασία από την πλευρά της πόλης προς την κεντρική εξουσία για την παρατεταμένη καθυστέρηση της πλήρους λειτουργίας του νέου νοσοκομείου.

3.8.4 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης σε σχέση με την οικονομία και την ανάπτυξη της πόλης

Στο συγκεκριμένο τμήμα του ερωτηματολογίου ζητείται η αξιολόγηση των συνθηκών που επικρατούν σε σχέση με οικονομικές και αναπτυξιακές πτυχές της ζωής της πόλης. Στον Πίνακα 3.8.2 προβάλλονται οι μέσοι όροι των εκτιμήσεων (βάση της κλίμακας που παρουσιάστηκε και πρωτύτερα) των προτεινόμενων πτυχών της οικονομίας και της ανάπτυξης και μάλιστα σε φθίνουσα σειρά. Σε αντίθεση με την αξιολόγηση των υποδομών που παρουσιάστηκε πρωτύτερα, οι εκτιμήσεις του δείγματος στην συγκεκριμένη ερώτηση φαίνεται να ανήκουν ως επί τω πλείστον σε αρνητικό

περιβάλλον. Με μακράν μεγαλύτερη τιμή από τις υπόλοιπες, πρώτη στις θετικές γνώμες είναι η τουριστική κίνηση της περιοχής. Ωστόσο, είναι γεγονός ότι τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής δίνουν τη δυνατότητα και τα περιθώρια για σημαντική αύξηση της κατηγορίας αυτής.

Πίνακας 3.8.2: Κατηγορίες οικονομίας και ανάπτυξης

	Μέσος όρος
Η τουριστική κίνηση της περιοχής	6,69
Το μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού	5,78
Η ποιότητα της βιομηχανικής παραγωγής	5,44
Οι οικονομικές ανισότητες στην πόλη	5,02
Πρόσβαση επιχειρήσεων σε εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό	4,63
Οι προοπτικές ανάπτυξης της βιομηχανικής δραστηριότητας	4,59
Δυνατότητα εύρεσης εργασίας ως ειδικευμένος (με σπουδές ή εμπειρία ή και τα δύο)	4,25
Η οικονομική κατάσταση της μέσης οικογένειας	4,24
Οι προοπτικές της επιχειρηματικής δραστηριότητας	4,17
Δυνατότητα εύρεσης εργασίας ως ανειδίκευτος (εργάτης ή υπάλληλος)	4,17
Οι συνθήκες για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων	3,86
Ο βαθμός καινοτομίας των επιχειρήσεων	3,72
Ο όγκος των εισερχόμενων επενδύσεων	3,71
Οι ευκαιρίες απασχόλησης	3,42

Πηγή: Ερευνητικό Πρόγραμμα Πυθαγόρας – ίδια επεξεργασία

Με μετριασμένες αλλά θετικές απόψεις ακολουθούν το μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού και η ποιότητα της βιομηχανικής παραγωγής. Στην πρώτη περίπτωση είναι πιθανόν να συμβάλλει σημαντικά η ύπαρξη και η δραστηριοποίηση του Πανεπιστημίου και των κέντρων κατάρτισης, ενώ στη δεύτερη η συσσωρευμένη βιομηχανική εμπειρία και προϊστορία της πόλης του Βόλου. Στο κρίσιμο ερώτημα για το επίπεδο των οικονομικών ανισοτήτων στην πόλη, το δείγμα φαίνεται να διατηρεί μια ουδέτερη άποψη. Αξίζει επίσης να σημειωθεί μια όχι ιδιαίτερα αλλά αρνητική εκτίμηση που εκφράζεται για την οικονομική κατάσταση της μέσης οικογένειας και τη δυνατότητα εύρεσης εργασίας, είτε ως εξειδικευμένος, είτε ως ανειδίκευτος εργάτης. Στις αρνητικότερες εκτιμήσεις για το επίπεδο της υφιστάμενης κατάστασης ανήκουν κατηγορίες που σχετίζονται με το επιχειρηματικό και εργασιακό περιβάλλον. Από την πλευρά της πόλης αποκαλύπτεται μια έντονη δυσφορία τόσο για τις συνθήκες δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, όσο και για τον όγκο των εισερχομένων επενδύσεων που συμβάλλουν στην συγκεκριμένη κατεύθυνση. Στα ίδια πλαίσια, άσχημη κρίνεται η κατάσταση για το βαθμό καινοτομίας των επιχειρήσεων και πιο σημαντικά και γενικότερα για τις δυνατότητες και ευκαιρίες απασχόλησης.

Κατόπιν, ετέθησαν τρεις καίριες ερωτήσεις που αφορούν στο οικογενειακό εισόδημα, στη μεταβολή του, και στο επίπεδο ανεργίας στην πόλη του Βόλου. Αναλυτικότερα, σε πρώτη φάση αναφέρθηκε το γεγονός ότι το μέσο οικογενειακό εισόδημα στην Ελλάδα το 2004 ήταν 19.000€ περίπου. Οπότε, το δείγμα ρωτήθηκε ποιο πιστεύει ότι είναι το αντίστοιχο στην πόλη του. Σύμφωνα με τον Πίνακα 3.8.3,

ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι η μέση εκτίμηση κυμαίνεται στα 17.900€, δηλαδή 1100€ ή 5,8% περίπου λιγότερα από το μέσο ελληνικό οικογενειακό εισόδημα. Εκφράζεται συνεπώς η πεποίθηση ότι η μέση οικογένεια στο Βόλο ζει με λιγότερα χρήματα από ότι η μέση οικογένεια στη χώρα. Στην ερώτηση για την ανεργία, αναφέρθηκε ότι το μέσο επίπεδο ανεργίας στην Ελλάδα είναι 10% περίπου, οπότε και ζητήθηκε εκτίμηση για το αντίστοιχο ποσοστό στο Βόλο. Έτσι λοιπόν, οι ερωτώμενοι εκτίμησαν ότι μέσο επίπεδο ανεργίας είναι 14,24% δηλαδή 42,4% πάνω από το αντίστοιχο μέσο της χώρας. Είναι προφανές ότι ο Βόλος θεωρεί ότι αντιμετωπίζει το πρόβλημα των λιγοστών νέων θέσεων απασχόλησης εντονότερα από το μέσο όρο των υπόλοιπων περιοχών της Ελλάδας.

Η τρίτη ερώτηση στο συγκεκριμένο κομμάτι της έρευνας αφορά στο κατά πόσο (%) θεωρεί το δείγμα ότι έχει μεταβληθεί το μέσο οικογενειακό εισόδημα στην πόλη του Βόλου κατά τη δεκαετία 1995-2005. Η μέση εκτίμηση μπορεί να κυμαίνεται σε θετικές τιμές, ωστόσο περιορίζεται στο 2,82%. Κατά συνέπεια, η πόλη του Βόλου από τη μία πλευρά κρίνει ότι έχει υπάρξει μια θετική μεταβολή στο μέσο οικογενειακό της εισόδημα, από την άλλη όμως η μεταβολή αυτή κρίνεται αρκετά ασήμαντη, ιδίως αν λάβει κανείς υπόψη ότι ο ετήσιος πληθωρισμός για τη συγκεκριμένη δεκαετία κυμαινόταν στο 3%.

Πίνακας 3.8.3: Κατηγορίες

	Μέσος όρος
Μέσο οικογενειακό εισόδημα	17.894€
Επίπεδο ανεργίας	14,24%
Μεταβολή μέσου οικογενειακού εισοδήματος	2,82%

Πηγή: Ερευνητικό Πρόγραμμα Πυθαγόρας – ίδια επεξεργασία

3.8.5 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης σε σχέση με το αστικό περιβάλλον και το κοινωνικό πλαίσιο της πόλης

Στην ερώτηση αυτή ζητείται από τους ερωτώμενους να γίνει αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης σε τομείς που άπτονται τις συνθήκες που επικρατούν στο αστικό περιβάλλον και στην κοινωνική ζωή. Όπως και πρωτύτερα, στον Πίνακα 3.8.4 προβάλλονται οι μέσοι όροι των εκτιμήσεων (βάση κλίμακας) και σε φθίνουσα σειρά. Στην συγκεκριμένη περίπτωση η πλειονότητα των απόψεων παίρνει τιμές πάνω από την ουδέτερη ζώνη του πέντε, έχοντας παράλληλα μόλις τρεις κατηγορίες κάτω από αυτή. Παρουσιάζει ενδιαφέρον το γεγονός ότι παρότι οι κάτοικοι της πόλης του Βόλου παρουσιάζουν μια γενικευμένη αμφισβήτηση και απογοήτευση για το μέσο οικογενειακό τους εισόδημα και τις υπάρχουσες ευκαιρίες απασχόλησης, θεωρούν ότι η πόλη τους αποτελεί έναν τουλάχιστον κατάλληλο και αναβαθμισμένο τόπο για να μένουν. Το επιχείρημα αυτό επιβεβαιώνεται από τις γνώμες του δείγματος, μιας και κρίνουν ότι ο Βόλος συνδυάζει υψηλή ποιότητα ζωής, τόσο γενικότερα όσο και για τα παιδιά και τους ηλικιωμένους (σε μικρότερο όμως βαθμό), διακρίνεται για το φυσικό του περιβάλλον (προφανώς λόγω της πλεονεκτικής του φυσικογεωγραφικής του θέσης) και διασφαλίζει ένα αξιόλογο επίπεδο ασφάλειας.

Πίνακας 3.8.4: Κατηγορίες αστικού περιβάλλοντος και κοινωνικού πλαισίου

	Μέσος όρος
Το φυσικό περιβάλλον	6,92
Η ποιότητα ζωής	6,82
Ο μέσος ημερήσιος δαπανούμενος χρόνος για τις μετακινήσεις	6,76
Το επίπεδο ασφάλειας	6,58
Η ποιότητα ζωής για τα παιδιά	6,55
Το αίσθημα ικανοποίησης από τη γειτονιά σας (ανθρώπινος περίγυρος και αστικό-φυσικό περιβάλλον)	6,42
Το αστικό (δομημένο) περιβάλλον	5,90
Οι πολιτιστικές δραστηριότητες	5,83
Η ποιότητα ζωής για τους ηλικιωμένους	5,83
Η εκπαίδευση	5,71
Ο βαθμός δραστηριοποίησης των κοινωνικών κινημάτων και οργανώσεων (π.χ. οικολογικές, φιλανθρωπικές)	5,27
Οι συνθήκες εργασίας	5,11
Η ρύπανση (ατμόσφαιρα, ηχορύπανση κτλ.)	5,05
Ο βαθμός κοινωνικού αποκλεισμού των γυναικών (ευκαιρίες απασχόλησης, συμμετοχή στα κοινά)	4,90
Το επίπεδο φτώχειας	4,52
Οι υπηρεσίες υγείας	4,08

Πηγή: Ερευνητικό Πρόγραμμα Πυθαγόρας – ίδια επεξεργασία

Η χαρακτηριστική αυτή τάση συμπληρώνεται από την άποψη ότι δεν πιστεύουν ότι χάνουν και πολύ χρόνο στις καθημερινές τους μετακινήσεις (ιδιαίτερα έντονο πρόβλημα για άλλα μεγάλα ελληνικά αστικά κέντρα) και από το γενικότερο αίσθημα ικανοποίησης από τη γειτονιά και το περιβάλλον όπου διαμένουν. Μια θετική αλλά όχι τόσο ισχυρή εκτίμηση διαφαίνεται και για το επίπεδο της εκπαίδευσης και των πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Η μετριοπαθής αντιμετώπιση για την ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος είναι χαρακτηριστικό ότι λαμβάνει μια πολύ κοντινή τιμή με την ποιότητα και την επάρκεια των ανοικτών χώρων και χώρων πρασίνου της πόλης, που είδαμε στην κατηγορία των υποδομών, και είναι δυνατόν να συνδυαστεί και με την ουδέτερη στάση που κρατούν οι κάτοικοι απέναντι στο πρόβλημα της ρύπανσης. Σε τελική ανάλυση, στα πλαίσια μιας τάσης που έχει ήδη διαφανεί, αρνητική στάση συναντάται για παραμέτρους που σχετίζονται με το επίπεδο ευημερίας και τη δυνατότητα απασχόλησης, ιδιαίτερα για τη γυναίκα. Ως σημείου ελέγχου και σύνδεσης της έρευνας μας, η χαμηλή εκτίμηση για το επίπεδο υπηρεσιών υγείας έρχεται να συμπληρώσει την ανάλογη στάση απέναντι στην ποιότητα και την επάρκεια των υποδομών υγείας και πρόνοιας της πόλης.

3.8.6 Δυνατότητες, αδυναμίες, ευκαιρίες και απειλές για την πόλη του Βόλου (SWOT ανάλυση)

Ένα από τα πιο κρίσιμα κομμάτια της παρούσας έρευνας αποτελεί η διάγνωση των δυνατοτήτων/αδυναμιών και ευκαιριών/ απειλών για την πόλη του Βόλου. Οι ερωτήσεις που ετέθησαν έχουν σκοπό να διερευνήσουν ποια είναι τα πλεονεκτήματα και δυνατότητες της περιοχής που θεωρούν περισσότερο σημαντικά οι κάτοικοι, ώστε να αποτελέσουν μελλοντικά ευκαιρίες ανάπτυξης. Στα ίδια πλαίσια, διερευνάται και ποια μειονεκτήματα θεωρούνται περισσότερο επικίνδυνα να επιβραδύνουν την προαναφερθείσα ανάπτυξη. Στον παρακάτω Πίνακα 3.8.5 παρουσιάζονται με ιεραρχημένη σειρά οι επιλογές του δείγματος.

Σε ότι αφορά στα πλεονεκτήματα στα οποία δόθηκε προτεραιότητα, η τουριστική αναπτυξιακή κατεύθυνση φαίνεται να προτιμάται έναντι άλλων στρατηγικών κατευθύνσεων, ενώ το φυσικό περιβάλλον, το λιμάνι, η ιστορική και αρχιτεκτονική κληρονομιά και η αισθητική εικόνα της πόλης είναι δυνατόν να αποτελέσουν συγκριτικά πλεονεκτήματα στα οποία μπορεί να βασιστούν οι ανάλογες πολιτικές. Το δείγμα, ωστόσο, δεν δείχνει να προσπερνά το σημαντικότερο συλλοβήτη της οικονομίας της πόλης τα προηγούμενα χρόνια, που είναι η βιομηχανική δραστηριότητα και παραγωγή. Για το λόγο αυτό, κρίνει ως ιδιαίτερα σημαντικά πλεονεκτήματα της πόλης τους οργανωμένους χώρους υποδοχής βιομηχανικών δραστηριοτήτων αλλά και τις ήδη υπάρχουσες βιομηχανικές μονάδες, μιας και ένα χαρακτηριστικά σημαντικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού (περίπου 40%) απασχολείται ακόμη σε αυτές. Η αξιοποίηση των παραπάνω δυνατοτήτων της πόλης του Βόλου αποτελεί παράλληλα αναγκαία βάση και προϋπόθεση για τη δημιουργία ευκαιριών και ίσως οραμάτων. Σύμφωνα με τις απαντήσεις του δείγματος, η πόλη θα πρέπει να εντοπίσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα (που αναφέρθηκαν πρωτίτερα) και να τα συνδυάσει με την αξιοποίηση των πόρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ένταξη της πόλης σε διεθνή δίκτυα συνεργασίας. Οι συγκεκριμένοι στόχοι είναι δυνατόν να γίνουν εντονότερα διακριτοί και προσιτοί στα πλαίσια της ανάλυσης και των πολιτικών που θα προκύψουν μέσα από το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Βόλου. Εξίσου σπουδαία ευκαιρία αποτελεί και η προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην περιοχή, είτε αυτές προορίζονται στην καινοτομία και στις νέες τεχνολογίες, είτε σε εμπορικές και τουριστικές υπηρεσίες.

Πίνακας 3.8.5: SWOT ανάλυση για την πόλη του Βόλου

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
• Η τουριστική κίνηση της περιοχής • Το φυσικό περιβάλλον • Το λιμάνι • Οι οργανωμένοι χώροι υποδοχής βιομηχανικών δραστηριοτήτων (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ ΚΤΛ.) • Η εύκολη προσβασιμότητα στην πόλη (οδική, σιδηροδρομική κτλ.) • Οι βιομηχανικές μονάδες της περιοχής • Η ιστορική/ αρχιτεκτονική κληρονομιά • Η αισθητική εικόνα της πόλης και οι ελεύθεροι χώροι	• Η έλλειψη αεροδρομίου • Οι λανθασμένες πολιτικές ανάπτυξης που εφαρμόζονται στην πόλη σας • Το αρνητικό επιχειρηματικό περιβάλλον για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων • Ο χαμηλός βαθμός αποτελεσματικότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης • Ο χαμηλός βαθμός αποτελεσματικότητας των δημόσιων οργανισμών • Η χαμηλή ποιότητα των κοινωνικών υποδομών (σχολεία, νοσοκομεία, πολιτιστικά κέντρα κτλ.) • Ο οικονομικός ανταγωνισμός από τις άλλες πόλεις • Η χαμηλή ποιότητα των υποδομών του λιμανιού
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
• Αξιοποίηση των πόρων της Ε.Ε. που κατευθύνονται προς την πόλη σας • Ανάπτυξη συγκεκριμένων κλάδων στους οποίους η πόλη έχει συγκριτικό πλεονέκτημα • Προσέλκυση ξένων επενδύσεων σε τομείς νέων τεχνολογιών • Εκπόνηση και εφαρμογή ενός Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της πόλης • Ένταξη της πόλης σε διεθνή δίκτυα συνεργασίας • Προσέλκυση ξένων επενδύσεων σε εμπορικές, τραπεζικές και τουριστικές υπηρεσίες	• Αδυναμία στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων • Κακή χρήση των πόρων από την Ε.Ε. • Υποβάθμιση του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος • Το αυξανόμενο κόστος διαβίωσης • Αδυναμία των τοπικών επιχειρήσεων να ανταγωνιστούν με τις υπόλοιπες Ελληνικές και Ευρωπαϊκές • Αποτυχία στην άσκηση περιφερειακών πολιτικών σύγκλισης

Πηγή: Ερευνητικό Πρόγραμμα Πυθαγόρας – ίδια επεξεργασία

Από την άλλη μεριά, το δείγμα εντοπίζει και μια σειρά μειονεκτημάτων στην περιοχή του Βόλου, που μέσω της έλλειψης πρωτοβουλιών, είναι δυνατόν να λειτουργήσουν ως τροχοπέδη στην αναπτυξιακή της πορεία. Έτσι λοιπόν, στις πρώτες θέσεις εντοπίζονται η έλλειψη αεροδρομίου και η χαμηλή ποιότητα των υποδομών του λιμανιού, παράμετροι οι οποίοι σχετίζονται με τις μεταφορικές υποδομές και με την ανάγκη βελτίωσης της σύνδεσης του Βόλου με τις άλλες περιοχές της Ελλάδας και της Ευρώπης. Οι λανθασμένες πολιτικές ανάπτυξης που ήταν και είναι σε εξέλιξη μπορούν να θεωρηθούν απόρροια του χαμηλού βαθμού ενεργοποίησης και αποτελεσματικότητας, τόσο της κεντρικής εξουσίας (μέσω των δημοσίων οργανισμών), όσο και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο ίδιο πνεύμα, στις λανθασμένες πολιτικές ανάπτυξης είναι δυνατόν να οφείλονται το χαμηλό επίπεδο των κοινωνικών υποδομών και η ανεπάρκεια ικανών συνθηκών για την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Η δημιουργία νέων επιχειρήσεων και κατ' επέκταση νέων θέσεων εργασίας θα μπορούσε επίσης να ισχυροποιήσει τη θέση της πόλης απέναντι στον ευρύτερο οικονομικό ανταγωνισμό που δέχεται από τις υπόλοιπες πόλεις. Η διατήρηση των μειονεκτημάτων που εντόπισαν, κατά προτεραιότητα, οι κάτοικοι του Βόλου συμβάλλει σημαντικά στην εδραίωση συγκεκριμένων κινδύνων και απειλών στην αναπτυξιακή δυναμική της πόλης. Τέτοιες απειλές, κατά τη γνώμη των ερωτώμενων, μπορούν να είναι η αδυναμία προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, η κακή και μη αποδοτική χρήση των πόρων της Ε.Ε. και η υποβάθμιση του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος. Αναφορικά με το επίπεδο ευημερίας των πολιτών του Βόλου, εν δυνάμει κίνδυνοι αποτελούν και το αυξανόμενο κόστος διαβίωσης, η αδυναμία

των τοπικών επιχειρήσεων να ανταγωνιστούν με τις υπόλοιπες Ελληνικές και Ευρωπαϊκές και τέλος η αναποτελεσματικότητα των περιφερειακών πολιτικών σύγκλισης.

3.8.7 Συμπεράσματα

Η παρούσα έρευνα είχε ως βασικό σκοπό να μελετήσει με έναν ολοκληρωμένο τρόπο τις αναπτυξιακές δυναμικές και τα προβλήματα που αναπτύσσονται στην πρωτεύουσα του Νομού Μαγνησίας και να προωθήσει την έννοια του συμμετοχικού σχεδιασμού ως μέθοδο αναπτυξιακής στρατηγικής. Από την ανάλυση και επεξεργασία των εκτιμήσεων του δείγματος προκύπτουν χρήσιμα και ενδιαφέροντα συμπεράσματα για τη στάση των κατοίκων της πόλης του Βόλου σε τομείς όπως οι υποδομές της περιοχής, η οικονομική της ανάπτυξη, το αστικό περιβάλλον, οι κοινωνικές συνθήκες και τέλος τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της. Σε γενικές γραμμές, παρατηρήθηκε μια ικανοποίηση από συγκεκριμένες κατηγορίες υποδομών, αλλά και μια μετριοπαθή στάση για την ποιότητα και επάρκεια βασικών έργων υποδομών, όπως το λιμάνι, οι σιδηροδρομικές υπεραστικές συγκοινωνίες και οι υποδομές υγείας και πρόνοιας. Ουδέτερες και αρνητικές ήταν, στη συνέχεια, οι εκτιμήσεις για τις οικονομικές και αναπτυξιακές συνθήκες της πόλης, ιδιαίτερα σε τομείς που αφορούν στην επιχειρηματικότητα και στην απασχόληση. Εξαιρεση αποτελεί η άποψη για τη τουριστική διάσταση του Βόλου. Όσον αφορά στο αστικό περιβάλλον και το κοινωνικό πλαίσιο, το δείγμα φαίνεται να είναι γενικά ικανοποιημένο από την ποιότητα ζωής και την ποιότητα της καθημερινότητας για το σύνολο της οικογένειας, εξαιρεση αποτελεί και πάλι η στάση απέναντι στις ευκαιρίες απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις γυναίκες, και οι υπηρεσίες υγείας.

Πίνακας 3.8.6: Σημαντικότερες πολιτικές για την ανάπτυξη της πόλης του Βόλου

1. Πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού
2. Πολιτική ανάπτυξης του τουρισμού
3. Πολιτική για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων
4. Πολιτική βελτίωσης των κοινωνικών υποδομών (σχολεία, νοσοκομεία κτλ.)
5. Πολιτική για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας
6. Πολιτική αστικού σχεδιασμού, βελτίωση χρήσεων γης, αστικών αναπλάσεων
7. Δημιουργία και αξιοποίηση ενός Στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της πόλης σας
8. Πολιτική βελτίωσης των αστικών υποδομών (δρόμοι, ύδρευση, αποχέτευση κτλ.)

Πηγή: Ερευνητικό Πρόγραμμα Πυθαγόρας – ίδια επεξεργασία

Στον παραπάνω Πίνακα 8.6 παρουσιάζονται με ιεραρχημένη σειρά οι οκτώ πρώτες κατηγορίες πολιτικής που επιλέχθηκαν ως οι περισσότερο καίριες και κατάλληλες από το δείγμα. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι οι συγκεκριμένες πολιτικές απαντούν και ανταποκρίνονται πλήρως στις αδυναμίες και στα σημεία που υστερεί η πόλη του Βόλου και εντοπίστηκαν από την ανάλυση της συγκεκριμένης έρευνας.

3.9 ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ Π.Σ. ΒΟΛΟΥ

Ο παρακάτω Πίνακας 3.9.1 σκιαγραφεί συνοπτικά τα κυριότερα συμπεράσματα (με τη μορφή ισχυρών και αδύνατων σημείων αλλά και δυνατικών ευκαιριών και κινδύνων της περιοχής) που έχουν προκύψει από την ανάλυση των χωροταξικών, δημογραφικών, οικονομικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών του Π.Σ. Βόλου που έχει προηγηθεί. Απώτερος στόχος είναι ο προσδιορισμός στρατηγικών κατευθύνσεων σχεδιασμού οι οποίες σχετίζονται με τα εν λόγω ζητήματα και η χάραξη των απαραίτητων μέτρων πολιτικής.

Πίνακας 3.9.1: SWOT ανάλυση των χωροταξικών, δημογραφικών, οικονομικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών του Π.Σ. Βόλου

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
1. Κεντροβαρική θέση σε επίπεδο Ελλάδας 2. Υψηλή προσβασιμότητα με ύπαρξη σημαντικών μεταφορικών υποδομών (οδικές, θαλάσσιες, σιδηροδρομικές, αεροπορικές) 3. Ύπαρξη σημαντικών παραγωγικών υποδομών 4. Ύπαρξη σημαντικών ερευνητικών υποδομών 5. Ποιότητα ζωής και φυσικού περιβάλλοντος 6. Κρίσιμη μάζα αγοράς (οικονομίες κλίμακας και συγκέντρωσης) 7. Θετική πληθυσμιακή δυναμική 8. Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης 9. Υψηλό και ανοδικό ΑΕΠ της πόλης 10. Βιομηχανική παράδοση και ανασύσταση δευτερογενή τομέα με τάσεις εξειδίκευσης και καινοτομίας 11. Τριτογενοποίηση της οικονομίας 12. Τουριστική κίνηση και υψηλός ρυθμός ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου 13. Αύξηση της απασχόλησης και τάσεις μείωσης της (εγγεγραμμένης) ανεργίας 14. Στοιχεία ευελιξίας στην αγορά εργασίας 15. Ανάπτυξη Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	1. Διοικητικός κατακερματισμός του Π.Σ. Βόλου 2. Ελλείψεις ή/και λειτουργικά απαξιωμένες μεταφορικές και παραγωγικές υποδομές 3. Αποβιομηχάνιση της περιοχής 4. Διαρθρωτικά προβλήματα στην παραγωγική συγκρότηση 5. Χαμηλή παραγωγικότητα του τριτογενή τομέα 6. Έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας 7. Αναποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας (υψηλή φορολογία, δύσκαμπτες εργασιακές σχέσεις, πολυνομία, γραφειοκρατία) 8. Απουσία πολιτικών για την προσέλκυση και στήριξη των επενδύσεων 9. Έλλειψη σύνδεσης παραγωγικής διαδικασίας με την έρευνα και το πανεπιστήμιο 10. Επενδυτική δραστηριότητα στον τουρισμό πραγματοποιείται κυρίως εκτός του Βόλου 11. Υψηλό ποσοστό ανεργίας (κυρίως νέων, γυναικών, μακροχρόνιων ανέργων)
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
1. Πόροι της Ε.Ε. (4^{ου} ΚΠΣ) 2. Επιχειρησιακά προγράμματα ανάπτυξης και ο αναπτυξιακός νόμος (νέα επενδυτικά κίνητρα) 3. Αναδυόμενες γειτονικές αγορές 4. Διεθνοποίηση οικονομίας και Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση 5. Τουριστική ανάπτυξη της περιοχής 6. Ένταξη της πόλης σε διεθνή και εθνικά δίκτυα και αναπτυξιακούς άξονες 7. Ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ πόλεων 8. Η ανάπτυξη του 'δίπολου' Βόλος-Λάρισα με συμπληρωματικές δραστηριότητες μεταξύ τους 9. Προγράμματα απασχόλησης, καταπολέμησης της ανεργίας και επαγγελματικής κατάρτισης	1. Διεθνοποίηση της οικονομίας με αύξηση της κινητικότητας και του ανταγωνισμού 2. Διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία 3. Περιορισμός εθνικών ή ευρωπαϊκών επιχορηγήσεων 4. Δυσμενής εξέλιξη εθνικών και διεθνών μακροοικονομικών παραμέτρων 5. Αποτυχία στην άσκηση περιφερειακών πολιτικών σύγκλισης και η αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων 6. Η μη σύνδεση του Βόλου με τους νέους αναπτυξιακούς άξονες 7. Διατήρηση δύσκαμπτου θεσμικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Όσον αφορά στο εσωτερικό περιβάλλον του Βόλου, μια σειρά από ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα ευνοούν την ανάπτυξη της περιοχής. Σε αυτά συγκαταλέγονται η κεντρική γεωγραφική της θέση (άμεση εγγύτητα με τα δυο μητροπολιτικά κέντρα της χώρας και άλλες μεγάλες πόλεις της ευρύτερης περιφέρειας) και η υψηλή της προσβασιμότητα μέσω συνδυασμένων μεταφορών, η ύπαρξη σημαντικών μεταφορικών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες και αεροπορικές), παραγωγικών (βιομηχανικές περιοχές και εγκαταστάσεις) και ερευνητικών (πανεπιστήμιο) υποδομών, αλλά και η σχετικά καλή ποιότητα ζωής και φυσικού περιβάλλοντος (συνδυασμός βουνού και θάλασσας με εκτεταμένο θαλάσσιο μέτωπο). Το μέγεθος της πόλης και οι νομαρχιακού επιπέδου λειτουργίες που εξυπηρετεί συμβάλλουν στη διαμόρφωση κρίσιμης μάζας αγοράς αλλά και οικονομιών κλίμακας και συγκέντρωσης. Επιπλέον, ο Βόλος διακρίνεται από μια θετική πληθυσμιακή δυναμική, αλλά και από ένα αρκετά μορφωμένο και ποιοτικό ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο βελτιώνεται συνεχώς με την υλοποίηση διαφόρων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που σκοπό έχουν τη μείωση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης στην περιοχή. Αναφορικά με την οικονομική διάρθρωση, θετικό στοιχείο αποτελεί η ανασύσταση της βιομηχανικής ταυτότητας της περιοχής σε συνδυασμό με την τριτογενεποίηση της οικονομίας και την αύξηση της επιχειρηματικότητας. Έτσι, από τη μια μεριά βλέπουμε αύξηση των επενδύσεων στον τομέα των υπηρεσιών (και ιδιαίτερα του τουρισμού), ο οποίος συνεχίζει να παράγει το μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ και να απασχολεί το υψηλότερο ποσοστό του εργατικού δυναμικού, ενώ από την άλλη το δευτερογενή τομέα να διατηρεί μια σημαντική για τα ελληνικά δεδομένα παρουσία, και να εξελίσσεται θετικά παρουσιάζοντας τάσεις εξειδίκευσης και εκσυγχρονισμού. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα την οικονομική μεγέθυνση και ευημερία της περιοχής, η οποία καταγράφεται στο υψηλό και ανοδικό ΑΕΠ που γνωρίζει η πόλη. Τέλος το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αποτελεί βασικό πλεονέκτημα της πόλης συμβάλλοντας στην αύξηση της απασχόλησης, στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής, στη μεταφορά και διάχυση γνώσεων και τεχνολογιών, στην ενδυνάμωση της τοπικής αγοράς, κ.α. Συνεπώς, η πόλη έχει σημαντικούς λόγους να αναπτύξει στενή συνεργασία μαζί του και να στηρίξει με τη σειρά της την περαιτέρω ανάπτυξή του.

Παρά τα ισχυρά σημεία, ο Βόλος παρουσιάζει μια σειρά από προβλήματα που σχετίζονται με την αποβιομηχάνιση της περιοχής αλλά και τις δυσκολίες στην προσέλκυση μεγάλων επενδύσεων, που έχουν ως αποτέλεσμα το υψηλό ποσοστό ανεργίας που επηρεάζει κυρίως τις μειονεκτούσες κοινωνικές ομάδες (γυναίκες, νέοι, άτομα με χαμηλό επίπεδο κατάρτισης, μακροχρόνια άνεργοι). Επιπλέον, η χαμηλή παραγωγικότητα του τριτογενή τομέα και η μικρή επενδυτική δραστηριότητα στον τουρισμό εντός της πόλης του Βόλου, αποτελούν στοιχεία που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή. Αίτια αυτών των προβλημάτων αποτελούν κάποιες βαθύτερες αδυναμίες και ανεπάρκειες της περιοχής, όπως ο διοικητικός κατακερματισμός της πόλης, η έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας, η αναποτελεσματικότητα του θεσμικού πλαισίου στη στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση επενδύσεων (υψηλή φορολογία, πολυνομία, γραφειοκρατία), διαρθρωτικές αδυναμίες στην παραγωγική διαδικασία (εσωστρέφεια τοπικών επιχειρήσεων, ευκαιριακές τοπικές συνεργασίες, χαμηλός βαθμός σύνδεσης της βιομηχανίας με την τοπική οικονομία, περιορισμένη σύνδεση της

παραγωγής με την έρευνα και το πανεπιστήμιο), αλλά και η απουσία ουσιαστικών πολιτικών και ολοκληρωμένου πλαισίου σχεδιασμού για την ανάπτυξη. Τέλος, μια σειρά από σημαντικές αδυναμίες έχει να κάνει με τις υποδομές της πόλης οι οποίες είναι είτε ελλιπείς (π.χ. αεροπορικές), είτε ανεπαρκείς (π.χ. οδικό δίκτυο εντός πόλης, θέσεις στάθμευσης), είτε λειτουργικά ή οικονομικά απαξιωμένες (π.χ. λιμάνι, σιδηροδρομικός σταθμός) και απαιτούν βελτίωση, αναβάθμιση ή και μεταφορά.

Παράλληλα με τις εσωτερικές αδυναμίες και δυνατότητες, ευκαιρίες και απειλές από το εξωτερικό περιβάλλον επηρεάζουν τις αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής. Οι πόροι του Γ' και κυρίως του Δ' ΚΠΣ αποτελούν ιδανική ευκαιρία για μια σειρά δράσεων που στόχο θα έχουν την αστική οικονομική ανάπτυξη, την αναβάθμιση των υποδομών (π.χ. ανάπτυξη διεθνούς αεροδρομίου, μεταφορά εμπορικού λιμανιού σε ευνοϊκότερη για το παραγωγικό σύστημα θέση), τη βελτίωση και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου (π.χ. μέσω αναπλάσεων), τη στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας, την καταπολέμηση της ανεργίας και την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Παράλληλα, ευκαιρίες αποτελούν τα επιχειρησιακά προγράμματα του Υπουργείου Ανάπτυξης και ο αναπτυξιακός νόμος, που δημιουργούν κίνητρα για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την εγκατάσταση επιχειρήσεων στην περιοχή, αλλά και τα διάφορα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και εμπειρίας (π.χ. STAGE), που συμβάλουν στην ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και την καταπολέμηση της ανεργίας. Επίσης, οι αναδυόμενες αγορές στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη, αλλά και η πιθανή ένταξη της Τουρκίας, δημιουργούν (μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) προοπτικές τόσο για διείσδυση και περαιτέρω ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων, μέσω αύξησης των εξαγωγών τους και δημιουργίας νέων πηγών προμηθειών και επενδυτικών τόπων, όσο και δεξαμενές ζήτησης καταρτισμένου επιστημονικού και στελεχιακού δυναμικού (π.χ. τεχνικές εταιρείες, αναπτυξιακές εταιρείες) το οποίο μπορεί να αντληθεί από τον ελληνικό χώρο λόγω γειτνίασης. Επιπλέον, η τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής (Πήλιο, Σποράδες) αποτελεί πρόκληση για την παράλληλη ανάπτυξη τόσο του αστικού τουρισμού όσο και των υποστηρικτικών προς τον τουρισμό επιχειρήσεων, συμβάλλοντας στη δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας. Επίσης, η διεθνοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, διευκολύνοντας την κινητικότητα των συντελεστών παραγωγής και των επιχειρήσεων, αποτελούν πρόκληση στην ανάπτυξη της πόλης και επιβάλουν την διαμόρφωση στρατηγικής για την προσέλκυση επενδύσεων (μέσω προβολής των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της πόλης) και την ενδογενή ανάπτυξή της (μέσω αναδιαμόρφωση των δομών και του θεσμικού πλαισίου). Παράλληλα, ευκαιρίες αναδύονται από τη βελτίωση των συνδέσεων, τη δικτύωση της πόλης και ένταξή της σε αναπτυξιακούς άξονες, αλλά και την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλες πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού σε διάφορα επίπεδα (στηρίζοντας την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσης, τεχνογνωσίας, κ.τ.λ. και την από κοινού επίλυση των αστικών προβλημάτων). Σε αυτό το πλαίσιο, η χωρική εγγύτητα του Βόλου με την Λάρισα (και το γεγονός ότι είναι οι δυο από τις τέσσερις ελληνικές πόλεις μεσαίου μεγέθους) αποτελεί μια από τις βασικότερες προϋποθέσεις για την δημιουργία μιας ενιαίας ζώνης ανάπτυξης (δίπολο) και ενός ολοκληρωμένου παραγωγικού συστήματος (όπου η κάθε μια πόλη

δύνатаι να εξειδικευτεί σε συγκεκριμένες, συμπληρωματικές δραστηριότητες) ικανού να ανταγωνισθεί τα δυο μητροπολιτικά κέντρα (υπό τη μορφή τρίτης ελληνικής μητρόπολης).

Από μια άλλη μεριά, ο αυξημένος βαθμός κινητικότητας συντελεστών παραγωγής και επιχειρήσεων, που οφείλεται στη διεθνοποίηση της οικονομίας και την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, και η συνεπαγόμενη αύξηση του ανταγωνισμού από πόλεις είτε χαμηλού κόστους, είτε υψηλής τεχνολογίας, είτε άλλου συγκριτικού πλεονεκτήματος (π.χ. ποιότητα ζωής, ανθρώπινου δυναμικού, θεσμικού πλαισίου), αποτελούν σημαντική απειλή για την πόλη, και μπορεί να οδηγήσουν σε συρρίκνωση του ΑΕΠ και της απασχόλησης. Επιπλέον, ένα από τα βασικότερα προβλήματα που κάθε βιομηχανική πόλη έχει να αντιμετωπίσει σχετίζεται με την αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης και ειδικότερα τη μείωση της βιομηχανικής απασχόλησης και την αδυναμία του τριτογενούς τομέα να καλύψει τις θέσεις εργασίας που χάνονται. Όλα αυτά καθιστούν αναγκαίο η πόλη να αναζητήσει (ή και να δημιουργήσει) και να προβάλλει μέσω μάρκετινγκ τα δικά της συγκριτικά πλεονεκτήματα προκειμένου να ισχυροποιήσει τη θέση της στην εθνική αλλά και στην ευρωπαϊκή σκηνή. Εντούτοις, η ανάπτυξη δυσμενών μακροοικονομικών συνθηκών σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο, δεν μπορεί παρά να επηρεάσουν αρνητικά την τοπική οικονομία. Επιπλέον, περικοπές των εθνικών και ευρωπαϊκών επιχορηγήσεων στην περιοχή δύνатаι να δημιουργήσουν σημαντικά προβλήματα στην ανάπτυξη της, δεδομένης της σημαντικής εξάρτησης που υπάρχει. Επίσης, η αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων και η ενίσχυση των μητροπολιτικών κέντρων της Αθήνας και Θεσσαλονίκης (ως αποτέλεσμα της τριτογενοποίησης της οικονομίας και των διαρθρωτικών αλλαγών) εγκυμονεί μια σειρά από κινδύνους για τη ανάπτυξη του Βόλου, και θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με κατάλληλες περιφερειακές πολιτικές σύγκλισης. Παράλληλα, η αποκοπή ή μη σύνδεση της πόλης με τους κύριους μεταφορικούς και αναπτυξιακούς άξονες θέτει την πόλη σε κίνδυνο απομόνωσης, μειώνει την δυνατότητα προσέλκυσης επενδύσεων και την εγκλωβίζει σε μια αυτάρεσκη και φοβική αντίληψη στο εσωτερικό της. Τέλος, σημαντική απειλή για την ανάπτυξη και ευημερία της περιοχής αποτελεί η διατήρηση του δύσκαμπτου και αναποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου σε επίπεδο χώρας (π.χ. έλλειμμα μηχανισμών υλοποίησης σχεδιασμού και πολιτικής, δύσκαμπτες εργασιακές σχέσεις, πολυνομία, γραφειοκρατία, διαφθορά, κτλ.), καθώς αυτό μεταφέρονται αυτόματα και στα χαμηλότερα επίπεδα. Αν και σε κάποιο βαθμό είναι δυνατή η βελτίωση της κατάστασης σε τοπικό επίπεδο, τέτοια ζητήματα θεσμικής αναποτελεσματικότητας απαιτούν κατά βάση συνολική διευθέτηση σε κεντρικό και νομοθετικό πλαίσιο.

Συμπερασματικά, η στρατηγική για την ανάπτυξη της πόλης του Βόλου θα πρέπει να αντιλαμβάνεται την ως άνω πρόκληση και να επιδιώκει αφενός την ενδογενή της ανάπτυξη (με αξιοποίηση του περιφερειακού της ρόλου) και αφετέρου τη συμμετοχή στα οφέλη που συνεπάγεται η τριτογενοποίηση της οικονομίας και η συνεργασία με τους δύο άλλους αναπτυξιακούς πόλους της χώρας. Φαίνεται πως η έμφαση στο τριτογενή τομέα των δύο μεγάλων πόλων της χώρας αφήνει περιθώρια για μια περαιτέρω βιομηχανική ανάπτυξη της περιοχής αναφοράς.

Η Πολεοδομική Οργάνωση και ο Αστικός Εξοπλισμός στο Π. Σ. Βόλου

4.1. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

4.1.1 Η εξέλιξη των σχεδίων της πόλης

Προγενέστερα σχέδια πόλης (1882-3, 1930, 1956)

Μετά την προσάρτηση του Βόλου στο Ελληνικό κράτος (1881), η πόλη αποτελείται από τον παλιότερο πυρήνα του Κάστρου, μια κενή ζώνη πλάτους 600 μέτρων και τον νέο συνοικισμό, ο οποίος είχε αναπτυχθεί κατά τον 19ο αιώνα (Σχ. 1).

Βασικό στοιχείο σχεδιασμού του νέου συνοικισμού, ήταν το Ιπποδάμειο σύστημα με ορθογώνια οικοδομικά τετράγωνα με διευθύνσεις οδών παράλληλες και κάθετες στην ακτογραμμή. Χαρακτηριστική είναι η έκτοτε ύπαρξη τριών αξόνων παραλλήλων προς τη θάλασσα (Ιάσονος, Δημητριάδος, Ερμού) με πολλές στενές καθέτους οδούς.

Το 1882-83 εγκρίθηκε τμηματικά το Πολεοδομικό Σχέδιο Βόλου. Το σχέδιο διέπεται από λιτή χρηστική αντίληψη. Συνιστά έναν απλό ορθογωνικό κάναβο, με ομοιόμορφα οικοδομικά τετράγωνα, που συμπεριλαμβάνει τους δύο οικιστικούς πυρήνες. Η διάταξη των οδών ακολουθεί την μορφολογία του τότε υφιστάμενου ιστού των "νέων μαγαζείων", αλλά καλύπτει επιφάνεια πολύ μεγαλύτερη της έως τότε κατοικημένης, με επέκταση σε αδόμητες περιοχές δυτικά, βόρεια και ανατολικά της. Ενοποιεί τις δύο "πόλεις" και ομογενοποιεί τον αστικό ιστό, εκλογικεύει τις χαράξεις των δρόμων και διευκολύνει την κυκλοφορία και την οικοδόμηση. Διατηρείται άθικτο το κάστρο και η εντός αυτού παλιά ρυμοτομία. (Σχ. 2)

Σε γενικές γραμμές το σχέδιο απετέλεσε έναν οδηγό για τον μετασχηματισμό της "διπλής πόλης" σε ενιαίο συγκρότημα, χωρίς ιδιαίτερη μέριμνα για τον εξωραϊσμό του αστικού χώρου. Η πρόβλεψη οικιστικού και δημόσιου εξοπλισμού είναι στοιχειώδης. Δεσμεύονται οικοπέδα για εκκλησίες, λίγες πλατείες και αγορές και ορίζεται η έκταση του σιδηροδρομικού σταθμού στην αδόμητη ζώνη ανατολικά του κάστρου, σύμφωνα με τις ήδη ανειλημμένες μελέτες των μηχανικών του σιδηροδρόμου. Χαράσσεται νέα γραμμή προκυμιαίας καθ' όλο το μήκος της παραλίας με μικρές διαπλατύνσεις των προβλητών που ήδη υπήρχαν. Επιδιώκοντας την καλύτερη δυνατή συνάρθρωση

των δύο πυρήνων η πρώην "διαχωριστική ζώνη" ορίζεται ως κεντρική πλατεία της πόλης (σημερινή πλατεία Ρήγα Φεραίου) Οι συνοικίες Εφτά Πλατάνια-Οξυγόνο και Μεταμόρφωση προσέλκυσαν την βιομηχανική και επιχειρηματική δραστηριότητα της πόλης.

Σχ. 1 Το κάστρο και η Νέα Πόλις του Βόλου 1882 (χείμαρροι στην παλαιά θέση)

Σχ. 2 Το πολεοδομικό σχέδιο του 1882 (χείμαρροι στην παλαιά θέση)

Το σχέδιο παρά τις προφανείς καινοτομίες του σε σχέση με το υφιστάμενο μέγεθος και τη μορφή του οικισμού, ήταν τελείως ανεπαρκές ως πρόγραμμα εξοπλισμού της πόλης με κεντρικούς δημόσιους

χώρους και λειτουργίες, δημοτικά και δημόσια ιδρύματα και σύγχρονες οικιστικές εξυπηρετήσεις, ικανό να προωθήσει την επερχόμενη ανάπτυξή της.

Χαρακτηρίζεται από απουσία πρόβλεψης διακεκριμένων θέσεων για δημόσια και κοινωφελή κτίρια, καθώς και των πλατιών λεωφόρων, των επιβλητικών πλατειών και γενικά των μεγάλων οργανωμένων δημόσιων χώρων που απαιτεί η εξέλιξη της αστικής ζωής.

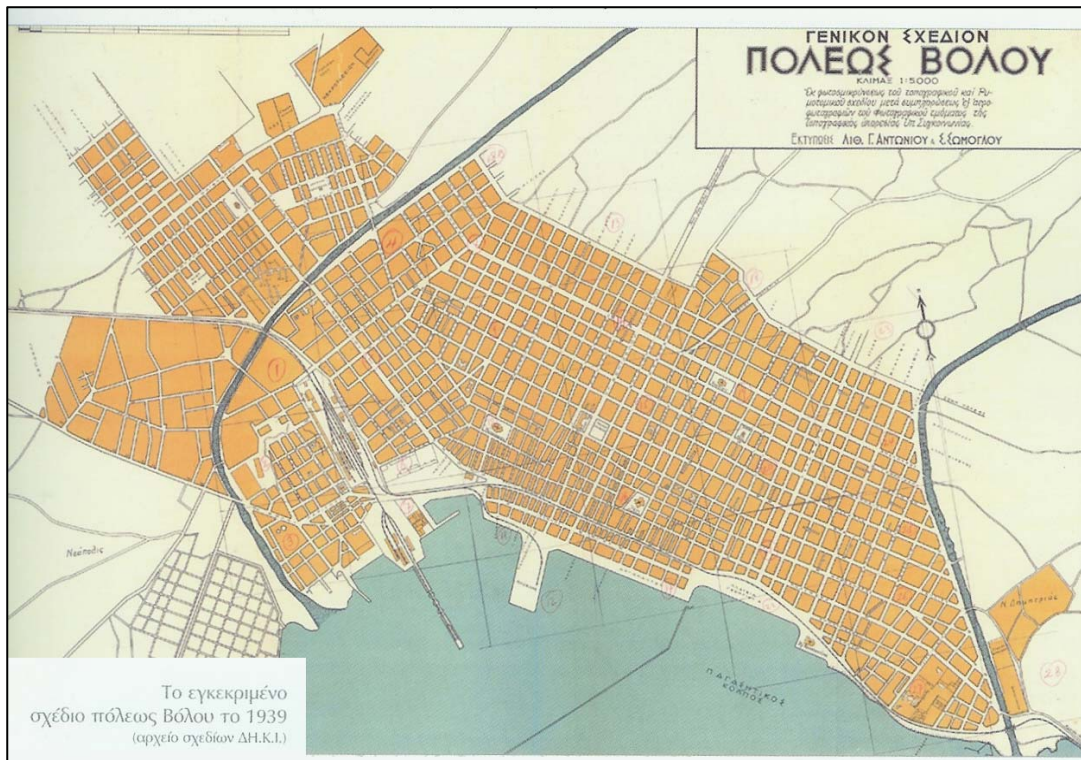
Οι πολεοδομικές ρυθμίσεις και ειδικότερα το σχέδιο πόλης ως πρόγραμμα προώθησης και καθοδήγησης της αστικής ανάπτυξης, αποδείχτηκαν ότι υστερούσαν σε σχέση με τον δυναμισμό της τοπικής κοινωνίας, ο οποίος τελικά έδωσε συγκεκριμένη υπόσταση στο απλό ρυμοτομικό διάγραμμα του 1882.

Η αναθεώρηση του Ρυμοτομικού Σχεδίου έγινε το 1930 (Σχ. 3) και αναφέρεται στον κεντρικό πυρήνα της πόλης του Βόλου που περικλείεται μεταξύ της παραλίας, των 2 χειμάρρων Κραυσίδωνα (δυτικά), Άναυρο (ανατολικά) και την οδό Εθνικής Αντιστάσεως (βόρεια). Κύριοι οδικοί άξονες είναι η οδός Δημητριάδος (παράλληλα στο θαλάσσιο μέτωπο), με τις 2 καθέτους σε αυτήν, τις οδούς Ιωλκού (Ε. Βενιζέλου) και Κ. Καρτάλη. Δημιούργησε κάποιους μικρούς δημόσιους υπαίθριους χώρους και διαπλάτυνε τους κύριους εμπορικούς δρόμους και τους βασικούς οδικούς άξονες.

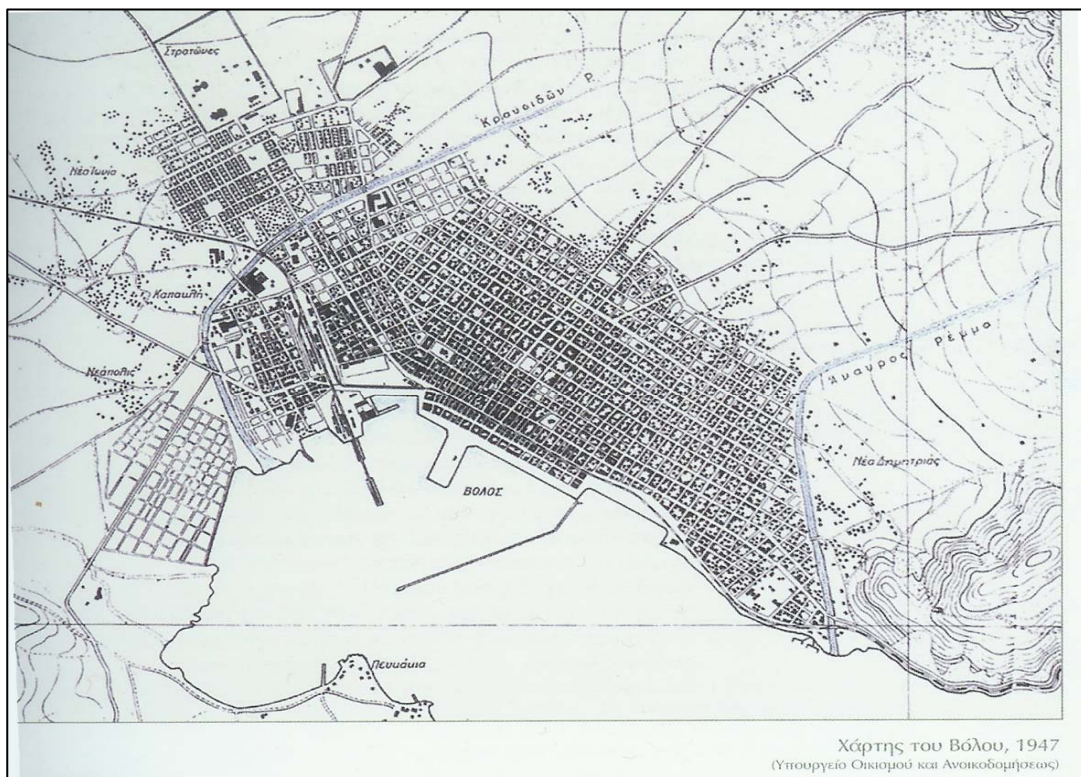
Το 1947 ιδρύεται, ο δήμος «Νέας Ιωνίας» (Σχ. 4), που περιελάμβανε τις εκτάσεις, πάνω από τον χείμαρρο Κραυσίδωνα. Η έκταση που ξεπερνούσε τα 38 εκτάρια, απαλλοτριώθηκε με διαδοχικά διατάγματα και εποίκιστηκε σταδιακά. Η πολεοδομική διάταξη ακολούθησε έναν τυπικό ορθογωνικό κάναβο, που θύμιζε τον ιστό της πόλης, όμως οι δρόμοι ήταν στενότεροι, τα οικοδομικά τετράγωνα σαφώς μικρότερα, η οικοπεδική κατάτμηση μεγαλύτερη και η δόμηση οργανώθηκε σε καθαρά προαστιακή μορφή με πρόβλεψη για στοιχειώδη οικιστικό εξοπλισμό (πλατεία- εκκλησία-σχολείο). Με την ανάπτυξη της Ν. Ιωνίας αποκτούν μεγαλύτερη σημασία οι οδικοί άξονες, 2ας Νοεμβρίου και Αναπαύσεως, οι οποίοι αποτελούν τις κύριες συνδέσεις μεταξύ των δύο δήμων.

Το Σχέδιο Πόλης του 1956 (Σχ. 5) , μετά τους καταστροφικούς σεισμούς, διευρύνει τα όρια της πόλης του Βόλου, βόρεια και δυτικά του κέντρου, (προς την περιοχή Νεαπόλεως, Αγ. Αναργύρων) και στον προσφυγικό οικισμό της Ν. Ιωνίας.

Όροι δόμησης θεσπίζονται για πρώτη φορά το 1958 για το Δήμο Βόλου και το 1964 για το Δήμο Ν. Ιωνίας.

Σχ. 3 Σχέδιο πόλης του 1939 (εκτροπή χειμάρρων σε νέες θέσεις)

Σχ. 4 Χάρτης του Βόλου 1947

Ρυθμιστικό Σχέδιο (1976)

Με την πάροδο του χρόνου η δυναμική εξέλιξη των δύο Δήμων, καθιστά απαραίτητη την ανάγκη εκπόνησης Ρυθμιστικού Σχεδίου, το οποίο θα εξετάσει και θα αντιμετωπίσει συνολικά το Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου.

Το 1976 εκπονήθηκε Ρυθμιστικό Σχέδιο για την πόλη του Βόλου. Το Ρυθμιστικό αυτό σχέδιο δεν θεσμοθετήθηκε ποτέ. Κύριο χαρακτηριστικό της πρότασης του Ρυθμιστικού Σχεδίου (1976) για το οδικό δίκτυο, ήταν η δημιουργία της αρτηρίας Κραυσίδωνα (με επικάλυψη του χειμάρρου), με σκοπό να διοχετεύσει σταδιακά την κυκλοφορία έξω από την κεντρική περιοχή της πόλης και να συνδέσει τις πύλες του Π. Σ. από Αθήνα και Λάρισα (Νότια και Δυτικά), με τις πύλες προς το Πήλιο (Βόρεια και Ανατολικά).

Η κατασκευή Περιφερειακού δακτυλίου, εξεταζόταν σαν εναλλακτική λύση για την περίπτωση που α) θα αποδεικνυόταν ανυπέβλητη δυσκολία για κατασκευή της λεωφόρου Κραυσίδωνα και β) θα ξεπεραστεί η διοχετευτική ικανότητα της λεωφόρου Κραυσίδωνα ή θεωρηθεί ανεπαρκής για να παραλάβει τον μελλοντικό φόρτο¹.

Για το σιδηροδρομικό δίκτυο προτείνει τη διατήρηση του επιβατικού σταθμού στην θέση του (με μετατροπή του σε "κατά κεφαλήν" σταθμό και κατάργηση των γραμμών που τον συνδέουν με το επιβατικό λιμάνι), τη δημιουργία εμπορευματικού σταθμού και σταθμού διαλογής με συνδυασμένη λειτουργία, καθώς και σιδηροδρομική πύλη του λιμανιού στη νότια πλευρά του.

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Βόλου (1985)

Η μελέτη του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ. Π. Σ.) του Πολεοδομικού Συγκροτήματος (Π.Σ.) Βόλου ξεκίνησε το 1983 και ολοκληρώθηκε το 1985 (έγκριση με απόφαση Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 566Δ της 31. 10. 85, με αριθμό απόφασης 53368/2143/85)

Το Γ. Π. Σ. ενημέρωνε και εξειδίκευε τις κατευθύνσεις του ρυθμιστικού σχεδίου και επέβαλε ρυθμίσεις για τα κρίσιμα ζητήματα της πόλης και κυρίως για την ένταξη των αυθαιρέτων οικήσεων στο σχέδιο πόλης. Επίσης είχε σκοπό να επισημάνει και να χωροθετήσει τις λειτουργίες και τα έργα, που αναφέρονται στις δυνατότητες και τη χωρητικότητα της πόλης, πέρα από περιορισμένους χρονικούς ορίζοντες, ώστε να διασφαλιστεί η αναγκαία γη. Με βάση αυτό το πλαίσιο, προσδιορίστηκαν τα προγραμματικά μεγέθη και οι ανάγκες σε επίπεδο πόλης και γειτονιάς.

¹ Γενική Μελέτη Μεταφορών & Κυκλοφορίας της πόλης του Βόλου, ΥΠΕΧΩΔΕ 1996

Περιελάμβανε τους δήμους Βόλου, Ν. Ιωνίας (Ν. Ιωνία, Μελισσάτικα, Φυτόκο) και των κοινοτήτων Αγριάς, Ανακασιάς (Ανακασιά, Κήπια), Άνω Βόλου (Άνω Βόλος, Ιωλκός), Διμηνίου, Άλλης Μεριάς (Άλλη Μεριά, Γορίτσα) και Αγ. Ονουφρίου (Μαγνησίας). Όρισε την επέκταση σχεδίου πόλης σε εκτάσεις πυκνοδομημένες και αραιοδομημένες συνολικής επιφάνειας 8. 000 στρεμμάτων και τη δημιουργία 16 πολεοδομικών ενότητων (βλ. Παράρτημα) με μέσα μεγέθη πληθυσμιακής ενότητας από 15-175 κατοίκους/εκτάριο και μέσο Σ. Δ. από 0,5-2,9.

Ακολούθησε η μελέτη Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ. Ο. Ε.) για τον καθορισμό των χρήσεων γης και όρων δόμησης των εντός σχεδίου περιοχών. Το Γ. Π. Σ. όρισε νέες αναπτυξιακές ζώνες και ζώνες ανάπτυξης – εξυγίανσης κατοικίας, ζώνες οικονομικών και θεσμικών κινήτρων, (ανάπλαση Παλαιών, Προσφυγικών Ν. Ιωνίας, παραλιακού μετώπου Αγριάς) , ζώνες πολεοδομικών μηχανισμών (για υπαγωγή στο άρθρο 13 Ν. 1337, ζώνες αυθαιρέτων και λοιπές περιοχές κατοικίας για ένταξη στο σχέδιο πόλης), δίκτυο αστικού πρασίνου, χωροθέτηση εμπορικών και λοιπών οικονομικών δραστηριοτήτων, Πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων και περιοχές προγραμμάτων φοιτητικής κατοικίας κ. α.

Επίσης επεσήμανε τα κύρια προβλήματα λειτουργίας του Π. Σ. και τόνιζε την ανάγκη για εξασφάλιση της δυνατότητας παράκαμψης της κεντρικής περιοχής της πόλης, από την διαμπερή κυκλοφορία, με λειτουργία περιφερειακών δακτυλίων. Επίσης, τη διάσπαση του δίδυμου φράγματος «ποτάμι-τρένο», δηλαδή του ποταμού (Κραυσίδωνα) και των σιδηροδρομικών γραμμών, που διακόπτουν την συνέχεια των οδικών αξόνων.

Στα προτεινόμενα, μελλοντικά έργα περιελάμβανε την Παράκαμψη του Π. Σ. Βόλου και απαιτούσε τη διασφάλιση γης για τη διέλευσή του.

Αναθεώρηση Πολεοδομικού Σχεδίου (1987)

Η απόφαση Τροποποίησης του ΓΠΣ του Π. Σ. Βόλου, Ν. Ιωνίας Ν. Μαγνησίας, έγινε με (ΦΕΚ 718Δ 31-7-87) και έγινε οριστική για το Δήμο Βόλου (1992) αλλά δεν προωθήθηκε για τον Δήμο Ν. Ιωνίας.

Η πρόταση αναθεώρησης αναφέρεται στις συνοικίες 1) Οξυγόνο, 2) Μεταμόρφωση - Αγ. Νικόλαος - Ανάληψη, 3) Αγ. Κων/νος, 4) Χιλαδού - Μοσχάτο, 5) Αγ. Βασίλειος - Καλλιθέα, 6) Καραγάτς, 7) Ν. Δημητριάδα - Γορίτσα, χωριστή αναθεώρηση έγινε για τη συνοικία Νεαπόλεως - Αγ. Αναργύρων.

Προβλέπεται μείωση συντελεστή δόμησης στην παραλιακή ζώνη, προτείνεται εισφορά γης για παρκιν, εκτεταμένοι χώροι πρασίνου, δέσμευση οικοπέδων και ιστορικών κτιρίων για κοινωφελείς σκοπούς, δίκτυα πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων. Εκτός από το κεντρικό ιστορικό, εμπορικό κέντρο της οδού Ερμού και των γύρω δρόμων, προβλέπονται μικρά τοπικά κέντρα κατά συνοικία.

Η Απόφαση Τροποποίησης του Γ.Π.Σ. του Π. Σ. των Δήμων Βόλου, Ν. Ιωνίας Ν. Μαγνησίας έγινε με (ΦΕΚ 718Δ 31-7-87) και προέβλεπε:

- α) την επέκταση των ορίων του Γ. Π. Σ. και ένταξη εντός αυτών θυλάκων αυθαιρέτων των βορείων συνοικιών Βόλου, Νεάπολης, Ν. Παγασές, Αγ. Παρασκευής, Αγ. Γεωργίου και των πολεοδομικών ενότητων 13 (Αγ. Σπυρίδωνα), 14 (Αγ. Βαρβάρα) του δήμου Ν. Ιωνίας με χρήση γενική κατοικία
 - β) την αλλαγή χρήσης στην περιοχή Ν. Δέλτα από βιοτεχνική ζώνη σε χρήση γενικής κατοικίας
- Οι επιτρεπόμενες χρήσεις καθορίζονται από το ΓΠΣ σύμφωνα με το Π. Δ. 6-3-87 (ΦΕΚ 166Δ)

Ανάγκη νέας αναθεώρησης Πολεοδομικού Σχεδίου του Π. Σ. Βόλου

Έχει παρέλθει 20ετία από την εκπόνηση του ΓΠΣ του 1985 και ήδη έχει ξεπεραστεί κατά πολύ ο χρονικός ορίζοντας σχεδιασμού (η Μελέτη του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του 1985 είχε χρονικό ορίζοντα την πενταετία), οπότε δεν καλύπτει πλέον τις ανάγκες του Πολεοδομικού Συγκροτήματος. Επιπλέον νέες υποδομές «υπερτοπικής σημασίας» έχουν υλοποιηθεί, όπως το Πανθεσσαλικό Στάδιο, η Παράκαμψη του Π. Σ. Βόλου και έχουν δώσει νέες προοπτικές στην ανάπτυξη της περιοχής. Έχει ήδη προχωρήσει η διαδικασία για τη μελέτη αναθεώρησης του Γ. Π. Σ. του Π. Σ. Βόλου και αναμένεται η ανάθεσή της .

Ρυθμιστικό Σχέδιο

Η εκπόνηση Ρυθμιστικού Σχεδίου (Ρ.Σ.) για το Βόλο (και για ορισμένες άλλες πόλεις μεσαίου-μεγάλου μεγέθους) προβλέπεται από το Ν. 2742 /99. Η διαδικασία για την εκπόνηση του Ρ.Σ. Βόλου ξεκίνησε παλαιότερα, και έχουν υπάρξει οι προβλεπόμενες αποφάσεις από Νομαρχιακό και Περιφερειακό Συμβούλιο (1/2003). Πρόσφατα (Νοέμβριος 2005) δημοσιεύτηκαν σε ΦΕΚ οι προδιαγραφές εκπόνησης των ΡΣ.

Στάδιο Α: Ανάλυση, Αξιολόγηση

Μέρος ΑΙ: Θέματα πληθυσμού, οικονομίας, χωροταξικής οργάνωσης, υποδομών, χρήσεων γης, πολιτισμού, ειδικών κατηγοριών χώρου, οικιστικού ρόλου

Μέρος ΑΙΙ: Θέματα περιβάλλοντος

Μέρος ΑΙΙΙ: Γενικά συμπεράσματα, εναλλακτικές προτάσεις

Στάδιο Β: Πρόταση-Ρυθμιστικό Σχέδιο και Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος

Β1: Γενικοί στόχοι

Β2: Ειδικόί στόχοι

Β3: Διοίκηση

Β4: Πλαίσιο δράσης

Δόμηση

Οι συντελεστές δόμησης, στο Π. Σ. Βόλου κυμαίνονται από 2,7 ανώτερη τιμή στην κεντρική περιοχή, έως και 0,8 στις περιφερειακές συνοικίες με κατώτερη τιμή το 0,4 που ισχύει στη συνοικία Αγ. Στεφάνου. **(βλ. Χάρτης 4. 1. 1.)**

Ο ανώτερος Σ. Δ. (2,7) υλοποιείται στον κεντρικό τομέα της πόλης εκεί όπου, είναι συγκεντρωμένη η εμπορική δραστηριότητα της πόλης.

Ο χαμηλός Σ. Δ. (0,8) είναι θεσμοθετημένος στις περιοχές των επεκτάσεων και καταλαμβάνει τη μεγαλύτερη έκταση της πόλης (βλ. πίνακα). Σχετικά με τις ενδιάμεσες τιμές των θεσμοθετημένων συντελεστών δόμησης, παρατηρούμε μία σταδιακή κλιμάκωση, όσο προχωρούμε από τις κεντρικότερες ζώνες της πόλης, προς τις περιοχές των επεκτάσεων. Μία τέτοια κλιμάκωση επιτρέπει να καλύπτονται οι αυξημένες ανάγκες δόμησης, στις κεντρικές περιοχές.

Συντελεστής Δόμησης	Έκταση (εκτάρια)
0,4	73,39
0,8	413,03
1,2	33,98
1,4	41,85
1,6	62,16
1,8	126,81
2,1	102,63
2,4	130,83
2,7	61,67

Οι αλλαγές που έγιναν τα τελευταία χρόνια, σχετικά με τους συντελεστές δόμησης, αφορούσαν αρχικά μία γενική μείωση των συντελεστών, οι οποίοι στα πλαίσια της έξαρσης της οικοδομικής δραστηριότητας στις δεκαετίες του 1960 και 1970 είχαν φτάσει σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα. Αξίζει να σημειωθεί ότι με τη Μελέτη Αναθεώρησης, σε εφαρμογή σχετικών κατευθύνσεων του Γ. Π. Σ. , υλοποιήθηκε σημαντική μείωση των Σ. Δ. σε όλη την έκταση της πόλης.

Εξάλλου με την έξαρση της οικοδομικής δραστηριότητας στην πόλη τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται ότι το ενδιαφέρον για δόμηση, δεν περιορίζεται μόνο στις κεντρικές περιοχές, με τους υψηλούς συντελεστές δόμησης και κατ' επέκταση με τις υψηλές αξίες γης, αλλά επεκτείνεται και στις βόρειες συνοικίες (Καραγάτς – Ν. Δημητριάδα) εκατέρωθεν της ζώνης χάραξης της Περιφερειακής οδού.

Σήμερα, η εκτός σχεδίου δόμηση, είτε νόμιμη, είτε παράνομη, εμφανίζεται σχετικά περιορισμένη και μετά τις τελευταίες επεκτάσεις του σχεδίου, που πραγματοποιήθηκαν υπήρξε σημαντική οικιστική εξάπλωση στα όρια του σχεδίου πόλης. Η αυθαίρετη δόμηση ακολουθεί σε γενικές γραμμές ανάπτυξη περιφερειακά από το ισχύον σχέδιο πόλης (ιδιαίτερα στη δυτική και βορειοδυτική περιοχή του Π. Σ. Βόλου. Επίσης σε περιοχή υψηλής γεωργικής παραγωγικότητας (π. χ. κοιλάδα του Διμηνίου) έχει αναπτυχθεί διάσπαρτη ή συγκεντρωμένη χρήση κατοικίας.

Η διαχρονική εξέλιξη του σχεδίου πόλης

Το πρώτο σχέδιο πόλης, περιλαμβάνει τον κεντρικό πυρήνα της πόλης του Βόλου που περικλείεται μεταξύ της παραλίας, των 2 χειμάρρων (Κραυσίδωνα, Άναυρο) και την οδό Εθνικής Αντιστάσεως (βόρεια), εγκρίνεται με ΦΕΚ 102Α/ 5-4-1930.

Ακολούθησε επέκταση βόρεια, προς τον προσφυγικό οικισμό της Ν. Ιωνίας και δυτικά του κέντρου, (προς την περιοχή Νεαπόλεως, Αγ. Αναργύρων). Η έγκριση ρυμοτομικού σχεδίου έγινε με το Β. Δ. 11-6-1956 (ΦΕΚ 144 Α' /1956).

Ακολούθησαν μικρότερες σε έκταση επεκτάσεις, όπως φαίνονται στον χάρτη **(βλ. Χάρτης 4. 1. 2.)** και τους πίνακες που ακολουθούν.

ΒΟΛΟΣ		
ΦΕΚ	ΕΚΤΑΡΙΑ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ
ΦΕΚ 102Α/30	350,74	350,74
ΦΕΚ 144Α/56	272,12	622,86
ΦΕΚ 117Δ/69	31,75	654,61
ΦΕΚ 719Δ/86	33,26	687,87
ΦΕΚ 54Δ/87	35,55	723,42
ΦΕΚ 275Δ/87	80,19	803,61
ΦΕΚ 77Δ/88	142,94	946,55
ΦΕΚ 1228/93	11,78	958,32
ΦΕΚ 1229/93	7,10	965,43
ΦΕΚ 1535/93	100,36	1065,79
ΦΕΚ 109Δ/99	81,10	1146,89
Αγ. Γεώργιος εντός ΓΠΣ δεν έχει εγκριθεί Πολεοδ. Μελέτη)	97,08	

ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ		
ΦΕΚ	ΕΚΤΑΡΙΑ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ
ΦΕΚ 144Α/56	171,92	171,92

Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Π. Σ. Βόλου

ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ		
ΦΕΚ 377Δ/86	58,79	230,71
ΦΕΚ 932Δ/86	91,43	322,14
ΦΕΚ 1002Δ/94	8,12	330,26
ΦΕΚ 1005Δ/94	22,14	352,40
ΦΕΚ 647Δ/04	5,82	358,22
Στρατόπεδο	26,40	

Π. Σ. ΒΟΛΟΥ-Ν. ΙΩΝΙΑΣ		
ΦΕΚ	ΕΚΤΑΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΦΕΚ 102Α/30	350,74	350,74
ΦΕΚ 144Α/56	444,04	794,78
ΦΕΚ 117Δ/69	31,75	826,53
ΦΕΚ 377Δ/86	58,79	885,31
ΦΕΚ 719Δ/86	33,26	918,58
ΦΕΚ 932Δ/86	91,43	1010,01
ΦΕΚ 54Δ/87	35,55	1045,56
ΦΕΚ 275Δ/87	80,19	1125,75
ΦΕΚ 77Δ/88	142,94	1268,69
ΦΕΚ 1228/93	11,78	1280,46
ΦΕΚ 1229/93	7,10	1287,57
ΦΕΚ 1535/93	100,36	1387,93
ΦΕΚ 1002Δ/94	8,12	1396,05
ΦΕΚ 1005Δ/94	22,14	1418,19
ΦΕΚ 109Δ/99	81,10	1499,29
ΦΕΚ 647Δ/04	5,82	1505,11
Στρατόπεδο Ν. Ιωνίας	26,40	
Αγ. Γεώργιος εντός ΓΠΣ δεν έχει εγκριθεί Πολεοδ. Μελέτη)	97,08	

4.1.2 Πολεοδομικές ενότητες και οικισμοί δήμων Βόλου και Ν.Ιωνίας

Η πολεοδομική και διοικητική οργάνωση του Π.Σ. Βόλου χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη δύο μεγάλων δήμων, Βόλου και Ν. Ιωνίας καθώς και γειτονικών οικισμών, που ανήκουν στο Π. Σ. Βόλου και βρίσκονται σε άμεση εξάρτηση από το αστικό κέντρο του Βόλου.

Οι δύο μεγαλύτεροι πληθυσμιακά δήμοι Βόλου και Ν. Ιωνίας, έχουν ως φυσικό όριο, αφενός τον χείμαρρο Κραυσίδωνα και αφετέρου τη σιδηροδρομική γραμμή Λάρισας – Βόλου, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη δύο σχετικά ανεξάρτητων πόλων έλξης κεντρικών λειτουργιών, οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους μέσω των αξόνων 2ας Νοεμβρίου – Ειρήνης, Εφτά Πλατανίων – Αναπαύσεως, Γιάννη Δήμου - Παρασκευοπούλου.

Ο Δήμος Βόλου, είναι ένα δυναμικό αστικό κέντρο, με Ιπποδάμειο σύστημα στην ευρύτερη κεντρική περιοχή, με ασαφή ιεράρχηση οδικού δικτύου, όπου παρατηρείται διάχυση των κεντρικών λειτουργιών, καθώς και ανάπτυξη γραμμικών κέντρων κατά μήκος οδικών αξόνων.

Ο Δήμος Ν. Ιωνίας είναι αστικός πόλος μικρότερης δυναμικότητας με συνεχή τάση επέκτασης προς βορρά. Η δημιουργία της Παράκαμψης του Π. Σ. Βόλου, έδωσε κάποια ώθηση σε αυτήν την τάση, αφού διευκόλυνε την πρόσβαση στις βόρειες συνοικίες.

Πολεοδομικές ενότητες

Για την εξέταση της φυσιογνωμίας και των χαρακτηριστικών των παραπάνω περιοχών, θα αναφερθούμε πιο αναλυτικά στις παρακάτω ομάδες πολεοδομικών ενοτήτων **(βλ. Χάρτης 4. 1. 3.)**.

1. Οι κεντρικές και ανατολικές συνοικίες του δήμου Βόλου (Αγ. Νικολάου , Αναλήψεως και Αγίου Κωνσταντίνου - Αναύρου), όπου βρίσκονται οι κεντρικές λειτουργίες της πόλης, το εμπορικό και διοικητικό κέντρο, καθώς και μεγάλο μέρος του πληθυσμού. Στην περιοχή αυτή του κέντρου, χωροθετούνται σημαντικά κτίρια, όπως της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας, το Δικαστικό Μέγαρο στην πλατεία Ελευθερίας και πολλές δημόσιες υπηρεσίες, τράπεζες, κατοικία με υψηλή αξία γης και αρκετές σχολικές μονάδες. Επίσης υπάρχει ένα σημαντικό παραλιακό μέτωπο, με το επιβατικό λιμάνι από την μια πλευρά και το πάρκο Αγ. Κωνσταντίνου από την άλλη. Εκεί βρίσκονται το Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου και το Αρχαιολογικό Μουσείο. Η παραλιακή ζώνη εξελίχθηκε σε περιοχή αναψυχής, με το πάρκο, την Εξωραϊστική, προσελκύοντας μεγάλα ξενοδοχεία , χώρους εστίασης και αναψυχής (καφέ, εστιατόρια κ. λ. π.) Αποτελεί άξονα αναφοράς και τον σημαντικότερο δημόσιο χώρο της πόλης, χώρο συνάθροισης και αναψυχής των πολιτών,

- καθώς εκεί πραγματοποιούνται δημόσιες συναθροίσεις, ομιλίες, πολιτιστικές εκδηλώσεις, παρελάσεις κ. α.
2. Δυτικά του 'κεντρικού πυρήνα' της πόλης βρίσκονται οι συνοικίες (Εφτά Πλατάνια - Οξυγόνο, Μεταμόρφωση) που μαζί με τον κεντρικό πυρήνα, αποτελούν τον ευρύτερο κεντρικό τομέα της πόλης. Η περιοχή οριοθετείται από την οδό Αναλήψεως βόρεια, Ε. Βενιζέλου ανατολικά, τον χείμαρρο Κραυσίδωνα και σιδηροδρομική γραμμή δυτικά και το θαλάσσιο μέτωπο νότια. Κεντρικές λειτουργίες, τοπικά κέντρα αναπτύσσονται κατά μήκος και πλησίον των οδών, 2ας Νοεμβρίου και Εφτά Πλατανίων, που ενώνουν τους δήμους Βόλου και Ν. Ιωνίας. Στην περιοχή καταλήγουν οι σιδηροδρομικές γραμμές και βρίσκεται ο σταθμός του τρένου, γι αυτό προσέλκυσαν από παλιά, την βιομηχανική και επιχειρηματική δραστηριότητα της πόλης. Στις συνοικίες αυτές παρατηρείται μίξη χρήσεων, κατοικίας με οχλούσες επαγγελματικές δραστηριότητες (βιομηχανία, βιοτεχνία, εργαστήρια και καταστήματα χονδρεμπορίου). Ο σχεδιασμός είχε προβλέψει την επέκταση κεντρικών λειτουργιών της πόλης στα πλαίσια εξυγίανσης και ανάπλασης της παλιάς βιοτεχνικής περιοχής. Σήμερα αρκετά βιομηχανικά κελύφη (όπως π. χ. κτίρια Σπίρερ, Αδαμόπουλου) με ανάπλαση έχουν αλλάξει χρήση και στεγάζουν δημόσια κτίρια το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και χώρους πολιτιστικών, αθλητικών δραστηριοτήτων και ακόμα το πάρκο Ρήγα Φεραίου με το Δημαρχείο και το Δημοτικό Θέατρο Βόλου, καθώς και άλλα δημόσια κτίρια, όπως Εφορίες, ΙΚΑ , ΤΕΕ , Δημοτικό Ωδείο, Κέντρο Τέχνης, Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου κ. α.
 3. Δυτικά από τις σιδηροδρομικές γραμμές βρίσκεται η συνοικία Παλιά που περιλαμβάνει βόρεια τον ιστορικό πυρήνα του Κάστρου με κύρια χρήση την κατοικία και στη νότια πλευρά του εμπορικές χρήσεις, βιοτεχνία, τον σταθμό αστικών και υπεραστικών λεωφορείων ΚΤΕΛ Τελωνείο, αποθήκες κ. α. Η ανάπλαση στην περιοχή μέσω του URBAN πέτυχε τη δημιουργία ορισμένων δημόσιων χώρων, όπως πεζοδρόμων, πλατειών, καθώς και τη μετατροπή παλιών κτιρίων σε δημόσια κτίρια (ενεργειακό κέντρο, κτίρια ΔΕΜΕΚΑΒ, ΔΟΥΚ). Παλιά βιομηχανικά κελύφη (πλινθοκεραμοποιείο Τσαλαπάτα, Μύλοι Λούλη κ. α.) μετατράπηκαν σε πολυχώρους με κινηματογράφους, αναψυχή, εστίαση και διασκέδαση. Επίσης δημιουργήθηκε το εμπορικό κέντρο Old City. Έτσι η περιοχή μετασχηματίζεται σταδιακά και έχει αποκτήσει ένα διαφορετικό χαρακτήρα. Χαρακτηριστικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι την περιοχή αποκόπτει στα δύο η λεωφόρος Λαμπράκη, η οποία σύμφωνα με την παρουσιάζει τον μεγαλύτερο φόρτο του αστικού δικτύου, (40. 000 οχήματα την ημέρα) καθώς παραλαμβάνει και διοχετεύει όλο τον φόρτο εισόδου - εξόδου στην πόλη, από και προς τις λεωφόρους Λαρίσης – Αθηνών. Στο νότιο τμήμα έχει προταθεί η χωροθέτηση πανεπιστημιακών κτιρίων.
 4. Βόρεια της οδού Αναλήψεως και μέχρι τον άξονα του Περιφερειακού, βρίσκονται οι συνοικίες Χιλιαδού, Καλλιθέα δυτικά και Κάραγατς ανατολικά της Γ. Δήμου. Υπάρχουν υποδομές αθλητισμού – πολιτισμού, όπως το Κέντρο Νεότητας Χιλιαδούς, το Αθλητικό και Πολιτιστικό Κέντρο Κάραγατς Στην συνοικία Κάραγατς επί της οδού Κύπρου, δημιουργείται τοπικό κέντρο καθώς λειτουργούν πολλές σχολικές μονάδες, γι' αυτό πρέπει να εξεταστούν κυκλοφοριακές ρυθμίσεις (μονοδρόμηση ή μετατροπή της σε Ήπια Κυκλοφορία) που να προστατεύουν τις χρήσεις αυτές. Η Ελ. Βενιζέλου παρουσιάζει αυξημένους κυκλοφορικούς φόρτους, καθώς ενώνει την κεντρική περιοχή της πόλης

με τις βόρειες συνοικίες, τον δήμο Ιωλκού και τους οικισμούς του κεντρικού Πηλίου, γι' αυτό ένα τμήμα της νότια της Γ. Δήμου έχει μονοδρομηθεί. Επί της οδού αναπτύσσονται κεντρικές λειτουργίες και πολλά εμπορικά καταστήματα.

5. Βόρεια της Περιφερειακής οδού, βρίσκονται οι συνοικίες Αγ. Παρασκευή, Αγ. Γεώργιος, με πυκνούς και στενούς δρόμους, όπου όμως υπάρχουν χαμηλότεροι συντελεστές δόμησης (0,80).
6. Ανατολικά του χειμάρρου Αναύρου βρίσκεται η συνοικία της Ν. Δημητριάδας. Η οδός Αγ. Δημητρίου, είναι η επέκταση της οδού Αναλήψεως ανατολικά, αλλά με τη μισή σχεδόν διατομή, έχει ιδιαίτερα μεγάλη κυκλοφοριακή επιβάρυνση, καθώς αποτελεί και δακτύλιο φορτηγών. Επιπλέον έχει αναπτυχθεί τοπικό κέντρο κατά μήκος της, με αποτέλεσμα να υπάρχουν συχνές στάσεις οχημάτων και μεγάλα κυκλοφοριακά .
7. Δυτικά του χειμάρρου Κραυσίδωνα οι συνοικίες Αγ. Αναργύρων, Νεάπολης, όπου αναπτύσσονται βιομηχανία, βιοτεχνία μεταξύ των οδών Λαρίσης και Αθηνών, ενώ ανατολικά της οδού Αθηνών, υπάρχουν πολιτιστικές χρήσεις, το Πεδίον Άρεως με το εκθεσιακό κέντρο και κτίρια του Πανεπιστημίου.
8. Ο δήμος Ν. Ιωνίας, βόρεια του χειμάρρου Κραυσίδωνα και των σιδηροδρομικών γραμμών, περιλαμβάνει τις συνοικίες Ευαγγελίστρια, Πέτρου και Παύλου Αγ. Σπυρίδωνας - Μελισσάτικα, Αγ. Βαρβάρα - Φυτόκο - Αγ. Νεκτάριος. Κεντρικές λειτουργίες αναπτύσσονται κατά μήκος των οδών Λ. Ειρήνης και Μαιάνδρου, τοπικά κέντρα κατά μήκος οδών Αναπαύσεως, Ελλησπόντου και Φυτόκου, ενώ πολιτιστικές λειτουργίες και εκπαίδευση κατά μήκος της οδού Σταδίου. Η ύπαρξη των σιδηροδρομικών γραμμών που διασχίζουν ένα μεγάλο τμήμα της συνοικίας του Αγ. Σπυρίδωνα είναι χαρακτηριστικό στοιχείο υποβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος καθώς και η ύπαρξη των θυλάκων των παλιών βιομηχανικών κτιρίων Βαμβακουργίας και ΜΕΤΚΑ. Ακόμα το στρατόπεδο Γεωργούλα καταλαμβάνει 27 στρέμματα στο κέντρο του οικιστικού ιστού και δημιουργεί προβλήματα ασυνέχειας του οικιστικού ιστού. Υπάρχουν σημαντικές αθλητικές υποδομές όπως το Πανθεσσαλικό στάδιο, πολιτιστικές όπως το πολιτιστικό άλσος με υπαίθριο θέατρο, μουσείο στο Μεταξουργείο και αρκετοί οργανωμένοι χώροι αστικού πρασίνου (Πολιτιστικό άλσος, Ν. Δέλτα κ. λ. π.)
9. Οι συνοικίες Ν. Παγασές – Αιβαλιώτικα και Αγ. Στέφανος, αποτελούν παραθαλάσσιους οικισμούς, ευρίσκονται στα νότια του Π. Σ. Βόλου και ανήκουν στο Δήμο Βόλου.
10. Ο οικισμός του Διμηνίου (με πληθυσμό 2010 κατοίκους), ευρίσκεται στα δυτικά του Π. Σ. και περιλαμβάνει ως επί το πλείστον καλλιέργειες και αγροτική γη. Ανήκει διοικητικά στον Δήμο Αισωνίας, στα διοικητικά όρια του οποίου, ευρίσκονται οι ΒΙ. ΠΕ και ο Χ. Υ. Τ. Α. του Π. Σ. Βόλου. Επίσης εκεί έχουν ανασκαφεί μοναδικοί και αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι, όπως οι προϊστορικοί οικισμοί Σέσκλου και Διμηνίου, όπου εφαρμόζονται επίσης έλεγχοι στη δόμηση με 3 ζώνες προστασίας (Α, Β, Γ)
11. Ο οικισμός της Αγριάς (με πληθυσμό 4811 κατοίκους), είναι παραθαλάσσιος οικισμός και περιλαμβάνει αγροτική γη. Ευρίσκεται σε απόσταση περίπου 6 χλμ. ανατολικά της πόλης του Βόλου και ανήκει στην Ομάδα ΙΙΙ του Π. Δ. Πηλίου , ενώ διοικητικά ανήκει στο Δήμο Αγριάς.

Συνδέεται με αστική συγκοινωνία με το κέντρο του Βόλου και έχει πολύ καλή και συχνή εξυπηρέτηση.

Στους παραθαλάσσιους οικισμούς Αγριάς, Ν. Παγασές (Αλυκές) αναπτύσσονται δραστηριότητες που έχουν σχέση με τουρισμό και αναψυχή, όπως νυχτερινά κέντρα διασκέδασης και εστιατόρια προκαλώντας, κυρίως τους θερινούς μήνες, έντονα προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης και ηχορύπανσης

Σημαντικό πρόβλημα, θεωρείται η εξάπλωση του Π. Σ. Βόλου σε σχέση με τον πληθυσμό του (130.000 κατ.), εις βάρος του περιαστικού χώρου και των γεωργικών δραστηριοτήτων.

Άλλοι γειτονικοί οικισμοί

Οριοθετημένοι οικισμοί κάτω των 2000 κατοίκων

Στο Δήμο Ν. Ιωνίας ανήκουν οι οικισμοί Μελισσάτικα, Φυτόκο, Κλήμα, Γλαφυρές
Ο οικισμός Μελισσάτικων δεν έχει σχέδιο πόλης και δεν έχει εγκεκριμένα όρια οικισμού.
Οι οικισμοί Φυτόκο και Γλαφυρές είναι υφιστάμενοι οικισμοί προ του '23

Παραδοσιακοί οικισμοί

Υπάρχουν οικισμοί, που ανήκουν στο Π. Σ. Βόλου και βρίσκονται σε άμεση εξάρτηση από το αστικό κέντρο του Βόλου, ενώ διοικητικά ανήκουν σε γειτονικούς δήμους. Πρόκειται για ορεινούς οικισμούς, που είναι χαρακτηρισμένοι παραδοσιακοί, σύμφωνα με το Π. Δ. 10. 3/1. 4. 1977 (ΦΕΚ 94Δ') για οικισμούς του Πηλίου και είναι χωρισμένοι σε 3 ομάδες (I, II, III) ανάλογα με τα παραδοσιακά στοιχεία που διατηρούν.

Αγ. Ονούφριος και Άνω Βόλος που ανήκουν στην Ομάδα II, ενώ η Ανακασιά στην Ομάδα III του Π. Δ. Αυτοί είναι ορεινοί οικισμοί, με αξιόλογο κτιριακό απόθεμα και ωραία θέα, ενώ διοικητικά ανήκουν στο Δήμο Ιωλκού.

Άλλη Μεριά ανήκει στην Ομάδα III του Π. Δ., ενώ διοικητικά ανήκει στον Δήμο Πορταριάς. Οι δρόμοι του οικισμού είναι στενοί με πολλές στροφές και επιπλέον δεν έχει καλή συγκοινωνιακή σύνδεση με το κέντρο του Βόλου

Οικισμοί Δήμου Ν. Ιωνίας

Ο οικισμός Γλαφυρές έχει χαρακτηριστεί Παραδοσιακός Οικισμός, ομάδα II (Π. Δ. 11. 6/4. 7. 1980 (ΦΕΚ374Δ΄)

Ο οικισμός Μελισσάτικων έχει χαρακτηριστεί Παραδοσιακός Οικισμός, ομάδα III (Π. Δ. 11. 6/4. 7. 1980 (ΦΕΚ374Δ΄)

Οικισμοί Δήμου Ιωλκού

Οι κοινότητες Αγ. Ονουφρίου, Ανακασιάς και Άνω Βόλου συνενώθηκαν με το Π. Δ. 586/89 (ΦΕΚ 251/89) και αποτελούν από την 1/1/91 το Δήμο Ιωλκού (με πληθυσμό 2071 κατοίκους) και έδρα τον οικισμό της Ανακασιάς. Εκτός από τα οικιστικά του όρια (2200 στρ.) ο Δήμος Ιωλκού, περιλαμβάνει ιδιοκτησίες εντός του Π. Σ. Βόλου, όπως:

- ο Λόφος Γορίτσα, 1380 στρ. , κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος (ΦΕΚ 1053/61) αρχαία πόλη Ορμίνιο
- ο ύψωμα Σωρός, 2160στρ. , κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος (ΦΕΚ 172B/63) αρχαία πόλη Αμφάνες
- ο Περιοχή Μαγούλες, 1050 στρ. δυτικά από συνοικίες Ν. Παγασές – Αϊβαλιώτικα, κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος (ΦΕΚ 105B/61), αρχαίες πόλεις Παγασές, Δημητριάδα

Στις ανωτέρω περιοχές με την 21/29-05-79 πράξη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου εφαρμόζονται έλεγχοι στη δόμηση με 3 ζώνες προστασίας (Α, Β, Γ)

- ο Περιοχή Λέσχιανη, 12910 στρ., ΒΑ του οικισμού Φυτόκου, μέχρι το μοναστήρι Παναγιά Λέσχιανη.

4.1.3 Βασικά Χαρακτηριστικά – Ασυνέχειες και φραγμοί στη συνοχή του αστικού ιστού

Βασικό χαρακτηριστικό της κεντρικής περιοχής του Βόλου, είναι αφενός το Ιπποδάμειο σύστημα με στενούς δρόμους και ασαφή ιεράρχηση του οδικού δικτύου και αφετέρου η ανεπάρκεια οργανωμένων δημόσιων αλλά και ιδιωτικών υπαίθριων χώρων. Η σχεδόν ολική ανοικοδόμηση, μετά τους σεισμούς του 1955, δυστυχώς δεν απετέλεσε ευκαιρία για να αναπλαστεί ο πολεοδομικός ιστός της πόλης, η οποία διατήρησε τον προ των σεισμών χαρακτήρα της, ως προς τη διάταξή της τα μεγέθη των οικοπέδων, τα πλάτη και τις διαστάσεις των οδών και βεβαίως τη χωροθέτηση λειτουργιών και δραστηριοτήτων. Επίσης οι σεισμοί, μαζί με τις διαδοχικές επεκτάσεις και μεταβολές των όρων δόμησης, με μεγάλη εκμετάλλευση των κεντρικών οικοπέδων, έδωσαν την ευκαιρία να καταστραφεί και το μεγαλύτερο μέρος του νεοκλασικού οικιστικού πλούτου της πόλης.

Αν θεωρήσουμε ως κεντρική περιοχή, το τμήμα του πολεοδομικού ιστού, που οριοθετείται νότια από τη θάλασσα, δυτικά από τον χείμαρρο Κραυσίδωνα, βόρεια από τον Περιφερειακό και ανατολικά από την Γορίτσα, ο περικλειόμενος αστικός χώρος παρουσιάζει ορισμένες τομές (ασυνέχειες) στη μορφή και μια ανισοβαρή ανάπτυξη στους διαφορετικούς τομείς του.

Η ασυνέχεια του φυσικού χώρου, οφείλεται στην ύπαρξη αφενός των σιδηροδρομικών γραμμών, που αποκόπτουν την συνέχεια του πολεοδομικού ιστού και αφετέρου στην ύπαρξη των χείμαρρων Κραυσίδωνα, και Αναύρου. Ο χείμαρρος Άναυρος, ευρισκόμενος στην ανατολική πλευρά της πόλης, διαχωρίζει την συνοικία Ν. Δημητριάδος από την κεντρική περιοχή. Υπάρχουν αρκετές οδικές γέφυρες (Περιφερειακός, Γ. Δήμου, Αναλήψεως, Πολυμέρη) που εξυπηρετούν τις εκατέρωθεν μετακινήσεις.

Ο χείμαρρος Κραυσίδωνα, αποτελεί το φυσικό όριο ανάμεσα στους δύο Δήμους Βόλου και Ν. Ιωνίας. Επίσης διαθέτει αρκετές οδικές γέφυρες (Σέκερη, Λαρίσης, Παπαδιαμάντη (τρένο), 2ας Νοεμβρίου, Αναπαύσεως, Αναλήψεως, Γ. Δήμου, Περιφερειακός κ. α). Το δίδυμο φράγμα Κραυσίδωνα και γραμμής ΟΣΕ, έχει ως συνέπειες την δυσανάλογη φόρτιση των κεντρικών αρτηριακών αξόνων με διερχόμενη κυκλοφορία και την ύπαρξη περιορισμένων δίοδων, με έντονη κυκλοφοριακή φόρτιση (π. χ. Λαμπράκη, Δημητριάδος, Ιάσονος, Αναλήψεως). Με την ολοκλήρωση και πλήρη λειτουργία του Περιφερειακού θα ανακουφιστούν οι άξονες αυτοί, καθώς θα παραλάβει την κίνηση βαρέων οχημάτων και την διαμπερή κυκλοφορία προς Β. Συνοικίες, Πήλιο.

Όσον αφορά την ανισοβαρή ανάπτυξη των δυτικών συνοικιών (Παλιά, Εφτά Πλατάνια - Οξυγόνο, Μεταμόρφωση) σε σχέση με τις κεντρικές και ανατολικές συνοικίες της πόλης, έχει τις ρίζες της στα πρώτα χρόνια σύστασης της πόλης. Σήμερα υπάρχει ακόμα έντονη διαφοροποίηση μεταξύ τους, ως προς την διάρθρωση των χρήσεων γης, τους ρυθμούς ανάπτυξης και την κοινωνική ταυτότητα. Οι σημειακές παρεμβάσεις που έγιναν στις δυτικές συνοικίες, (χωροθέτηση ΙΚΑ, Εφορίας, κτίριο ΤΕΕ, ανάπλαση παλαιών βιομηχανικών κτιρίων και μετατροπή τους σε δημόσια κτίρια) δεν στάθηκαν ικανές να "τραβήξουν" το κέντρο προς τα δυτικά, δηλαδή να προσελκύσουν κεντρικές αστικές λειτουργίες του ιδιωτικού τομέα (εμπορικά καταστήματα, γραφεία διοίκησης, παροχής υπηρεσιών κ. λ. π.).

Γι αυτό θα πρέπει να εξεταστούν δραστικότερες και πιο αποτελεσματικές πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως χωροθέτηση νέων υπηρεσιών, έργα ανάπλασης και δημιουργίας πρασίνου, απομάκρυνση σιδηροδρομικών γραμμών και αξιοποίηση χώρου σιδηροδρομικών εγκαταστάσεων με δημιουργία μουσείου κ. α.)

Βιομηχανικές δραστηριότητες - ΑΓΕΤ

Η λειτουργία μιας βαριά ρυπαίνουσας βιομηχανίας, όπως η τσιμεντοβιομηχανία ΑΓΕΤ, σε άμεση γειτνίαση με το Π. Σ. Βόλου, έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ποιότητα του περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Εκτός από την διαδικασία παραγωγής που επιβαρύνει την ποιότητα της ατμόσφαιρας, είναι και το μεταφορικό έργο, του οποίου ένα μεγάλο ποσοστό διακινείται με φορτηγά μέσα από το αστικό δίκτυο της πόλης, επιβαρύνοντας πολύ περισσότερο, το ήδη βεβαρυμένο αστικό περιβάλλον με κυκλοφοριακή συμφόρηση, θόρυβο, ρύπανση. Μετρήσεις αέριας ρύπανσης, πραγματοποιούνται τακτικά στο Π. Σ. Βόλου, από διάφορους τοπικούς φορείς, (ΔΕΥΑΜΒ, Νομαρχία, Νοσοκομείο, ΕΜΠ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας) είτε στα πλαίσια μελετών (Κυκλοφοριακή Μελέτη Π. Σ. Βόλου). Όλες συγκλίνουν στο ίδιο συμπέρασμα, ότι υπάρχει επιβάρυνση της ατμόσφαιρας στο Π. Σ. Βόλου, ιδιαίτερα σε αιωρούμενα σωματίδια TSP και PM10 τα οποία ξεπερνούν κατά πολύ τις ανώτατες επιτρεπόμενες τιμές. Βεβαίως απαιτούνται αναλυτικότερες μετρήσεις, που θα εξετάζουν και τη χημική σύσταση των ρύπων, για να τεκμηριωθεί η προέλευση των εκπομπών. Η ολοκλήρωση της Παράκαμψης του Π. Σ. Βόλου στο τμήμα Άναυρος - Γορίτσα – Αγριά, θα δώσει μια λύση στο πρόβλημα της κυκλοφοριακής επιβάρυνσης.

Επιπλέον η ύπαρξη των εγκαταστάσεων του εργοστασίου της ΑΓΕΤ, ορθώνουν ένα εμπόδιο στην επέκταση της πόλης προς ανατολάς, σε ένα φυσικό περιβάλλον εξαιρετικό με εκπληκτική θέα προς Παγασητικό. Οι ευρισκόμενοι σε κοντινή απόσταση οικισμοί, Αγριάς (6χλμ) και Λεχωνίων (12χλμ), συνδέονται με αστική συγκοινωνία και επιλέγονται συχνά ως τόπος κύριας κατοικίας, με άμεση εξάρτηση από το αστικό κέντρο του Βόλου.

Εγκαταστάσεις Ο. Σ. Ε.

Ένα σημαντικό πρόβλημα στη συνέχεια του πολεοδομικού ιστού της πόλης, είναι η ύπαρξη των εγκαταστάσεων του Ο. Σ. Ε. (σταθμός και οι σιδηροδρομικές γραμμές Λάρισας – Βόλου), που καταλαμβάνουν έκταση περίπου 130 στρ. αστικής γης. Η αρχική χωροθέτηση του σιδηροδρομικού σταθμού, στα όρια της τότε "νέας πόλης" (ανατολικά του Κάστρου και της συνοικίας των Παλιών), υπαγορεύτηκε από λόγους οικονομικούς και πρακτικούς, για σύνδεσή του με την κίνηση του λιμανιού και επιπλέον απετέλεσε έναν εμφανή φραγμό ανάμεσα στην συνοικία των Παλιών και την "νέα πόλη".

Με την ανάπτυξη όμως της πόλης, και την επέκταση των συνοικιών βόρεια και δυτικά, οι σιδηροδρομικές γραμμές βρέθηκαν στο κέντρο οικιστικής περιοχής του Π. Σ. Βόλου.

Η ύπαρξη των σιδηροδρομικών γραμμών, μέσα σε πυκνοδομημένες αστικές περιοχές, ενέχει αυξημένο κίνδυνο ατυχημάτων και δημιουργεί προβλήματα περιβαλλοντικά (θόρυβος), αισθητικά (οπτική ρύπανση). Επίσης δημιουργεί την ανάγκη κατασκευής δαπανηρών έργων, (ανισόπεδων κόμβων), για την σωστή αντιμετώπιση των προβλημάτων ασφάλειας και λειτουργικότητας. Οι ισόπεδες διαβάσεις που λειτουργούν σήμερα, (Ζάχου – Αλαμάνας, Μπότσαρη) αποτελούν μόνο προσωρινή λύση και απαιτούν ένα σωστό μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, που θα επιλύει τα προβλήματα συνολικά. Η κυκλοφοριακή μελέτη Βόλου (ΥΠΕΧΩΔΕ 1997), για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, είχε προτείνει ως μία εναλλακτική λύση, την εκτροπή των γραμμών από την περιοχή του Δέλτα περίπου παράλληλα με τον χείμαρρο Ξηριά και την μεταφορά του σιδηροδρομικού σταθμού στη χερσαία ζώνη λιμένα. Η λύση αυτή απορρίφθηκε, λόγω κόστους.

Επίσης στο κέντρο της Ν. Ιωνίας βρίσκεται το αμαξοστάσιο του ΟΣΕ επιφάνειας 1400 τ. μ. εντός οικοπέδου 12,5 στρ.

Στρατιωτικές εγκαταστάσεις

Σημαντικό στοιχείο ασυνέχειας του πολεοδομικού ιστού στο δήμο Ν. Ιωνίας είναι η ύπαρξη του στρατοπέδου Γεωργούλα. Η μεγάλη έκταση του στρατοπέδου 265 στρέμματα δημιουργεί προβλήματα επικοινωνίας στην πόλη, κατακερματίζοντας τον αστικό ιστό.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με το πέρασμα των χρόνων, έχει μειωθεί η δραστηριότητα των στρατιωτικών μονάδων, ενώ οι χώροι που είναι απαραίτητοι για στρατιωτικές ανάγκες έχουν συρρικνωθεί και πολλές φορές οι εκτάσεις χρησιμοποιούνται για την ανέγερση κατοικιών για το στρατιωτικό προσωπικό.

Εγκαταστάσεις Δ. Ε. Η.

Στην συνοικία του Αγ. Σπυρίδωνα, δήμου Ν. Ιωνίας, λειτουργεί υποσταθμός της ΔΕΗ δημιουργεί πρόβλημα στους κατοίκους της περιοχής και επιβάλλεται η μεταφορά του σε θέση εκτός σχεδίου πόλης και οικιστικών περιοχών και η μετατροπή του οικοπέδου σε χώρο πρασίνου.

Χείμαρρος Ξηριάς

Επίσης ο χείμαρρος Ξηριάς, κινδυνεύει από αυθαίρετες επιχώσεις (έχει αναπτυχθεί εκεί παράνομος καταυλισμός Τσιγγάνων). Ακόμα κινδυνεύει από ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων, μπαζών. Για την

αναβάθμιση και την προστασία της περιοχής θα πρέπει να γίνει διευθέτηση του χειμάρρου, καθαρισμός της κοίτης από σκουπίδια και επιχώσεις κ. α.

Υπάρχουν και άλλοι θύλακες μέσα στον πολεοδομικό ιστό, που εντοπίζονται κυρίως στο δήμο Ν. Ιωνίας, όπως:

Το πρώην νεκροταφείο (οδοί Αναπαύσεως –Ταξιάρχων – Μελίνας Μερκούρη) έκτασης περίπου 50 στρεμμάτων, το οποίο μετά τη λήξη λειτουργίας του, έχει δεσμευτεί για χώρος πρασίνου.

Οι εκτάσεις από το πρώην εργοστάσιο Βαμβακουργίας 86 στρεμμάτων (για Ο. Ε. Κ.) και το εργοστάσιο ΜΕΤ. ΚΑ 70 στρεμμάτων. **(βλ. Χάρτης 4. 1. 4.)**

4.2. ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Η πόλη του Βόλου έχει αναπτυχθεί σαν μια μονοκεντρική πόλη. Αν και η κατανομή των χρήσεων παρουσιάζει μια ευρύτητα και ποικιλία στη σύνθεσή της, ωστόσο, η πολυκεντρικότητα της πόλης (στόχος και της μελέτης του Γ.Π.Σ. του 1985 με το διαχωρισμό της σε 16 πολεοδομικές ενότητες και τον καθορισμό ζωνών κινήτρων για την δημιουργία τοπικών πολεοδομικών κέντρων) μάλλον δεν έχει επιτευχθεί και το ιστορικό κέντρο συγκεντρώνει τις περισσότερες και σημαντικότερες λειτουργίες. Οι χρήσεις γης στο κέντρο παρουσιάζουν σχετική διάχυση, με την κατοικία να συνυπάρχει με τις χρήσεις εμπορίου, υπηρεσιών αλλά και αναψυχής.

Μέχρι το 1840, το μοναδικό εποικιστικό κέντρο της περιοχής ήταν η μέχρι πρόσφατα σχετικά εγκαταλειμμένη περιοχή των «Παλαιών», γνωστή ως «Κάστρο». Από το 1840 και μετά, ντόπιοι έμποροι που κατοικούσαν στα χωριά του ανεπτυγμένου οικιστικά τότε Πηλίου, για εμπορικούς κυρίως λόγους, άρχισαν να δημιουργούν το νέο τμήμα της πόλης. Η ταχύτερη ανάπτυξη του τμήματος αυτού οδήγησε σε μια μορφή «διπλής πόλης», που αποτελείτο από το μεσαιωνικό, οθωμανικό «Κάστρο» και από την νέα πόλη του Βόλου (Χαστάογλου, 2002). Από το 1880 και μετά, ο νέος πυρήνας επικράτησε και το νέο κέντρο αναπτύσσεται γύρω από τον κεντρικό προβλήτα στην παραλιακή ζώνη (νότια) και μέχρι το ύψος περίπου της τελευταίας δημόσιας υπηρεσίας (Νομαρχιακό Μέγαρο, βόρεια).

Η χαρακτηριστική μορφή καννάβου (Ιπποδάμειο σύστημα) που διατηρείται ακόμη και σήμερα, οφείλεται στην αρχική λειτουργία της πόλης σαν μια εμπορική πόλη-λιμάνι. Για τον λόγο αυτό, αναπτύχθηκαν σε οριζόντια διάταξη οι αποθήκες των τοπικών εμπορών, με πρόσωπο σε μεγάλους οριζόντιους δρόμους, παράλληλα της ακτογραμμής, ενώ οι κάθετοι δρόμοι που οδηγούσαν στη σκάλα του λιμανιού της εποχής, ήταν στενοί και με μοναδική χρήση την μεταφορά προϊόντων στην αποβάθρα. Αργότερα, η διάταξη αυτή ενισχύθηκε από την πολιτική του νεοσύστατου ελληνικού κράτους για τις πόλεις, που από την περίοδο της Εθνικής Ανασυγκρότησης (1828) υποστήριζε τις αρχές της υγιεινής και της λειτουργικότητας (Χαστάογλου, 2002). Ακόμη και σήμερα, οι οριζόντιοι δρόμοι, παράλληλα της ακτογραμμής, παραμένουν ως οι πιο σημαντικοί και με τις περισσότερες λειτουργίες, ενώ οι κάθετοι που οδηγούν στη παραλία της πόλης, παρόλο που οδηγούν στον πιο σημαντικό κοινόχρηστο χώρο, δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη ένταση λειτουργιών και περιορίζονται σε δευτερεύουσες υποστηρικτικές χρήσεις του ιστορικού κέντρου.

Το ευρύτερο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου αναπτύχθηκε με μια σειρά επεκτάσεων της πόλης του Βόλου, με την δημιουργία του συνοικισμού της Νέας Ιωνίας από πρόσφυγες της Μικρασιατικής καταστροφής (1923), και από την ανάπτυξη, διεύρυνση και ενσωμάτωση σ' αυτό γειτονικών οικισμών όπως η Αγριά, ο Άνω Βόλος κλπ. Διακριτές περιοχές μέσα σ' αυτό είναι το ιστορικό κέντρο πολλαπλών χρήσεων, ο συνοικισμός (Δήμος) της Ν. Ιωνίας με κύρια χρήση την κατοικία και με περιορισμένες

δημόσιες και κοινωφελείς χρήσεις σ' ένα μη ανεπτυγμένο πολεοδομικό κέντρο, το ενδιάμεσο τμήμα μεταξύ Βόλου και Ν. Ιωνίας που συγκεντρώνει κυρίως κατοικία και διάσπαρτες δημόσιες χρήσεις, την παραλιακή ζώνη με κύριες χρήσεις αναψυχής και τουρισμού, το βόρειο τμήμα της πόλης του Βόλου με τις επεκτάσεις και την δημιουργία περιοχών κατοικίας υψηλών κοινωνικών στρωμάτων, τις περιφερειακές βιομηχανικές και βιοτεχνικές περιοχές προς τα δυτικά (Νεάπολη, Παλαιά και Άγιοι Ανάργυροι), και τέλος τους γύρω οικισμούς των Νέων Παγασών, Αγριάς, Πορταριάς κλπ. με έμφαση στον τουρισμό και στην αναψυχή.

Εν κατακλείδι, το πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου απαρτίζεται από διάφορα δορυφορικά τοπικά κέντρα, συχνά πολλαπλών χρήσεων, αλλά κυρίως κατοικίας, με βασική εξάρτηση από το ιστορικό κέντρο της πόλης. Τα κέντρα αυτά δεν παρουσιάζουν κάποια ιδιαίτερη εξειδίκευση χρήσης που θα οδηγούσε ολόκληρο το πολεοδομικό συγκρότημα σε πολυκεντρισμό. Η διάταξη αυτή οδηγεί σε έντονο πρόβλημα της μετακινήσεων του πληθυσμού εντός του γενικότερου πολεοδομικού συγκροτήματος.

(βλ. Χάρτης 4. 2. 1.)

4.2.1 Κεντρικές λειτουργίες

Διοίκηση

Το ιστορικό κέντρο της πόλης του Βόλου συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό των δημοσίων υπηρεσιών όπως το Δημαρχείο, τη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Α και Β), το Ι.Κ.Α., καθώς και άλλες διοικητικές υπηρεσίες, οι περισσότερες των οποίων βρίσκονται στη πλατεία Ρήγα Φεραίου. Το Δικαστικό Μέγαρο, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας, η Αστυνομική Διεύθυνση και ο Ο.Τ.Ε. βρίσκονται επί της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου, που είναι ένας εκ των δυο σημαντικότερων «καθέτων» οδών της πόλης (ο όρος από την καθομιλούμενη και με την έννοια των καθέτων προς την παραλία) και με το μεγαλύτερο πλάτος. Αντίστοιχα, οι διοικητικές υπηρεσίες της Νέας Ιωνίας συγκεντρώνονται σε μια ζώνη περιμετρικά του στρατοπέδου Συνταγματάρχου Γεωργούλα και του δημοτικού πάρκου. Στον Δήμο Αισωνίας οι υπηρεσίες παρουσιάζουν μια σχετική διάχυση. Οι περισσότερες βρίσκονται στον μεγαλύτερο οικισμό του δήμου, το Διμήνι (Δημαρχείο κλπ.). Η Αναπτυξιακή Επιχείρηση του Δήμου Αισωνίας (ΑΝ.Ε.Τ.Α.) έχει εγκαταστάσεις και στο Διμήνι και στο Σέσκλο, ενώ ο Αθλητικός Οργανισμός (ΑΟΔΑ), η Δημόσια Βιβλιοθήκη, και το Πολιτιστικό, Συμβουλευτικό και Πνευματικό Κέντρο στον οικισμό του Σέσκλου. Στον Δήμο Ιωλκού οι διοικητικές υπηρεσίες, οργανισμοί και επιχειρήσεις βρίσκονται συγκεντρωμένες στον οικισμό της Ανακασιάς παρουσιάζοντας μια κεντρική κατανομή, διαφορετική από τον προηγούμενο δήμο. Παρόμοια εικόνα υπάρχει και στο Δήμο Πορταριάς, όπου οι διοικητικές υπηρεσίες, η Δημοτική Επιχείρηση Αξιοποίησης Πόρων Πορταριάς (Δ.Ε.Α.Π.Π.) και ο Αθλητικός Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Πορταριάς (Α.Π.Ο.Δ.Π.) περιορίζονται κυρίως στο Δημαρχείο του οικισμού Πορταριάς.

Εμπόριο – Υπηρεσίες

Το εμπορικό κέντρο της πόλης του Βόλου επικεντρώνεται σε ένα κύριο πεζόδρομο, την οδό Ερμού, παράλληλο της ακτογραμμής και τρίτο κατά σειρά βόρεια της παραλίας. Ο κεντρικός αυτός πεζόδρομος καλύπτει περίπου 30 οικοδομικά τετράγωνα. Η κάθετη προς αυτήν οδός, η Ελευθερίου Βενιζέλου, χωρίζει την αγορά σε δυο σχετικά ευδιάκριτα τμήματα. Δυτικά της Ελ. Βενιζέλου αναπτύσσονται μικρά (λαϊκά) καταστήματα και ατομικές επιχειρήσεις, ενώ ανατολικά από αυτήν, η αγορά αποτελείται από εμπορικά καταστήματα επωνύμων εταιριών και διάφορες άλλες ατομικές επιχειρήσεις υψηλής ποιότητας. Η αγορά της Ερμού εξειδικεύεται κυρίως στα είδη ένδυσης και υπόδησης, ενώ ένα δίκτυο πεζοδρόμων, καθέτων και παράλληλων προς αυτή, αναπτύσσει ένα πλέγμα εμπορικής δραστηριότητας και υπηρεσιών όπως γραφεία, κομμωτήρια, εστιατόρια, καφενεία, βιβλιοπωλεία, κ.α.

Κατά μήκος των κεντρικών οδικών αρτηριών (των καθέτων προς την παραλιακή ζώνη, Ελ. Βενιζέλου και Κ. Καρτάλη και των παράλληλων προς αυτή, Δημητριάδος και Ιάσονος) λειτουργούν μεγαλύτερα εμπορικά καταστήματα κυρίως ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών, επίπλων, σχολικών ειδών, βιβλιοπωλεία, και γενικότερα, ειδών που απαιτούν μεγάλο ωφέλιμο χώρο λειτουργίας. Επί της οδού Κ. Καρτάλη και γύρω από το Δικαστικό Μέγαρο, παρουσιάζεται μια ένταση στο χώρο των υπηρεσιών και των συνοδευτικών τους χρήσεων καταστήματα παραγωγής φωτοτυπιών και φωτοαντιγράφων, και καταστήματα με είδη γραφείου. Στην οδό Ιάσονος, που είναι ο πρώτος παράλληλος βόρεια της παραλίας, στο σημείο κυρίως γύρω από τον κινηματογράφου Αχιλλείου, υπάρχει συγκέντρωση ταχυ-εστιατορίων (fast foods) και καταστημάτων ηλεκτρονικών παιχνιδιών. Επίσης, στο βόρειο κεντρικό άξονα της οδού Αναλήψεως, παρουσιάζεται μια σύνθετη και πολλαπλή ομάδα λειτουργιών με βασικές αυτές που αφορούν τον εξοπλισμό κατοικίας (π.χ. καταστήματα κουζίνας, κουφωμάτων, ειδών υγιεινής, κτλ.) και ταχυ-εστιατορίων (pizzeria, fast food, ψησταριές, κτλ) με εξειδίκευση κυρίως στην μεταφορά του προϊόντος (food delivery). Στον συνοικισμό της Νέας Ιωνίας, η εμπορική αγορά, μικρής βέβαια εμβέλειας, αναπτύσσεται κατά μήκος των οδών Μαιάνδρου (εμπορικά καταστήματα ένδυσης, ζαχαροπλαστεία, ταχύ-εστιατόρια, βιβλιοπωλεία), Λεωφόρου Ειρήνης (Τραπεζικές υπηρεσίες, μανάβικα, φωτογραφεία, φροντιστήρια) και Αναπαύσεως (είδη κατοικίας καθώς και υπηρεσίες και καταστήματα που αφορούν το τοπικό νεκροταφείο).

Την τελευταία πενταετία, μεγάλες αλυσίδες πολυκαταστημάτων αρχίζουν να εμφανίζονται στο δυτικό τμήμα της πόλης του Βόλου, συγκεκριμένα στην περιοχή των «Παλαιών», όπου εγκαταλειμμένα βιομηχανικά κτίρια επαναχρησιμοποιούνται προσφέροντας άφθονη κτιριακή επιφάνεια (Old city και Village cinemas). Στην ίδια περιοχή, παρόμοια τάση εμφανίζεται και στους χώρους αναψυχής που σε επιφάνεια είναι σχετικά μικροί και παρουσιάζουν μια μίξη χρήσεων και αλληλοεπίδραση. Αυτοί συγκεντρώνονται συχνά σε ομάδες (clusters) σε περιοχές και κτίρια παλαιών βιομηχανικών εργοστασίων. Σε γενικότερη κλίμακα, στην περιοχή των «Παλαιών», αναπτύσσεται ένα νέο κέντρο αναψυχής και διασκέδασης έπειτα από διάφορες τμηματικές αλλά σημαντικές αναπλάσεις σε παλιά βιομηχανικά κτίρια.

Όσον αφορά τις τραπεζικές υπηρεσίες για την πόλη του Βόλου, οι περισσότερες λειτουργούν στο ιστορικό κέντρο και κατά μήκος των κεντρικών οδικών αρτηριών, δηλαδή Δημητριάδος και Ιάσονος, με ελάχιστες εξαιρέσεις ωστόσο τοπικών χωροθετήσεων. Στην Νέα Ιωνία οι τράπεζες είναι χωροθετημένες στον κεντρικό τομέα του οικισμού.

(βλ. Χάρτης 4. 2. 2.)

Στους παραθαλάσσιους οικισμούς Αγριάς και Ν. Παγασών, η εμπορική δραστηριότητα επικεντρώνεται στον τουρισμό και αναπτύσσεται κυρίως κατά τον παράκτιο άξονά τους με ελάχιστη διάχυση στην υπόλοιπη περιοχή. Όσον αφορά το δήμο Αισωνίας, υπάρχει ισόρροπη συμμετοχή των τριών παραγωγικών τομέων στην οικονομία της περιοχής. Ο δευτερογενής τομέας αποτελεί βασική οικονομική δραστηριότητα λόγω της γεινίασης με την Α' ΒΙ.ΠΕ., ο τριτογενής τομέας παρουσιάζει ανάπτυξη συμπαρασυρόμενος από τον αναπτυγμένο τριτογενή τομέα της πόλης του Βόλου απ' όπου απέχει σχετικά κοντά, ενώ οικονομικό ειδικό βάρος παρουσιάζει και ο πρωτογενής τομέας, κυρίως με την γεωργία και την κτηνοτροφία (Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας, 2005). Ο δήμος Ιωλκού επικεντρώνεται κυρίως στον τουρισμό και στις υπηρεσίες ελεύθερου χρόνου, λόγω του ιδιαίτερου φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος καθώς και της μικρής απόστασης από την πόλη του Βόλου. Επίσης, ο δήμος Πορταριάς, εξειδικεύεται στις υπηρεσίες του τουρισμού με ιδιαίτερη προσφορά παραδοσιακών ξενώνων και αρχοντικών προσελκύοντας μεγάλο αριθμό επισκεπτών με μικρής διάρκειας παραμονή αλλά με υψηλή εγχώρια ζήτηση.

Αναψυχή

Πόλος αναψυχής για την πόλη του Βόλου αποτελεί το ιστορικό κέντρο και συγκεκριμένα η περιοχή του Αγίου Νικολάου, όπου λειτουργούν καφέ, bar και μικρά εστιατόρια. Ένας άλλος πόλος αναψυχής βρίσκεται κατά μήκος του παραλιακού άξονα και της παράλληλης οδικής αρτηρίας, της Ιάσονος. Εκεί υπάρχουν καταστήματα ηλεκτρονικών παιχνιδιών, ταχυ-εστιατόρια (fast food), καφέ και bar. Τα καταστήματα με μεγαλύτερες ανάγκες σε χώρο, όπως τα νυχτερινά κέντρα, εκμεταλλεύονται τα εγκαταλειμμένα βιομηχανικά κτίρια και τους κοινόχρηστους χώρους τους, δημιουργώντας έτσι μικρά τοπικά κέντρα αναψυχής, όπως για παράδειγμα αυτό της περιοχής των «Παλαιών» κατά την χειμερινή περίοδο, ενώ αντίστοιχα κατά την καλοκαιρινή περίοδο, οι δραστηριότητες χωρίζονται σε δυο παραθαλάσσιες ζώνες, στην περιοχή των Νέων Παγασών και σ' αυτήν της Αγριάς. Επίσης σε μικρό βαθμό, μικρά καταστήματα τοπικής εμβέλειας, κυρίως εστιατόρια και ουζερί (τσιπουράδικα) εμφανίζονται σε κάθε πλατεία ή μεγάλο κοινόχρηστο χώρο, όπως για παράδειγμα στον συνοικισμό της Νέας Ιωνίας στην περιοχή του μεταξουργείου Εκμεκτζόγλου και παράπλευρα του στρατοπέδου Γεωργούλα στο δημοτικό πάρκο. Τα «τσιπουράδικα» ειδικότερα, αποτελούν σημείο αναφοράς για την Νέα Ιωνία αλλά και για την πόλη του Βόλου, όπου καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος από την παραλιακή ζώνη. Τέλος, στην πλατεία Ρήγα Φεραίου στο Βόλο συγκεντρώνεται ένα πλέγμα πολιτιστικών μονάδων όπως το Δημοτικό Θέατρο, το Δημοτικό Ωδείο και το Κέντρο Τέχνης Τζιόρτζιο ντε Κίρικο.

(βλ. Χάρτης 4. 2. 3.)

Στους παραθαλάσσιους οικισμούς Αγριάς και Ν. Παγασών, οι δραστηριότητες αναψυχής αποτελούνται κυρίως από νυχτερινά κέντρα διασκέδασης και εστιατόρια με διάταξη συχνά της μορφής μικρών *clusters*, προκαλώντας έντονα προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης και [ήχο]ρύπανσης. Στους δήμους Αισωνίας και Ιωλκού οι δραστηριότητες που αφορούν την αναψυχή παρουσιάζουν μια ήπια σύνθεση και ένταση, κυρίως από εστιατόρια τοπικής και μη εμβέλειας. Για το δήμο Πορταριάς, τοπικές εκδηλώσεις όπως η «γιορτή λουλουδιών», ο «πηλιορείτικος γάμος» κτλ. Γίνονται στην κεντρική πλατεία του οικισμού Πορταριάς. Στον οικισμό αυτό, μια σειρά από εστιατόρια, καφέ και μπαρ συμπληρώνουν την εικόνα αναψυχής, ενώ ένα δίκτυο μονοπατιών και άλλων δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού συμπληρώνουν το προφίλ της περιοχής. Στους υπόλοιπους οικισμούς του δήμου Πορταριάς (Άλλη Μεριά, Σταγιάτες και Κατηχώρι) οι δραστηριότητες περιορίζονται σημαντικά και τοπικές επιχειρήσεις (παραδοσιακά καφενεία και εστιατόρια) αναπτύσσονται κυρίως στους κεντρικούς κοινόχρηστους χώρους (πλατείες)

Κοινωνικός εξοπλισμός

Οι κοινωνικές υποδομές της δευτεροβάθμιας, πρωτοβάθμιας και προσχολικής εκπαίδευσης και οι οργανισμοί εκπαίδευσης και κατάρτισης (π.χ. Δημοτικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης – Δ.Ι.Ε.Κ., Συγκρότημα εκπαιδευτηρίων στο χώρο του παλιού εργοστασίου Μουρτζούκου), παρουσιάζουν μια σχετική διάχυση εξαιτίας της εγκατάστασής τους σε ανακαινισμένους πρώην βιομηχανικούς χώρους οι οποίοι με την σειρά τους ήταν διάσπαρτοι εντός του παλαιότερου (μεσοπολεμικού) κέντρου της πόλης.

Τα Κέντρα και Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης αναπτύσσονται πιο κεντρικά, καθώς και οι ιδιωτικές υποδομές υγείας (π.χ. κλινικές), από τις οποίες μόνο μια έχει παράρτημα, στη Αγριά. Οι υποδομές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας συγκεντρώνονται σε τρία κομβικά σημεία, ενώ υπάρχουν και μερικά ανεξάρτητα τμήματα εκτός αυτών. Τα τρία κομβικά σημεία είναι το Πεδίον του Άρεως, όπου εδράζεται η Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου, η περιοχή του Φυτόκου στην Νέα Ιωνία όπου έχουν εγκαταστάσεις οι Γεωπονικές Επιστήμες, και το παραλιακό συγκρότημα Παπαστράτος όπου βρίσκονται η έδρα του Πανεπιστημίου, οι διοικητικές υπηρεσίες και τα τμήματα θεωρητικών κατευθύνσεων. **(βλ. Χάρτης 4. 2. 4.)**

Ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι

Η πόλη του Βόλου παρουσιάζει μια συμπαγή μορφή δόμησης, χωρίς ιδιαίτερα υψηλή πυκνότητα αλλά με ελάχιστους δημόσιους χώρους στο κέντρο της. Από το πρώτο πολεοδομικό σχέδιο του 1882, και

μετά στο ρυμοτομικό σχέδιο του 1930, στο σχέδιο επεκτάσεων του 1956 αλλά και στο Γ.Π.Σ. του 1985 με την αναθεώρηση του το 1992, η ποιότητα του αστικού χώρου και η δημιουργία ελεύθερων κοινοχρήστων χώρων αποτελούσε βασικό στόχο του σχεδιασμού (Χαστάογλου, 2002). Βέβαια, η ανυπαρξία οικονομικών πόρων, σε συνδυασμό με την μεγάλη ταχύτητα ανάπτυξης της πόλης και το σύστημα της αντιπαροχής, όπου η δημιουργία τετελεσμένων γεγονότων -όσον αφορούσε την παραγωγή δομημένου περιβάλλοντος- ήταν ο κανόνας, απέκλειαν την δημιουργία επαρκούς δικτύου κοινόχρηστων χώρων. Ακόμη, οι καταστροφές που υπέστη ο Βόλος από τους σεισμούς του 1955, αντιμετωπίστηκαν δίνοντας προτεραιότητα σε βασικές τεχνικές υποδομές, υποβαθμίζοντας την ανάγκη σχεδιασμού, εξασφάλισης και δημιουργίας ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων. Πρόσφατα, και υπό την επίδραση των νέων τάσεων αστικού σχεδιασμού και των σχετικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έγιναν δύο επεμβάσεις αστικής ανάπλασης, αυτή της πλατείας Ρήγα Φεραίου και αυτή της παραλιακής ζώνης του Αναύρου. Στην πλατεία Ρήγα Φεραίου χωροθετήθηκαν πολλά δημόσια κτίρια, ενώ η περιοχή του Αναύρου αποτέλεσε ζώνη αναψυχής και τουρισμού (ιδιαίτερα έπειτα από την κατασκευή του ξενοδοχείου Ξενία το 1961 και τις μετέπειτα αναμορφώσεις του). (Χαστάογλου, 2002). Η έλλειψη κοινόχρηστων χώρων στον εσωτερικό ιστό της πόλης, μερικά εξισορροπείται από την παραθαλάσσια ζώνη, από τον κεντρικό προβλήτα μέχρι την περιοχή του Αναύρου με μήκος περίπου 17 χλμ. Επίσης σημαντική προσφορά σε κοινόχρηστους χώρους έγινε και με τις αναπλάσεις παλιών βιομηχανικών περιοχών και κτιρίων, με σημαντικότερη αυτή του πλινθοκεραμοποιείου Τσαλαπάτα, έπειτα από χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού προγράμματος URBAN I (1994-1999). Συνολικά το Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου προσαύξησε την επιφάνεια δημοσίων χώρων του κατά περίπου 40 στρέμματα, από την επανάχρηση όλου του βιομηχανικού αποθέματος τις τελευταίες δεκαετίες. (Χαστάογλου, 2002). Σε αυτή την αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού χώρου με την ενίσχυση των κοινοχρήστων χώρων και του ανανεωμένου κτιριακού υλικού, συνέβαλε σημαντικά το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ως ο πρώτος φορέας που εφάρμοσε την διαδικασία της επανάχρησης και μετατροπής των παλιών εργοστασίων σε σύγχρονα κτίρια.

Με βάση τα στοιχεία της οριστικής μελέτης αναθεώρησης του Γ.Π.Σ. το 1992, η σχέση χώρων ιδιωτικής δόμησης προς εκμετάλλευση, με χώρους κοινής χρήσης και ωφέλειας προβλέπεται να είναι σε ικανοποιητικά επίπεδα (44,9%) για τις εντός σχεδίου περιοχές. Συγκεκριμένα, οι κοινόχρηστοι χώροι (πλατείες, παιδικές χαρές, πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, πάρκα, κ.α.) προβλέπονται στο 16,4%, το δίκτυο μεταφορών (οδικό δίκτυο και λοιπά πεζοδρόμια και χώροι στάθμευσης) προβλέπεται να καταλαμβάνει το 21,8%, και οι κοινωφελείς χώροι (κτίρια στάθμευσης, κοινωφελείς χώροι κέντρου και συνοικιών) να φθάνουν στο 6,4%. Επίσης, τα στοιχεία της μελέτης του Γ.Π.Σ. παρουσιάζουν μια ανισοκατανομή των κοινοχρήστων χώρων, στον αστικό ιστό. Έτσι, στην περιοχή της Ανάληψης οι κοινόχρηστοι χώροι παρουσιάζουν ποσοστό 3,8% ενώ στις παραλιακές περιοχές φθάνουν το 15%. Παρόμοια εικόνα παρουσιάζει και ο συνοικισμός της Νέας Ιωνίας με ανισοκατανομή κοινοχρήστων χώρων και συγκέντρωσής τους γύρω από το στρατόπεδο Γεωργούλα και το δημοτικό πάρκο. Η υπάρχουσα κατάσταση είναι βέβαια διαφορετική από την προβλεπόμενη: ενδεικτικά αναφέρεται ότι το

2000 στην πόλη του Βόλου, υπήρχαν ποσοστά δημόσιου χώρου στο σύνολο του αστικού χώρου, τα παρακάτω:

δημόσιος χώρος (χωρίς το οδικό δίκτυο): 4.53%, οδικό δίκτυο: 22.97%, δημόσιος χώρος συνολικά: 27.50%. (Λαλένης, 2004:274).

Οι δυνατότητες υπερκέρρασης του προβλήματος της ανισοκατανομής των κοινοχρήστων χώρων στο πολεοδομικό ιστό του συγκροτήματος του Βόλου, βρίσκονται στην αξιοποίηση του υπολοίπου βιομηχανικού αποθέματος της πόλης που κατασκευαζόταν στα προάστια και εκτός ορίων της πόλης αλλά σήμερα με την επέκτασή της, καταλαμβάνει πολύτιμο ανεκμετάλλευτο χώρο εντός πόλης, και συχνά, κοντά στον κεντρικό πυρήνα. Το στρατόπεδο Γεωργούλα στη Νέα Ιωνία, οι σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις που χωρίζουν τους δυο δήμους (Βόλου και Ν. Ιωνίας) και οι εγκαταλειμμένες λιμενικές εγκαταστάσεις είναι σε θέση να συντελέσουν σημαντικά στην αναβάθμιση και εξισορρόπηση της σημερινής έλλειψης των απαιτούμενων κοινοχρήστων χώρων.

Στις περιοχές επεκτάσεων του Π.Σ., οι κοινόχρηστοι χώροι σε ορισμένες περιοχές παρουσιάζουν ένα ικανοποιητικό ισοζύγιο, ενώ σε άλλες το αντίθετο. Αυτό οφείλεται στην έλλειψη σχεδιασμού και στην εφαρμογή για άλλη μια φορά του φαινομένου *ad hoc* νομιμοποίησης αυθαιρέτων συνοικισμών χωρίς μελέτη. Οι παραθαλάσσιοι οικισμοί της Αγριάς και Ν. Παγασών, λόγω του μικρού μεγέθους τους, της ακτογραμμής τους και της γειννίας με φυσικό περιβάλλον, δημιουργούν μια εντύπωση επάρκειας δημοσίων χώρων. Ο δήμος Αισωνίας εξαιτίας της αραιής δόμησής του, δεν εμφανίζει ιδιαίτερα προβλήματα επάρκειας κοινοχρήστων χώρων, σε αντίθεση με το δήμο Ιωλκού που παρουσιάζει μια πυκνή δόμηση και σε συνδυασμό με το δυσμενές (με μεγάλες κλίσης) φυσικό ανάγλυφο, έχει έντονες ελλείψεις σε κοινόχρηστους χώρους. Τέλος, στο Δήμο Πορταριάς, οι οικισμοί παρουσιάζουν το παραδοσιακό μοντέλο της πολυκυτταρικής πλαισίωσης ενός κέντρου ως βασικότερου κοινόχρηστου χώρου (πλατεία).

(βλ. Χάρτης 4. 2. 5.)

4.2.2 Κατοικία

Στο πολυλειτουργικό κέντρο του Βόλου, η κατοικία συνυπάρχει με τις κεντρικές λειτουργίες της πόλης. Παρόλη την σύνθετη αυτή εικόνα, δεν παρουσιάζεται ιδιαίτερο πρόβλημα σύγχυσης χρήσεων γης αλλά μια μάλλον αρμονική και ήπια αλληλεπίδραση. Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κατοικία του κέντρου είναι, πρώτον, η υπεραξία γης, δεύτερον, η κακή ποιότητα του κτιριακού αποθέματος (κυρίως λόγω παλαιότητας) και τρίτον, η έλλειψη κοινοχρήστων χώρων και θέσεων στάθμευσης.

Το κτιριακό απόθεμα της κατοικίας στο κέντρο απαρτίζεται από κυρίως μικροαστικές παλιές μονοκατοικίες, καθώς και πολυκατοικίες σύγχρονες (κυρίως τελευταίας δεκαετίας) και παλαιότερες

(δεκαετίας '60 και '70). Η αρχιτεκτονική των κατοικιών δεν έχει να επιδείξει κάτι αξιομνημόνευτο, πλην ορισμένων ξεχωριστών περιπτώσεων μοντερνισμού, νεοκλασικισμού και σύγχρονης αρχιτεκτονικής. (Χαστάογλου, 2002). Το σημαντικό ωστόσο χαρακτηριστικό της κατοικίας στο ευρύτερο Π.Σ. Βόλου είναι η αποφυγή μεγάλων πυκνοτήτων οικοδομικών όγκων σε μεγάλα τμήματα της πόλης, με αποτέλεσμα την δημιουργία εικόνας μιας μεσαιού μεγέθους πόλης, σχετικά αραιοδομημένης.

Στις περιοχές επεκτάσεων, το φαινόμενο της αυθαίρετης δόμησης απαντάται συχνά, ακόμη και σε περιοχές όπου η τοπική αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του οικιστικού αποθέματος διατηρείται. Οι θύλακες αυθαιρέτων δρουν ανασταλτικά σε κάθε προσπάθεια πολεοδομικής παρέμβασης προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης δυναμικών πολεοδομικών κέντρων στις επεκτάσεις, και ενός πολυκεντρικού συστήματος στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου, πράγμα που αποτελούσε στόχο του Γ.Π.Σ. Βόλου. Οι περιοχές επεκτάσεων χαρακτηρίζονται συνήθως σαν περιοχές αμιγούς κατοικίας. Εξαιρέσεις αποτελούν οι περιοχές Νέων Παγασών και Αγριάς που στις χρήσεις προστίθεται και αυτή του τουρισμού - αναψυχής.

Μοναδική περίπτωση οργανωμένης δόμησης από ιδιωτική πρωτοβουλία που συναντάται, είναι αυτή του συνοικισμού Χρυσοχοΐδη. Δημιουργήθηκε την περίοδο της ανοικοδόμησης της πόλης μετά τους σεισμούς του 1955, έπειτα από οικοπεδοποίηση του ομώνυμου ιδιωτικού κτήματος στην περιοχή Αγίου Γεωργίου Μπαξέδων. Αντίστοιχα, από δημόσια πρωτοβουλία, την ίδια περίοδο, ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) δημιούργησε το 1956 τον συνοικισμό των Εργατικών βόρεια του κτήματος Χρυσοχοΐδη. Ο Ο.Ε.Κ. στην συνέχεια κατασκεύασε τον συνοικισμό Μοσχάτου το 1963, δυο μικρές συνοικίες στην Νέα Ιωνία το 1970, άλλη μια το 1979, καθώς και μια τελευταία, λίγο αργότερα στην περιοχή της Νέας Δημητριάδας (Χαστάογλου, 2002).

Εντός του στρατοπέδου Γεωργούλα (εκτάσεως περίπου 212 στρεμμάτων), δίπλα στις δυο εισόδους στο νότιο και βόρειο τμήμα του, έχουν κατασκευαστεί Στρατιωτικές Οικίες Αξιωματικών (ΣΟΑ) μικρής έκτασης και δίχως κανένα σχεδιασμό άλλο πλην αυτόν της απλής διάταξης των κατοικιών.

Οι δυτικές περιοχές / πολεοδομικές ενότητες της πόλης (Παλαιά, Κάστρο, Επτά Πλατάνια- Οξυγόνο, Μεταμόρφωση) παρουσιάζουν μια συνύπαρξη κατοικίας με οχλούσες επιχειρήσεις όπως βιοτεχνία, συνεργεία αυτοκινήτων, εργαστήρια και μικρές βιομηχανικές μονάδες, με αποτέλεσμα τον χαμηλό βαθμό ανάπτυξης / ανοικοδόμησης και την επιλογή της περιοχής αυτής από χαμηλά οικονομικά στρώματα. Στους οικισμούς της Αγριάς και Ν. Παγασών, η κατοικία παρουσιάζει μια κατανομή πρώτης κατοικίας στο κέντρο του οικισμού, και παραθεριστικής κατοικίας περιμετρικά του κέντρου. Στο δήμο Αισωνίας, η κατοικία εμφανίζει τάσεις εξάπλωσης σε βάρος γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, ο ρυθμός ανάπτυξης – ανοικοδόμησης ωστόσο, δεν είναι ιδιαίτερα υψηλός. Όσον αφορά το δήμο Ιωλκού, η κατοικία παρουσιάζει υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης σε μια αμφίδρομη πορεία από και προς την πόλη του Βόλου. Ιδιαίτερου ενδιαφέροντος είναι η δημιουργία πολυτελών κατοικιών καθώς και συγκροτημάτων κατοικιών μεταξύ των δυο δήμων Βόλου και Ιωλκού. Στους οικισμούς του δήμου

Πορταριάς, η κατοικία εμφανίζει μια τάση επανάχρησης παλαιών κτιρίων. Το μοντέλο της κατοικίας που επικρατεί, είναι κυρίως ιδιωτικές μονοκατοικίες με μορφολογικά στοιχεία Πηλίου. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης τίθενται από το Π.Δ. της 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374 Δ'). Αξίζει να σημειωθεί ότι η εκτός σχεδίου δόμηση αυξάνεται, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργούνται και συγκροτήματα κατοικιών κατά μήκος του οδικού άξονα Χανίων – Βόλου.

4.2.3 Εγκαταστάσεις υπεραστικών μεταφορών

Ο σιδηροδρομικός σταθμός Βόλου βρίσκεται ανατολικά της περιοχής των «Παλαιών», στην οδό Παπαδιαμάντη και με έξοδο προς την θάλασσα. Η έξοδος αυτή διευκόλυνε την σύνδεση του σταθμού με το λιμάνι του Βόλου. Η συνολική επιφάνεια του σταθμού ανέρχεται στα 40 περίπου στρέμματα και περιλαμβάνει τον επιβατικό σταθμό, το σιδηροδρομικό μουσείο, αποθήκες και άλλους βοηθητικούς χώρους. Οι σιδηροδρομικές γραμμές διαχωρίζουν τους δυο δήμους (Βόλου και Ν. Ιωνίας) και διασπούν τον πολεοδομικό ιστό, ενώ η ζώνη των σιδηροδρομικών γραμμών παρουσιάζει εικόνα χαμηλής αισθητικής.

Ο αστικός και υπεραστικός σταθμός λεωφορείων βρίσκεται στη είσοδο της πόλης και επί της οδού Σέκερη, σε μια μικρή σχετικά απόσταση από το κέντρο. Η κίνηση από και προς των σταθμό των λεωφορείων δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο πρόβλημα και η ευνοϊκή θέση του χαρακτηρίζεται από την ευκολία πρόσβασης στις οδικές συνδέσεις με τον συγκοινωνιακό άξονα ΠΑΘΕ. Στο διπλανό οικοδομικό τετράγωνο βρίσκεται το Κέντρο Τουριστικής Πληροφόρησης του Δήμου Βόλου, που όντας σε αρκετά μικρή απόσταση και από τον επιβατικό σιδηροδρομικό σταθμό, δημιουργεί ένα τρίγωνο υπεραστικών σταθμών και τουριστικής πληροφόρησης.

Ο κεντρικός προβλήτας του λιμένα Βόλου βρίσκεται στο κέντρο της πόλης καταλαμβάνοντας μια έκταση 30 στρεμμάτων περίπου (28.121,39 τ.μ.), με μήκος κρηπιδωμάτων 650 μ.. Περιλαμβάνει τον επιβατικό σταθμό (βρίσκεται σε κατάσταση επέκτασης με νέο *terminal*), υπαίθριο χώρο στάθμευσης, καθώς και λιμενικές και στρατιωτικές εγκαταστάσεις. (Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας, 2005). Η θέση του επιβατικού σταθμού παρουσιάζει πολλά πλεονεκτήματα, αλλά τα υπάρχοντα κτίρια και ο περιβάλλον χώρος δεν είναι ιδιαίτερα καλής ποιότητας και αισθητικής. Οι οικισμοί της Αγριάς, των Ν. Παγασών και του δήμου Πορταριάς, συνδέονται μόνο οδικά με την πόλη του Βόλου και η ποιότητα υπηρεσιών που προσφέρει η υπάρχουσα υπεραστική συγκοινωνία είναι χαμηλή. Το ίδιο περίπου συμβαίνει και με τους δήμους Αισωνίας και Ιωλκου.

4.2.4 Βιομηχανία – Βιοτεχνία

Ο τομέας της βιομηχανίας – βιοτεχνίας συμμετέχει κατά ένα μεγάλο ποσοστό στο παραγωγικό δυναμικό της πόλης και επομένως ένας σημαντικός αριθμός κατοίκων - εργατών είναι εξαρτημένος τόσο χωρικά όσο και οικονομικά από αυτόν. Η βιομηχανία αναπτύσσεται κυρίως στα δυτικά της πόλης,

κατά μήκος της οδού Βόλου –Λαρίσης, κοντά στην σιδηροδρομική γραμμή, στα δυτικά του χειμάρρου Ξηριά, αλλά κυρίως στις βιομηχανικές περιοχές της ΕΤΒΑ (Α΄ ΒΙ.ΠΕ. Βόλου) με έκταση περίπου 2750 στρεμμάτων, και Β΄ Βιομηχανική Περιοχή με επιφάνεια 1700 στρεμμάτων. Η τελευταία συγκεντρώνει οχλούσες βιομηχανίες. (Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας, 2005). Σύμφωνα με το Γ.Π.Σ., για τις παραπάνω βιομηχανικές περιοχές και για αυτήν του Πεδίου του Άρεως προτείνεται η απαγόρευση επέκτασής τους, λόγω του ότι καταλαμβάνουν γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας. Στο ανατολικό τμήμα της πόλης, έπειτα από το λόφο Γορίτσα, παρουσιάζεται μια συγκέντρωση βιομηχανικών δραστηριοτήτων με κύριο πόλο την μονάδα της τσιμεντοβιομηχανίας ΑΓΕΤ. Στις οργανωμένες βιομηχανικές περιοχές, οι τεχνικές υποδομές και τα δίκτυα είναι σε ικανοποιητική κατάσταση, πράγμα που επιδρά θετικά στην ανάκαμψη του τοπικού βιομηχανικού παραγωγικού συστήματος, και στην αναβάθμιση του συντελεστή έλξης της περιοχής για επενδύσεις από εγχώριο και διεθνές κεφάλαιο. (Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας, 2005). Εάν η ανάκαμψη της βιομηχανικής παραγωγής στο Π.Σ. Βόλου συνεχιστεί, νέοι χώροι, και καλύτερες και πιο σύγχρονες υποδομές θα είναι άκρως απαραίτητες.

Η βιομηχανική παραγωγή της περιοχής εξειδικεύεται στα εξής: επεξεργασία μετάλλου, μηχανοποιία, κατασκευή μεταφορικών μέσων και ναυπηγία, μηχανολογικά και ηλεκτρολογικά είδη, καθώς και γεωργικές μηχανές.

Επίσης, η δημιουργία του Τεχνολογικού Πάρκου (αποφασίστηκε το 1998 και το 2001 δημιουργήθηκε η εταιρία Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας Α.Ε.) θα επιφέρει σημαντική αλλαγή στο είδος των επιχειρήσεων της περιοχής, με δυναμική είσοδο από επιχειρήσεις καινοτόμου τεχνολογίας και επιχειρήσεων στον τομέα του μετάλλου λόγω της ιδιαίτερης παράδοσης της πόλης στη μηχανουργία. Το πάρκο εντάχθηκε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και ο φορέας διαχείρισής του θα είναι η Εταιρία Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Μετάλλου (ΕΒΕΤΑΜ Α.Ε.). Το Βιοτεχνικό Πάρκο δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Η βιομηχανική και βιοτεχνική δραστηριότητα του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος, συγκεντρώνεται κυρίως στην πόλη του Βόλου και στις υπάρχουσες βιομηχανικές περιοχές, ενώ μόνο ο δήμος Αισωνίας εκμεταλλεύεται την γειτνίαση του με την Α΄ ΒΙ.ΠΕ και παρουσιάζει σημαντική δραστηριότητα σ' αυτόν τον τομέα.

4.2.5 Υγεία

Στο Π.Σ. Βόλου λειτουργεί ένα Νοσοκομείο, το Αχιλλοπούλειο. Το παλαιότερο τμήμα του (περίπου από το 1960) έχει δυναμικότητα 210 κλινών και μορφή Η, ενώ σήμερα έπειτα από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, δημιουργείται μια νέα πτέρυγα, στο βόρειο τμήμα της έκτασης, του Νοσοκομείου και με πρόσωπο στην οδό Πολυμέρη. Η νέα πτέρυγα πρόκειται να υπερδιπλασιάσει τα σημερινά δεδομένα του νοσοκομείου, προσφέροντας επιπλέον 33.500 τ.μ. επιφάνεια (το παλαιότερο είχε επιφάνεια 10.000

τ.μ.) και πρόσθετη δυναμικότητα 250 κλινών. Η θέση του νοσοκομείου βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της πόλης και είναι αρκετά μακριά από το εθνικό οδικό δίκτυο, με αποτέλεσμα η σύνδεσή του με την περιφέρεια και την Θεσσαλική ενδοχώρα να είναι δύσκολη. Ο Νομαρχιακός του ρόλος (πρόκειται να ονομαστεί Νομαρχιακό Νοσοκομείο) είναι δύσκολο να πληρωθεί, λόγω της τοποθέτησής του στο δυσμενέστερο άκρο της πόλης και χωρίς κοντινή σύνδεση με οδικό δίκτυο ταχείας κυκλοφορίας. Η γειτνίασή του με το Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου, το εργαστήριο πειραματικής αρχαιολογίας και το πάρκο γλυπτών του Αναύρου, του προσφέρει ένα ιδιαίτερο φυσικού κάλους περιβάλλοντα χώρο, αλλά υπάρχουν και αρνητικές επιπτώσεις στη γύρω περιοχή από την λειτουργία του, διότι δημιουργεί νέες ανάγκες σε θέσεις στάθμευσης που δεν καλύπτονται, και η πρόσβαση σ' αυτό είναι ιδιαίτερα δύσκολη, έτσι ώστε οι κινήσεις προς αυτό να προκαλούν συμφόρηση στο οδικό δίκτυο της γύρω περιοχής. **(βλ. Χάρτης 4. 2. 6.)**

Την κατάσταση των υποδομών υγείας στην ευρύτερη περιοχή συμπληρώνουν διάφορα κέντρα υγείας αλλά και τα περιφερειακά ιατρεία (33 σε αριθμό) (Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας, 2005).

4.2.6 Αρχαιολογικοί χώροι – μνημεία

Οι κυριότεροι αρχαιολογικοί χώροι οι οποίοι και εποπτεύονται από την ΙΓ' Εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων είναι οι εξής:

Ο νεολιθικός οικισμός Διμηνίου (ΦΕΚ 172Β'/24.4.1963 - εντός των ορίων οικισμού η δόμηση γίνεται έπειτα από έλεγχο κατά την θεμελίωση)

Ύψωμα Σωρός (ΦΕΚ 172Β'/24.04.1963 - αρχαία πόλη Αφανών)

Λόφος Γορίτσα, μοιρασμένος διοικητικά σε τέσσερις κοινότητες (Άνω Βόλου, Ανακασιάς, Άλλης Μεριάς και Αγίου Ονουφρίου) έχει συνολική έκταση 1500 στρέμματα από τα οποία τα 900 είναι κηρυγμένα και αναδασωτέα (ΦΕΚ 105Β'/3.4.1961 - αρχαία πόλη Ορμινίου).

Λόφος Κάστρου – Περιοχή Παλαιών (ΦΕΚ 404Β'/13.9.1960 το βορειότερο κέντρο Μυκηναϊκών ανακτόρων της Ελλάδας και η προϊστορική Ιωλκός)

Περιοχή «Καπακλί» - Νότιο τμήμα Ν. Ιωνίας (το νεκροταφείο της αρχαίας Ιωλκού - δόμηση έπειτα από έλεγχο κατά την θεμελίωση)

Παγασές – Δημητριάδα (ΦΕΚ 105Β'/ 3.4.1961)

Είναι η περιοχή ανάμεσα στη συνοικία Νέων Παγασών και στην Δημητριάδα (Αϊβαλιώτικα). Διαχωρίζεται σε τρεις βαθμούς προστασίας: Ζώνη Α – πλήρης απαγόρευση δόμησης, Ζώνη Β – με απαγόρευση δόμησης σε ζώνη 10 μέτρων εκατέρωθεν του αρχαίου τείχους, και Ζώνη Γ – με άδεια δόμησης έπειτα από έλεγχο κατά την θεμελίωση.

Παιδούπολη MOBIL, εγκαταστάσεις BP (τάφοι Κλασικής – Ελληνιστικής περιόδου)

(Κωδικοποίηση Πολεοδομικής Νομοθεσίας Ν. Μαγνησίας, 2001).

Επίσης, οι αρχαιολογικοί χώροι και τα μνημεία που προστατεύονται από την 7^η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (κηρυγμένοι και απαλλοτριωμένοι χώροι) είναι οι εξής:

Παλαιοχριστιανικής περιόδου

Βασιλική στην Πλατεία Δημοκρατίας στη Δημητριάδα

Βασιλική στα ερείπια της αρχαίας Ιωλκού, πάνω στη περιοχή του Κάστρου

Κιβωτιόσχημοι παλαιοχριστιανικοί τάφοι, στις Νέες Παγασές, στον οικισμό Τσιτσιγάννη και στη θέση Μπουρμπουλήθρα

Βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία

Λόφος επισκοπής, στον Άνω Βόλο, ο Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου και τρίκλιτη Βασιλική.

στον Άνω Βόλο, ο Ι.Ν. Αγίας Τριάδος

στον Άνω Βόλο, ο Ι.Ν. Εισοδίων Θεοτόκου

στον Βόλο, ο Ι.Ν. Τιμίου Προδρόμου

στον Βόλο, ο Βυζαντινός ναός των Ταξιαρχών

στο Διμήνι, ο Ι.Ν. Υπαπαντής Χριστού.

στο Διμήνι, ο Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

(Κωδικοποίηση Πολεοδομικής Νομοθεσίας Ν. Μαγνησίας, 2001)

Το όρος Πήλιο και η παράκτια θαλάσσια ζώνη έχει συμπεριληφθεί στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών «Natura 2000» και περιλαμβάνει 19 τύπους οικοτόπων από θαλάσσιες και παράκτιες περιοχές, καθώς και περιοχές δασικές και εσωτερικών υδάτων. (Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας, 2005). Οι οικισμοί του όρους Πηλίου έχουν επίσης χαρακτηριστεί με Απόφαση Νομάρχη Μαγνησίας [Π.Δ. 24-4-85 (ΦΕΚ 181Δ)], ως αξιόλογοι ή ενδιαφέροντες με αποτέλεσμα η δόμησή τους να ελέγχεται από την πρωτοβάθμια Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ).

(βλ. Χάρτης 4. 2. 7.)

4.2.7 Τάσεις μεταβολής χρήσεων γης

Η εμφανέστερη μεταβολή σε χρήσεις γης προκαλείται από την εξάπλωση των περιοχών κατοικίας περιφερειακά της πόλης του Βόλου και συχνά εις βάρος της γεωργικής γης. Ανάπτυξη επίσης εμφανίζει και η παραθεριστική κατοικία, κυρίως στους οικισμούς του Πηλίου, της Αγριάς και των Νέων Παγασών. Η εξάπλωση της κατοικίας προς την Αγριά παρουσιάζει ωστόσο μια ασυνέχεια, λόγω του φυσικού εμποδίου του λόφου της Γορίτσας καθώς και της ρύπανσης από τις εγκαταστάσεις της τσιμεντοβιομηχανίας ΑΓΕΤ. Μικρή ανάπτυξη κυρίως συγκροτημάτων κατοικίας εμφανίζονται εκατέρωθεν της μη αποπερατωμένης ακόμη περιφερειακής οδού. Οι περιορισμοί στους όρους δόμησης (μέγιστο ύψος 7,50 μ.) και η ύπαρξη μεγάλων εκτάσεων που αξιοποιήθηκαν μετά την διέλευση της περιφερειακής οδού, έδωσαν ακόμη μεγαλύτερη εξάπλωση στην χρήση κατοικίας. Στο κέντρο του Βόλου το σύστημα της αντιπαροχής εμφανίζει μια ιδιαίτερη ανάπτυξη και η εικόνα της πόλης αλλάζει, με την αντικατάσταση των μικρο και μεσο-αστικών μονώροφων και διωρόφων κτιρίων από πολυώροφες οικοδομές.

Η **βιομηχανία – βιοτεχνία** παρουσιάζει τάσεις παρόδιας εξάπλωσης, κυρίως (αλλά όχι αποκλειστικά) κατά μήκος του οδικού άξονα Βόλου – Λαρίσης. Με την εξάπλωση αυτή παρατηρείται και αλλαγή της επικρατούσας ταυτότητας των βιομηχανιών – βιοτεχνιών. Συγκεκριμένα, κλωστοϋφαντουργία και βιοτεχνίες ετοίμου ενδύματος παρουσιάζουν βαθμιαία συρρίκνωση, ενώ αντίστοιχα η βιομηχανία της μεταλλουργίας, των χημικών, καθώς και βιομηχανία μεταφορικών μέσων, ναυπηγίας και στρατιωτικών οχημάτων, ενισχύονται. Αυτό, οδηγεί σε μια άμεση ζήτηση ζωνών με σύγχρονες υποδομές και επάρκεια εκτάσεων για νέες εγκαταστάσεις. Μπορεί ακόμη να ανιχνευθεί και η τάση δημιουργίας μικρών συγκεντρώσεων (*clusters*) για τις ομοειδείς βιομηχανίες, όπως για παράδειγμα της τσιμεντοβιομηχανίας και μεταλλουργίας.

Σημαντική συμμετοχή στην **επιχειρηματική δραστηριότητα** του Βόλου κατέχει ο **τουρισμός**. Εκτιμάται ότι η συνολική συμμετοχή του τουρισμού στο τοπικό ΑΕΠ και στην απασχόληση ανέρχεται περίπου στο 10% και η συνέχεια του δυναμικού επιχειρηματικού κλίματος είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα διαρκέσει. (Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας, 2005). Είναι λοιπόν προφανές πως εκτάσεις όπως το θαλάσσιο μέτωπο της περιοχής, το αξιόλογο φυσικό περιβάλλον του όρους Πηλίου, καθώς και μια σειρά άλλων εν δυνάμει υποδοχέων τουρισμού – αναψυχής όπως οι παραδοσιακοί οικισμοί κλπ., θα δεχτούν μια σημαντική πίεση εκμετάλλευσης της γης. Στην συνέχεια, ο τομέας των **υπηρεσιών**, είναι ο πιο δυναμικός παραγωγικός τομέας και εκτιμάται πως συμμετέχει στο τοπικό ΑΕΠ περίπου στο 60%. (Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας, 2005). Αν και η κύρια δραστηριότητα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (υπηρεσιών και τουρισμού) αναπτύσσεται γραμμικά στους κεντρικούς οδικούς άξονες τις πόλης, στους κοινόχρηστους χώρους και πεζοδρόμους, καθώς και στην παράκτια ζώνη της πόλης, ωστόσο μια τάση ανάπτυξης εμπορικών κέντρων αλυσίδας (*franchise shopping centres*) οδηγείται εκτός του ιστορικού κέντρου λόγω έλλειψης χώρου με επανάχρηση του άφθονου βιομηχανικού κτιριακού αποθέματος με την μορφή τοπικής / σημειακής ανάπλασης.

4.3. ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

4.3.1. Υποδομές Μεταφορών

Χερσαία δίκτυα

Οδικό Δίκτυο

Το Οδικό Δίκτυο του Βόλου είναι σχετικά ικανοποιητικό. Η κατάταξή του σήμερα μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει έναν αστικό αυτοκινητόδρομο (περιφερειακή Οδός) υπό περάτωση, πρωτεύουσες αρτηρίες (Ιάσωνος, Αθηνών-Λαρίσσης-Λαμπράκη-Δημητριάδος-Πολυμέρη, Παγασών-Αναλήψεως-Αγίου Δημητρίου-Θησέως-Πηλέως-Σταδίου, 2ας Νοεμβρίου, Κ.Καρτάλη, Ιωλκού/Ελ.Βενιζέλου) δευτερεύουσες αρτηρίες (Γ.Δήμου, Κύπρου, Γ.Καρτάλη/Γαλλίας-Γαζή-Επτά Πλατανιών, Ζάχου, Παπαδιαμάντη, Κολοκοτρώνη, Νεαπόλεως, Αλαμάνας, Δερβενακίων), συλλεκτήριες οδούς (Φιλιππίδη, Τζάνου, Περραιβού, Κασσαβέτη-Τρικούπη, Κουμουνδούρου-Γκλαβάνη, Κοραή-Ροζού, Μακρινίτσης-Βασσάνη, Κουντουριώτου, Κωνσταντά, 28^{ης} Οκτωβρίου, Φιλικής Εταιρείας) τοπικές οδούς (οι άλλες οδοί) και πεζοδρόμους. Η κυκλοφορία είναι τοπική και διαμπερής α) κατά τον άξονα ανατολής δύσης από τις πρωτεύουσες αρτηρίες του πλέγματος Δημητριάδος-Ιάσωνος-Πολυμέρη και Παγασών-Αναλήψεως-Αγίου Δημητρίου-Θησέως-Πηλέως-Σταδίου, β) βορρά-νότου από το πλέγμα των οδών Κ.Καρτάλη-Ιωλκού/Ελ.Βενιζέλου-Κύπρου. Εκτιμάται ότι η ολοκλήρωση του Περιφερειακού (μέσω της σήραγγας της Γορίτσας και της συνέχειας προς Αγριά, Λεχώνια, κλπ) θα αποσυμφορήσει κατά μεγάλο ποσοστό τον κυκλοφοριακό φόρτο ιδιαίτερος των διαμπερών κινήσεων.

(βλ. Χάρτης 4. 3. 1.)

Εθνικό Δίκτυο

Οι Εθνικές Οδοί που σχετίζονται άμεσα με τις λειτουργίες του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου κατατάσσονται σύμφωνα με την απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ «Κατάταξη Εθνικών Οδών» ΦΕΚ 30Β 19-1-1996 ως εξής:

Πρωτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

Στο πρωτεύον εθνικό δίκτυο υπάγονται σήμερα μόνον οι αυτοκινητόδρομοι, άρα στη Θεσσαλία ο ΠΑΘΕ (Ε.Ο. 1), ο οποίος έχει σαφή πλην εδαφικώς έμμεση σχέση με το ΠΣ Βόλου. Η σημασία του είναι κορυφαία για τον Βόλο όμως, διότι αποτελεί τον ιμάντα μέσω του οποίου ο Βόλος υλοποιεί και εκμεταλλεύεται την κεντρική του θέση στη χώρα, και ταυτόχρονα αποτελεί τον συνδυαστικό κρίκο για τον λιμένα του Βόλου.

Δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

Το τμήμα της Εθνικής Οδού Ε.Ο. 6 Βόλου – Λάρισας (Τρικάλων – Καλαμπάκας – Μετσόβου – Ιωαννίνων – Ηγουμενίτσας) από τον Ανισόπεδο Κόμβο του Βελεστίνου μέχρι την είσοδο της πόλης του Βόλου (εργοστάσιο επίπλων Ζαμπέτογλου), (Απόφαση ΔΜΕΟ/ε/0/575/10-5-2000).

Η Ε.Ο. 30 Βόλος – Ν.Αγχίαλος – Μικροθήβες – Ανισόπεδος Κόμβος με Ε.Ο. 1, που διέρχεται από τα Αηβαλιώτικα και τις Νέες Παγασές

Η Οδική Παράκαμψη Βόλου (Περιφερειακός) με αρίθμηση Ε.Ο. 30, από το σημείο συνάντησης με την Ε.Ο. 30 του Δευτερεύοντος Δικτύου «Βόλος - Ν. Αγχίαλος - Μικροθήβες» μέχρι το σημείο συνάντησης με την Ε.Ο. 34 του Τριτεύοντος Δικτύου «Βόλος – Αγριά - Νεοχώρι - Τσαγκαράδα - Καράβωμα»

Το τμήμα της ΕΟ-6 είναι αναβαθμισμένο με γεωμετρικά χαρακτηριστικά αυτοκινητοδρόμου, αλλά παρ' όλα αυτά διατηρεί στροφές με μικρή ακτίνα καμπυλότητας και ανεπαρκείς επικλήσεις. Εκκρεμούν οι ανισόπεδοι κόμβοι Σέσκλου, Β' ΒΙΠΕ και Βελεστίνου.

Η Οδική παράκαμψη Βόλου (Περιφερειακή Οδός Βόλου) Ε.Ο. 30 δεν έχει ακόμη αποπερατωθεί με αποτέλεσμα να εντείνονται τα κυκλοφοριακά προβλήματα εντός του Πολεοδομικού Συγκροτήματος, τόσο λόγω της γενικής αύξησης των κυκλοφοριακών φόρτων, όσο και λόγω της σοβαρής επιβάρυνσης από την διέλευση των βαρέων οχημάτων μέσα από τον αστικό ιστό (ρύποι, ασφάλεια πεζών, θόρυβος, κλπ). Η Περιφερειακή Οδός προβλέπονταν εξ αρχής να κατασκευαστεί σε τέσσερις φάσεις: Φάση Α: Κραυσίδωνας-Γορίτσα, Φάση Β: Α/Κ Λαρίσης-Κραυσίδωνας, Φάση Γ: Γορίτσα-Αγριά, Φάση Δ: Α/Κ Λαρίσης-Ε.Ο. 30 (Μπουρμπουλήθρα). Η Φάση Α είναι ολοκληρωμένη και αναμένεται σύντομα να δοθεί στην κυκλοφορία. Η Φάση Β δεν έχει ολοκληρωθεί, παρά μόνο στο τμήμα Α/Κ Λαρίσης-Πανθεσσαλικό Στάδιο (Ι/Κ Αγίου Νεκταρίου), που χρησιμοποιήθηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες, τον Αύγουστο του 2004. Η Φάση Γ αναμένεται να ξεκινήσει μέσα στους επόμενους μήνες (η σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία υπογράφηκε στις 10.02.2006). Η Φάση Δ δεν βρίσκεται σε κανένα στάδιο προγραμματισμού. Παράλληλα εκπονείται μελέτη αστικών συνδέσεων και έχει αναγγελθεί «μελέτη-σκούπα» για διάφορα επιμέρους έργα κατά μήκος της διαδρομής Α/Κ Λαρίσης-Γορίτσα.

Με αυτά τα δεδομένα η Περιφερειακή Οδός δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώσει τον κυρίως ρόλο της, που είναι η διοχέτευση της βαριάς διαμπερούς κυκλοφορίας προς και από τις εγκαταστάσεις της ΑΓΕΤ Ηρακλής και το Ανατολικό και Νότιο Πήλιο. Ακόμη και μετά την αποπεράτωση των Φάσεων Α και Β, που θα αποκαταστήσει ενιαία κίνηση από Α/Κ Λαρίσης μέχρι Γορίτσα, η καθυστέρηση της Φάσης Γ δημιουργεί σοβαρές κυκλοφοριακές εμπλοκές στην περιοχή της Ν.Δημητριάδας, οι οποίες λειτουργούν ανασταλτικά στην υποχρεωτική χρήση της οδού από τα βαρέα οχήματα.

Διαπιστώνεται επίσης ότι δεν έχουν εκπονηθεί ειδικά σχέδια και προτάσεις χρήσεων γης για τις περιοχές που συνορεύουν με την Περιφερειακή Οδό. Τονίζουμε και την ανάγκη συνέχισης της κατασκευής του Περιφερειακού από Α/Κ Λαρίσης έως την έξοδο προς τις Μικροθήβες με προτεραιότητα το τμήμα Α/Κ Λαρίσης έως Μπουρμπουλήθρα με την οποία επιτυγχάνεται η εξυπηρέτηση του Λιμανιού.

Τριτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

Στο τριτεύον εθνικό δίκτυο εντάσσονται οι παρακάτω οδοί που σχετίζονται ισχυρά με το πολεοδομικό συγκρότημα:

Η Ε.Ο. 71 από Ε.Ο. 30 έως αεροδρόμιο Ν. Αγχιάλου

Το οδικό κύκλωμα του Πηλίου, που συγκροτείται από

την Ε.Ο. 34 (κάτω κλάδος) «Βόλος - Νεοχώρι - Τσαγκαράδα – Καράβωμα» και

την Ε.Ο 34α (άνω κλάδος) «Βόλος – Πορταριά – Καράβωμα – Ζαγορά – Χορευτό»

Η οδός Λαρίσης αποτελεί αστικό τμήμα της Ε.Ο. 6. Η οδός Αθηνών μέχρι την γέφυρα του Κραυσίδαωνα αποτελεί αστικό τμήμα της Ε.Ο. 30. Οι οδοί Λαμπράκη, Ιάσωνος, Δημητριάδος και Πολυμέρη αποτελούν αστικό τμήμα της Ε.Ο. 34. Οι οδοί Ιωλκού/Ε.Βενιζέλου και Κ.Καρτάλη αποτελούν αστικό τμήμα της Ε.Ο. 34α. Τα αστικά τμήματα των Εθνικών Οδών ανήκουν ως προς την συντήρηση στην δικαιοδοσία της ΔΕΣΕ Λάρισας του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Επαρχιακό Δίκτυο

Στο **πρωτεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο** εντάσσονται οι παρακάτω οδοί που σχετίζονται ισχυρά με το πολεοδομικό συγκρότημα:

Επ. Ο. 1 : «Βόλος - Άλλη Μεριά» (τμήμα της αποτελεί η οδός Κύπρου)

Επ. Ο. 2 : «Άνω Βόλος-Μακρυνίτσα-Σταγιάτες-μέχρι Προφήτη Ηλία»

Επ. Ο. 3 : «Πορταριά-Μακρυνίτσα»

Επ. Ο. 20 : «Βόλος-Κανάλια προς Αγία δια Ν.Ιωνίας, Μελισσιάτικων, Γλαφυρών και Κάτω Κερασιάς»

Επ. Ο. 23 : «Βόλος-Διμήνη-Παληούρι»

Επ. Ο. 28 : «Διακλάδωση Πευκακίων από 3^ο χλμ. Εθνικής Οδού Βόλου-Λαμίας»

Επ. Ο. 29 : «Διακλάδωση Αλυκών από 4^ο χλμ. Εθνικής Οδού Βόλου-Λαμίας»

Στο **δευτερεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο** δεν εντάσσονται οδοί του μητροπολιτικού συγκροτήματος.

Αρκετά είναι τα έργα οδικού δικτύου, που συγκαταλέγονται στα συγχρηματοδοτούμενα από το 3^ο ΚΠΣ. Σε αυτά ανήκουν η Ε.Ο. Βόλου-Λάρισας Ε.Ο. 6) (κατασκευή κόμβου Β' ΒΙΠΕ Βόλου και ολοκλήρωση εργασιών) η οποία εκτελείται, η ολοκλήρωση κατασκευής της παράκαμψης Βόλου κατά το τμήμα από Κραυσίδωνα έως Γορίτσα μετά των παράπλευρων οδών η οποία βρίσκεται και αυτή στο στάδιο της εκτέλεσης. Ακόμη περιλαμβάνονται η αρτηρία παράκαμψης Βόλου (τμήμα Γορίτσα-ΑΓΕΤ) για την κατασκευή της οποίας υπογράφηκε η σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία στις 10.02.2006, με συνολικό προϋπολογισμό 41.400.000 €.

Δίκτυο Οδών και χώρων Στάθμευσης και κυκλοφοριακές συνθήκες του Πολεοδομικού Συγκροτήματος

Οι περισσότερες οδοί του πολεοδομικού συγκροτήματος, ιδιαιτέρως του κέντρου του Βόλου, είναι διατεταγμένοι σε κάρναβο (Ιπποδάμειο σύστημα) και εκτός των πρωτεύουσών αρτηριών που αντιμετωπίζουν προβλήματα συμφόρησης, δεν αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα. Υπάρχει όμως σοβαρό πρόβλημα στάθμευσης που, παρά την ύπαρξη οργανωμένου Συστήματος Ελέγχου της επιφανειακής στάθμευσης, οφείλεται στην συνεχιζόμενη ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης εκτός οδού. Ως εκτός οδού χώροι στάθμευσης λειτουργούν σήμερα το parking του Οργανισμού Λιμένος Βόλου στον Κεντρικό Προβλήτα, ένας υπόγειος και ένας υπέργειος ιδιωτικός σταθμός και λίγοι μικροί υπαίθριοι, επίσης ιδιωτικοί. Ο χρονικός ορίζοντας των προβλεπομένων από τον Δήμο έργων (πολυώροφοι σταθμοί αυτοκινήτων Ογλ/Κονταράτου, Φιλελλήνων/Δημητριάδος, Αφετηρία Αστικού ΚΤΕΛ, υπόγειος χώρος στάθμευσης στην Πλατεία Πανεπιστημίου [έμπροσθεν κτηρίου Ματσάγγου]) παραμένει μακρινός. Από την άλλη μεριά είναι γεγονός ότι οι πολλοί χώροι οργανωμένης στάθμευσης στα κέντρα των πόλεων δεν αποτρέπουν τον κυκλοφοριακό φόρτο, ενώ κατά κανόνα γεννούν νέο φόρτο λόγω της προσδοκίας εξεύρεσης θέσης στάθμευσης από περισσότερα αυτοκίνητα. Παραμένει έτσι, η αναγκαιότητα εξεύρεσης περιφερειακών χώρων στάθμευσης με καλή εξυπηρέτηση προς το κέντρο.

Η μεγαλύτερη πίεση από πλευράς κυκλοφοριακών συνθηκών διαπιστώνεται στις οδούς Ιάσωνος και Δημητριάδος-Λαμπράκη, και προκαλείται από την παράνομη στάθμευση και στάση οχημάτων, ιδιαιτέρως των «διπλοπαρκαρισμένων», ενώ στη Λαμπράκη το πρόβλημα έγκειται στο πλάτος του οδοστρώματος και στην στάθμευση ιδιαιτέρως κατά την έξοδο στο τελευταίο τμήμα της (παρόδιες χρήσεις: βενζινάδικο, περίπτερο, μανάβικο) και κατά την είσοδο στο προ των γραμμών του τριάντου τμήμα της. Καθυστέρηση σημειώνεται στους σηματοδότες από την Ιάσωνος στη Δημητριάδος μέσω της οδού Κ.Καρτάλη, διότι το μήκος της Κ.Καρτάλη μεταξύ των δύο προαναφερθεισών οδών είναι μικρό και ο φόρτος μεγάλος. Αυτό εν μέρει αναμένεται να βελτιωθεί με τη λειτουργία του Περιφερειακού. Σημειώνεται ότι η αστυνόμευση στα καιρία αυτά σημεία, πλην της Κ. Καρτάλη είναι ανεπαρκής ποσοτικά και ποιοτικά. Σοβαρά προβλήματα επίσης αντιμετωπίζει ο άξονας Παγασών-Αναλήψεως-Αγ.Δημητρίου, κυρίως λόγω της βαριάς κυκλοφορίας (έχουν μετρηθεί περίπου 350

διελεύσεις βαρέων οχημάτων σε καθημερινή βάση), προβλήματα που αναμένεται να λυθούν μόνον όταν θα λειτουργήσει ολοκληρωμένα η Περιφερειακή Οδός.

Αναφορικά με τους κυκλοφοριακούς φόρτους των κυριότερων οδών, το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας πραγματοποιεί από το 2000 κάθε χρόνο μετρήσεις φόρτου, στρεφουσών κινήσεων και σύνθεσης της κυκλοφορίας σε 12ωρη βάση και με αναγωγή στο 24ωρο, στους κύριους κόμβους του οδικού δικτύου. Ενδεικτικά αναφέρεται, για το σύνολο των κινήσεων σε κάθε κόμβο ο συνολικός φόρτος 24ώρου σε Μονάδες Επιβατικών Αυτοκινήτων (ΜΕΑ), την χρονιά που μετρήθηκε:

Κόμβος Δημητριάδος/Ιάσωνος – 2ας Νοεμβρίου (ο περισσότερο φορτισμένος κόμβος του Πολεοδομικού Συγκροτήματος)	2003	68.933
Κόμβος Δημητριάδος – Κ.Καρτάλη	2003	33.593
Κόμβος Αναλήψεως – Ελ.Βενιζέλου/Ιωλκού	2004	40.831
Κόμβος Λαρίσης - Αθηνών	2003	52.642
Κόμβος Λαρίσης - Μπότσαρη	2002	53.359

Αυτοψία ανά την πόλη του Βόλου ανέδειξε και άλλα μικρότερης σημασίας προβλήματα – που πρέπει όμως να αντιμετωπιστούν - όπως την εναλλαγή προτεραιοτήτων στην οδό Κασσαβέτη (πρόβλημα ιστορικής προέλευσης), τον επιπρόσθετο φόρτο που έχει δημιουργηθεί στα Παλιά με τις νέες εμπορικές και ψυχαγωγικές χρήσεις με την υπερφόρτωση (ως μη όφειλε) της οδού Μητροπολίτου Γρηγορίου² προβλήματα στις παρά τον Κραυσίδωνα οδούς, ελλειψείς σημάψεις ιδιαίτερας στην περιοχή της Νέας Ιωνίας, κ.ά.

Στάθμευση

Το Ι.Χ. αυτοκίνητο καταλαμβάνει δημόσιο χώρο, είτε κινούμενο είτε σταθμευμένο. Η εξεύρεση χώρων στάθμευσης των ΙΧ αυτοκινήτων, είναι από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα όλα τα αστικά κέντρα και σε μεγαλύτερο βαθμό οι ελληνικές πόλεις, όπου η ανάγκη στάθμευσης δεν έχει προβλεφθεί εντός των ιδιοκτησιών και το πλάτος των δρόμων, δεν επαρκεί πολλές φορές για την εξυπηρέτηση των παρόδιων ιδιοκτητών.

Μόνιμη απαίτηση τα τελευταία χρόνια είναι η εξεύρεση και κατασκευή χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων σε κεντρικές εμπορικές περιοχές ή όπου αναπτύσσονται ιδιαίτερες χρήσεις. Οι χώροι στάθμευσης στη συνείδηση των πολιτών, πρέπει να είναι σε μικρή απόσταση από την κεντρική περιοχή, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται εύκολα.

² Ιδιαίτερας επισημαίνονται τα προβλήματα στα Παλιά, παρά τη μελέτη Τριποδάκη (που δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί), η οποία προέβλεπε δημιουργία κυκλοφοριακών βρόχων στην περιοχή.

Στην πόλη του Βόλου το Δημοτικό Σύστημα Ελεγχόμενης Στάθμευσης (ΔΗ.Σ.Ε.Σ.) λειτουργεί στον κεντρικό ιστό της πόλης με στάθμευση παρά την οδό και παρκόμετρα.

Το Σ.Ε.Σ. περιλαμβάνει τις οδούς Αργοναυτών-Τοπάλη-Ιάσονος-Γκλαβάνη-Γαζή-Κοραή-Πλάτωνος-Αθ.Διάκου-Δημητριάδος (τμήμα από Ιωλκού έως Αθ. Διάκου) και στην περιοχή Ξενοφώντος πίσω από Δημοτικό Θέατρο (97 θέσεις).

Επίσης δημοτικοί οργανωμένοι χώροι λειτουργούν

- στην πλατεία Μπόρελ (17 θέσεις ΙΧ + 8 θέσεις λεωφορείων)
- στο Τετράγωνο 47 θέσεις

Το σύνολο θέσεων του Σ.Ε.Σ. που λειτουργεί σήμερα είναι 854 θέσεις, εκ των οποίων όμως, πολλές καταλαμβάνονται από μόνιμους κατοίκους, αφού έχουν εκδοθεί περίπου 1000 κάρτες μόνιμων κατοίκων.

Προτείνεται η επέκταση του συστήματος, ώστε να καλύπτει την περιοχή μεταξύ των οδών Φιλελλήνων – Α. Γαζή – 54^ο Συντάγματος – Αργοναυτών – Τοπάλη - Ιάσονος, την περιοχή από Κ. Καρτάλη - Αναλήψεως – Ελ. Βενιζέλου - Α. Γαζή, επί της οδού Δημητριάδος ανατολικά από Φιλελλήνων έως Περραιβού, και την περιοχή που περικλείεται από τις οδούς 2ας Νοεμβρίου – Βερναρδάκη – Παπαδιαμάντη – Ξενοφώντος.

Υπάρχει πρόταση για διαχωρισμό του συστήματος σε 7 τομείς, όπου μόνο οι μόνιμοι κάτοικοι θα έχουν δικαίωμα στάθμευσης στον συγκεκριμένο τομέα και με αντίστοιχη τιμολογιακή πολιτική και δυνατότητα μηνιαίας κάρτας ή κάρτας επαγγελματιών.

Οι οργανωμένοι χώροι στάθμευσης, που είναι σήμερα διαθέσιμοι στην πόλη, παρέχουν δυνατότητα στάθμευσης :

1. Εντός της χερσαίας ζώνης του λιμένα υπάρχουν

- α) στον κεντρικό προβλήτα 240 υπαίθριες θέσεις και προγραμματίζονται άλλες 450 στεγασμένες στο νέο 3όροφο κτίριο
- β) στον χώρο του ΣΙΑΟ 350 θέσεις ΙΧ και 10 θέσεις λεωφορείων
- γ) στον χώρο Μπουρμπουλήθρας στάθμευση 200 φορτηγών

2. Δημοτικοί χώροι που παραχωρούνται σε ιδιώτες για κατασκευή και εκμετάλλευση

- α) Ογλ- Κονταράτου 140 θέσεις (υπό κατασκευή)
- β) Δημητριάδος-Φιλελλήνων (Τετράγωνο) σήμερα 47 υπαίθριες θέσεις, (υπό κατασκευή 4όροφο κτίριο δυναμικότητας) 170 θέσεων

3. Ιδιωτικά πάρκιν

α) Ογλ – 28 ^{ης} Οκτωβρίου (υπαίθριο)	30 θέσεις
Ογλ – Τ. Οικονομάκη (υπαίθριο)	20 θέσεις
Δον Δαλεζίου – Γαζή (υπαίθριο)	20 θέσεις
Μεταμορφώσεως – Γαζή (υπαίθριο)	20 θέσεις
β) Ρήγα Φεραίου – Καποδιστρίου (κτίριο Αδαμόπουλου)	136 θέσεις
(100 υπαίθριες - 36 στεγασμένες)	
γ) Ογλ – Κονταράτου – Κουμουνδούρου (δόροφο κτίριο Νάκου)	80 θέσεις
δ) Αντωνοπούλου-Ιάσονος (κτίριο Τράπεζα Πειραιώς)	90 θέσεις
ε) Σπυρίδη (υφιστάμενο κτίριο Γεροβασίλης)	180 θέσεις
ζ) Κουμουνδούρου – Τάκη Οικονομάκη (στεγασμένο)	51 θέσεις
η) Ελ. Βενιζέλου 53 – Κωνσταντά (κτίριο)	81 θέσεις
θ) Ζας Νοεμβρίου – Γλάδστωνος – Βερναρδάκη	125 θέσεις
Σύνολο	833 θέσεις

Στην συνοικία Νέες Παγασές, έχουν κατασκευαστεί δημοτικοί υπαίθριοι χώροι στάθμευσης συνολικά 174 θέσεων, που εξυπηρετούν την ζήτηση της παραλίας και των χώρων διασκέδασης, κυρίως τους θερινούς μήνες .

Επίσης στην συνοικία Παλιά, καθώς αναπτύσσονται νέες εμπορικές χρήσεις, μεγάλα supermarket (LIDL) και χώροι αναψυχής (πολυχώροι, multiplex) έχουν κατασκευαστεί αντίστοιχα και χώροι στάθμευσης (υπόγειοι ή υπαίθριοι) για εξυπηρέτηση αυτών των χρήσεων.

Το σύνολο των θέσεων που εξυπηρετούν αυτή τη στιγμή την ευρύτερη περιοχή του κέντρου του Βόλου (δημοτικοί και ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης είναι περίπου 1500 θέσεις (854 Σ.Ε.Σ. δεν υπολογίζονται) , 47 Τετράγωνο, 590 λιμάνι, 833 ιδιωτικοί) και προβλέπεται η κατασκευή άλλων 760 θέσεων (450 στο λιμάνι, 170 Τετράγωνο, 140 Όγλ - Κονταράτου).

Με την ολοκλήρωση των χώρων των οποίων η κατασκευή βρίσκεται σε εξέλιξη, υπολογίζεται ότι η πόλη θα διαθέτει 2.250 θέσεις στάθμευσης, (εκτός του Σ.Ε.Σ. που θεωρούμε ότι καταλαμβάνονται από μονίμους κατοίκους) από τις οποίες οι 1.000 περίπου θέσεις στο λιμάνι, ενώ οι 1250 ιδιωτικοί σε διάφορα σημεία της πόλης.

(βλ. Χάρτης 4. 3.2.)

Συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση και ταξί στο Πολεοδομικό Συγκρότημα

Το Π. Σ. Βόλου εξυπηρετείται από τα αστικά λεωφορεία της Αστικό ΚΤΕΛ Βόλου Α.Ε. και τα ταξί.

Λειτουργούν δώδεκα (12) λεωφορειακές γραμμές σε τακτική βάση, που καλύπτουν χωρικά ολόκληρο το Πολεοδομικό Συγκρότημα και τις περιαστικές περιοχές, με πολύ πρόσφατη (Αύγουστος 2005) την Γραμμή 15, Άναυρος-Γ.Δήμου-Παλαιά. Μετά από Έρευνα Πληρότητας μέσα στα Λεωφορεία, που εκπονήθηκε από το ΔΕΚΑΜΜ το 2005 (πριν την λειτουργία της Γραμμής 15) για λογαριασμό της Αστικό ΚΤΕΛ Βόλου Α.Ε., διαπιστώθηκε μέσο ποσοστό πληρότητας για όλες τις Γραμμές 22,9%, με καλύτερη την Γραμμή 5 «Λεχώνια-Πλατανίδα» (40,0%) και χειρότερη την Γραμμή 6Α «Άγιος Στέφανος» (10,9%).

(βλ. Χάρτης 4. 3. 3.)

Το Αστικό ΚΤΕΛ έχει εν μέρει αναβαθμιστεί τόσο ως προς την ποιότητα των οχημάτων, όσο και ως προς το γενικό επίπεδο εξυπηρέτησης εντός και εκτός οχήματος (πυκνότητα στάσεων, στέγαστρα, πληροφόρηση κλπ). Προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν στα θέματα οργάνωσης των δρομολογίων και τιμολογιακής πολιτικής, ενώ και οι ίδιες οι λεωφορειακές γραμμές παρά τις επί μέρους αναπροσαρμογές, χρειάζονται περαιτέρω εξορθολογισμό.

Το κυρίως πρόβλημα στη απόδοση των αστικών λεωφορείων είναι η χαμηλή μέση ταχύτητα που κυρίως οφείλεται στις κυκλοφοριακές συνθήκες. Η έρευνα του ΔΕΚΑΜΜ κατέγραψε μέση ταχύτητα 20,2 km/h για όλες τις Γραμμές στα αστικά και περιαστικά τους τμήματα (όπου αναπτύσσονται υψηλότερες ταχύτητες). Στις καθαρά αστικές Γραμμές 1 και 3 η μέση ταχύτητα είναι 14,3 Km/h και 14,7 km/h αντίστοιχα. Με την αποτυχία των λεωφορειολωρίδων (κυρίως λόγω ελλιπούς αστυνόμευσης), πρέπει να αναζητηθεί νέος τρόπος ενίσχυσης της αυτόνομης απρόσκοπτης πορείας των λεωφορείων στους κεντρικούς δρόμους της πόλης.

Τα ταξί ανέρχονται σε 235 και εν γένει εξυπηρετούν το Π. Σ . Είναι οργανωμένα σε δεκατέσσερις (14) «πιάτσες», διάσπαρτες στο Κέντρο, στα σημεία αναχώρησης/άφιξης επιβατών και στις συνοικίες της πόλης και όλες οι κινήσεις ρυθμίζονται εδώ και χρόνια μέσω τηλεφωνικού κέντρου, το οποίο πρόσφατα αναβαθμίστηκε με σύστημα ασύρματης τηλεπικοινωνίας «tetra».

Δίκτυα σταθερής τροχιάς

Σιδηροδρομικό δίκτυο

Ο Βόλος αποτελεί τερματικό σταθμό του Θεσσαλικού κλάδου του ΟΣΕ, και σημείο εκκίνησης της γραμμής του παραδοσιακού τραίνου του Πηλίου (τη στιγμή αυτή λειτουργεί κατά περίπτωση το τμήμα Βόλος-Αγριά, και τα Σαββατοκύριακα του καλοκαιριού το τμήμα Α.Λεχωνίων –Μηλεών).

Βόλος – Βελεστίνο – Λάρισα: λειτουργεί μία γραμμή κανονικού εύρους (1,44 μ.)

Βόλος – Βελεστίνο – Παλαιοφάρσαλος: υπάρχει μία μετρική (1 μ.) γραμμή που δεν λειτουργεί

Βόλος – Βελεστίνο: λειτουργούν δύο γραμμές, μία κανονικού εύρους (1,44 μ.) και μία μετρική (1 μ.)

Βόλος – Μηλιές: λειτουργεί εν μέρει μία γραμμή στενού εύρους (0,60 μ.)

Σημειώνεται ότι η γραμμή Βόλος – Παλαιοφάρσαλος δεν προβλέπεται να επαναλειτουργήσει. Αυτό είναι ένα ζήτημα το οποίο θα πρέπει να εξετασθεί σε σχέση με την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του σιδηροδρομικού της χώρας. Συγκεκριμένα, η προοπτική σύνδεσης της Θεσσαλίας με την Ήπειρο με την κατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής Καλαμπάκας - Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας (αναφέρουμε ότι πρόσφατα ο ΟΣΕ έχει δημοπρατήσει τις μελέτες της γραμμής αυτής) απαιτεί απαραίτητα την αναβάθμιση της γραμμής Βόλου - Παλαιοφάρσαλων, η οποία θα αποτελέσει τμήμα της σιδηροδρομικής γραμμής Βόλου - Ηγουμενίτσας. Επίσης, η προοπτική σύνδεσης της Δυτικής Μακεδονίας με την Καλαμπάκα με κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής Καλαμπάκας - Γρεβενών - Κοζάνης ενισχύει την αναγκαιότητα αυτή, αφού δίνει τη δυνατότητα σύνδεσης του λιμανιού του Βόλου και του νομού γενικότερα με τη Δυτική Μακεδονία και τα βόρεια σύνορα.

Το θέμα του σιδηροδρόμου για τον Βόλο έχει εξέχουσα σημασία για τρεις λόγους:

Α) Οι προοπτικές σύνδεσης όπως αναφέρθηκαν παραπάνω είναι δυνατόν να καταστήσουν την πόλη κομβικό σημείο συνδυασμένων μεταφορών, διεθνούς μάλιστα εμβέλειας.

Β) Η επιδιωκόμενη αναβάθμιση της σύνδεσης με τη Λάρισα (σε επίπεδο προαστιακού σιδηροδρόμου με υψηλές ταχύτητες) θα συμβάλει στην ισχυροποίηση του διπόλου Λάρισα –Βόλος που η ανάπτυξή του θα οδηγήσει στη δημιουργία του τρίτου μεγάλου αστικού πόλου της χώρας με πολλαπλά οφέλη και για τις δύο πλευρές.

Σημειώνεται ότι σήμερα η διαδρομή Λάρισα – Βόλος λειτουργεί μέσω μονής γραμμής κανονικού πλάτους. Εκτελούνται δεκαέξι (16) Δρομολόγια ανά 24ωρο, έκαστο των οποίων διαρκεί μία περίπου ώρα, η δε ανταπόκριση με τη γραμμή Αθήνας - Θεσσαλονίκης δεν είναι η καλύτερη δυνατή με αποτέλεσμα να υπάρχουν σε πολλά δρομολόγια μεγάλοι χρόνοι αναμονής. Ο στόχος πρέπει να είναι η πλήρης αναβάθμιση της γραμμής (ηλεκτροκίνηση και μετατροπή σε διπλή) με χρόνο διαδρομής της τάξεως το πολύ της μισής ώρας για τα δρομολόγια intercity (πλέον των δρομολογίων που θα κάνουν περισσότερες στάσεις).

Γ) Οι σιδηροδρομική γραμμή που διατρέχει τον Βόλο και καταλήγει στον σιδηροδρομικό σταθμό διαρρηγνύει τον αστικό ιστό και αποστερεί την πόλη από δυνατότητες αστικής ανάπτυξης και ανάπλασης. Με το δεδομένο ότι το πλεονέκτημα του σιδηροδρόμου είναι η προσέγγισή του στα κέντρα των πόλεων, μια ενδεχόμενη απομάκρυνση του σταθμού στα όρια της πόλης θα μπορούσε να γίνει μόνο με αυστηρές προϋποθέσεις, που συναρτώνται: α) με τον γενικότερο χωρικό σχεδιασμό του πολεοδομικού συγκροτήματος, και β) με τη διασφάλιση φυσικής συνέχειας του σιδηροδρόμου με

απρόσκοπτη πρόσβαση στο κέντρο, πράγμα που θα σήμαινε υποχρεωτικά μέσο σταθερής τροχιάς, εν προκειμένω τραμ, ή συνέχιση της διαδρομής εντός πόλεως με τη μορφή του τραμ-τραίνου. Μια τέτοια διαδρομή θα μπορούσε να επεκτείνεται εντός της πόλης μέχρι την περιοχή του Αναύρου (σύνδεση και με το παραδοσιακό τραινάκι), με πιθανές όμως διακλαδώσεις και προς άλλες κατευθύνσεις (πιθανές κατευθύνσεις είναι η βιομηχανική περιοχή και οι Αλυκές).

Μέσο σταθερής τροχιάς Βόλου (Τραμ)

Έχουν γίνει επανειλημμένες συζητήσεις και προτάσεις για Τραμ στο Βόλο, καθώς και έρευνες με συμμετοχή του ίδιου του Δήμου (ΔΕΜΕΚΑΒ). Σήμερα, βάσει της εμπειρίας και άλλων μικρού-μεσαίου μεγέθους ευρωπαϊκών πόλεων, το θέμα οφείλει να επανεξεταστεί (βλ. παραπάνω).

Ειδικά δίκτυα (Τελεφερίκ)

Υπάρχει μελέτη του ΠΘ (ΤΜΧΠΠΑ) σε συνεργασία με το ΔΕΚΑΜΜ και την ANEM για ανάπτυξη εναέριου μεταφορέα από Βόλο (θέση Αγ. Ονούφριος) προς Πορταριά-Μακρινίτσα (θέση γήπεδο) και εν συνεχεία προς Χάνια και Αγριόλευκες, με πρόβλεψη για σχετικούς κλάδους προς Αγ. Ιωάννη και Ζαγορά. Έχει κριθεί ότι τουλάχιστον ο πρώτος κλάδος είναι από μόνος του βιώσιμος, ενώ δεν έχουν γίνει μέχρι σήμερα σημαντικές ενέργειες για την υλοποίηση της πρότασης. Ο παλαιότερος προβληματισμός για διαδρομή Αγριά - Δράκεια - Χάνια έχει κριθεί ότι δεν θα είναι βιώσιμος διότι απευθύνεται σχεδόν αποκλειστικά στους χιονοδρόμους οι οποίοι μέσα από σχετική έρευνα έχουν τοποθετηθεί αρνητικά στην προοπτική αυτή (κυρίως λόγω κόστους και καλής κατάστασης του δρόμου Πορταριά-Χάνια). Στην περίπτωση δημιουργίας του πρώτου κλάδου (Βόλος - Πορταριά-Μακρινίτσα) πρέπει να εξεταστεί αναλυτικά η πρόσβαση προς την περιοχή του Αγ. Ονούφριου όπου προβλέπεται η αφετηρία, ενώ έργο για την εκεί στάθμευση θα είναι απαραίτητο, αλλά είναι εφικτό. Οι ενέργειες αυτές προϋποθέτουν συντονισμό των Δήμων Βόλου και Ιωλκού.

Θαλάσσια δίκτυα

Λιμενικές εγκαταστάσεις (Βόλος, νησιά)

Η λιμενική ζώνη της Ο.Λ.Β. Α.Ε. έχει έκταση περίπου 1.000 τ.χιλ. Σε αυτήν υπάρχουν 4 προβλήτες, κτίρια διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, αποθήκες, υπόστεγα, φορτοεκφορτωτικά μέσα και λοιπές εγκαταστάσεις. Η θαλάσσια έκταση του κεντρικού λιμένα φτάνει τα 1.350 τ.χιλ., ενώ ο διαθέσιμος κύκλος ελιγμών των πλοίων έχει διάμετρο περίπου 500 μέτρων, επιτρέποντας έτσι την εξυπηρέτηση πλοίων μήκους 200-250 μέτρων. Σημειώνεται εδώ η σύνδεση του λιμένος με το οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας και συνεπώς με το ευρύτερο δίκτυο του Ευρωπαϊκού χώρου, όπως και η συνύπαρξη με την οργανωμένη Βιομηχανική Περιοχή του Βόλου.

Οι επισκευές όπως και η διαπλάτυνση της στέψης προσήνεμου μόλου του λιμένος Βόλου ολοκληρώθηκαν μέσα στο έτος 2004 (ΣΑΝΑ/3).

Παρ' όλη την καλή υπάρχουσα υποδομή του λιμένος, διαπιστώνεται σχετική ανεπάρκεια του μήκους του κεντρικού προβλήτα, και του βάθους της θάλασσας, που είναι σήμερα 7,5 μέτρα, προκειμένου να εξυπηρετούνται μεγάλα κρουαζιερόπλοια. Ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη έργο επιμήκυνσης και διαπλάτυνσης του προβλήτα και εκβάθυνσης της θαλάσσιας ζώνης.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στο χώρο των Ανατολικών αποθηκών, το μεγαλύτερο τμήμα των οποίων κατεδαφίστηκε, ανεγείρεται σύγχρονος διώροφος επιβατικός σταθμός. Οι Δυτικές αποθήκες προβλέπεται επίσης να κατεδαφιστούν και στην θέση τους να ανεγερθεί διώροφο κτήριο στάθμευσης αυτοκινήτων.

Οι **εγκαταστάσεις** που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Ο.Λ.Β. Α.Ε. και βρίσκονται στο εσωτερικό της λιμενικής ζώνης περιλαμβάνουν:

Πίνακας : Οι Λιμενικές εγκαταστάσεις του ΟΛΒ ΑΕ

1	Τον κεντρικό λιμένα Βόλου
2	Τις λιμενικές εγκαταστάσεις της ΑΓΕΤ Α.Ε. και της BP/SHELL, στα ανατολικά του κεντρικού λιμένα μετά το λόφο Γορίτσα
3	Τα παραλιακά κρηπιδώματα στον όρμο Αγριάς
4	Τους προβλήτες φορτοεκφόρτωσης των εργοστασίων SOVEL και ΕΛΣΙΔ στον όρμο Σούρπης, στην περιοχή Τσιγγέλι Αλμυρού

Πιο συγκεκριμένα και όσον αφορά στις **λιμενικές εγκαταστάσεις**, τα κυριότερα χαρακτηριστικά τους έχουν ως εξής:

Πίνακας : Τα χαρακτηριστικά των λιμενικών εγκαταστάσεων

1	Κεντρικός προβλήτας (τουριστικός):	Εξυπηρετεί πλοία ακτοπλοϊκών γραμμών και κρουαζιερόπλοια με βύθισμα μέχρι -8,00 μ., έχει εμβαδόν 28.121,39 τ.μ. και μήκος κρηπιδωμάτων 650 μ.
2	Προβλήτας Σιλό (εμπορικός):	Εξυπηρετεί πλοία που έχουν βύθισμα μέχρι 33 πόδια, έχει εμβαδόν 75.000 τ.μ. και μήκος κρηπιδωμάτων 1.000 μ.
3	Προβλήτας Νο 2 (εμπορικός):	Εξυπηρετεί πλοία που έχουν βύθισμα μέχρι 33 πόδια, έχει εμβαδόν 65.000 τ.μ. και μήκος κρηπιδωμάτων 1.000 μ.
4	Προβλήτας Νο 3 (Containers)	Εξυπηρετεί πλοία με βύθισμα μέχρι 33 πόδια, το εμβαδόν του όταν ολοκληρωθεί θα είναι 200.000 τ.μ. και διαθέτει μήκος κρηπιδωμάτων 260 μ.
5	Προβλήτας	Δεν είναι ολοκληρωμένος, αφού υπολείπεται η κατασκευή του νότιου

	σιδηροδρομικού πορθμείου	κρηπιδώματος μήκους 200 μ. Έχει εμβαδόν 12.000 τ.μ. και μήκος κρηπιδωμάτων 260 μ.
6	Κεκλιμένο επίπεδο στα Πευκάκια	Κρηπίδωμα με κεκλιμένο επίπεδο 40 μέτρων για τις ανάγκες ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών, συνολικού εμβαδού 7.200 τ.μ.
7	Κυματοθραύστης λιμένος	Ο προστατευτικός λιμενοβραχίονας προφυλάσσει το λιμάνι, έχει μήκος 1.000 μέτρα και εμβαδόν 3.500 τ.μ.
8	Μαρίνα Αγ. Κωνσταντίνου	Εξυπηρετεί τις ανάγκες ερασιτεχνών αλιέων της περιοχής και βρίσκεται στο ανατολικό άκρο του λιμένος Βόλου. Έχει εμβαδόν 10.000 τ.μ. και μήκος κρηπιδωμάτων 400 μ.
9	Ιχθυόσκαλα Βόλου	Ικανοποιεί τις ανάγκες προσέγγισης και πρόσδεσης αλιευτικών σκαφών με δέστρες-προσκρουστήρες
10	Μαρίνα Τελωνείου Βόλου	Δύο τμήματα των υφιστάμενων παλαιών αποθηκών έχουν ανακαινισθεί και ανακατασκευαστεί σε κυλικείο, ντους και W.C. για τις ανάγκες του καταφυγίου σκαφών της περιοχής
11	Παραλιακά κρηπιδώματα λιμένος	Τα κρηπιδώματα αυτά εκτείνονται από τον Αγ. Κωνσταντίνο έως το Τελωνείο Βόλου με συνολικό μήκος 1.000 μέτρα
12	Παραλιακά κρηπιδώματα Αγριάς	Η χρήση και η εκμετάλλευση της χερσαίας ζώνης της παραλίας της Αγριάς ανήκει στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Λιμένος Βόλου
13	Όρμος Τσιμέντων Αγέτ-Ηρακλής Α.Ε	Υπάρχουν τρεις μόλοι που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από την εταιρεία Αγέτ-Ηρακλής Α.Ε και έχουν μήκος 155, 210 και 45 μέτρα αντίστοιχα
14	Όρμος Πετρελαίων BP	Υπάρχει ένας μόλος μήκους 70 μέτρων, ο οποίος χρησιμοποιείται από τα πετρελαιοφόρα πλοία motor ship για την μεταφορά του πετρελαίου από και προς την υπόλοιπη χώρα

Οι κτηριακές εγκαταστάσεις του Οργανισμού Λιμένος Βόλου Α.Ε. αριθμούν 26 κτίρια ανάμεσα στα οποία: δύο φυλάκια (εξόδου λιμένος και "Parking"), το κεντρικό κτίριο του Ο.Λ.Β., την αίθουσα αναμονής των επιβατών, την αίθουσα αναμονής-εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων, το κτίριο του Λιμεναρχείου, κτίριο αντλιοστασίου, την ανατολική και δυτική αποθήκη, τα κτίρια της ιχθυαγοράς και το βοηθητικό της, το φυλάκιο Τελωνείου εισόδου προβλήτας Σιλό, το φυλάκιο Λιμεναρχείου εισόδου προβλήτας Σιλό, το κτίριο συνεργείου, το κτίριο Σιλό, το κτίριο ηλεκτρονικής πλάστιγκας και κτίριο βοηθητικού χώρου, κτίριο υποσταθμού της Δ.Ε.Η., το κτίριο εξυπηρέτησης του πορθμείου και βοηθητικό κτίριο, το συγκρότημα των παλαιών σφαγείων, τα υπόστεγα χονδρικής πώλησης και τέλος 4 αποθήκες.

Ο Οργανισμός Λιμένος Βόλου Α.Ε. διαθέτει οδικό, σιδηροδρομικό αλλά και άλλα δίκτυα και υποδομές. Πιο συγκεκριμένα οι βασικές υποδομές μεταφορικής σύνδεσης του λιμένα εμφανίζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας : Μεταφορικές και άλλες υποδομές του ΟΛΒ ΑΕ

1	Σιδηροδρομική σύνδεση (Ο.Σ.Ε.)	Στον κεντρικό προβλήτα, ανατολικά και δυτικά αυτού, υπάρχει διπλή σιδηροδρομική γραμμή με διεθνή σύνδεση. Επίσης στην προβλήτα Σιλό έχει κατασκευαστεί διπλή σιδηροδρομική γραμμή με διεθνή σύνδεση
2	Οδικό δίκτυο	Εντός των προβλητών του λιμένος Βόλου υπάρχει οδικό δίκτυο συνολικού μήκους 2,7 χλμ. και πλάτους 16 μέτρων
3	Γενικές επιστρώσεις	Το μεγαλύτερο ποσοστό της έκτασης είναι ασφαλτοστρωμένο
4	Περιφράξεις	Ο χώρος του λιμένος είναι σαφώς οριοθετημένος με μόνιμη περίφραξη. Η περίφραξη αυτή διακόπτεται συνολικά από επτά πύλες
5	Δίκτυο Ύδρευσης	Ο λιμένας διαθέτει πλήρες δίκτυο ύδρευσης, το οποίο διακλαδίζεται σε όλα τα κρηπίδωματα των προβλητών, των νηοδόχων και των εσωτερικών χώρων
6	Δίκτυο Αποχέτευσης	Υφίσταται δίκτυο αποχέτευσης, που εξυπηρετεί όλους τους χώρους της λιμενικής ζώνης και είναι εν μέρει εξαρτημένο από το δίκτυο της πόλης του Βόλου
7	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Περιλαμβάνει αποθηκευτικό χώρο 15.000 t, ένα πυλώνα φορτοεκφορτώσεως 150 t/h, 9 ηλεκτροκινούμενους γεραμούς επί σιδηροτροχιών, 4 αυτοκινούμενους γεραμούς, 3 μηχανήματα στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων, 13 περνοφόρα οχήματα κλπ.

Μαρίνες και θαλάσσια καταφύγια

Στο Βόλο υπάρχει αλιευτικό καταφύγιο και λειτουργεί μαρίνα για σκάφη αναψυχής, τόσο στο κεντρικό κρηπίδωμα της παραλίας (όπου υπάρχουν πυλώνες εξυπηρέτησης), όσο και στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο στην νηοδόχο του Τελωνείου, από όπου λείπει ακόμη ο ειδικός εξοπλισμός (νερό, ρεύμα για τα σκάφη κλπ.).

Ακτοπλοϊκές συνδέσεις

Οι ακτοπλοϊκές συνδέσεις που διατηρεί το λιμάνι της πόλης είναι οι παρακάτω:

Πίνακας : Οι ακτοπλοϊκές συνδέσεις του λιμένα Βόλου

1	Γραμμή λιμένος Βόλου-Μυτιλήνης (με διακοπές)

- 2 Γραμμή λιμένος Βόλου με τα νησιά των Βορείων Σποράδων (με οχηματαγωγά πλοία και με υδροπτέρυγα)
 - 3 Γραμμή όρμου Τσιμέντων ΑΓΕΤ Όλυμπος από και προς την υπόλοιπη χώρα, καθώς και στις Αραβικές χώρες με πλοία φορτηγά τσιμεντοφόρα
 - 4 Γραμμή όρμου Τσιμέντων από και προς την υπόλοιπη χώρα με πετρελαιοφόρα πλοία Motor ship
-

Σημαντικά γίνονται συχνά τα προβλήματα σύνδεσης με τις Σποράδες, ιδιαίτερα με την Αλόνησο. Για παράδειγμα τον χειμώνα του 2004-2005 τα δρομολόγια σύνδεσης με την Αλόνησο είναι από 1-3 την εβδομάδα, ενώ το αίτημα των κατοίκων είναι η άρση της μεταφορικής απομόνωσης με τη λειτουργία καθημερινού ακτοπλοϊκού δρομολόγιου. Αίσθηση όλων αποτελεί ότι οι ακτοπλοϊκές εταιρείες πιέζουν για ένταξη της γραμμής στην κατηγορία των επιχορηγούμενων «άγονων» γραμμών.

Στο πλαίσιο έρευνας που έγινε για λογαριασμό του προγράμματος Life, ερευνητική ομάδα του ΠΘ (ΤΜΧΠΠΑ) κατέληξε σε πρόταση για τη οργάνωση ενός Συστήματος Θαλασσιών Επιβατικών Μεταφορών Μικρών Αποστάσεων (ΣΥ.Θ.Ε.Μ.Μ.Α) Παγασσητικού Κόλπου. Η πρόταση δεν έχει υλοποιηθεί και παραμένει επίκαιρη για επανεξέταση.

Αεροπορικές μεταφορές

Κρατικός Αερολιμένας Ν.Αγχιάλου (Κ.Α.Ν.Α.)

Οι εγκαταστάσεις του Κρατικού Αερολιμένα Ν.Αγχιάλου (ΚΑΝΑ) φιλοξενούνται στο στρατιωτικό αεροδρόμιο όπου στεγάζεται η 111 Πτέρυγα Μάχης της Πολεμικής Αεροπορίας. Αυτές περιλαμβάνουν ένα κτίριο 400 τ.μ. και υπαίθρια έκταση 100τ.μ. περίπου. Η διοίκηση του πολιτικού σκέλους του αεροδρομίου πραγματοποιείται από κλιμάκιο της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Παρ' όλα αυτά, και ενώ το αεροδρόμιο λειτουργεί τυπικά όλο το χρόνο, η πραγματική και ουσιαστική του δραστηριοποίηση περιορίζεται στους μήνες της τουριστικής κίνησης, δηλαδή από τα τέλη κάθε Απριλίου μέχρι περίπου τα τέλη Οκτώβρη, εξυπηρετώντας ναυλωμένες πτήσεις (charter). Το αεροδρόμιο, από την έναρξη της λειτουργίας του το 1994 έχει σημειώσει αξιοσημείωτη αύξηση των εξυπηρετούμενων πτήσεων, γεγονός ενδεικτικό της χρησιμότητας και της αναγκαιότητάς του. Αποτελεί το μοναδικό αεροδρόμιο της ευρύτερης ηπειρωτικής περιοχής (λειτουργεί και ο αερολιμένας Σκιάθου) και ουσιαστικά το μοναδικό αεροπορικό συνδετικό κρίκο του Νομού, αλλά και της Περιφέρειας, με τον ευρύτερο Ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.

Με την επικείμενη έναρξη της νέας περιόδου, τον προσεχή Απρίλιο, θα λειτουργήσει το νέο δάπεδο στάθμευσης το οποίο θα μπορεί πλέον να εξυπηρετεί 5 αεροσκάφη, ενώ μέχρι πρότινος είχε τη δυνατότητα να φιλοξενεί μόνο ένα. Η επέκταση του δαπέδου πραγματοποιήθηκε σε παρακείμενο απαλλοτριωμένο χώρο, έκτασης περίπου 200 στρμ., εκτός της 111 Πτέρυγας Μάχης, ενώ παράλληλα

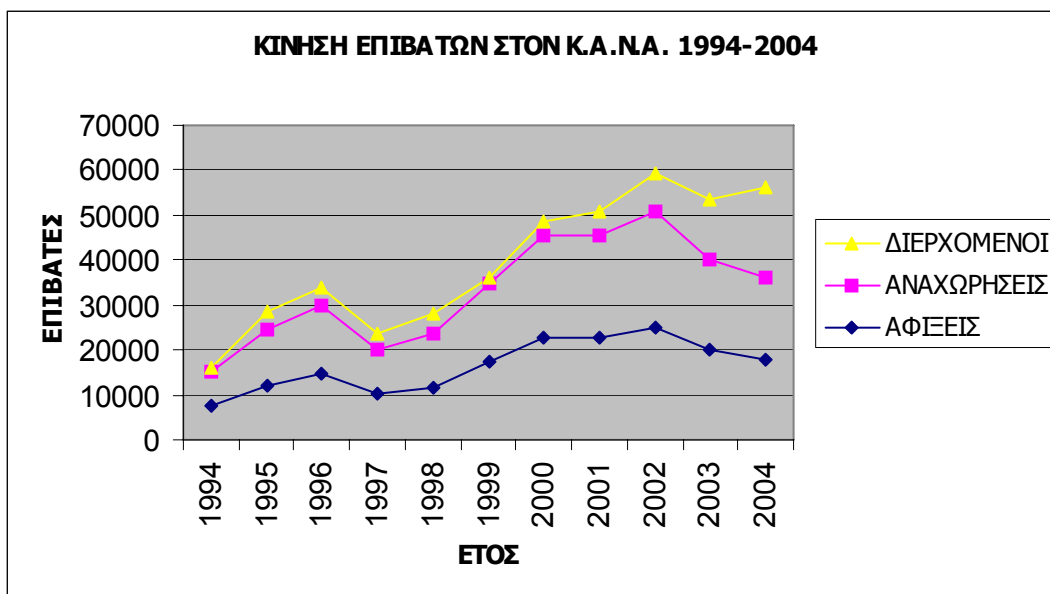
πραγματοποιήθηκε επέκταση του τροχοδρόμου και αναβάθμιση του προϋπάρχοντος τμήματος. Σε συνδυασμό με το έργο αυτό δημιουργήθηκε νέο εσωτερικό οδικό δίκτυο και ταυτόχρονα αναβαθμίστηκε το προϋπάρχον, προκειμένου να επιτευχθεί ο λειτουργικός διαχωρισμός των ελεγχόμενων και μη ελεγχόμενων χώρων του Αερολιμένα. Πρέπει εδώ να επισημάνουμε την ύπαρξη μελέτης για νέες κτηριακές εγκαταστάσεις συνολικού εμβαδού 8.000 τ.μ. για την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, ενώ υπολογίζεται ότι μέσα στο έτος 2005 θα γίνει τελικά και η δημοπράτηση του έργου. Η χρηματοδότησή του θα γίνει από την ΥΠΑ και το ΥΠΕΧΩΔΕ. Σε συνδυασμό με την ανέγερση του νέου κτηρίου προβλέπεται και η οδική σύνδεση του Αερολιμένα με τον ΠΑΘΕ, η οποία βρίσκεται ήδη σε ένα αρκετά προχωρημένο στάδιο.

Πίνακας : Ετήσια Επιβατική Κίνηση στον Κ.Α.Ν.Α. (1994-2004)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
ΑΦΙΞΕΙΣ	7768	12243	14803	10138	11668	17412	22927	22668	25013	20000	18006
ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	7201	12080	14869	10142	11927	17476	22717	22787	25673	19973	18108
ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΙ	1012	4199	3992	3446	4289	1378	3116	5301	8628	13711	20017
ΑΦΙΞΕΙΣ- ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	14969	24323	29672	20280	23595	34888	45644	45455	50686	39973	36114
ΕΤΗΣΙΑ % ΜΕΤΑΒΟΛΗ		62,5	22	-31,7	16,3	47,9	30,8	-0,4	11,5	-21,1	-9,7
% ΜΕΤΑΒΟΛΗ '94-'04	141,3										

Πηγή: Υ.Π.Α., 2004

Διάγραμμα : Εξέλιξη επιβατικής κίνησης ΚΑΝΑ (1994-2004)

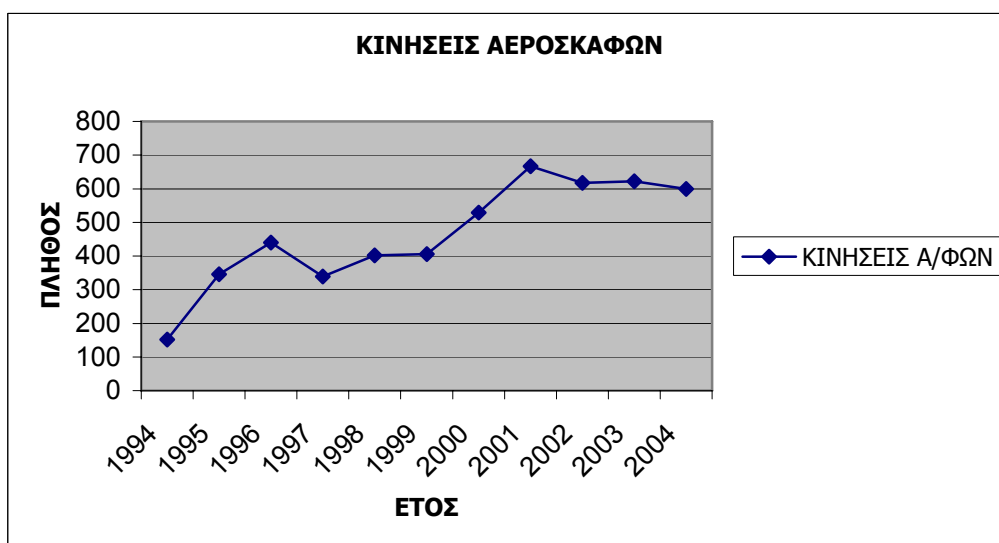
Πηγή: Υ.Π.Α., 2004

Πίνακας : Ετήσιες κινήσεις αεροσκαφών (1994-2004)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
ΚΙΝΗΣΕΙΣ Α/ΦΩΝ	152	346	440	339	402	406	529	667	618	622	600
ΕΤΗΣΙΑ % ΜΕΤΑΒΟΛΗ		127,6	27,2	-23	18,6	1	30,3	26,1	-7,3	0,6	-3,5
% ΜΕΤΑΒΟΛΗ '94-'04	294,7										

Πηγή : Υ.Π.Α., 2004

Διάγραμμα : Εξέλιξη κίνησης αεροσκαφών (1994-2004)

Πηγή: Υ.Π.Α., 2004

Πίνακας : Σύνθεση Επιβατικής Κίνησης και κίνησης αεροσκαφών ανά Χώρα Προέλευσης (2004)

	1996		1997		1998		1999		2000	
	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ
ΑΥΣΤΡΙΑ	71	835	40	551	1	96	3	0	2	0
ΒΕΛΓΙΟ	31	810	28	778	34	894	38	1425	40	1267
ΓΑΛΛΙΑ	59	3034	66	3630	56	3463	66	3637	70	4659
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	2	0	8	3	15	566	0	0	0	0
ΔΑΝΙΑ	46	3059	0	0	3	0	0	0	0	0
ΕΛΒΕΤΙΑ	37	544	7	8	25	329	0	0	0	0
ΕΛΛΑΔΑ	35	28	54	47	28	9	18	11	12	58
ΙΤΑΛΙΑ	56	1127	33	559	45	1012	42	1992	22	562
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	4	91	0	0	0	0	0	0	0	0
ΠΟΛΩΝΙΑ	2	110	0	0	0	0	0	0	2	0
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	2	87	0	0	0	0	0	0	0	0
ΤΣΕΧΙΑ	76	5056	45	2240	0	0	62	3959	12	1050
ΑΓΓΛΙΑ	0	0	46	2327	52	3460	45	3290	131	9034
ΟΛΜΑΝΔΙΑ	0	0	0	0	52	1407	54	3007	46	2979
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	0	0	0	0	2	220	0	0	0	0

	2001		2002		2003		2004	
	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ	Α/ΦΗ	Α/ΞΕΙΣ
ΒΕΛΓΙΟ	18	779	10	453	0	0	0	0
ΓΑΛΛΙΑ	31	3890	21	2774	4	131	1	0
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1	0	1	0	0	0	0	0
ΕΛΒΕΤΙΑ	1	12	0	0	0	0	0	0
ΕΛΛΑΔΑ	1	0	8	156	4	6	4	29
ΤΣΕΧΙΑ	31	4214	31	4181	29	3318	20	2700
ΑΓΓΛΙΑ	102	11509	141	14589	181	13293	204	12580
ΟΛΜΑΝΔΙΑ	27	2218	35	2759	26	2589	36	2656
ΤΟΥΡΚΙΑ	0	0	2	21	0	0	0	0
ΙΣΠΑΝΙΑ	0	0	1	27	0	0	0	0
ΠΟΛΩΝΙΑ	0	0	0	0	1	2	0	0
ΚΡΟΑΤΙΑ	0	0	0	0	1	1	0	0
ΚΥΠΡΟΣ	0	0	0	0	1	165	0	0
ΔΑΝΙΑ	0	0	0	0	6	475	0	0

Πηγή: Υ.Π.Α., 2004

4.3.2. Υποδομές Ενέργειας

Η ΔΕΗ δεν παρέχει στοιχεία για ερευνητικούς σκοπούς επομένως δεν είναι δυνατή η εκτίμηση της κατάστασης ως προς την παραγωγή, μεταφορά και διανομή της Η/Ε στην περιοχή του Βόλου. Εξ εμπειρίας όμως διαπιστώνονται τα παρακάτω:

Αναφέρονται προβλήματα με τις συχνές για δεδομένα ανεπτυγμένης χώρας πτώσεις τάσεως στο πολεοδομικό συγκρότημα, που έχουν δημιουργήσει προβλήματα σε ηλεκτρονικά συστήματα επιχειρήσεων, του Πανεπιστημίου, και ιδιωτών καταναλωτών.

Παρά τις ενέργειες της ΔΕΗ για υπογειοποίηση του δικτύου, καίρια τμήματα της αστικής περιοχής έχουν υπέργειο δίκτυο (π.χ. είσοδος πόλης στη συμβολή Αθηνών-Λαρίσης).

Σημειώνεται, επίσης, ότι η μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού Βόλου συμμετέχει στο ενεργειακό δίκτυο παράγοντας 1.200.000 KWH/έτος (2 μηχανές X 176,5 KW - προβλέπεται η εγκατάσταση ακόμη μίας μηχανής). Η ενέργεια παράγεται με την επεξεργασία της λάσπης που προκύπτει από την προηγούμενη επεξεργασία των λυμάτων. Το βιοαέριο, που αποτελεί το τελικό προϊόν της επεξεργασίας της λάσπης, μετά την συγκέντρωσή του οδηγείται στη μονάδα παραγωγής ενέργειας. Εκεί καίγεται σε δύο κινητήρες αερίου, που κινούνται από δύο γεννήτριες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται αποδίδεται στη ΔΕΗ, ενώ η παραγόμενη θερμότητα επιστρέφει στους χωνευτές και αξιοποιείται στη θέρμανση της λάσπης (ΔΕΥΑΜΒ).

Εκ της εμπειρία του βιολογικού καθαρισμού, αλλά και των δεδομένων της περιοχής εκτιμάται ότι ο Βόλος θα μπορούσε να προμηθεύεται μέρος της αναγκαίας ισχύος από εναλλακτικές ήπιες μορφές. Προς τούτο πέραν της βιομάζας θα μπορούσαν να διερευνηθούν οι περιπτώσεις των ενδεχόμενων γεωθερμικών πεδίων, και μικρών υδροηλεκτρικών. Η περίπτωση αιολικής ενέργειας για την πόλη δεν φαίνεται να είναι εφικτή με δημιουργία αιολικού πάρκου στα όριά της. Σε κάθε περίπτωση, η απελευθέρωση του τομέα της ενέργειας μπορεί να δώσει μεγαλύτερες δυνατότητες στην περιοχή.

Σημειώνεται, τέλος, ότι σήμερα λειτουργεί Ενεργειακό Κέντρο για την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας με σκοπό την μελέτη, έρευνα και προώθηση εφαρμογών σε ενεργειακά θέματα για τις διαρκώς αυξανόμενες ενεργειακές ανάγκες της περιοχής, καθώς και την αξιοποίηση, διαχείριση και εκμετάλλευση ενεργειακών πόρων για ηλεκτροπαραγωγή και την ορθολογική χρήση της ενέργειας σε κτίρια.

Πραγματοποιείται εκμετάλλευση του βιοαερίου του ΧΥΤΑ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

4.3.3. Τηλεπικοινωνίες

Ο ΟΤΕ δεν παρέχει στοιχεία για ερευνητικούς σκοπούς επομένως δεν είναι δυνατή η εκτίμηση της κατάστασης ως προς την μεταγωγή, μετάδοση και το αστικό δίκτυο των T/E στην περιοχή του Βόλου. Εξ εμπειρίας όμως διαπιστώνονται τα παρακάτω:

Ένα θέμα που εντόνως απασχολεί την τοπική κοινωνία του Βόλου είναι οι κεραιές της κινητής τηλεφωνίας. Έχουν μάλιστα γίνει κατά καιρούς σοβαρές κινητοποιήσεις και έχουν αποκαλυφθεί μέχρι και καμουφλαρισμένες κεραιές.

Σύμφωνα με την εφημερίδα *Θεσσαλία*,

«Στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου και Ν. Ιωνίας, σύμφωνα με στοιχεία της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Βόλου, λειτουργούν σήμερα με άδεια της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) 18 κεραιές, εκ των οποίων οι 11 της Cosmote. Επίσης άλλες 5 κεραιές έχουν αποξηλωθεί».

«Σύμφωνα με στοιχεία της Πολεοδομίας του Δήμου Βόλου, οι κεραιές κινητής τηλεφωνίας που λειτουργούν στο συγκρότημα με άδεια της ΕΕΤΤ, είναι οι εξής:

- Cosmote: Μαγνησίας και Χρ. Λούλη στη Ν. Ιωνία, Ε. Βενιζέλου και Σωκράτους στο Βόλο, Πουρίου και Επισκοπής στο Βόλο, ύψωμα Σωρός, κτίριο ΟΤΕ Ν. Παγασών, Ιωλκού 234, Σέφελ, Απόλλωνος 21, Φ. Εταιρείας 95, Αθ. Διάκου 105 και Πανθεσσαλικό Στάδιο.
- Vodafone: Δημητριάδος 2 και Μπόρελ, ύψωμα Σαρακηνός, Πανθεσσαλικό Στάδιο και Ελ. Βενιζέλου 76
- TIM: Πανθεσσαλικό Στάδιο, Αθ. Διάκου 105 και μια ακόμη στο Βόλο δίχως διεύθυνση στο σχετικό κατάλογο.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, έχουν αποξηλωθεί οι κεραιές της Vodafone (Κ. Καρτάλη 244 και Αναλήψεως, Καραϊσκάκη 20 και Ξενοφώντος 43), της Cosmote (Καραϊσκάκη 37 - Κισσού) και της TIM (Βόλτου και 28ης Οκτωβρίου)» (*Θεσσαλία*, 22 Ιανουαρίου 2006).

4.4. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

4.4.1. Υποδομές Παιδείας

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύθηκε (μαζί με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο) το 1984 με το Π.Δ. 83/1984, που τροποποιήθηκε το 1985 με το Π.Δ. 302/1985. Έδρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ορίστηκε ο Βόλος. Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας λειτουργούν σήμερα 16 Τμήματα οργανωμένα σε 3 Σχολές και 1 μελλοντική, 2 ανεξάρτητα Τμήματα και 3 Προγράμματα Σπουδών Επιλογής. Οι διαθέσιμες υποδομές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας βρίσκονται σε φάση εξέλιξης, λόγω του μικρού χρόνου ζωής του Πανεπιστημίου, και απέχουν σημαντικά από το να χαρακτηριστούν ικανοποιητικές. Υπάρχουν σημαντικές ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν στα υπάρχοντα τμήματα, ενώ θα πρέπει να προβλεφθούν και οι μελλοντικές ανάγκες του Πανεπιστημίου σύμφωνα με τις προοπτικές ανάπτυξης νέων τμημάτων.

Σχολές και Τμήματα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Πολυτεχνική Σχολή	Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Βόλος) Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Βόλος) Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας (Βόλος) Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων (Βόλος) Πολιτικών Μηχανικών (Βόλος)
Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου	Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Βόλος) Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Βόλος) Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Βόλος) Παιδαγωγικό Ειδικής Αγωγής (Βόλος)
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος (Βόλος) Γεωπονίας Ζωικής Παραγωγής και Υδάτινου Περιβάλλοντος (Βόλος)
Σχολή Επιστημών Υγείας (μελλοντική)	Ιατρικής (Λάρισα) Κτηνιατρικής (Καρδίτσα) Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας (Λάρισα)
Ανεξάρτητα Τμήματα	Οικονομικών Επιστημών (Βόλος) Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τρίκαλα)
Προγράμματα Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ)	ΠΣΕ Μουσειοπαιδαγωγικής Εκπαίδευσης (Βόλος) ΠΣΕ Διαχείρισης Αγροτικού Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων (Βόλος) ΠΣΕ Ιατρικής Βιοχημείας (Λάρισα)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΟ ΠΘ

A. ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

1) Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας

Σύγχρονες Μέθοδοι Σχεδιασμού και Ανάλυσης στη Βιομηχανία.

2) Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης

2.1) Χωροταξία - Πολεοδομία - Ανάπτυξη (με τρεις κατευθύνσεις)

2.2) Ελληνογαλλικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών DYNSTAR ΤΜΧΠΠΑ & Πανεπιστήμιο Blaise Pascal (Clermont-Ferrand), Τμήμα Γεωγραφίας, με τίτλο "DYNAMIQUE TERRITORIALE ET AMENAGEMENT RURAL" (DYNSTAR)

2.3) Ελληνογαλλικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών "POPULATION DÉVELOPPEMENT PROSPECTIVES" (PODEPRO) ΤΜΧΠΠΑ & Montesquieu- Bordeaux IV.

3) Τμήμα Μηχανικών Η/Υ Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων

Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών 2004-2005.

4) Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών

Εφαρμοσμένη Μηχανική και Προσομοίωση Συστημάτων

Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών 2004-2005.

B. ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1) Σχολή Γεωπονικών Επιστημών

Κατευθύνσεις:

A. Βελτίωση φυτών και σύγχρονες καλλιέργειες

B. Σύγχρονη φυτοπροστασία

Γ. Γεωργική Μηχανική Διαχείριση φυσικών πόρων

Δ. Αλιευτική και υδρόβια ζωική παραγωγή.

2) Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών μεταξύ των Τμημάτων:

α. Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος

β. Γεωπονίας Ζωικής Παραγωγής και Υδάτινου Περιβάλλοντος

"Σύγχρονα συστήματα αγροτικής παραγωγής στο μεσογειακό χώρο με έμφαση στην αειφορική παραγωγή και τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών"

3) Νέο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος ΠΘ με το Τμήμα Αυτοματισμού ΤΕΙ Χαλκίδας

"Αυτοματισμοί στις Αρδεύσεις, τις Γεωργικές Κατασκευές και στην Εκμηχάνιση της Γεωργίας"

Γ. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

1) Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στις Ιστορικές, Αρχαιολογικές και Ανθρωπολογικές Σπουδές

2) Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Κατευθύνσεις:

A. Σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης και ανάπτυξη διδακτικού υλικού στις θετικές επιστήμες

B. Σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης και ανάπτυξη διδακτικού υλικού στις ανθρωπιστικές επιστήμες

3) Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Π.Τ.Π.Ε. "Παιδαγωγικό Παιχνίδι και Παιδαγωγικό Υλικό στην Πρώτη Παιδική Ηλικία"

Δ. (ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ) ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

1) Τμήμα Ιατρικής (ΛΑΡΙΣΑ)

Κλινικές Εφαρμογές της Μοριακής Ιατρικής

2) Τμήμα Κτηνιατρικής (ΚΑΡΔΙΤΣΑ) (Νέο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών)

"Αειφορική Διαχείριση Υδατικού Περιβάλλοντος"

Ε. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Τ.Ε.Φ.Α.Α. (ΤΡΙΚΑΛΑ)

Άσκηση και Ποιότητα Ζωής

(Το πρόγραμμα διοργανώνεται σε συνεργασία με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης).

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΘ

Σε όλα τα Τμήματα του ΠΘ είναι δυνατές οι διδακτορικές σπουδές. Αυτές προϋποθέτουν έρευνα εκ μέρους του υποψηφίου διδάκτορα, και στις περισσότερες περιπτώσεις μεγάλη έως και συνεχή παραμονή στην πόλη.

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι τα περισσότερα μεταπτυχιακά προγράμματα λειτουργούν στον Βόλο όπου βρίσκονται και τα τμήματα του ΠΘ που σήμερα συγκροτούν Σχολές, όπως επίσης συνάγεται ότι και τα περισσότερα διδακτορικά εκπονούνται στα τμήματα του Βόλου.

Τα Τμήματα του ΠΘ έχουν ιδρύσει και λειτουργούν πολυάριθμα ερευνητικά εργαστήρια που εκπονούν έρευνες και μελέτες, πολλές από τις οποίες αφορούν στον τοπικό χώρο. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης έχει ένα άτυπο ερευνητικό κέντρο, 12 εργαστήρια και ένα υπό ίδρυση, τα οποία συμβάλλουν κατά 33,4% στον προϋπολογισμό έρευνας του ΠΘ.

Γενικά η δραστηριότητα του ΠΘ στον Βόλο είναι πολυσχιδής και πληθωρική όχι μόνο λόγω των άμεσων οικονομικών ωφελειών που προκαλεί στην πόλη (κατοικία, εστίαση, αναψυχή, κλπ), αλλά και **κυρίως** των έμμεσων μέσω της αξιοποίησης τοπικού ανθρώπινου δυναμικού στην έρευνα και διδασκαλία, της διοργάνωσης συνεδρίων και εκδηλώσεων, της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, της οικοδομικής ανάπτυξης και πάσης φύσεως προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών. Αυτά συμβάλουν επίσης πολύ στην προβολή της πόλης ως ιδιαίτερου προορισμού. Εν γένει το ΠΘ αναδεικνύεται ως η σημαντικότερη επένδυση στην ιστορία της πόλης.

4.4.2. Βιομηχανικές και τεχνολογικές υποδομές

Βιομηχανικές Περιοχές

Λίγο έξω από το μητροπολιτικό συγκρότημα της πόλης του Βόλου και παραπλεύρως της Εθνικής οδού Λάρισας-Βόλου βρίσκεται η Βιομηχανική Περιοχή (Α'). Σε απόσταση 6,5 χλμ περίπου, από την κυρίως περιοχή και δεξιά της οδού Βόλου-Βελεστίνου, λειτουργεί το παράρτημα της ΒΙ.ΠΕ. (Β'), όπου και εγκαθίστανται οι οχλούσες βιομηχανικές μονάδες.

ΒΙ.ΠΕ. Βόλου

Όσον αφορά στην κυρίως περιοχή, αυτή καταλαμβάνει συνολική έκταση 2.759 στρμ. η οποία περιλαμβάνει :

1. Βιομηχανικά γήπεδα 1.549 στρμ.
2. Βιοτεχνικά γήπεδα 123 στρμ.
3. Κοινόχρηστες εξυπηρετήσεις 16 στρμ.
4. Δρόμους 364 στρμ
5. Πράσινο 701 στρμ.
6. Διάφορες άλλες χρήσεις 6 στρμ.

Οι όροι δόμησης της Βιομηχανικής Περιοχής ορίζονται από:

1. Β. Δ/γμα από 19.12.69 (ΦΕΚ 24 Δ'/14.2.70)
2. Β. Δ/γμα αριθ. 578/25.7.69 (ΦΕΚ 178 Α'/5.9.69)
3. Β. Δ/γμα από 18.11.72 (ΦΕΚ 350 Δ'/13.12.72)

4. Π. Δ/γμα από 11.12.80 (ΦΕΚ 12 Δ'/16.1.81)
5. Π. Δ/γμα από 5.11.91 (ΦΕΚ 886 Δ'/6.12.91)

Πρέπει να σημειώσουμε εδώ, πως οι όροι δόμησης των βιομηχανικών και βιοτεχνικών οικοπέδων έχουν εφαρμογή σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 1577/1985 «Γ.Ο.Κ.».

Η **διαθέσιμη υποδομή** της Βιομηχανικής Περιοχής του Βόλου περιλαμβάνει εσωτερικό οδικό δίκτυο, το οποίο βρίσκεται σε ικανοποιητική κατάσταση, δίκτυο ύδρευσης, δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων υδάτων, όπως επίσης και δίκτυο ηλεκτροφωτισμού των εσωτερικών οδών. Η ΒΙ.ΠΕ. ηλεκτροδοτείται μέσω υποσταθμού της Δ.Ε.Η. (μέση και υψηλή τάση) και εξυπηρετείται από τοπικό τηλεφωνικό κέντρο. Δεν πρέπει να παραλείψουμε τις πολύ σημαντικές συνδέσεις με το Εθνικό Οδικό Δίκτυο αλλά και με το Εθνικό Σιδηροδρομικό Δίκτυο.

Πολύ σημαντικές είναι και οι **παρεχόμενες εξυπηρετήσεις** της Βιομηχανικής Περιοχής, οι οποίες περιλαμβάνουν λεωφορειακή γραμμή, λιμενική εξυπηρέτηση (λιμάνι με εξοπλισμό φορτοεκφόρτωσης), γραφείο Διοίκησης-Διαχείρισης της ΒΙ.ΠΕ., αλλά και την Εταιρεία Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Μετάλλων (ΕΒΕΤΑΜ Α.Ε.), όπως και το Παράρτημα του Ινστιτούτου Βιομηχανικής και Επαγγελματικής Επιμόρφωσης (ΙΒΕΠΕ). Τέλος, η περιοχή εξυπηρετείται από Σταθμό Α' Βοηθειών (ΙΚΑ) και πραγματοποιείται αποκομιδή απορριμμάτων από τον Δήμο Αισωνίας.

Παράρτημα ΒΙ.ΠΕ. Βόλου

Το **Παράρτημα της ΒΙ.ΠΕ.** βρίσκεται σε απόσταση περίπου 6,5 χλμ. από την κυρίως περιοχή και σε αυτήν λειτουργούν οι οχλούσες βιομηχανικές μονάδες. Το Παράρτημα διαθέτει συνολική έκταση 1.720 στρμ., ενώ περιλαμβάνει :

1. Βιομηχανικά γήπεδα 1.136 στρμ.
2. Βιοτεχνικά γήπεδα 156 στρμ.
3. Κοινόχρηστες εξυπηρετήσεις 89 στρμ.
4. Δρόμοι 85 στρμ.
5. Πράσινο 254 στρμ.

Οι όροι δόμησης στο Παράρτημα της ΒΙ.ΠΕ. ορίζονται από:

- Το Π.Δ/γμα από 23.11.90 (ΦΕΚ 718 Δ'/24.12.90)

Η περιοχή του Παραρτήματος διαθέτει - όπως και η κυρίως ΒΙ.ΠΕ. - ή προγραμματίζει, μία σειρά από υποδομές, απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία αλλά και την ελκυστικότητα του συγκροτήματος. Έτσι λοιπόν, βρίσκεται στην τελευταία φάση της κατασκευής το εσωτερικό οδικό δίκτυο, το δίκτυο ύδρευσης, αλλά και το δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων υδάτων. Προβλέπεται, επίσης, η

κατασκευή δικτύου ηλεκτροφωτισμού των οδών. Παρέχεται ηλεκτροδότηση, μέσης τάσης και τηλεφωνοδότηση, όπως επίσης οδική σύνδεση με το Εθνικό δίκτυο.

Επιπλέον πρέπει να σημειωθούν ορισμένες σημαντικές εξυπηρετήσεις, που παρέχονται στους χρήστες του συγκεκριμένου χώρου, όπως λεωφορειακή σύνδεση, σιδηροδρομική εξυπηρέτηση και φυσικά οι λιμενικές εγκαταστάσεις της πόλης, που διαθέτουν άρτιο εξοπλισμό φορτοεκφόρτωσης.

Εκείνο που εξακολουθεί να λείπει είναι μια καλύτερη οδική σύνδεση της περιοχής με τον αυτοκινητόδρομο Βόλου-Βελεστίνου, θέμα που μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με την κατασκευή του ανισόπεδου κόμβου που εδώ και χρόνια προγραμματίζεται.

Ωφέλειες Επιχειρηματιών Επενδυτών

Όσοι επιχειρηματίες και επενδυτές επιλέγουν να εγκατασταθούν είτε στην κυρίως ΒΙ.ΠΕ. Βόλου είτε στο Παράρτημα αυτής, τυγχάνουν ορισμένων ευκολιών ή γνωρίζουν οφέλη τα οποία τελικώς καθιστούν τις περιοχές αυτές ελκυστικούς τόπους δραστηριοποίησης των επιχειρήσεών τους.

Ορισμένα από τα οφέλη αυτά είναι:

- Η άμεση εγκατάσταση, οι καθαροί τίτλοι ιδιοκτησίας και η απαλλαγή της επιχείρησης από την υποχρέωση έκδοσης άδειας εγκατάστασης και επέκτασης μέσα στη ΒΙ.ΠΕ. (Π.Δ. 279/81 κατ'εφαρμογή του άρθρου 29 του Ν.1116/81 που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 25 του Ν.1262/82 και ισχύει με το άρθρο 23, παρ. 13 του Ν.1892/90)
- Προνομιακή επιδότηση και επιχορήγηση της επένδυσης. Η ΒΙ.ΠΕ. ανήκει στη Β' Περιοχή Κινήτρων (Ν.1892/90 άρθρο 3) και όλες οι επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σε αυτή απολαμβάνουν των κινήτρων Γ' Περιοχής (ως προς τις επιχορηγήσεις-επενδύσεις του άρθρου 4, όπως εξειδικεύονται στα άρθρα 5-10 και την επιδότηση επιτοκίου του άρθρου 11)
- Αφορολόγητες εκπτώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 12-14 του Ν.1892/90
- Αυξημένες αποσβέσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 15-23 του Ν.1892/90
- Προνομιακή φορολογική και δασμολογική μεταχείριση.
- Για την αγορά των οικοπέδων, παρέχονται απαλλαγές εξόδων φόρου μεταβίβασης, δικαιωμάτων συμβολαιογράφου και υποθηκοφύλακα, προκειμένου για αγορά οικοπέδου μέσα στη ΒΙ.ΠΕ. (Ν.4458/65 άρθρο 4 παρ. 1).
- Για μετεγκατάσταση επιχειρήσεων, παρέχεται απαλλαγή φόρου μεταβίβασης και φόρου εισοδήματος για το ποσό που εισπράχθηκε από την εκποίηση των, μέχρι της μεταφοράς, κατεχομένων οικοπέδων, ακινήτων και λοιπών εγκαταστάσεων για τις επιχειρήσεις που μεταφέρονται και εγκαθίστανται μέσα στη ΒΙ.ΠΕ. (Ν.4458/65 άρθρο 4 παρ. 3)

- Προβλέπεται περιορισμός των εξόδων δανεισμού ή άλλων συμβάσεων χρηματοδότησης και πράξεων σύστασης ή εξάλειψης υποθήκης ή προσημείωσης (Ν.4458/65 άρθρο 4 παρ. 2)
- Προνομιακά πιστωτικά μέτρα. Αυτά περιλαμβάνουν ευνοϊκούς όρους εξόφλησης των οικοπέδων με προκαταβολή ποσοστού 30% της τιμής του οικοπέδου και το υπόλοιπο ποσό με εξόφληση σε 16 εξαμηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις με το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο για πάγιες επενδύσεις. Επιπλέον, μειωμένες εμπράγματα ασφάλειες για επιχειρήσεις που δανειοδοτούνται από την ΕΤΒΑ Α.Ε. και εγκαθίστανται μέσα στη ΒΙ.ΠΕ. (απόφαση ΕΤΒΑ).

Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟΠΑ)

Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει στα διοικητικά όρια του Νομού Μαγνησίας Βιοτεχνικό Πάρκο σε λειτουργία. Πρέπει να σημειωθεί όμως η αναμενόμενη ενεργοποίηση της περιοχής στα βορειοδυτικά της κυρίως ΒΙ.ΠΕ Βόλου. Η υλοποίηση της α' φάσης του έργου βρίσκεται σε προωθημένο στάδιο και στην ολοκληρωμένη του μορφή θα μπορεί να φιλοξενήσει 200 περίπου βιοτεχνίες σε μια έκταση 850 στρεμμάτων. Ο χώρος έχει ρυμοτομικό σχέδιο, έχει γίνει η κατάτμηση των οικοπέδων, ενώ έχουν ήδη υποβληθεί περίπου 40 και πλέον αιτήσεις για εγκατάσταση, αριθμός που αντιστοιχεί στο 25% της υφιστάμενης έκτασης.

Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας Α.Ε. (ΤΕΠΑΘ Α.Ε.)

Η εταιρεία ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε. (ΤΕΠΑΘ Α.Ε.) ιδρύθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2001 με συνολικό μετοχικό κεφάλαιο 520.000 ευρώ και τη συμμετοχή 39 συνολικά εταιρειών, από τον ευρύτερο χώρο της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Κύριος στόχος του Τεχνολογικού Πάρκου Θεσσαλίας, στην πρώτη φάση ανάπτυξης του, είναι η αξιοποίηση των υποδομών του στην Α' ΒΙ.ΠΕ. Βόλου προκειμένου να :

- i. δημιουργηθούν νέες δυναμικές επιχειρήσεις, οι οποίες θα είναι σε θέση να εξασφαλίσουν καινούργιες θέσεις εργασίας και θα είναι οικονομικά βιώσιμες και ανεξάρτητες όταν απομακρυνθούν από τους χώρους των θερμοκοιτίδων του Πάρκου.
- ii. προσφερθεί η δυνατότητα σε υπάρχουσες επιχειρήσεις να αναπτύξουν νέα προϊόντα ή υπηρεσίες.
- iii. διασυνδέσει εποικοδομητικά τον παραγωγικό και βιομηχανικό χώρο με εκείνον της έρευνας και του Πανεπιστημιακού Ιστού.

Οι χώροι που προσφέρονται από το ΤΕΠΑΘ συγκεντρώνονται στα κτίρια των θερμοκοιτίδων, που βρίσκονται στην Α' ΒΙ.ΠΕ. Βόλου και τα οποία περιλαμβάνουν :

- i. το κτίριο της Διοίκησης, το οποίο έχει συνολικό εμβαδό 1.786 τ.μ. και αποτελείται από υπόγειο 260 τ.μ., ισόγειο 836 τ.μ., όροφο 648 τ.μ. και μία βιβλιοθήκη 42 τ.μ. Στον χώρο αυτόν έχουν

διαμορφωθεί και διατίθενται 10 θερμοκοιτίδες των 30 τ.μ. με μέγιστη χωρητικότητα τις 10 επιχειρήσεις.

- ii. το βιομηχανοστάσιο, συνολικού εμβαδού 2.325 τ.μ., το οποίο αποτελείται από πατάρι 305 τ.μ. και ισόγειο χώρο, ο οποίος περιλαμβάνει την αίθουσα παραγωγής 1.600 τ.μ., τα εργαστήρια 340 τ.μ. και τους βοηθητικούς χώρους επιφάνειας 80 τ.μ.

Στους χώρους αυτούς μπορούν να φιλοξενηθούν :

- i. 6 επιχειρήσεις με βιομηχανική δραστηριότητα σε ισάριθμες θερμοκοιτίδες εμβαδού 160 τ.μ. η κάθε μία.
- ii. 7 επιχειρήσεις με εργαστηριακές ανάγκες σε ισάριθμες θερμοκοιτίδες εμβαδού 47 τ.μ. η κάθε μία.
- iii. 6 επιχειρήσεις με ανάγκες γραφείου σε ισάριθμες θερμοκοιτίδες εμβαδού περίπου 34 τ.μ. η κάθε μία.

Ο σχεδιασμός των θερμοκοιτίδων του ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ στοχεύει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος το οποίο θα επιτρέπει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, θα ικανοποιεί πρακτικές ανάγκες σχετιζόμενες με την καθημερινή λειτουργία των νέων επιχειρήσεων, θα διευκολύνει την πρόσβαση των νέων επιχειρηματιών σε έμπειρους επαγγελματίες, ενώ ταυτόχρονα θα ενθαρρύνει την σύναψη συνεργασιών ανάμεσα στις επιχειρήσεις των θερμοκοιτίδων και των πολυάριθμων μετόχων του ΤΕΠΑΘ.

Η επίτευξη των παραπάνω στόχων προϋποθέτει την ύπαρξη ενός πλαισίου υπηρεσιών, οι οποίες και παρέχονται από το Τεχνολογικό Πάρκο. Αυτές συνοψίζονται στις Υπηρεσίες Υποστήριξης, οι οποίες ενισχύουν την απρόσκοπτη λειτουργία της νέας επιχείρησης και στις Υπηρεσίες Ανάπτυξης οι οποίες βοηθούν την κάθε επιχείρηση κατά τη διαδικασία «αποφοίτησής» μετά την παρέλευση δύο ή τριών χρόνων.

Οι Υπηρεσίες Υποστήριξης εξασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία της φιλοξενούμενης επιχείρησης, ούτως ώστε οι διοικούντες αυτήν να διατηρούν τη δυνατότητα της απερίσπαστης εργασίας και συγκέντρωσης στον αντικειμενικό στόχο, που είναι η προώθηση των νέων προϊόντων ή υπηρεσιών στην αγορά.

Οι Υπηρεσίες Ανάπτυξης εξάλλου, προσφέρουν στις νέες επιχειρήσεις την υποστήριξη έμπειρου ανθρώπινου δυναμικού, διευκολύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τον στρατηγικό τους σχεδιασμό και εξοικονομώντας πόρους απαραίτητους για την περαιτέρω εξέλιξή τους. Τα παραπάνω επιτυγχάνονται μέσω :

- i. της προσφοράς στο προσωπικό των θερμοκοιτίδων ενός μηχανισμού συνεχούς διάγνωσης και ικανοποίησης των αναγκών των πελατών.
- ii. της ικανότητας έγκαιρης εξεύρεσης των απαραίτητων πόρων.

- iii. της υποστήριξης και επιτήρησης, οι οποίες εξασφαλίζουν τη μεγιστοποίηση του τελικού οφέλους.

Κέντρο Έρευνας, Τεχνολογίας και Ανάπτυξης Θεσσαλίας (ΚΕΤΕΑΘ)

Προεδρικό Διάταγμα 9, ΦΕΚ Α' αρ. 7 από 23-1-2006: Σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Κέντρο Έρευνας, Τεχνολογίας και Ανάπτυξης Θεσσαλίας» (Κ.Ε.ΤΕ.Α.Θ.)

Από τις 23 Ιανουαρίου 2006 ιδρύθηκε το ΚΕΤΕΑΘ, ως αποτέλεσμα κοπιώδους προσπάθειας της Ακαδημαϊκής Κοινότητας του ΠΘ. Αποτελεί ίσως ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα στη Θεσσαλία μετά από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με επιπτώσεις που σήμερα είναι δύσκολο αλλά και νωρίς να εκτιμηθούν, αλλά προεκτιμάται ότι θα είναι εξαιρετικά σημαντικές για όλη τη Θεσσαλία, και ιδιαίτερα για τον Βόλο, όπου εδρεύει και η Κεντρική Διοίκηση του Κέντρου (ΚΔ). Συγκεκριμένα ιδρύονται τα παρακάτω ινστιτούτα (με τις εν παρενθέσει έδρες):

Ινστιτούτο Μηχανοτρονικής (Βόλος)

Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Διαχείρισης Αγρο-οικοσυστημάτων (Καρδίτσα)

Ινστιτούτο Βιοϊατρικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Λάρισα)

Ινστιτούτο Σωματικής Απόδοσης και Αποκατάστασης (Τρίκαλα)

Το ΚΕΤΕΑΘ λαμβάνει σημαντική επιχορήγηση από το κράτος, προβλέπει την απασχόληση πολλών ερευνητών – επιστημόνων και άλλου είδους προσωπικού, και έχει ως σκοπό την έρευνα στους τομείς των ινστιτούτων και τη σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή στο πλαίσιο όχι μόνο της ερευνητικής αλλά και της επιχειρηματικής αντίληψης. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται στο ανωτέρω ΦΕΚ, σκοπός του είναι:

Η διεξαγωγή βασικής και κυρίως εφαρμοσμένης και τεχνολογικού χαρακτήρα έρευνας, η ανάπτυξη εφαρμογών και παραγωγής προϊόντων για τη βιομηχανική, οικονομική και κοινωνική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, καθώς και η παροχή υπηρεσιών για την ερευνητική και τεχνολογική υποστήριξη της παραγωγικής διαδικασίας και της οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως στους τομείς: των τεσσάρων του ινστιτούτων, χωρίς να αποκλείεται ... η ένταξη στον σκοπό του ΚΕΤΕΑΘ και άλλων συναφών τομέων (σελ. 48).

Για την πόλη του Βόλου η εγκατάσταση τόσο της Κεντρικής Διοίκησης όσο και ενός των ινστιτούτων πρόκειται να συμβάλει στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής, στην εισροή πόρων για έρευνα, στην αναβάθμιση των σχέσεων της επιστημονικής κοινότητας με τη βιομηχανία και τις εξειδικευμένες υπηρεσίες, αλλά και στην προσέλκυση σημαντικών γεγονότων που προβάλλουν διεθνώς την πόλη (π.χ. συνέδρια, πάσης φύσεως συναντήσεις, κλπ).

Με την έννοια αυτή, το ΚΕΤΕΑΘ θα πρέπει να τύχει αδιαπραγμάτευτης υποστήριξης από τους τοπικούς φορείς και ιδιαίτερα από τον Δήμο του Βόλου που είναι ο σημαντικότερος τοπικός φορέας.

Εμπορευματικό Κέντρο

Η Θεσσαλία είναι στο κέντρο της χώρας και αποτελεί κόμβο εμπορευματικών μεταφορών. Στερείται όμως από ένα σύγχρονο και οργανωμένο τρόπο διαχείρισης της μεταφορικής δραστηριότητας των εμπορευμάτων. Έχουν κατά καιρούς εκπονηθεί τουλάχιστον δύο μελέτες σχετικές με τη δημιουργία εμπορευματικού κέντρου- πάρκου, μια κεντρικά και μία από το επιμελητήριο Λάρισας. Μια όμως από τις πιθανές θέσεις θα ήταν στο Βελεστίνο, πράγμα που η Μαγνησία οφείλει να διερευνήσει, καθώς η περιοχή έχει οδική και σιδηροδρομική διασύνδεση και καλή πρόσβαση στον λιμένα του Βόλου. Σύμφωνα με τελευταίες πληροφορίες υπάρχει ήδη ένα επενδυτικό σχήμα που μελετά εγκατάσταση και λειτουργία Εμπορευματικού Κέντρου στην περιοχή μεταξύ Βελεστίνου και Αερινού.

4.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

4.5.1. Εισαγωγή

Με τον όρο κοινωνικός εξοπλισμός αναφερόμαστε κυρίως σε υποδομές εκπαίδευσης, έρευνας και κατάρτισης καθώς επίσης σε υποδομές υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής προστασίας στην περιοχή μελέτης. Αναφερόμαστε επίσης σε προγράμματα και πολιτικές που υλοποιούνται τοπικά και στοχεύουν στην αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών στους παραπάνω τομείς. Οι υποδομές αυτές σχετίζονται με την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής, ενώ παρέχουν και σημαντικές υπηρεσίες στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας και προσδιορίζουν τον δυναμισμό της οικονομικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο.

4.5.2. Τα βασικά δεδομένα των δημοσίων επενδύσεων σε υποδομές στην περιοχή μελέτης

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι δημόσιες επενδύσεις σε υποδομές κατά τομέα στον νομό Μαγνησίας και στο σύνολο της χώρας για την περίοδο 1976-2001. Οι επενδύσεις αυτές αποτελούν το δημόσιο κεφάλαιο που υπάρχει στον Νομό και στην χώρα όπως έχει διαμορφωθεί από την συσσώρευση των δημοσίων επενδύσεων τα τελευταία 26 χρόνια. Η ανάλυση περιορίζεται αναγκαστικά σε επίπεδο νομού δεδομένου ότι δεν διατίθενται στατιστικά στοιχεία για το Πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου.

Από τον Πίνακα αυτό προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος των δημοσίων επενδύσεων στο Νομό γίνεται από κεντρικούς φορείς (περίπου το 60%), ενώ το 40% (για την ακρίβεια το 39,7%) γίνεται μέσω των Νομαρχιακών Προγραμμάτων (σε αυτά περιλαμβάνονται και τα προγράμματα της Α' βαθμίδας τοπικής αυτοδιοίκησης). Σε σύνολο χώρας η αναλογία αυτή είναι διαφορετική. Στο σύνολο χώρας το 80% των δημοσίων επενδύσεων γίνεται από κεντρικούς φορείς και το 20% (ακριβέστερα το 19,7%) μέσω των Νομαρχιακών Προγραμμάτων. Επομένως η σχετική βαρύτητα των Νομαρχιακών Έργων στο νομό είναι μεγαλύτερη από τη σχετική βαρύτητα των Νομαρχιακών Έργων στο σύνολο της χώρας.

Παρατηρώντας πιο προσεκτικά τον Πίνακα 1 διαπιστώνεται ότι οι δημόσιες επενδύσεις των κεντρικών φορέων αφορούν κυρίως σε υποδομές Μεταφορών (17,6%), οι οποίες περιλαμβάνουν τους δρόμους, λιμάνια, αεροδρόμια και σε υποδομές στον τομέα Εκπαίδευση (14,9%), οι οποίες περιλαμβάνουν τα κτήρια και τον εξοπλισμό των σχολείων και των Πανεπιστημίων. Ακολουθούν οι υποδομές Ύδρευσης και Αποχέτευσης (7%) που αφορούν στην ενίσχυση των υποδομών αστικής ανάπτυξης. Η σχετική βαρύτητα αυτών των υποδομών στο νομό είναι μεγαλύτερη από την βαρύτητα που έχουν αυτές οι κατηγορίες στο σύνολο της χώρας.

Πίνακας 1. Δημόσιες επενδύσεις κατά τομέα 1976-2001: Νομός Μαγνησίας και Σύνολο χώρας (ποσά σε χιλ. δρχ., σταθερές τιμές 1970)

ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	%
Υποδομές Πρωτογενή Τομέα	144922	2,7	51421958	9,2
Υποδομές Δευτερογενή Τομέα	133771	2,5	67078670	12,1
Υποδομές μεταφορών	947743	17,6	75854366	13,6
Σιδηρόδρομος	29891	0,6	20190161	3,6
Τουρισμός – Πολιτισμός	104463	1,9	14190776	2,6
Εκπαίδευση	802346	14,9	50812935	9,1
Οικισμός	66143	1,2	10910282	2,0
Υγεία - Πρόνοια	149930	2,8	15824730	2,8
Ύδρευση – Αποχέτευση	376641	7,0	21957399	3,9
Δημόσια Διοίκηση	15505	0,3	8631633	1,6
Έρευνα	1220	0,0	10962847	2,0
Νομαρχιακά Έργα	2138226	39,7	109704635	19,7
Ειδικά Έργα	15	0,0	27204216	4,9
Διάφορα	143568	2,7	71576034	12,9
ΣΥΝΟΛΟ	5390806	100,0	556320642	100,0

Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, επεξεργασίες δικές μας

Από τον Πίνακα 1 παρατηρείται, όμως, ότι υπάρχουν άλλες κατηγορίες υποδομών για τις οποίες η σχετική βαρύτητά τους στο σύνολο της χώρας είναι μεγαλύτερη από την βαρύτητά τους σε επίπεδο νομού. Πρόκειται κυρίως για τις υποδομές στον δευτερογενή τομέα όπου η σχετική βαρύτητα των δημοσίων επενδύσεων στο τομέα αυτό για το σύνολο της χώρας ανέρχεται στο 12,1% ενώ για τον νομό Μαγνησίας περιορίζεται μόλις στο 2,5%. Αυτό μοιάζει να είναι κάπως παράδοξο δεδομένου ότι στον νομό Μαγνησίας υπάρχει βιομηχανική δραστηριότητα που θα δικαιολογούσε μεγαλύτερες επενδύσεις για υποδομές ανάπτυξης αυτού του τομέα. Επίσης, οι δημόσιες επενδύσεις για υποδομές στον Πρωτογενή τομέα αντιπροσωπεύουν το 9,2% του συνόλου των δημοσίων επενδύσεων της χώρας, ενώ στον νομό Μαγνησίας αντιπροσωπεύουν μόλις το 2,7%, πράγμα επίσης παράδοξο, δεδομένου και του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής. Ακόμη και στον τομέα Τουρισμός - Πολιτισμός η σχετική βαρύτητα της δαπάνης στο νομό είναι μικρότερη από την αντίστοιχη για τη χώρα (2,6% έναντι 1,9%), παρά την ύπαρξη τουριστικών και πολιτιστικών πόρων στην περιοχή. Υστέρηση στον νομό σε σύγκριση με την χώρα παρουσιάζουν επίσης οι δημόσιες επενδύσεις στον Σιδηρόδρομο (3,6% επί του συνόλου των δημοσίων επενδύσεων της χώρας, 0,6% επί των επενδύσεων του νομού), στις δαπάνες για την Έρευνα, τα Ειδικά Έργα και τα Διάφορα. Τέλος, υπάρχει ένας τομέας - η Υγεία- Πρόνοια, με σχετική βαρύτητα στο νομό ίδια με αυτή της χώρας.

Από την ανάλυση που προηγήθηκε είναι σαφές ότι η μέτρηση του κεφαλαίου σε υποδομές στο νομό Μαγνησίας δεν μπορεί να γίνει με ακρίβεια. Προσφέρει όμως κάποιες σημαντικές ενδείξεις οι οποίες σε συνδυασμό με την ανάλυση που θα ακολουθήσει μπορούν να αναδείξουν σημαντικές διαστάσεις των δημοσίων επενδύσεων σε υποδομές στην περιοχή μελέτης και να διαμορφώσουν μια στρατηγική ενίσχυσης των υποδομών για την ανάπτυξη της περιοχής τα επόμενα χρόνια.

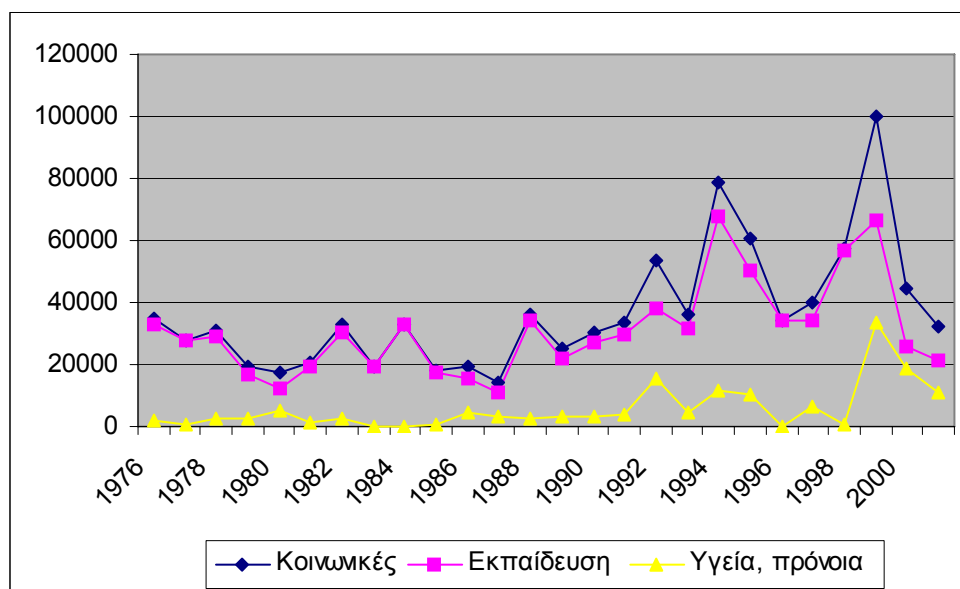
4.5.3. Εξέλιξη των δημοσίων επενδύσεων σε κοινωνικές υποδομές

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η εξέλιξη των δημοσίων επενδύσεων σε κοινωνικές υποδομές στην περιοχή μελέτης.

Η εξέλιξη των δημοσίων επενδύσεων σε κοινωνικές υποδομές στην Μαγνησία κατά το διάστημα 1976-2001 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2. Ως κοινωνικές υποδομές σε αυτή την ανάλυση εννοούνται οι υποδομές Εκπαίδευσης και οι υποδομές Υγείας. Στο Διάγραμμα 2 αποτυπώνεται η εξέλιξη των επενδύσεων σε πραγματικούς όρους, δηλαδή μετά τον αποπληθωρισμό των σχετικών στοιχείων. Από το Διάγραμμα αυτό προκύπτει ότι οι δημόσιες επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές στην Μαγνησία σε πραγματικούς όρους γνωρίζουν σταθερή αύξηση από το τέλος της δεκαετίας του '80, γεγονός που μάλλον θα πρέπει να αποδοθεί και στα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης. Τα τελευταία χρόνια (2001-2002) ωστόσο παρατηρείται τάση σταθεροποίησης.

Όπως φαίνεται και στο Διάγραμμα 2 οι δαπάνες για υποδομές Εκπαίδευσης είναι πολύ μεγαλύτερες από τις δαπάνες για υποδομές Υγείας.

Διάγραμμα 1. Δημόσιες επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές στο νομό Μαγνησίας 1976-2001 (ποσά σε χιλ. δρχ., σταθερές τιμές 1970)

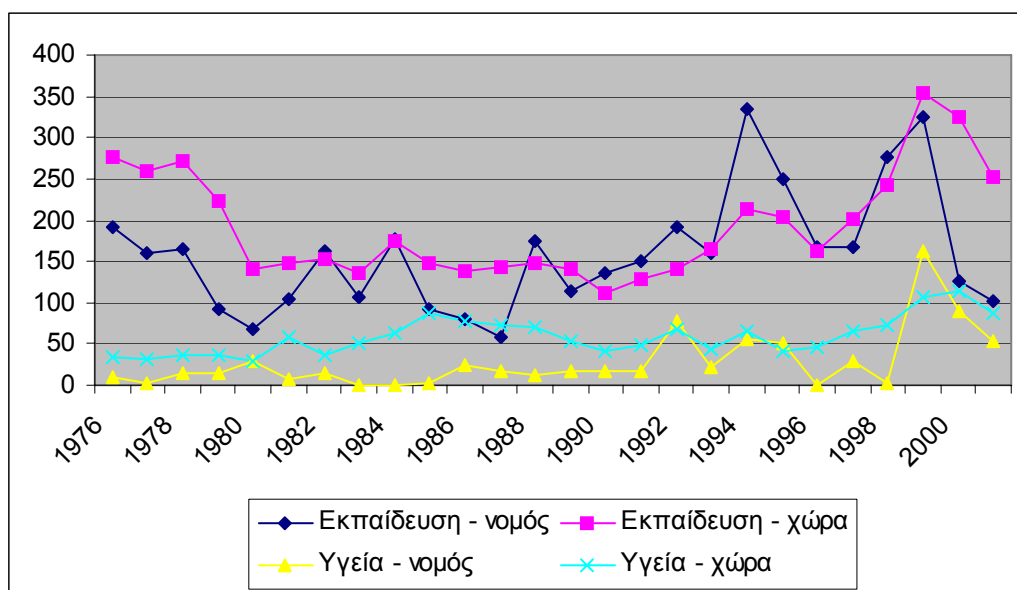
Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, επεξεργασίες δικές μας

Στο Διάγραμμα 2 επιχειρείται μια σύγκριση των κατά κεφαλή δημοσίων επενδύσεων σε κοινωνικές υποδομές για το σύνολο της χώρας και για τον νομό Μαγνησίας. Από το Διάγραμμα αυτό προκύπτουν ορισμένα ενδιαφέρουσες διαπιστώσεις.

Η πρώτη διαπίστωση είναι ότι οι κατά κεφαλήν δαπάνη δημοσίων επενδύσεων για Εκπαίδευση είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη δαπάνη Υγεία.

Η δεύτερη διαπίστωση είναι ότι η κατά κεφαλή δαπάνη δημοσίων επενδύσεων για Εκπαίδευση στο νομό Μαγνησίας είναι ισοδύναμη με την κατά κεφαλήν δαπάνη για το σύνολο της χώρας. Από αυτό μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι Εκπαιδευτικές υποδομές στην Μαγνησία είναι συγκρίσιμες με το μέσο όρο της χώρας. Αντιθέτως, η κατά κεφαλήν δαπάνη δημοσίων επενδύσεων για την Υγεία είναι μικρότερη της μέσης εθνικής δαπάνης κατά συνέπεια το μέσο επίπεδο υποδομών Υγείας στην Μαγνησία υπολείπεται από το επίπεδο υποδομών Υγείας της χώρας.

Διάγραμμα 2. Δημόσιες επενδύσεις κατά κεφαλή σε κοινωνικές υποδομές στο νομό Μαγνησίας 1976-2001 (ποσά σε χιλ. δρχ., σταθερές τιμές 1970)

Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, επεξεργασίες δικές μας

4.5.4. Υποδομές Εκπαίδευσης

Στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου παρέχεται μια ευρεία γκάμα εκπαιδευτικών υπηρεσιών που καλύπτει όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, από την στοιχειώδη μέχρι την Τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου υπάρχουν συνολικά 62 Νηπιαγωγεία, 59 Δημοτικά σχολεία, 19 Γυμνάσια και 25 Λύκεια και Τεχνολογικά και Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ).

Τα 62 Νηπιαγωγεία κατανέμονται στους επιμέρους Δήμους ως εξής: στο Δήμο Βόλου υπάρχουν 37 νηπιαγωγεία (2 ειδικά), στο Δήμο Ν. Ιωνίας 17, στο Δήμο Αγριάς 3, στο Δήμο Αισωνίας 3 και στο Δήμο Ιωλκού 2.

Εδώ θα πρέπει να αναφερθούν και οι παιδικοί σταθμοί. Αξίζει να αναφερθεί ενδεικτικά ότι στο πλαίσιο του Οργανισμού Κέντρου Παιδιού Δήμου Βόλου λειτουργούν 11 Παιδικοί Σταθμοί καλύπτοντας χωροταξικά ολόκληρη την πόλη.

Τα 59 Δημοτικά σχολεία κατανέμονται στους επιμέρους Δήμους ως εξής: στο Δήμο Βόλου 37 δημοτικά (από τα οποία 2 ειδικά, 3 ιδιωτικά), στο Δήμο Ν. Ιωνίας 14 δημοτικά (από τα οποία 2 ειδικά), στο Δήμο Αγριάς 4 δημοτικά (1 ειδικό), στο Δήμο Αισωνίας 3 δημοτικά και στο Δήμο Ιωλκού 1 δημοτικό.

Τα 19 γυμνάσια κατανέμονται στους επιμέρους Δήμους ως εξής: Δήμος Βόλου 12 (1 εσπερινό, 1 δεύτερης ευκαιρίας, 1 παράρτημα φυλακών), Δήμος Ν. Ιωνίας 5 (1 μουσικό, 1 ιδιωτικό), Δήμος Αγριάς 1 και Δήμος Ιωλκού 1.

Τέλος, τα Λύκεια και τα ΤΕΕ κατανέμονται στους Δήμους ως εξής: στο Δήμο Βόλου 8 ενιαία λύκεια, 3 ΤΕΕ, 1 εκκλησιαστικό λύκειο, 1 παράρτημα φυλακών, 1 δεύτερης ευκαιρίας και 1 εσπερινό λύκειο, στο Δήμο Ν. Ιωνίας 2 ενιαία λύκεια, 4 ΤΕΕ, 1 μουσικό λύκειο και 1 ΤΕΕ ειδικής αγωγής και στο Δήμο Αγριάς 1 ενιαίο λύκειο και 1 ΤΕΕ.

Με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν προκύπτει ότι σε όλους τους Δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος λειτουργούν Νηπιαγωγεία και Δημοτικά σχολεία. Γυμνάσια λειτουργούν σε στους τέσσερις από τους πέντε Δήμους (εξαιρέση ο Δήμος Αισωνίας) και Λύκεια λειτουργούν σε τρεις από τους πέντε Δήμους (εξαιρούνται οι Δήμοι Αισωνίας και Ιωλκού). Επομένως καλύπτονται πλήρως σε κάθε Δήμο οι ανάγκες παροχής προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ στους περισσότερους καλύπτονται πλήρως όλες οι εκπαιδευτικές ανάγκες δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης.

Στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης υπάρχουν επίσης σημαντικοί φορείς τοπικής ανάπτυξης. Οι φορείς αυτοί έχουν διαχειριστεί τα τελευταία χρόνια ένα σημαντικό αριθμό προγραμμάτων κατάρτισης, έχουν αναπτύξει τεχνογνωσία σε αυτό τον τομέα και παρέχουν υψηλές υπηρεσίες στην τοπική οικονομία και στο ανθρώπινο δυναμικό.

- Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου (Δ.Ε.Ο.Β)
- Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) «Ωρίων» Βόλου
- Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Δήμου Νέας Ιωνίας (Κ.Ε.Κ.Δ.Ν.Ι.) Μαγνησίας
- Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης και Έρευνας της Ν.Α.Μ. (Κ.Ε.Κ.Α.Ν.Α.Μ. Α.Ε.)
- Κέντρο Έρευνας, Πληροφόρησης και Επιμόρφωσης Θεσσαλίας (Κ.Ε.Κ. Κ.Ε.Π.Ε.Θ.) – τμήμα Βόλου
- Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Κ.Ε.Κ. Ν.Ε.Λ.Ε.) Βόλου
- EUROTRAINING ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
- ΔΙΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ (ΙΒΕΠΕ)

ΑΛΛΑ ΚΕΝΤΡΑ

- Κέντρο Εργαζόμενης Νεότητας (Κ.Ε.ΝΕ) του Οργανισμού Εργατικής Εστίας Βόλου
- ΟΑΕΔ

Η λειτουργία αυτών των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης συμπληρώνεται από εξειδικευμένα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) τα οποία προσφέρουν μια μεγάλη γκάμα προγραμμάτων και στηρίζουν την απασχόληση και την κατάρτιση σε παραδοσιακούς αλλά και σύγχρονους τομείς της τοπικής οικονομίας.

- 1ο ΙΕΚ ΒΟΛΟΥ (Δημόσιο)
- 2ο ΙΕΚ ΒΟΛΟΥ (Δημόσιο)
- ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ Ι.Ε.Κ. (ΒΟΛΟΣ)
- ΙΕΚ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ

Στον τομέα παροχής υπηρεσιών μετα-λυκειακής εκπαίδευσης οι φορείς αυτοί επιτελούν πολύ σημαντικό έργο.

Στο Εκπαιδευτικό τομέα καταλυτικός είναι, τέλος, ο ρόλος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με έδρα τον Βόλο.

Με βάση τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του έτους 2006 το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει πλέον 16 τμήματα, στα οποία σπουδάζουν 5.500 φοιτητές που βρίσκονται σε κανονικά έτη φοίτησης, ενώ υπάρχουν ακόμη 1.250 πέραν των κανονικών εξαμήνων, άρα το σύνολο των φοιτητών ανέρχεται στους 6.750. Στον Βόλο λειτουργούν τα 12 από τα 15 τμήματα του Πανεπιστημίου, στα οποία σπουδάζουν περίπου 4.500 φοιτητές. Στο Πανεπιστήμιο εργάζονται 370 εκλεγμένα μέλη ΔΕΠ και ένας μεγάλος αριθμός συμβασιούχων διδασκόντων. Η αναλογία διδασκόντων προς φοιτητές είναι η καλύτερη από όλα τα Πανεπιστήμια της χώρας (1 καθηγητής ανά 9 φοιτητές). Περισσότερα από το 2/3 των μελών ΔΕΠ διδάσκουν στα τμήματα που έχουν έδρα το Βόλο.

Πλέον των προπτυχιακών υπάρχουν επίσης 15 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα οποία σπουδάζουν 650 μεταπτυχιακοί φοιτητές, ενώ εκπονούν διδακτορικές διατριβές 850 υποψήφιοι διδάκτορες.

Στο Πανεπιστήμιο (βλ. ορισμένα το τμήμα 4.2 για το ρόλο του ως αστικής υποδομής και την περιγραφή της δομής του) εργάζονται σήμερα 98 μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι και 110 υπάλληλοι αορίστου χρόνου, ενώ αναμένεται η πρόσληψη 129 υπαλλήλων αορίστου χρόνου, που εργάζονταν μέχρι πρόσφατα ως συμβασιούχοι. Επιπλέον αυτών στο Πανεπιστήμιο απασχολούνται 35 εργαζόμενοι ως Ειδικό και Εργαστηριακό Διοικητικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ) και 57 ως Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (ΕΤΕΠ).

Τέλος, στο Πανεπιστήμιο υλοποιείται ένας μεγάλος αριθμός εθνικών και διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων. Αν και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας είναι ένα σχετικά νέο Ίδρυμα, το επίπεδο χρηματοδοτούμενης έρευνας το οποίο έχει επιτευχθεί στα λίγα χρόνια λειτουργίας του είναι σημαντικό. Αναφέρουμε εδώ ότι το ύψος των προγραμμάτων της περιόδου 1990-2004 ανέρχεται στο τέλος του 2004 σε € 77,7 εκ (σε τρέχουσες τιμές και σωρευτικά) ενώ ο συνολικός αριθμός των προγραμμάτων ανέρχεται σε 1364.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής Ερευνών, ο μέσος προϋπολογισμός των ερευνητικών έργων αυξήθηκε από € 30.191 για το έτος 1990, σε € 56.194 για το σύνολο της περιόδου 1990-2004. Επίσης, η χρηματοδότηση ανά μέλος ΔΕΠ από € 30.191 το 1990 διαμορφώθηκε σε € 249.167 για το σύνολο της περιόδου 1990-2004 αθροιστικά. Τέλος ο μέσος αριθμός ερευνητικών προγραμμάτων ανά μέλος ΔΕΠ διαμορφώθηκε στα 4,37 για το σύνολο της περιόδου 1990-2004.

4.5.5. Υποδομές Υγείας – Πρόνοιας

Στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου λειτουργούν επίσης ένας μεγάλος αριθμός φορέων και υπηρεσιών Υγείας Πρόνοιας, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, ΚΑΠΗ, Γηροκομεία, Οργανισμοί Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ.α. Στο Παράρτημα παρατίθενται οι περίπου 60 φορείς που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς Υγείας Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Ειδικές Ομάδες. Οι υπηρεσίες αυτές που προσφέρονται από Δημοτικούς φορείς, από Υπηρεσίες της Νομαρχίας και του κράτους, καθώς επίσης και από πρωτοβουλίες πολιτών συνθέτουν ένα σημαντικό δίκτυο υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας στην περιοχή μελέτης.

Οι ομάδες στόχου αφορούν όλες τις κατηγορίες πολιτών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρία, των μονογονεϊκών οικογενειών, των πολυτέκνων, των εξαρτημένων, των φυλακισμένων, των ατόμων που πάσχουν από χρόνιες ασθένειες, κ.α., ενώ υπάρχουν και φορείς οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε θέματα ισότητας των δύο φύλων.

Ειδικότερα στο τομέα Υγεία και Πρόνοια έχουν καταγραφεί περίπου 60 φορείς. Ορισμένοι από αυτούς είναι Δημοτικοί και δραστηριοποιούνται στο Δήμο Βόλου, στους Δήμους της Νέας Ιωνίας και Ιωλκού.

Άλλοι δραστηριοποιούνται σε Νομαρχιακό επίπεδο και αυτοί είναι:

- Διεύθυνση Πρόνοιας Νομαρχίας Μαγνησίας
- Διεύθυνση Υγείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας
- Τμήμα Πληροφόρησης & Εξυπηρέτησης Πολιτών Νομαρχίας Μαγνησίας

Άλλοι φορείς που δραστηριοποιούνται ως ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, Σύλλογοι και Σωματεία είναι οι εξής:

- Νομαρχιακό Νοσοκομείο Βόλου, Κοινωνική Υπηρεσία
- Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας (Ε.Ο.Π.), Συγχώνευση ΕΟΠ, ΠΙΚΠΑ, ΜΗΤΕΡΑ '98
- Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Τμήμα Βόλου)
- Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος
- Ιππικός Όμιλος Βόλου
- Κέντρο Εργαζόμενης Νεότητας Οργανισμού Εργατικής Εστίας
- ΠΙΚΠΑ ΕΟΚΦ
- Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας (Σ.Κ.Λ.Ε.), Νομαρχιακό Τμήμα Μαγνησίας
- Χριστιανική Ένωση Νεανίδων (Χ.Ε.Ν.)

Σε ότι αφορά την κοινωνική προστασία παρατηρείται ότι στην περιοχή λειτουργεί ένας μεγάλος αριθμός νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού δικαίου αλλά επίσης ένας πολύ σημαντικός αριθμός συλλόγων που δημιουργήθηκαν με πρωτοβουλία των πολιτών, εθελοντών και μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Γενικά η κοινωνία των πολιτών στην περιοχή φαίνεται ότι είναι αρκετά αναπτυγμένη.

Από το Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου αναφέρονται χαρακτηριστικά:

- Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) Γραφείο Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων
- Κέντρο Ψυχικής Υγείας Βόλου
- Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Βόλου (2 παραρτήματα)
- Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Νέας Ιωνίας
- Ίδρυμα Γηροκομείο Βόλου
- Κέντρο Θεραπείας εξαρτημένων ατόμων (Κ.Ε.Θ.Ε.Α.) Θεραπευτικό Πρόγραμμα ΕΞΟΔΟΣ , Κέντρο Ενημέρωσης Βόλου
- Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής Βόλου
- Ορφανοτροφείο Βόλου
- Ελληνική Μέριμνα Βόλου
- Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.) Βόλου
- Άσπρες Πεταλούδες

- Ελληνική Εταιρεία Προστασίας & Αποκατάστασης αναπήρων παιδών (ΕΛΕΠΑΠ)

Από τους συλλόγους και άλλες τοπικές πρωτοβουλίες αναφέρονται επίσης ενδεικτικά:

- Σύλλογος Γονέων Κηδεμόνων & Φίλων ΑΜΕΑ
- Ένωση Γονέων Διαβητικών Παιδιών & Εφήβων Νομού Μαγνησίας
- Ελληνική Εταιρία Νόσου Alzheimer & Συγγενών Διαταραχών (ΕΕΝΑΣΔ) Βόλου
- Πανελλήνιος Σύλλογος Μονογονεϊκών Οικογενειών
- Ένωση Πολυτέκνων Ν. Μαγνησίας
- Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών "Η Αλληλεγγύη"
- Συμβούλιο Κακοποίησης Παραμέλησης της ΕΚΠΟΛ
- Άρσις – Εταιρία Κοινωνικής Υποστήριξης Νέων
- Κέντρο πρόληψης κατά των ναρκωτικών Ν. Μαγνησίας - Πρόταση Ζωής
- Κέντρο Θεραπείας εξαρτημένων ατόμων (Κ.Ε.Θ.Ε.Α.) Θεραπευτικό Πρόγραμμα ΕΞΟΔΟΣ , Κέντρο Ενημέρωσης Βόλου
- Δίκτυο Εθελοντικών Οργανισμών Μαγνησίας (ΔΙΚ.Ε.Ο.ΜΑ.)
- Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.) Βόλου, κ.α.

Τέλος, όπως προαναφέρθηκε στο Πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου υπάρχουν φορείς οι οποίοι δραστηριοποιούνται παρέχοντας υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, σε άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους, άπορους, κ.α. στο πλαίσιο λειτουργίας των Δήμων. Οι φορείς αυτοί είναι οι εξής:

- Δημοτικός Οργανισμός Υγείας & Κοινωνικών Θεμάτων (Δ.Ο.Υ.Κ.) (Δ. Βόλου)
- Δημοτικός Οργανισμός Κοινωνικής Παρέμβασης & Υγείας (Δ.Ο.Κ.Π.Υ.) Νέας Ιωνίας Μαγνησίας
- Συμβουλευτικός Σταθμός – Κοινωνικό Εργαστήριο – Δ. Ιωλκού.
- Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Βόλου με 2 παραρτήματα
- Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Νέας Ιωνίας

Οι παραπάνω φορείς έχουν πλούσια δραστηριότητα και παρέχουν πλήθος υπηρεσιών. Ενδεικτικά παρακάτω θα αναφερθούμε στους στόχους και τις υπηρεσίες που προσφέρονται από τον Δημοτικό Οργανισμό Υγείας & Κοινωνικών Θεμάτων (ΔΟΥΚ) και τα ΚΑΠΗ του Δ. Βόλου.

Ο Δημοτικός Οργανισμός Υγείας & Κοινωνικών Θεμάτων (ΔΟΥΚ) έχει ως σκοπό:

1. Να προωθεί και να επεμβαίνει σε θέματα που έχουν άμεση σχέση με την υγεία και τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της πόλης.
2. Να προστατεύει και να συμβάλει ώστε να διευκολύνεται η κοινωνική ένταξη των αδυνάτων ατόμων ή ομάδων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες και στο μέτρο του δυνατού η οικονομική τους ένταξη.
3. Να προσπαθεί σε συνεργασία με όλους τους φορείς για την εξασφάλιση ενός ελαχίστου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης σε κάθε πρόσωπο που κατοικεί στην πόλη του Βόλου.
4. Να επιδιώκει ώστε το κάθε πρόσωπο που κατοικεί στην πόλη, ανεξάρτητα από τα έσοδά του, να έχει τη δυνατότητα να απολαμβάνει την περίθαλψη, που είναι αναγκαία για την αποκατάσταση της υγείας του.
5. Να βοηθάει μέσα από κοινά προγράμματα με άλλους φορείς για την πρόληψη των ασθενειών.
6. Να αναλαμβάνει προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης πάνω σε θέματα υγείας προς όλες τις κοινωνικές ομάδες, ανεξαρτήτου ηλικίας που κατοικούν στην πόλη.
7. Να παρέχει υπηρεσίες φύλαξης, κάλυψης, προστασίας, δημιουργικής απασχόλησης, ψυχαγωγίας, πληροφόρησης, εκπαίδευσης σε άτομα προσχολικής & τρίτης ηλικίας.
8. Να προωθεί τη συνεργασία με όλους τους φορείς που έχουν σχέση με θέματα κοινωνικής προστασίας, κάλυψης και προγραμματισμού καθώς και με φορείς υγείας.
9. Να συμβάλει στη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και της ανισότητας των ευκαιριών.
10. Να διοργανώνει τακτικές ανταλλαγές απόψεων με αντίστοιχους ελληνικούς φορείς και φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα ανάπτυξης της κοινωνικής προστασίας. Να καταρτίζει προγράμματα και να τα προωθεί για χρηματοδότηση από πόρους εθνικούς και κοινοτικούς, ιδιαίτερα του Κοινωνικού Ευρωπαϊκού Ταμείου (Ε.Κ.Τ.).
11. Να οργανώνει εκδηλώσεις, προβολές, διαλέξεις, συνέδρια για σημαντικά κοινωνικά θέματα με σκοπό την κοινωνική ανάπτυξη της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.
12. Να συμμετέχει σε δίκτυα ευρωπαϊκά που έχουν άμεση σχέση με κοινωνικά ζητήματα και ζητήματα υγείας.
13. Να συμπαραστέκεται σε όλους τους πολίτες που έχουν ανάγκη από στήριξη.
14. Να αξιοποιεί τη διεθνή εμπειρία σε ανάλογα θέματα προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.
15. Να καταγράφει συστηματικά τα άτομα και τις ομάδες που χρειάζονται βοήθεια.
16. Να καλλιεργεί και να διαδίδει την κοινωνική αλληλεγγύη.

Στο πλαίσιο λειτουργίας και ανάπτυξης δραστηριοτήτων του Δ.Ο.Υ.Κ. λειτουργούν:

- Κέντρο Δημέρευσης ΑΜΕΑ
- Παραγωγικά Εργαστήρια ΑΜΕΑ
- ΚΔΑΠ-ΜΕΑ
- Βρεφονηπιακός Σταθμός
- ΚΔΑΠ
- Προγράμματα
- Γραφείο Παροχής Υπηρεσιών

- Κοινωνικά Κέντρα
- Κοινωνική Υπηρεσία
- ΚΗΦΗ
- Προγράμματα Υγείας, κ.α.

Θα μπορούσαμε να πούμε πως οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τον συγκεκριμένο φορέα είναι ποιοτικά και ποσοτικά ικανοποιητικές. Ο Οργανισμός χαρακτηρίζεται από μία συνεχή σημαντική παρουσία στην παροχή υπηρεσιών στο τομέα της υγείας και πρόνοιας σε επίπεδο Δήμου Βόλου, καθώς επίσης συμμετέχει σε πλήθος προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς, ευρωπαϊκούς και άλλους πόρους. Σημαντικό επίσης είναι πως ο Οργανισμός διαθέτει κατάλληλο προσωπικό και ικανά Διευθυντικά στελέχη.

Το Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Βόλου το οποίο λειτουργεί με 2 παραρτήματα, έχει ως σκοπό την εξασφάλιση συνθηκών παραμονής του ηλικιωμένου στο σπίτι του και τη γειτονία του σαν ενεργό μέλος, ισότιμο και αυτόνομο, η ενθάρρυνση για ανθρώπινες σχέσεις μέσα στη Κοινότητα και έξω από τα ιδρύματα που τον βγάζει από την απομόνωση και τον κάνει δημιουργικό.

Οι επιμέρους στόχοι και οι αρμοδιότητες του Κέντρου Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) έγκεινται στα παρακάτω:

- A) Κοινωνικές Ιατρικές παροχές. (Νοσηλεία, φυσιοθεραπεία, κοινωνική εργασία).
- B) Πρόληψη και αντιμετώπιση ιατρικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων.
- Γ) Ενημέρωση - κινητοποίηση της κοινωνίας για τις ανάγκες και τα προβλήματα των ηλικιωμένων.
- Δ) Έρευνες σε θέματα που αφορούν τους ηλικιωμένους.

Οι λειτουργίες του Κέντρου Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων του Δήμου Βόλου είναι ποικίλες:

A. ΠΑΡΟΧΕΣ

- Κοινωνική Υπηρεσία
- Συναισθηματική στήριξη

B. ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ (σε συνεργασία με τον ΔΟΥΚ)

- Υπηρεσίες καθαριότητας, μαγειρέματος, συντροφιάς, μικρών εξυπηρετήσεων, συνοδείας σε γιατρούς ή Νοσοκομείο που προσφέρονται από τους Οικογενειακούς Βοηθούς.
- Το ΚΑΠΗ από την ίδρυσή του, σύμφωνα με τη συστατική του πράξη, προσέφερε βοήθεια κατ' οίκον σε μοναχικά άτομα, με χρόνιες παθήσεις, με κινητικές αναπηρίες και οικονομικά προβλήματα. Κάθε εβδομάδα το κάθε παράρτημα του ΚΑΠΗ διαθέτει μία οικογενειακή βοηθό η οποία κάνει επισκέψεις και προσφέρει τις υπηρεσίες του.

Γ. ΣΙΤΙΣΗ

- Διανομή γευμάτων κατ' οίκον με τα ίδια κριτήρια του προγράμματος της ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Δ. ΙΑΤΡΕΙΟ (διαθέτει Ιατρό και Νοσηλευτικό προσωπικό)

Ε. ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΣΤ. ΟΜΑΔΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ - ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Ομάδα Χορού και Κίνησης.
- Ομάδα Χορωδίας.
- Ομάδα Χειροτεχνίας - Κεραμικής.
- Εργαστήριο προφορικής αφήγησης.

Ζ. ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Όπως και ο ΔΟΥΚ, μπορούμε να πούμε, πως το ΚΑΠΗ του Δ. Βόλου παρέχει μια σειρά ποιοτικών και ποσοτικών υπηρεσιών, με συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα σε συνεργασία με τον ΔΟΥΚ, με σημαντική προσφορά των στελεχών και των εργαζομένων του με σκοπό την εκπλήρωση των στόχων του.

Αντικειμενικές αδυναμίες στην λειτουργία και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του ΚΑΠΗ αποτελούν:

Α) το κτιριακό (ο φορέας στεγάζεται σε ενοικιαζόμενες δομές, χωρίς δυνατότητα παρέμβασης δημιουργίας υποδομών για τα άτομα με αναπηρία) και

Β) το νομικό καθεστώς του φορέα, το οποίο δεν του επιτρέπει πολλές να εντάσσεται σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς, ευρωπαϊκούς και άλλους πόρους.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε, πως στο Δήμο Βόλου λειτουργούν Δημοτικές Επιχειρήσεις με πλούσια προσφορά στους τομείς υγείας και πρόνοιας, με αναβαθμισμένες υπηρεσίες στήριξης των κοινωνικών ομάδων που έχουν ανάγκη τις υπηρεσίες τους και όχι μόνο.

Νομαρχιακό Νοσοκομείο Βόλου - Αχιλλοπούλειο

Όσον αφορά το Νομαρχιακό Νοσοκομείο Βόλου πρέπει να υπογραμμίσουμε τα παρακάτω:

1. Στο πλαίσιο του 3^{ου} ΚΠΣ και του Περιφερειακού σκέλους Θεσσαλίας πραγματοποιούνται εργασίες για την ολοκλήρωση του Νοσοκομείου.
2. Οι συνθήκες λειτουργίας στην παλαιά πτέρυγα δεν είναι οι καλύτερες.
3. Η εργολαβία ιατρικού και τεχνικού εξοπλισμού καθυστερεί.
4. Η σύνδεση των 2 πτερύγων εκκρεμεί.
5. Απαιτείται αξιοποίηση της παλαιάς πτέρυγας μετά την ολοκλήρωση της μεταφοράς στη νέα πτέρυγα.
6. Απαιτείται η κάλυψη ή η δημιουργία θέσεων εργασίας τόσο σε ιατρικό όσο και σε νοσηλευτικό και άλλων ειδικοτήτων προσωπικό.

Ιδιωτικές Κλινικές

Ένας ικανοποιητικός αριθμός κλινικών δραστηριοποιείται στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου. Οι κατηγορίες κλινικών στις οποίες διακρίνονται είναι: μικτή, γενική (2 κλινικές), παθολογική (μικτή), νευρολογική (ειδική), μαιευτική – γυναικολογική, παθολογική (ειδική), ψυχιατρική – νευρολογική. Το συνολικό δυναμικό κλινών των ιδιωτικών κλινικών του νομού είναι 604 κλίνες. Αυτές, ανάλογα με το τμήμα που εξυπηρετούν διακρίνονται σε: παθολογικές (107 κλίνες, νευρολογικές (183 κλίνες εκ των οποίων οι 60 βρίσκονται στην Αγριά), καρδιολογικές (38 κλίνες), χειρουργικές (20 κλίνες), ψυχιατρικές (229 κλίνες), μαιευτικές (25 κλίνες), ορθοπεδικές (10 κλίνες), ουρολογικές (10 κλίνες), Ω.Ρ.Λ. (5 κλίνες) και οφθαλμολογικές (5 κλίνες).

Διαγνωστικά Εργαστήρια

Τα διαγνωστικά κέντρα, σύμφωνα με το υπ' αριθμόν 84 Προεδρικό Διάταγμα, ονομάζονται πλέον διαγνωστικά εργαστήρια και είναι χώροι κατάλληλα εξοπλισμένοι και διαρρυθμισμένοι στους οποίου γίνονται δεκτοί ασθενείς για εξέταση αλλά όχι για νοσηλεία (δε διαθέτουν κλίνες).

Στη περιοχή, εκτός από τα διαγνωστικά εργαστήρια των δημοσίων φορέων υγείας (νοσοκομείο, κέντρα υγείας, ΙΚΑ), συναντούμε και πλήθος εργαστηρίων ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Αυτά σύμφωνα με τη νομοθεσία διακρίνονται σε α) εργαστήρια βιολογικών υλικών β) εργαστήρια απεικονίσεων ή ακτινολογικά και γ) εργαστήρια πυρηνικής ιατρικής.

Τα εργαστήρια βιολογικών υλικών διακρίνονται με τη σειρά τους σε κυτταρολογικά, παθολογοανατομικά και μικροβιολογικά. Στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου υπάρχουν:

- 5 κυτταρολογικά εργαστήρια,
- 2 παθολογοανατομικά και
- 36 μικροβιολογικά.

Εργαστήρια απεικονίσεων – ακτινολογικά υπάρχουν 11 στο σύνολο στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου. Τέλος εργαστήρια πυρηνικής ιατρικής υπάρχουν μόνο 2 στο δήμο Βόλου.

Γηροκομείο Βόλου

- Περιθαλψη ατόμων τρίτης ηλικίας
- Παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, τροφής, θέρμανσης και ψυχαγωγίας
- Έλλειψη θέσεων

Ορφανοτροφείο Βόλου

- Φιλοξενία παιδιών (αγόρια – κορίτσια) ηλικίας 5-12 ετών διαφόρων κατηγοριών όπως ορφανά, από χωρισμένους γονείς, άπορα κ.α.
- Κατασκευή νέου κτιρίου για στέγαση των παραπάνω, καθώς και νέων φοιτητών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (νέα δραστηριότητα)

Συμπεράσματα

Στο Πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου παρουσιάζεται μια σημαντική συγκέντρωση προσφοράς κοινωνικών υπηρεσιών. Πληθώρα φορέων προσφέρουν υπηρεσίες, αρκετές φορές επικαλύπτοντας η μια την άλλη, αν και σε γενικές γραμμές έχει διαμορφωθεί μια άτυπη αποδοχή συγκεκριμένων ρόλων μεταξύ των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες προς τους πολίτες.

Ωστόσο, αν και η δραστηριότητα ενός μεγάλου αριθμού φορέων (σύμφωνα με την απογραφή του ΔΟΥΚ του 2003 έφτασαν τους 120 στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου) και η κινητοποίηση ενός τόσο μεγάλου αριθμού προσώπων στην κατεύθυνση της παροχής υπηρεσιών είναι κάτι παραπάνω από θεμιτή, ενδεχομένως να στερείται της επιθυμητής αποτελεσματικότητας, στον βαθμό που δεν υπάρχει ο απαραίτητος συντονισμός και στρατηγικές συνεργασίας και αλληλοεμπλοκής των επιμέρους δράσεων των επιμέρους φορέων.

Η έλλειψη συντονισμού οδηγεί σε σπατάλη των έτσι και αλλιώς περιορισμένων πόρων σαν αποτέλεσμα της αλληλοεπικάλυψης των δράσεων, καθώς επίσης και στην μείωση της εμπέλειας των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι οποίες σε διαφορετική περίπτωση ενδεχομένως να είχαν πιο διευρυμένο και ολοκληρωμένο χαρακτήρα.

Λόγω της προνομιακής του θέσης, ο Δήμος Βόλου, έχει την δυνατότητα και ίσως επιβάλλεται να αναλάβει ένα επιτελικό ρόλο της συνολικής κοινωνικής και προνομιακής δραστηριότητας στην περιοχή.

Η δυνατότητα αυτή αναδεικνύεται από τον μέχρι σήμερα ρόλο που επιτελεί, αλλά και λόγω της εμπειρίας του, η οποία επιβεβαιώνεται μέσω των Δημοτικών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της υγείας και πρόνοιας. Σε έναν τέτοιο ρόλο ο Δήμος θα μπορούσε να πρωταγωνιστήσει, με τη συμβολή του Δημοτικού Οργανισμού Υγείας και Κοινωνικών Θεμάτων Δ.Ο.Υ.Κ., λόγω της εμπειρίας του φορέα, της στελεχιακής επάρκειας του, αλλά και της αναγνώρισης που απολαμβάνει από άλλους φορείς. Ο Δ.Ο.Υ.Κ. ως Ν.Π.Ι.Δ. μπορεί να παίξει το ρόλο του συντονιστή/ εμπυχωτή ενός ολοκληρωμένου τοπικού δικτύου κοινωνικών δομών και υπηρεσιών (ΕΕΤΑΑ / Μελέτη Αναδιοργάνωσης Οργανισμών και Επιχειρήσεων Δ. Βόλου και Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δ.Ο.Υ.Κ.).

4.5.6. Υποδομές Κατάρτισης

Υποδομές συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού στην πόλη του Βόλου

Την κύρια ευθύνη για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης έχουν τα πιστοποιημένα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης (ΚΕΚ). Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα πιστοποιημένα κέντρα που δραστηριοποιούνται στο Βόλο.

Πίνακας 2: Πιστοποιημένα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης που δραστηριοποιούνται στο Βόλο

1. Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου (Δ.Ε.Ο.Β)
2. Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) «Ωρίων» Βόλου
3. Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Δήμου Νέας Ιωνίας (Κ.Ε.Κ.Δ.Ν.Ι.) Μαγνησίας
4. Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης και Έρευνας της Ν.Α.Μ. (Κ.Ε.Κ.Α.Ν.Α.Μ. Α.Ε.)
5. Κέντρο Έρευνας, Πληροφόρησης και Επιμόρφωσης Θεσσαλίας (Κ.Ε.Κ. Κ.Ε.Π.Ε.Θ.) – τμήμα Βόλου
6. Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Κ.Ε.Κ. Ν.Ε.Λ.Ε.) Βόλου
7. EUROTRAINING ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
8. ΔΙΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ (ΙΒΕΠΕ)

Πηγή: ΕΚΕΠΙΣ

Έτσι στη πόλη του Βόλου δραστηριοποιούνται 8 ΚΕΚ στο σύνολο 262 ΚΕΚ που υπάρχουν σε εθνικό επίπεδο (και 542 δομών μαζί με τα παραρτήματα). Από αυτά τα ΚΕΚ τέσσερα ανήκουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (δύο Νομαρχιακά ΚΕΚ και δύο δημοτικά, Βόλου και Ν. Ιωνίας). Αν συγκρίνουμε το πλήθος των δομών της ΤΑ σε σχέση με το συνολικό αριθμό των ΚΕΚ της ΤΑ (54 ΚΕΚ περιφερειακής εμβέλειας) καταλαβαίνουμε ότι ο αριθμός αυτός είναι μεγάλος και ουσιαστικά αντικατοπτρίζει την πρόθεση πολλών φορέων της ΤΑ για άσκηση πολιτικής στο πεδίο της απασχόλησης και της ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων, η οποία πολλές φορές στο σύνολο της κρίνεται αναποτελεσματική. Σε επίπεδο αξιολόγησης (από το φορέα πιστοποίησης τους) αλλά και γενικότερα της προστιθέμενης αξίας που δημιουργούν για την περιοχή ξεχωρίζουν δύο δομές, ο **Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου** και η **ΚΕΚΑΝΑΜ ΑΕ**. Οι δύο αυτές δομές δραστηριοποιούνται σε ένα μεγάλο φάσμα πολιτικών ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης που δεν περιορίζεται στενά στο πεδίο της παροχής συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, με κύριους άξονες την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, στήριξη της επιχειρηματικότητας (ιδιαίτερα των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) και σύνταξη μελετών για την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης σε σχέση με την απασχόληση. Οι δομές αυτές επίσης μαζί με τα ιδιωτικά ΚΕΚ (κυρίως το ΚΕΚ ΚΕΠΕΘ και λιγότερο τη Eurotraining) υλοποιούν το μεγαλύτερο μέρος των προγραμμάτων απασχόλησης που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, στην πόλη του Βόλου

Καταγραφή και αξιολόγηση των προγραμμάτων Απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτιση στην πόλη του Βόλου τα οποία υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2001 – 2005. (Γ ΚΠΣ)

Για χάρη της ανάλυσης θα εστιάσουμε ξεχωριστά σε κάθε κατηγορία δράσεων με σκοπό την πληρέστερη αποτύπωση των επιπτώσεων που είχαν τα προγράμματα αυτά στην βελτίωση της απασχολησιμότητας και στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Οι δράσεις αυτές κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- Προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων
- προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων
- Κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL και άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ
- Σχέδια ολοκληρωμένων παρεμβάσεων (Τοπικές πρωτοβουλίες για την Απασχόληση, Σχέδια ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων)

Κλείνοντας την ενότητα αυτή θα δούμε ποια ακόμη έργα³ (που αφορούν την ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων) πρόκειται να υλοποιηθούν την περίοδο 2006 – 2008 και πως ατά δύναται να επηρεάσουν τις αναπτυξιακές δυνατότητες της πόλης του Βόλου.

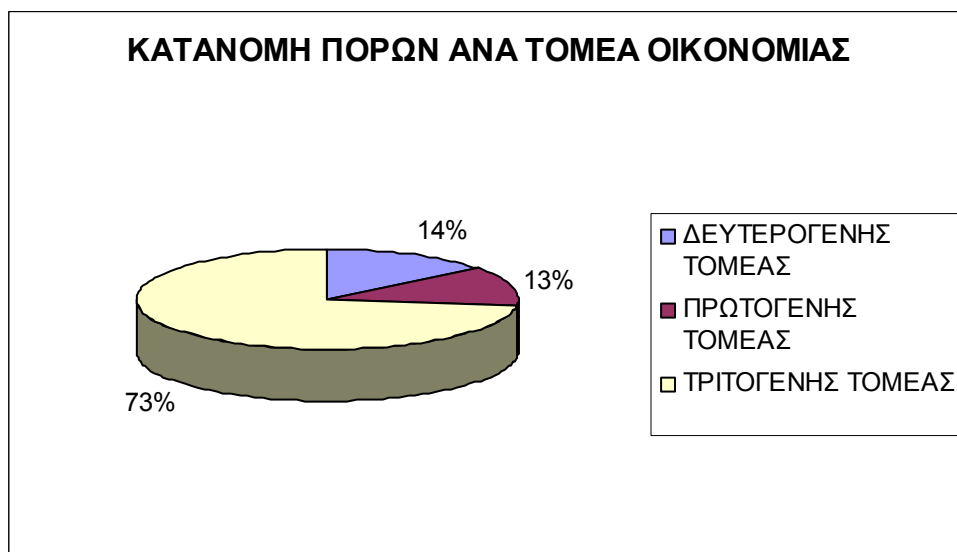
Προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων

Στην περίοδο 2001 – 2005 υλοποιήθηκαν 156 προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης συνολικού προϋπολογισμού **8.488.360,00 €** που αφορούσαν 2790 ωφελούμενους άνεργους. Ο αριθμός αυτός των ανέργων καταρτιζόμενων ουσιαστικά **αποτελεί το 35%** του συνολικού αριθμού των ανέργων που ήταν καταγεγραμμένοι στο ΚΓΑ του ΟΑΕΔ Βόλου **τον Νοέμβριο του 2005**. Από αυτό προκύπτει ότι καλύπτεται ήδη ένας αριθμός ανέργων, χρειάζονται περισσότερα προγράμματα ώστε να καλύπτονται με μεγαλύτερη επάρκεια οι πραγματικές ανάγκες της πόλης. Σε κάθε περίπτωση πάντως η επαγγελματική κατάρτιση παραμένει μια ενεργητική πολιτική αύξησης της απασχόλησης με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Όσον αφορά την κατανομή των προγραμμάτων – καταρτιζόμενων ανά τομέα της οικονομίας βλέπουμε (Διαγράμματα 3-6) σαφή υπεροχή του τριτογενή τομέα των υπηρεσιών ο οποίος απορροφά το 73% των συνολικών χρηματοδοτήσεων και το 83 % του συνόλου των καταρτιζομένων. Η Πληροφορική αναδεικνύεται ως το πιο δημοφιλές θεματικό πεδίο κατάρτισης (27% του συνολικού ποσοστού χρηματοδότησης) με τα επαγγέλματα Οικονομίας & Διοίκησης να ακολουθούν σε ποσοστό 20%, ενώ έκπληξη αποτελεί το μειωμένο - σχετικά με τις προαναφερόμενες Θεματικές κατηγορίες – ποσοστό των Τουριστικών επαγγελμάτων (ποσοστό 11% του συνόλου των χρηματοδοτήσεων).

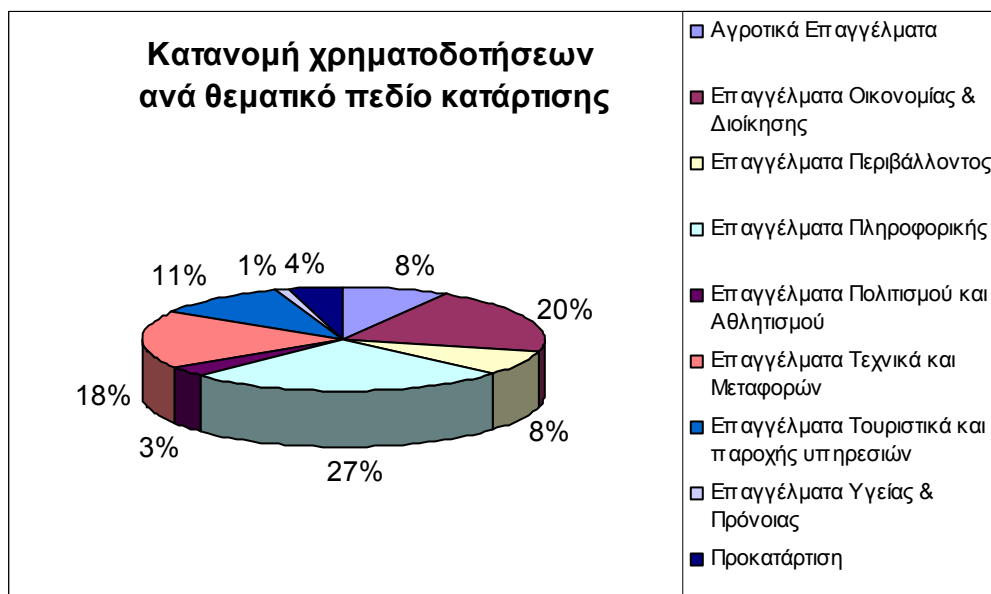
³ Με δεδομένο ότι τα προγράμματα έχουν ήδη προκηρυχθεί και αναμένεται η έγκρισή τους, δεν έχουμε την δυνατότητα να γνωρίζουμε ποια από αυτά θα αφορούν αμιγώς την πόλη του Βόλου (αφού προκηρύσσονται σε επίπεδο Νομού), ωστόσο με δεδομένο ότι και στην προηγούμενη περίοδο τα περισσότερα προγράμματα εστίαζαν στον πληθυσμό της πόλης θεωρούμε δεδομένο ότι και αυτά στην συντριπτική τους πλειοψηφία θα αφορούν τους κατοίκους του Βόλου.

Διάγραμμα 3: Δαπάνη κατάρτισης κατά τομέα

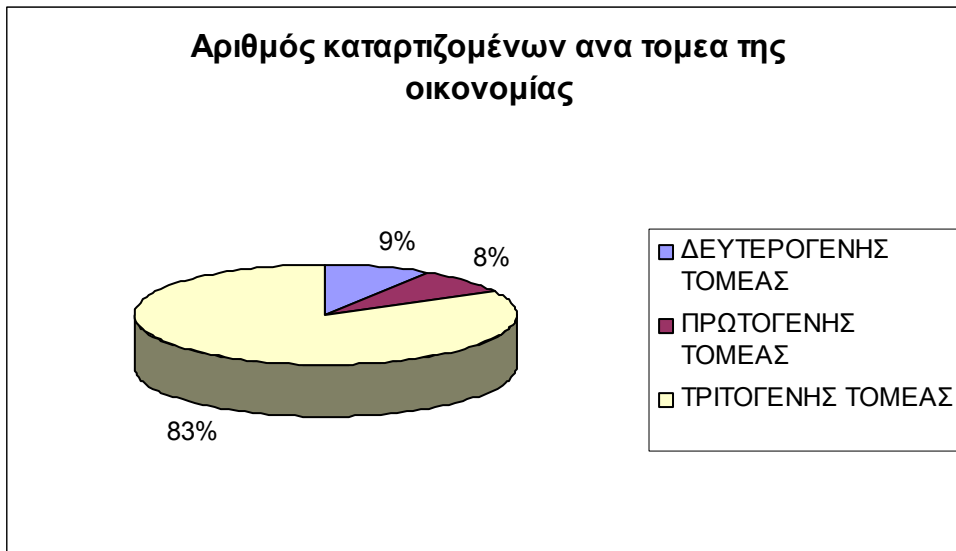
Πηγή: Ιδία επεξεργασία με βάση απολογιστικά στοιχεία προγραμμάτων (ΟΑΕΔ, Υπουργείο Απασχόλησης, Υπουργείο Ανάπτυξης, Περιφέρεια Θεσσαλίας, ΕΟΜΜΕΧ).

Διάγραμμα 4: Δαπάνη κατάρτισης ανά επαγγελματική κατηγορία

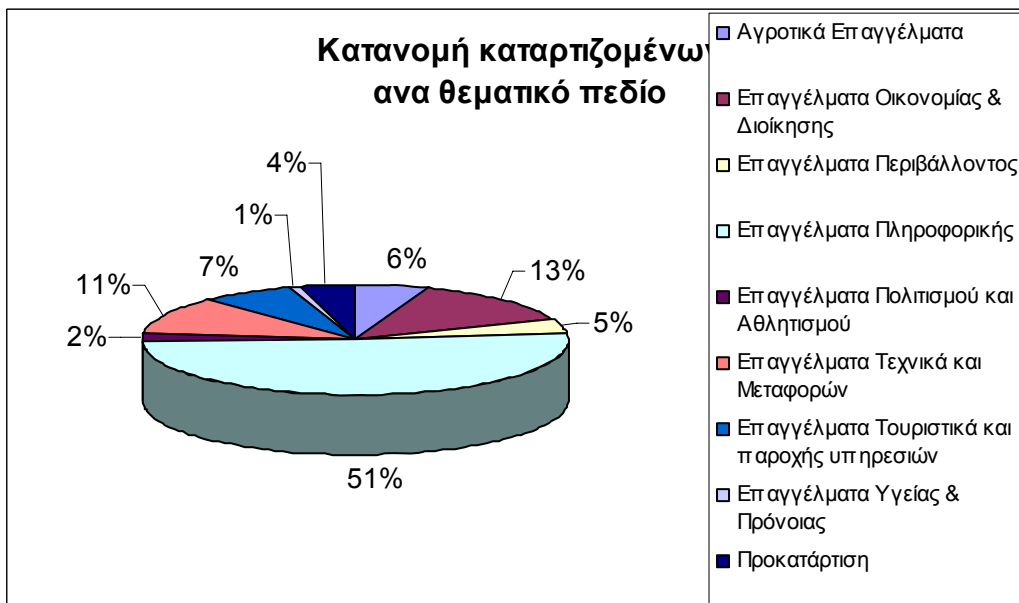
Πηγή: Ιδία επεξεργασία με βάση απολογιστικά στοιχεία προγραμμάτων (ΟΑΕΔ, Υπουργείο Απασχόλησης, Υπουργείο Ανάπτυξης, Περιφέρεια Θεσσαλίας, ΕΟΜΜΕΧ).

Διάγραμμα 5: Αριθμός καταρτιζομένων κατά τομέα

Πηγή: Ίδια επεξεργασία με βάση απολογιστικά στοιχεία προγραμμάτων (ΟΑΕΔ, Υπουργείο Απασχόλησης, Υπουργείο Ανάπτυξης, Περιφέρεια Θεσσαλίας, ΕΟΜΜΕΧ).

Διάγραμμα 6: Αριθμός καταρτιζομένων κατά επαγγελματική κατηγορία

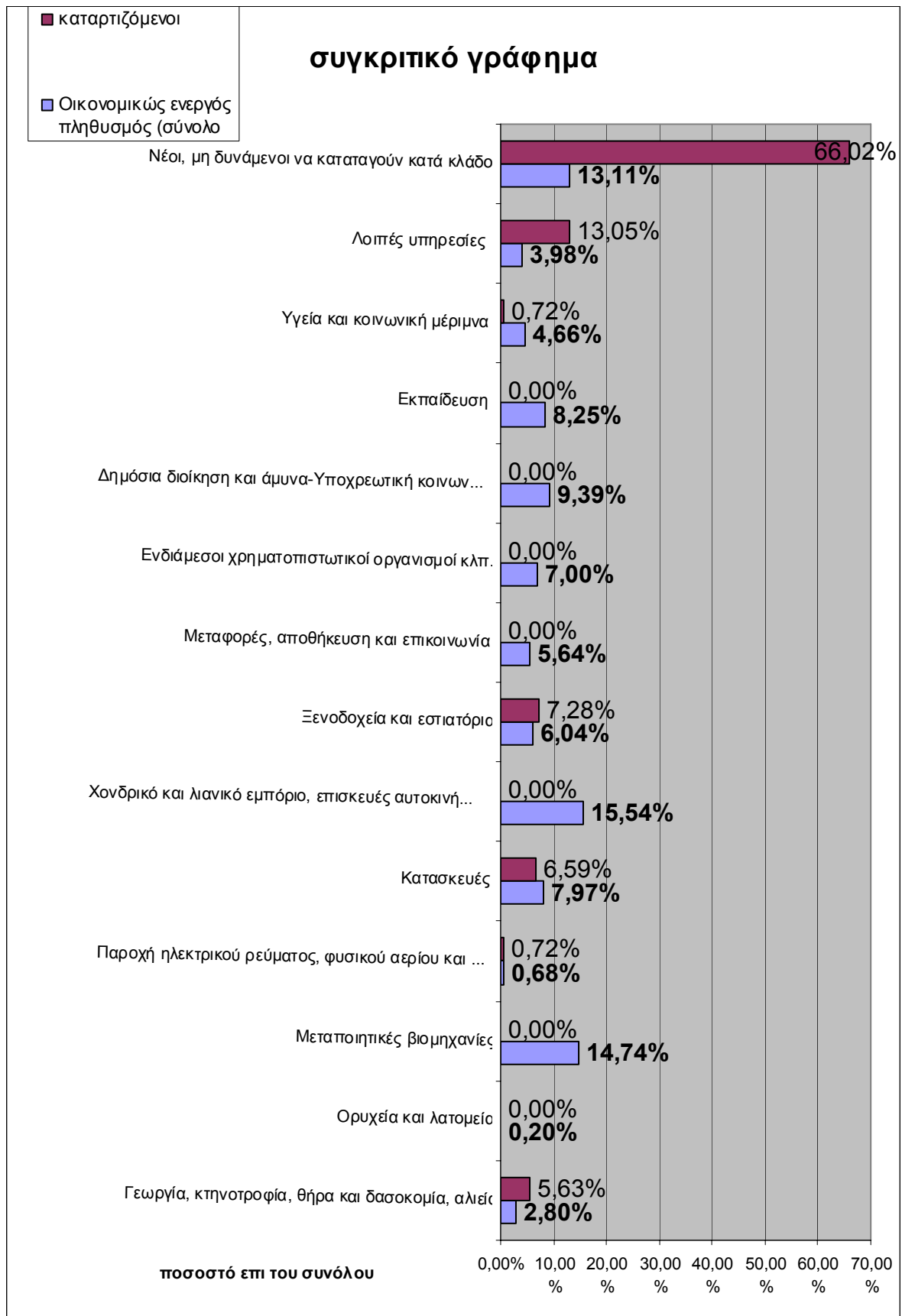

Πηγή: Ίδια επεξεργασία με βάση απολογιστικά στοιχεία προγραμμάτων (ΟΑΕΔ, Υπουργείο Απασχόλησης, Υπουργείο Ανάπτυξης, Περιφέρεια Θεσσαλίας, ΕΟΜΜΕΧ).

Από την ανάλυση καταδεικνύεται επίσης ότι από τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η επαγγελματική κατάρτιση **είναι η πραγματική της σύνδεση με τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς εργασίας**. Έχει παρατηρηθεί ότι οι άνεργοι που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ έχουν ένα συγκεκριμένο επαγγελματικό προφίλ αρκετά διαφορετικό από αυτό που προτείνουν τα προγράμματα. Ωστόσο αυτό δεν αποτελεί πάντοτε πρόβλημα αφού ρόλος της επαγγελματικής κατάρτισης αποτελεί ουσιαστικά η επανακατάρτιση των ανέργων σε νέα δυναμικά επαγγέλματα. Ωστόσο όπως φαίνεται από το συγκριτικό διάγραμμα το βασικότερο πρόβλημα είναι **η μη σύνδεση των προγραμμάτων κατάρτισης με την ήδη υπάρχουσα πραγματικότητα**. Όπως

φαίνεται από το παρακάτω διάγραμμα οι θέσεις κατάρτισης δεν παρουσιάζουν αρκετή συνάφεια (συσχέτιση) με την υπάρχουσα κλαδική διάρθρωση της οικονομίας (διάγραμμα 7) . Εδώ μπορούμε βέβαια να υποστηρίξουμε πως τα επιλεγμένα αντικείμενα κατάρτισης επιλέγονται με βάση την δυναμική τους σε βάθος χρόνου και με βάση μελλοντικές ανάγκες, ωστόσο θεωρείται αβέβαια η αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος που δεν επιτυγχάνει άμεση απορρόφηση στην αγορά εργασίας – με δεδομένο ότι στα περισσότερα επαγγέλματα και κυρίως αυτά που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες οι γνώσεις των καταρτιζομένων μετά από ένα σύντομο χρονικό διάστημα θεωρούνται ξεπερασμένες.

Διάγραμμα 7: Χαρακτηριστικά απασχόλησης σε σχέση με χαρακτηριστικά κατάρτισης

Πηγή: Ίδια επεξεργασία με βάση απολογιστικά στοιχεία προγραμμάτων

Άλλη ποιοτική μεταβλητή της επαγγελματικής κατάρτισης στην πόλη του Βόλου είναι το υψηλό ποσοστό συμμετοχής γυναικών στα προγράμματα κατάρτισης.

Αυτό το ποσοστό βρίσκεται σε αντιστοιχία με τον αριθμό των καταγεγραμμένων ανέργων γυναικών στο τοπικό γραφείο του ΟΑΕΔ όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 3: Αριθμός ανέργων κατά φύλο

ΜΑΓΝΗΣΙΑ		
Φύλο	Πλήθος Ανέργων	Ποσοστά
ΑΝΤΡΕΣ	2.065	26,84%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	5.629	73,16%
ΣΥΝΟΛΑ	7.694	100,00%

Πηγή: ΟΑΕΔ, (30/11/2005)

Βέβαια το μεγάλο ποσοστό συμμετοχής γυναικών επιβάλλει την προσαρμογή των προγραμμάτων σε επαγγέλματα που είναι περισσότερο φιλικά προς της απασχόληση των γυναικών. Πράγμα που δεν γίνεται πάντα. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε πρόγραμμα που αφορούσε την κατάρτιση ανέργων στην βιομηχανία (χειρισμό CNC εργαλειομηχανών) στο οποίο οι 14 από τους 17 καταρτιζόμενους ήταν γυναίκες. Αυτό το πρόγραμμα παρά την αρχική πρόθεση των ιδιοκτητών των επιχειρήσεων πρακτικής για απασχόληση καταρτιζομένων μετά το πέρας της κατάρτισης, ουσιαστικά δεν δημιούργησε καμία θέση απασχόλησης (γεγονός που οφείλεται στον μεγάλο αριθμό συμμετοχής γυναικών)

Στα προγράμματα **προώθηση της απασχόλησης** συμμετέχουν αναλογικά περισσότερες γυναίκες, σε σχέση με τους άντρες. Ωστόσο μόνο ένα μικρό ποσοστό (υπολογίζεται περίπου σε 5 %) του συνόλου των καταρτισθέντων βρίσκουν εργασία.

Από όλα τα παραπάνω φαίνεται πως ουσιαστικά τα προγράμματα κατάρτισης δεν έφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε σχέση με τον στόχο της απασχόλησης. Ωστόσο πρέπει να επισημάνουμε ότι δεν αμφισβητείται η χρησιμότητα γενικά της επαγγελματικής κατάρτισης αλλά περισσότερο αυτό πρέπει να λειτουργήσει ως μοχλός πίεσης για την δημιουργία και υλοποίηση στο μέλλον καλύτερων ή πιο στοχευμένων στις τοπικές συνθήκες προγραμμάτων κατάρτισης

Προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων

Στην πόλη μας υλοποιήθηκαν αρκετά προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων.

Σε αντίθεση με τα προγράμματα κατάρτισης ανέργων, η πρόσβαση στην δια βίου κατάρτιση των εργαζομένων είναι ομοιόμορφη ανάμεσα στα δύο φύλα.

Ένα ακόμη ποιοτικό χαρακτηριστικό των προγραμμάτων είναι ότι τα περισσότερα από αυτά αφορούν τον τριτογενή τομέα και κυρίως αφορούν αντικείμενα που σχετίζονται με την χρήση Η/Υ σε περιβάλλον γραφείο αλλά και θέματα οργάνωσης και ασφάλειας στους χώρους εργασίας⁴.

Σχέδια ολοκληρωμένων παρεμβάσεων

Αυτή την περίοδο υλοποιούνται δύο σημαντικά ολοκληρωμένα προγράμματα στον Δήμο Βόλου⁵ τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

1. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας

Το Σχέδιο αφορά την αναβάθμιση των δυτικών συνοικιών του Δήμου Βόλου, Νεάπολης και Παλαιών, με στόχο την οικονομική αναζωογόνηση, την κοινωνική στήριξη και την βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος. Αποτελεί μια ολοκληρωμένη πρόταση αστικών παρεμβάσεων για την περιοχή των Παλαιών και της Νεάπολης, με βάση τους ακόλουθους άξονες

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο και χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) παρουσιάζονται αναλυτικότερα παρακάτω:

- Συμβουλευτική, προϋπολογισμού 128.098 Ευρώ.
- Παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής σε 97 άνεργους της περιοχής.
- Δικτύωση φορέων, προϋπολογισμού 200.000 Ευρώ.
- Δράσεις δημοσιότητας - ευαισθητοποίησης πολιτών και ομάδων στόχου, προϋπολογισμού 303.986 Ευρώ.
- Κατάρτιση, προϋπολογισμού 98.280 Ευρώ.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού με ενέργειες κατάρτισης σε θέματα πολιτιστικά και νέων τεχνολογιών για 24 άτομα.
- Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες, προϋπολογισμού 79.236 Ευρώ.
- Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σε 45 άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση και επαγγελματική τους ένταξη.
- Ενίσχυση απασχόλησης, προϋπολογισμού 537.180 Ευρώ.

⁴ Τα προγράμματα κατάρτισης εργοδοτών σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας άλλωστε ήταν υποχρεωτικά για την πιστοποίηση των εργοδοτών ως τεχνικών ασφάλειας σε μικρές επιχειρήσεις χαμηλής επικινδυνότητας

⁵ Αντίστοιχα προγράμματα υλοποιούνται και στον Δήμο Νέας Ιωνίας. Οι ωφελούμενοι είναι 71 άτομα για τις αστικές παρεμβάσεις και 65 για τα ΤΠΑ, ωστόσο δεν γνωρίζουμε τον ακριβή αριθμό της κατανομής των θέσεων ανά κατηγορία. (ΝΘΕΕ κοκ)

- Προώθηση στην απασχόληση με ενίσχυση από τον ΟΑΕΔ για τη δημιουργία 79 νέων θέσεων απασχόλησης.

Πιο συγκεκριμένα θα εφαρμοστεί συμβουλευτική σταδιοδρομίας για 97 κατοίκους της περιοχής από εξειδικευμένους συμβούλους εργασίας του ΔΕΟΒ, που θα κατευθύνουν ανέργους σε θέσεις βιώσιμης απασχόλησης.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος της συμβουλευτικής στόχος είναι:

-33 άνεργοι να προωθηθούν σε νέες θέσεις εργασίας. (23 νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης και 10 νέες θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης) Επιχειρήσεις της περιοχής θα επιχορηγηθούν για να προσλάβουν ανέργους σε νέες θέσεις εργασίας.

-26 άνεργοι να προωθηθούν σε θέσεις εργασίας για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας. Η διάρκεια του προγράμματος είναι 9 μήνες και αφορά αποφοίτους δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέχρι 30 ετών.

-20 άνεργοι να προωθηθούν στην αυτοαπασχόληση. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επιχορήγηση ανέργων για την δημιουργία δικής τους μικρής επιχείρησης.

-24 άνεργοι να παρακολουθήσουν 2 προγράμματα κατάρτισης με θέμα τις νέες τεχνολογίες και τον πολιτισμό. Στόχος η ενίσχυση των επαγγελματιών τους προσόντων.

Οι κοινωνικές ομάδες που θα επωφεληθούν άμεσα από το Σχέδιο είναι: άνεργοι 18-60 ετών, ΑΜΕΑ, ατόμων μειονεκτικών ή ευπαθών κοινωνικά ομάδων όπως τσιγγάνοι, μέλη μονογονεϊκών οικογενειών, άνεργες γυναίκες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών που προέρχονται από την περιοχή παρέμβασης.

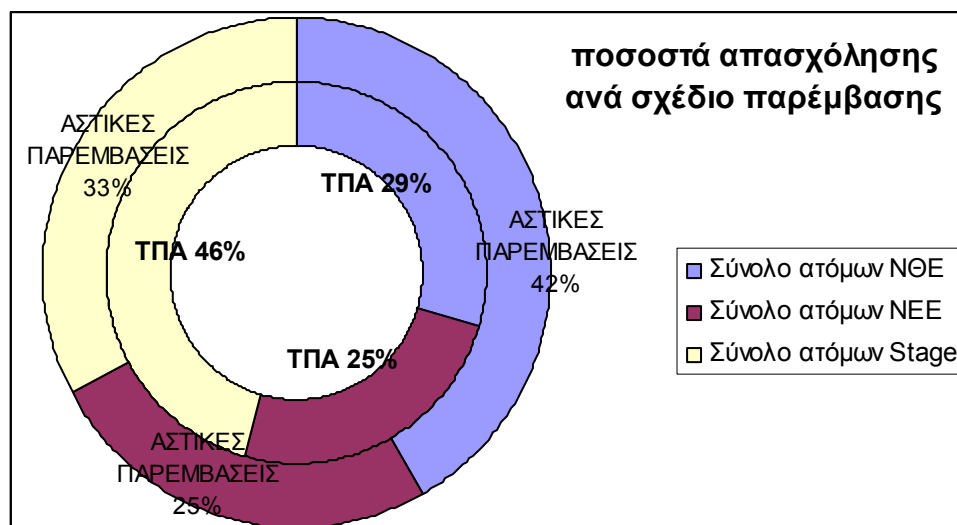
2. Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης στα πλαίσια του Μέτρου «Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης» (σχέδιο δράσης διαδρομές απασχόλησης)

Οι βασικοί τομείς παρέμβασης είναι ο τριτογενής τομέας της οικονομίας – Τουρισμός & Εμπόριο στην πλειοψηφία τους (20 & 18 θέσεις εργασίας αντίστοιχα) και ο δευτερογενής τομέας – περίπου 33 θέσεις σύνολο εκ των οποίων 29 θέσεις στο μέταλλο, από τους παραδοσιακούς κλάδους στο Νομό, ο οποίος αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης ενώ δύναται ταυτόχρονα να δώσει πολλές θέσεις εργασίας στην περιοχή.

Το σχέδιο προβλέπει– περί τις 15 θέσεις εργασίας στον κλάδο της κοινωνικής οικονομίας, ενώ ένας σημαντικός αριθμός θέσεων (47) προβλέπεται σε άλλους κλάδους της οικονομίας αριθμός θέσεων προβλέπεται σε άλλα. Οι τομείς παρέμβασης προέκυψαν από συντονισμένη διερεύνηση δύο παραμέτρων:

Συνοπτικά τα δύο σχέδια πρόκειται να δημιουργήσουν τις εξής θέσεις εργασίας

Διάγραμμα 8: Ποσοστά απασχόλησης ανά σχέδιο παρέμβασης

Πηγή: Ίδια επεξεργασία με βάση τα στοιχεία των προγραμμάτων

Γενικά αυτά τα προγράμματα πρόκειται να συμβάλουν αποφασιστικά στην απασχόληση αφού άλλωστε την αντιμετωπίζουν ολοκληρωμένα - όπως προδίδει και ο τίτλος - βασισμένα στο τρίπτυχο **συμβουλευτική – κατάρτιση – επιδότηση απασχόλησης**. Ειδικότερα δε για τα προγράμματα STAGE τα οποία δεν έχουν κανένα κόστος για τον εργοδότη τουλάχιστον οι θέσεις αυτής της κατηγορίας αναμένεται να καλυφθούν σε ποσοστό 100%. Σημαντικό πάντως σε κάθε περίπτωση είναι να δούμε μέσω ex-post αξιολόγησης αν αυτά θα δημιουργήσουν μόνιμες θέσεις εργασίας (δηλαδή και μετά το πέρας της επιδότησης των θέσεων εργασίας).

Κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL

Η κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL είναι ένα σημαντικό εργαλείο κοινωνικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL (όπως άλλωστε και τα περισσότερα Επιχειρησιακά Προγράμματα) είχε δύο κύκλους υλοποίησης. Τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν στο Α' κύκλο και εμπλέκουν σε μεγάλο βαθμό φορείς της πόλης. Από αυτά τα έργα την σημαντικότερη επίδραση στην πόλη είχε το έργο «**Ολοκληρωμένο σχέδιο – ανοιχτοί δρόμοι στην Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας**»⁶. Το έργο αυτό εντάσσεται στο Μέτρο 2.2. και αυτό από μόνο του αποτελούσε μια καινοτομία αφού είναι ουσιαστικά η πρώτη προσπάθεια της προσέγγισης της Κοινωνικής Οικονομίας σε τοπικό επίπεδο. Οι επιπτώσεις του σχεδίου στην απασχόληση και την κοινωνική ενσωμάτωση ήταν αρκετά σύνθετες. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ως σχέδιο που επιχειρεί την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω δημιουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων δεν πέτυχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα⁷. Στο

⁶ Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός ότι τον συγκεκριμένο σχέδιο ήταν από τα ελάχιστα σχέδια του Α' κύκλου με τοπική διάσταση αφού όλοι οι εταίροι της Αναπτυξιακής Σύμπραξης προέρχονταν ή δραστηριοποιούνταν στο Νομό Μαγνησίας

⁷ Ουσιαστικά τα περισσότερα σχέδια του Α' κύκλου του Μέρους 2.2. απέτυχαν να δημιουργήσουν νέα θέσεις απασχόλησης. Βασική αιτία ήταν δε η απουσία του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την Κοινωνική Οικονομία καθώς και η απουσία κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων προσαρμοσμένα στις ανάγκες των κοινωνικών επιχειρήσεων

πεδίο όμως των πολιτικών και των μεθοδολογικών εργαλείων (μελέτες, έρευνες κλπ.) η συνεισφορά του σχεδίου ήταν μεγάλη, ενώ η ωρίμανση της εταιρικής σχέσης οδήγησε στην υποβολή και έγκριση στο πλαίσιο του Β' κύκλου ενός σχεδίου με τον τίτλο «**Κοινωνική Αμφικτιονία**» στο οποίο θα αναφερθούμε εκτενέστερα παρακάτω. Άλλο σημαντικό σχέδιο με σημαντική τοπική διάσταση ήταν και το έργο «ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ». Στα πλαίσια αυτού του έργου συντάχθηκε ένα τοπικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση το οποίο θα δώσει το στρατηγικό πλαίσιο, στο οποίο θα κινηθεί κάθε νέα πρωτοβουλία για την απασχόληση σε επίπεδο τοπικό. Την ανάληψη της ευθύνης εκπόνησης του ΤΣΔΑ είχε για τον Δήμο Βόλου ο ΔΕΟΒ⁸

Όσον αφορά τα σχέδια του Β' κύκλου της ΚΠ EQUAL βλέπουμε μια στροφή στην Κοινωνική Οικονομία στο μέτρο που τρία από τα 10 συνολικά που εγκρίθηκαν για το Μέτρο 2.2. αν και εθνικής εμβέλειας έχουν σημαντική τοπική διάσταση, ενώ τα δύο συντονίζονται και από τοπικούς εταίρους (από το ΚΕΚΑΝΑΜ και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας). Τα έργα αυτά υλοποιούνται αυτή την περίοδο (βρίσκονται ήδη στην φάση έγκρισης των αναλυτικών σχεδίων δράσης τους) οπότε δεν είμαστε σε θέση να αξιολογήσουμε τις όποιες αναπτυξιακές ή κοινωνικές τους επιπτώσεις.

Προγράμματα κατάρτισης περιόδου 2006 – 2008⁹

Για την περίοδο 2006 – 2008 έχουν προκηρυχθεί και θα υλοποιηθούν για την Μαγνησία 45 προγράμματα κατάρτισης συνολικού προϋπολογισμού 3.134.744,02 €, που αφορούν 946 ωφελούμενους άνεργους διάφορων εκπαιδευτικών επιπέδων. Μία πρώτη ανάγνωση του πίνακα δείχνει την σαφή κατεύθυνση του μεγαλύτερου μέρους των προγραμμάτων στο θεματικό πεδίο «Επαγγέλματα πληροφορικής». Επίσης ένα ποιοτικό χαρακτηριστικό των προγραμμάτων πληροφορικής είναι η πιστοποίηση των προσόντων των καταρτιζομένων ως τμήμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας¹⁰.

Κοινωνική συνοχή – υποστηρικτικές υπηρεσίες

Στον τομέα της **Κοινωνικής συνοχής**, έχει υπάρξει μια σαφής προσπάθεια από τη μια στήριξης της απασχολησιμότητας των ευπαθών ομάδων και από την άλλη ενίσχυσης τόσο του εισοδήματος των ευπαθών ομάδων όσο και των παροχών υπηρεσιών προς αυτές. Έτσι, ενισχύθηκε η δημιουργία του Δικτύου Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών που υλοποιείται από τους φορείς της τοπικής

⁸ Το ΤΣΔΑ του Δήμου Βόλο είναι διαθέσιμο για μεταφόρτωση στη ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.deov.gr/pdf/research/2004tsda.pdf>

⁹ Στην ανάλυση των προγραμμάτων που αφορούν την περίοδο 2006 – 2008 σκόπιμα δεν συμπεριλάβαμε τα προγράμματα κατάρτιση του έργου: «ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ Β ΦΑΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 5.1 (ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ). Ο κύριος λόγος είναι ότι αν και έχουν ανακοινωθεί τα αποτελέσματα της Γνωμοδοτικής Επιτροπής (Ενδιάμεσο Αποτέλεσμα), εκκρεμεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά της Περιφέρειας Θεσσαλίας με αποτέλεσμα λόγω και των στενών χρονικών περιθωρίων την ακύρωση του διαγωνισμού.

¹⁰ Η πιστοποίηση γίνεται από φορείς πιστοποίησης όπως η ECDL, Vellum κ.ο.κ. Και στον προηγούμενο βέβαια κύκλο των προκηρύξεων της Κοινωνίας της Πληροφορίας υπήρχε η πιστοποίηση ωστόσο για τα έργα της πρώτης περιόδου δεν ήταν υποχρεωτική. Η πιστοποίηση γενικά ως διαδικασία αναμένεται να είναι κυρίαρχο χαρακτηριστικό και των προγραμμάτων κατάρτισης της επόμενης προγραμματικής περιόδου (Δ' ΚΠΣ) και θα επεκταθεί και σε άλλα θεματικά πεδία

αυτοδιοίκησης, καθώς και των δομών Κοινωνικής Φροντίδας με σκοπό κυρίως την πρόληψη εμφάνισης φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού.

Επιπλέον, υλοποιούνται δράσεις εξατομικευμένης προσέγγισης, επιδοματικών πολιτικών και παροχής εξατομικευμένων υπηρεσιών για συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων, όπως, μεταξύ άλλων, τα Άτομα με Αναπηρία, οι παλιννοστούντες, οι πρόσφυγες, οι αιτούντες άσυλο, οι Έλληνες τσιγγάνοι, οι εξαρτημένοι, οι φυλακισμένοι, τα θύματα του trafficking κ.λπ.

Τα προγράμματα και οι δομές που χρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ για χάρη της ανάλυσης ομαδοποιήθηκαν στα προγράμματα¹¹ που αφορούν στον Δήμο Βόλου και σε αυτά που αφορούν στο Δήμο Νέας Ιωνίας.

Και στους δύο μεγάλους Δήμους του ΠΣ υλοποιείται ένας μεγάλος αριθμός έργων με κύριο στόχο την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Ενδιαφέρον παρουσιάζει να σταθούμε στα εξής:

Στον Δήμο Νέας Ιωνίας υλοποιείται ένας μεγάλος αριθμός προγραμμάτων τα οποία **χρηματοδοτούνται απευθείας από την Κοινότητα**. Γενικά αυτά τα προγράμματα δημιουργούν πολλαπλασιαστική αξία (κοινωνική και οικονομική) για την πόλη με δεδομένο ότι αφορούν χρηματοδοτήσεις εκτός του ΚΠΣ, άρα οικονομικούς πόρους που εκταμιεύονται για το όφελος της πόλης πέρα από τα όποια αντίστοιχα εθνικά επιχειρησιακά προγράμματα.¹² Επιπλέον τα προγράμματα αυτά δίνουν την δυνατότητα μεταφοράς τεχνογνωσίας – μέσω των διακρατικών συνεργασιών - και ανταλλαγής καλών πρακτικών σε θέματα αντιμετώπισης φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού. Με βάση αυτές τις συνιστώσες θεωρούμε ότι η διεκδίκηση (στα πλαίσια της υποβολής προτάσεων από φορείς της πόλης) περισσότερων τέτοιων απευθείας χρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την πόλη του Βόλου, πρέπει να αποτελεί βασική πολιτική για την επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Και στους δύο μεγαλύτερους Δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος υλοποιείται μια σειρά από πολύ μεγάλα προγράμματα κοινωνικών υποδομών με μεγαλύτερη σπουδαιότητας των προγραμμάτων «Βοήθεια στο σπίτι» και παροχή «ΣΥΥ». Σαν μια πρώτη ανάγνωση της κατανομής των προγραμμάτων ανά ωφελούμενους μπορούμε να πούμε ότι παρέχονται σημαντικές υπηρεσίες, που όμως πρέπει να ενισχυθούν και να συμπεριλάβουν ακόμη περισσότερους. Π.χ το πρόγραμμα «βοήθειας στο σπίτι» που για την Ν. Ιωνία (β' κύκλος) αφορά 75 ηλικιωμένους, ενήλικες ΑμεΑ, κ.ά. / έτος, μπορεί να επεκταθεί ακόμη περισσότερο. Και αυτό αφορά το σύνολο των προγραμμάτων. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε

¹¹ Προγράμματα κοινωνικής μέριμνας όπως το «Βοήθεια στο σπίτι» υλοποιούν και οι άλλοι Δήμοι του Πολεοδομικού συγκροτήματος ωστόσο δεν υπάρχουν στοιχεία για το ύψος των χρηματοδοτήσεων αυτών των προγραμμάτων όσο και για τον αριθμό των ωφελουμένων.

¹² Αυτό βέβαια ισχύει και για την περίπτωση των κοινοτικών πρωτοβουλιών αλλά και των υπολοίπων Ευρωπαϊκών προγραμμάτων

ίσως και το πιο σημαντικό ότι δηλαδή τα προγράμματα αυτά πέρα από τις προφανείς θετικές επιδράσεις του στο κοινωνικό σύνολο παρουσιάζουν και ορισμένα προβλήματα με κυριότερο αυτό της αβέβαιης μελλοντικής χρηματοδότησης η οποία σε συνδυασμό με την μετατροπή των συμβάσεων σε αορίστου χρόνου μεγάλου αριθμού των εργαζομένων – μέσω του ΠΔ 164/2004 – **δημιουργεί οικονομική δυσπραγία των Δήμων**. Και εδώ κλείνουμε με αυτό που θεωρούμε το μεγαλύτερο πρόβλημα γενικά των προγραμμάτων. Οι κοινοτικοί και εθνικοί πόροι είναι χρήσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία τοπικών επιλογών και πολιτικών – οι οποίες υλοποιούνται κυρίως μέσω των δημοτικών επιχειρήσεων. Ωστόσο σε κάθε περίπτωση πρέπει να αντιμετωπίζονται με την λογική των έκτακτων πόρων και όχι να υποκαθιστούν τις όποιες δεσμεύσεις των Δήμων που έχουν αναλάβει – η πρόκειται να αναλάβουν - μέσω του τακτικού τους προϋπολογισμού απέναντι στους πολίτες.

Συμπεράσματα

Οι τοπικές κοινωνίες μέσω εταιρικών σχημάτων που περιλαμβάνουν Τοπική αυτοδιοίκηση, επιμελητήρια και ενώσεις επαγγελματιοβιοτεχνών, συνδικαλιστικούς φορείς και εργατικά κέντρα, συνομοσπονδίες ευπαθών κοινωνικών ομάδων, Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, ΜΚΟ κλπ. μπορούν να επιτύχουν αρκετά ικανοποιητικά αποτελέσματα σε σχέση με την επίτευξη μεγαλύτερων επιπέδων κοινωνικής συνοχής αλλά και την βελτίωση των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης.

Η θεσμική πυκνότητα των φορέων σε σχέση με την παροχή συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης αλλά και γενικότερα την παροχή υπηρεσιών κοινωνικού σκοπού δημιουργεί ένα ανθρώπινο δυναμικό στελεχών εξειδικευμένων σε θέματα κοινωνικού χαρακτήρα και αυτό κρίνεται θετικό για την πόλη και την ανάπτυξη της. Ωστόσο σε επίπεδο αποτελεσματικότητας, οικονομικής βιωσιμότητας και προστιθέμενης αξίας στη πόλη θα μπορούσε να επιτευχθεί μια διαφορετική κατάσταση (είτε μέσω συγχωνεύσεων ομοειδών επιχειρήσεων και την δημιουργία ΑΕ, είτε μέσω ενεργειών ουσιαστικής δικτύωσης και δημιουργίας εταιρικών σχημάτων και τυποποίηση των υπηρεσιών (partnerships, social franchising, δημιουργία brand name, ISO, clusters).

4.6. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ)

4.6.1 Πολιτιστικές Υποδομές

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Οι πολιτιστικοί χώροι μιας πόλης μπορούν να διακριθούν σε δύο κύριες **κατηγορίες**:

- 1) 'Εκπαιδευτικοί', π.χ. αρχαιολογικοί, εικαστικοί, μουσεία, βιβλιοθήκες
- 2) 'Καλλιτεχνικοί', π.χ. μουσικοί, θέατρα, κινηματογράφοι.¹³

Στην περίπτωση που υπήρχαν τα κατάλληλα πρωτογενή και δευτερογενή στοιχεία θα ήταν δυνατή και μια εναλλακτική ταξινόμηση που θα ακολουθούσε τη λογική των πολιτιστικών βιομηχανιών, δηλαδή παραγωγή, υποδομή, διανομή, κατανάλωση.¹⁴ Σε αυτή τη λογική εντάσσεται και η αξιοποίηση ερευνών πεδίου που έχουν γίνει στα πλαίσια διπλωματικών στο ΤΜΧΠΠΑ. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελούν τα 419 ερωτηματολόγια στα 25 DVD-Video Club στο ΠΣ Βόλου.¹⁵ Μια άλλη εναλλακτική ταξινόμηση, πάλι στην περίπτωση που υπήρχαν τα κατάλληλα πρωτογενή και δευτερογενή στοιχεία, θα ήταν με βάση έναν ευρύ ορισμό των «πολιτιστικών αποθεμάτων», ο οποίος περιλαμβάνει: δραστηριότητες και οργανισμούς σχετικούς με τις τέχνες και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, τους πολιτισμούς διαφόρων κοινωνικών ομάδων, την κληρονομιά, τοπικές αλλά και ευρύτερες αντιλήψεις για έναν τόπο, το φυσικό και τεχνητό περιβάλλον, την πολυμορφία και την ποιότητα των πολιτιστικών εξυπηρετήσεων και δραστηριοτήτων, και το φάσμα των τοπικών προϊόντων.¹⁶

Η περίπτωση των πολιτιστικών χώρων του Βόλου παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, διότι πρόκειται για μια πόλη με βαθιές ρίζες στην ιστορία και μια από τις λίγες επαρχιακές πόλεις με έντονη πολιτιστική δραστηριότητα. Ειδικότερα στο διάστημα από το Οκτώβριο 2005 και μετά δύο **νέα φαινόμενα** διαφοροποιούν το γενικό τοπίο του ελεύθερου χρόνου: α) η εμφάνιση 'πολυχώρων' (Τσαλαπάτα, Village Cinemas), β) η δυνατότητα της παρακολούθησης τουλάχιστον μιας ενδιαφέρουσας εκδήλωσης σχεδόν κάθε εβδομάδα. Τα δυο βασικά ερωτήματα που προκύπτουν (τα οποία θα απαντηθούν μόνο με έρευνα πεδίου) είναι: α) η ποικιλία και η ποιότητα των εκδηλώσεων και β) το ενδεχόμενο περαιτέρω επέκτασης των χώρων και δραστηριοτήτων θα μπορέσει να στηριχθεί στο υπάρχον κοινό ή πρέπει να δημιουργήσει νέο;

¹³ Δέφνερ, 1992

¹⁴ Pratt, 1997: 1960-1.

¹⁵ Κακλίδης, 2006

¹⁶ Bianchini, 1999: 41.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Οι αρχαιολογικοί χώροι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της πολιτισμικής κληρονομιάς του τόπου. Η προστασία, ανάδειξη και σωστή διαχείριση μπορεί να αποτελέσει αναπτυξιακό εργαλείο, όταν προσανατολίζεται με γνώμονα την αειφορία και το σεβασμό στη φυσιογνωμία της περιοχής. Στο πλαίσιο του 3^{ου} ΚΠΣ και του Περιφερειακού σκέλους Θεσσαλίας πραγματοποιούνται έργα για την προβολή και ανάδειξη του Μυκηναϊκού οικισμού (Ιωλκός) και για τη συντήρηση των αρχιτεκτονικών λειψάνων των νεολιθικών οικισμών Σέσκλου και Διμηνίου. Με συγχρηματοδότηση από το 3^ο ΚΠΣ και το Περιφερειακό σκέλος Θεσσαλίας πραγματοποιούνται εργασίες για την ανάδειξη του ανακτόρου Δημητριάδος, για την αποκατάσταση του αρχοντικού Γκλαβάνη, και την αποκατάσταση της οικίας του Παύλου Νιρβάνη.¹⁷

Οι αρχαιολογικοί χώροι του ΠΣ Βόλου έχουν μια ιδιαίτερη ιστορική σημασία, και αποτελούν από τους σημαντικότερους τουριστικούς πόρους. Στο μυχό του Παγασητικού Κόλπου, σε απόσταση 1,5 χιλιομέτρων νότια της σημερινής πόλης του Βόλου, βρίσκεται η **Δημητριάδα**. Ο χώρος που κατέλαβε η πόλη άρχισε να κατοικείται από το τέλος της νεολιθικής εποχής. Στην περίμετρο των τειχών της περιλαμβάνει ένα σημαντικό προϊστορικό οικισμό, τη Μαγούλα Πευκάκια, που χρονολογείται από το τέλος της νεολιθικής εποχής έως τα μυκηναϊκά χρόνια. Οι ανασκαφές που άρχισαν από το τέλος του 19ου αιώνα στην περιοχή και συνεχίζονται ακόμη, έχουν φέρει στο φως πολλά στοιχεία για τη ζωή και την οργάνωση της πόλης¹⁸.

Στις αρχές επίσης του 20ου αιώνα, στην περιοχή του **Σέσκλου**, εντοπίστηκε από τον αρχαιολόγο Βαλέριο Στάη ο σημαντικότερος έως σήμερα γνωστός νεολιθικός οικισμός στην Ελλάδα. Λίγο αργότερα (1901-1902) τον οικισμό αποκάλυψε ο Χ. Τσουντας στην κορυφή του χαμηλού λόφου Καστράκι. Ο οικισμός χρονολογείται μεταξύ του 5300 και του 4300 π.Χ. Η περίοδος αυτή, η οποία συμπίπτει με τη μέγιστη ακμή του νεολιθικού πολιτισμού της Θεσσαλίας, έγινε γνωστή ως 'Πολιτισμός του Σέσκλου'. Στην περιοχή βρέθηκαν ίχνη της Αρχαιότατης και της Αρχαιότερης Νεολιθικής περιόδου, όμως ο οικισμός ήκμασε κατά την Μέση Νεολιθική περίοδο. Κατά την εποχή αυτή εκτιμάται ότι το Σέσκλο έφτασε στο επίπεδο μεγάλης κώμης με έκταση έως 100 στρέμματα και πληθυσμό μερικών χιλιάδων ατόμων.

Ακόμη, ανασκαφές και έρευνες που άρχισαν ήδη από το 1881, δηλαδή μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας, έφεραν στο φως τα λείψανα προϊστορικού οικισμού σε έκταση περίπου 30.000τ.μ. στην περιοχή **Διμηνίου**, κωμόπολη της επαρχίας Βόλου, 5 χιλιόμετρα δυτικά του Βόλου. Ο νεολιθικός

¹⁷ ΤΜΧΠΠΑ, 2005: 7-70.

¹⁸ www.i-politismos.gr

οικισμός στο Διμήνι ιδρύθηκε στα μέσα της 5ης χιλιετίας. Τα αρχιτεκτονικά λείψανα που έφεραν στο φως οι ανασκαφές εκτείνονται πάνω σ' ένα χαμηλό λόφο, στις βορειοδυτικές παρυφές του σημερινού χωριού Διμήνι. Από τον οικισμό αυτό προέρχονται οι περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη πολεοδομική οργάνωση των οικισμών της νεότερης Νεολιθική περιόδου.

Πολύ σημαντικά είναι και τα ερείπια από την αρχαία ακρόπολη (Αϊ - Λιας) στα Γλαφυρά. Η ανακάλυψη της Δημητριάδας και των νεολιθικών οικισμών του Σέσκλου και του Διμηνίου έφερε στο φως πολύτιμα στοιχεία για τη ζωή, τις συνήθειες, τον πολιτισμό και την οργάνωση της νεολιθικής κοινωνίας και κυρίως βοήθησε στο σχηματισμό μιας ολοκληρωμένης αντίληψης για το νεολιθικό άνθρωπο. Σήμερα, οι περιοχές αυτές έχουν ανακηρυχθεί αρχαιολογικοί χώροι και προστατεύονται από το κράτος. Τα ευρήματα επιβλέπονται και συντηρούνται σε καθημερινή βάση από αρχαιολόγους. Επίσης, οι νεολιθικοί οικισμοί εντάχθηκαν στο «Πρόγραμμα Διατήρησης Αρχαιολογικών χώρων» και η ανασκαφή και συντήρησή τους χρηματοδοτήθηκαν από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.¹⁹

ΜΟΥΣΕΙΑ

Ο αριθμός και η ποικιλία των μουσείων στο ΠΣ Βόλου κρίνεται σχετικά ικανοποιητικός, ωστόσο παρατηρείται μια συγκέντρωση στο Δήμο Βόλου. Το **Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο** στο Βόλο αποτελεί ένα από τα παλαιότερα μουσεία της Ελλάδας, το κεντρικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Θεσσαλίας και, κατά συνέπεια, έναν από τους σημαντικότερους πολιτιστικούς και τουριστικούς πόρους του ΠΣ. Λειτουργεί από το 1909 και κτίστηκε με δωρεά του Αλεξίου Αθανασάκη. Πρόκειται για ένα νεοκλασικό ισόγειο κτίριο, που βρίσκεται στον Άναυρο, εντός διαμορφωμένου πάρκου και διαθέτει επιπλέον δύο υπόγειους χώρους. Το αρχικό κτίριο του Μουσείου αποφασίστηκε να επεκταθεί το 1998, κατόπιν πρωτοβουλίας του Δήμου και της Εφορείας Αρχαιοτήτων. Η επέκταση και η βελτίωση του Μουσείου είχε ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Ελλάδα 2004»-Υποπρόγραμμα: «Προβολή της χώρας- Πρόγραμμα Αναβάθμισης Τουριστικών Περιοχών». Το έργο ολοκληρώθηκε στις 3/8/2004 και ο νέος τρόπος έκθεσης των μόνιμων συλλογών έγινε με βάση σύγχρονες μουσειολογικές και μουσειοπαιδαγωγικές αντιλήψεις.²⁰

Το **Μουσείο Μεταξιού** στη Νέα Ιωνία αποτελεί έναν ακόμη χώρο με ιδιαίτερη ιστορία. Στο πρώτο τέταρτο του προηγούμενου αιώνα, το 1924, οι αδελφοί Γεώργιος και Αλέξανδρος Ετμεκτζόγλου, προερχόμενοι από τη Βιθυνία εγκαθίστανται στον αγρό Καραγιάννη και ιδρύουν το Μεταξουργείο «Φρύνη». Το 1995 το κτιριακό συγκρότημα χαρακτηρίστηκε διατηρητέο και ένα χρόνο αργότερα το εντάχθηκε στο πρόγραμμα URBAN για την αποκατάστασή του με σκοπό την υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης στον πυρήνα των προσφυγικών του Δήμου Νέας Ιωνίας και τη λειτουργία Μουσείου Προπολεμικής Μεταξοβιομηχανίας. Παράλληλα ο Δήμος Νέας Ιωνίας προχώρησε

¹⁹ ΤΜΧΠΠΑ, 2005: 7-70.

²⁰ Σισμάνη-Αδρύμη, 2003: 12-19 και *Εν Βόλω*, 2005α

στην αγορά των μηχανημάτων του εργοστασίου, τα οποία αφού συντηρήθηκαν τοποθετήθηκαν στο αποπερατωμένο πλέον κτίριο²¹. Η μελέτη του Μουσείου χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα **CultMark**.²² Το συγκρότημα περιλαμβάνει επίσης εργαστήρια παραγωγής, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, ραδιοφωνικό σταθμό, χώρο εκθέσεων, καφετέρια-εστιατόριο και υπαίθριο χώρο ο οποίος προσφέρεται για καλοκαιρινές εκδηλώσεις.²³

«**Το σπίτι με το τριαντάφυλλο**» ή αλλιώς το κόκκινο σπίτι, αποτελεί ένα ακόμη Μουσείο-Πινακοθήκη. Πρόκειται για ένα κτίριο με κόκκινους εξωτερικούς τοίχους και εξωτερικές τοιχογραφίες που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Βλαχάβα και Ανθίμου Γαζή. Είναι το σπίτι όπου έζησε η ζωγράφος Χρυσούλα Ζώγια και η οποία το παραχώρησε στο Δήμο Βόλου μετά το θάνατό της το 1992. Σήμερα ο χώρος στεγάζει τις δημιουργίες της ζωγράφου²⁴.

Λίγο πιο πριν, κατά το έτος 1988 ιδρύθηκε στο 1ο Λύκειο Βόλου το **σχολικό Μουσείο**. Η έκθεση σχολικών αντικειμένων ξεκίνησε μόλις το 1992. Το 1ο Λύκειο λειτούργησε για πρώτη φορά το 1881, ως 1ο Γυμνάσιο Βόλου. Κατόπιν πολλών μετακομίσεων στεγάστηκε τελικά μετά το 1955 στο Παγκύπριο Διδακτήριο επί της Κύπρου και Εθνικής Αντιστάσεως, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα.

Στην οδό Κοραή βρίσκεται το **Λαογραφικό Μουσείο του Λυκείου Ελληνίδων Βόλου**, το οποίο στεγάζεται σ' ένα διατηρητέο νεοκλασικό οίκημα του 1894. Ο χώρος αποτελεί δωρεά της ιδιοκτήτριας οικογένειας προς το Λύκειο Ελληνίδων²⁵.

Στον όροφο του κτιρίου του σιδηροδρομικού σταθμού Βόλου στεγάζεται το **Σιδηροδρομικό Μουσείο Θεσσαλίας**. Το κτίριο κτίστηκε από τον Εβανίστο Ντε Κίρικο, πατέρα του Τζιόρτζιο, το 1882. Το μουσείο θα συμπληρωθεί και με το υπαίθριο στεγασμένο Μουσείο των Σιδηροδρόμων, σε μια έκταση κοντά στο υφιστάμενο κτίριο²⁶.

Τέλος σχεδιάζεται να δημιουργηθεί το **Μουσείο της Πόλης του Βόλου** που θα στεγάζεται στο κτίριο της Παλιάς Καπναποθήκης Παπάντου, με είσοδο επί της οδού Φερρών. Το τριώροφο κτίριο, που βρίσκεται στην συνοικία Παληά, ή Άγιοι Θεόδωροι, ιδιοκτησίας της Ελένης Γρηγορίου Παπάντου, είχε περιέλθει στην κυριότητα της Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας του Δημοσίου.

Στην **Πορταριά** υπάρχει και το Μουσείο Κομπολογιού το κτίριο του οποίου παλαιότερα ήταν "ο Παλιός Φούρνος της Πορταριάς." Το μουσείο αυτό αποτελεί έναν εμπορικό χώρο ενώ ταυτόχρονα συνδυάζει στοιχεία λαϊκής παράδοσης και πολιτισμικής κληρονομιάς. Το 'μουσείο' διατηρεί συνεργασία με το

²¹ www.nea-ionia-today.gr

²² www.cultmark.org

²³ www.demka.gr

²⁴ Κουτής, 2003: 30-31

²⁵ Τσιλιβίδου, 2003

²⁶ Καραθάνου, 2003: 20-23

Μουσείο Κομπολογιού του Ναυπλίου, κάνοντας έτσι την αρχή για μία συνεργασία και δικτύωση των πόλεων σε επίπεδο ιδιωτικής πρωτοβουλίας, για την ανάπτυξη του τουρισμού.²⁷ Το Αρχοντικό Ζούλια λειτούργησε ως Επαγγελματική Σχολή Θηλέων και είναι το σημερινό Μουσείο Πορταριάς, στο οποίο λειτουργεί το Ιστορικό Αρχείο. Στο Κατηχώρι ο Δήμος έχει διαμορφώσει σε μουσείο το Δημοτικό Ελαιοτριβείο το οποίο διατηρεί τον παραδοσιακό τρόπο λειτουργίας με όλα τα μηχανήματα που χρησιμοποιούσαν από τον 19^ο αιώνα.²⁸ Στην Ανακασιά στο σπίτι του Χ. Κοντού λειτουργεί το Μουσείο Θεόφιλου.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Η έλλειψη εικαστικών χώρων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα σε σχέση με τις δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου. Ο σημαντικότερος είναι το **Κέντρο Τέχνης Τζιόρτζιο Ντε Κίρικο** που εγκαινιάστηκε το 1990. Ο εκθεσιακός του χώρος καταλαμβάνει το ισόγειο και τον ημιόροφο (200 τ.μ.). Ο χώρος φέρει το όνομα του ζωγράφου, συγγραφέα, φιλοσόφου και ποιητή Τζιόρτζιο Ντε Κίρικο, που γεννήθηκε το 1888 στο Βόλο και έζησε εδώ τα πρώτα παιδικά του χρόνια²⁹. Στους υπόλοιπους τρεις ορόφους στεγάζεται η Συλλογή του Αλέκου Δάμτσα η πλήρης ονομασία της οποίας είναι «**Μουσείο Αλέκου Κ. Δάμτσα**», δεν πρόκειται όμως για μουσείο. Ονομάστηκε έτσι σύμφωνα με την επιθυμία του δωρητή της συλλογής στο Δήμο Βόλου³⁰.

Ως εικαστικοί χώροι λειτουργούν και η σοφίτα στο Κτίριο Σπήρερ, ο Δίαυλος (βλέπε 4.6.1.9) και Το Μεταξουργείο (βλέπε 4.6.1.3). Ο Δήμος Νέας Ιωνίας διαθέτει και Στέκι Ζωγραφικής-Κεραμικής (Μυριωφύτου και Προύσσης στο πρώην Τουριστικό Περίπτερο). Ο Δήμος Αγριάς διαθέτει Αίθουσα Εκθέσεων (στο Πορφυρογένειο Πολιτιστικό Κέντρο)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Η υποδομή σε σχέση με τις βιβλιοθήκες κρίνεται σχετικά προβληματική. Δεν γίνεται αναφορά εδώ στις σχολικές βιβλιοθήκες οι οποίες, ως υποδομή, θεωρούνται ότι ανήκουν στην εκπαίδευση. Η **Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας** συγκέντρωσε το υλικό από τις βιβλιοθήκες των Τμημάτων του Βόλου και λειτουργεί από το 2005 στο πλήρως ανακατασκευασμένο κτίριο της πρώην Τράπεζας Αθηνών στο κέντρο της πόλης δίπλα στο Κέντρο Τέχνης Τζιόρτζιο Ντε Κίρικο³¹. Το κτίριο στέκει εκεί από το έτος 1894 και μαρτυρεί τα πρώτα χρόνια της βιομηχανικής ανάπτυξης της πόλης και τη πλήθος των τραπεζών που λειτουργούσαν τότε³².

²⁷ www.aroundpelion.com/travel-gr.html

²⁸ www.portaria.gr

²⁹ ΔΗ.Κ.Ι.

³⁰ Δραντάκη, 2003: 24-29

³¹ www.uth.gr

³² Πρώτη, 2001: 42

Στο Πανεπιστήμιο ανήκει επίσης και το **Λαογραφικό Κέντρο Κίτσου Μακρή** που αποτελεί την κατοικία του ομώνυμου λαογράφου, το οποίο δόθηκε στο ίδρυμα κατόπιν δωρεάς της οικογένειας Μακρή. Το Μουσείο περιλαμβάνει τη συλλογή και το προσωπικό αρχείο του Κίτσου Μακρή, καθώς και έργα του ζωγράφου Θεόφιλου Χατζημιχαήλ. Το κτίριο κτίστηκε το 1955³³.

Υπάρχει και η Δημοτική Βιβλιοθήκη, η Λαϊκή Βιβλιοθήκη (Κωνσταντά και Αντωνοπούλου), η Βιβλιοθήκη Τρεις Ιεράρχες ενώ βιβλιοθήκη διαθέτει και ο Δίαυλος (βλέπε 4.6.1.9). Δημοτική Βιβλιοθήκη υπάρχει και στη Νέα Ιωνία (στο ημιτελές Πολιτιστικό Κέντρο).

'ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ' ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΘΕΑΤΡΑ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ένα βασικό πρόβλημα είναι ότι η έντονη παρουσία της πόλης στα θεατρικά δρώμενα έρχεται σε αντίθεση με το μικρό αριθμό των αντίστοιχων θεατρικών χώρων που διαθέτει, οι οποίοι είναι και αυτοί συγκεντρωμένοι στο Δήμο Βόλου. Βασική αίθουσα θεατρικών, και όχι μόνο, εκδηλώσεων αποτελεί το **Δημοτικό Θέατρο Βόλου**. Τα εγκαίνια του κτιρίου έγιναν το 1989, δέκα χρόνια μετά την επίπονη προσπάθεια έναρξης του εγχειρήματος. Η πρεμιέρα έγινε από την Εθνική Λυρική Σκηνή³⁴. Το Θέατρο βρίσκεται στην πλατεία Ρ. Φεραίου. Έχει τη μεγαλύτερη σκηνή των Βαλκανίων και χωρητικότητα περίπου 1000 θέσεων. Το παλιό Δημοτικό Θέατρο (1897) ήταν από τα σημαντικότερα της εποχής του όπως της Σμύρνης, Κωνσταντινούπολης, Θεσσαλονίκης. Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1994.³⁵ Δίπλα στο κλειστό θέατρο υπάρχει και υπαίθριο ('Μελίνα Μερκούρη').

Άλλος βασικός χώρος θεατρικών δρώμενων είναι και το **Θερινό Δημοτικό Θέατρο Νέας Ιωνίας** που χωροθετείται στο Δημοτικό Πολιτιστικό Πάρκο. Πρόσθετοι χώροι παραστάσεων αποτελούν το Κτίριο Σπήρερ και η σκηνή του Κέντρου Μουσικού Θεάτρου στην Παλιά Ηλεκτρική (βλέπε Τμήματα 4.6.1.9. και 4.6.1.8.).

Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι στην περιοχή λειτουργούν πολλές θεατρικές ομάδες (ερασιτεχνική ομάδα Καλλιτεχνικού Οργανισμού Δήμου Βόλου, ερασιτεχνική ομάδα Καλλιτεχνικού Οργανισμού Δήμου Νέας Ιωνίας, ομάδες Δικηγορικού Συλλόγου, Ιατρικού Συλλόγου, φοιτητών Σχολής Επιστημών του Ανθρώπου, κ.ά.).

Στα πλαίσια του Καλλιτεχνικού Οργανισμού Δήμου Βόλου (ΚΟΔΒ), λειτουργεί από το 2003 **Δραματική Σχολή** αναγνωρισμένη από το Υπουργείο Πολιτισμού, η οποία αποτελεί και την πρώτη επαρχιακή σχολή του είδους της. Το κτίριο βρίσκεται στη συμβολή των οδών Γλάδστωνος και Ρήγα

³³ Χαγιαλά, 2003: 108-109

³⁴ Πρώτη, 2001: 114

³⁵ www.volos-city.gr

Φεραίου, σ' ένα νεόκτιστο συγκρότημα, στο ισόγειο του οποίου λειτουργούν κλειστές αθλητικές εγκαταστάσεις³⁶. Η Δραματική Σχολή, όπως και οι Σχολές Μουσικής και Χορού (βλέπε 4.6.1.8), ουσιαστικά κατατάσσονται στους Έκπαιδευτικούς Πολιτιστικούς Χώρους, αλλά συμπεριλαμβάνονται στους αντίστοιχους καλλιτεχνικούς χώρους κυρίως για λόγους ευκολίας ομαδοποίησης.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΛΕΣΧΕΣ

Η υποδομή σε σχέση με τους κινηματογράφους ήταν προβληματική μέχρι την έναρξη των Village Cinemas. Ο πρώτος κινηματογράφος ήταν το **Αχιλλειον** που εγκαινιάστηκε το 1925 και για 65 χρόνια αποτέλεσε την κυριότερη αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων. Η στέγη του, στοιχείο πρωτοφανές για τα δεδομένα της εποχής, ανοιγόκλεινε ανάλογα με τις περιστάσεις. Ο χώρος σταμάτησε να λειτουργεί το 1990, οπότε και εγκαταλείφθηκε μέχρι το 1999 που επαναλειτούργησε ως κινηματογράφος με δυο αίθουσες (266 και 192 θέσεων) και καφετέρια.³⁷

Η **Εξωραϊστική Λέσχη Βόλου** υπήρξε άλλος ένας χώρος κινηματογραφικών και θεατρικών δρώμενων. Κτίστηκε το 1894 και χρησιμοποιήθηκε ως κατοικία του επιχειρηματία Ιωάννη Σαραφόπουλου. Την περίοδο της δεύτερης Τουρκικής κατοχής (1897-1898) χρησιμοποιήθηκε ως Διοικητήριο των Τούρκων. Το 1923 το κτίριο κληροδοτήθηκε από την κόρη του Σαραφόπουλου, Μελπομένη, στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Κέντρο Αναψυχής και Εξωραϊσμού Πηλίου». Το 1933 περιήλθε στην κατοχή της Τράπεζας Θεσσαλίας, η οποία το μεταβίβασε με τη σειρά της το 1937 στο σωματείο «Κέντρο Κοινωνίας Βόλου». Το τελευταίο στέγασε εκεί τη λεγόμενη «Λέσχη Βόλου» και διατηρεί την κυριότητα του κτιρίου μέχρι και σήμερα. Την περίοδο του μεσοπολέμου ο χώρος αποτέλεσε κέντρο της πολιτιστικής ζωής του Βόλου. Στους σεισμούς του 1955 κινδύνευσε με κατεδάφιση λόγω των μεγάλων ζημιών που υπέστη. Τελικά διατηρήθηκε το υπόγειο και ανακατασκευάστηκαν οι όροφοι (1956-1958). Σήμερα στους ορόφους λειτουργεί η Λέσχη Βόλου, στο ημιυπόγειο, εστιατόριο και στον ακάλυπτο χώρο, ο κινηματογράφος «Εξωραϊστική».³⁸ Μέχρι στιγμής αποτελεί το μοναδικό θερινό κινηματογράφο της πόλης αριθμός που δεν είναι καθόλου ικανοποιητικός για μια πόλη με τον πληθυσμό και τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά του Βόλου.

Ο κινηματογράφος «**Lido**», μαζί με την Εξωραϊστική και το Αχιλλειον, είναι οι μόνοι που κατάφεραν να φτάσουν ως τις μέρες μας. Το «Lido» κτίστηκε το 1960 στη θέση που σήμερα βρίσκεται το ξενοδοχείο Ηλέκτρα (οδού Τοπάλη) και το 1978 μεταφέρθηκε στη συμβολή των οδών Κ. Καρτάλη και Γαλλίας, όπου βρίσκεται μέχρι και σήμερα (με δύο αίθουσες συνολικής χωρητικότητας 640 θέσεων).³⁹

³⁶ www.volos-city.gr

³⁷ ΔΗ.Κ.Ι. και *Εν Βόλω*, 2005δ: 34

³⁸ ΔΗ.Κ.Ι.

³⁹ Σουβατζής, 2002 και *Εν Βόλω*, 2005δ: 35

Το Δεκέμβριο 2005 εγκαινιάστηκε στα Παλαιά το συγκρότημα πολυκινηματογράφων **Village Cinemas**. Σε αυτό λειτουργούν τέσσερις κινηματογραφικές αίθουσες και επιπλέον διαθέτει τους ακόλουθους χώρους: Village Juice Time Bar, Village Movie Store, Planet Bowling 12 διαδρόμων, Coral Reef Café, Plus Restaurant.⁴⁰ Ένα ζήτημα είναι αν από μόνο του το κοινό του Βόλου αρκεί να το στηρίξει με το δεδομένο ότι σε επίπεδο Νομού και/η Περιφέρειας, και σε όχι απαγορευτική χρονοαπόσταση γι αυτό το είδος χώρου, υπάρχει το Ster Θεσσαλία στη Λάρισα με μεγαλύτερη ποικιλία υποδομών.

Το **bowling** είναι μια ιδιαίτερη περίπτωση διότι, αν και ουσιαστικά αποτελεί μια αθλητική δραστηριότητα, στις περισσότερες περιπτώσεις συνδυάζεται με άλλες ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Σε έρευνες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια σε φοιτητές του ΤΜΧΠΠΑ η έλλειψη χώρων bowling είχε αξιολογηθεί ως ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα αναφορικά με δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου στη πόλη. Το ζήτημα είναι ότι άνοιξαν δύο χώροι bowling με μικρή χωρική και χρονική απόσταση. Το Strike Bowling Center βρίσκεται στους Αγίους Αναργύρους και διαθέτει 16 διαδρόμους σε δύο ορόφους, αμερικάνικα μπιλιάρδα, γαλλικό μπιλιάρδο, τραπέζια ring rone, ποδοσφαιράκια, air hokey, παιδότοπο, εστιατόριο και δωρεάν parking.⁴¹

Μια σημαντική επίπτωση της εμφάνισης των Village Cinemas είναι η δυναμική που δημιουργείται στα **Παλαιά** με τη δυνατότητα συνδυασμού τους με το Εμπορικό Κέντρο Old City (που έχει ξεκινήσει με αρκετά προβλήματα) και με τον Πολυχώρο Palaia στο πλινθοκεραμοποιείο Τσαλαπάτα (βλέπε 4.6.1.9). Μάλιστα επειδή και ο Πολυχώρος των Village ονομάζεται PALAIA, συχνά δημιουργείται η λανθασμένη εικόνα στον Τύπο (ειδικά τον Αθηναϊκό) ότι Village και Τσαλαπάτα αποτελούν ένα ενιαίο χώρο. Τα αν αυτοί οι χώροι, σε σχέση με άλλους χώρους ψυχαγωγίας και φαγητού, οδηγήσουν σε συνθήκες δημιουργίας 'πολιτιστικής συνοικίας' (cultural quarter) και/ή 'πολιτιστικού cluster' είναι κάτι που θα φανεί σε βάθος χρόνου (τουλάχιστον πενταετίας).

Εκτός από τον ιδιωτικό τομέα σημαντικό ρόλο στην τοπική διάδοση και ανάπτυξη του κινηματογράφου παίζει και ο εθελοντικός (ή 'τρίτος') τομέας, κυρίως διαμέσου της λειτουργίας **κινηματογραφικών λεσχών και ομάδων**. Σήμερα λειτουργεί (στο Μεταξουργείο) μόνο η πολύ δραστήρια Κινηματογραφική Κοινότητα Νέα Ιωνίας, ενώ από το 1961 μέχρι το 1998 λειτουργούσε η Κινηματογραφική Λέσχη Βόλου, από το 1996-2004 λειτούργησε η Ομάδα «Κάμερα» στο Δίαυλο, και από το 1995 μέχρι το 1998 η ομάδα «Φίλοι του Σινεμά».⁴²

⁴⁰ www.villagecinemas.gr

⁴¹ www.strikeinc.gr/bowling2

⁴² *Εν Βόλω*, 2005δ.

ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΟΡΟΥ

Η ιδιομορφία των μουσικών δραστηριοτήτων είναι ότι, αν και ουσιαστικά απαιτούν ειδικούς χώρους, μπορούν να πραγματοποιηθούν και σε άλλους χώρους, οπότε και η έλλειψη ειδικών χώρων δεν προδικάζει την απουσία μουσικών εκδηλώσεων.

Κατά τη δεκαετία του '90 επίσης, ιδρύθηκε το **Κέντρο Μουσικού Θεάτρου** (ΚΕΜΘ), το οποίο στεγάστηκε στο κτίριο της **Παλιάς Ηλεκτρικής**, στη διασταύρωση των οδών Ρήγα Φερραίου και Κουταρέλια. Η Ηλεκτρική Εταιρεία Βόλου ιδρύθηκε το 1911 και η αναπτυξιακή της πορεία διεκόπη κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.⁴³ Μέχρι τη δεκαετία το '80 η Παλιά Ηλεκτρική χρησιμοποιούνταν από τη ΔΕΗ, οπότε και κρίθηκε διατηρητέα και το 1994 αγοράστηκε από το Δήμο Βόλου. Με την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης των εργασιών το κτίριο χωρίστηκε σε δύο τμήματα, στο ένα εκ των οποίων στεγάστηκε η Δημοτική Σχολή Χορού και στο άλλο το Κέντρο Μουσικού Θεάτρου.⁴⁴

Η **Φιλαρμονική του Δήμου Βόλου** αποτελεί ουσιαστικά την μετεξέλιξη της «Φιλαρμονικής Βόλου», η οποία προήλθε από το πρώτο άτυπο σχήμα πνευστών που ιδρύθηκε το 1920 από Βολιώτες και Κερκυραίους φιλόμουςους. Μετά τη σύντομη διάλυσή του ιδρύθηκε το 1924 ο Σύλλογος της «Φιλαρμονικής Βόλου». Μέσα από μια πολυκύμαντη πορεία διαρκών μεταλλαγών και αναζητήσεων της η «Φιλαρμονική Εταιρεία» εντάχθηκε το 1946 στον τότε Δήμο Παγασών και το 1948 συστήνεται πλέον ως ανεξάρτητο Δημοτικό Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, με τον τίτλο «Η Φιλαρμονική Δήμου Παγασών». Το 1954, εντάσσεται στο Δήμο Βόλου, με την επωνυμία «Φιλαρμονική Δήμου Βόλου». Σήμερα, στεγάζεται σε νέο ανακαινισμένο κτήριο του Δήμου Βόλου, ειδικά διαμορφωμένο για τις ανάγκες της, στη συνοικία των Παλαιών (Παπακυριαζή 16 και Λήμνου). Η Συμφωνική Ορχήστρα Βόλου Ιδρύθηκε από τον Καλλιτεχνικό Οργανισμό Δήμου Βόλου το 1992.⁴⁵

Το κτίριο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος περιήλθε το 1969 στην ιδιοκτησία του Δήμου Βόλου και έκτοτε στεγάζει το **Δημοτικό Ωδείο**. Το κτίριο θεμελιώθηκε το 1885 με την απελευθέρωση του Βόλου από τους Τούρκους και έκτοτε λειτούργησε ως τράπεζα. Με το σεισμό του 1955 κατεδαφίστηκε ο α' όροφος του κτίσματος και χάθηκε όλος ο εσωτερικός διάκοσμος με ζωγραφιές.⁴⁶ Δημοτικό Ωδείο υπάρχει και στη Νέα Ιωνία (στεγάζεται στο Δημαρχείο).

Σήμερα στο Βόλο λειτουργούν αρκετοί ιδιωτικοί χώροι εκμάθησης μουσικής και συγκεκριμένα το Ωδείο Φουντούλη, το Ωδείο Καρκάλα, καθώς και το Ωδείο Φράνς Λιστ. Λειτουργούν επίσης και οι ιδιωτικές σχολές χορού της Μίτσης Λαούδη (Πλαστήρα 18), της Θάλειας Παναγιωτίδου (Σπυριδίδη 30) και της Βάσως Τηλιοπούλου (Αγ.Νικολάου 55).

⁴³ ΔΗ.Κ.Ι.

⁴⁴ Χαστάογλου, 2002: 210

⁴⁵ www.volos-city.gr

⁴⁶ ΔΗ.Κ.Ι.

Ως χώροι συναυλιών λειτουργούν και τα Δημοτικά Θέατρα (υπαίθριο και κλειστό). Ο Δήμος Νέας Ιωνίας διαθέτει και Τμήμα Παραδοσιακών Χορών (Σταδίου και Μανδηλαρά). Ο Δήμος Αγριάς διαθέτει Δημοτική Χορωδία.

ΑΛΛΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Το πρώτο από τα βιομηχανικά κτίρια της πόλης που αποκαταστάθηκε με σκοπό να στεγάσει πολιτιστικές, συνεδριακές και εκθεσιακές δραστηριότητες, ήταν η καπναποθήκη **Σπήρερ**⁴⁷, η οποία βρίσκεται επί της οδού Μικρασιατών και Μακρινίτσης. Το κτίριο κτίστηκε από την εταιρεία «Έρμαν Σπήρερ και ΣΙΑ» το 1927 και στέγασε τις δραστηριότητες της εταιρείας μέχρι τον πόλεμο του '40. Την περίοδο 1944-1947 στέγασε το Εργατικό Κέντρο Βόλου, ενώ αργότερα αποτέλεσε την έδρα του Στρατοδικείου. Μετέπειτα νοικιάστηκε από την καπνεμπορική επιχείρηση Ηλία Κοέν και τη δεκαετία του '80 αγοράστηκε από τα ΚΤΕΛ Μαγνησίας⁴⁸. Το κτίριο κηρύχθηκε διατηρητέο από το Υπουργείο Πολιτισμού το 1985 και αγοράστηκε από το Δήμο το 1988⁴⁹. Σήμερα λειτουργούν εκεί δημοτικές υπηρεσίες και Οργανισμοί, όπως το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης (ΔΗ.Κ.Ι.), η Σχολή Μπουζουκιού του Δημοτικού Ωδείου και τα Τμήματα Φωτογραφίας και Συντήρησης του Δημοτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.).⁵⁰

Στην πόλη λειτουργεί και το Εκθεσιακό Αθλητικό Κέντρο (Πεδίο Άρεως), το Στέκι Παιδιού (στην Κασσαβέτη με Γαλλίας), και τα ακόλουθα πολιτιστικά κέντρα: το Πνευματικό Κέντρο Ιεράς Μονής Δημητριάδος, το Κέντρο Αγ. Αναργύρων, το Κέντρο Χιλιαδούς, το Κέντρο Νέας Δημητριάδας και το Κέντρο Αγ. Γεωργίου.⁵¹

Επίσης στο κέντρο της πόλης (Τοπάλη με Δημητριάδος), λειτουργεί ένας ακόμη πολιτιστικός χώρος με την επωνυμία **Δίαυλος**. Στις αίθουσές του διδάσκεται χορός και φωτογραφία, ενώ λειτουργούν επίσης και μια βιβλιοθήκη, ένας εκθεσιακός χώρος και ένα κέντρο ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Το 1993 περιήλθαν στην ιδιοκτησία του Δήμου Βόλου οι αποθήκες του **Ελληνικού Οργανισμού Καπνού** στη συνοικία Καραγάτς (μεταξύ των οδών Κύπρου, Β. Κατράκη και Κουρουνιώτη). Με μελέτη της ΔΕΜΕΚΑΒ οι εγκαταστάσεις ανακαινίστηκαν και μετατράπηκαν σε αθλητικό και πολιτιστικό κέντρο, το 1998.⁵²

Το πλινθοκεραμοποιείο **Τσαλαπάτα** βρίσκεται στη συνοικία των Παλαιών. Κτίστηκε το 1925 από τους αδελφούς Τσαλαπάτα και λειτούργησε για πενήντα χρόνια. Μετά το κλείσιμο του εργοστασίου, το

⁴⁷ Χαστάογλου, 2002: 209-210

⁴⁸ ΔΗ.Κ.Ι.

⁴⁹ Χαστάογλου, 2002: 209-210

⁵⁰ ΔΗ.Κ.Ι.

⁵¹ www.volos-city.gr

⁵² Χαστάογλου, 20

κτίριο διατηρήθηκε σε καλή κατάσταση μέχρι το 1995, οπότε και αγοράστηκε από το Δήμο Βόλου στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος URBAN. Με την ένταξή του στο πρόγραμμα χρηματοδότησης, δρομολογήθηκε η αποκατάσταση των κτιρίων και η αλλαγή της χρήσης τους, στοχεύοντας στη δημιουργία ενός σύγχρονου πολιτιστικού και ψυχαγωγικού συγκροτήματος αφιερωμένου στη βιομηχανική και χειροτεχνική παράδοση, καθώς και στην καλλιτεχνική δημιουργία⁵³ το οποίο περιλαμβάνει:

- ο Μουσείο Βιομηχανικής Ιστορίας (προβλέπεται να εγκαινιαστεί το 2006)
- ο 20 χειροτεχνικά εργαστήρια, εκθετήρια και μικρά εμπορικά καταστήματα για παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής.
- ο Χώρους εκθέσεων και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, βιβλιοθήκη, αίθουσα video-wall και κινηματογράφο.
- ο Χώρους αναψυχής (καφέ, εστιατόριο, ουζερί).⁵⁴

Την αποκατάσταση και τη λειτουργία του συγκροτήματος ως Πολυχώρο Τσαλαπάτα Palatia την έχουν αναλάβει το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Πειραιώς μαζί με την εταιρεία ΓΕΚ. Έχει ήδη κατασκευαστεί μια 'Πλατεία Γεύσης' (που συμπεριλαμβάνει διάφορους χώρους φαγητού). και ένα νυκτερινό κέντρο διασκέδασης. Επίσης, στον περιβάλλοντα χώρο του συγκροτήματος θα δημιουργηθεί βοτανικός κήπος, ενώ σε χώρο στάθμευσης 110 θέσεων έχει μετατραπεί η έκταση μεταξύ του Τσαλαπάτα και του Γηπέδου του Μαγνησιακού.⁵⁵

Άλλο ένα παλιό κτίριο που προσφέρεται για πολιτιστικές χρήσεις στην πόλη του Βόλου είναι η πεντάωροφη καπναποθήκη Αλαμανή πίσω από το Δημαρχείο, η οποία μπορεί να μετατραπεί σε Δημοτική Πινακοθήκη. Η ζώνη του σιδηροδρομικού σταθμού, με τις υφιστάμενες κτιριακές εγκαταστάσεις της και τη λειτουργία ενός υποτυπώδους μουσείου, μπορεί να αξιοποιηθεί περισσότερο.⁵⁶ Σ' αυτό θα συντελέσει και η επαναλειτουργία του σταθμού του Μικρού Τραίνου στον Άναυρο.

Στην **Αγριά** υπάρχει το Πορφυρογένειο Πολιτιστικό Κέντρο το οποίο διαθέτει και αμφιθέατρο. Άλλοι χώροι εκδηλώσεων είναι: το Αμφιθέατρο Γεωργιάδειου-2^{ου} Δημοτικού Σχολείου, η Αίθουσα Εκδηλώσεων Τ.Ε.Ε. Αγριάς, η πλατείας Ελευθερίας Παραλίας Αγριάς και η Πλατεία Δράκειας.⁵⁷

Άλλα **στοιχεία του πολιτιστικού αποθέματος** στο ΠΣ Βόλου είναι: ο φούρνος του Βελέντζα (ζωγραφιές Θεόφιλου), τα μπαράκια του χειμάρρου Αναύρου (σχέδια Ντε Κίρικο), το καφενείο Ζέρβα (που διατηρείται σε παραδοσιακή μορφή λαϊκού καφενείου) στην Άλλη Μεριά, το Κέντρο

⁵³ Σγουρή, 2002: 212-21702: 211

⁵⁴ www.i-politismos.gr

⁵⁵ Ντίκα, 2005.

⁵⁶ Χαστάογλου, 2002: 215-216

⁵⁷ Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Αγριάς, 2006.

Ανθρωπιστικών Σπουδών (ίδρυμα Κ. Βουρβέρη) στο Κατηχώρι, η Βρύση της Πλατείας με οθωμανική γραφή στις Σταγιάτες, και η Σπηλιά των Κενταύρων (Αλυκόπετρα) στη Δράκεια.⁵⁸

ΠΑΡΚΑ

Ένα στοιχείο που συντελεί στη φιλικότητα της πόλης (και προς τα παιδιά) είναι η ύπαρξη πάρκων: το Πάρκο Αγίου Κωνσταντίνου, το Πάρκο Αναύρου (με τα ενδιαφέροντα γλυπτά που αποτελεί μια από τις ελάχιστες περιπτώσεις εφαρμογές της 'τέχνης στην πόλη' στο Βόλο), το Πάρκο Ασύλου, το Δημοτικό Πολιτιστικό Πάρκο στη Ν. Ιωνία, και το Πάρκο ΟΣΕ Αγριάς. Τα περισσότερα από αυτά αποτελούν και χώρους εκδηλώσεων.

Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει στο Πάρκο στο **Πεδίο Άρεως** του οποίου η πρόσβαση είναι εφικτή διαμέσου της εθνικής οδού Βόλου-Αθηνών. Το πάρκο παρουσιάζει μια ενδιαφέρουσα διαμόρφωση, με μια τεχνητή λίμνη, ένα νησάκι, άφθονο πράσινο, εστιατόρια και αναψυκτήρια, τη σιδηροδρομική γραμμή που το διαπερνά καθώς και τις εγκαταστάσεις του Ιππικού Ομίλου. Η πρόταση για δημιουργία θεματικού μυθολογικού πάρκου περιλαμβάνει ολόκληρο το συγκρότημα, δηλαδή και το Εκθεσιακό Κέντρο που μαζί με τον προαναφερθέντα χώρο αποτελούν και χώρους άθλησης. Η πρόταση αυτή περιλαμβάνει την κατασκευή ενός κοσμοράματος, ενός μουσείου της Αργοναυτικής Εκστρατείας, του πλοίου της Αργούς, του νεωσοίκου της Αργούς, αλλά και την απαιτούμενη διαμόρφωση του χώρου ώστε να προσαρμοστεί στις ανάγκες του μυθολογικού πάρκου. Μέχρι σήμερα η περιοχή δεν αξιοποιήθηκε όπως θα έπρεπε. Αν και συνορεύει με την περιοχή της Νεάπολης (σε μικρή απόσταση βρίσκεται και το Δημοτικό Στάδιο Νεάπολης), με το θαλάσσιο μέτωπο, και με το Πανεπιστημιακό συγκρότημα του Πεδίου του Άρεως, δυστυχώς δεν λειτουργεί ακόμη ως χώρος αναψυχής για τους κατοίκους των γύρω συνοικιών, ούτε και ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων.⁵⁹ Το έργο «Ανάπτυξη Θεματικού Πάρκου της Αργοναυτικής Εκστρατείας στο Βόλο» βρίσκεται στη φάση της επιλογής (από την ΔΗΤΕΒ) οικονομικοτεχνικού συμβούλου.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ – ΧΩΡΟΙ ΦΑΓΗΤΟΥ - ΤΣΙΠΟΥΡΑΔΙΚΑ

Συνολικά στο Βόλο υπάρχουν περισσότερα από 150 εστιατόρια και χώροι που σερβίρουν φαγητό σύμφωνα με τα αρχεία του Επιμελητηρίου Μαγνησίας. Μελετώντας την εξέλιξη των εστιατορίων και των χώρων που σερβίρουν φαγητό, παρατηρείται μία ραγδαία αύξηση των επιχειρήσεων που ανοίγουν μετά το 1995. Η διασπορά των επιχειρήσεων που σερβίρουν φαγητό γίνεται πιο ισορροπημένη, διότι αν και ξεκινούν από τα παλαιότερα σημεία συγκέντρωσής τους, τώρα κατανέμονται σχεδόν σε ολόκληρη την πόλη. Οι επιχειρήσεις φαγητού εξελίσσονται προς Βορρά κατά μήκος του οδικού άξονα που οδηγεί προς το Πήλιο και ανατολικά ακόμη και πέρα από το ποτάμι. Την πενταετία 2000-2004,

⁵⁸ ΤΜΧΠΠΑ, 2005: 5.12

⁵⁹ Μελίδου, 2004: 61-63.

άνοιξαν 66 νέες επιχειρήσεις στο Βόλο. Για άλλη μία φορά το θαλάσσιο μέτωπο αποδείχτηκε η ελκυστικότερη τοποθεσία, αλλά οι επιχειρήσεις φαγητού είναι πλέον ομοιόμορφα κατανομημένες. Όσον αφορά την ψυχαγωγία γενικότερα, στην παρούσα εικόνα της πόλης γίνεται εμφανής μία κυρίαρχη ζώνη στην παραλία του Βόλου.⁶⁰

Η αλλαγή στην επιλογή θέσης των επιχειρήσεων απεικονίζει τη μεταστροφή της οικονομικής δραστηριότητας της πόλης από το εμπόριο και τη βιοτεχνία προς τον τουρισμό. Χαρακτηριστική ένδειξη είναι η προτίμηση των κάθετων αξόνων που οδηγούν στο Πήλιο και αποτελούν πέρασμα για τους τουρίστες και η ανάπτυξη στο θαλάσσιο μέτωπο αλλά σε απόσταση από το λιμάνι. Τα 'Παλιά' ενώ αρχικά προτιμούνται ως θέση, διανύουν μία περίοδο καμπίης και επανέρχονται σε υψηλή θέση στις προτιμήσεις των επιχειρήσεων. Ο λόγος της αρχικής προτίμησης είναι η κάλυψη των αναγκών των μόνιμων κατοίκων για φαγητό κοντά στον τόπο εργασίας, μετά ακολουθεί μία περίοδος όπου οι δουλειές φθίνουν και πολλές από τις βιοτεχνίες εγκαταλείπονται, ενώ τώρα υπάρχουν διαθέσιμοι χώροι αλλά και το πολιτιστικό υπόβαθρο για την τουριστική τους αξιοποίηση.

Τα τσιπουράδικα αποτελούν ένα σημαντικό στοιχείο της γαστρονομικής παράδοσης της πόλης και συγκεντρώνονται κοντά στην παραλία, τη Νέα Ιωνία και την Αγριά. Πρόσφατα παρατηρείται μια εμφάνιση gourmet εστιατορίων και σε περιοχές όπως η Πορταριά και οι Αλυκές.

ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Καλλιτεχνικός Οργανισμός Δήμου Βόλου

Ο Καλλιτεχνικός Οργανισμός Δήμου Βόλου ιδρύθηκε το 1982 με την ονομασία Καλλιτεχνικό Εργαστήριο Δήμου Βόλου και στη συνέχεια τροποποιήθηκε η σύστασή του, επέκτεινε τις δραστηριότητές του ως Οργανισμός και μετονομάστηκε σε "Καλλιτεχνικό Οργανισμό Δήμου Βόλου". Το Τμήμα Διοίκησης βρίσκεται στο Κτίριο του Δημοτικού Θεάτρου Βόλου. Ο Καλλιτεχνικός Οργανισμός Δήμου Βόλου επιχορηγείται από το Υπουργείο Πολιτισμού και τον Δήμο Βόλου. Τα Τμήματα του Καλλιτεχνικού Οργανισμού Δήμου Βόλου είναι:

- Δημοτικό Ωδείο
- Δημοτική Σχολή Χορού
- Ανώτερη Σχολή Δραματικής Τέχνης
- Εργαστήρια Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών
- Τμήμα Εικαστικών Εκθέσεων
- Κέντρο Πληροφόρησης Νέων ΔΙΑΥΛΟΣ (στο χώρο του στεγάζεται και το ΔΗΣΥΝ: Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας)
- Στέκι Παιδιού

⁶⁰ Δέφνερ και Βρασιδά, 2006.

- Κέντρο Νεότητας Αγίων Αναργύρων
- Κέντρο Νεότητας στη Χιλιαδού
- Κέντρο Νεότητας Νέας Δημητριάδας
- Πολιτιστικό Κέντρο Αγίου Γεωργίου
- Τμήμα Εκδηλώσεων Θεάτρου

Οι δημοτικές επιχειρήσεις στο **Δήμο Νέας Ιωνίας** είναι:

- Πολιτιστικός Οργανισμός
- «Ένσταση»
- Δημοτική Βιβλιοθήκη
- Δημοτικό Ωδείο (υπό την αιγίδα του Πολιτιστικού Οργανισμού)
- Στέκι Ζωγραφικής – Κεραμικής (υπό την αιγίδα του Πολιτιστικού Οργανισμού)
- Τμήμα Παραδοσιακών Χορών (υπό την αιγίδα του Πολιτιστικού Οργανισμού)
- ΔΗΣΥΝ ⁶¹

Επίσης, στο Δήμο Νέας Ιωνίας υπάρχουν οι εξής σύλλογοι:

- Πολιτιστική Εστία Μικρασιατών «Ίωνες»
- Σύλλογος Καταγόμενων εξ Ανατολικής Ρωμυλίας
- Πολιτιστικός Σύλλογος Μικρασιατών «Το Εγγλεζονήσι»
- Σύλλογος Αθιγγάνων
- Εξωραϊστικός-Πολιτιστικός Σύλλογος Γλαφυριωτών
- Λαογραφικός και Επιμορφωτικός Σύλλογος Γλαφυριωτών
- Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μελισσατικών
- Αγροτικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Φυτόκου
- Εξωραϊστικός Σύλλογος «Ακρόπολης». ⁶²

Στο **Δήμο Αγριάς** υπάρχουν οι εξής φορείς και σύλλογοι:

- Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Αγριάς
- Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Αγριάς
- Δημοτικός Οργανισμός Υγείας, Κοινωνικής Αντίληψης και Περιβάλλοντος
- Γυναικείος Φορέας Κοινωνικής Δράσης
- Αναπτυξιακός Σύλλογος Ψυγείων Αγριάς
- Όμιλος Ερευνών Πηλίου. ⁶³

⁶¹ Τσακίρης και Συνεργάτες, 2005: 6-7· Πολιτιστικός Οργανισμός Δ. Ν. Ιωνίας, 2006.

⁶² Τσακίρης και Συνεργάτες, 2005: 61· Πολιτιστικός Οργανισμός Δ. Ν. Ιωνίας, 2006.

⁶³ Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Αγριάς, 2006.

Στο **Δήμο Αισωνίας** υπάρχουν οι εξής πολιτιστικοί σύλλογοι⁶⁴:

- Διμηνίου
- Σέσκλου
- Λαμίας «Σαμπάναγα»

ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Στο **Δήμο Πορταριάς** παρατηρείται μια ιδιαίτερα δραστηριότητα στη διατήρηση των τοπικών παραδόσεων. Πολιτιστικές Εκδηλώσεις. Οι εκδηλώσεις που πραγματοποιεί κάθε καλοκαίρι ο Αθλητικός Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Πορταριάς, σε συνεργασία με τους Συλλόγους της περιοχής, είναι οι εξής:

"Γιορτή Λουλουδιών" - Μάιος (Άλλη Μεριά)

"Παγκόσμια Ημέρα Χορού" - Μάιος (Άλλη Μεριά)

"Λαϊκό Πανηγύρι Αγίας Τριάδος" - Ιούνιος

"Πανελλήνιο Συμπόσιο Πληροφορικής" - Ιούνιος

"Γιορτή Τσίπουρου" - Αρχές Ιουνίου (Κατηχώρι)

"Παιδικό Φεστιβάλ Παραδοσιακού Χορού" - Αρχές Ιουλίου

"Διεθνές Φεστιβάλ Παραδοσιακού Χορού" - Τέλος Ιουλίου

"Γιορτή Λουκάνικου" - Ιούλιος (Σταγιάτες)

"Πηλιορείτικος Γάμος" - Τέλος Αυγούστου

Στην διάρκεια του καλοκαιριού διοργανώνονται επίσης, Μουσικές και Κινηματογραφικές βραδιές, Συναυλίες, Θεατρικές παραστάσεις, Εκθέσεις, Θέατρα σκιών, Ξεναγήσεις, Πεζοπορίες.⁶⁵

Στην Πορταριά σημαντικότεροι χώροι που σχετίζονται με την παράδοση είναι: το Αθανασάκειο Νηπιαγωγείο (από τα πρώτα στην Ελλάδα), το Τσοπότειο Σχολαρχείο (το σημερινό Σχολείο) και το Θεοξένεια (ερείπια του πολυτελέστερου ξενοδοχείου των Βαλκανίων της προπολεμικής περιόδου).⁶⁶

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος **CultMark** (INTERREG IIIc), η ΔΕΜΚΑ (με την επιστημονική υποστήριξη του Εργαστηρίου Τουριστικού Σχεδιασμού, Έρευνας και Πολιτικής του ΤΜΧΠΠΑ) διεξήγαγε μια έρευνα σε ειδικούς η οποία κατέληξε σε πολλά ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Στη **Νέα Ίωνια** οι ειδικοί θεωρούν ότι ο πολιτιστικός τομέας έχει γενικά μια μέτρια ως χαμηλή επιρροή στην οικονομία του τόπου. Μια μέτρια οικονομική επίδραση είναι η χρήση του πολιτιστικού τομέα ως μέσου για τη συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα. Άλλοι τομείς όπου ο πολιτιστικός τομέας

⁶⁴ Δήμος Αισωνίας, 2006.

⁶⁵ Βούλγαρη, 2006.

⁶⁶ www.portaria.gr

εικάζεται ότι έχει επίδραση, έστω και μικρή, είναι η αύξηση του ΑΕΠ, η μείωση της ανεργίας και η χρήση του ως ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, ενώ ελάχιστη επίδραση φαίνεται να έχει στη δημιουργία επιχειρηματικού κλίματος και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην πόλη. Σε σχέση με τις προσδοκίες ανάπτυξης του πολιτιστικού τομέα, οι δυο κύριες αντιλήψεις είναι ότι: α) θα εστιάσει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μεγάλων πολιτιστικών γεγονότων προωθώντας έτσι την πόλη ως πολιτιστικό πόλο, και β) θα προωθηθεί διαμέσου του σχεδιασμού και της υλοποίησης μεγάλων έργων (μουσεία, θέατρα, πολιτιστικά θεματικά πάρκα κ.λπ.). Από τις πολιτιστικές 'επιχειρήσεις' οι περιβαλλοντικές/ οικολογικές οργανώσεις, τα εστιατόρια και το κέντρο τουριστικής πληροφόρησης έχουν υψηλό βαθμό δυναμικότητας. Μεσαία δυναμικότητα θεωρούνται ότι έχουν οι μουσικές διοργανώσεις/ φεστιβάλ και οι πολιτιστικές οργανώσεις, ενώ όλες οι άλλες επιχειρήσεις θεωρείται ότι έχουν χαμηλό βαθμό δυναμικότητας.⁶⁷

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο Βόλος διαθέτει τη βαρύτητα ενός αναπτυσσόμενου περιφερειακού κέντρου και μάλιστα λόγω της γεωγραφικής του θέσης, με πολλές δυνατότητες εξέλιξης σε ισχυρό πόλο έλξης δραστηριοτήτων τριτογενούς τομέα, με έμφαση στον αστικό τουρισμό. Το πλήθος και η ποιότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων, οι νέοι και παλαιότεροι πολιτιστικοί χώροι, καθώς και οι προγραμματιζόμενοι, σε συνδυασμό με τους περιμετρικούς αρχαιολογικούς χώρους, δίνουν το στίγμα της προσπάθειας αναγωγής του πολιτιστικού κλάδου της πόλης και σε τουριστικό προϊόν. Γενικά οι τάσεις είναι θετικές αλλά χρειάζονται ενίσχυση.⁶⁸ Το φαινόμενο δεν παρατηρείται για πρώτη φορά στη διεθνή εμπειρία την οποία ο Βόλος πρέπει να αξιοποιήσει.

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι πολλά από τα κτίρια που φιλοξενούν πολιτιστικούς χώρους είναι πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή διατηρητέες οικίες. Έτσι εκτός από την εξοικονόμηση χώρου, επιτυγχάνεται και η αξιοποίηση του κτιριακού αποθέματος, το οποίο διατηρείται διαμέσου της αναπαλαίωσής του⁶⁹.

Παρατηρείται τόσο μια συγκέντρωση πολιτιστικών χώρων στο Δήμο Βόλου όσο και μια συγκέντρωση των χώρων που αντιστοιχούν σε ορισμένες πολιτιστικές δραστηριότητες, γεγονός που έχει επιπτώσεις στην έλλειψη χώρων τόσο σε άλλους Δήμους όσο και για άλλες δραστηριότητες. Παραδείγματα αποτελούν η ύπαρξη μιας ουσιαστικά ειδικής αίθουσας εικαστικών εκθέσεων (Τζιόρτζιο Ντε Κίρικο) ή η καθυστέρηση αξιοποίησης του σιδηροδρομικού πλούτου.

Έστω και αν η πλειονότητα των χώρων βρίσκονται σε καλό επίπεδο θα μπορούσαν να είναι περισσότεροι, ορισμένοι να ήταν δικτυωμένοι μεταξύ τους, και να ήταν περισσότερο οργανωμένοι. Η

⁶⁷ *CultMark*, 2005.

⁶⁸ Μελίδου, 2004: 63

⁶⁹ Μελίδου, 2004: 22-23

οργάνωση έχει να κάνει με την προσαρμογή στα εκάστοτε δεδομένα της εποχής και στις ανάγκες του κοινού, καθώς και με το σωστό μάρκετινγκ. Ο Βόλος θα μπορούσε έτσι να μετατραπεί σε κομβικό σημείο πολιτισμικής ανάπτυξης από τη στιγμή που ο Βόλος θεωρείται μία από τις λίγες πόλεις στην Ελλάδα με παράδοση παραστατικές τέχνες και τον πολιτισμό.⁷⁰

Αρνητικό στοιχείο είναι η έλλειψη πόρων ενώ θετικό είναι η συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα είτε για τη δημιουργία είτε για τη λειτουργία νέων πολιτιστικών χώρων. Στα πλαίσια της σύγχρονης διεθνούς τάσης του 'place branding' (διαμόρφωση στίγματος για ένα τόπο), ο πολιτισμός αποτελεί ένα στοιχείο στο οποίο θα μπορούσε να στηριχθεί ο Βόλος για τη διαμόρφωση της ταυτότητάς του, σε συνδυασμό με τον αθλητισμό και τον τουρισμό.

⁷⁰ Μελίδου, 2004: 22-23

4.6.2. Τουρισμός

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Ο Βόλος παρουσιάζει αρκετές θετικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού. Έχει ένα ιδιαίτερο φυσικό, αλλά και δομημένο περιβάλλον και είναι μία πόλη όπου το βουνό συναντά τη θάλασσα. Η πόλη βρίσκεται περίπου στη μέση της διαδρομής μεταξύ Αθήνας και Θεσσαλονίκης και έχει πολύ καλή οδική πρόσβαση. Σε ακτίνα μίας ώρας με το αυτοκίνητο υπάρχουν πολλές παραλίες, το χιονοδρομικό κέντρο στα Χάνια, ορεινές διαδρομές, αρχαιολογικοί χώροι και γραφικά χωριά, ενώ με ιπτάμενο δελφίνι και πλοίο μπορεί να επισκεφτεί κανείς τις βόρειες Σποράδες.

Σύμφωνα με πρόσφατα **στοιχεία του ΕΟΤ** η περιφέρεια της Θεσσαλίας παρουσιάζει άνοδο των τουριστικών αφίξεων κατά 5,47% για το 2000-2001 και αυτό την τοποθετεί μέσα στις τρεις ταχύτερα αναπτυσσόμενες τουριστικά περιφέρειες.

Η τουριστική κίνηση στη Χερσαία Μαγνησία, μετρούμενη στη βάση των διανυκτερεύσεων, αποτυπώνεται στον Πίνακα 4.6.2.1. Καταρχάς διαπιστώνεται ότι το σύνολο των διανυκτερεύσεων εμφανίζει μια στασιμότητα, κυμαινόμενες γύρω στις 500.000.

Από τα στοιχεία του Πίνακα 4.6.2.1 συμπεραίνεται ότι η τουριστική κίνηση δεν εμφανίζει τάσεις σταθερής ανάπτυξης. Αντιθέτως υπάρχουν ετησίως αυξομειώσεις. Η μέση ετήσια κίνηση στο χερσαίο τμήμα του Νομού κυμαίνεται στις 50.000 διανυκτερεύσεις. Συνολικά, κρίνεται ότι η τουριστική κίνηση σε σχέση με τους τουριστικούς πόρους της περιοχής είναι ιδιαίτερα χαμηλή, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι είναι σε μεγάλο βαθμό εποχική.⁷¹

Πίνακας 4.6.2.1. Τουριστική Κίνηση στη Χερσαία Μαγνησία (Διανυκτερεύσεις)

ΕΤΟΣ	ΧΕΡΣΑΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑ
1992	446565
1993	461243
1994	523955
1995	501357
1996	491745
1997	511366
1998	540840
1999	546821
2000	474052

Πηγή: Γραφείο ΕΟΤ Μαγνησίας όπως αναφέρεται στο ΤΜΧΠΠΑ, 2005: 5.19

⁷¹ ΤΜΧΠΠΑ, 2005: 5.19

Ειδικότερα στις περιοχές του ΠΣ Βόλου παρουσιάζεται μια μικρή αναλογία σε σύγκριση με τη Χερσαία Μαγνησία αναμενόμενη έμφαση στο Δήμο Βόλου (Πίνακας 4.6.2.2).

Πίνακας 4.6.2.2: Τουριστική δραστηριότητα στο ΠΣ Βόλου, κατά το 2000, ανά τουριστικό προορισμό

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	ΗΜΕΔΑΠΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ		ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ	
	ΑΦΙΞΕΙΣ	ΔΙΑΝΥΚΤ/ΣΕΙΣ	ΑΦΙΞΕΙΣ	ΔΙΑΝΥΚΤ/ΣΕΙΣ
ΒΟΛΟΣ	134.309	223.114	14.834	36.280
ΑΛΥΚΕΣ	3.851	19.597	586	3.484
ΠΟΡΤΑΡΙΑ - ΜΑΚΡΥΝΙΤΣΑ	39.542	74.992	3.683	6.601
ΠΛΑΤΑΝΙΔΙΑ – ΑΓΡΙΑ – Κ. ΓΑΤΖΕΑ	1.671	4.922	2.676	11.490

Πηγή: Γραφείο ΕΟΤ Μαγνησίας όπως αναφέρεται στο ΤΜΧΙΠΠΑ, 2005: 5.31.

Ο Βόλος αποτελεί σχετικά δημοφιλή τουριστικό προορισμό, ωστόσο όχι για τις κύριες διακοπές του χρόνου αλλά για εκδρομές των 1-3 διανυκτερεύσεων (π.χ. Καθαρά Δευτέρα). Ειδικά το 2006 παρουσιάστηκε αύξηση του μαθητικού τουρισμού.⁷²

Ο Βόλος αποτελεί ένα από τα κυριότερα εμπορικά **λιμάνια** της χώρας και παράλληλα αποτελεί και σημείο στάσης ενός σημαντικού αριθμού κρουαζιερόπλοιων (οι τουρίστες των οποίων, ωστόσο, επισκέπτονται κυρίως τα Μετέωρα). Σημαντικό πρόβλημα είναι η διακοπή της σύνδεση με Κωνσταντινούπολη, ενώ συζητείται η επανασύνδεση με Συρία. Το λιμάνι λειτουργεί ως πύλη εισόδου αλλά και ως κέντρο διανομής των αγαθών και πρώτων υλών για ολόκληρη την περιφέρεια Θεσσαλίας.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Στο ΠΣ Βόλου υπάρχουν αυτή τη στιγμή περίπου 40 καταγεγραμμένα ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια. Εκτός από τον αριθμό, που δεν θα μπορούσε να κριθεί ιδιαίτερα ικανοποιητικός, σημαντικός παράγοντας είναι και η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών. Από τα καταλύματα αυτά το μεγαλύτερο ποσοστό δεν έχει ανακαινιστεί πρόσφατα και πολλά δεν έχουν λάβει την απαραίτητη αναγνώριση από τον ΕΟΤ. Ένα βασικό πρόβλημα είναι η έλλειψη καταλυμάτων κατηγορίας Α' και LUX με μοναδική εξαίρεση το Volos Palace, και το Ξενία όταν ολοκληρωθεί η ανακαίνιση. Τα καταλύματα αυτά θα προσελκύσουν τους υψηλού εισοδήματος τουρίστες και μπορούν να συνδυαστούν με ειδικές μορφές τουρισμού με χαρακτηριστικό παράδειγμα το συνεδριακό τουρισμό. Άλλο σημαντικό πρόβλημα είναι και η ουσιαστική έλλειψη ξενοδοχειακής υποδομής στη Νέα Ιωνία και το Δήμο Αγριάς. Θετικό στοιχείο είναι η ποικιλία στην υποδομή της Πορταριάς.

⁷² Σπανός, 2006.

Το Ξενία αποτελεί ένα σημαντικό πόρο για τον τουρισμό του Βόλου. Είναι ένα από τα χαρακτηριστικότερα δείγματα κτηρίου του μεταπολεμικού μοντερνισμού στην πόλη, στο οποίο εφαρμόστηκαν με αρκετή επιτυχία οι δοκιμασμένες από τον ΕΟΤ λειτουργικές προδιαγραφές. Το 2004 η έκταση μαζί το ξενοδοχείο πέρασε στην ιδιοκτησία του Δήμου Βόλου ο οποίος το 2005 προκήρυξε πανελλήνιο διαγωνισμό για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης (για 30 χρόνια) σε ιδιώτη με την υποχρέωση της αναβάθμισής του που προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2006.⁷³

Σε πρόσφατη **έρευνα** σχετικά με τον τουρισμό στο Βόλο που έγινε από φοιτητές διαφόρων χωρών στα πλαίσια του εντατικού προγράμματος Socrates 'International Experiences in Tourism Destination Planning and Management' που έγινε στο ΤΜΧΠΠΑ το Μάιο 2005, παρατηρήθηκε ότι τα καταλύματα προσφέρουν καλή ποιότητα σε σχέση με το κόστος τους. Το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να εξηγηθεί διότι ο Βόλος διαθέτει αρκετές επιλογές σε καταλύματα μέσης και χαμηλής κατηγορίας που απευθύνονται σε φοιτητές και επαγγελματίες που επισκέπτονται συχνά την πόλη. Αυτή η μερίδα των επισκεπτών υπήρχε και παραδοσιακά στην πόλη λόγω του λιμανιού και της εμπορικής δραστηριότητας και καλύπτεται από την υπάρχουσα ξενοδοχειακή υποδομή.

Σημαντική είναι και η ανάγκη επαγγελματικού και εκπαιδευμένου προσωπικού καθώς πολλά από τα καταλύματα (κυρίως τα ενοικιαζόμενα δωμάτια) του Π.Σ. Βόλου λειτουργούν ως οικογενειακές επιχειρήσεις.

Η **χωροθέτηση** των ξενοδοχείων στην πόλη υποδεικνύει ότι το κύριο τουριστικό συγκριτικό πλεονέκτημα σε μία παραλιακή πόλη όπως ο Βόλος είναι το θαλάσσιο μέτωπο. Οι παραδοσιακές ξενοδοχειακές αλυσίδες επέλεξαν θέσεις κοντά σε τουριστικούς πόλους έλξης (π.χ. το Ξενία στην παραλία κοντά στο μουσείο). Υπάρχουν αρκετά ξενοδοχεία κοντά στο λιμάνι για να καλυφθούν οι ανάγκες των επισκεπτών που έρχονται στο Βόλο για δουλειά και του ναυτιλιακού προσωπικού που θα έπρεπε να διανυκτερεύσει στην πόλη για 1-2 βράδια. Ωστόσο, τα περισσότερα τουριστικά ξενοδοχεία βρίσκονται στην αντιδιαμετρική πλευρά του θαλασσιού μετώπου. Παρατηρείται ένας έντονος διαχωρισμός μεταξύ επαγγελματιών που διανυκτερεύουν στην πόλη και τουριστών που έρχονται για αναψυχή. Αυτός ο διαχωρισμός είχε ως αποτέλεσμα τη συγκέντρωση ξενοδοχείων υψηλότερης κατηγορίας στην τουριστική ζώνη και χαμηλότερης στην επαγγελματική ζώνη δημιουργώντας έτσι ένα διαχωρισμό στις παροχές και την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρονται. Η εικόνα αυτή φαίνεται ότι αλλάζει ουσιαστικά μετά τη χωροθέτηση του Volos Palace στην περιοχή κοντά στο λιμάνι.⁷⁴

⁷³ *Εν Βόλω*, 2005γ: 81

⁷⁴ Δέφνερ και Βρασίδα, 2006

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Στην περιοχή του ΠΣ Βόλου δεν υπάρχει ουσιαστικά ένας ειδικός συνεδριακός χώρος γεγονός που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εμπόδια για την τουριστική ανάπτυξη της πόλης, ιδιαίτερα από τη στιγμή που η διεξαγωγή συνεδρίων μπορεί σχετικά εύκολα να συνδυαστεί με την επίσκεψη μουσείων και αρχαιολογικών χώρων

Αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένοι χώροι στους οποίους μπορούν να πραγματοποιηθούν συνέδρια:

- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας: Παπαστράτειο (Αμφιθέατρο Δελμούζου, Αμφιθέατρο Κορδάτου), Πεδίον Άρεως (Αμφιθέατρο ΤΜΧΠΠΑ, Αμφιθέατρο Αρχιτεκτόνων, Αμφιθέατρο Μηχανολόγων)
- Συνεδριακό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος, Μελισσιάτικα (αίθουσα 180 ατόμων, η ολοκλήρωσή του είχε ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Ελλάδα 2004»- Υποπρόγραμμα: «Προβολή της χώρας-Πρόγραμμα Αναβάθμισης Τουριστικών Περιοχών»)
- Ξενοδοχείο Volos Palace (2 αίθουσες συνολικής χωρητικότητας 400 ατόμων)
- Ξενοδοχείο Παρκ (2 αίθουσες σεμιναρίων)
- Ξενοδοχείο Ξενία (υπό ανακαίνιση)⁷⁵
- Συγκρότημα Τσαλαπάτα (βλέπε 4.6.1.9., προβλέπεται η δημιουργία συνεδριακού χώρου)
- Forum (Πολυμέρη και Δεληγιώργη)
- Κτήριο Σπίρερ (αίθουσα 200 ατόμων)
- Μεταξουργείο Νέας Ιωνίας (αίθουσα 200 ατόμων)
- Portaria (έως 500 άτομα)

ΦΟΡΕΙΣ

Στο Βόλο υπάρχουν οι εξής πρεσβείες και προξενεία:

- Προξενείο της Γερμανίας
- Προξενείο του Βελγίου
- Προξενείο της Δανίας
- Προξενείο της Ιταλίας, και
- Προξενείο της Ολλανδίας

Άλλοι σημαντικοί φορείς που εδρεύουν στην πόλη και παρέχουν τουριστικές υπηρεσίες είναι:

- Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ), Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού Θεσσαλίας
- Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής Μαγνησίας (ΝΕΤΠ)
- Δημοτική Τουριστική Επιχείρηση Βόλου (ΔΗΤΕΒ)
- Τουριστική Αστυνομία
- Ένωση Ξενοδόχων Νομού Μαγνησίας

⁷⁵ Θεσσαλία, 2006β .

- Σωματείο Τουριστικών Λεωφορείων και Γραφείων Νομού Μαγνησίας⁷⁶

ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ

Το Κέντρο Τουριστικής Πληροφόρησης του Δήμου Βόλου λειτουργεί από το 2004 στην οδική είσοδο της πόλης απέναντι από το σταθμό των υπεραστικών λεωφορείων. Ως στόχο έχει την προβολή του Βόλου και της ευρύτερης περιοχής ως τουριστικού προορισμού, την ενημέρωση καθώς και την εξυπηρέτηση των αλλοδαπών και ημεδαπών τουριστών. Ταυτόχρονα οι δράσεις του κέντρου καταγράφονται και αποτελεί πηγή πληροφοριών και στατιστικών στοιχείων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε αντίστοιχες έρευνες για την ανάπτυξη του τουρισμού καθώς επίσης και να αξιολογήσει και να προγραμματίσει καλύτερα τις μελλοντικές του δράσεις. Θετικό στοιχείο αποτελεί το ωράριο λειτουργίας του (τη θερινή περίοδο όλη την εβδομάδα μέχρι τις 22:00, και τη χειμερινή περίοδο Σαββατοκύριακα μέχρι τις 15:30). Η επισκεψιμότητα του Κέντρου αυξάνεται εντυπωσιακά και συνολικά το τρίμηνο Μαΐου - Ιουλίου 2005 εξυπηρετήθηκαν 2.627 τουρίστες από τους οποίους οι 961 ήταν Έλληνες. Οι επισκέπτες ζητούν από Κέντρο γενικές πληροφορίες και έντυπο υλικό (31%), εντοπισμό τοποθεσίας και προτάσεις διαδρομών (19%), πληροφορίες για δρομολόγια Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, χάρτη της περιοχής (12%), κατάλογο ξενοδοχείων (11%), πληροφορίες για πολιτιστικούς χώρους (4%) και σημεία πρόσβασης στο διαδίκτυο (5%). Ωστόσο, όπως προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων, η έμφαση των επισκεπτών είναι στην ενημέρωση και όχι στην αξιολόγηση των προτάσεων.

Το Κέντρο υποστηρίζει κατά μέσο όρο 6 εκδηλώσεις το μήνα, διαθέτει 60 διαφορετικά έντυπα 50 διαφορετικών φορέων, διανέμονται κατά μέσο όρο 2.600 έντυπα το μήνα.⁷⁷

Γενικά η πληροφόρηση στη πόλη έχει βελτιωθεί και σε αυτό βοήθησε η εγκατάσταση σημάτων στην πόλη λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ/ ΟΜΙΛΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Στο ΠΣ Βόλου, σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου Βόλου, υπάρχουν 26 καταγεγραμμένα **τουριστικά πρακτορεία**. Ο αριθμός κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικός, δεν προξενεί εντύπωση, διότι γενικά η Ελλάδα βρίσκεται στη πρώτη θέση ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ και της ΕΕΕΕ αναφορικά με τον αριθμό πρακτορείων (30) ανά 100.000 κατοίκους.⁷⁸ Τα περισσότερα πρακτορεία βρίσκονται κατά μήκος του θαλασσιού μετώπου της πόλης σε κοντινή απόσταση από το λιμάνι και στην κατ' εξοχήν τουριστική ζώνη της πόλης. Οι υπηρεσίες που προσφέρουν εστιάζονται κυρίως στην έκδοση εισιτηρίων για τα δρομολόγια των πλοίων που φεύγουν από το λιμάνι και έτσι εξηγείται η χωροθέτησή τους. Όπως

⁷⁶ Κουτσανά, 2001 και *Εν Βόλω*, 2005γ

⁷⁷ *Εν Βόλω*, 2005γ: 35

⁷⁸ Ναπορούλιος κ.ά., 1995 : 48

προκύπτει από συνεντεύξεις με επιλεγμένους τουριστικούς πράκτορες, τα πρακτορεία απευθύνονται κυρίως σε εξερχόμενους τουρίστες, δηλαδή κατοίκους που επιθυμούν να φύγουν από την πόλη, και δεν λειτουργούν ως κέντρα ενημέρωσης και εξυπηρέτησης των εισερχόμενων τουριστών στην πόλη.

Επίσης στο Βόλο εδρεύουν 3 εταιρείες εκδρομικών πούλμαν και έχουν παραρτήματα 4 εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων.⁷⁹

Στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής σημαντικό ρόλο, ιστορικά παίζουν τα **εκδρομικά σωματεία**, κυρίως λόγω της συμβολής τους στη δημιουργία τουριστικών υποδομών (ξενώνες, καταφύγια) και στην προβολή των φυσικών πόρων της περιοχής. Το πρώτο, ο Όμιλος Εκδρομέων Βόλου ιδρύθηκε το 1902 και από το 1975 του παραχωρήθηκε από την Κοινότητα Δράκειας η λειτουργία του Ξενώνα «Πηλεύς» στα Χάνια. Σήμερα δραστηριοποιούνται ακόμη ο Φυσιολατρικός Όμιλος Βόλου ο «Παν» (ιδρύθηκε το 1938 και μέχρι το 1998 είχε πραγματοποιήσει περισσότερες από 2.000 εκδρομές) και η Ελληνική Περιηγητική Λέσχη (το Τμήμα Βόλου ιδρύθηκε το 1948 και ήταν αυτό που ξεκίνησε το Βολιώτικο Καρναβάλι, που τώρα οργανώνεται με πρωτοβουλία της ΔΗΤΕΒ).⁸⁰

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΗΛΙΟΥ

Στη κορυφή του Πηλίου «Αγριόλευκες» (1500μ) δημιουργήθηκε το Χιονοδρομικό Κέντρο Πηλίου από τον Ελληνικό Ορειβατικό Σύλλογο Βόλου και το 1967 λειτούργησε ο πρώτος εναέριος αναβατήρας. Στη συνέχεια εξελίχθηκε σε υποδομή και εγκαταστάσεις, έτσι ώστε σήμερα να έχουμε ένα κέντρο που διαρκώς εκσυγχρονίζεται. Από το 1997 τη διαχείριση του κέντρου έχει αναλάβει η Αναπτυξιακή Εταιρεία Μαγνησίας Α.Ε. για είκοσι χρόνια.⁸¹

Η χωροθέτηση του Χιονοδρομικού Κέντρου στον ορεινό όγκο του Πηλίου, έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Προσβασιμότητα από το κέντρο του Βόλου με ΙΧ περίπου σε 45 λεπτά.
- Σχετικά καλό οδικό δίκτυο.
- Δυσκολία πρόσβασης σε περίπτωση χιονόστρωσης
- Κατάλληλο προσανατολισμό που επιτρέπει την ύπαρξη χιονιού σε περιπτώσεις που τα άλλα χιονοδρομικά κέντρα της Ελλάδας δεν λειτουργούν λόγω έλλειψης χιονιού
- Καλή πρόσβαση στη θάλασσα και στα υπόλοιπα χωριά του Πηλίου
- Σχετικά καλή πρόσβαση στον Παγασητικό μετά την ασφαλτόστρωση του δρόμου προς τη Δράκεια (δυσκολία πρόσβασης σε περίπτωση χιονόστρωσης)

⁷⁹ Κουτσιανά, 2001: κεφ. 3

⁸⁰ *Εν Βόλω*, 2005γ: 84-5

⁸¹ ΤΜΧΠΠΑ, 2005: 7-68.

Στην άμεση περιοχή βρίσκεται ο οικισμός Χάνια. Τα Χάνια είναι μικρός οικισμός, ιδανικό κέντρο χειμερινού τουρισμού, χτισμένο σε υψόμετρο 1.190 μ. Αποτελούν επίσης και ξεχωριστό πόλο έλξης για δραστηριότητες φαγητού, γεγονός που παρατηρείται περισσότερο τη χειμερινή περίοδο απ' ότι τη θερινή. Η αναλογία αυτή θα μπορούσε να βελτιωθεί, ενώ προβληματική είναι κατά τη θερινή περίοδο και η αξιοποίηση των εγκαταστάσεων διαμονής και φαγητού στο Χιονοδρομικό Κέντρο.

Στο χιονοδρομικό κέντρο του Πηλίου διοργανώνονται κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου αγώνες σκι, και διάφορες άλλες εκδηλώσεις όπως νυχτερινό σκι, σκι-πάρτυ από τους χορηγούς του κέντρου κλπ. Η ιστοσελίδα του χιονοδρομικού είναι ιδιαίτερα ενημερωμένη και επεξηγηματική, αλλά δυστυχώς παρέχει πολύ περιορισμένες πληροφορίες σε άλλες γλώσσες.

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ο Βόλος είναι από τις λίγες πόλεις στην Ελλάδα που συνδυάζει με μοναδικό τρόπο το βουνό και το θάλασσα. Το κλίμα είναι γενικά ευχάριστο τους περισσότερους μήνες το χρόνο, εκτός από τα προβλήματα υγρασίας που παρουσιάζονται. Το Πήλιο αποτελεί πόλο έλξης ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών κι επισκεπτών σε όλη τη διάρκεια του έτους. Γενικά, η περιοχή του Πηλίου χαρακτηρίζεται από χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα. Υπάρχει μεγάλη διασπορά του πληθυσμού σε ένα πλήθος από μικρούς κυρίως οικισμούς. Οι οικισμοί παρουσιάζουν μάλλον υποτυπώδη πολεοδομική οργάνωση. Οι λειτουργίες των οικισμών βρίσκονται συνήθως χωροθετημένες κατά μήκος της Ε. Ο. Βόλου - Ζαγοράς. Το όρος **Πήλιο** με την Υπουργική Απόφαση Φ31/24512/1858/3.5.1976 (ΦΕΚ 6528) έχει χαρακτηριστεί ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλους για την ποικιλία των χρωματικών εναλλαγών, τον έξοχο συνδυασμό πυκνής βλάστησης και θέας προς τη θάλασσα, της ύπαρξης στο αγροτικό και δασικό τοπίο μνημείων, λιθόστρωτων, μονοπατιών, γεφυριών κ.λπ. Το Βόρειο Πήλιο έχει ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό δίκτυο περιοχών προστασίας της φύσης NATURA 2000. Όλα αυτά τα στοιχεία συντελούν στις προσπάθειες για βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού, ενώ και η έμφαση στον ορεινό τουρισμό είναι σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως η πεζοπορία, η ιππασία, το mountain biking, διαδρομές και μονοπάτια. Το μονοπάτι που ανήκει στις δημοφιλέστερες διαδρομές και εντοπίζεται στην περιοχή του ΠΣ Βόλου είναι: Ανακασιά-Κουκουράβα-Μακρινίτσα.⁸²

Το ΠΣ Βόλου διαθέτει αρκετές **παραλίες** σε κοντινή απόσταση και με εύκολη πρόσβαση. Το πρόσθετο θετικό στοιχείο είναι ότι για το 2005 οι 'γαλάζιες σημαίες' (ένδειξη της καθαριότητας και της οργάνωσης της παραλίας) από 3 το 2004 αυξήθηκαν σε 5: 'Αναυρος, Αλυκές, Παγασές, και για πρώτη φορά οι ακτές της Αμαρυλίδας και των Αμφανών στο Σωρό και τον Άγιο Στέφανο.⁸³

⁸² ΤΜΧΠΠΑ, 2005: 7-71

⁸³ *Εν Βόλω*, 2005γ: 55.

ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΙΣΤΟΡΙΑ

Η περιοχή του **Πηλίου** (το βουνό των Κενταύρων) διαθέτει σημαντικό ιστορικό - πολιτιστικό περιβάλλον. Διαθέτει αξιόλογα υπολείμματα αρχαιολογικών οικισμών, μνημείων, βυζαντινές εκκλησίες καθώς και πλούσια λαϊκή παράδοση. Το Πήλιο διαθέτει πλούσια βιοτεχνική παράδοση από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας (συντεχνίες), ενώ ιδιαίτερα αξιόλογη είναι και η παραδοσιακή αρχιτεκτονική των οικισμών του Πηλίου. Οι οικισμοί της περιοχής του Πηλίου είναι χαρακτηρισμένοι ως παραδοσιακοί σύμφωνα με ΠΔ (ΦΕΚ 374Δ/80) και ισχύουν ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης.

Ο Βόλος αποτελεί μια φιλική (και στα παιδιά) και εύκολη πόλη, κυρίως διότι η βασική δομή του ακολουθεί έναν τετραγωνικό κάναβο με δρόμους παράλληλους και κάθετους σε ένα αρκετά εκτεταμένο, και ποικίλο, θαλάσσιο μέτωπο. Η περιοχή του **Βόλου** αποτελεί μια από τις παλαιότερα κατοικημένες περιοχές του ελλαδικού χώρου. Η αδιάκοπη ανθρώπινη παρουσία στην πορεία όλων αυτών των χρόνων άφησε έντονα τα χνάρια της: οι αρχαιολογικοί χώροι του Σέσκλου και του Διμηνίου, δύο από τους παλαιότερους νεολιθικούς οικισμούς της Ευρώπης ο μυκηναϊκός οικισμός στο Διμήνι, όπου οι τελευταίες αρχαιολογικές ανασκαφές τοποθετούν την Ιωλκό, πατρίδα του Ιάσονα τα ερείπια της αρχαίας Δημητριάδας, με το θέατρο, το ανάκτορο, το υδραγωγείο και η μακεδονική πόλη στο λόφο της Γορίτσας, αποτελούν μνημεία διαχρονικής ακτινοβολίας. Τα ιστορικά αυτά αποθέματα μπορούν αφενός να λειτουργήσουν ως τοπόσημα και να συντελέσουν στον προσδιορισμό μιας ταυτότητας, και αφετέρου να αποτελέσουν στοιχεία του μάρκετινγκ της πόλης, ένα από τους στόχους του οποίου είναι η ανάπτυξη του τουρισμού.

Ολοκληρώνοντας το κομμάτι του τουρισμού θα γίνει μια αναφορά στη τουριστική διάσταση τριών ζητημάτων που αναλύονται περισσότερο σε άλλα σημεία του Σχεδίου.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ – ΧΩΡΟΙ ΦΑΓΗΤΟΥ – ΤΣΙΠΟΥΡΑΔΙΚΑ

Η πόλη είναι γνωστή, κυρίως σε ημεδαπούς τουρίστες, για τα τσιπουράδικα, μία ξεχωριστή τοπική κατηγορία καταστήματος που σερβίρει φαγητό και ποτό. Τα τσιπουράδικα μαζί με μία μεγάλη ποικιλία εστιατορίων (ψαροταβέρνες, ιταλικά, μεξικάνικο, κινέζικο, ινδικό, κ.α.) κάνουν το φαγητό στο Βόλο μία ενδιαφέρουσα και αξιόλογη εμπειρία.

‘ΤΡΑΙΝΑΚΙ’ ΠΗΛΙΟΥ

Όπως έγινε φανερό και από το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα SteamrailNet (CULTURE 2000), οι ατμήλατοι σιδηρόδρομοι μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό τουριστικό πόρο. Αυτό ισχύει και για το ‘τραινάκι’ του Πηλίου που διαθέτει μια πλούσια ιστορία (Νάθενας και Καραθάνου, 2004). Από το Μάιο του 1996 το ‘τραινάκι’ λειτουργεί με ένα δρομολόγιο στη διαδρομή Άνω Λεχώνια - Μηλιές - Άνω Λεχώνια τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες. Επίσης διατίθεται από τον ΟΣΕ προς αποκλειστική μίσθωση το σύνολο

της αμαξοστοιχίας, γεγονός που μπορεί να αξιοποιηθεί σε συνδυασμό με τη διεξαγωγή διαφόρων συνεδρίων.

Τα στοιχεία που προσδιορίζουν τον σιδηρόδρομο Βόλου - Μηλεών ως ένα πρώτης τάξης τουριστικό προϊόν και αξιοθέατο είναι πολλά:

- (α) Έχει τροχαίο υλικό (μηχανές, βαγόνια) μεγάλης μουσειακής αξίας
- (β) Η γραφικότητα του τοπίου καθώς και η θέα της διαδρομής συνδυάζονται με τα μοναδικής αξίας και αισθητικής τεχνικά έργα της γραμμής, που συμπληρώνουν την ομορφιά του τοπίου.
- (γ) Οι σιδηροδρομικοί σταθμοί αποτελούν μνημεία βιομηχανικής αρχιτεκτονικής του τέλους του προηγούμενου και των αρχών του σημερινού αιώνα - για το λόγο αυτό ολόκληρη η γραμμή κηρύχθηκε διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού.
- (δ) Η γραμμή έχει έντονη διασύνδεση με την τοπική ιστορία και παράδοση.

Παρουσιάζεται, λοιπόν, ένα πολύ υψηλό εν δυνάμει τουριστικό ενδιαφέρον για επίσκεψη και περιήγηση στον εν λόγω σιδηρόδρομο, από πάρα πολλές κατηγορίες τουριστών / επισκεπτών / εκδρομέων:

- (α) Ειδικός τουρισμός (ιδιαίτερα αναπτυσσόμενος τα τελευταία χρόνια):
 - φίλοι του σιδηροδρόμου και του ατμού (σιδηροδρομικός τουρισμός),
 - φίλοι της "βιομηχανικής αρχαιολογίας", της λαϊκής κουλτούρας, της αρχιτεκτονικής και της ζωγραφικής / Τζιόρτζιο ντε Κίρικο (πολιτιστικός τουρισμός),
 - φυσιολάτρες, ορειβάτες, περιηγητές, χιονοδρόμοι (οικολογικός, περιπατητικός, ορειβατικός, περιηγητικός, χιονοδρομικός τουρισμός),
 - εκπαιδευτικός τουρισμός (σχολεία, φοιτητές Πολυτεχνείων, μηχανικοί, επαγγελματίες σιδηροδρομικοί).
- (β) Γενικός Τουρισμός που φθάνει στην περιοχή (ξένοι τουρίστες, Έλληνες εκδρομείς, εκδρομικοί σύλλογοι, ΚΑΠΗ, κ.λπ.).

Η ανωτέρω πολυσυλλεκτική, εν δυνάμει και υπαρκτή, πελατεία διαμορφώνει την ανάγκη για το ανάλογο marketing, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι δυνατότητες τουριστικής αξιοποίησης του σιδηροδρόμου προς όφελος τόσο του φορέα εκμετάλλευσής του (άμεσα), όσο και της τοπικής οικονομίας του νομού Μαγνησίας γενικότερα. Το τραινάκι του Πηλίου που έχει την τύχη διεθνώς να είναι ένα γνωστό σε ευρείς κύκλους ως "επώνυμο τραίνο" (legend train), μπορεί να έχει σημαντικές προοπτικές οικονομικής αξιοποίησης και συμβολής στην τουριστική και πολιτιστική ανάδειξη και ανάπτυξη της περιοχής του, ιδιαίτερα στα πλαίσια ενός σχήματος συνεργασίας και σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα).

Η μέχρι σήμερα εμπειρία από την (επανα)λειτουργία της γραμμής Άνω Λεχωνίων - Μηλεών έχει δείξει τα εξής:

- Σημαντική προσέλευση κόσμου, μολονότι δεν υπάρχει σωστό marketing του προϊόντος "Τραινάκι Πηλίου"

-Γιορταστικές εκδηλώσεις σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. Καθαρή Δευτέρα)

- Η λειτουργία του τραίνου από τον ΟΣΕ γίνεται με τρόπο που μεταφέρει σε αυτό πολλές από τα χρόνια **προβλήματα** του Οργανισμού, λ.χ.: ανυπαρξία ορθολογικής, ευέλικτης και προσανατολισμένης στην αγορά τιμολογιακής πολιτικής, ανορθολογική διαχείριση και εκμετάλλευση του τραίνου που έχει ως αποτέλεσμα τη χαμηλή παραγωγικότητα και τη διόγκωση του λειτουργικού κόστους της γραμμής, χαμηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, δεν υπάρχει οργανωμένη ξενάγηση και ανταπόκριση με άλλα μέσα για συμπληρωματικές επισκέψεις και σε άλλα γειτονικά αξιοθέατα στα πλαίσια οργανωμένων τουριστικών πακέτων, δεν υπάρχει κατάσταση με σουβενίρ από το τρένο, η λειτουργία της γραμμής δεν είναι ευρέως γνωστοποιημένη και με σταθερό πλαίσιο αναφοράς σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους λειτουργίας, τα κτίρια των σταθμών παραμένουν αναξιοποίητα, κ.λπ.⁸⁴

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ΠΣ Βόλου αποτελεί μια περιοχή με μεγάλο αριθμό και ποικιλία τουριστικών πόρων, αλλά δεν έχει την τουριστική ανάπτυξη που θα μπορούσε να έχει. Η γενική εκτίμηση είναι ότι με τον κατάλληλο στρατηγικό σχεδιασμό, καθώς και με τις οργανωμένες και συντονισμένες προσπάθειες όλων των φορέων (και σε σχέση με τη βελτίωση των υποδομών και την εκπόνηση ενός σχεδίου μάρκετινγκ) η κατάσταση μπορεί να αλλάξει ριζικά σε βάθος χρόνου.

Σημαντικό ρόλο στην προοπτική συνέχισης της αύξησης παίζει το γεγονός ότι ο Βόλος ήταν μία από τις Ολυμπιακές πόλεις για το 2004. Αυτό βεβαίως θα χρειαστεί ένα βάθος πενταετίας για να αποδειχθεί και καθοριστικό ρόλο θα παίξει η υλοποίηση των προτάσεων στρατηγικού χαρακτήρα που θα γίνουν σε άλλο κεφάλαιο αυτού του σχεδίου. Σημαντική ώθηση θα δοθεί και από τη διοργάνωση μια ποικιλίας **ειδικών διεθνών γεγονότων μέσα στο 2006:**

1. 27-30 Απριλίου και 4-7 Μαΐου οι Αγώνες του 27^{ου} Πανευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ενόργανης Γυμναστικής Ανδρών Εφήβων και του 26^{ου} Γυναικών Νεανίδων Ενόργανης Αγωνιστικής Γυμναστικής στο Γυμναστήριο της Νέας Ιωνίας (θα συμμετάσχουν περίπου 600 αθλητές και αθλήτριες από 39 χώρες)
2. το Μάιο (19-24) το διεθνές συνέδριο του προγράμματος SteamrailNet που διοργανώνεται από το ΤΜΧΠΠΑ
3. τον Ιούνιο (16-18) το Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Βόλει στο Κλειστό Γυμναστήριο Νέας Ιωνίας
4. 27 Αυγούστου-3 Σεπτεμβρίου διεθνές συνέδριο ERSA που διοργανώνεται από το ΤΜΧΠΠΑ στο οποίο αναμένονται περίπου 900 σύνεδροι
5. 6-9 Σεπτεμβρίου το διεθνές συνέδριο eCAADie που διοργανώνεται από το ΤΜΧΠΠΑ
6. 14-16 Σεπτεμβρίου το διεθνές συνέδριο του προγράμματος **CultMark** (INTEREGIIIc) που διοργανώνεται από τη ΔΕΜΚΑ

⁸⁴ Διευρωπαϊκή Συμβουλευτική, 2001 όπως αναφέρεται στο ΤΜΧΠΠΑ, 2005: 7.64-8.

7. η ολοκλήρωση της ανακατασκευής του πλοίου της Αργούς με ξύλα από το Πήλιο και με σεβασμό των μεθόδων ναυπήγησης της εποχής και το ξεκίνημα του ταξιδιού της (με πρωτοβουλία της ΔΗΤΕΒ στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος «Αργώ»)

Δυο καθιερωμένα ειδικά γεγονότα είναι το Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικού Θεάτρου, που το 2005 έκλεισε 10 χρόνια και τα τελευταία χρόνια διοργανώνεται τις ημέρες των διακοπών των Χριστουγέννων στο Δημοτικό Θέατρο, καθώς και το Φεστιβάλ Ροκ και Μπλουζ, που έχει πανελλήνια διάσταση, ξεκίνησε το 2003 και διοργανώνεται κάθε Αύγουστο στο Δημοτικό Πολιτιστικό Πάρκο της Νέας Ιωνίας.

Γενικά ο Βόλος διαθέτει μία σχετικά αναπτυσσόμενη τουριστική αγορά, μία ισχυρή βιομηχανική και εμπορική παράδοση, είναι ένα σημαντικό λιμάνι, ενώ και οι τομείς της ψυχαγωγίας, του αθλητισμού και του πολιτισμού είναι ήδη αρκετά ανεπτυγμένοι (βλέπε και Τμήματα 4.6.1. και 4.6.3). Έτσι, η διαμόρφωση μιας ιδιαίτερης ταυτότητας (‘στιγματος’) τόπου (place branding) που θα συνδυάζει πολιτισμό και αθλητισμό μπορεί να οδηγήσει όχι μόνο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, αλλά στην αύξηση της τουριστικής ανάπτυξης.

4.6.3. Αθλητισμός

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Τρεις από τις σημαντικότερες διαστάσεις του **ρόλου του αθλητισμού στην ανάπτυξη των πόλεων** είναι:

- α) αποτελεί έναν από τους γενεσιουργούς παράγοντες της αστικής ανασυγκρότησης
- β) συντελεί στην ανάπτυξη του αστικού τουρισμού⁸⁵
- γ) η ύπαρξη σταδίων, και ειδικότερα η κατασκευή νέων, αποτελεί κρίσιμο παράγοντα της αστικής ανάπτυξης.

Η ιστορία του αθλητισμού στο Βόλο είναι αρκετά πλούσια κυρίως όσον αφορά τον κλασικό αθλητισμό, τη σκοποβολή, το ποδόσφαιρο, την ορειβασία, το ναυταθλητισμό και το μπάσκετ. Στην ανάπτυξη του αθλητισμού σημαντικός είναι και ο **ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης** κυρίως διαμέσου της ένταξης του Εθνικού Αθλητικού Κέντρου Βόλου στο Δήμο Βόλου, της λειτουργίας του Αθλητικού Οργανισμού Δήμου Βόλου (ΑΟΔΒ, από το 2000 έχει ξεκινήσει και συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας), του Αθλητικού Οργανισμού Δήμου Νέας Ιωνίας (ΑΟΔΝΙ, ιδρύθηκε το 1990), του Αθλητικού Οργανισμού Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας (ΑΟΝΑΜ, έκανε την πρώτη του εμφάνιση το 2000 αποτελώντας την ουσιαστική μετεξέλιξη της Αθλητικής Επιτροπής)⁸⁶ και του Αθλητικού Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Πορταριάς (ΑΠΟΔΠ).

ΧΩΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΠΣ ΒΟΛΟΥ

ΠΑΚΘ

Η χωρική υποδομή του αθλητισμού στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου (ΠΣΒ) ήταν σε σχετικά ικανοποιητικό επίπεδο πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Λόγω, κυρίως, της κατασκευής του Περιφερειακού Αθλητικού Κέντρου Θεσσαλίας (ΠΑΚΘ) στη Νέα Ιωνία, η αθλητική υποδομή αποτέλεσε έναν από τους τομείς στον οποίο οι επιπτώσεις των Αγώνων ήταν ιδιαίτερα θετικές.

Το Πανθεσσαλικό Στάδιο αποτελεί τη βασική εγκατάσταση του ΠΑΚΘ, εγκαινιάστηκε στις 30 Ιουλίου 2004, έχει καθαρή χωρητικότητα 21.600 θέσεις, έκταση 127.800 τ.μ., και 133 θέσεις τύπου. Το νέο στάδιο κατασκευάστηκε στη θέση ενός ημιτελούς γηπέδου που υπήρχε παλαιότερα στον ίδιο χώρο. Στην τελική του μορφή το Πανθεσσαλικό αποτελείται ουσιαστικά από 4 τμήματα εξεδρών, τα 3 εκ των οποίων διαθέτουν διπλό διάζωμα κερκίδων. Το δυτικό τμήμα στεγάζεται από μεταλλικό φορέα με επικάλυψη ειδικής μεμβράνης PVC. Προπονητικοί χώροι φιλοξενούνται κάτω από τις εξέδρες, ενώ

⁸⁵ Law, 1993 : 96-97

⁸⁶ *Εν Βόλω*, 2004.

υπάρχει και βοηθητικό στάδιο στην ανατολική πλευρά της εγκατάστασης. Είναι το μοναδικό γήπεδο στην Ελλάδα που διαθέτει "μείγμα" φυσικού και τεχνητού χλοοτάπητα. Οι φυσικές ρίζες του χορταριού ενισχύονται με τεχνητές ίνες ανά 2 εκατοστά, αυξάνοντας κατά πολύ την αντοχή του χλοοτάπητα. Το Πανθεσσαλικό Στάδιο ανήκει στην εταιρία Ολυμπιακά Ακίνητα.⁸⁷

Άλλες εγκαταστάσεις στο ΠΑΚΘ είναι τα 5 ανοιχτά γήπεδα τένις και ένας ξενώνας για 100 αθλητές, κλειστό κολυμβητήριο και γυμναστήριο. Ενόψει του 27^{ου} Πανευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ενόργανης Γυμναστικής Ανδρών Εφήβων και του 26^{ου} Γυναικών Νεανίδων Ενόργανης Αγωνιστικής Γυμναστικής το Μάιο 2006, ολοκληρώθηκε η κατασκευή του Καταδυτηρίου το οποίο σε σύνδεση με το Γυμναστήριο θα λειτουργήσει ως χώρος διεξαγωγής των Αγώνων.

Ο Δήμος Ιωνίας διαθέτει επίσης το Γήπεδο της Νίκης που έχει έκταση 12.589 μ² και το Αθλητικό κέντρο Όλγα Βασδέκη που έχει έκταση 15.047 μ².⁸⁸ και γήπεδα 5x5. Γενικά αποτελεί από τους Δήμους με την καλύτερη υποδομή αθλητικών χώρων στην Ελλάδα.

Εθνικό Αθλητικό Κέντρο

Ιδρύθηκε το 1983, το 2001 με το πρόγραμμα «Πολιτεία» πέρασε στην αρμοδιότητα του Δήμου Βόλου και από τότε λειτουργεί ως Δημοτικό ΝΠΔΔ. Συγκαταλέγεται στα πέντε μεγαλύτερα Αθλητικά Κέντρα στην Ελλάδα.⁸⁹ Περιλαμβάνει τους ακόλουθους χώρους⁹⁰:

A. Εθνικό Στάδιο Βόλου - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Σταδίου 1, Τ.Κ.: 38222

- Γήπεδο ποδοσφαίρου με χλοοτάπητα (102.5X63) χωρητικότητας 13.000 θέσεων.
- Στίβος με ελαστικό τάπητα έξι (6) διαδρομών 400 μέτρων.
- Κλειστή αίθουσα στίβου 4 διαδρομών
- Αίθουσα οργάνων και γραφεία

Βοηθητικό Γήπεδο

- Γήπεδο ποδοσφαίρου με ξηρό τάπητα (100X66)

B. Σκοπευτήριο Βόλου - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΕΛΛΑΔΑ 2004"

Διεύθυνση: Σταδίου 1, Τ.Κ.: 38222

- Αίθουσα αεροβόλων όπλων 10., 20 θέσεων
- Πεδίο Βολής πυροβόλων όπλων 50μ. 21 θέσεων
- Πεδίο Βολής πιστολιών 25μ., τεσσάρων ομάδων στόχων

⁸⁷ www.stadia.gr

⁸⁸ Ταυτότητα πόλης Δ. Ν. Ι. 10/2000 (Μελέτη ΔΕΜΚΑ, Α. Αλπούς).

⁸⁹ Εν Βόλω, 2004: 119.

⁹⁰ www.volos-city.gr

Γ. Κλειστό Γυμναστήριο Βόλου - ΠΡΟΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Σταδίου 1, Τ.Κ.: 38222

- Σάλα με παρκέ (47X30μ) 1.200 θέσεων
- Προπονητήριο με συνθετικό τάπητα

Δ. Εθνικό Κολυμβητήριο Βόλου - ΠΡΟΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Σταδίου 1, Τ.Κ.: 38222

- Ανοιχτή πισίνα (50 X 25)
- Κλειστή πισίνα (25 X 21) Χωρητικότητας 1500 θεατών.
- Πισίνα εκμάθησης (6.5 X 13)
- Καταδυτήριο (1,3,5 μ)

Ε. Γήπεδα τένις - ΠΡΟΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Σταδίου 1, Τ.Κ.: 38222

- Τρία γήπεδα τένις (30X14)

ΣΤ. Ναυταθλητικές Εγκαταστάσεις NOBA - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΕΛΛΑΔΑ 2004"

Διεύθυνση: Άναυρος, Ακτή – NOB

- Κλειστό κωπηλατήριο
- Αίθουσα Γυμναστικής
- Λεμβαρχείο
- Κτίριο φύλαξης ιστιοποϊκών σκαφών
- Αίθουσα προπόνησης

Υπόλοιπη Αθλητική Υποδομή Δήμου Βόλου

Αθλητικό Κέντρο Νεότητας

Διεύθυνση: Γ. Δήμου-Μεταμορφώσεως, ΤΚ: 38333

- Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων.
- Αίθουσα βαρών - γυμναστικής.
- Αίθουσες διαφόρων επί μέρους χρήσεων.
- Δύο (2) γήπεδα μπάσκετ (προπονητήριο).
- Τρία (3) γήπεδα τένις.
- Ένα (1) γήπεδο βόλεϊ.
- Περιμετρικό διάδρομο 400 μέτρων για τζόκιν

Δημοτικό Στάδιο Νεάπολης

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Τέρμα Νεαπόλεως, Τ.Κ: 38334

- Γήπεδο ποδοσφαίρου (96X64) με χλοοτάπητα και βοηθητικό.

- Στίβο έξι (6) διαδρομών 400 μέτρων.

1. Κλειστές αίθουσες γυμναστικής .

2. Γήπεδο μπάσκετ και βόλεϊ.

Κέντρο Άθλησης και Νεολαίας (Αδαμόπουλου)

Διεύθυνση: Ρήγα Φεραίου - Καποδιστρίου, Τ.Κ: 38333

- Σάλα με παρκέ (33X35) χωρητικότητας 500 θεατών

- Τεχνητή Πίστα αναρρίχησης

- Αίθουσα αεροβικής γυμναστική με παρκέ

- Αίθουσα ρυθμικής γυμναστικής

Εκθεσιακό Αθλητικό Κέντρο

ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Αθηνών 25, Τ.Κ: 38334

- Κλειστό γυμναστήριο πολλαπλών χρήσεων (37X39) χωρητικότητας 450 θεατών

- Ένα, (1) ανοικτό γήπεδο μπάσκετ δίπλα από το Ε.Α.Κ

Αθλητικό Κέντρο Καραγάτς

Διεύθυνση: Τέρμα Κύπρου Τ.Κ: 38221

Προγραμματίζεται η κατασκευή κλειστού γυμναστηρίου ενόργανης και ρυθμικής γυμναστικής που θα χρησιμοποιηθεί ως προολυμπιακό προπονητήριο.

Επίσης διαθέτει:

- 2 γήπεδα μπάσκετ

- 1 γήπεδο τένις

- 1 γήπεδο βόλεϊ

- 1 γήπεδο μίνι ποδοσφαίρου

Στίβος Ιππασίας

Ιππικός Όμιλος Βόλου

ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Πεδίον Άρεως Τ.Κ: 38334

- Στίβος ιππασίας (50x100)

- Στίβος εκμάθησης ιππασίας

Ναυταθλητικές εγκαταστάσεις

ΟΕΑ-ΝΑΒ

Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Π. Σ. Βόλου

Διεύθυνση: Ακτή Αγ.Κων/νου Τ.Κ: 38334

- Δύο μικρά λεμβαρχεία

Γυμναστήριο Γυμναστικού Συλλόγου Βόλου

Διεύθυνση: Ιωλκού - Αχιλλοπούλου Τ.Κ: 38333

- 2 κλειστές αίθουσες γυμναστικής.
- Στίβο έξι (6) διαδρομών 200 μέτρων.
- Ένα γήπεδο μπάσκετ και προπονητήριο.

Πλαζ Αλυκών

Αθλητικές Εγκαταστάσεις στην Πλαζ Αλυκών

ΠΡΟΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Αλυκές Βόλου Τ.Κ: 38500

- Δύο γήπεδα beach volley
- Δύο γήπεδα 5Χ5

Γήπεδο Μαγνησιακού

Διεύθυνση: Λαρίσης 70 Τ.Κ: 38334

- Ένα (1) γήπεδο ποδοσφαίρου με χλοοτάπητα (100 X 70).
- Ένα (1) βοηθητικό γήπεδο ποδοσφαίρου με χλοοτάπητα (80Χ57).
- Ένα (1) γήπεδο μπάσκετ.
- Διάδρομο για τρέξιμο.

Γήπεδο Σαρακηνού

Διεύθυνση: Τέρμα Βάρναλη - Αγ. Παρασκευή 70 Τ.Κ: 38500

- Ένα (1) γήπεδο ποδοσφαίρου με ξηρό τάπητα (100Χ56) .
- Ένα (1) γήπεδο μπάσκετ.

Γήπεδο ΑΠΟΒ

Διεύθυνση: Τέρμα Κύπρου 70 Τ.Κ: 38221

- Γήπεδο ποδοσφαίρου με χλοοτάπητα (96Χ54)

Σχολή Αθλημάτων Αγ. Παρασκευής ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΡΙΟ

Διεύθυνση: Αγ Παρασκευή Τ.Κ: 38500

- Γήπεδο Ποδοσφαίρου με συνθετικό χλοοτάπητα (42Χ22)
- Γήπεδο Ποδοσφαίρου με συνθετικό χλοοτάπητα (38Χ18)

Στην **Πορταριά**, σε διαδημοτική συνεργασία με την κοινότητα Μακρινίτσας κατασκευάστηκε το Κλειστό Διαδημοτικό Γυμναστήριο το οποίο διαθέτει χώρο για μπάσκετ, βόλεϊ, χάντμπολ, άρση βαρών, αίθουσα γυμναστικής. Στην Άλλη Μεριά λειτουργεί Αθλητικό Κέντρο με γήπεδα ποδοσφαίρου,

μπάσκετ, 5x5, τένις. Υπό κατασκευή βρίσκεται το Αθλητικό Κέντρο Πορταριάς με γήπεδα ποδοσφαίρου, τένις, μπάσκετ, 5x5, βόλει.⁹¹ Στην Αγριά υπάρχει Δημοτικό Στάδιο.

Η σημερινή συνολική αθλητική υποδομή του ΠΣ Βόλου παρουσιάζεται λοιπόν ιδιαίτερα ενισχυμένη. Στο Βόλο υπάρχουν 6 Στίβοι, 9 Γήπεδα Ποδοσφαίρου, 10 Γήπεδα Μπάσκετ, 6 Εγκαταστάσεις 5X5, 2 Γήπεδα Beach Volley, 8 Αίθουσες Γυμναστικής, 14 Ιδιωτικά Γυμναστήρια, 3 Λεμβαρχεία, 1 Στίβος Ιππασίας, 3 Γήπεδα Βόλει, 13 Γήπεδα Τένις, 1 Τεχνητή Πίστα Αναρρίχησης, 1 Κωπηλατήριο, 4 Πισίνες, 1 Σκοπευτήριο και 1 Εγκατάσταση Paint Ball.⁹²

Ένα φαινόμενο το οποίο συνήθως αγνοείται στις σχετικές μελέτες είναι τα **ιδιωτικά γυμναστήρια**. Η σημασία τους πρέπει να τονιστεί, κυρίως λόγω της σχέσης τους με την καθημερινή ζωή, την υγεία και λόγω της συμβολής του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου. Η ιδιαίτερη άνθηση που παρουσιάζει αποτυπώνεται στην αύξηση 40% μεταξύ 2000 και 2006: από 10 έφτασαν τα 14.⁹³

ΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ο αριθμός των αθλητικών συλλόγων στο ΠΣ Βόλου θεωρείται γενικά αρκετά ικανοποιητικός. Υπάρχουν 20 σύλλογοι Ποδοσφαίρου (με γνωστότερους τους ιστορικούς συλλόγους του Ολυμπιακού και της Νίκης Βόλου), 1 Ποδοσφαίρου Γυναικών, 2 Ποδοσφαίρου Σάλας, 12 Μπάσκετ, 7 Καράτε, 5 Ταέ Κβον Ντο, 5 Ποδηλασίας, 4 Πάλης, 3 Πυγμαχίας, 3 Στίβου, 2 Βόλει, 11 Θαλασσίων Σπορ-Κολύμβησης, 3 Τένις, 1 Τζούντο, 2 Χάντμπολ, 2 Ιππασίας, 1 Άρσης Βαρών, 1 Ορειβασίας, 1 Χιονοδρομίας, 1 Σκακιού, 3 Σκοποβολής, 1 Τοξοβολίας, 1 Γυμναστικής, 2 Μηχανοκίνητου Αθλητισμού, 2 Αυτοκινήτου, 1 Μπιλιάρδου, 1 Μπριτζ, 2 Παγκρατίου Αθλήματος, 1 Softball, 2 Κυνηγιού 1 Άθλησης Α.Μ.Ε.Α.⁹⁴

ΟΙ ΤΑΣΕΙΣ ΑΘΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Τα στοιχεία μιας παλαιότερης (ωστόσο, και της πλέον πρόσφατης) κοινωνικογεωγραφικής **έρευνας** στο ΠΣΒ έδειξαν μια αρνητική, κατ' αρχάς, εικόνα με την έννοια ότι από τα 964 άτομα του δείγματος μόνο τα 311εξασκούν κάποιο άθλημα.⁹⁵ Ωστόσο, μια ανάλυση που προχώρησε σε βάθος την επεξεργασία αυτών των στοιχείων κατέληξε στα ακόλουθα ενδιαφέροντα **συμπεράσματα**.⁹⁶

Οι κάτοικοι του ΠΣΒ στην πλειονότητά τους δεν αθλούνται σχεδόν ποτέ, αλλά όταν αθλούνται κατά πρώτο λόγο γυμνάζονται. Επίσης, παρακολουθούν συναντήσεις σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι

⁹¹ Βούλγαρη, 2006.

⁹² www.volos-city.gr· *Αθλητισμός*, 1994 και 2005· Deffner, 2003· Βόλος, 2006

⁹³ Deffner, 2003: 388· Βόλος, 2006: 126

⁹⁴ www.volos-city.gr· Deffner, 2003· *Εν Βόλω* 2004· *Αθλητισμός*, 2005

⁹⁵ Μαλούτας και Συνεργάτες, 1994.

⁹⁶ Δέφνερ, 1995.

αθλούνται, αλλά συχνότερα μόνο από την τηλεόραση. Παρατηρείται, δηλαδή, υψηλή παθητική σχέση με τον αθλητισμό. Το φαινόμενο της αντιστοιχίας μη άθλησης - μη παρακολούθησης παρατηρείται στις περιπτώσεις: απόφοιτοι δημοτικού/ ούτε δημοτικού, άνδρες εργάτες/ τεχνίτες (μαζί με αγρότες), έχοντες εισόδημα μικρότερο των 294 ευρώ (100.000 δραχμών). Το φαινόμενο αυτό ερμηνεύεται διττά: είτε ως έλλειψη ελεύθερου χρόνου είτε ως έλλειψη ενδιαφέροντος. Στα βασικά αθλήματα υπερέχει γενικά η γυμναστική, ενώ το μπάσκετ παρουσιάζει μεγαλύτερη δημοτικότητα από το ποδόσφαιρο.

Οι γυναίκες αθλούνται λιγότερο συχνά και παρακολουθούν πολύ σπανιότερα συναντήσεις από τους άνδρες. Αυτό είναι ένα στοιχείο ενισχυτικό της επιβεβαίωσης της ανδρικής κυριαρχίας στον αθλητισμό. Ωστόσο, η σειρά των αθλημάτων στα οποία εξασκούνται είναι η ίδια με αυτή των ανδρών, δηλαδή: γυμναστική, μπάσκετ, γυμναστήριο, ποδόσφαιρο.

Οι απόφοιτοι της ανώτατης και ανώτερης εκπαίδευσης αθλούνται συχνότερα από όλους, ενώ οι απόφοιτοι της μέσης τεχνικής εκπαίδευσης και της Γ' γυμνασίου παρακολουθούν συχνότερα συναντήσεις. Η βασική ιδιαιτερότητα που παρουσιάζουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες (μαζί με τα ελάχιστα διευθυντικά στελέχη) είναι ότι οι γυναίκες κάνουν γυμναστική συχνότερα από όλους. Σε καθημερινή βάση περισσότερο αθλούνται οι απασχολούμενοι στις ένοπλες δυνάμεις (άνδρες), οι οποίοι και παίζουν μπάσκετ συχνότερα από όλους. Οι άνδρες υπάλληλοι γραφείου παίζουν ποδόσφαιρο συχνότερα από όλους, ενώ οι γυναίκες υπάλληλοι γραφείου πηγαίνουν στο γυμναστήριο συχνότερα από όλους. Οι άνδρες έμποροι/ πωλητές γυμνάζονται συχνότερα και παρακολουθούν τακτικότερα συναντήσεις, ενώ οι γυναίκες έμποροι/ πωλητές παίζουν τόσο μπάσκετ όσο και ποδόσφαιρο συχνότερα από όλους. Στη γενική παρακολούθηση στις γυναίκες προηγούνται οι εργάτριες/ τεχνίτριες, ενώ στην παρακολούθηση μόνο τηλεοπτικών μεταδόσεων στους άνδρες προηγούνται οι υπάλληλοι γραφείου.

Οι απασχολούμενοι στις μεταφορές/ επικοινωνίες (άνδρες) πηγαίνουν σε συναντήσεις τακτικότερα από όλους, ενώ ασχολούνται συχνότερα από όλους με τη γυμναστική και το ποδόσφαιρο (αλλά στον ίδιο βαθμό με τους απασχολούμενους στη βιομηχανία/ βιοτεχνία). Οι απασχολούμενοι στη γεωργία (άνδρες και γυναίκες) παρακολουθούν σε μεγαλύτερο ποσοστό μόνο τηλεοπτικές μεταδόσεις. Οι εργοδότες αθλούνται περισσότερο από όλους σε καθημερινή βάση, ασχολούμενοι συχνότερα από όλους με το γυμναστήριο και το ποδόσφαιρο (το οποίο το προτιμούν από το μπάσκετ), ενώ επίσης παρακολουθούν συναντήσεις τακτικότερα από όλους. Οι αυτοαπασχολούμενοι κάνουν γυμναστική συχνότερα από όλους.

Το βασικό χαρακτηριστικό των ατόμων τα οποία έχουν μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα μεγαλύτερο των 1027 ευρώ (350.000 δραχμών) είναι ότι αθλούνται συχνότερα από όλους, κάτι που αντιστοιχεί στο γεγονός ότι είναι και τα άτομα τα οποία πηγαίνουν τακτικότερα σε συναντήσεις. Το ποσοστό των μη αθλουμένων αυξάνεται όσο κατεβαίνουμε την κλίμακα των εισοδηματικών κατηγοριών – το ίδιο παρατηρείται και στην περίπτωση του μορφωτικού επιπέδου. Μόνο τηλεοπτικές μεταδόσεις

παρακολουθούν συχνότερα όσοι έχουν μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα μεταξύ 587 ευρώ (200.000 δραχμών) και 734 ευρώ (250.000 δραχμών).

Οι κάτοικοι του κέντρου δεν παρουσιάζουν κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, ενώ το βασικό χαρακτηριστικό των κατοίκων των βορείων συνοικιών είναι ότι αθλούνται συχνότερα σε καθημερινή βάση, και ειδικότερα γυμνάζονται συχνότερα από όλους. Οι κάτοικοι των ανατολικών συνοικιών αθλούνται συγκριτικά περισσότερο από όλους δύο-τρεις φορές την εβδομάδα, και οι κάτοικοι των δυτικών συνοικιών πηγαίνουν τακτικότερα σε συναντήσεις, ενώ οι κάτοικοι της Άνω Νέας Ιωνίας παρακολουθούν συχνότερα μόνο τηλεοπτικές μεταδόσεις.

Η γενική εικόνα χαρακτηρίζεται από **αντιφάσεις**. Σε ορισμένα σημεία όπως η παθητική συμμετοχή, η ανδρική κυριαρχία, η θέση στο επάγγελμα και το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα, ενισχύεται η "κοινή λογική" ως αποτέλεσμα των περιορισμών που παράγουν οι κοινωνικογεωγραφικές διαφοροποιήσεις. Ωστόσο, σε αρκετά άλλα σημεία όπως το μορφωτικό επίπεδο, το επάγγελμα, ο κλάδος απασχόλησης και η περιοχή κατοικίας, ενισχύεται η τάση της πολυμορφίας. Οπωσδήποτε χρειάζεται μια πρόσφατη έρευνα για να αποτυπώσει τις νέες τάσεις, διότι η γενική αίσθηση είναι ότι η κατάσταση πρέπει να έχει διαφοροποιηθεί προς το θετικότερο, ιδιαίτερα σε συνάρτηση με την αύξηση των συλλόγων και τη βελτίωση της χωρικής υποδομής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σε γενικές γραμμές ο αθλητισμός στο Βόλο στις διάφορες διαστάσεις του (χωρική υποδομή, αριθμός και ποικιλία συλλόγων και αθλητών, τάσεις του πληθυσμού για άθληση και παρακολούθηση) συγκριτικά είναι σε αρκετά ικανοποιητική κατάσταση, γεγονός που σχετίζεται τόσο με την ιστορία του αθλητισμού της πόλης. Το κύριο χαρακτηριστικό της υποδομής του αθλητισμού στο Βόλο είναι ο σχετικά μεγάλος αριθμός των συλλόγων σε σύγκριση με τον ενισχυμένο αριθμό οργανωμένων χώρων. Ωστόσο, απαιτείται να γίνει μια καινούρια έρευνα που θα εξετάζει την πιθανή βελτίωση στις τάσεις του πληθυσμού για άθληση και παρακολούθηση. Επίσης, η ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αθλητισμού θα προκύψει μόνο διαμέσου του συνδυασμού του με τον πολιτισμό και τον τουρισμό (π.χ. διαμέσου της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού), δηλαδή τις άλλες κύριες διαστάσεις του ελεύθερου χρόνου.

4.7. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

4.7.1 Ύδρευση - Αποχέτευση

Η ύδρευση του Βόλου εξασφαλίζεται από διάφορες πηγές (Καλιακούδα, Κουκουράβα, Μάνα κ.α.) που δίνουν άριστης ποιότητας νερό, από γεωτρήσεις που βρίσκονται περιμετρικά του Βόλου και της Ν. Ιωνίας και είναι στο σύνολό τους φτωχής ποιότητας και γεωτρήσεις του Θεσσαλικού κάμπου που χρησιμοποιούνται κυρίως για υδροδότηση των ΒΙ.ΠΕ. και του Π.Σ. Βόλου. Το δίκτυο ύδρευσης καλύπτει το σύνολο της αστικής περιοχής. Υπολογίζεται, όμως ότι λόγω της παλαιότητας του δικτύου, υπάρχουν απώλειες νερού στο δίκτυο, που εκτιμώνται μέχρι 40% της παρεχόμενης ποσότητας. Σήμερα παρουσιάζεται πρόβλημα με την ύδρευση λόγω παλαιότητας του δικτύου και ποιότητας νερού λόγω της σύνθεσης που έχει από γεωτρήσεις.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια από τους δήμους του Π.Σ. για την από κοινού διαχείριση των υδάτινων πόρων, καθώς και της συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων με τους περιαστικούς δήμους του Πηλίου και επίσης για την δημιουργία λιμνοδεξαμενών, ώστε να εξασφαλιστούν ικανές ποσότητες νερού για την υδροδότηση του Π.Σ. Βόλου.

Η κατασκευή, συντήρηση, λειτουργία, διοίκηση και εκμετάλλευση των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων της Μείζονος Περιοχής Βόλου υλοποιείται από την Διαδημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Μείζονος Περιοχής Βόλου (ΔΕΥΑΜΒ). Ως οργανική μονάδα περιλαμβάνει τις οικιστικές περιοχές των Δήμων Βόλου, Ν. Ιωνίας, Αισωνίας και τις υφιστάμενες Α' και Β' Βιομηχανικές Περιοχές. Σε εξέλιξη βρίσκεται ωστόσο το τελευταίο διάστημα η διαδικασία διεύρυνσής της με την ένταξη στο κύκλο εργασιών της και του Δήμου Ιωλκού.

Η ΔΕΥΑΜΒ διαθέτει Τεχνικές Υπηρεσίες πλήρως στελεχωμένες που ασχολούνται με τη μελέτη – κατασκευή – επίβλεψη - συντήρηση των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων, λειτουργία των εγκαταστάσεων και αντλιοστασίων ύδρευσης και Βιολογικού Καθαρισμού, νέες παροχές νερού και νέες συνδέσεις αποχέτευσης ακαθάρτων, χημικό έλεγχο ποιότητας πόσιμων νερών, έλεγχο ποιότητας ακτών κολύμβησης και αερορύπανσης, έρευνα για την προστασία των θαλασσιών οικοσυστημάτων του Παγασητικού Κόλπου, κατασκευή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών, επίβλεψη του έργου κατασκευής δικτύου Φυσικού Αερίου χαμηλής πίεσης κ.α.

Πρόθεση της επιχείρησης και του Δήμου Βόλου αποτελεί η συμμετοχή και άλλων Δήμων, στην περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών και στη βελτιστοποίηση της προσπάθειας συνεχούς προστασίας του περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή. Τελευταία, έχουν αναπτυχθεί συνεργασίες με άλλους Δήμους και προβλέπεται η ένταξή τους στην ΔΕΥΑΜΒ.

Πρόσφατα η επιχείρηση αναθεώρησε τον τρόπο λειτουργίας της με την ψήφιση νέου οργανογράμματος, η εφαρμογή του οποίου θα βελτιώσει την οργανωτική δομή και την λειτουργικότητά της, στο πλαίσιο προσφοράς αναβαθμισμένων υπηρεσιών προς τους πολίτες, αλλά και στην προστασία του περιβάλλοντος, την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων της περιοχής, γεγονός που προϋποθέτει την συνεργασία των λοιπών Δήμων του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου.

Επίσης, στο πλαίσιο λειτουργίας της ΔΕΥΑΜΒ έχει δημιουργηθεί Δ/νση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, η οποία πλην άλλων περιλαμβάνει τα Τμήματα Διασφάλισης Ποιότητας (Γραφείο Ποιοτικού Ελέγχου Νερού και Υδάτινων Πόρων και Γραφείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας) και Προγραμματισμού και Ανάπτυξης (Γραφείο Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και Γραφείο Υλοποίησης και Αξιοποίησης Ευρωπαϊκών – Εθνικών και άλλων Προγραμμάτων) με σκοπό την άντληση πόρων για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Δ.Ε.Υ.Α.Μ.Β.
ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΝΕΡΟΥ & ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ – ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ & ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΚΤΥΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο του Γ ΚΠΣ και του Περιφερειακού σκέλους Θεσσαλίας περιλαμβάνεται μία σειρά έργων, όπως η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων - όμβριων στη Μείζονος Περιοχή Βόλου και η κατασκευή εσωτερικού δικτύου ύδρευσης του Δήμου Ιωλκού (εκτελούνται) κ.α.

4.7.2 Βιολογικός Καθαρισμός

Οι εγκαταστάσεις του Βιολογικού Καθαρισμού είναι εκτεταμένες και βρίσκονται στην νότια είσοδο της πόλης. Τα λύματα που καταλήγουν στο Βιολογικό Καθαρισμό (ΒΙΟ.ΚΑ.) προέρχονται από το πολεοδομικό συγκρότημα της πόλης αλλά και τις Α' και Β' ΒΙΠΕ της περιοχής. Εκεί υφίστανται πρωτογενής, χημική και τέλος βιολογική επεξεργασία, για να καταλήξουν μέσω καταθλιπτικού αγωγού

8 χλμ. στον Παγασητικό και πιο συγκεκριμένα στο ακρωτήριο Αγκίστρι (θαλάσσια περιοχή εκτός εσωτερικού κόλπου).

Η εγκατάσταση του ΒΙΟ.ΚΑ Βόλου, μετά την επεξεργασία των λυμάτων και την απομάκρυνση των διαφόρων τύπων στερεών, πραγματοποιεί επεξεργασία των τελευταίων, η οποία καταλήγει σε ένα μείγμα αερίων το οποίο λέγεται βιοαέριο και αποτελείται κυρίως από διοξείδιο του άνθρακα και μεθάνιο. Το βιοαέριο, μετά τη συγκέντρωσή του, οδηγείται σε μονάδα παραγωγής ενέργειας.

Πρέπει να σημειωθεί εδώ, πως προγραμματίζεται επέκταση των εγκαταστάσεων του ΒΙΟ.ΚΑ. κατά περίπου 25% της δυναμικότητάς του και εγκατάσταση μιας αεριογεννήτριας 175 Kw, στο πλαίσιο του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Επιπλέον σχεδιάζονται έργα για την απόσμωση της μονάδας με ίδια χρηματοδότηση (συνέντευξη με κ. Ευτυχία Διομή).

4.7.3 Αντιπλημμυρικά – Αποστραγγιστικά

Η αντιπλημμυρική προστασία της Πόλης του Βόλου και η παροχέτευση των όμβριων υδάτων προς τη θάλασσα πραγματοποιείται κυρίως με τους χειμάρρους Άναυρο, Κραυσίδωνα, Ξηριά και Αλιγαρορέματος, εκ των οποίων οι τρεις είναι πλήρως διευθετημένοι πλην του Αλιγαρορέματος.

Σημειώνεται πως κατά τη διάρκεια του έτους 2004, συνεχίστηκαν τα έργα για τη διευθέτηση και την εκτροπή του χειμάρρου Ξηριά στην περιοχή του λιμένος Βόλου (ΣΑΝΑ/3). Απαιτείται όμως συνεχής προσπάθεια που αφορά τον σε ετήσια βάση καθαρισμό των χειμάρρων και την ολοκλήρωση της μελέτης για την αντιπλημμυρική προστασία του Π.Σ. Βόλου.

4.7.4 Απορρίμματα - ΧΥΤΑ

Η διαχείριση των απορριμμάτων του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου πραγματοποιείται από τον Σύνδεσμο Διαθέσεως Απορριμμάτων Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου, ο οποίος αποτελεί Διαδημοτική Επιχείρηση. Σκοπός του είναι η ενιαία αντιμετώπιση του προβλήματος της διάθεσης και αξιοποίησης των απορριμμάτων τους, στον χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (Χ. Υ. Τ .Α).

Ο ΧΥΤΑ του Π. Σ. Βόλου βρίσκεται στην περιοχή "Κάκαβος", του Δ. Διμηνίου του Ν. Μαγνησίας, σε απόσταση 10 χλμ περίπου Δυτικά της πόλης του Βόλου και 2,5 χλμ. περίπου Β.Δ. της Α' ΒΙ.ΠΕ Βόλου. Η συνολική έκταση που έχει απαλλοτριωθεί και αγοραστεί από τον Σύνδεσμο Διαθέσεως Απορριμμάτων Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου είναι 247 στρεμ. περίπου, εκ των οποίων τα 160 στρεμ. περίπου αποτελούν το χώρο ταφής των απορριμμάτων.

Ο ΧΥΤΑ του Π. Σ. Βόλου άρχισε να λειτουργεί το 1982 και λειτούργησε σαν χωματερή μέχρι και το 1998. Εξυπηρετεί σήμερα τις ανάγκες διάθεσης και διαχείρισης των στερεών αστικών αποβλήτων εκτός των Δήμων Βόλου και Ν. Ιωνίας και άλλων 11 Δήμων της ευρύτερης περιοχής, πληθυσμού 156.000

κατοίκων περίπου (Απογραφή 2001), της βιολογικής ιλύος της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ) του Π.Σ. Βόλου, καθώς επίσης και απορρίμματα βιομηχανιών και βιοτεχνιών της περιοχής παρόμοιας σύστασης με τα οικιακά.

Σύμφωνα όμως με τον πρόσφατο συνολικό σχεδιασμό, προβλέπεται να εξυπηρετήσει τις ανάγκες κι άλλων Δήμων του Νομού πληθυσμού 185.700 κατοίκων περίπου δηλαδή το 96% του Νομού χωρίς τα νησιά.

4.7.5 Ανακύκλωση

Έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες ευαισθητοποίησης των κατοίκων της πόλης του Βόλου σε θέματα ανακύκλωσης, υγιεινής και κυρίως βιώσιμης ανάπτυξης με στόχο την ισόρροπη ανάπτυξη του κλάδου του τουρισμού, σε σχέση με το υπάρχον φυσικό περιβάλλον. Οι όποιες πρωτοβουλίες διαχειρίζονται σήμερα από την Δημοτική Τουριστική Επιχείρηση (ΔΗ.Τ.Ε.Β.). Η ίδια η Επιχείρηση δέχεται την έλλειψη μιας οργανωμένης προσπάθειας, την ύπαρξη πολλών ελλείψεων στον σχεδιασμό κ.α. Δεν υπάρχει σχεδιασμός με τεχνική περιγραφή έργου, προϋπολογισμό υποδομών, αποτελεσμάτων, σχεδίου προβολής και υλοποίησης, καθώς και περαιτέρω ευαισθητοποίησης των πολιτών, μιας και η ανακύκλωση απορριμμάτων απαιτεί συνεχή οργάνωση, διάχυση πληροφορίας – ενημέρωση κ.α.

Σήμερα η επιχείρηση (ΔΗ.Τ.Ε.Β.) διαθέτει υποδομή (κάδους, απορριμματοφόρα, κ.α.) και έχει υπογράψει σύμβαση με ιδιώτη, ο οποίος συλλέγει και αγοράζει το συγκεντρωμένο χαρτί.

Τελευταία ο Δ. Βόλου υιοθέτησε τη λειτουργία συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και προχώρησε στην υπογραφή σύμβασης με τον εγκεκριμένο φορέα διαχείρισης, την ιδιωτική μη κερδοσκοπική εταιρεία «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.» που συνεργάζεται με εκατό δήμους σε όλη την Ελλάδα.

Η ανακύκλωση των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών υλικών θα γίνεται σε εργοστάσιο στους Αγίους Αναργύρους Κορινθίας, όπου και γίνεται για πρώτη φορά συντονισμένα και οργανωμένα ανάλογη προσπάθεια.

Τα ανακυκλώσιμα υλικά μπορεί να είναι ηλεκτρικές κουζίνες, ψυγεία, κλιματιστικά, ηλεκτρονικοί υπολογιστές κ.α. και ο Δήμος Βόλου ανάλογα με το τονάζ θα εισπράττει 40 ευρώ ανά τόνο. Οι συσκευές θα συλλέγονται μετά από συνεννόηση από την Υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου Βόλου ενώ και οι πολίτες μπορούν να τις μεταφέρουν στην Υπηρεσία.

Επίσης, θετικό αποτελεί το γεγονός, πως και οι άλλοι Δήμοι του Νομού Μαγνησίας παρά το γεγονός ότι δεν έχουν υπογράψει σύμβαση μπορούν να εξυπηρετούνται από το Δήμο Βόλου

4.7.7 Ρύπανση

Πηγές:

- Βιομηχανικές περιοχές (Α και Β ΒΙΠΕ)
- Ελαιοτριβεία
- ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ (τσιμεντοβιομηανία)
- Φορτηγά δημόσιας χρήσης κ.α., ιδίως τα πετρελαιοκίνητα
- Λειτουργία κεντρικών θερμάνσεων (το χειμώνα)
- Λειτουργία λιμένος, κ.α.

Ρύπανση Υδάτων

Διάχυτη πηγή ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων γλυκών υδάτων, καθώς και της θάλασσας στην περιοχή της χερσονήσου της Μαγνησίας είναι οι αποπλύσεις των εδαφών από τις αγροτικές καλλιέργειες.

Οι σημαντικότερες σημειακές πηγές ρύπανσης είναι η εκβολή στον Παγασητικό κόλπο των αποχετεύσεων του Π.Σ. Βόλου και των αποχετεύσεων της ΒΙ.ΠΕ.

Άλλες πηγές ρύπανσης αποτελούν οι εγκαταστάσεις ελλιμενισμού σκαφών και οι μονάδες των ελαιοτριβείων και τα υγρά απόβλητά τους. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια έχουν αντιμετωπιστεί τα προβλήματα ρύπανσης στις ακτές του Παγασητικού κόλπου από τα απόβλητα ελαιοτριβείων. Τα απόβλητα των περισσότερων μονάδων συγκεντρώνονται σε ειδικές δεξαμενές εξάτμισης και μεταφέρονται με βυτία σε χώρους όπου παλιά διατίθεντο τα βοθρολύματα της περιοχής Βόλου.

Επίσης, η απόπλυση της πόλης του Βόλου που συμβαίνει σε περιπτώσεις βροχής και καταιγίδων, αποτελεί σοβαρή πηγή ρύπανσης.

Ο Παγασητικός σήμερα καθαρίζει λόγω των συνεχώς αυξανόμενης βελτίωσης των έργων και λειτουργιών του βιολογικού καθαρισμού.

Από στοιχεία που υπάρχουν από την παρακολούθηση των ακτών, προκύπτει ότι οι ακτές κολύμβησης είναι καθαρές, απαλλαγμένες από παθογόνα μικρόβια και κατάλληλες για χρήση.

Αέρια Ρύπανση

Σημαντικές πηγές αέριας ρύπανσης για το πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου αποτελούν η κίνηση των αυτοκινήτων, των φορτηγών, η λειτουργία των κεντρικών θερμάνσεων τους χειμερινούς μήνες, η λειτουργία της ΑΓΕΤ και της ΒΙ.ΠΕ.

Η παρακολούθηση της αέριας ρύπανσης πραγματοποιείται κύρια από τον σταθμό αυτόματων μετρητών της NAM και από ένα κινητό σταθμό της ΔΕΥΑΜΒ.

Απαιτείται α) εκσυγχρονισμός των αυτόματων μετρητών και η συμπλήρωσή τους με την δημιουργία δικτύου μετρητών β) ολοκλήρωση και πλήρης λειτουργία του περιφερειακού, κ.α.

4.7.8 Φυσικό Αέριο

Οι πρώτες εγκαταστάσεις φυσικού αερίου εν λειτουργία στη Θεσσαλία ήταν οι βιομηχανικές. Πράγματι, η βιομηχανία, πάντα προσεκτική στο ενεργειακό κόστος, επέλεξε αμέσως το φυσικό αέριο λόγω της ευχρηστίας και της σημαντικής εξοικονόμησης σε σχέση με τα άλλα καύσιμα, για όλες τις χρήσεις.

Αντίθετα, στον οικιακό τομέα, μόλις το φυσικό αέριο διοχετεύθηκε στους αγωγούς των πόλεων, οι πρώτοι που επέλεξαν την νέα ενέργεια ήταν τα δημόσια και τα δημοτικά κτίρια.

Πράγματι η Δημόσια και Δημοτική Αρχή των πόλεων ήταν οι πρώτοι που πίστεψαν εξ αρχής στο φυσικό αέριο και έδωσαν στους πολίτες ένα παράδειγμα προς μίμηση.

Στη Λάρισα και στο Βόλο επιλέχθηκε το φυσικό αέριο για τις εγκαταστάσεις στις οποίες η επιλογή της νέας ενέργειας αποτελεί κυριολεκτικά μία υποχρέωση λόγω των οικολογικών χαρακτηριστικών της: τα νοσοκομεία και τα αθλητικά κέντρα.

Δύο νοσοκομεία και το κλειστό κολυμβητήριο στη Λάρισα, το νοσοκομείο και τα κολυμβητήρια στο Βόλο λειτουργούν ήδη με φυσικό αέριο και αποτελούν τις πρώτες εγκαταστάσεις αυτού του τύπου, όχι μόνο στη Θεσσαλία, αλλά και σε όλη την Ελλάδα.

Ο Δήμος Νέας Ιωνίας μετέτρεψε τις εγκαταστάσεις του δημοτικού κτιρίου και έτσι το Δημοτικό Μέγαρο αποτελεί το πρώτο σε όλη την Ελλάδα που χρησιμοποιεί φυσικό αέριο.

Όλα τα κτίρια, περνώντας στη χρήση φυσικού αερίου, δεν θα επιφέρουν μόνο μία σημαντική εξοικονόμηση στη διαχείριση, αλλά θα κάνουν και ένα δώρο στους πολίτες: θα αποφύγουν την καύση πάνω από 5 εκατομμύρια λίτρων πετρελαίου και θα παρέχουν, στο ατμοσφαιρικό περιβάλλον των δύο πόλεων, μία σημαντική ωφέλεια λόγω της μείωσης των μιγμάτων θείου (το φυσικό αέριο δεν περιέχει) και των σύννεφων σκόνης (το φυσικό αέριο έχει τέλεια καύση και δεν αφήνει κατάλοιπα καύσης).

Και δεν ξεχνάμε ότι το πετρέλαιο μεταφέρεται με οχήματα που κυκλοφορούν στους δρόμους των πόλεων επιβαρύνοντας την ρύπανση και την κυκλοφορία. Κάθε θερμική εγκατάσταση που μετατρέπεται σε φυσικό αέριο μειώνει τον αριθμό των κυκλοφορούντων βυτιοφόρων. Χάρη στη μετατροπή αυτών των ενεργοβόρων εγκαταστάσεων, στις πόλεις θα κυκλοφορούν κάθε χρόνο τουλάχιστον 500 βυτιοφόρα λιγότερα στους δρόμους.

Στις πόλεις της Λάρισας, του Βόλου και της Νέας Ιωνίας η ΕΠΑ Θεσσαλίας παρέλαβε, κατά την σύστασή της, το δίκτυο φυσικού αερίου το οποίο κατασκευάστηκε από την ΔΕΠΑ στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του '90 και το οποίο αποτελείται από 191 χλμ. αγωγών χάλυβα (19 bar) και πολυαιθυλενίου (4 bar).

Η ΕΠΑ Θεσσαλίας, προκειμένου να επιτύχει την προγραμματική ανάπτυξη της αγοράς, κατασκεύασε έως τον Ιούνιο του 2005, 200 χλμ δικτύου πολυαιθυλενίου 4 bar και 2,82 χλμ χάλυβα 19 bar και προβλέπει την κατασκευή έως το 2007 επιπλέον 157 χλμ δικτύου πολυαιθυλενίου και 2 χλμ χαλύβδινου 19 bar.

Αναμένεται το δίκτυο αγωγών Φυσικού Αερίου να ξεπεράσει τα 400 χλμ. μέσα στα προσεχή χρόνια.

Πορεία εξέλιξης βασικών δεικτών για το δίκτυο φυσικού αερίου στην Θεσσαλία

Υπογεγραμμένα Συμβόλαια και Ενεργοποιημένοι Μετρητές στην Θεσσαλία (από το 2001 έως 31 - 03 - 2006)

Κατηγορία	Υπογ. Συμβόλαια	Ενεργ. Μετρητές
Μαγείρεμα και Ζεστό νερό	152	89
Αυτόνομη Θέρμανση	10381	7739
Κεντρική Θέρμανση	3119	2553
Εμπορικά Χαμηλής Κατανάλωσης	797	642
Εμπορικά Υψηλής Κατανάλωσης και Βιοτεχνίες	51	41
Βιομηχανίες	35	34
Σύνολο	14535	11098

Πηγή: ΕΠΑ Θεσσαλίας

Σήμερα στην Θεσσαλία χρησιμοποιούν Φυσικό Αέριο 30.716 κατοικίες από τις οποίες το 50% βρίσκεται στην περιοχή του Βόλου. Στις βιομηχανίες η πλειοψηφία των μεγάλων πελατών είναι στην περιοχή του Βόλου, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των δημόσιων κτηρίων, σχολείων, δημοτικών εγκαταστάσεων, πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων, κ.λ.π., έχει σύνδεση με το δίκτυο του φυσικού αερίου.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΕΤΟΣ	ΜΑΓΕΙΡΕΜΑ - ΖΕΣΤΟ ΝΕΡΟ	ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΟΓΚΩΝ ΑΕΡΙΟΥ ΝΜ ³
2004	74	3.301	1.389	297	22	5.083	53.668.283
2005	101	5.388	2.197	396	34	8.116	69.362.707
2006 (#)	109	8.352	3.160	455	40	12.116	85.667.644
2007 (#)	124	11.799	4.171	499	43	16.636	104.572.977
2008 (#)	139	14.054	4.845	531	47	19.616	121.280.861
2009 (#)	154	15.561	5.291	561	49	21.616	134.282.519
2010 (#)	169	17.068	5.738	589	52	23.616	138.826.054

(#) προβλέψεις

Προβλεπόμενες επεκτάσεις μέσα στο 2006

ΒΟΛΟΣ - Ν. ΙΩΝΙΑ ΝΗΣΙΔΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ

ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΩΝ - ΘΕΜΙΔΟΣ - ΗΠΕΙΡΟΥ - Π.ΜΕΛΑ - ΚΟΥΤΑΡΕΛΙΑ - ΧΑΤΖΗΑΡΓΥΡΗ - ΚΟΡΑΗ - ΣΕΦΕΛ - ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ - ΕΡΜΟΥ - ΠΛΑΤΩΝΟΣ - 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ - ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ - ΙΑΣΟΝΟΣ - ΑΡΓΟΝΑΥΤΩΝ - ΣΚΕΝΔΕΡΑΝΗ - ΤΟΠΑΛΗ - ΕΡΓ. ΚΕΝΤΡΟΥ - Κ.ΚΑΡΤΑΛΗ - ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ - ΛΩΡΗ - ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΗΠΕΙΡΟΥ - Π.ΜΕΛΑ - ΚΟΥΤΑΡΕΛΙΑ - ΧΑΤΖΗΑΡΓΥΡΗ - ΚΟΡΑΗ - ΣΕΦΕΛ - ΡΟΖΟΥ - ΣΟΛΩΝΟΣ - ΑΘ.ΔΙΑΚΟΥ - ΜΠΟΡΕΛ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ

54^{ΟΥ} ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΛΑΣ - ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ - ΜΑΚΡΥΝΙΤΣΗΣ - ΒΑΣΣΑΝΗ - ΘΕΤΙΔΟΣ - ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ - ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ - Γ.ΚΑΡΤΑΛΗ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ - ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ - ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ - ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ 2ΑΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ - Δ.ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ - ΜΑΓΝΗΤΩΝ - Ρ.ΦΕΡΑΙΟΥ - ΣΤΑΘΑ - ΝΙΚΟΤΣΑΡΑ - ΒΛΑΧΑΒΑ - ΠΕΡΡΑΙΒΟΥ - ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗ - ΚΑΝΑΡΗ Φ.ΙΩΑΝΝΟΥ - ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ - ΑΝΑΥΡΟΥ - ΚΙΤΣΟΥ ΜΑΚΡΗ

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΑ - ΑΝΘ.ΓΑΖΗ - ΓΑΛΛΙΑΣ - ΒΛΑΧΑΒΑ - ΠΕΡΡΑΙΒΟΥ - ΣΤΑΚΟΥ - ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗ - ΜΕΛΕΑΓΡΟΥ - ΚΑΝΑΡΗ - Φ.ΙΩΑΝΝΟΥ - ΚΙΤΣΟΥ ΜΑΚΡΗ - ΠΑΝΤΟΥ - ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ - ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ - ΜΟΝΗΣ ΣΟΥΡΒΙΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ - Ν.ΙΩΝΙΑΣ

ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ - ΑΒΕΡΩΦ - ΠΗΓΩΝ - ΚΕΡΑΣΟΥΝΤΟΣ - ΕΠ.ΦΙΛΟΘΕΟΥ - ΠΑΠΑΦΗ - ΚΟΥΡΥΤΣΑΣ - ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ - ΑΓ.ΒΑΡΒΑΡΑΣ - ΛΕΩΦ.ΕΙΡΗΝΗΣ - ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑ - ΚΡΗΤΗΣ - ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ - ΠΡΟΥΣΣΗΣ - ΚΑΛΛΙΠΟΛΕΩΣ - ΙΩΝΟΣ - ΑΠ.ΒΟΛΙΔΗ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΚΑΡΑΓΑΤΣ

ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ - Λ.ΒΥΡΩΝΟΣ - ΒΟΥΤΗΡΑ - ΚΑΡΟΥΖΟΥ - ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ - ΚΑΡΑΓΑΤΣΗ - ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΟΥ - ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ - ΙΩΣΗΦ ΡΩΓΩΝ - ΒΡΕΤΤΑΚΟΥ - ΟΓΛ - ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ - Λ.ΑΚΡΙΤΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ - Ν.ΙΩΝΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΚΡΗΤΗΣ - ΑΠ.ΒΟΛΙΔΗ - ΣΙΝΑ - ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΕΦΕΣΣΟΥ - ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ - ΒΗΘΛΕΕΜ - ΓΕΣΘΗΜΑΝΗΣ - ΠΡΟΥΣΣΗΣ - ΕΥΦΡΑΙΜΙΔΟΥ - ΔΟΥΡΥΛΑΙΟΥ - ΤΕΝΕΔΟΥ - Μ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ - ΣΩΣΗΛΑΙΟΥ - ΧΡ.ΛΟΥΛΗ - ΤΙΚΟΓΛΟΥ - ΚΙΤΣΟΥ ΜΑΚΡΗ - ΑΜΑΣΕΙΑΣ - ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΚΑΡΑΓΑΤΣ

ΓΙΑΝΝΗ ΔΗΜΟΥ - ΓΙΑΝΝΗ ΤΣΑΡΟΥΧΗ - ΒΑΣΩΣ ΚΑΤΡΑΚΗ - ΒΛΑΧΑΒΑ - ΝΙΚΟΤΣΑΡΑ

ΝΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΑ

ΑΠΟΜΩΝΟΣ - ΘΗΣΕΩΣ - ΠΗΛΕΩΣ - ΦΙΛΛΥΤΡΑΣ - ΝΑΡΚΙΣΣΟΥ - ΔΕΛΦΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ - ΕΚΑΒΗΣ - ΣΤΑΔΙΟΥ - ΡΟΣΤΩΒ - ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ - ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ - ΛΗΤΟΥΣ - ΝΑΥΣΙΚΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ - Ν.ΙΩΝΙΑΣ

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ - ΒΡΥΟΥΛΩΝ - ΘΡΑΚΗΣ - ΜΥΡΙΟΦΥΤΟΥ - ΡΑΙΔΕΣΤΟΥ - ΧΡ.ΛΟΥΛΗ - ΜΑΙΑΝΔΡΟΥ

ΝΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΑ

ΔΕΥΚΑΛΙΩΝΟΣ - ΑΔΡΑΣΤΟΥ - ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ - ΕΠΙΓΟΝΩΝ - ΚΡΑΤΙΝΟΥ - ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ - ΟΡΜΙΝΙΟΥ - ΔΙΟΣΚΟΥΡΩΝ - ΠΕΡΣΕΩΣ - ΕΚΤΩΡΟΣ - Ζ.ΠΗΓΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ - ΤΡΩΑΔΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ - Ν.ΙΩΝΙΑΣ

ΒΡΥΟΥΛΩΝ - ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ - ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ - ΑΓ.ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ - ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΤΑ - ΤΡΟΙΑΣ

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ - Ν.ΙΩΝΙΑΣ

ΛΑΜΨΑΚΟΥ - ΦΥΤΟΚΟΥ - ΠΙΝΔΑΡΟΥ - ΚΑΛΒΟΥ - ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ - ΚΥΔΩΝΙΩΝ - ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ - ΠΑΡΜΕΝΙΔΗ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΑ

ΝΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΑ

ΠΡΙΑΜΟΥ - ΔΕΥΚΑΛΙΩΝΟΣ - ΑΔΡΑΣΤΟΥ - ΔΙΟΚΛΗ - ΑΛΚΙΠΠΗΣ - ΑΡΙΑΔΝΗΣ - ΣΕΙΛΗΝΟΥ - ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ - Ν.ΙΩΝΙΑΣ

ΣΤΑΔΙΟΥ - ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ - ΚΥΖΙΚΟΥ - ΦΑΝΑΡΙΟΥ - ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ - ΙΜΒΡΟΥ - ΛΑΜΨΑΚΟΥ - ΓΡΑΝΙΚΟΥ

ΝΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΑ

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ - ΕΡΩΤΟΣ - ΥΑΚΙΝΘΟΥ - ΑΜΒΡΟΣΙΑΣ - ΣΤΑΔΙΟΥ - ΠΕΥΚΩΝ - ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ - ΗΛΙΟΥ - ΖΕΦΥΡΟΥ

ΚΑΖΑΝΑΚΙ - Ν.ΙΩΝΙΑΣ

ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ - ΑΓ.ΣΟΦΙΑΣ - ΧΡΥΣ.ΣΜΥΡΝΗΣ - ΦΛΕΜΙΓΚ - ΣΟΚΙΩΝ - Γ.ΚΟΝΔΥΛΗ - ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ - ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ - ΣΟΥΔΑΣ - ΖΕΡΒΑ - ΒΥΒΙΝΙΑΣ

4.7.9 Προστασία Περιβάλλοντος (Γραφείο Περιβάλλοντος ΔΗ.Τ.Ε.Β.)

Στο πλαίσιο της πολιτικής του Δήμου Βόλου έχει δημιουργηθεί το Γραφείο Περιβάλλοντος το οποίο εντάσσεται στις δραστηριότητες της Δημοτικής Τουριστικής Επιχείρησης Βόλου (ΔΗ.Τ.Ε.Β.). Το

γραφείο αυτό έχει σκοπό αφενός να συντονίζει τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Δήμου με αντικείμενο περιβαλλοντικό και να δρα υποστηρικτικά προς αυτές ώστε να συσχετίζει τα δεδομένα και τις μετρήσεις που γίνονται στον τομέα του περιβάλλοντος και να χρησιμοποιεί τα παραγόμενα συμπεράσματα προς όφελος της πόλης, βοηθώντας στη χάραξη σωστής πολιτικής και αφετέρου να αναπτύσσει νέα προγράμματα στον τομέα του περιβάλλοντος.

Η δημιουργία του συγκεκριμένου γραφείου αποτελεί πρωτοπορία και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εφόσον σε ελάχιστες μόνο περιπτώσεις έχουν καταγραφεί παραδείγματα συλλογής και συσχέτισης όλων των περιβαλλοντικών πρακτικών που εκτελούνται αποσπασματικά από διάφορες υπηρεσίες των Δήμων. Ο τρόπος αυτός αποτελεί τον πιο ορθό τρόπο διαχείρισης των περιβαλλοντικών θεμάτων ενός Δήμου για την ανάπτυξη Τοπικής Ατζέντα 21. Συγκεκριμένα, δραστηριότητες του γραφείου θα αποτελούν:

1. Συλλογή & επεξεργασία στοιχείων - δεδομένων. Διεξαγωγή συμπερασμάτων, ανάπτυξη περιβαλλοντικών δεικτών και διατύπωση προτάσεων.

Ο τομέας αυτός είναι σε συμφωνία με τις απαιτήσεις που δημιουργούνται μετά την υπογραφή της Χάρτας του Άαλμποργκ, προς την κατεύθυνση θέσπισης και συμμόρφωσης των πρακτικών του Δήμου με μια Τοπική Ατζέντα 21.

Τα περιβαλλοντικά θέματα που θα παρακολουθεί το γραφείο, είναι κυρίως:

- Ποιότητα πόσιμου νερού
- Αστικά λύματα, ποιότητα αποβλήτων
- Ατμοσφαιρικοί ρύποι
- Κυκλοφοριακός φόρτος
- Θόρυβος
- Ανάπτυξη χώρων πρασίνου
- Διαχείριση αστικών απορριμμάτων – ανακύκλωση – διαχείριση επικίνδυνων απορριμμάτων

Ρόλος του γραφείου σε καμία περίπτωση δε θα είναι να επέμβει, επισκιάσει ή να υποβαθμίσει το έργο των υφιστάμενων υπηρεσιών, αλλά να δράσει συμπληρωματικά επιχειρώντας μία συσχέτιση των διαφόρων περιβαλλοντικών παραμέτρων (integration), ώστε οι υπάρχουσες μετρήσεις να συστηματοποιούνται, να αξιοποιούνται και κυρίως να δημοσιεύονται προς ενημέρωση των πολιτών με τη μορφή περιβαλλοντικών δεικτών.

2. Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών σε θέματα, περιβάλλοντος και εθελοντισμού.

Έχοντας ως στόχο τη βιώσιμη διαβίωση (sustainable living) στην πόλη, θα γίνει προσπάθεια ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των πολιτών σε θέματα αστικού περιβάλλοντος, συμμετοχής στα

κοινά/ εθελοντισμού. Άλλωστε στα πλαίσια της προετοιμασίας των Ολυμπιακών αγώνων στην πόλη, πρόκληση αποτέλεσε και η εξασφάλιση περιβαλλοντικά φιλικών πρακτικών & υλικών. Προς την κατεύθυνση αυτή έχει εκφράσει τη συμπαράστασή της και η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα και με τα στοιχεία του φορέα.

3. Συνεχή προγράμματα ευαισθητοποίησης των πολιτών σε θέματα ανακύκλωσης.

Στα πλαίσια της εφαρμογής διευρυμένου προγράμματος ανακύκλωσης που θα περιλαμβάνει τη διαχείριση χαρτιού, υλικών συσκευασίας αλλά και επικίνδυνων υλικών όπως μπαταρίες και ορυκτέλαια και οχημάτων τέλους ζωής, έχει κριθεί απαραίτητη η συνεχής ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών. Το γραφείο περιβάλλοντος θα αναπτύσσει προγράμματα ευαισθητοποίησης για όλες τις ομάδες στόχου (νοικοκυρές, νέοι, μαθητές, ηλικιωμένοι, ευρύτερο σύνολο κτλ) ανάλογα με τις διαπιστωμένες ανάγκες, θα ενημερώνει για την πορεία του έργου της ανακύκλωσης και γενικά θα εξασφαλίζει με κάθε τρόπο την ομαλή συνέχεια της ανακύκλωσης με μεγάλο βαθμό συμμετοχής.

Σημαντικό στόχο άλλωστε, θα αποτελέσει η οργάνωση της συστηματικής περιβαλλοντικής εκπαίδευσης παιδιών & νέων (μελλοντικός στόχος η δημιουργία ενός Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στη θέση των παλαιών σφαγείων Μπουρμπουλήθρας).

4. Πρώθηση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών, συνεργασία με βιομηχανίες, εμπορικό σύλλογο, βιοτέχνες, αλλά και με επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου.

Υπάρχει πλήθος εργαλείων για την προώθηση περιβαλλοντικά φιλικών πρακτικών, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα (EMAS, Eco - label, συστήματα ολικής ποιότητας, "πράσινες" προμήθειες και αγορές κτλ). Στόχο του γραφείου περιβάλλοντος αποτελεί η ενημέρωση των φορέων της πόλης γι' αυτές και η ανάπτυξη συνεργασιών για την από κοινού επίτευξή τους.

5. Μέσα από το γραφείο αυτό θα υποβάλλονται προτάσεις για υλοποίηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ανάλογα με τις διαπιστούμενες ανάγκες, την πολιτική και τους στόχους του Δήμου σχετικά με κάθε περιβαλλοντικό θέμα και, βεβαίως σε συνεργασία με την εκάστοτε ενδιαφερόμενη δημοτική ή διαδημοτική υπηρεσία.

4.8. ΑΣΤΙΚΗ / ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

4.8.1 Οι διεθνείς τάσεις σχετικά με την αστική / οικιστική ανάπτυξη

Κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αστική ανάπτυξη

Κατά τη διάρκεια των προπαρασκευαστικών διαδικασιών για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013 τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο Υπουργών όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποδέχθηκαν και προωθούν τη συμβολή της αστικής ανάπτυξης ως βασική συνιστώσα ολοκληρωμένης προσέγγισης στο θέμα της Συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσδιόρισε στα τέλη του 2005 τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές στρατηγικής για την ανάπτυξη των πόλεων που βασίζονται στην αρχή ότι η βιώσιμη αστική ανάπτυξη περιλαμβάνει τόσο οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους όσο και άρτιες δημόσιες υπηρεσίες ενώ οι συμπράξεις του δημόσιου, του ιδιωτικού και του εθελοντικού τομέα και της τοπικής κοινότητας θεωρούνται απαραίτητα συστατικά στοιχεία βιωσιμότητας. Αναδεικνύονται οι ρόλοι των πόλεων και των μητροπολιτικών περιοχών ως «ατμομηχανών» οικονομικής ανάπτυξης, ως περιοχών κυρίαρχης σημασίας για την άρση των εμποδίων στην ανάπτυξη και στην απασχόληση και, ιδιαίτερα, στον κοινωνικό αποκλεισμό και στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος καθώς και ως βασικών παραγόντων περιφερειακής ανάπτυξης. Οι πόλεις συγκεντρώνουν τις περισσότερες θέσεις απασχόλησης, τους περισσότερους φορείς παροχής υπηρεσιών σε επιχειρήσεις, τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης όντας, παράλληλα, κέντρα αλλαγών οι οποίες βασίζονται στην καινοτομία, στην επιχειρηματικότητα και στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Οι οικονομικές, κοινωνικές και οι περιβαλλοντικές πολιτικές καθώς και οι πολιτικές απασχόλησης για αστικές περιοχές είναι αμοιβαία αλληλοσυμπληρούμενες ενδυναμώνοντας η μία την άλλη ενώ παρέχουν συνολικά διευρυμένες και βελτιωμένες δυνατότητες στην πόλη να συμπαρασύρει την ευρύτερη περιοχή της και την περιφέρεια σε αναπτυξιακή ανέλιξη.

Οι βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αστική ανάπτυξη κινούνται πάνω σε έξι άξονες:

- α) Ελκυστικές πόλεις*
- β) Στήριξη της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της οικονομίας της γνώσης,*
- γ) Αύξηση και βελτίωση της απασχόλησης,*
- δ) Αντιμετώπιση των ενδοαστικών ανισοτήτων,*
- ε) Ολοκληρωμένη και συμμετοχική διακυβέρνηση,*
- στ) χρηματοδότηση.*

που εξειδικεύονται ανά άξονα ως εξής:

α) Ελκυστικές Πόλεις

➤ Προσβασιμότητα

- Καλή διασύνδεση με αεροδρόμια και κύριους οδικούς άξονες του Διευρωπαϊκού Δικτύου.
- Συντονισμός σχεδιασμού μεταφορών και χρήσεων γης ενδο-και περι-αστικά.
- Συνδυασμός αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δημόσιων μεταφορών με τη διασύνδεση διάφορων συγκοινωνιακών μέσων αλλά και με τη δυνατότητα οικονομικού εισιτηρίου για το χρήστη.
- Μείωση της εγκληματικής συμπεριφοράς και βελτίωση της ασφάλειας των εργαζομένων και των χρηστών.
- Προώθηση στην εργασία και υπηρεσίες (αγορά, περίθαλψη) ατόμων που δεν οδηγούν αυτοκίνητο, υπερήλικες, ΑΜΕΑ.

➤ Πρόσβαση σε υπηρεσίες

- Επενδύσεις σε σύγχρονες, αποδοτικές και οικονομικές υπηρεσίες - κλειδιά, όπως περίθαλψη, κοινωνικές υπηρεσίες, κατάρτιση και δημόσια διοίκηση, μέσω απευθείας ηλεκτρονικής πρόσβασης.
- Μέριμνα για βρεφονηπιακή φροντίδα έτσι ώστε να είναι δυνατή η συμμετοχή των γονέων σε εργασία και κατάρτιση (προώθηση ισότητας των φύλων).
- Πρόσβαση σε υπηρεσίες από πολίτες υποβαθμισμένων περιοχών (προτεινόμενη καινοτομία: δημιουργία υπερτοπικού κέντρου υπηρεσιών σε υποβαθμισμένη περιοχή)
- Συμμετοχή στο σχεδιασμό ιδίως κοινωνικών υπηρεσιών μειονεκτούντων ομάδων (μετανάστες, ΑΜΕΑ κλπ) για την πρόληψη των διακρίσεων και την εξάλειψη πολιτισμικών εμποδίων.

➤ Περιβάλλον

- Επανακατοίκηση εγκαταλελειμμένων αστικών περιοχών (brown fields) και ανακαίνιση δημόσιων χώρων.
- Ορθολογική αντιμετώπιση της αστικής επέκτασης (urban sprawl) με συντονισμό των πολιτικών χρήσεων γης και επενδύσεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε. Ε. (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό επίπεδο).
- Βελτίωση της ποιότητας του αέρα, του θορύβου, της διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, της ύδρευσης και κυκλοφοριακής συμφόρησης σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ε. Ε.
- Ενεργοποίηση των φορέων της Τ. Α. και συνεργασία με τους πολίτες ώστε να συμβάλουν στην εξοικονόμηση και αποδοτικότητα της ενέργειας τόσο στο στάδιο του σχεδιασμού και της υιοθέτησης τοπικού, ενδεχομένως, κανονιστικού πλαισίου όσο και αναθέσεων έργων και πιλοτικών δράσεων.

➤ Πολιτισμός

Συνδυασμός επενδύσεων σε πολιτιστική υποδομή (ιστορικοί χώροι και συνοικίες, μουσεία, πολιτιστικά κέντρα, βιβλιοθήκες κλπ) με πολιτιστικές δραστηριότητες.

β) Στήριξη της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της οικονομίας της γνώσης

- Ολοκληρωμένη προσέγγιση στις οικονομικές υποδομές μέσω λειτουργικής διασύνδεσης των μεταφορών και της προσβασιμότητας με την αστική ανάπλαση, την ανακαίνιση κτιρίων, τα επιχειρηματικά πάρκα και τις θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων και τα εμπορικά κέντρα.
- Παροχή συμβουλών και υπηρεσιών στήριξης και κατάρτισης σε επιχειρήσεις για π. χ. υιοθέτηση και χρήση νέων τεχνολογιών, επιστημονικών πάρκων, σύγχρονων τηλεπικοινωνιακών κέντρων κλπ.
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων, πανεπιστημίων, φορέων κατάρτισης και της τοπικής κοινότητας μέσω μηχανισμών όπως τα δίκτυα, η οργάνωση συναντήσεων εργασίας, εκθέσεων κ. α.
- Βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδοτήσεις με π. χ. συμπράξεις φορέων ΤΑ, τραπεζών, παροχέων υπηρεσιών και ΜΜΕ και μέσω χρηματοδοτικών πακέτων όπως επιχορηγήσεις, μικροπιστωτικών σχημάτων, εγγυήσεων για περιπτώσεις υψηλού κινδύνου, διαμεσολαβήσεων, συμβούλων κα. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση ειδικών ομάδων (νέοι, γυναίκες επιχειρηματίες, επιχειρηματίες από μειονεκτούσες ομάδες, επιχειρηματίες υποβαθμισμένων περιοχών).
- Καινοτομία και οικονομία της γνώσης
 - Ανάδειξη ηγετικού ρόλου της πόλης ως προς την ευρύτερη περιοχή της, στην κατάρτιση στρατηγικής στην καινοτομία.
 - Βελτίωση της προσβασιμότητας και αποδοτικότητας της έρευνας και τεχνολογίας από τις τοπικές επιχειρήσεις.
 - Ενθάρρυνση συμπράξεων υψηλού επιπέδου ανάμεσα στα ερευνητικά και πανεπιστημιακά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις (θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, joint venture, επιστημονικά πάρκα).
 - Ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής προσέγγισης της κοινωνίας της πληροφορίας, σε πεδία όπως ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικό επιχειρείν, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ψηφιακή εκμάθηση κα.
 - Αποδοχή οικολογικών καινοτομιών και συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

γ) Αύξηση και βελτίωση της απασχόλησης

- Το παράδοξο των πόλεων: πολλές δυνατότητες απασχόλησης αλλά υψηλή ανεργία.
 - Χρήση εργαλείων και συστημάτων αντιμετώπισης κοινωνικών και οικονομικών αλλαγών τοπικά αλλά και περιφερειακά και μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας της διοίκησης (πχ. one shop stop).
 - Δημιουργία συμπράξεων και συμφώνων για την απασχόληση και την καινοτομία ανάμεσα σε εταιρους - κλειδιά (εκλεγμένους, εταιρείες ΜΚΟ, πανεπιστήμια, ενδιαφερόμενες ομάδες) με δέσμευσή τους προς συγκεκριμένο στόχο.
 - Προώθηση της δυνατότητας απασχόλησης σε πληθυσμιακές ομάδες με δύσκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας (γυναίκες, νέους, μεγάλους σε ηλικία εργαζόμενους, μετανάστες, μειονότητες).
- Αύξηση των δυνατοτήτων απασχόλησης με βελτίωση του εκπαιδευτικού επιπέδου.

- Δια βίου κατάρτιση, εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικού συστήματος, ελκυστική και ποιοτική επαγγελματική κατάρτιση, επενδύσεις σε μαθησιακές υποδομές.
- Στήριξη ειδικών μειονεκτούντων ομάδων όπως άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, νέοι με χαμηλές δεξιότητες, μετανάστες, μειονότητες κα.
- Παροχή προγραμμάτων κατάρτισης και ενσωμάτωσης στην αγορά εργασίας.

δ) Αντιμετώπιση ενδοαστικών ανισοτήτων

- Προώθηση κοινωνικής ενσωμάτωσης και ίσες ευκαιρίες.
 - Υιοθέτηση δράσεων ενσωμάτωσης μεταναστών (και γυναικών ιδιαίτερα) με εμπλοκή τους και στο σχεδιασμό καθώς και μέτρων ανάπτυξης δεξιοτήτων και προσόντων γυναικών.
 - Συνεργασία των αρχών της πόλης, σχολείων και τοπικής κοινότητας στην παροχή κατάρτισης σε νέους.
 - Πρόληψη εμφάνισης παιδικής φτώχειας με βελτίωση κοινωνικών υπηρεσιών.
 - Βρεφονηπιακή φροντίδα ενισχυμένη για γυναίκες που επανεντάσσονται στην αγορά εργασίας
- Αύξηση της ασφάλειας των πολιτών.
 - Ολοκληρωμένη και δυναμική προσέγγιση σε πολιτικές μείωσης της εγκληματικότητας τοπικά. Οι πολιτικές πρέπει να βασίζονται σε επιτόπιες έρευνες και περιλαμβάνουν μέτρα βελτίωσης του σχεδιασμού και της συντήρησης των δημόσιων χώρων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα ασφάλειας.
 - Μέτρα πρόληψης της εμφάνισης εν δυνάμει εγκληματιών (μείωση ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, προσφορά εναλλακτικών δυνατοτήτων επαγγελματικής κατάρτισης, αναμορφωτικά προγράμματα κα).
 - Δημιουργία θέσεων απασχόλησης για την τοπική ασφάλεια (πχ. τοπικοί αξιωματικοί, επιτηρητές δρόμων, σχήματα παρακολούθησης της γειτονιάς κα).

ε) Ολοκληρωμένη και συμμετοχική διακυβέρνηση

- Πόλη και ευρύτερη περιοχή της
 - Προώθηση μέτρων και δράσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
 - Συντονισμός δράσεων και διαδραστικότητα αστικών, περιαστικών / αγροτικών και περιφερειακών αρχών.
 - Αξιοποίηση ευκαιριών αστικής ανάπτυξης που παρέχονται από την Ε. Ε. και το κράτος.
 - Εκχώρηση πόρων στις πόλεις για αντιμετώπιση πολεοδομικών θεμάτων παράλληλα με συμμετοχή στο σχεδιασμό και εφαρμογή των ανάλογων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.
- Ολοκληρωμένη προσέγγιση στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.
 - Μακροπρόθεσμο σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης.
 - Υιοθέτηση οικονομικών μέτρων βιώσιμων τόσο κοινωνικά όσο και περιβαλλοντικά.

- Δυναμική συμμετοχή στο σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση της αστικής ανάπτυξης ιδιωτικού τομέα και τοπικών, περιφερειακών και εθνικών εταιρών.
- Συμμετοχή των πολιτών
 - Μεταβλητή: διαφορετικά ιστορικά, θεσμικά, πολιτικά και κοινωνικά υπόβαθρα ευρωπαϊκών πόλεων.
 - Εμπλοκή ομάδων και οργανώσεων στην προώθηση της απασχόλησης και της βιώσιμης κοινωνικά και περιβαλλοντικά ανάπτυξης που διασφαλίζει γνησιότητα και νομιμότητα των σχεδίων.
 - Κατάρτιση και ηλεκτρονική διακυβέρνηση.
- Δίκτυα και ανταλλαγή εμπειρίας
Ανάπτυξη συνεργασιών (εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, χρήση γνώσης από πρόγραμμα URBACT) και χρήση σχετικών διευρωπαϊκών δικτύων.

στ) Χρηματοδότηση

- Υφιστάμενα χρηματοδοτικά εργαλεία και μέσα: Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς, Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανάπτυξη, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης, μέσω δανεισμού. Επιλέξιμα είναι τα σχήματα αστικής ανάπλασης, κοινωνική κατοικία, αστικές μεταφορές, ανακαίνιση, κατασκευή.
- Ανάπτυξη νέων χρηματοοικονομικών οργανισμών όπως το JEREMIE για 2007-2013, κοινής πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΤΕ με την οποία θα χορηγούνται πόροι στα πλαίσια των προγραμμάτων για τη δημιουργία σχημάτων με «το κλειδί στο χέρι», μέσω διαπιστευμένων χρηματοοικονομικών διαμεσολαβητών εξειδικευμένων σε ανάπτυξη επιχειρήσεων και μικροπιστώσεις.
- Ανάπτυξη ΣΔΙΤ, σχήμα που συνεισφέρει όχι μόνο πόρους αλλά και συμπληρωματικές δεξιότητες και ικανότητες. Προϋποθέτουν μακροπρόθεσμο όραμα από την τοπική κοινότητα.

Κατευθύνσεις του ΣΑΚΧ για την οικιστική ανάπτυξη

Ειδικότερα για την οικιστική ανάπτυξη και σε επίπεδο φυσικού (physical) σχεδιασμού της πόλης, σημαντικές και σαφείς αναφορές περιέχει το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου, δηλ. το βασικό κατευθυντήριο κείμενο για τη χωρική ανάπτυξη στην ΕΕ. Οι επιλογές πολιτικής που υιοθετεί το ΣΑΚΧ είναι οι εξής:

- Προώθηση ολοκληρωμένων στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης συστημάτων πόλεων, με ενσωμάτωση των αντίστοιχων αγροτικών περιοχών και των μικρότερων οικισμών που βρίσκονται μέσα σε αυτές (79).
- Επέκταση του στρατηγικού ρόλου των μητροπολιτικών περιοχών και των πόλεων-πυλών, με ιδιαίτερη έμφαση σε αυτές που βρίσκονται στην περιφέρεια της ΕΕ (88).

- Προώθηση της συνετής διαχείρισης των αστικών οικοσυστημάτων (88).
- Προώθηση βελτιωμένης προσπελασιμότητας στις πόλεις, μέσω μιας κατάλληλης πολιτικής επιτόπου εγκατάστασης επιχειρήσεων, καθώς και μέσω επαρκούς σχεδιασμού χρήσεων γης, που θα προωθήσουν τη μείξη των αστικών λειτουργιών και τη χρήση των δημόσιων συγκοινωνιών (88).
- Στήριξη αποτελεσματικών μεθόδων μείωσης της ανεξέλεγκτης αστικής επέκτασης, μείωση των υπερβολικών οικιστικών πιέσεων, ιδίως στις παραθαλάσσιες περιοχές. (88).
- Ενσωμάτωση της υπαίθρου που περιβάλλει τις μεγάλες πόλεις στις στρατηγικές χωρικής ανάπτυξης των αστικών περιφερειών, με στόχο τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό των χρήσεων γης (106).
- Μείωση των αρνητικών επιπτώσεων σε περιοχές που υφίστανται υψηλές πιέσεις από πλευράς κυκλοφορίας μέσω της ενίσχυσης των φιλικότερων προς το περιβάλλον μέσων μεταφοράς, και μέσω της εσωτερίκευσης του εξωτερικού κόστους (124).
- Προώθηση οικιστικών διαρθρώσεων που ευνοούν την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση της κυκλοφορίας (143).
- Διατήρηση και δημιουργική ανάπτυξη των πολιτιστικών τοπίων (155).
- Διατήρηση και δημιουργικός ανασχεδιασμός αστικών συνόλων που αξίζει να προστατευθούν (160).
- Προώθηση της κατασκευής σύγχρονων κτηρίων υψηλής αρχιτεκτονικής ποιότητας (16).

Κατευθύνσεις του σχεδίου Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την οικιστική ανάπτυξη

Όπως είναι γνωστό, το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει δημοσιοποιήσει ένα σχέδιο Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (2002) το οποίο είχε περάσει το μεγαλύτερο μέρος των διαδικασιών θεσμοθέτησης, αν και τελικά δεν θεσμοθετήθηκε. Είναι χρήσιμο να παρατεθούν οι βασικές κατευθύνσεις του σχεδίου αυτού που αφορούν την οικιστική ανάπτυξη:

(165) Όσον αφορά στην οικιστική ανάπτυξη, βασικοί άξονες πρέπει να είναι (α) η υιοθέτηση της αρχής της «συμπαγούς πόλης» προσαρμοσμένης στα πραγματικά μεγέθη και στις ελληνικές συνθήκες, (β) η αποφυγή περαιτέρω κλασικών επεκτάσεων που αυξάνουν ακόμα περισσότερο τις χαμηλές πυκνότητες των περιαστικών ζωνών, εντείνουν τις δυσκολίες ολοκλήρωσης των αστικών υποδομών, και μετατοπίζουν προς τα έξω το μέτωπο της οικιστικής ανάπτυξης, και (γ) η προώθηση νέου τύπου μορφών οικιστικής ανάπτυξης (ΠΕΡΠΟ, πιλοτική δημόσια πολεοδόμηση περιοχών που δεν είναι ήδη δομημένες με διάσπαρτη δόμηση) που μπορούν να λειτουργήσουν παραδειγματικά προσφέροντας νέα πρότυπα οικιστικού περιβάλλοντος.

(166a) Όσον αφορά στην εσωτερική οργάνωση του πολεοδομικού χώρου, βασικοί άξονες πρέπει να είναι (α) η συστηματική χρήση αναπλάσεων για την αντιμετώπιση των εντοπισμένων σε συγκεκριμένες ζώνες πολεοδομικών προβλημάτων (και αξιοποίηση δυνατοτήτων), που στην ολοκληρωμένη μορφή τους πρέπει να έχουν πολλαπλές διαστάσεις (φυσικό σχεδιασμό, αστικό περιβαλλοντικό σχεδιασμό, οικονομικό και κοινωνικό σχεδιασμό), στη βάση μιας σύνθετης τυπολογίας χαρακτηριστικών περιοχών/κατηγοριών αναπλάσεων που πρέπει να διαμορφωθεί, (β) η παράλληλη αντιμετώπιση γενικότερων ή διάσπαρτων προβλημάτων (όπως οι υπερβολικά υψηλοί ΣΔ, ιδίως σε κεντρικές περιοχές, ή οι θύλακες υποβαθμισμένου κτηριακού αποθέματος με δυσκολίες ανανέωσης) μέσω οριζόντιων ρυθμίσεων, (γ) η συστηματική προώθηση σχεδίων χρήσεων γης, που προϋποθέτουν και οριζόντια μέτρα οργάνωσης (κωδικοποίηση, καθώς και δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης και ελέγχου των αλλαγών των χρήσεων), (δ) η ριζική βελτίωση των μηχανισμών διαχείρισης και ελέγχου της καθημερινής χρήσης του αστικού χώρου (για την αντιμετώπιση προβλημάτων όπως η κατάληψη του κοινόχρηστου χώρου από στάθμευση και άλλες μη συμβατές δραστηριότητες), κάτι που προϋποθέτει συντονισμό πολλών συναρμολογμένων φορέων, (ε) η αύξηση του ενδιαφέροντος για το ζήτημα της εικόνας της πόλης (με επιμέρους διαστάσεις όπως η ποιότητα της αρχιτεκτονικής, η ποιότητα της αστικής σύνθεσης, οι υπαίθριες διαφημίσεις κλπ. .).

(166) Όσον αφορά στον εξωαστικό χώρο, βασικοί άξονες είναι: (α) η δημιουργία αποτελεσματικότερου από το σημερινό μηχανισμού πρόληψης και / ή άμεσης καταστολής της αυθαίρετης δόμησης, (β) η σταδιακή κατάργηση της νόμιμης εκτός σχεδίου δόμησης με την άμεση εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης (πρώτο βήμα: κατάργηση παρεκκλίσεων), και (γ) η γρήγορη προώθηση των σχεδίων χρήσεων γης διαφόρων τύπων στον εξωαστικό χώρο (στο πεδίο αυτό ο νέος χωροταξικός νόμος προσφέρει αξιολογικά νέα εργαλεία—ΠΕΧΠ, ΠΟΑΠΔ—ενώ υπάρχει και το ζήτημα της αξιοποίησης / θεσμοθέτησης σχεδίων όπως οι ΕΠΜ και οι ΕΧΜ / ΖΟΕ, αρκετές από τις οποίες εκκρεμούν ως μελέτες) καθώς και των αναγκαίων οργανωτικών μέτρων (σε συντονισμό με τα αντίστοιχα για τον αστικό χώρο).

(167) Επίσης, το πολύ σημαντικό θέμα της Πολιτικής Γης: άμεση ανάγκη προώθησης νέων εργαλείων πολιτικής γης, όπως οι αντισταθμιστικοί μηχανισμοί και η ενεργητική πολιτική δημόσιας γης (αξιοποίηση-χρήση κτηματικής περιουσίας δημοσίου, δημιουργία τραπεζών γης).

(168) Τέλος, η προώθηση νέων χωροθετικών μοντέλων για τις παραγωγικές δραστηριότητες, βασιζόμενων στους οργανωμένους υποδοχείς για τη μεταποίηση, το χονδρικό εμπόριο και, σε ορισμένες περιπτώσεις, την κτηνοτροφία, (ΒΕΠΕ, ΠΟΑΠΔ), και στη μείωση της χωρικής διάχυσης του τουρισμού (αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος στους οικισμούς, καθώς και ΠΟΤΑ).

Τα βασικά δεδομένα του τρέχοντος μοντέλου οικιστικής ανάπτυξης στο ΠΣ Βόλου

Τα δεδομένα του τρέχοντος μοντέλου οικιστικής ανάπτυξης του ΠΣ Βόλου, με βάση τις αναλύσεις που έχουν γίνει σε διάφορα σημεία του παρόντος, συνοψίζονται στο εξής: Όπως και άλλα μεγάλα και μεσαία αστικά κέντρα, η οικιστική ανάπτυξη του ΠΣ Βόλου έχει ενσωματώσει, κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, τα κυριότερα χαρακτηριστικά του μεταπολεμικού αθηναϊκού μοντέλου οικιστικής ανάπτυξης. Ωστόσο, τα εγγενή θετικά χαρακτηριστικά του ΠΣ Βόλου, μεταξύ των οποίων τα γεωγραφικά πλεονεκτήματα και ο ιστορικός τρόπος οικιστικής ανάπτυξης του Βόλου, έχουν μειώσει ορισμένα από τα αρνητικά στοιχεία του αθηναϊκού μοντέλου, ενώ παράλληλα έχουν διατηρήσει ορισμένα ιδιόμορφα ευνοϊκά στοιχεία. Στο πλαίσιο αυτής της γενικής εκτίμησης, διατυπώνονται οι παρακάτω ειδικότερες εκτιμήσεις:

- Ο υφιστάμενος παλαιότερος οικιστικός χώρος (κέντρο και περικεντρικές συνοικίες) δεν παρουσιάζει τα φαινόμενα «ασφυξίας» που χαρακτηρίζουν τις περισσότερες ελληνικές πόλεις ανάλογου μεγέθους με το ΠΣ Βόλου, ενώ διατηρούνται και αξιόλογοι οικιστικοί θύλακες με σχετικά παλαιότερο (πριν, σε γενικές γραμμές, από το τέλος της δεκαετίας του '60) απόθεμα κτηρίων χαμηλού ύψους (τόσο στο Βόλο όσο και στη Ν. Ιωνία). Τα χαρακτηριστικά αυτά σημαίνουν ότι υπάρχει ευνοϊκό έδαφος για την προώθηση ρεαλιστικών προγραμμάτων ανάπλασης
- Εξαιρετικά σημαντικό σημείο της οικιστικής δομής, από λειτουργική και αντιληπτική άποψη, είναι το θαλάσσιο μέτωπο του Βόλου: αφενός είναι εκτεταμένο, και αφετέρου σε μεγάλα τμήματά του λειτουργεί συμπληρωματικά με τον οικιστικό ιστό, ή διαθέτει χαρακτηριστικά που επιτρέπουν μια μελλοντική ενσωμάτωσή του στον οικιστικό ιστό.
- Τα νεώτερα τμήματα του οικιστικού ιστού χαρακτηρίζονται από διαφορετικό επίπεδο σχεδιασμού, και εφαρμογής του σχεδιασμού (κοινόχρηστοι χώροι κλπ.) ανά περιοχή. Ωστόσο, οι αρνητικές συνέπειες του κυρίαρχου μοντέλου εκ των υστέρων «ένταξης στο σχέδιο» και πολεοδομικής περιοχών λιγότερο ή περισσότερο διαμορφωμένων με κτίσματα, είναι αισθητά.
- Κατ' αρχήν, φαίνεται ότι υπάρχουν σημαντικές ανάγκες νέας πολεοδομικής χωρητικότητας. Οι ανάγκες αυτές προέρχονται από πολλαπλούς παράγοντες: (α) αύξηση του πληθυσμού, (β) αύξηση των πολεοδομικών σταθεροτύπων ως συνέπεια του βελτιωνόμενου βιοτικού επιπέδου και των σύγχρονων περιβαλλοντικών τάσεων, (γ) απαίτηση χώρων για τη χωροθέτηση νέου τύπου δραστηριοτήτων αιχμής, στους τομείς που—όπως έχει προδιαγραφεί στο σχετικό τμήμα του παρόντος—θα στηρίξουν τη μελλοντική ανάπτυξη του ΠΣ Βόλου (τουρισμός, συγκεκριμένα τμήματα της βιομηχανίας, εμπόριο, υπηρεσίες υψηλού επιπέδου...). Λαμβανομένου υπόψη ότι δύσκολα οι ανάγκες αυτές θα καλυφθούν με εντατικοποίηση της χρήσης του υφιστάμενου οικιστικού χώρου, μια στρατηγική λελογισμένων επεκτάσεων φαίνεται ότι είναι αναπόφευκτη (στο βαθμό που τέτοιες εκτιμήσεις θα επικυρωθούν από τον πολεοδομικό σχεδιασμό).

- Η μελλοντική επέκταση του ΠΣ Βόλου αντιμετωπίζει ορισμένους φραγμούς, τόσο προς το Πήλιο όσο και προς τις «διεξόδους» προς ΒΑ και ΝΔ, που επιβάλλου συντονισμένα μέτρα σχεδιασμού, τόσο στις επεκτάσεις όσο και στον πυρήνα της πόλης που πρέπει να υποστηρίξει την ενσωμάτωση των δύο ακραίων επεκτεινόμενων τμημάτων χωρίς φαινόμενα συμφόρησης.
- Ο περιαστικός εξωαστικός χώρος έχει υποστεί τις αρνητικές συνέπειες της εκτός σχεδίου νόμιμης δόμησης και του κυκλώματος της αυθαίρετης δόμησης, αλλά και πάλι σε βαθμό λιγότερο έντονο από ότι συνήθως στον ελληνικό χώρο, και ιδίως σε περιοχές με τις έντονες αναπτυξιακές πιέσεις που χαρακτηρίζουν την ευρύτερη περιοχή του ΠΣ Βόλου. Θετικό ρόλο έχουν παίξει η ύπαρξη οργανωμένων υποδοχέων της βιομηχανίας, και η θεσμοθετημένη ΖΟΕ. Ωστόσο, ο ολοκληρωμένος στρατηγικός σχεδιασμός της οικιστικής ανάπτυξης σε μεσοπρόθεσμη βάση επιβάλλει αναθεωρήσεις της ΖΟΕ, ενός εργαλείου «αμυντικού» χαρακτήρα, που πρέπει να αντικατασταθεί από ένα σχεδιασμό χρήσεων γης ευρέως φάσματος. Ένας τέτοιος σχεδιασμός πρέπει να εξασφαλίσει ένα συνολικό ισοζύγιο υπέρ της βιώσιμης / αειφόρου ανάπτυξης, αλλά σε τοπικό επίπεδο πρέπει να προχωρήσει σε ρυθμίσεις που θα επιτρέπουν την οικιστική και αστική ανάπτυξη, χωρίς αγκυλώσεις.
- Υπάρχει, όπως σε όλα τα ελληνικά αστικά κέντρα, ένα έλλειμμα μηχανισμών υλοποίησης του πολεοδομικού σχεδιασμού, και ειδικότερα μηχανισμών πολιτικής γης, και μηχανισμών παρακολούθησης και ελέγχου. Το έλλειμμα απαιτεί, κατ' αρχήν, αλλαγές σε κεντρικό και νομοθετικό επίπεδο, αλλά σε κάποιο βαθμό είναι δυνατή η βελτίωση της κατάστασης και σε τοπικό επίπεδο.
- Η διαχείριση του αστικού χώρου έχει βελτιωθεί σημαντικά κατά τα τελευταία χρόνια, ωστόσο υπάρχουν ακόμα σημαντικά περιθώρια περαιτέρω αλλαγών.

4.9. ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Οι αναλύσεις που έχουν μπορούν να συνοψιστούν στην ανάλυση SWOT που ακολουθεί.

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
Εξαιρετική ποιότητα ευρύτερου χώρου από άποψη τοπίου και γεωγραφικών δεδομένων	Εξωαστικός χώρος που έχει υποστεί τις αρνητικές συνέπειες της εκτός σχεδίου δόμησης και της διάσπαρτης αστικοποίησης
Σχετικά ικανοποιητικό μέσο επίπεδο οικιστικού χώρου, και αξιόλογοι θύλακες παλαιότερου οικιστικού χώρου/κτηριακού αποθέματος με υψηλή ποιότητα	Άνισο επίπεδο νεώτερων οικιστικών επεκτάσεων (καλό κτηριακό απόθεμα, αδυναμίες του δημόσιου χώρου και των υποδομών)
Υπαρξη ΒΙΠΕ	
	Τομές και ασυνέχειες του αστικού χώρου
Σε ορισμένους τομείς (μεταφορές, εκπαίδευση, αντιρρύπανση...) οι υποδομές έχουν πλέον φθάσει σε σχετικά σημαντικό, ποσοτικά, επίπεδο	Όχι πλήρως ικανοποιητικές δημόσιες συγκοινωνίες
	Συγκριτικά υψηλός βαθμός ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ηχορύπανσης
	Προβλήματα επάρκειας πόσιμου νερού και σποραδικά προβλήματα ποιότητας
	Ελλείψεις ελεύθερων χώρων
Υψηλός βαθμός ευαισθητοποίησης και οργάνωσης φορέων και πολιτών για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος	
Υπαρξη δημοτικών φορέων (με χωρικές αρμοδιότητες) με εμπειρία	Αδυναμίες των μηχανισμών διαχείρισης και ελέγχου του οικιστικού χώρου (γενικότερο ελληνικό φαινόμενο)

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
	Υπερεκμετάλλευση φυσικών πόρων
	Ανεπαρκής-σε σύγκριση με τις ανάγκες-πολεοδομική χωρητικότητα, ή αύξησή της με προβληματικό τρόπο (εντατικό μοντέλο)
	Μη παροχή κατάλληλων χώρων (σε ευρύτερο χωρικό πλαίσιο) για νέες δραστηριότητες (παραγωγικές και κοινωνικές) υψηλής ποιότητας, λόγω ακαμψιών του υφιστάμενου σχεδιασμού
	Δυνητικές συγκρούσεις γης μεταξύ διαφορετικών παραγωγικών τομέων στους οποίους μπορεί να βασιστεί η μελλοντική ανάπτυξη
Περαιτέρω αξιοποίηση θαλάσσιου μετώπου	
Ενίσχυση κυκλοφορίας πεζών και ήπιων μέσων μετακίνησης	Οξυνση προβλημάτων κυκλοφορίας (διαμπερής κυκλοφορία, συμφόρηση κέντρου, κίνηση πεζών) και στάθμευσης
Ολοκλήρωση βασικών υποδομών σε εξέλιξη (Περιφερειακός, Νοσοκομείο, αποχέτευση, επεξεργασία βιομηχανικών λυμάτων	
Ανάπτυξη φιλικότερων προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας και τρόπων χρήσης της ενέργειας	Αύξηση ατμοσφαιρικής ρύπανσης, αστικού θορύβου και ρύπανσης του Παγασητικού (τάσεις)
Ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων	
Αξιοποίηση της Ολυμπιακής υποδομής	
Αναθεώρηση ΓΠΣ του ΠΣ Βόλου και πρώτη εκπόνηση ΡΣ του Βόλου	
Χρήση νέων τεχνολογιών σε όλο το φάσμα της αστικής διαχείρισης	
Δυνατότητα χρηματοδοτήσεων από το Δ' ΚΠΣ αλλά και από τον ιδιωτικό τομέα (ΣΔΙΤ κλπ.) (για αστικές παρεμβάσεις)	
Χρήση νέων μορφών μητροπολιτικής διακυβέρνησης σε επίπεδο ΠΣ Βόλου	

5

Ισχυρά και Αδύνατα Σημεία της Πόλης, Ευκαιρίες και Απειλές

5.1. Εισαγωγή

Υπάρχει ένα σύνολο παραγόντων που ασκούν σημαντική επίδραση στο παραγωγικό σύστημα και στις αναπτυξιακές προοπτικές κάθε περιοχής. Οι παράγοντες αυτοί αφορούν ενδογενή πλεονεκτήματα και αδυναμίες αλλά και εξωτερικούς περιορισμούς και δυνατότητες που επηρεάζουν το τοπικό επίπεδο. Η κατανόηση αυτών των παραγόντων συμβάλλει σε μια ρεαλιστική αντίληψη του πλαισίου και των ορίων ανάπτυξης της περιοχής.

Η ανάλυση SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) ως μεθοδολογικό εργαλείο, αποτελεί ένα μοντελοποιημένο τρόπο καταγραφής των κυριότερων συμπερασμάτων που προκύπτουν από την ανάλυση και την καταγραφή του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης. Απώτερος στόχος της είναι ο εντοπισμός των ισχυρών σημείων πάνω στα οποία μπορεί να στηριχθεί η αναπτυξιακή πορεία τους και να καθοριστούν οι στρατηγικές κατευθύνσεις μιας συνεκτικής και συνολικής στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης για την περιοχή αναφοράς. Ακόμη, ο εντοπισμός και καταγραφή των αδύνατων σημείων αποτελεί την αναγκαία βάση για εκείνες τις πολιτικές και δράσεις που θα συνέβαλαν στη θεραπεία τους. Επιπλέον, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον παρουσιάζονται ευκαιρίες και κίνδυνοι, στοιχεία τα οποία θα πρέπει να αξιολογούνται και να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό των παρεμβάσεων πολιτικής σε τοπικό επίπεδο.

Στις ενότητες που ακολουθούν συνοψίζονται τα βασικότερα ισχυρά και αδύνατα σημεία, οι ευκαιρίες και οι απειλές για το Π.Σ. Βόλου. Οι δύο πρώτες παράμετροι σκιαγραφούν το εσωτερικό περιβάλλον του Βόλου και αφορούν αποκλειστικά στον προσδιορισμό των πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων που πηγάζουν από τις υφιστάμενες υποδομές, τις χωρικές διαρθρώσεις και τα στοιχεία που διαμορφώνουν το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της πόλης. Οι δύο τελευταίες παράμετροι αναφέρονται στο εξωτερικό περιβάλλον, προσδιορίζοντας τα σημεία εκείνα που διαφαίνεται να αποτελούν ευκαιρίες αλλά και κίνδυνοι για την ανάπτυξη και που θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν στο στρατηγικό σχεδιασμό. Η ανάλυση αυτή αποτελεί τη συνδυαστική ενότητα με το επόμενο κεφάλαιο της μελέτης, το οποίο αναφέρεται στη στρατηγική και τις δράσεις ανάπτυξης.

Πριν, όμως, την συνολική και αναλυτική αναφορά στα στοιχεία του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της πόλης έχει σημασία να γίνει μια ξεχωριστή αναφορά στην εμπειρία και τα οφέλη της πόλης από τη συμμετοχή της στην διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

5.2. Οι επιπτώσεις των Ολυμπιακών Αγώνων στο Βόλο.

Η συμμετοχή του Βόλου στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 επέφερε σημαντικές αλλαγές στις υποδομές και λειτουργίες του Π.Σ. Καταρχάς με αφορμή τους αγώνες βελτιώθηκαν και επεκτάθηκαν σημαντικά οι υποδομές της περιοχής. Ενδεικτικά αναφέρονται οι βελτιώσεις στις εισόδους της πόλης, η προώθηση της Περιφερειακής Οδού με τους σχετικούς ανισόπεδους κόμβους, οι νέες γέφυρες, οι αναπλάσεις του παραλιακού μετώπου, η επίσπευση της κατασκευής του νέου Νοσοκομείου, η προώθηση των έργων στο Αεροδρόμιο Νέας Αγχιάλου, εξωραϊσμοί κτιρίων, δημιουργία και βελτίωση ξενοδοχείων, κλπ.

Επιπλέον, δημιουργήθηκαν πολύ σημαντικές νέες υποδομές όπως το Πανθεσσαλικό Στάδιο, το νέο Κολυμβητήριο, βοηθητικές εγκαταστάσεις και αναβαθμίστηκαν οι υπάρχουσες αθλητικές υποδομές. Ως αποτέλεσμα, η περιοχή διαθέτει σήμερα ένα μεγάλο απόθεμα σύγχρονων αθλητικών εγκαταστάσεων, ικανών να διαμορφώσουν μια νέα, ισχυρή συνιστώσα στην ταυτότητα της πόλης.

Όλα τα παραπάνω συνέβαλαν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Π.Σ. καθώς και της ελκυστικότητας της πόλης. Όμως εξίσου σημαντικές είναι και οι άυλες

επιδράσεις από τη μερική έστω συμμετοχή στους αγώνες. Οι επιδράσεις αυτές αναφέρονται στην απόκτηση τεχνογνωσίας και στην αυτοπεποίθηση ανάληψης από τους φορείς και πολίτες της πόλης μεγάλων γεγονότων. Οι φορείς (δημόσιοι, Τοπική Αυτοδιοίκηση και ιδιωτικοί) συνεργάστηκαν και συντόνισαν τη δράση τους στο πλαίσιο ενός νέου μηχανισμού τοπικής διακυβέρνησης. Οι διοικητικές υπηρεσίες και τα στελέχη που ενεπλάκησαν απέκτησαν σχετική εμπειρία και αυτοπεποίθηση. Το ίδιο ισχύει και για τους εκατοντάδες εθελοντές – πολίτες. Το γόητρο και η αυτοεκτίμηση των πολιτών ενισχύθηκε.

Τέλος, η συμμετοχή στους αγώνες είχε και θετικές επιδράσεις στην εξωτερική εικόνα και διεθνή προβολή της πόλης και της περιοχής. Πέρα από τους επισκέπτες, εικόνες της πόλης και της περιοχής «μεταφέρθηκαν» σ' ολόκληρο τον κόσμο. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι η πόλη κέρδισε το διεθνή ανταγωνισμό της ανάληψης των Πανευρωπαϊκών Αγώνων Ενόργανης Γυμναστικής, ούτε το γεγονός ότι υπάρχουν πολλές προτάσεις για οργάνωση διεθνών εκδηλώσεων στην πόλη αλλά και νέες επενδύσεις στον τουρισμό.

Το ερώτημα βέβαια που προκύπτει σχετίζεται με τη μελλοντική αξιοποίηση της ολυμπιακής κληρονομιάς της πόλης. Ειδικότερα, προς αξιοποίηση για το μέλλον προσφέρονται ορισμένα στοιχεία του «ενεργητικού» (assets) της πόλης, όπως οι αθλητικές εγκαταστάσεις, η συσσωρευθείσα τεχνογνωσία, οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις και το «ολυμπιακό σήμα» της πόλης. Όλα αυτά θα πρέπει να αξιοποιηθούν συνδυασμένα προκειμένου η πόλη να μεγιστοποιήσει τα οφέλη της.

Ο τρόπος με τον οποίο θα αξιοποιηθούν οι ολυμπιακές εγκαταστάσεις, οι συγκεκριμένες ενέργειες, ο ρόλος του κάθε φορέα και τα αναμενόμενα οφέλη για την πόλη θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ειδικού επιχειρησιακού σχεδίου το οποίο θα πρέπει να εκπονηθεί άμεσα.

Συμπερασματικά, η πόλη δεν θα πρέπει να «επαναπαυτεί» στο κεκτημένο της συμμετοχής στους Ολυμπιακούς Αγώνες, αλλά να αναπτύξει ειδικές στρατηγικές και δράσεις ώστε η ολυμπιακή κληρονομιά να συνεχίσει να παράγει στο διηνεκές τα θετικά της αποτελέσματα για την οικονομία, την εικόνα και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της.

5.3. Πλεονεκτήματα και ισχυρά σημεία της πόλης

Ο Πίνακας 5.1 που ακολουθεί παρουσιάζει τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα του Π.Σ. Βόλου τα οποία αναλύονται και τεκμηριώνονται στη συνέχεια.

1. Κεντροβαρική γεωγραφική θέση

Η κεντρική γεωγραφική θέση στον ελλαδικό χώρο και η άμεση πρόσβαση στον οδικό άξονα Βορά-Νότου, η σχετική εγγύτητα στα δυο μητροπολιτικά κέντρα (απόσταση από την Αθήνα στα 323 χλμ. και από τη Θεσσαλονίκη στα 220 χλμ.) και η άμεση εγγύτητα σε μια σειρά από μεγάλες πόλεις της ευρύτερης περιφέρειας (Λάρισα, Καρδίτσα, Τρίκαλα, Λαμία), αποτελεί ένα από τα βασικότερα πλεονεκτήματα του Βόλου. Η απόσταση του Βόλου από τα δύο μητροπολιτικά κέντρα είναι τέτοια που ενώ εξασφαλίζει την πρόσβαση, δεν οδηγεί σε δορυφορικού τύπου εξαρτήσεις από αυτά. Έτσι, ο Βόλος έχει αναπτύξει μια σχετική αυτονομία και έχει αναδειχθεί σε δυναμικό πόλο εγκατάστασης οικονομικών δραστηριοτήτων αξιοποιώντας τη θέση του σε μια σημαντική οικονομική ενδοχώρα.

2. Υψηλή προσβασιμότητα

Για τα Ελληνικά δεδομένα, ο Βόλος μπορεί να χαρακτηριστεί ως πόλη υψηλής προσβασιμότητας. Διαθέτει σύνδεση με όλα τα εθνικά δίκτυα μεταφορικών υποδομών (ΠΑΘΕ, σιδηρόδρομος) αλλά και δυνατότητα για άμεσες εθνικές και διεθνείς συνδέσεις (αεροδρόμιο Ν. Αγχιάλου, λιμάνι) και συνδυασμένες μεταφορές με χρήση όλων των μέσων (οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων, αεροπορικών). Αυτό καθιστά το Βόλο ένα σημαντικό κόμβο για τα ελληνικά δεδομένα και διευκολύνει τις προοπτικές ανάπτυξης σύγχρονων δραστηριοτήτων οι οποίες βασίζονται στην ταχύτητα πρόσβασης και στην εναλλαγή ή το συνδυασμό των μέσων μεταφοράς.

Πίνακας 5.1: Ισχυρά σημεία του Π.Σ. Βόλου

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ
1. Κεντροβαρική θέση ως προς τον ελληνικό χώρο με εγγύτητα στο βασικό αναπτυξιακό άξονα της χώρας (Αξονας-S)
2. Υψηλή προσβασιμότητα με εθνικά δίκτυα και δυνατότητα συνδυασμένων μεταφορών (οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων, αεροπορικών)
3. Ποιότητα φυσικού περιβάλλοντος (συνδυασμός βουνού και θάλασσας, σημαντικό αστικό θαλάσσιο μέτωπο) και τάσεις βελτίωσης του δομημένου χώρου (σημαντικές αστικές αναπλάσεις και αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών χώρων)
4. Δυναμική δημογραφική εξέλιξη με σημαντικό πληθυσμιακό μέγεθος που ενισχύει την τοπική ζήτηση και τη συγκέντρωση στην παραγωγή (οικονομίες κλίμακας, συγκέντρωσης και συσπείρωσης)
5. Ύπαρξη πανεπιστημίου και ερευνητικών ιδρυμάτων
6. Ύπαρξη παραγωγικών υποδομών (οργανωμένοι χώροι υποδοχής βιομηχανικών δραστηριοτήτων, ικανοποιητικά δίκτυα παροχής ενέργειας, σύγχρονες περιβαλλοντικές υποδομές)
7. Βιομηχανική παράδοση – Ισχυρή παρουσία δευτερογενή τομέα με τάσεις εξειδίκευσης (αυξημένη παρουσία βιομηχανικών κλάδων ενδιάμεσης έντασης και μειωμένη εξάρτηση από βιομηχανικούς κλάδους έντασης εργασίας)
8. Ποιότητα και εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού (υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης εργατικού δυναμικού, ύπαρξη επιστημονικού δυναμικού)
9. Ύπαρξη πολιτιστικής κληρονομιάς (αρχαία και σύγχρονη), πολιτιστικών δραστηριοτήτων (διεθνή φεστιβάλ) και πολιτιστικών υποδομών (Δημοτικό Θέατρο Βόλου, Πολιτισμικό Πάρκο Ν. Ιωνίας)
10. Δυνατότητα ανάπτυξης πολλών μορφών αστικού τουρισμού και σύνδεσης αυτού με άλλες μορφές τουρισμού που υπάρχουν στην ευρύτερη περιοχή – Υψηλός ρυθμός ανάπτυξης του τουριστικού κλάδου
11. Ύπαρξη σημαντικών αθλητικών εγκαταστάσεων (Ολυμπιακή πόλη 2004) με δυνατότητες για ποικιλία αθλητικών δραστηριοτήτων
12. Ύπαρξη θεσμών τοπικής διακυβέρνησης (διαδημοτικές συνεργασίες και επιχειρήσεις) και υποστήριξης της τοπικής αυτοδιοίκησης στο πεδίο της αναπτυξιακής πολιτικής (ύπαρξη αναπτυξιακών εταιριών με καλή στελέχωση και εμπειρία στη διαχείριση αναπτυξιακών προγραμμάτων)
13. Σχετικά υψηλό επίπεδο ανάπτυξης (ΑΕΠ της πόλης υψηλότερο από τα αντίστοιχα του νομού, περιφέρειας και χώρας και με αυξητικές τάσεις)
14. Ύπαρξη κέντρων υποστήριξης της απασχόλησης και υλοποίηση πλήθους προγραμμάτων για την καταπολέμηση της ανεργίας και την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού – Πρόσφατες τάσεις μείωσης της ανεργίας από τα τέλη του 2001 και μετά
15. Ύπαρξη πολλών οργανώσεων κοινωνίας των πολιτών

Πηγή: *ιδία επεξεργασία*

3. Ποιότητα φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος

Κατά γενική ομολογία ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της πόλης είναι η ποιότητα ζωής, η οποία σε μεγάλο βαθμό απορρέει από την ποιότητα του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος (συγκρινόμενου πάντα με αυτό των άλλων ελληνικών πόλεων). Έτσι, από τη μια, ο Βόλος συνδυάζει με μοναδικό τρόπο το βουνό με τη θάλασσα και διαθέτει ένα εκτεταμένο και σε σημαντικό βαθμό αξιοποιημένο θαλάσσιο μέτωπο. Από την άλλη, ο υφιστάμενος δομημένος χώρος διατηρεί αξιόλογους οικιστικούς θύλακες κτιρίων χαμηλού ύψους, ενώ γίνονται αξιόλογες προσπάθειες βελτίωσής του μέσω αστικών αναπλάσεων και αξιοποίησης εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών χώρων.

4. Σημαντικό πληθυσμιακό μέγεθος

Το μέγεθος του πληθυσμού είναι καθοριστικό τόσο για την ανάπτυξη της αγοράς και της ζήτησης αγαθών και υπηρεσιών όσο και για την προσφορά εργασίας. Η πόλη του Βόλου διαθέτει ένα ικανοποιητικό μέγεθος (το οποίο αυξάνεται διαχρονικά) που συμβάλλει στην ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας στην παραγωγή και διάθεση προϊόντων (αγαθών και υπηρεσιών) καθώς και τη συγκέντρωση οικονομικών δραστηριοτήτων, προσφέροντας έτσι δυνατότητες προσέλκυσης επενδύσεων και γενικότερα οικονομικής ανάπτυξης. Επίσης, το μέγεθος της πόλης καθιστά δυνατή τη σκοπιμότητα και βιωσιμότητα μιας σειράς δημόσιου χαρακτήρα επενδύσεων στις υποδομές και στην παροχή υπηρεσιών.

5. Ύπαρξη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο με σημαντικό αριθμό προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, η αυξανόμενη στελέχωσή του με επιστημονικό δυναμικό, ο αυξανόμενος αριθμός φοιτητών και αποφοίτων και η αυξανόμενη διασύνδεσή του με την τοπική οικονομία και κοινωνία, όχι μόνο βελτιώνουν την ποιότητα και αποτελεσματικότητα του ανθρώπινου κεφαλαίου της περιοχής αλλά συμβάλλουν στην σημαντική ενίσχυση της απασχόλησης και της τοπικής ζήτησης, καθώς και στην τουριστική ανάδειξη της πόλης (συνεδριακός τουρισμός) και αναμφίβολα ασκούν μια θετική επίδραση στην τοπική οικονομία.

6. Ύπαρξη σύγχρονων παραγωγικών υποδομών

Ελάχιστες πόλεις στην Ελλάδα διαθέτουν τις παραγωγικές υποδομές που έχει ο Βόλος. Σε αυτές συγκαταλέγονται: μια σειρά οργανωμένων χώρων υποδοχής παραγωγικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, όπως δυο Βιομηχανικές Περιοχές, ένα Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας, ένα Βιοτεχνικό Πάρκο, και το Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Θεσσαλίας (τα δυο τελευταία πολύ πρόσφατα), οι μεταφορικές υποδομές (οδική, σιδηροδρομική, θαλάσσια, αεροπορική), οι υποδομές παροχής ενέργειας (τόσο ηλεκτρικής, παραγόμενης από τη ΔΕΗ και τη Μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού, όσο και φυσικού αερίου), και οι υποδομές περιβαλλοντικής διαχείρισης και μείωσης της ρύπανσης (δίκτυο αποχέτευσης, Μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού, ΧΥΤΑ).

7. Βιομηχανική παράδοση

Ο Βόλος είναι μια από τις λίγες βιομηχανικές πόλεις της χώρας. Η τοπική βιομηχανία στηρίζεται σε μεγάλες σχετικά βιομηχανικές μονάδες με αυξημένη παρουσία κεφαλαιουχικών και ενδιάμεσων κλάδων, σημαντική εξειδίκευση (στην επεξεργασία μετάλλου, κατασκευή μηχανών, μεταφορικών μέσων και μηχανημάτων) και έμπειρο εργατικό δυναμικό με εργασιακή νοοτροπία, που ενισχύουν σημαντικά την ελκτικότητα της περιοχής και τις προοπτικές της για ανάπτυξη. Παρά την πρόσφατη κρίση, η μεγάλη βιομηχανία της περιοχής διατηρεί έναν ελπιδοφόρο δυναμισμό καθώς προσπαθεί να αντιμετωπίζει τις διαρθρωτικές αλλαγές και προκλήσεις με εκσυγχρονισμό της παραγωγής.

8. Ποιότητα ανθρώπινου δυναμικού

Ο Βόλος διαθέτει εργατικό και επιστημονικό δυναμικό υψηλού επιπέδου κατάρτισης, το οποίο μπορεί να προσελκύσει την εγκατάσταση παραγωγικών δραστηριοτήτων υψηλής ποιότητας σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Η ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην παραγωγική ταυτότητα της περιοχής και ενισχύεται από την ύπαρξη σημαντικών εκπαιδευτικών και ερευνητικών μονάδων, οι οποίες δύναται να αναπροσαρμόσουν ή να ενισχύσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του δυναμικού αυτού (π.χ. μέσω συνεχιζόμενης εκπαίδευσης).

9. Πολιτιστική κληρονομιά και υποδομές

Ένα από τα σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης είναι η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της. Αυτή συμπεριλαμβάνει στοιχεία της μυθολογίας (αργοναυτική εκστρατεία, κένταυροι, κτλ.), της ιστορίας (αρχαιολογικά ευρήματα, βυζαντινά μνημεία), του νεότερου αλλά και του σύγχρονου πολιτισμού (νεοκλασικά κτίρια, έθιμα, τρόπος ζωής) τα οποία προάγονται μέσα από μια πληθώρα δραστηριοτήτων (εκθέσεις, φεστιβάλ μουσικής, χορού, μουσικού θεάτρου, κτλ.) που λαμβάνουν χώρα σε οργανωμένες υποδομές (αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία, θέατρα, εικαστικοί, μουσικοί και πολιτιστικοί χώροι, αλλά και τσιπουράδικα) που διαθέτει άφθονες η πόλη.

10. Δυνατότητα ανάπτυξης αστικού τουρισμού

Η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά του Βόλου αποτελεί ισχυρή βάση για την ανάπτυξη όλων των μορφών αστικού τουρισμού στην περιοχή. Σε αυτές περιλαμβάνεται ο μαθητικός, συνεδριακός, γαστρονομικός, αναψυχής, αθλητικός, βιομηχανικός, κ.α.), καθώς και η δυνατότητα σύνδεσης και συνδυασμού του αστικού τουρισμού με την τουριστική κίνηση της ευρύτερης περιοχής (Πήλιο, Σποράδες).

11. Αθλητικές υποδομές

Σε γενικές γραμμές ο αθλητισμός στο Βόλο στις διάφορες διαστάσεις του (εγκαταστάσεις, αριθμός και ποικιλία συλλόγων και αθλητών) είναι σε αρκετά ικανοποιητική κατάσταση, κάτι που σχετίζεται με την ιστορία του αθλητισμού της πόλης και το γεγονός ότι υπήρξε μια από τις ολυμπιακές πόλεις το 2004. Το κύριο χαρακτηριστικό των αθλητικών υποδομών είναι ο ενισχυμένος αριθμός οργανωμένων χώρων αλλά και το σχετικά μεγάλο πλήθος των συλλόγων (104 στο σύνολό τους) και των αθλημάτων που ασχολούνται (όπως Χάντμπολ, Τοξοβολία, Γυμναστική, Ιππασία, Τζούντο). Μια τέτοια παράδοση είναι δυνατόν να συνδεθεί με το τουριστικό κύκλωμα και να συμβάλλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη της πόλης.

12. Ύπαρξη θεσμών τοπικής διακυβέρνησης

Οι θεσμοί τοπικής διακυβέρνησης που έχουν αναπτυχθεί στα τελευταία χρόνια δεν μπορεί παρά να θεωρηθούν ως θετικά στοιχεία για την αειφόρο ανάπτυξη της πόλης. Τέτοιοι θεσμοί είναι οι επίσημες συνεργασίες φορέων σε υπερτοπικό επίπεδο (π.χ. διαδημοτικές επιχειρήσεις,

ΤΕΔΚ), οι δομές υποστήριξης της δημόσιας διοίκησης στο πεδίο της αναπτυξιακής πολιτικής (π.χ. αναπτυξιακές εταιρίες), αλλά και κάθε είδους επαφές σε επίπεδο σχεδιασμού και διαβούλευσης μεταξύ της τοπικής αυτοδιοίκησης, των παραγωγικών και κοινωνικών φορέων της περιοχής (π.χ. επιμελητήριο, πανεπιστήμιο) και των πολιτών.

13. Υψηλό επίπεδο ανάπτυξης

Ο Βόλος παρουσιάζει σχετικά υψηλό επίπεδο ανάπτυξης και ευημερίας. Αυτά αποτυπώνεται στο κατά κεφαλή ΑΕΠ της πόλης, το οποίο όχι μόνο ξεπερνά κατά πολύ τους αντίστοιχους μέσους όρους της χώρας, της περιφέρειας και του νομού, αλλά φαίνεται να διαγράφει μια αυξητική πορεία στα τελευταία 10 χρόνια. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι η παραγωγή της πόλης βασίζεται ουσιαστικά σε μια δυναμική συμμετοχή του δευτερογενή και τριτογενή τομέα και ότι όλοι οι τομείς της οικονομίας της περιοχής παρουσιάζουν υψηλούς ρυθμούς αύξησης της παραγωγικότητας (σε σχέση με αυτές των ευρύτερων χωρικών ενοτήτων).

14. Υποστήριξη της απασχόλησης και τάσεις μείωσης της ανεργίας

Η ύπαρξη κέντρων υποστήριξης της απασχόλησης και η υλοποίηση πλήθους προγραμμάτων και Κοινοτικών Πρωτοβουλιών (π.χ. URBAN, EQUAL, NOW), συμβάλουν θετικά στην καταπολέμηση της ανεργίας και την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του εργατικού δυναμικού. Ως αποτέλεσμα παρατηρούμε στα τελευταία χρόνια μια ποσοστιαία αύξηση της απασχόλησης και, πιο πρόσφατα, μια τάση μείωσης της εγγεγραμμένης ανεργίας, οι οποίες συνοδεύονται από ενδείξεις αύξησης της επιχειρηματικότητας στην πόλη.

15. Οργανώσεις των πολιτών

Η ύπαρξη πλήθους οργανώσεων από μέρους των πολιτών (περιβαλλοντικών, πολιτιστικών, κτλ.) αποτελεί θετικό χαρακτηριστικό της πόλης γιατί προάγουν τη συμμετοχική δημοκρατία, τη συλλογική δράση και το δημιουργικό διάλογο, συνεισφέροντας στην πολιτική και κοινωνική αναβάθμιση του τόπου.

5.4. Μειονεκτήματα και αδύνατα σημεία

Ο Πίνακας 5.2 που ακολουθεί παρουσιάζει τα σημαντικότερα μειονεκτήματα του Π.Σ. Βόλου τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια.

1. Κατακερματισμός αστικού ιστού

Οι τομές και ασυνέχειες του αστικού ιστού, που οφείλονται στην ύπαρξη αφενός των σιδηροδρομικών γραμμών και αφετέρου των χειμάρρων, αποτελούν ένα από τα βασικότερα μειονεκτήματα της πόλης. Εκτός του ότι δημιουργούν προβλήματα στην κυκλοφορία των οχημάτων και δυσχεραίνουν την επικοινωνία, τη μετακίνηση και την ομαλή ροή ανθρώπων και προϊόντων στην πόλη, εντείνουν το χωρικό διαχωρισμό (με επακόλουθες κοινωνικές προεκτάσεις) μεταξύ των δυο μεγαλύτερων δήμων του Βόλου και αποστερούν την πόλη από δυνατότητες αστικής ανάπτυξης και ανάπλασης.

2. Διοικητικός κατακερματισμός

Η διοικητική διαίρεση της πόλης σε πολλούς δήμους δημιουργεί πολυαρχία, αλληλοαναιρούμενες πολιτικές, συγκρούσεις, ανταγωνισμούς, αναποτελεσματικότητα και συγκριτικά υψηλό (ή και αποτρεπτικό) κόστος στην παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες (υπηρεσίες των οποίων το εύρος και η ποιότητα θα μπορούσε να βελτιωθεί αν υπήρχε ένας μεγάλος δήμος). Επιπλέον, ο διοικητικός αυτός κατακερματισμός μπορεί να σταθεί εμπόδιο στην υλοποίηση της όποιας αναπτυξιακής στρατηγικής επιλέξει να ακολουθήσει η πόλη.

Πίνακας 5.2: Αδύνατα σημεία του Π.Σ. Βόλου

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
1. Κατακερματισμός του αστικού ιστού από φυσικά και τεχνικά εμπόδια (χείμαρροι, σιδηροδρομικές γραμμές) – Χωρικός διαχωρισμός Βόλου και Νέας Ιωνίας
2. Διοικητικός κατακερματισμός της πόλης και ανταγωνισμός μεταξύ των περιοχών (κυρίως μεταξύ Βόλου και Νέας Ιωνίας) – Επικάλυψη ή/και σύγκρουση αρμοδιοτήτων φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης
3. Κυκλοφοριακό πρόβλημα (δυσχέρεια κίνησης οχημάτων και πεζών, ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης στο κέντρο, χαμηλή χρήση δημόσιων συγκοινωνιών) και περιβαλλοντική υποβάθμιση (ατμοσφαιρική, ηχητική, υδάτινη)
4. Κατάληψη σημαντικού τμήματος του θαλάσσιου μετώπου από το εμπορικό λιμάνι
5. Προβλήματα επάρκειας πόσιμου νερού και σποραδικά προβλήματα ποιότητας
6. Ελλείψεις μεταφορικών υποδομών και συνδέσεων – Σημαντικές καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση μεταφορικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών υποδομών
7. Αυξανόμενες πιέσεις για δόμηση και αστική διάχυση – Ανεπάρκεια δημόσιων ελεύθερων χώρων
8. Διαρθρωτικές αδυναμίες στον τουρισμό (μικρές επιχειρήσεις, εποχικότητα) και χαμηλός βαθμός σύνδεσης του τουριστικού κυκλώματος με το λοιπό τοπικό παραγωγικό σύστημα
9. Έλλειψη επιχειρηματικής και τουριστικής κουλτούρας (περιορισμένο ωράριο λειτουργίας καταστημάτων)
10. Σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα στην παραγωγική συγκρότηση (ελλείψεις τοπικές συνεργασίες και ευκαιριακές υπεργολαβίες, εσωστρέφεια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, έλλειψη σύνδεσης παραγωγικής διαδικασίας με την έρευνα, περιορισμένη κινητικότητα ανθρώπινου δυναμικού)
11. Υψηλό ποσοστό ανεργίας (μεγαλύτερο του εθνικού μέσου όρου) πλήττοντας κυρίως τις γυναίκες, τους νέους, τους μακροχρόνια άνεργους και αυτούς με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης/κατάρτισης

Πηγή: *ιδία επεξεργασία*

3. Κυκλοφοριακό πρόβλημα και περιβαλλοντική υποβάθμιση

Λόγου του μεγάλου πληθυσμιακού μεγέθους, της μειωμένης χρήσης δημοσίων συγκοινωνιών και του Ιπποδάμειου πολεοδομικού συστήματος που ιστορικά υπάρχει στο Βόλο (στενοί δρόμοι διατεταγμένοι σε ορθογωνικό κάρναβο με ασαφή ιεράρχηση του οδικού δικτύου), η πόλη αντιμετωπίζει προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης (κυρίως στην περιοχή του κέντρου). Υπάρχει επίσης σοβαρό πρόβλημα στάθμευσης που, παρά την ύπαρξη οργανωμένου συστήματος ελέγχου, οφείλεται στην συνεχιζόμενη ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης εκτός οδού. Η αύξηση των κυκλοφοριακών φόρτων, των αστικών λυμάτων (βιομηχανικών και οικιστικών), της ηχητικής και ατμοσφαιρικής ρύπανσης, σε συνδυασμό με την έλλειψη οργανωμένων δημόσιων αλλά και ιδιωτικών χώρων πράσινου συμβάλλουν στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος και αποτελούν ζητήματα άμεσης προτεραιότητας και ζωτικής σημασίας για την πόλη. Ειδικότερα, η λειτουργία μιας βαριάς ρυπαίνουσας βιομηχανίας

(τσιμεντοβιομηχανία ΑΓΕΤ) σε άμεση γειτνίαση με το Π.Σ. έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ποιότητα του περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Εκτός από την διαδικασία παραγωγής που επιβαρύνει την ποιότητα της ατμόσφαιρας, είναι και το μεταφορικό έργο, του οποίου ένα μεγάλο ποσοστό διακινείται με φορτηγά μέσα από το αστικό δίκτυο της πόλης, επιβαρύνοντας πολύ περισσότερο, το ήδη βεβαρημένο αστικό περιβάλλον με κυκλοφοριακή συμφόρηση, θόρυβο, ρύπανση.

4. Κατάληψη θαλάσσιου μετώπου από εμπορικό λιμάνι

Η κατάληψη ενός προνομιακού τμήματος του θαλάσσιου μετώπου – η βιτρίνα της πόλης – από τις αισθητικά και λειτουργικά οχλούσες δραστηριότητες του εμπορικού λιμανιού έρχεται σε σύγκρουση με την προοπτική εξέλιξης του Βόλου σε πόλο τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού. Αν η πόλη συνταχθεί με αυτό το όραμα, η μετακίνηση του εμπορικού λιμανιού, η απελευθέρωση του χώρου που καταλαμβάνει, και αξιοποίησή του με νέες δραστηριότητες μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας (ξενοδοχεία, μουσεία, τουριστικές υπηρεσίες, χώροι πολιτισμού και αναψυχής), κρίνονται ως αναγκαίες ενέργειες, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία των ελληνικών αλλά κυρίως των ευρωπαϊκών πόλεων (Δουβλίνο, Βαρκελώνη, κ.α.).

5. Προβλήματα πόσιμου νερού

Τα προβλήματα επάρκειας και ποιότητας νερού που αντιμετωπίζει ο Βόλος οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην μειωμένη ποιότητα και αποτελεσματικότητα του δικτύου ύδρευσης. Αν και το δίκτυο καλύπτει το σύνολο της αστικής περιοχής, λόγω της παλαιότητάς του σημειώνονται απώλειες της τάξης μέχρι και 40% της παρεχόμενης ποσότητας. Επιπλέον, η ποιότητα του νερού επιδεινώνεται από το γεγονός ότι μεγάλο μέρος του προέρχεται από γεωτρήσεις (των οποίων το νερό είναι φτωχής ποιότητας).

6. Ανεπάρκεια υποδομών και συνδέσεων

Στο επίπεδο των υποδομών, η πόλη εμφανίζει μια σειρά από αδυναμίες που σχετίζονται με ελλείψεις σε μεταφορικές υποδομές (όπως ανυπαρξία σιδηροδρομικής σύνδεσης της με το αεροδρόμιο της Ν. Αγχιάλου) και ανάγκες για εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση τους (τόσο του αεροδρομίου όσο και της σιδηροδρομικής γραμμής Βόλου-Λάρισας), ενώ ανεπαρκείς κρίνονται επίσης οι ακτοπολικές συνδέσεις (σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο) και τα δρομολόγια αστικών λεωφορείων. Επιπλέον, οι σημαντικές καθυστερήσεις στην

ολοκλήρωση μεταφορικών (όπως η περιφερειακή οδός), περιβαλλοντικών (όπως το δίκτυο αποχέτευσης και η μονάδα επεξεργασία βιομηχανικών λυμάτων) και κοινωνικών υποδομών (όπως το νοσοκομείο) δημιουργούν προβλήματα και περιορίζουν σημαντικά τις αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής.

7. Πιέσεις για δόμηση και ανεπάρκεια ελεύθερων χώρων

Η συνεχής αύξηση του πληθυσμού από το 1971 και μετά, οι αλλαγές στον τρόπο ζωής και τα οικιστικά και πολεοδομικά πρότυπα, η τριτογεννοποίηση της οικονομίας και οι ανάγκες χωροθέτησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων της (τουρισμός, πανεπιστήμιο, υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, αναψυχή, κτλ.) δημιουργούν έντονες πιέσεις για δομημένο αστικό χώρο. Από την άλλη μεριά η έλλειψη κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου αποτελεί σημαντικό μειονέκτημα και ζωτική ανάγκη της πόλης. Οι αναπλάσεις και η επαναχρησιμοποίηση εγκαταλελειμμένων αστικών περιοχών που έλαβαν χώρα τα τελευταία χρόνια έχουν μερικώς ικανοποιήσει τόσο τις απαιτήσεις για δομημένους όσο και για κοινόχρηστους χώρους. Ωστόσο οι ανάγκες αυτές δύσκολα μπορούν να καλυφθούν με εντατικοποίηση της χρήσης του υφιστάμενου οικιστικού χώρου, καθιστώντας αναπόφευκτη μια στρατηγική λελογισμένων επεκτάσεων.

8. Διαρθρωτικές αδυναμίες στον τουρισμό

Παρά τις θετικές προοπτικές του, ο τουρισμός χαρακτηρίζεται από μια σειρά διαρθρωτικές αδυναμίες όπως μικρή κλίμακα, έλλειψη καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού, εποχικότητα, έλλειψη συνεργασιών με σημαντικούς tour operators, ελλείψεις σε υποδομές (κατά βάση ξενοδοχεία υψηλής ποιότητας και συνεδριακοί χώροι), έλλειψη στρατηγικής από τη μεριά της πόλης για ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη και αξιοποίηση της ιδιαίτερης ταυτότητας του τόπου, και χαμηλός βαθμός σύνδεσης του τουριστικού κυκλώματος με το λοιπό τοπικό παραγωγικό σύστημα.

9. Έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας

Η έλλειψη επιχειρηματικής νοοτροπία και τουριστικής κουλτούρας είναι ίσως από τα σημαντικότερα και δυσκολότερα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει η πόλη, μιας και έχει να κάνει με βαθιά ριζωμένες συνήθειες και τον τρόπο με τον οποίο σκέφτονται και ενεργούν οι επιχειρηματίες του Βόλου. Αν και οι εκφάνσεις του φαινομένου αυτού είναι ποικίλες,

απαιτώντας περαιτέρω εξέταση και ανάλυση με αναφορά στο πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται, έχει ενδιαφέρον κανείς να επισημάνει κάποια ενδεικτικά παράδειγμα, όπως το γεγονός ότι μεγάλες τουριστικές μονάδες των Σποράδων παρακάμπτουν το Βόλο στις αγορές τους έναντι προμηθευτών από τη Λάρισα, ή το ότι οι επιβάτες των κρουαζιερόπλοιων που φτάνουν στο Βόλο συχνά βρίσκουν κλειστά τα τουριστικά και εμπορικά καταστήματα της πόλης.

10. Διαρθρωτικά προβλήματα στην παραγωγική συγκρότηση

Μια σειρά από σημαντικές διαρθρωτικές αδυναμίες έχουν να κάνουν με την παραγωγική διαδικασία. Αυτές είναι: ο χαμηλός βαθμός σύνδεσης της μεγάλης βιομηχανίας με την τοπική οικονομία (περιορίζοντας τις αναμενόμενες πολλαπλασιαστικές επιδράσεις) και οι ελλείψεις/ευκαιριακές τοπικές συνεργασίες (υπεργολαβίες) μεταξύ των μικρών και των μεγάλων μονάδων, η εσωστρέφεια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων οι οποίες εξαρτώνται υπερβολικά από την τοπική αγορά, η περιορισμένη σύνδεση της παραγωγής με την έρευνα και το πανεπιστήμιο, και η περιορισμένη κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού τόσο τομεακά αλλά και γεωγραφικά (αν και το δεύτερο φαίνεται να βελτιώνεται με την πάροδο του χρόνου).

11. Υψηλό ποσοστό διαρθρωτικής ανεργίας

Παρά την ποσοστιαία αύξηση της απασχόλησης διαχρονικά, ο Βόλος παρουσιάζει υψηλό ποσοστό ανεργίας που ξεπερνά τον εθνικό μέσο όρο. Σημαντικά είναι τα υψηλά ποσοστά των μακροχρόνιων ανέργων, των ανέργων με χαμηλό επίπεδο κατάρτισης καθώς και της ανεργίας των γυναικών και των νέων, υποδηλώνοντας τις κατευθύνσεις των διαρθρωτικών παρεμβάσεων που απαιτούνται.

5.5. Ευκαιρίες από το εξωτερικό περιβάλλον

Παράλληλα με τις εσωτερικές αδυναμίες και δυνατότητες, ευκαιρίες και απειλές από το εξωτερικό περιβάλλον επηρεάζουν τις αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής. Ο Πίνακας 3.3 που ακολουθεί παρουσιάζει τα κυριότερες ευκαιρίες για το Π.Σ. Βόλου οι οποίες αναλύονται και τεκμηριώνονται στη συνέχεια.

1. Διεθνοποίηση οικονομίας, Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και αναδυόμενες γειτονικές αγορές

Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η διεθνοποίηση της οικονομίας και το άνοιγμα των γειτονικών αγορών, συντελούν στην ευκολότερη μετακίνηση των προϊόντων και των συντελεστών παραγωγής (κεφάλαιο, ανθρώπινο δυναμικό) και αποτελούν αναμφισβήτητα μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για την τοπική οικονομία και κοινωνία. Αυτό έχει επιπτώσεις σε δύο μέτωπα, πρώτον, δημιουργούνται προοπτικές για διεξόδου των τοπικών επιχειρήσεων (μέσω επενδύσεων, εξαγωγών προϊόντων, υπηρεσιών, τεχνογνωσίας κτλ., αλλά και εισαγωγών φθηνότερων πρώτων υλών), και δεύτερον, καθίσταται αναγκαία η διαμόρφωση στρατηγικής σε τοπικό επίπεδο με σκοπό για την προσέλκυση επενδύσεων στην πόλη (μέσω προβολής των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της, αλλά και αναδιαμόρφωσης των δομών και του θεσμικού πλαισίου της).

2. Κοινοτικοί και εθνικοί πόροι

Οι πόροι των ΚΠΣ (3^{ου} και 4^{ου}) όπως κατανέμονται στα επιχειρησιακά προγράμματα των Υπουργείων και το ΠΕΠ Θεσσαλίας, αλλά και οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, αποτελούν ιδανική ευκαιρία για μια σειρά δράσεων που στόχο θα έχουν την αστική ανάπτυξη, την αναβάθμιση των υποδομών και δικτύων, την προώθηση της τοπικής επιχειρηματικότητας, την ανασυγκρότηση του αστικού χώρου, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τη βελτίωση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού, την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης, κ.α.

Πίνακας 5.3: Ευκαιρίες για το Π.Σ. Βόλου

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
1. Διεθνοποίηση οικονομίας, Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και αναδυόμενες γειτονικές αγορές
2. Κοινοτικοί και εθνικοί πόροι (ΚΠΣ, Επιχειρησιακά Προγράμματα, Κοινοτικές Πρωτοβουλίες)
3. Αναπτυξιακός νόμος (νέα επενδυτικά κίνητρα)
4. Συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα
5. Αποκέντρωση εξουσιών, εκσυγχρονισμός της τοπικής αυτοδιοίκησης και ανάπτυξη σύγχρονων μορφών τοπικής διακυβέρνησης
6. Ένταξη της πόλης σε εθνικά και διεθνή δίκτυα (π.χ. μεταφορικά) και αναπτυξιακούς άξονες
7. Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλες πόλεις και φορείς (της χώρας και του εξωτερικού)
8. Ανάπτυξη του 'δίπολου' Βόλος-Λάρισα με συμπληρωματικές μεταξύ τους λειτουργίες (περαιτέρω αύξηση του πληθυσμιακού μεγέθους, ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και συγκέντρωσης) και ανταγωνιστικές δράσεις ως προς τα δυο μητροπολιτικά κέντρα, Αθήνα και Θεσσαλονίκη
9. Διαμόρφωση στρατηγικού πλαισίου άσκησης πολιτικής σε υπερτοπικό επίπεδο (σε στόχο την προσέλκυση επενδύσεων, την ενδογενή ανάπτυξη και την επίλυση των κοινών προβλημάτων)
10. Έγκαιρη εφαρμογή των Κοινοτικών οδηγιών και νομοθεσίας (προστασία περιβάλλοντος, ενδογενής ανάπτυξη, επιχειρηματικότητα και καινοτομία)
11. Ανάπτυξη νέων μορφών ζήτησης στους τομείς των υπηρεσιών (υπηρεσίες προς επιχειρήσεις) και του τουρισμού (συνεδριακός, γαστρονομικός, αθλητικός, ειδικός)
12. Χρήση νέων τεχνολογιών σε όλο το φάσμα της αστικής διαχείρισης και ανάπτυξης
13. Πολυπολιτισμικότητα και διάχυση ιδεών

Πηγή: *ιδία επεξεργασία*

3. Αναπτυξιακός νόμος

Ο νέος αναπτυξιακός / επενδυτικός νόμος, με τον οποίο παρέχονται κίνητρα για ιδιωτικά επενδυτικά σχέδια, ενισχύει την ανάπτυξη των νέων και τον εκσυγχρονισμό των παλαιών επιχειρήσεων, αυξάνοντας την απασχόληση αλλά την επιχειρηματικότητα στην περιοχή. Επιπλέον, μπορεί να λειτουργήσει θετικά στην προσέλκυση επενδυτών και την δημιουργία ενός θετικού επενδυτικού κλίματος με πολλαπλά οφέλη στην πόλη.

4. Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Οι ΣΔΙΤ αποτελούν μια εναλλακτική πρακτική για την αποτελεσματική υλοποίηση υποδομών και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους πολίτες με τη χρήση κατάλληλου μείγματος δημόσιας και ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Αν και ακόμα είναι νωρίς για να βγουν συμπεράσματα για την εφαρμογή των ΣΔΙΤ στην Ελλάδα, καθώς ο σχετικός νόμος που τις θεσμοθετεί

(Ν.3389/2005) είναι πρόσφατος, η διεθνής εμπειρία διαβεβαιώνει ότι μπορούν να δώσουν νέα ώθηση στην τοπική ανάπτυξη και να διασφαλίσουν την έγκαιρη και σωστή ολοκλήρωση πολλών αναγκαίων έργων υποδομής, ενώ, παράλληλα, απελευθερώνονται πόροι για περισσότερες επενδύσεις από την τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

5. Αποκέντρωση και τοπική διακυβέρνηση

Η διοικητική αποκέντρωση και η ενίσχυση των εξουσιών σε τοπικό επίπεδο που έχουν ξεκινήσει από τα μέσα της δεκαετίας του '80 αποτελούν θετικά βήματα προς μια νέα μορφή συλλογικής δράσης και οργάνωσης της εξουσίας, την τοπική διακυβέρνηση. Η συμμετοχή στην διακυβέρνηση κοινωνικοποιεί την πολιτική εξουσία, προσδίδει στην πόλη την ικανότητα της αυτό-ανανέωσης και της αναδημιουργίας, κάνει τις πόλεις χώρους αναζήτησης της καινοτομίας και αναζωογόνησης του δημόσιου πεδίου, και αποτελεί εγγύηση για την υπεράσπιση της ποιότητας ζωής. Η αναζήτηση μιας τέτοιας θεσμικής συγκρότησης που να ενεργοποιεί το κοινωνικό κεφάλαιο και να κινητοποιεί τους πολίτες, αποτελεί λοιπόν πρώτη προτεραιότητα.

6. Σύνδεση με δίκτυα

Η ένταξη της πόλης σε εθνικά αλλά και διεθνή μεταφορικά δίκτυα και αναπτυξιακούς άξονες (π.χ. οδική σύνδεση με Εγνατία και Ηγουμενίτσα, θαλάσσια σύνδεση με χώρες της Μαύρης Θάλασσας και της Αν. Μεσογείου, αεροπορική σύνδεση με Ευρώπη και Αμερική) αποτελεί μείζον στοιχείο για την αναβάθμιση του ρόλου της σε κέντρο εμπορικών, πληροφοριακών, τεχνολογικών, πληθυσμιακών και πολιτιστικών ροών και την μέγιστη αξιοποίηση των νέων ευκαιριών που παρουσιάζονται.

7. Ανάπτυξη συνεργασιών

Η συμμετοχή της πόλης σε διεθνή και ευρωπαϊκά δίκτυα πληροφοριών και συνεργασίες με άλλες πόλεις και φορείς προσφέρουν μια θαυμάσια ευκαιρία τόσο για ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων, τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, αλλά, πολλές φορές, και για περαιτέρω χρηματοδότηση (μέσω των κοινοτικών πρωτοβουλιών των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων όπως INTERREG, EQUAL).

8. Δημιουργία 'δίπολου' Βόλος-Λάρισα

Η χωρική εγγύτητα του Βόλου με την Λάρισα (σε απόσταση 60 χλμ.), και το γεγονός ότι είναι οι δυο από τις τέσσερις ελληνικές πόλεις μεσαίου μεγέθους, αποτελεί μια από τις βασικότερες προϋποθέσεις για την δημιουργία μιας ενιαίας ζώνης ανάπτυξης (δίπολο) και ενός ολοκληρωμένου παραγωγικού συστήματος ικανού να ανταγωνισθεί τα δυο μητροπολιτικά κέντρα (υπό τη μορφή τρίτης ελληνικής μητρόπολης). Ένα τέτοιο σύστημα πόλεων, συγκεντρώνοντας σημαντική πληθυσμιακή μάζα (στη συγκεκριμένη περίπτωση μιλάμε για αστικό πληθυσμό της τάξης των 350 χιλιάδων κατοίκων και πληθυσμό ενδοχώρας που υπερβαίνει τις 400 χιλιάδες), δημιουργεί συνθήκες ανάπτυξης ισχυρών οικονομιών κλίμακας και συγκέντρωσης, με αποτέλεσμα περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη και ευημερία. Επιπλέον, καθίσταται δυνατή η υψηλή διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης στο σύνολό της (αν και η κάθε μια πόλη δύναται να εξειδικευτεί σε συγκεκριμένες, συμπληρωματικές δραστηριότητες) ώστε να αποφευχθούν οι διαρθρωτικές κρίσεις (λόγω εξάρτησης σε φθίνοντες κλάδους) και να δημιουργηθούν έντονες πολλαπλασιαστικές επιδράσεις (μέσω σχέσεων εισροών-εκροών στην παραγωγική αλυσίδα).

9. Διαμόρφωση πλαισίου στρατηγικής σε υπερτοπικό επίπεδο

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο υπερτοπικών συνεργασιών και δημιουργίας συστήματος αστικών κέντρων (Βόλου – Λάρισας – Καρδίτσας – Τρικάλων) είναι πλέον αναγκαία η ανάπτυξη ενός ευρύτερου πλαισίου στρατηγικής και άσκησης πολιτικής που υπερβαίνει τα όρια της εκάστοτε πόλης και διαμορφώνει συλλογικά οράματα και στόχους για την προσέλκυση επενδύσεων, την ενδογενή και βιώσιμη ανάπτυξη και την επίλυση των κοινών προβλημάτων. Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει ο αναπτυξιακός σχεδιασμός που συντελείται στο επίπεδο της Θεσσαλίας με πρωτοβουλία της Περιφέρειας και στα πλαίσια του 4^{ου} ΠΕΠ Θεσσαλίας. Ο σχεδιασμός αυτός έχει ήδη διαμορφώσει μια συνολική στρατηγική για την περιφέρεια Θεσσαλίας η οποία ευνοεί τις συνεργασίες μεταξύ των νομών και των πόλεων.

10. Εφαρμογή Κοινοτικών οδηγιών και νομοθεσίας

Η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή των Κοινοτικών οδηγιών και κανονισμών αποτελεί μια πρόκληση και ευκαιρία για την πόλη να εναρμονισθεί με τις άλλες ευρωπαϊκές πόλεις και να ενταχθεί με επιτυχία σε ένα κοινό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος, την αειφόρο ανάπτυξη και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας.

11. Ανάπτυξη νέων μορφών ζήτησης στις υπηρεσίες και τον τουρισμό

Η ανάπτυξη νέων μορφών ζήτησης στους τομείς των υπηρεσιών (όπως υπηρεσίες προς επιχειρήσεις, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, κ.α.) και του τουρισμού (όπως συνεδριακός, γαστρονομικός, αθλητικός, βιομηχανικός) που παρατηρείται σε διεθνές επίπεδο αποτελεί ευκαιρία για μια πόλη του μεγέθους και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Βόλου να δραστηριοποιηθεί και να κατακτήσει σημαντικό μερίδιο της αγοράς.

12. Χρήση νέων τεχνολογιών σε όλο το φάσμα της αστικής διαχείρισης και ανάπτυξης

Όπως κάθε πόλη έτσι και ο Βόλος οφείλει να παρακολουθεί, να ενημερώνεται και να υιοθετεί τις νέες πρακτικές, τεχνικές και τεχνολογίες που μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των αστικών προβλημάτων (περιβαλλοντικών, κυκλοφοριακού, κτλ.), στην αποτελεσματική διαχείριση του αστικού χώρου, στην αύξηση της απασχόλησης και γενικότερα στην αειφόρο ανάπτυξη τη περιοχής (προώθηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας, χρήση τηλεκπαίδευσης, υιοθέτηση τηλεργασίας, κτλ.).

13. Πολυπολιτισμικότητα

Η ελεύθερη μετακίνηση εντός της ΕΕ, το άνοιγμα των συνόρων των πρώην σοσιαλιστικών χωρών και η εισροή μεταναστών στην Ελλάδα και το Βόλο αποτελούν ευκαιρία για την ενίσχυση της οικονομία της περιοχής (παροχή φθηνού ή υψηλής ποιότητας εργατικού δυναμικού) ενώ παράλληλα προάγουν την πολυπολιτισμικότητα και ενισχύουν την διάχυση γνώσεων, ιδεών, κουλτούρας και πολιτισμού προς όφελος τόσο της τοπικής κοινωνίας όσο και των εισερχόμενων πληθυσμών.

6. Απειλές από το εξωτερικό περιβάλλον

Ο Πίνακας 3.4 που ακολουθεί παρουσιάζει τις βασικότερες απειλές που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Βόλος, οι οποίες και τεκμηριώνονται στη συνέχεια.

Πίνακας 5.4: Απειλές για το Π.Σ. Βόλου

ΑΠΕΙΛΕΣ
1. Κινητικότητα προϊόντων και συντελεστών παραγωγής και αύξηση του ανταγωνισμού
2. Διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία
3. Περιορισμός Κοινοτικών ή εθνικών πόρων
4. Ενίσχυση του συγκεντρωτισμού (πολιτικού/διοικητικού αλλά και οικονομικού)
5. Αποτυχία περιφερειακών πολιτικών σύγκλισης και αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων
6. Πολιτική αστάθεια και γεωπολιτικά προβλήματα στα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο
7. Διατήρηση δύσκαμπτου ή/και αναποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο (π.χ. χωροταξικό, πολεοδομικό, φορολογικό, κ.α.)
8. Μη σύνδεση του Βόλου με τους νέους αναπτυξιακούς και μεταφορικούς άξονες
9. Αδυναμία παρακολούθησης και αξιοποίησης τεχνολογικών εξελίξεων
10. Κίνδυνος περιβαλλοντικών καταστροφών

Πηγή: *ιδία επεξεργασία*

1. Κινητικότητα και ανταγωνισμός

Ο αυξημένος βαθμός κινητικότητας προϊόντων, κεφαλαίου, επιχειρήσεων και εργατικού δυναμικού, που οφείλεται στη διεθνοποίηση της οικονομίας και την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση (λόγω της κατάργησης των εσωτερικών συνόρων και της άρσης των εθνικών πολιτικών προστατευτισμού), και η συνεπαγόμενη αύξηση του ανταγωνισμού από πόλεις είτε χαμηλού κόστους, είτε υψηλής τεχνολογίας, είτε άλλου συγκριτικού πλεονεκτήματος (π.χ. ποιότητα ζωής, ανθρώπινου δυναμικού, θεσμικού πλαισίου), αποτελούν μια υπαρκτή απειλή για την πόλη, και μπορεί να οδηγήσουν σε επιπλέον συρρίκνωση του ΑΕΠ και της απασχόλησης. Αυτό καθιστά αναγκαίο η πόλη να αναζητήσει (ή και να δημιουργήσει) και να προβάλλει (μέσω μάρκετινγκ) τα δικά της συγκριτικά πλεονεκτήματα προκειμένου να ισχυροποιήσει τη θέση της στην εθνική αλλά και στην ευρωπαϊκή σκηνή έναντι των άλλων ανταγωνιστριών της.

2. Διαρθρωτικές αλλαγές

Ένα από τα βασικότερα προβλήματα της αναδιάρθρωσης της παραγωγικής βάσης συσχετίζεται με τη μείωση της βιομηχανικής απασχόλησης και την ανάγκη ο τριτογενής τομέας να (υπέρ)καλύψει τις θέσεις εργασίας που χάνονται. Εκεί όπου ο συνδυασμός εξωτερικών παραγόντων και εσωτερικών δυνατοτήτων είναι τέτοιος ώστε οι θέσεις στη βιομηχανία να χάνονται με γρήγορους ρυθμούς και οι θέσεις στον τριτογενή τομέα να δημιουργούνται με αργούς ρυθμούς, οι πόλεις αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα απασχόλησης.

3. Περιορισμός Κοινοτικών ή εθνικών πόρων

Ο περιορισμός του δημόσιου τομέα και των δημοσίων δαπανών σε μια προσπάθεια εξυγίανσης της οικονομίας και ο περιορισμός των ευρωπαϊκών πόρων οι οποίοι σταδιακά θα κατευθύνονται προς τα νέα μέλη της ΕΕ είναι δυνατόν να επηρεάσουν αρνητικά τη δυνατότητα χρηματοδότησης σημαντικών έργων και κατά συνέπεια να δημιουργήσουν δυσκολίες και εμπόδια την αναπτυξιακή προοπτική της πόλης.

4. Πολιτικο-οικονομικός συγκεντρωτισμός

Η διατήρηση του συγκεντρωτισμού σε πολιτικό επίπεδο και η ενίσχυση της συγκεντροποίησης σε οικονομικό επίπεδο εγκυμονεί μια σειρά από κινδύνους για την αειφόρο ανάπτυξη και τη διακυβέρνηση του Βόλου. Η στροφή σε μοντέλα διοικητικού συγκεντρωτισμού είναι λιγότερο πιθανή, δεδομένης της αντίθετης τάσης που επικρατεί διεθνώς και της πορείας που έχει ήδη διαγράψει η χώρα. Η οικονομική συγκεντροποίηση ωστόσο, δηλαδή η ενίσχυση των μητροπολιτικών κέντρων της Αθήνας και Θεσσαλονίκης, είναι κάτι που ενισχύεται από τις διαρθρωτικές αλλαγές και την τριτογενοποίηση της οικονομίας (αφού ο τριτογενής τομέας χαρακτηρίζεται από σημαντικές οικονομίες αστικής κλίμακας και συγκέντρωσης), και θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με κατάλληλες περιφερειακές πολιτικές σύγκλισης.

5. Αύξηση περιφερειακών ανισοτήτων

Η αποτυχία στην άσκηση των περιφερειακών πολιτικών σύγκλισης μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων, με ενίσχυση του μητροπολιτικού ρόλου της Αθήνας

και της Θεσσαλονίκης και οικονομική υποβάθμιση της περιφερειακών αστικών κέντρων συμπεριλαμβανομένου του Βόλου.

6. Αποσταθεροποίηση στα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο

Κάθε παράγοντας που μπορεί να αποσταθεροποιήσει την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και Ανατολικής Μεσογείου (π.χ. συρράξεις, σημαντικά διπλωματικά επεισόδια, πολιτική αστάθεια, κοινωνικές αναταραχές κ.α.) αποτελεί δυνητική απειλή για τη οικονομική ζωή και την ευημερία της χώρας και κατ' επέκταση της πόλης του Βόλου.

7. Αναποτελεσματικό εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Τα προβλήματα και αδυναμίες που υπάρχουν στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο (π.χ. έλλειμμα μηχανισμών υλοποίησης πολεοδομικού σχεδιασμού και πολιτικής γης, δύσκαμπτες εργασιακές σχέσεις, πολυνομία, γραφειοκρατία, διαφθορά, κτλ.) μεταφέρονται αυτόματα και στα χαμηλότερα επίπεδα. Αν και σε κάποιο βαθμό είναι δυνατή η προσαρμογή τους στις τοπικές συνθήκες και η βελτίωση της κατάστασης σε τοπικό επίπεδο, τέτοια ζητήματα θεσμικής αναποτελεσματικότητας απαιτούν κατά βάση συνολική διευθέτηση σε κεντρικό και νομοθετικό επίπεδο.

8. Μη σύνδεση με νέους μεταφορικούς άξονες

Η έλλειψη ικανοποιητικής σύνδεσης της πόλης με το κύριο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας και η αδυναμία ένταξης στο εθνικό και διεθνές δίκτυο αερομεταφορών θέτει την πόλη σε κίνδυνο σχετικής απομόνωσης, περιορίζει την προσβασιμότητα της και μειώνει την δυνατότητα προσέλκυσης επενδύσεων.

9. Αδυναμία αξιοποίησης τεχνολογικών εξελίξεων

Στο βαθμό που αποδεδειγμένα αποτελεσματικές τεχνικές και τεχνολογίες δεν υιοθετούνται σε τοπικό επίπεδο, ενισχύεται η αδυναμία της πόλης να διαχειρισθεί ικανοποιητικά τον αστικό χώρο, να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τα αστικά προβλήματα και να προάγει την αιεφόρο ανάπτυξη της περιοχής.

10. Κίνδυνος περιβαλλοντικών καταστροφών

Οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που έχουν υπερτοπική διάσταση είναι υπαρκτοί και δυστυχώς αναμένεται να εντατικοποιηθούν. Για το λόγο αυτό απαιτούνται προληπτικά έργα και μέτρα προστασίας (όπως δενδροφυτεύσεις, επέκταση και βελτίωση του δικτύου όμβριων κ.α.). Επίσης, ιδιαίτερα έντονο εξακολουθεί να είναι το πρόβλημα της ρύπανσης των υδάτων (επιφανειακών και υπόγειων), κυρίως λόγω της υπερβολικής χρήσης λιπασμάτων και φαρμάκων στη γεωργία. Το πρόγραμμα καταπολέμησης της νιτρορύπανσης θα πρέπει να συνεχιστεί και να επεκταθεί στο σύνολο του κάμπου, καθώς και η εφαρμογή ενός προγράμματος για την προστασία των υδάτων της περιοχής.

Συνοπολογίζοντας τόσο το μέγεθος της πόλης και τη σχετικής θέση στην ιεραρχία των αστικών κέντρων της χώρας, όσο και τα χαρακτηριστικά της και τους θετικούς και δυσμενείς παράγοντες που την επηρεάζουν, προκύπτει ότι ο Βόλος κατατάσσεται αναμφίβολα ανάμεσα στις πλέον ευνοημένες πόλεις της Ελληνικής περιφέρειας. Αν και οι αδυναμίες είναι πολλές και σημαντικές, χαρακτηρίζουν συνήθως το σύνολο των Ελληνικών πόλεων και όχι μόνο το Βόλο. Από την άλλη πλευρά τα περισσότερα πλεονεκτήματα της πόλης δεν είναι γενικά, αλλά πολύ συγκεκριμένα, αποτελούν στοιχεία που την διαφοροποιούν από τις περισσότερες άλλες πόλεις και θα πρέπει να αξιοποιηθούν με το καλύτερο δυνατό τρόπο. Σε τελική ανάλυση, αυτός ακριβώς πρέπει να είναι ο ρόλος μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής: λαμβάνοντας υπ' όψη τις δυσκολίες, τους περιορισμούς και τις νέες τάσεις του ευρύτερου (εθνικού και διεθνούς) περιβάλλοντος, να αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τα υπάρχοντα και να δημιουργεί συνεχώς νέα συγκριτικά πλεονεκτήματα για την ισόρροπη ανάπτυξη της πόλης.

Η Στρατηγική και οι Στόχοι της Ανάπτυξης

6.1. Εισαγωγή

Για να είναι κατανοητή, επαρκής και χρήσιμη η αναπτυξιακή στρατηγική πρέπει να προσδιορίζει με όρους ανάπτυξης σε ποιο σημείο βρισκόμαστε, που επιθυμούμε να φτάσουμε και με ποιο τρόπο και ποιες διαδικασίες θα επιχειρήσουμε να το πετύχουμε. Το σημείο στο οποίο βρισκόμαστε προσδιορίζεται από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, όπως παρουσιάστηκε στα κεφάλαια 3 και 4. Το που επιθυμούμε να φτάσουμε είναι μια σύνθετη επιλογή η οποία επηρεάζεται από την αξιολόγηση των δυνατοτήτων της περιοχής και των επιρροών του ευρύτερου περιβάλλοντος, όπως παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 5. Επηρεάζεται επίσης από τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε το πλέγμα δυνατοτήτων και ευκαιριών και τις επιλογές τις οποίες τελικά κάνουμε. Το παρόν κεφάλαιο διαπραγματεύεται ακριβώς αυτό το κρίσιμο θέμα. Επιχειρεί να συνθέσει τα βασικά χαρακτηριστικά της πόλης με τα βασικά στοιχεία ενός συνεχώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος, με στόχο να κατευθύνει την αναπτυξιακή προσπάθεια σε δράσεις οι οποίες θα χαρακτηρίζονται από συνοχή, θα παράγουν μια διακριτή ταυτότητα και θα έχουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Συνεπώς, αξιοποιώντας τα δεδομένα της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης της πόλης, η αναπτυξιακή στρατηγική η οποία προσδιορίζεται σε αυτό το κεφάλαιο καλείται να απαντήσει σε τρία ερωτήματα: τι στόχους θέτουμε, για ποιο λόγο θέτουμε αυτούς και όχι άλλους και με ποιο τρόπο θα επιδιώξουμε να τους πετύχουμε.

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης αφορά το σύνολο του οικιστικού πλέγματος και δεν περιορίζεται μόνο στα διοικητικά όρια του Δήμου Βόλου. Κάτι τέτοιο, εξάλλου, δεν θα είχε νόημα, καθώς τα πλεονεκτήματα τα οποία καλείται να

αξιοποιήσει και τα προβλήματα τα οποία καλείται να λύσει η πόλη δεν προσδιορίζονται από τα διοικητικά σύνορα των Δήμων. Η πόλη λειτουργεί ως ένα ενιαίο κοινωνικο-οικονομικό σύμπλεγμα όπου, παρά τα υπαρκτά φυσικά και διοικητικά εμπόδια που υπάρχουν, τα προϊόντα, οι υπηρεσίες, οι άνθρωποι, οι πληροφορίες και οι ιδέες τη διασχίζουν από τη μια άκρη στην άλλη αγνοώντας τα διοικητικά σύνορα. Η πόλη επίσης επεκτείνεται σταδιακά στο χώρο και ενώνεται λειτουργικά με γειτονικούς οικισμούς, οι οποίοι λειτουργούν πλέον ως προάστια που διευκολύνουν μια σειρά από μετασχηματισμούς οι οποίοι αφορούν τον τύπο κατοικίας (αστική πολυκατοικία ή περι-αστική μονοκατοικία) και τη σχέση (και χωροθέτηση) της κατοικίας με την παραγωγική δραστηριότητα.

Παρά τις υπαρκτές διαφοροποιήσεις – οι οποίες αποτελούν συστατικά κάθε αστικού συστήματος – η πόλη έχει διαμορφώσει ενιαία ταυτότητα και ως τέτοια θα πρέπει να την αντιμετωπίσουμε στην αναζήτηση στόχων και τρόπων ανάπτυξης. Η ταυτότητα αυτή ενσωματώνει τόσο στοιχεία σύνθεσης και οικονομικής και κοινωνικής ολοκλήρωσης, όσο και στοιχεία αντιπαράθεσης και διαχωρισμού. Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός οφείλει καταρχήν να επιλέγει τη σωστή κλίμακα παρέμβασης. Το 'αγαθό' που λέγεται πόλη είναι αδιαίρετο, έχει δική του δυναμική και υπερβαίνει τις μικρο-κλίμακες της γειτονιάς, της συνοικίας ή του δήμου. Στην υποθετική περίπτωση που κάθε Δήμος σχεδιάζε το δικό του αναπτυξιακό σχέδιο αγνοώντας τους άλλους και αγνοώντας τις δυναμικές της πόλης, το πιο πιθανό είναι τα σχέδια αυτά να περιείχαν αντιφάσεις μεταξύ τους, τόσο στις κατευθύνσεις, όσο και στις πολιτικές, οι οποίες θα τα αποδυναμώνουν ή θα τα ακυρώνουν στην πράξη, δημιουργώντας αντιπαραθέσεις αλλά και χαμένες ευκαιρίες. Επιπλέον, ο αναπτυξιακός σχεδιασμός οφείλει να παρεμβαίνει με δημιουργικό τρόπο, αμβλύνοντας και όχι οξύνοντας τις αντιθέσεις και συμβάλλοντας στη διάχυση της ανάπτυξης στο σύνολο της πόλης.

6.2. Βασικές προϋποθέσεις επιτυχούς αναπτυξιακής στρατηγικής

Στην Ελλάδα ο αναπτυξιακός σχεδιασμός έχει αρχίσει να εισάγεται με σημαντική καθυστέρηση σε σχέση με τις άλλες χώρες. Αυτό δυστυχώς έχει δημιουργήσει τετελεσμένα και πολλά προβλήματα τα οποία θα μπορούσε να είχαν αποφευχθεί. Όμως, ένα από τα πλεονεκτήματα αυτής της καθυστέρησης είναι ότι μπορούμε να μάθουμε από την εμπειρία των άλλων. Μπορούμε δηλαδή να δούμε ποια είναι τα επιτυχημένα παραδείγματα ανάπτυξης και τεχνολογικού – διαρθρωτικού μετασχηματισμού άλλων πόλεων οι οποίες διαθέτουν παρόμοια χαρακτηριστικά με το Βόλο. Η εμπειρία άλλων πόλεων, από το Λονδίνο και την

Βαλτιμόρη, ως τη Βαρκελώνη ή την Καβάλα αποτελεί ένα χρήσιμο στοιχείο το οποίο θα πρέπει να αξιολογηθεί και να αξιοποιηθεί κατάλληλα.

Ένα στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης μπορεί να συμβάλει πραγματικά στην ανάπτυξη μιας πόλης όταν συνδυάζει δημιουργικά τη διάγνωση και αξιολόγηση των χαρακτηριστικών της με ιδέες και προτάσεις οι οποίες απορρέουν από την υφιστάμενη εθνική και διεθνή εμπειρία και ο συνδυασμός αυτός πραγματικών δυνατοτήτων και ιδεών βρίσκει γόνιμο έδαφος στην τοπική κοινωνία και διοίκηση και μετατρέπεται σε όραμα και συλλογικούς στόχους.

Η αναπτυξιακή στρατηγική από τη φύση της έχει δυναμικό χαρακτήρα καθώς, στηρίζεται μεν στην κατανόηση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά η έμφασή της βρίσκεται στην δημιουργική παρέμβαση και τη δράση. Σε ένα κόσμο που αλλάζει με γρήγορους ρυθμούς, η αναπτυξιακή στρατηγική της πόλης θα πρέπει να έχει το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, να κατανοεί εγκαίρως τις νέες τάσεις και δυναμικές και να αποφεύγει την επανάπαυση στις συνταγές της πεπατημένης. Να αντιλαμβάνεται ότι το νέο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον απαιτεί νέους τρόπους αντιμετώπισης και νέες πολιτικές. Ότι οι επιτυχημένες πολιτικές της δεκαετίας του 1970 μπορεί να έχουν περιορισμένη ή μηδενική αποτελεσματικότητα στην πρώτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα. Η στρατηγική της ανάπτυξης θα πρέπει να είναι ανοιχτή σε νέες ιδέες, να τις ενθαρρύνει και να τις ενισχύει και να προσπαθεί να ενσωματώσει στην τοπική κοινωνία και οικονομία μηχανισμούς κατανόησης και διαχείρισης της αλλαγής. Η διάθεση για μάθηση, η δημιουργικότητα, η έρευνα, η εφευρετικότητα, η εξωστρέφεια και η αναζήτηση του καινούργιου πρέπει να είναι κεντρικά στοιχεία της στρατηγικής και να βρίσκουν την έκφρασή τους σε μια σειρά από συγκεκριμένες αναπτυξιακές πολιτικές.

Ο Βόλος έχει μια απόσταση από τα δύο μητροπολιτικά κέντρα της χώρας η οποία αφενός δεν επιτρέπει οφέλη από τη διάχυση της δικής τους ανάπτυξης και αφετέρου προστατεύει την τοπική παραγωγική βάση από μια εκτεταμένη αφαιμάξη των τοπικών εισοδημάτων από τις επιχειρήσεις της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Ταυτόχρονα, όμως, ο Βόλος βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής από τη Λάρισα, μια δυναμική πόλη 180.000 κατοίκων και σε απόσταση μιας ώρας από σημαντικές πρωτεύουσες νομών, όπως η Καρδίτσα, η Λαμία και τα Τρίκαλα. Η απόσταση από τα δύο μητροπολιτικά κέντρα και η εγγύτητα στις πρωτεύουσες της Κεντρικής Ελλάδας υπαγορεύει ότι η αναπτυξιακή στρατηγική θα πρέπει να κινείται έξω από λογικές δορυφορικής ανάπτυξης σε σχέση με την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Αντίθετα, θα πρέπει να επιλέξει και να στηριχθεί σε μια σύγχρονη εκδοχή της ενδογενούς ανάπτυξης, η οποία θα

αξιοποιεί τις δυνατότητες περιφερειακής ολοκλήρωσης και θα επιδιώκει τη δημιουργία ενός τρίτου πόλου ανάπτυξης στην Κεντρική Ελλάδα, ο οποίος θα στηρίζεται στα δύο εν δυνάμει δίπολα της Θεσσαλίας και τις πολλαπλασιαστικές σχέσεις που είναι δυνατόν να αναπτυχθούν μεταξύ τους. Η στρατηγική της ανάπτυξης θα δρα τοπικά προσπαθώντας να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής ή να δημιουργήσει καινούργια, αλλά ταυτόχρονα θα σκέφτεται παγκόσμια, έχοντας πλήρη κατανόηση της λειτουργίας των παγκοσμιοποιημένων αγορών και πλήρη συνείδηση των περιορισμών της τοπικής κλίμακας.

Τέλος, η αναπτυξιακή στρατηγική, για να είναι αποτελεσματική, θα πρέπει να στηρίζεται σε μια ευρύτερη κοινωνική συναίνεση, να διαμορφώνει στόχους και ένα όραμα για την πόλη οι οποίοι να πείθουν και να κινητοποιούν ευρύτερα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα. Για να γίνει αυτό θα πρέπει οι πολιτικές της να αποφεύγουν τη μονομέρεια και να προσφέρουν δυνατότητες για αναπτυξιακό μέρισμα σε όλες τις κοινωνικές και οικονομικές τάξεις του νομού. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να αποφεύγει τις αναγκαίες τομές. Σημαίνει όμως, ότι τα κόστη και τα οφέλη που θα προκύψουν από συγκεκριμένες πολιτικές θα πρέπει να είναι ισόρροπα κατανομημένα και επιπλέον, αυτή η κατανομή θα πρέπει να είναι ορατή και μέσα στα όρια της κοινής λογικής.

Θα πρέπει να είναι σαφές ότι δεν είναι δυνατόν να έχουν όλες οι πόλεις την ίδια στρατηγική ανάπτυξης. Ασφαλώς όλες έχουν μια σειρά από κοινές βασικές ανάγκες σε αστικές υποδομές και μεταφορικά, τηλεπικοινωνιακά και ενεργειακά δίκτυα τα οποία θα διευκολύνουν την ανάπτυξη τους, θα τις συνδέουν μεταξύ τους, αλλά και με το Ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον. Επίσης, όλες οι πόλεις έχουν ανάγκη από περισσότερες αρμοδιότητες και πόρους, στα πλαίσια μιας δημοσιονομικής, φορολογικής και διοικητικής αποκέντρωσης, όπου οι αποφάσεις θα λαμβάνονται και θα υλοποιούνται όσο το δυνατόν πιο κοντά στους πολίτες, αλλά και το κύριο βάρος της ευθύνης για την επιλογή και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών θα βαρύνει τις ίδιες τις πόλεις, αυξάνοντας έτσι το μερίδιο ευθύνης των τοπικών κοινωνικών στη λήψη αποφάσεων.

Από κει και μετά, όμως, η κάθε πόλη θα πρέπει να επιλέξει τη δική της πορεία βασισμένη στις δικές της δυνατότητες και κάνοντας τις δικές της επιλογές: που θα επενδύσει, σε τι θα εξειδικευτεί, τι θέλει να προσελκύσει, πως ελπίζει να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και σε ποιους τομείς. Δεν έχουν όλες οι πόλεις το ίδιο μέγεθος – δηλαδή αγοραστική δύναμη – ούτε την ίδια δυνατότητα τουριστικής ή βιομηχανικής ανάπτυξης. Δεν έχουν όλες οι πόλεις τα ίδια γεωγραφικά πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα, ούτε τις ίδιες συνθήκες γειτνίασης στο

χώρο. Δεν είναι το ίδιο να είσαι σε απόσταση 60 χιλιομέτρων από τη Λάρισα στο κέντρο της χώρας με το να είσαι 60 χιλιόμετρα από τα Βίτολα πάνω στη συνοριακή ζώνη. Κάθε πόλη πρέπει να μελετήσει προσεκτικά τις δυνατότητες που της προσφέρει το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της και να κάνει τις επιλογές της προσπαθώντας να εξειδικευτεί στους τομείς εκείνους στους οποίους διαφαίνεται ότι υπάρχει (ή οι συνθήκες επιτρέπουν να δημιουργηθεί) συγκριτικό πλεονέκτημα. Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι οι πόλεις μεσαίου μεγέθους μπορούν να αναπτύξουν εξειδικεύσεις σε περιορισμένο αριθμό κλάδων της οικονομίας (συνήθως 2-3) λόγω των περιορισμών που θέτει το μέγεθος τους στην προσέλκυση περισσότερων κλάδων. Το κρίσιμο ερώτημα που τίθεται εδώ είναι ποιοι μπορεί να είναι οι βασικοί κλάδοι εξειδίκευσης της τοπικής οικονομίας και πόση αντοχή θα έχουν στις κυκλικές διακυμάνσεις και τις επόμενες φάσεις του τεχνολογικού και διαρθρωτικού μετασχηματισμού της οικονομίας. Η σημερινή εμπειρία πόλεων οι οποίες χάνουν τη βασική τους βιομηχανία (π.χ. Έδεσσα ή Νάουσα) ή η εμπειρία του Βόλου στην περίοδο 1988-1995 (όπου απώλεσε την εξειδίκευση του στην κλωστούφαντουργία και την αυτοκινητοβιομηχανία με σημαντικές επιπτώσεις στα εισοδήματα και την απασχόληση) υποδηλώνει ότι η εξειδίκευση είναι μεν αναγκαία, η επιλογή όμως (εκεί όπου υπάρχει επιλογή) θα πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή, καθώς θα πρέπει να συνυπολογίζονται και να ζυγίζονται η ένταση και το είδος του τοπικού πλεονεκτήματος με την εθνική ή διεθνή συγκυρία για κάθε συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας.

6.3. Οι στρατηγικές επιλογές της πόλης

Η ανάλυση που προηγήθηκε έχει δείξει ότι ο Βόλος διαθέτει μια σειρά από μοναδικά πλεονεκτήματα τα οποία δεν βρίσκει κανείς εύκολα σε Ελληνικές πόλεις. Διαθέτει το προνόμιο της φυσικής ομορφιάς του τοπίου, της γειτνίασης με ένα τόσο πολυσχιδές όσο και μοναδικό σύνολο ορεινών και νησιώτικων τουριστικών προορισμών, την παγκόσμια αναγνωρισιμότητα που χαρίζει η ιστορία και η μυθολογία, τον σημαντικό σε μέγεθος και αυξανόμενο πληθυσμό, ένα αναπτυσσόμενο Πανεπιστήμιο και μια σοβαρή βιομηχανική βάση. Διαθέτει, δηλαδή, συστατικά τα οποία, εάν αξιοποιηθούν σωστά, είναι σε θέση να εξασφαλίσουν στους κατοίκους του υψηλή ποιότητα ζωής και οικονομική ευημερία.

Ταυτόχρονα όμως, η πόλη αντιμετωπίζει και αυτή τα προβλήματα των σύγχρονων Ελληνικών πόλεων: κυκλοφοριακό, έλλειψη χώρων στάθμευσης, έλλειψη δημόσιων χώρων για τους πεζούς, έλλειψη πρασίνου και μειωμένη αισθητική των κτιρίων. Σε αυτά θα πρέπει να

προσθέσουμε την ανεργία, την επαγγελματική ανασφάλεια και τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει μια σημαντική μερίδα των κατοίκων.

Παρά τα σημαντικά της πλεονεκτήματα, η πόλη δεν έχει ούτε στο λειτουργικό ούτε στο οικονομικό επίπεδο, αυτό που της αξίζει και αυτό που θα επιθυμούσαν οι κάτοικοι. Αν κανείς επιχειρούσε να εκφράσει με απλά λόγια τις επιθυμίες του μέσου κάτοικου, θα λέγαμε ότι συνοψίζονται γύρω από δύο κεντρικούς άξονες: πιο ανθρώπινη πόλη με καλύτερη ποιότητα ζωής, περισσότερες ευκαιρίες για απασχόληση και υψηλότερα εισοδήματα για τους κατοίκους της

Αυτό ακριβώς είναι το ζητούμενο. Με ποιο τρόπο θα μπορέσουμε να παρέμβουμε στην διαδρομή της πόλης μέσα στο χρόνο, τι πρέπει να κρατήσουμε από το παρελθόν, τι να αλλάξουμε και τι καινούργιο να δημιουργήσουμε ώστε να εξασφαλίσουμε την ποιότητα ζωής και το επίπεδο ανάπτυξης που της αντιστοιχεί.

Το πρώτο βήμα είναι να συνειδητοποιήσουμε ότι η πόλη αλλάζει και ότι αυτό είναι ανεξάρτητο από τις δικές μας επιθυμίες. Η πόλη αλλάζει επειδή ακριβώς η κοινωνία και η οικονομία αλλάζουν. Πολλά από τα δεδομένα της δεκαετίας του 1960 σήμερα είναι πιθανόν να βρίσκονται στα μουσεία. Ότι θεωρείται σήμερα δεδομένο, είναι πολύ πιθανό να ανατραπεί από το επόμενο κύμα τεχνολογικών αλλαγών και οικονομικών ή κοινωνικών μετασχηματισμών. Τα πρότυπα συμπεριφοράς, οι καταναλωτικές συνήθειες και οι παραγωγικές πρακτικές αλλάζουν διαρκώς και μαζί τους αλλάζουν οι πόλεις. Αν και η βιομηχανία παραμένει και σήμερα σημαντική, το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματος των πόλεων προέρχεται από τον τομέα των υπηρεσιών. Καθώς η τυποποιημένη και χαμηλής προστιθέμενης αξίας βιομηχανική παραγωγή που στηρίζεται στην ανειδίκευτη εργασία κατευθύνεται προς τον αναπτυσσόμενο κόσμο, ο ανεπτυγμένος κόσμος στηρίζει την ευημερία του και την ανάπτυξή του σε βιομηχανικές δραστηριότητες και υπηρεσίες που βασίζονται στην τεχνολογία, την καινοτομία και τη γνώση. Το πρώτο, λοιπόν, που πρέπει να κάνουμε είναι να αποδεχτούμε την αλλαγή ως μόνιμο συστατικό της διαδρομής της πόλης προς το μέλλον. Αυτό περιλαμβάνει την πιθανότητα ορισμένα από τα βασικά χαρακτηριστικά ή τα πλεονεκτήματα του παρελθόντος να είναι λιγότερο χρήσιμα στη σημερινή φάση ανάπτυξης, η ακόμη και να αποτελούν εμπόδιο. Επίσης, περιλαμβάνει την πιθανότητα η πόλη να μην έχει ακόμη αξιοποιήσει ή δημιουργήσει μια σειρά από πλεονεκτήματα τα οποία θα χρειαστούν για να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα και την ελκτικότητα της στο άμεσο μέλλον.

Το δεύτερο βήμα είναι πιο ουσιαστικό. Απαιτεί να παρακολουθούμε τις αλλαγές των καιρών και να είμαστε ανοιχτοί στις καινούργιες ιδέες και προτάσεις, έτσι ώστε να μπορέσουμε να συγκροτήσουμε μια σοβαρή πρόταση για τη μελλοντική ταυτότητα της πόλης. Η βεβαιότητα ότι όλα βαίνουν καλώς, όλα έχουν προβλεφθεί και τίποτα δεν μπορούσε να γίνει αλλιώς είναι μια συνταγή που οδηγεί στην αδράνεια και τη στασιμότητα, η οποία είναι το προηγούμενο βήμα της παρακμής.

Η πόλη πρέπει να κάνει σήμερα επιλογές γιατί έχει δυνατότητα επιλογών. Αυτό από μόνο του είναι ένα σπουδαίο πλεονέκτημα που δεν το έχουν όλες οι πόλεις. Πολλές άλλες έχουν περιορισμένες επιλογές για το μέλλον τους, είτε γιατί δεν τις ευνοεί η γεωγραφική θέση και το φυσικό περιβάλλον τους, είτε γιατί στην ιστορική τους διαδρομή δεν κατάφεραν να αποκτήσουν ' κρίσιμα μεγέθη ' σε μια σειρά τομείς (όπως η οικονομία, οι υποδομές και το ανθρώπινο δυναμικό) που να τους δημιουργούν κάποιες προοπτικές.

Ο Βόλος έχει λοιπόν μπροστά του αρκετές επιλογές. Θα πρέπει να τις σταθμίσει προσεκτικά για να αποφασίσει ποια ταυτότητα θέλει να διαμορφώσει και να προβάλλει, κάνοντας ένα σωστό υπολογισμό ωφελειών και κόστους για την ποιότητα ζωής, την απασχόληση, το εισόδημα, το περιβάλλον και το ανθρώπινο κεφάλαιό του, τόσο για την παρούσα, όσο και για τις μελλοντικές γενιές.

Η πρώτη σημαντική επιλογή αφορά τις παραγωγικές εξειδικεύσεις της πόλης. Οι διαρθρωτικοί μετασχηματισμοί οι οποίοι έλαβαν χώρα στην Ευρώπη τα τελευταία 30 χρόνια, και έγιναν αισθητοί και στη χώρα μας μετά τη δεκαετία του 1980, δεν επιτρέπουν τη διατήρηση των παραγωγικών εξειδικεύσεων του παρελθόντος. Σε όλο τον ανεπτυγμένο κόσμο το μέγεθος της βιομηχανίας έχει υποχωρήσει σημαντικά, τόσο ως ποσοστό του ΑΕΠ, όσο και ως προς το ύψος της απασχόλησης. Ο νέος ανερχόμενος τομέας είναι οι υπηρεσίες όλων των ειδών, οι οποίες παράγουν τα $\frac{3}{4}$ των νέων θέσεων απασχόλησης στην Ευρώπη. Καλώς ή κακώς, ο Βόλος δεν μπορεί να είναι η βιομηχανική πόλη του 'παλιού καλού καιρού' με το μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού να εργάζεται στα εργοστάσια και τις βιοτεχνίες. Θα πρέπει να θεωρήσουμε δεδομένο ότι η βιομηχανία δεν μπορεί να προσφέρει τόσες θέσεις εργασίας σήμερα, ούτε να αναπαράγει την κοινωνική διαστρωμάτωση που αυτές συνεπάγονται. Από την άλλη πλευρά, η πόλη διατηρεί μια σημαντική βιομηχανική δραστηριότητα και υποδομή και συνεπώς θα πρέπει να διαμορφώσει μια πρόταση για το είδος των επιχειρήσεων και το είδος των θέσεων εργασίας (και των εισοδημάτων) τα οποία προσδοκά από την βιομηχανία της σήμερα. Το ερώτημα το οποίο τίθεται είναι διττό: Θα διεκδικήσει – και με ποιο τρόπο – η

πόλη τη διατήρηση της βιομηχανικής της ταυτότητας; Θα επενδύσει στη βιομηχανία, και αν ναι, σε ποιο πρότυπο βιομηχανικής ανάπτυξης στοχεύει; Του χαμηλού κόστους εργασίας ή της υψηλής τεχνολογίας και της υψηλής προστιθέμενης αξίας; Τι είδους θέσεις εργασίας επιθυμεί η πόλη να δημιουργηθούν κατά κύριο λόγο στη βιομηχανία; Για ανειδίκευτους εργάτες ή για επιστήμονες και καταρτισμένους τεχνικούς; Η στρατηγική της ανάπτυξης πρέπει να απαντάει σε αυτά τα ερωτήματα κάνοντας συγκεκριμένες επιλογές και εξηγώντας με ποιο τρόπο αυτές είναι δυνατόν να υλοποιηθούν.

Η άνοδος του τριτογενούς τομέα της οικονομίας σε συνδυασμό με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης δημιουργούν σοβαρές ευκαιρίες ανάπτυξης των υπηρεσιών και του τουρισμού. Εδώ θα πρέπει επίσης να γίνουν συγκεκριμένες επιλογές, οι οποίες αφορούν τη δυνατότητα της πόλης να αναπτύξει τον τουρισμό και να εξελιχθεί σε μια μεσογειακή Ριβιέρα και οι οποίες απαιτούν επενδύσεις σε ξενοδοχειακό εξοπλισμό, υποδομές αναψυχής και πολιτισμού με υψηλή επισκεψιμότητα που να συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση. Στα πλαίσια αυτών των επιλογών, η πόλη θα πρέπει να διαμορφώσει με διαφορετικό τρόπο το θαλάσσιο μέτωπο της πόλης έτσι ώστε να εξυπηρετείται ο στόχος ανάπτυξης του τουρισμού. Αντίστοιχα, η ανάδειξη της πόλης σε κέντρο υπηρεσιών, επιστήμης, έρευνας και εκπαίδευσης απαιτεί συγκεκριμένες επιλογές οι οποίες σε μεγάλο βαθμό αφορούν τις ανάγκες του Πανεπιστημίου σε υποδομές. Συνοψίζοντας, η στρατηγική της ανάπτυξης θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σαφής στο θέμα της νέας παραγωγικής συγκρότησης και των οικονομικών προοπτικών της πόλης. Στο βαθμό που η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση της πόλης δημιουργούν ευνοϊκό έδαφος για την υιοθέτηση ενός συγκεκριμένου στόχου (π.χ. ανάπτυξη του τουρισμού στην πόλη), ο στόχος αυτός θα πρέπει να συνοδεύεται και από συγκεκριμένες δράσεις οι οποίες θα τον στηρίζουν και θα τον υλοποιούν. Η παράθεση στόχων χωρίς υποστήριξη από αναγκαίες ενέργειες και τομείς έχει μικρή ή καμία επίδραση στην αναπτυξιακή διαδρομή της πόλης και απλώς αναβάλλει τις δύσκολες επιλογές για το μέλλον.

Η δεύτερη σημαντική επιλογή συνδέεται με τις υποδομές, τη λειτουργία και την εικόνα της πόλης. Οι επιλογές αυτές συνδέονται άμεσα με τη νέα παραγωγική ταυτότητα και σε μεγάλο βαθμό απορρέουν από αυτή. Οι επιλογές αυτές είναι πραγματικές, με την έννοια ότι κάτι πρέπει να επιλέξεις και να κρατήσεις και κάτι να αποχωριστείς. Για παράδειγμα, αν επιδιώκεις την τουριστική ανάπτυξη, δεν είναι λογικό να έχεις χύδην φορτία (όπως το scrap) στην βιτρίνα της πόλης, δεν είναι λογικό να μην έχεις πεζοδρόμια στην πόλη για να βαδίσουν οι τουρίστες, δεν είναι λογικό η πόλη να παραλύει από την κυριαρχία του αυτοκινήτου και την

έλλειψη οργανωμένων χώρων parking και δεν είναι λογικό να αδιαφορούμε για την χαμηλή αισθητική των κτιρίων αλλά και των γειτονιών της πόλης. Η τουριστική ταυτότητα δεν διαμορφώνεται μόνο με φυλλάδια ενημέρωσης αλλά πρωτίστως με τις αναγκαίες υποδομές και τις ρυθμίσεις οι οποίες διαμορφώνουν την κατάλληλη εικόνα. Ασφαλώς οι επιλογές αυτές έχουν ένα κόστος και αυτό θα πρέπει να τονιστεί. Αν όμως η πόλη δεν αναλάβει το κόστος της ανάπτυξης, θα συνεχίσει να υφίσταται με αύξοντα λόγο το κόστος της λειτουργικής υποβάθμισης και τον ανταγωνισμό άλλων πόλεων που έκαναν πιο θαρραλέες επιλογές και άσκησαν πιο αποτελεσματικές πολιτικές.

Τι στόχους τελικά θα θέσει η πόλη για το άμεσο και το απώτερο μέλλον; Τι σχέσεις θα έχει με τις γειτονικές πόλεις και ποια θέση στην Ελληνική και την Ευρωπαϊκή κλίμακα; Τι είδους επιχειρήσεις θα προσελκύει και θα αναπτύσσει στο μέλλον; Τι προσόντα θα έχουν οι εργαζόμενοι σε αυτές και τι εισοδήματα θα δημιουργούν για τον εαυτό τους και την πόλη; Ποιοι και πόσοι θα μας γνωρίζουν στην μεγάλη Ευρωπαϊκή αγορά και για ποιο πράγμα ακριβώς; Πόσοι Έλληνες ή Ευρωπαίοι πολίτες θα μας επισκέπτονται κάθε χρόνο και για ποιο λόγο; Από ποιες πηγές αναμένουμε να αυξηθεί το εισόδημα της πόλης και με ποιους ακριβώς τρόπους αναμένουμε να βελτιώσουμε την ποιότητα της ζωής μας; Σε αυτά τα ερωτήματα καλείται να απαντήσει η αναπτυξιακή στρατηγική της πόλης, βασιζόμενη στη διάγνωση των ισχυρών και αδύνατων σημείων της, στην ορθή κατανόηση των κινδύνων και των ευκαιριών που παρουσιάζονται στο ευρύτερο εθνικό ή διεθνές περιβάλλον της, στην ορθή ανάγνωση της εμπειρίας άλλων πόλεων, αλλά και των πραγματικών δυνατοτήτων ή των ψυχολογικών ορίων της.

6.4. Οι στόχοι της ανάπτυξης

Το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Μαγνησίας (2006) θέτει ως στόχους: (1) την οικονομική σύγκλιση με την ΕΕ, (2) την κοινωνική και χωρική συνοχή και (3) τη βιώσιμη ανάπτυξη του νομού. Επιδιώκει να διαμορφώσει μια αναπτυξιακή ταυτότητα η οποία να περιλαμβάνει όλους τους τομείς στους οποίους η περιοχή διαθέτει ή μπορεί να αναπτύξει συγκριτικό πλεονέκτημα. Επιδιώκει να αναδείξει το νομό σε σημαντικό βιομηχανικό σύμπλεγμα σε κέντρο υπηρεσιών, εκπαίδευσης, έρευνας και τεχνολογίας, σε περιοχή πολλαπλών μορφών τουρισμού και αναψυχής, σε περιοχή επώνυμης, ποιοτικής και περιβαλλοντικά ευαίσθητης γεωργίας και υψηλής ποιότητας περιβάλλοντος και διαβίωσης, σε κέντρο πολιτισμικού και ιστορικού ενδιαφέροντος και σε κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας.

Οι Αναπτυξιακοί Στόχοι του Νομού Μαγνησίας

- Σημαντικό περιφερειακό βιομηχανικό σύμπλεγμα
- Σημαντικό κέντρο υπηρεσιών, εκπαίδευσης, έρευνας και τεχνολογίας
- Περιοχή πολλαπλών μορφών τουρισμού και αναψυχής
- Περιοχή επώνυμης, ποιοτικής και περιβαλλοντικά ευαίσθητης γεωργίας
- Περιοχή υψηλής ποιότητας περιβάλλοντος και διαβίωσης
- Κέντρο πολιτισμικού και ιστορικού ενδιαφέροντος
- Κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας

Πηγή: Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Μαγνησίας (2006)

Λαμβάνοντας υπόψη την αναπτυξιακή στρατηγική του νομού, τις δυνατότητες και ευκαιρίες που διαθέτει η πόλη και την ανάλυση που προηγήθηκε, μπορούμε να θέσουμε ένα σύνολο υψηλών και φιλόδοξων, αλλά ταυτόχρονα ρεαλιστικών και εφικτών στόχων ανάπτυξης για το μεσοπρόθεσμο μέλλον.

Ο αναπτυξιακός στόχος είναι να μετατρέψουμε σταδιακά και μέσα από συγκεκριμένες παρεμβάσεις και πολιτικές τον Βόλο σε μια *ανταγωνιστική, δημιουργική, ανοικτή και βιώσιμη* πόλη η οποία θα προσελκύει επιχειρήσεις, επισκέπτες και ανθρώπινο δυναμικό, θα αναπτύσσει νέες εξειδικεύσεις σε δυναμικούς τομείς, θα διαθέτει μια διαφοροποιημένη παραγωγική βάση η οποία δημιουργεί ικανοποιητικά εισοδήματα και θέσεις εργασίας, θα προσφέρει υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος και διαβίωσης στους κατοίκους της, θα διαθέτει ένα πλέγμα κοινωνικής προστασίας για τις ευπαθείς ομάδες και θα αποτελεί κύριο συστατικό του 3^{ου} πόλου ανάπτυξης της χώρας (Σχήμα).

Οι στόχοι ανάπτυξης και η ταυτότητα της πόλης

Ανταγωνιστική Δημιουργική Ανοικτή / Διεθνής & Βιώσιμη / Ελκυστική πόλη

η οποία:

- Προσελκύει επιχειρήσεις, επισκέπτες και ανθρώπινο δυναμικό
- Αναπτύσσει νέες εξειδικεύσεις σε δυναμικούς τομείς και διαθέτει μια διαφοροποιημένη παραγωγική βάση η οποία δημιουργεί ικανοποιητικά εισοδήματα και θέσεις εργασίας
- Προσφέρει υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος και διαβίωσης στους κατοίκους της
- Διαθέτει ένα πλέγμα κοινωνικής προστασίας για τις ευπαθείς ομάδες
- Αποτελεί κύριο συστατικό του 3^{ου} πόλου ανάπτυξης της χώρας.

Ο στόχος αυτός είναι συμβατός με τους στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης του Νομού, του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης και του Χωροταξικού Σχεδίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας και του Σχεδίου Αναφοράς για την Ανάπτυξη της Χώρας. Ταυτόχρονα όμως είναι προσαρμοσμένος στα δεδομένα, τις ανάγκες και τις δυνατότητες της πόλης.

Πως μπορεί να γίνει η πόλη ανταγωνιστική, δημιουργική, ανοικτή και βιώσιμη; Η πόλη θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της όταν παράγει προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία δεν εκτοπίζονται από την τοπική αγορά και έχουν υψηλό και αύξοντα βαθμό διείσδυσης στην περιφερειακή, εθνική και διεθνή αγορά. Θα εξελιχθεί σε μια δημιουργική και ανοικτή Ευρωπαϊκή πόλη όταν αποκτήσει νέες υποδομές και αναπτύξει ένα εύρος από σύγχρονες οικονομικές δραστηριότητες. Όταν μάθει να διαχειρίζεται την αλλαγή και το καινούργιο που συνεχώς γεννιέται με τρόπο που να αναδεικνύει τις ευκαιρίες και όχι τις απειλές. Όταν αναπτύξει μια δυναμική επιστημονική βάση, διαμορφώσει σχέσεις και συμμετέχει σε δίκτυα οικονομικών, επιστημονικών, πολιτιστικών, και άλλων συνεργασιών με όσο το δυνατόν περισσότερες πόλεις στο άμεσο περιφερειακό και το ευρύτερο εθνικό και διεθνές περιβάλλον της. Η πόλη θα γίνει ελκυστική και βιώσιμη όταν προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής, εργασίας και μετακίνησης στους κατοίκους της και περισσότερες ευκαιρίες αναψυχής και πολιτισμού και καλύτερες υπηρεσίες στους επισκέπτες της.

Οι αναπτυξιακοί στόχοι επιδιώκονται μέσα από ένα σύνολο από μεγάλες παρεμβάσεις και πολιτικές οι οποίες εντάσσονται σε έξι άξονες δράσης. Η επιλογή των αξόνων, οι σχέσεις τους με τους αναπτυξιακούς στόχους και μεταξύ τους και οι δράσεις τις οποίες περιλαμβάνουν παρουσιάζονται στο επόμενο κεφάλαιο.

Οι Άξονες Δράσης και οι Σημαντικές Παρεμβάσεις για την Ανάπτυξη της πόλης

7.1. Οι άξονες δράσης

Η ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος της πόλης, η αξιολόγηση των δυνατών και αδύνατων σημείων και η αξιολόγηση του εξωτερικού της περιβάλλοντος δείχνουν ότι υπάρχουν έξι μεγάλες περιοχές παρέμβασης, έξι μεγάλοι άξονες στους οποίους η πόλη θα πρέπει να επικεντρώσει τις προσπάθειες της προκειμένου να επιτύχει τους αναπτυξιακούς της στόχους. Οι άξονες αυτοί αφορούν τον τουρισμό, τη βιομηχανία, την εκπαίδευση και την έρευνα, την ποιότητα ζωής, την περιφερειακή ολοκλήρωση και την κοινωνική συνοχή (Πίνακας 1).

Ο πρώτος άξονας περιλαμβάνει παρεμβάσεις οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη της τουριστικής ταυτότητας της πόλης και την καθιέρωσή της ως σημαντικό τουριστικό προορισμό με την αξιοποίηση της μυθολογίας, των αθλητικών υποδομών, του πολιτισμού και την ανάπτυξη των υπηρεσιών αναψυχής και ελεύθερου χρόνου. Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει μεγάλες παρεμβάσεις κυρίως στο θαλάσσιο μέτωπο και στον κεντρικό ιστό της πόλης αλλά και ένα σημαντικό αριθμό συμπληρωματικών πολιτικών.

Ο δεύτερος άξονας περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την ενίσχυση της βιομηχανικής βάσης της πόλης, τη σύνδεσή της με μηχανισμούς έρευνας και ανάπτυξης της τεχνολογίας και στήριξης της καινοτομίας. Περιλαμβάνει επίσης δράσεις οι οποίες ενισχύουν την ελκτικότητα του Βόλου ως τόπου εγκατάστασης νέων βιομηχανιών και διευκολύνουν τον απεγκλωβισμό σημαντικού αριθμού βιοτεχνιών από τον αστικό ιστό, αυξάνοντας τις προοπτικές ανάπτυξής τους.

Πίνακας 1. Οι Άξονες Ανάπτυξης του Βόλου

Οι Άξονες ανάπτυξης της πόλης

1. Ανάπτυξη του τουρισμού της πόλης και διεύρυνση των δυνατοτήτων αναψυχής με την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει η ιστορία, η μυθολογία, ο πολιτισμός, το Πανεπιστήμιο, τα συνέδρια και ο αθλητισμός.
2. Ενίσχυση της βιομηχανικής ταυτότητας της πόλης και ανάπτυξη δραστηριοτήτων με έμφαση στην γνώση, την καινοτομία, την ποιότητα και την εξωστρέφεια
3. Ενίσχυση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και διαμόρφωση ενός ισχυρού επιστημονικού-ερευνητικού πόλου ανάπτυξης με κέντρο το Πανεπιστήμιο που θα αποτελεί τη νέα βιομηχανία της γνώσης
4. Ενίσχυση της ποιότητας ζωής, των υποδομών, του περιβάλλοντος, της αισθητικής και της ταυτότητας της πόλης
5. Αξιοποίηση των δυνατοτήτων οικονομικής ολοκλήρωσης σε περιφερειακό επίπεδο και διαμόρφωση των συνθηκών για την ανάδειξη της πόλης σε κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας
6. Κοινωνική συνοχή και προστασία απειλούμενων ανθρώπινων πόρων

Ο τρίτος άξονας περιλαμβάνει δράσεις για την βελτίωση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και την στήριξη της ανάπτυξης μιας βασικής πηγής δυναμισμού της πόλης, η οποία αφορά τη βιομηχανία της γνώσης και της έρευνας.

Ο τέταρτος άξονας ανάπτυξης αφορά μια σειρά από ρυθμίσεις και παρεμβάσεις στις υποδομές της πόλης οι οποίες είναι σημαντικές για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, του αστικού περιβάλλοντος, της αισθητικής και της ταυτότητας της πόλης.

Ο πέμπτος άξονας ανάπτυξης περιλαμβάνει κρίσιμες παρεμβάσεις οι οποίες ενισχύουν τη θέση της πόλης στο περιφερειακό και εθνικό σύστημα, συμβάλλουν στην περιφερειακή ολοκλήρωση και στην ανάδειξη της ως κύριου συστατικού ενός τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας.

Τέλος, ο έκτος άξονας περιλαμβάνει δράσεις ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και δράσεις κοινωνικής ένταξης και προστασίας κοινωνικών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι άξονες αυτοί αποτελούν στην ουσία έξι διακριτές ενότητες παρέμβασης οι οποίες επιδιώκουν ένα κεντρικό στόχο και περιλαμβάνουν ένα σύνολο δράσεων και πολιτικών. Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλλουν στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της πόλης μέσα από μια ποικιλία διαδρομών (δες Σχήματα 1 και 2).

Για παράδειγμα, οι δράσεις ενίσχυσης της τουριστικής ταυτότητας της πόλης ενισχύουν την ανταγωνιστική της θέση και ταυτόχρονα την κάνουν πιο ελκυστική και βιώσιμη. Αντίστοιχα, οι δράσεις ανάπτυξης της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα και την ελκυστικότητα της πόλης, αφού είναι δυνατόν να προσελκύσουν υψηλής ποιότητας επιστημονικό δυναμικό και ανταγωνιστικά ερευνητικά κεφάλαια και ταυτόχρονα συμβάλλουν στην ενίσχυση των δημιουργικών δυνάμεων και το άνοιγμα της πόλης στην Ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά με την προσέλκυση διεθνών συνεδρίων, προγραμμάτων, κλπ.

Θα πρέπει να είναι σαφές ότι οι άξονες δράσης επιδιώκουν να ενισχύσουν το διεθνή προσανατολισμό της πόλης, την ένταξη της σε διεθνή λειτουργικά δίκτυα και την ανάδειξη της σε ένα εξωστρεφή πόλο, ενταγμένο στο διεθνή καταμερισμό εργασίας, με όλα τα οφέλη που συνεπάγεται η διεθνοποίηση της αστικής οικονομίας.

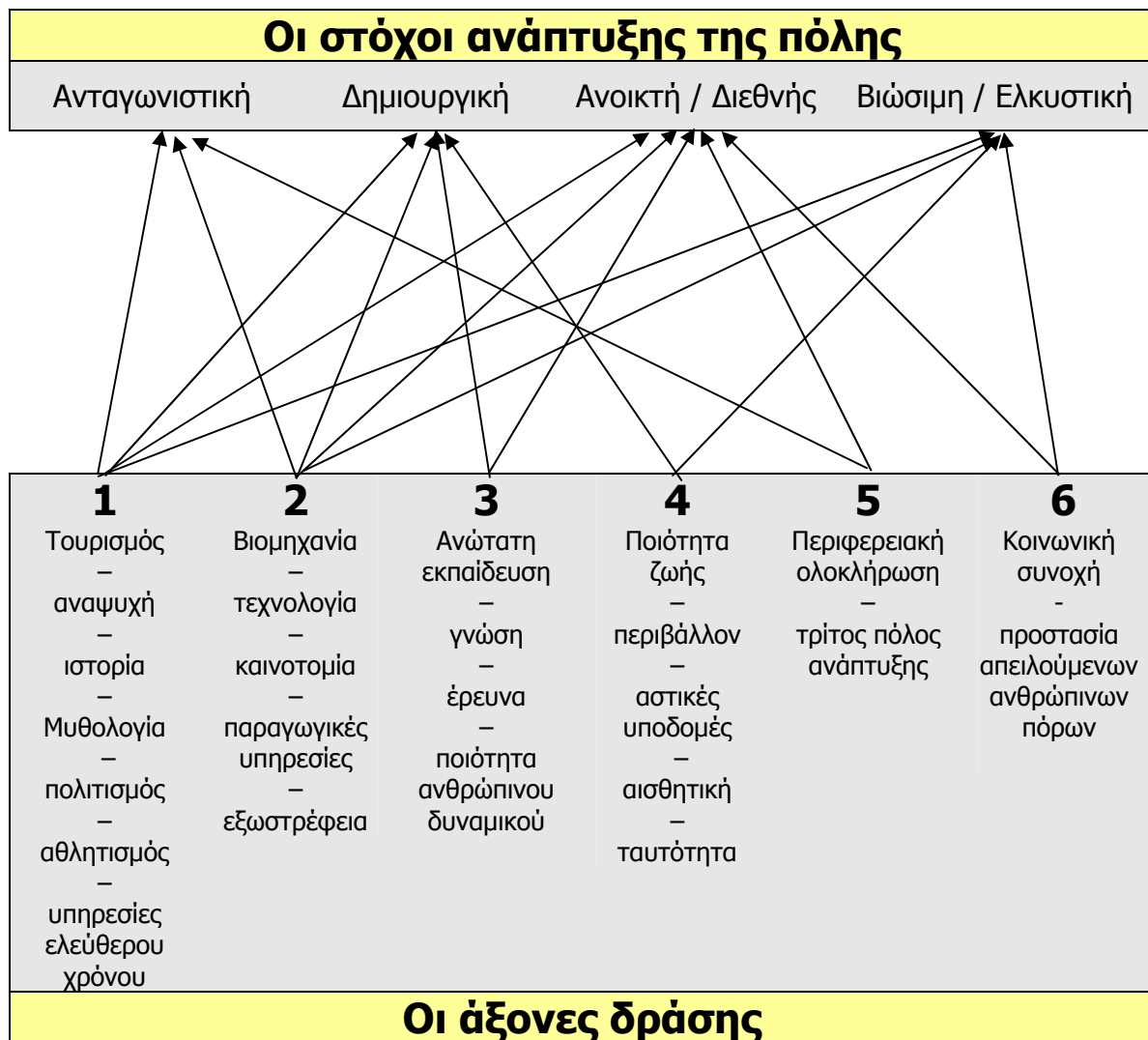
Ο Βόλος είναι μια πόλη μεσαιού μεγέθους η οποία διαθέτει μια ήδη αναπτυγμένη διεθνή διάσταση. Στην πόλη υπάρχουν λειτουργικά συστήματα όπως το Πανεπιστήμιο, η μεγάλη

βιομηχανία, η τουριστική οικονομία, η Μητρόπολη Δημητριάδος κ.α. τα οποία έχουν αναπτύξει ένα πλέγμα διεθνών σχέσεων και συνεργασιών. Επίσης, υπάρχουν υποδομές όπως το λιμάνι και το αεροδρόμιο Ν. Αγχιάλου, τα οποία δύνανται να αναπτύξουν σημαντικές διεθνείς διασυνδέσεις. Το αυτό ισχύει και για τις σύγχρονες και ανταγωνιστικές αθλητικές υποδομές της πόλης. Ήδη, η συμμετοχή στην Ολυμπιάδα του 2004 καθώς και η διοργάνωση των Πανερωπαϊκών αγώνων ενόργανης γυμναστικής προσφάτως έδειξαν ότι η πόλη διαθέτει πλέον την τεχνογνωσία και την αυτοπεποίθηση για την οργάνωση μεγάλων διεθνών γεγονότων και έχει διδαχθεί πως αυτά εντάσσονται σε μια στρατηγική μάρκετινγκ πόλης. Επιπλέον, η πόλη είναι εντεταγμένη σε διεθνή δίκτυα συνεργασίας πόλεων. Τέλος, υπάρχουν δομικά στοιχεία της πόλης και της ευρύτερης περιοχής με διεθνή διάσταση όπως είναι ο μύθος της Αργοναυτικής Εκστρατείας, οι σχέσεις με περιοχές της Μαύρης Θάλασσας και την Αλεξάνδρεια, οι αρχαιότητες της περιοχής, το μοναδικό τρενάκι του Πηλίου, η βιογραφία και το Μουσείο Giorgio de Cirico, κ.α.

Η ενίσχυση της διεθνοποίησης είναι βασικό συστατικό της αναπτυξιακής στρατηγικής της πόλης και επιδιώκεται με πλήθος πολιτικών οι οποίες αναπτύσσονται στους έξι βασικούς άξονες ανάπτυξης.

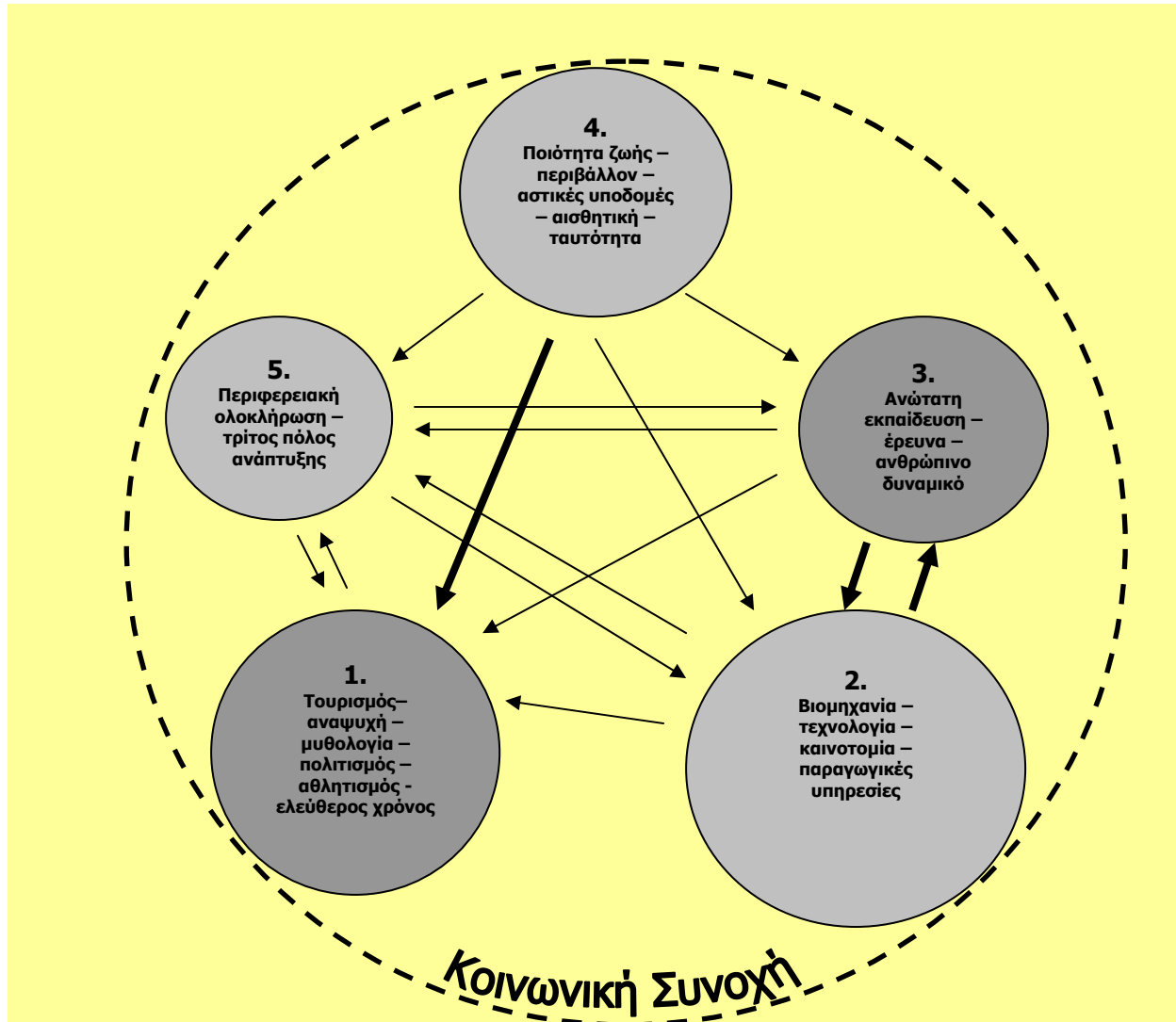
Παρά τον διακριτό χαρακτήρα τους, οι άξονες αυτοί έχουν σοβαρή αλληλεξάρτηση, καθώς η πρόοδος σε κάθε ένα από αυτούς έχει θετική επίδραση και συχνά πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα και στους υπόλοιπους. Για παράδειγμα, η βελτίωση των αστικών υποδομών, πέρα από την ποιότητα της ζωής των κατοίκων, επηρεάζει θετικά και τις προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης. Αντίστοιχα, η ανάπτυξη της έρευνας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και στο Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Θεσσαλίας (ΚΕΤΕΑΘ) είναι δυνατόν να συμβάλλουν ταυτόχρονα στην ενίσχυση της καινοτομίας και της τεχνολογικής προόδου της τοπικής βιομηχανίας.

Σχήμα 1. Η σχέση αξόνων δράσης και στόχων ανάπτυξης του Βόλου

Είναι προφανές ότι όλοι οι άξονες είναι σημαντικοί για την ισόρροπη ανάπτυξη της πόλης και επίσης είναι προφανές ότι η καλύτερη επιλογή από άποψη στρατηγικής είναι η ταυτόχρονη προώθηση δράσεων σε όλους τους άξονες, ώστε να μεγιστοποιούνται τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα που περιγράφονται στο Σχήμα 2.

Σχήμα 2. Η αλληλεπίδραση των αξόνων ανάπτυξης

Στο Σχήμα γίνεται σαφές ότι η κοινωνική συνοχή είναι το αναγκαίο υπόβαθρο και η αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παρεμβάσεων στους άλλους άξονες ανάπτυξης. Μια κοινωνία η οποία προστατεύει τα αδύνατα μέλη της, παράγει και διανέμει αναπτυξιακό μέρισμα σε όλες τις κοινωνικές ομάδες και αποφεύγει τις έντονες διαιρέσεις και συγκρούσεις είναι σε θέση να απελευθερώσει περισσότερες δημιουργικές δυνάμεις και να επιτύχει πιο εύκολα τους αναπτυξιακούς της στόχους.

Αν εξαιρέσουμε τον άξονα της κοινωνικής συνοχής, οποίος αποτελεί προϋπόθεση, θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι οι υπόλοιποι άξονες δεν έχουν την ίδια δυνατότητα συμβολής στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της πόλης. Αν το μέγεθος του κύκλου στο Σχήμα 2 συμβολίζει τη σημασία του συγκεκριμένου άξονα στην ανάπτυξη της πόλης με τα σημερινά δεδομένα, αν η ένταση του χρώματος συμβολίζει τις δυνατότητες κάθε άξονα παρέμβασης να συμβάλει στην ανάπτυξη της πόλης στο μέλλον και τέλος, αν το πάχος των βελών υποδηλώνει την ένταση της επίδρασης ή σχέσης μεταξύ αξόνων, τότε το σχήμα μας βοηθά να διαμορφώσουμε μια άποψη για την ομαδοποίηση και τις συνδυασμένες επιδράσεις και τη βαρύτητα των αξόνων.

Εκείνο το οποίο φαίνεται να διαμορφώνεται είναι δύο σημαντικοί πόλοι. Ο ένας περιλαμβάνει τον τουρισμό, τις αστικές υποδομές και την ποιότητα ζωής και ο άλλος περιλαμβάνει τη βιομηχανία, την ανώτατη εκπαίδευση και την έρευνα. Είναι προφανές ότι παρεμβάσεις οι οποίες βελτιώνουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της πόλης συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τουρισμού, ενώ η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι οι σχέσεις της μεταποίησης και της ανώτατης εκπαίδευσης – έρευνας είναι καθοριστικές για την αναπτυξιακή διαδρομή μιας πόλης.

Αν και η βιομηχανία διατηρεί μια σημαντική παρουσία στην οικονομία και την αναπτυξιακή στρατηγική της πόλης, έχει χάσει πλέον μέρος από τον ηγετικό της ρόλο και τη δυνατότητα να δημιουργεί επαρκή αριθμό θέσεων εργασίας. Ηγετικό ρόλο στη διαμόρφωση εισοδημάτων και θέσεων εργασίας στις σύγχρονες πόλεις έχει αναλάβει πλέον ο τριτογενής τομέας και ο Βόλος έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει δύο σημαντικές συνιστώσες του: τον τουρισμό και την ανώτατη εκπαίδευση η οποία περιλαμβάνει και την ανερχόμενη βιομηχανία της έρευνας.

Οι δύο νέοι αυτοί τομείς, σε συνδυασμό με τους υφιστάμενους διαμορφώνουν δύο σημαντικές αναπτυξιακές αιχμές, οι οποίες μέσω των διασυνδέσεων και αλληλεξαρτήσεων δημιουργούν μια δυναμική αλλαγής, αναδιάρθρωσης και ανασύνταξης των τοπικών πλεονεκτημάτων και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για ένα νέο κύκλο ανάπτυξης και ευημερίας στην πόλη.

Οι άξονες δράσης του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης του Βόλου είναι συμβατοί με τους αντίστοιχους άξονες δράσης του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Μαγνησίας, του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας και των Αξόνων του ΥΠΟΙΟ για το Δ' ΚΠΣ 2007-13, οι οποίοι παρουσιάζονται στους Πίνακες 2 και 3.

Πίνακας 2. Άξονες Ανάπτυξης ΥΠΟΙΟ και Νομού Μαγνησίας για το Δ' ΚΠΣ

1. Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας
2. Βελτίωση της προσπελασιμότητας και των υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος
3. Αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος και πρόληψη κινδύνων
4. Ανάπτυξη Ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση της Απασχόλησης
5. Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης
6. Ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας και της χωρικής συνοχής
7. Άλλοι ειδικοί άξονες δράσης

Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει την αντιστοιχία των αξόνων ανάπτυξης του Βόλου με τα υπόλοιπα γεωγραφικά πλαίσια αναφοράς. Με δεδομένο ότι το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Μαγνησίας επέλεξε να διατηρήσει τους ίδιους άξονες παρέμβασης με αυτούς που προσδιόρισε το ΥΠΟΙΟ στο εθνικό επίπεδο, οι αντιστοιχίες στις στήλες (1) και (3) είναι ίδιες. Παρατηρούμε ότι οι άξονες ανάπτυξης 1 (τουρισμός) και 2 (βιομηχανία) του Βόλου αποτελούν στην ουσία εξειδικεύσεις του γενικότερου άξονα 1 της Μαγνησίας και της Χώρας, ο οποίος επικεντρώνει στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας. Ο άξονας 3 του Βόλου (εκπαίδευση και έρευνα) αντιστοιχεί στον άξονα 4 της Μαγνησίας και της χώρας, ενώ ο άξονας 4 του Βόλου (ποιότητα ζωής, περιβάλλον, υποδομές) αντιστοιχεί στους άξονες 2, 3 και 7 της Μαγνησίας και της Χώρας. Οι δράσεις του άξονα 5 του Βόλου (περιφερειακή ολοκλήρωση) αντιστοιχούν σε δράσεις που περιλαμβάνονται στους άξονες 2, 5 και 6 της Μαγνησίας και της Χώρας. Τέλος, οι δράσεις του άξονα 6 του Βόλου (κοινωνική συνοχή) εμπίπτουν στους άξονες 2, 4 και 5 του ΣΣΑ της Μαγνησίας και της Χώρας.

Πίνακας 3. Άξονες Προτεραιότητας Περιφέρειας Θεσσαλίας για το Δ΄ ΚΠΣ

1. Υποδομές και υπηρεσίες προσπελασιμότητας
2. Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής
3. Ολοκληρωμένα προγράμματα περιοχών
4. Ψηφιακή σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα
5. Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής
6. Διαπεριφερειακή συνεργασία

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας έχει προσδιορίσει 6 άξονες προτεραιότητας στις οποίες οι αντιστοιχίες είναι ελαφρά διαφοροποιημένες. Ο πρώτος άξονας της Περιφέρειας είναι γενικός, αφορά τις υποδομές και την προσπελασιμότητα και αντιστοιχεί στους άξονες 4 και 5 του Βόλου. Ο δεύτερος άξονας προτεραιότητας αφορά στην αειφόρο ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής και αντιστοιχεί με τον άξονα 4 του Βόλου. Ο τρίτος άξονας προτεραιότητας αφορά στα ολοκληρωμένα προγράμματα περιοχών και περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων οι οποίες περιλαμβάνουν μειονεκτικές, ορεινές, νησιώτικες, αστικές και τουριστικές περιοχές. Οι παρεμβάσεις αυτές θα πρέπει να έχουν ένα ολοκληρωμένο χαρακτήρα και συνεπώς θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν δράσεις από πολλούς άξονες του Βόλου. Ο τέταρτος άξονας προτεραιότητας της Θεσσαλίας αφορά στην ψηφιακή σύγκλιση και την επιχειρηματικότητα και περιλαμβάνει δράσεις από τις οποίες μπορούν να επωφεληθούν τόσο οι δύο βασικοί τομείς της οικονομίας, όσο και το ανθρώπινο δυναμικό της πόλης. Έτσι, ο άξονας αυτός αντιστοιχεί σε δράσεις των αξόνων 1, 2 και 3 του Βόλου. Ο πέμπτος άξονας αφορά την τεχνική υποστήριξη, ενώ ο έκτος άξονας προωθεί την διαπεριφερειακή συνεργασία και αντιστοιχεί σε δράσεις του 5^{ου} άξονα του ΣΣΑ του Βόλου.

Πίνακας 4. Συμβατότητα αξόνων ανάπτυξης με Νομαρχιακό, Περιφερειακό και Εθνικό Πλαίσιο Αναφοράς

Ανάπτυξης Βόλου	Άξονας		
	(1)	(2)	(3)
	Ανάπτυξης Μαγνησίας	Προτεραιότητας Περιφέρειας Θεσσαλίας	Ανάπτυξης Ελλάδας
1. Ανάπτυξη του τουρισμού της πόλης και διεύρυνση των δυνατοτήτων αναψυχής με την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει η ιστορία, η μυθολογία, ο πολιτισμός, το Πανεπιστήμιο και ο αθλητισμός.	1	3, 4	1
2. Ενίσχυση της βιομηχανικής ταυτότητας της πόλης και ανάπτυξη δραστηριοτήτων με έμφαση στην καινοτομία, την ποιότητα και την εξωστρέφεια	1	3, 4	1
3. Ενίσχυση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και διαμόρφωση ενός ισχυρού επιστημονικού πόλου ανάπτυξης με κέντρο το Πανεπιστήμιο που θα αποτελεί τη νέα βιομηχανία της γνώσης	4	3, 4	4
4. Ενίσχυση της ποιότητας ζωής, των υποδομών, του περιβάλλοντος, της αισθητικής και της ταυτότητας της πόλης	2, 3, 7	1, 2, 3	2, 3, 7
5. Αξιοποίηση των δυνατοτήτων οικονομικής ολοκλήρωσης σε περιφερειακό επίπεδο και διαμόρφωση των συνθηκών για την ανάδειξη της πόλης σε κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας	2, 5, 6	1, 6	2, 5, 6
6. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και προστασία κοινωνικών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού	2, 4, 5	3	2, 4, 5

Σε γενικές γραμμές, θα λέγαμε ότι οι άξονες δράσης του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης του Βόλου είναι συμβατοί και καλύπτουν όλο το εύρος των δράσεων των παραπάνω επιπέδων αναφοράς που αφορούν τον αστικό χώρο.

7.2. Είκοσι σημαντικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της πόλης

Οι άξονες δράσης σηματοδοτούν την κατεύθυνση των παρεμβάσεων και ταυτόχρονα προσφέρουν ένα πλαίσιο ομαδοποίησης των πολιτικών ανάπτυξης. Έτσι, το επόμενο κεφάλαιο θα παρουσιάσει τις προτεινόμενες πολιτικές και δράσεις ταξινομημένες στους άξονες ανάπτυξης. Σε αυτή την ενότητα όμως ακολουθείται μια διαφορετική προσέγγιση. Με δεδομένο ότι δεν έχουν όλες οι παρεμβάσεις την ίδια βαρύτητα και την ίδια επίδραση στην ανάπτυξη της πόλης, κρίθηκε αναγκαίο να παρουσιαστούν πρώτα και να εξηγηθούν πιο αναλυτικά οι πιο σημαντικές από αυτές.

Ο Πίνακας 5 παρουσιάζει είκοσι σημαντικές παρεμβάσεις οι οποίες, στο βαθμό που υλοποιηθούν, αναμένεται να αλλάξουν το προφίλ του Βόλου και να δημιουργήσουν σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης. Οι παρεμβάσεις αυτές αποτελούν προτεραιότητες οι οποίες επιδιώκουν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες δημιουργίας μιας νέας δυναμικής σε σύγχρονους τομείς της οικονομίας και ταυτόχρονα να δημιουργήσουν ένα ελκυστικό οικιστικό περιβάλλον το οποίο θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων και θα ταυτόχρονα θα θέσει τις βάσεις για την προσέλκυση νέων κατοίκων και δραστηριοτήτων. Η παρουσίαση των παρεμβάσεων αυτών και η εξήγηση των στόχων της κάθε μιας γίνεται στη συνέχεια.

Πίνακας 5. Είκοσι σημαντικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη του Βόλου

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ		ΑΞΟΝΑΣ
1	Διοικητική ενοποίηση των ΟΤΑ του Π.Σ. Βόλου.	4, 5, 6
2	Αξιοποίηση της αναθεώρησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Π.Σ. Βόλου για τη διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου ανάπτυξης της πόλης.	1, 3, 4
3	Ολοκλήρωση των βασικών μεταφορικών υποδομών της πόλης.	4
4	Σταδιακή αλλαγή χρήσεων στο λιμάνι, με περιορισμό της εμπορικής δραστηριότητας δυτικά του Κραυσίδωνα, άνοιγμα του λιμένα στην πόλη και ανάπτυξη ενός νέου πόλου τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού.	1, 4, 5
5	Μεταφορά του Σταθμού του ΟΣΕ σε νέα θέση και κατάργηση των σιδηροδρομικών γραμμών εντός του αστικού ιστού.	1, 4
6	Μεταφορά του Στρατοπέδου Νέας Ιωνίας, στην ευρύτερη περίμετρο του Π.Σ. Βόλου και ανάπτυξη στη θέση αυτή ενός νέου διοικητικού και εμπορικού κέντρου, με βάση το πολυκεντρικό μοντέλο μιας ενιαίας πόλης.	4, 5
7	Αντιμετώπιση των λειτουργικών προβλημάτων της πόλης με τη δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης και ενίσχυση της αστυνόμευσης.	1, 4
8	Διαπλάτυνση πεζοδρομίων στο ευρύτερο κέντρο, το οποίο μετατρέπεται σε ζώνη ήπιων μορφών μετακίνησης.	1, 4
9	Δημιουργία νέας αναβαθμισμένης δημόσιας συγκοινωνίας σε σταθερή τροχιά (ελαφρύ τραμ) στο Π.Σ. Βόλου, με αφετηρία τον νέο σταθμό ΟΣΕ, σύνδεση των βασικών αξόνων και επέκταση προς Αγριά και Αλυκές .	1, 4, 5
10	Αντιμετώπιση των μακροχρόνιων στεγαστικών αναγκών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	3, 4, 5
11	Κατασκευή Πανεπιστημιακού κτιρίου στο χώρο του πρώην εργοστασίου Ματσάγγου και δημιουργία Πλατείας Πανεπιστημίου με υπόγειο χώρο στάθμευσης.	3, 4
12	Προγράμματα πολεοδομικής ανάπλασης, ειδικές μελέτες και αναπτυξιακά σχέδια σε ιδιαίτερες περιοχές όπως τα Παλαιά, τα Προσφυγικά, η ευρύτερη περιοχή του Ξηριά και οι είσοδοι της πόλης.	4, 6
13	Δημιουργία 'Τοπικού Παρατηρητηρίου' για την παρακολούθηση, καταγραφή τεκμηρίωση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων της πόλης σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ενός ενιαίου Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών	4, 6
14	Δημιουργία του πρώτου Μυθολογικού Πάρκου στην Ελλάδα για την αξιοποίηση του μύθου της Αργούς και των Κενταύρων	1, 4, 5
15	Δημιουργία γραμμής τελεφερίκ το οποίο θα συνδέει το Π.Σ. Βόλου με τον τουριστικό πόλο Μακρινίτσας – Πορταριάς.	1, 4, 5
16	Ανάπτυξη διπλής γραμμής προαστιακού ηλεκτρικού τρένου Βόλου-Λάρισας και επαναλειτουργία του Θεσσαλικού σιδηροδρόμου, που θα ενώνει τις Θεσσαλικές Πρωτεύουσες μεταξύ τους και με το Αεροδρόμιο Αγχιάλου.	4, 5
17	Δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου στον άξονα Βόλου – Βελεστίνου για τη στέγαση και ανάπτυξη μικρών μεταποιητικών ή εμπορικών επιχειρήσεων με σύγχρονο σχεδιασμό και σύγχρονες υποδομές.	2
18	Ολοκλήρωση υποδομών και συνδέσεων και λειτουργία του Αεροδρόμιο Αγχιάλου.	1, 2, 4, 5
19	Δημιουργία ενός ενιαίου πλέγματος συνεργαζόμενων φορέων άσκησης πολιτικών κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης.	6
20	Διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου πολιτικών αναβάθμισης της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης.	1, 2, 3

1. Διοικητική ενοποίηση των ΟΤΑ του Π.Σ. Βόλου

Το Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου αποτελείται από πέντε Δήμους (Βόλου, Νέας Ιωνίας, Ιωλκού, Αισωνίας/Διμηνίου και Αγριάς) με πληθυσμούς που κυμαίνονται από 2 έως 82 χιλιάδες κατοίκους. Ο διοικητικός αυτός κατακερματισμός της πόλης εξηγείται ιστορικά και ενδεχομένως να αποτελούσε μια λογική επιλογή πριν από 40 χρόνια όταν οι οικισμοί δεν είχαν γεωγραφική συνέχεια, απείχαν μεταξύ τους και οι επί μέρους αστικές υποδομές και λειτουργίες ήταν αποκομμένες μεταξύ τους. Σήμερα όμως, αυτή η διαίρεση της πόλης δεν εξυπηρετεί κανένα κοινωνικό σκοπό και θα πρέπει να εκλείψει. Τα εσωτερικά διοικητικά 'τείχη' διαιρούν την πόλη διοικητικά και λειτουργικά και δημιουργούν πολυαρχία, αλληλοαναιρούμενες πολιτικές, συγκρούσεις, αναποτελεσματικότητα και συγκριτικά υψηλό διοικητικό κόστος σε μια σειρά υπηρεσίες προς τους πολίτες.

Ο επισκέπτης της πόλης και ο αντικειμενικός παρατηρητής είναι δύσκολο να αντιληφθεί γιατί σε μια ενιαία πληθυσμιακή λεκάνη με συνολικό πληθυσμό που δεν ξεπερνά τους 150 χιλιάδες κατοίκους χρειάζονται τόσοι πολλοί Δήμοι, όταν ο καθένας μόνος του αδυνατεί να προσφέρει στους πολίτες του το εύρος και την ποιότητα των υπηρεσιών που θα μπορούσαν να απαιτήσουν από ένα μεγάλο Δήμο.

Ο διοικητικός κατακερματισμός μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο στην υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής της πόλης με δύο τρόπους: Πρώτον, μικροί Δήμοι αδυνατούν εκ των πραγμάτων να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν όλο το εύρος των απαιτούμενων πολιτικών, ή να προσφέρουν στους κατοίκους τους όλο το εύρος των απαιτούμενων σήμερα υπηρεσιών. Όπως και στον ιδιωτικό τομέα, έτσι και στον δημόσιο, η παραγωγή υπηρεσιών υπόκειται σε οικονομίες κλίμακας. Αυτό σημαίνει ότι απαιτείται ένα κρίσιμο μέγεθος 'αγοράς', δηλαδή πολιτών, προκειμένου μια υπηρεσία να παρέχεται με αποτελεσματικό, δηλαδή οικονομικά βιώσιμο τρόπο. Δεύτερον, ο διοικητικός κατακερματισμός δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου είναι πολύ δύσκολος ο ενιαίος σχεδιασμός της πόλης, η ενιαία αντίληψη και η ενιαία πολιτική, καθώς ο κάθε Δήμος σχεδιάζει αποσπασματικά για το τμήμα της πόλης που τον αφορά.

Η πρόταση η οποία κατατίθεται εδώ είναι η ενοποίηση των ΟΤΑ της πόλης σε ένα ισχυρό μητροπολιτικό Δήμο. Ο μητροπολιτικός Δήμος θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τους σημερινούς Δήμους Βόλου, Νέας Ιωνίας, Ιωλκού και Αισωνίας, οι οποίοι αποτελούν τμήματα της πόλης και βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση. Ο μητροπολιτικός Δήμος θα μπορούσε επίσης να συμπεριλαμβάνει την Αγριά, τα Λεχώνια, την Πορταριά, τη Μακρυνίτσα και τη Νέα Αγχίαλο, που σταδιακά εξελίσσονται σε περιοχές κατοικίας υψηλών προδιαγραφών του Π.Σ. Βόλου.

Η πρόταση αυτή μπορεί να εξοπλίσει την πόλη με ένα διοικητικό μηχανισμό ο οποίος θα είναι σε θέση αφενός να παρέχει αναβαθμισμένες και φθηνότερες υπηρεσίες στους δημότες και αφετέρου να σχεδιάσει και να εφαρμόσει συνολικές αναπτυξιακές πολιτικές, είτε αυτές αφορούν τις υποδομές, τον τουρισμό ή τις κοινωνικές υπηρεσίες. Καθώς το επίπεδο της ποιότητας ζωής θα αποτελεί το βασικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των σύγχρονων πόλεων και η εξασφάλιση των αναγκών πόρων θα προέρχεται αναγκαστικά από ανταποδοτικές υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, το κόστος διαχείρισης της ποιότητας ζωής θα αυξάνεται και συνεπώς θα απαιτεί να εξυπηρετηθεί από αυξημένες συγκεντρώσεις κατοίκων.

Καθώς η διεκδίκηση αναπτυξιακών πόρων, τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών, θα γίνεται μια όλο και πιο ανταγωνιστική διαδικασία, οι πόλεις διαπιστώνουν πως μια σειρά από μηχανισμούς όπως οι τεχνικές υπηρεσίες, οι διευθύνσεις προγραμματισμού, πιστοποίησης και ελέγχου, τα γραφεία προβολής και δημόσιων σχέσεων, οι αναπτυξιακές εταιρείες και οι οργανισμοί θα πρέπει να είναι επαρκώς στελεχωμένα και σε συνεχή εγρήγορση για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που θα παρουσιάζονται από εθνικούς ή Ευρωπαϊκούς πόρους.

Σε ένα περιβάλλον το οποίο γίνεται περισσότερο διεθνές και στο οποίο δημιουργούνται συνεχώς ευκαιρίες αλλά και κίνδυνοι, το μέγεθος και το δυναμικό ενός Δήμου, η δυνατότητα του να αξιοποιεί ευκαιρίες και οι σχέσεις του με τις άλλες πόλεις και τις άλλες βαθμίδες της διοίκησης είναι σημαντικές για την επιτυχή άσκηση πολιτικής υπέρ των πολιτών και υπέρ της ανάπτυξης της πόλης.

Μπορεί το πρόγραμμα 'Καποδίστριας' να έκανε ένα τολμηρό για την εποχή του βήμα και να περιόρισε τους ΟΤΑ Α' βαθμού από 10.000 σε περίπου 1.000, όλοι όμως γνωρίζουν ότι σε μια χώρα με το μέγεθος της Ελλάδας δεν μπορεί να υπάρχουν πάνω από 300 ΟΤΑ Α' βαθμού.

Επίσης, με δεδομένο ότι υπάρχει συνταγματικός περιορισμός για δύο βαθμίδες αυτοδιοίκησης, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει Τρίτη βαθμίδα Αυτοδιοίκησης (μητροπολιτική διοίκηση) η οποία θα συντονίζει τη δράση των υφιστάμενων Δήμων. Οι δύο αυτές διαπιστώσεις σημαίνουν ότι αργά ή γρήγορα η διοικητική ενοποίηση της πόλης σε ένα Δήμο θα γίνει. Οι πρώτες ενδείξεις υποδηλώνουν ότι σε αυτή την προοπτική είναι πολύ πιθανόν να υπάρχει ήδη και η σύμφωνη γνώμη των κατοίκων. Σε έρευνα που έγινε για το θέμα αυτό το 2003 (δες Κεφάλαιο 3 του Στρατηγικού Σχεδίου), το 59% των πολιτών του δείγματος υποστήριξε αυτή την ιδέα. Αυτό συμβαδίζει με τα μηνύματα των καιρών τόσο από την τοπική όσο και από την εθνική κλίμακα. Η Λάρισα, μια πόλη 180 χιλιάδων κατοίκων, ήταν ανέκαθεν ένας ενιαίος Δήμος και αυτό της επιτρέπει να ασκεί με περισσότερη επιτυχία μια σειρά από πολιτικές. Στην Ευρωπαϊκή κλίμακα, όλες οι πόλεις μεσαίου μεγέθους και πολλές μητροπόλεις αποτελούν ενιαίους Δήμους, ενώ το Βερολίνο μετά την ενοποίηση του γνωρίζει πρωτοφανή ανάπτυξη.

Ίσως, δεκαεπτά χρόνια μετά την πτώση του τοίχους του Βερολίνου, ήλθε ο καιρός να πέσουν και τα εσωτερικά τείχη του Βόλου. Εάν, όμως, για κάποιους λόγους αυτή η ενοποίηση δεν είναι άμεσα εφικτή, οι Δήμοι θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα στην επέκταση των διαδημοτικών συνεργασιών σε όσο το δυνατόν περισσότερα θέματα και στη δημιουργία ενός νέου φορέα μητροπολιτικής (συν-) διοίκησης. Τα χαρακτηριστικά ενός τέτοιου φορέα παρουσιάζονται στο παράρτημα.

Η δυνατότητα της πόλης να σχεδιάζει και να υλοποιεί πολιτικές με ενιαίο τρόπο θα συμβάλει πολλαπλά στην ανάπτυξή της. Η ένωση δυνάμεων θα βελτιώσει τις υπηρεσίες προς τους πολίτες, θα επιτρέψει τη δημιουργία ενός νέου σύγχρονου διοικητικού κέντρου και θα ενισχύσει τις λειτουργίες εκείνες που προσδιορίζουν έναν αναπτυξιακό πόλο στο κέντρο της χώρας. Η διοικητική ενοποίηση της πόλης είναι μια τομή, μια πολιτική μακροχρόνιας πνοής, τα αποτελέσματα της οποίας θα αφορούν όχι μόνο την παρούσα, αλλά και τις επόμενες γενεές πολιτών.

2. Αξιοποίηση της αναθεώρησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Π.Σ. Βόλου για τη διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου ανάπτυξης της πόλης.

Το νέο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) το οποίο αφορά την ευρύτερη περιοχή του πολεοδομικού συγκροτήματος και περιλαμβάνει και τους όμορους Δήμους αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για τον ορθολογικό σχεδιασμό της ανάπτυξης της πόλης. Καθώς η πόλη αναπτύσσεται και επεκτείνεται απαιτούνται μια σειρά από ρυθμίσεις οι οποίες θα διασφαλίσουν ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη στα πλαίσια ενός πολυκεντρικού μοντέλου. Οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να εξασφαλίζουν μια ικανοποιητική ισορροπία μεταξύ φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος στην ανάπτυξη νέων οικισμών και άλλων χρήσεων γης.

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Π.Σ. Βόλου αποτελεί το στρατηγικό επίπεδο του πολεοδομικού σχεδιασμού. Αποτελεί την εξειδίκευση των Στρατηγικών Χωροταξικών σχεδίων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και των ειδικών χωροταξικών μελετών που υπάρχουν σε επίπεδο νομού. Με την εκπόνησή του θα καθοριστούν τα μεγέθη της οικιστικής ανάπτυξης σε όλη την έκταση του Π.Σ. Βόλου, με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, τις τοπικές ανάγκες και καταλληλότητες, καθώς και τις κατευθύνσεις που προκύπτουν από υπερκείμενα σχέδια ιδίως δε σε ότι αφορά στο ρόλο του Πολεοδομικού Συγκροτήματος και των αστικών κέντρων που το αποτελούν στο οικιστικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής.

Με το νέο ΓΠΣ θα προσδιοριστούν οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) που δεν πρέπει να πολεοδομηθούν, οι προβληματικές περιοχές (π.χ. ζώνη γύρω από τον χείμαρρο Ξηριά) που απαιτούν ειδικές μελέτες. Θα υποδειχθούν ζώνες παραγωγικών δραστηριοτήτων με βάση τις ανάγκες των παραγωγικών τομέων και τις σχετικές προγραμματικές κατευθύνσεις, σε όλη την έκταση που καλύπτεται διοικητικά από τους δήμους της ευρύτερης περιοχής του Π.Σ. Βόλου. Ιδιαίτερα σημαντικός θα είναι ο προσδιορισμός των χρήσεων γης αλλά και η διευθέτηση των τάσεων και της δυναμικής που θα δημιουργήσει ο περιφερειακός οδικός άξονας Βόλου. Ακόμη, θα δοθούν οι κατευθύνσεις πολεοδομικής οργάνωσης των θεσμοθετημένων και προς πολεοδόμηση οικιστικών υποδοχέων, προσδιορίζοντας και τις περιοχές εντός των οικισμών που απαιτούν παρεμβάσεις αναβάθμισης μέσω του μηχανισμού των αναπλάσεων, όπως στην περιοχή των Παλιών στο Βόλο και των Προσφυγικών στη Νέα Ιωνία.

Σε αυτά τα πλαίσια, ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη της πόλης έχει η ρύθμιση των χρήσεων γης γύρω από τον περιφερειακό για την υποδοχή και εγκατάσταση εμπορικών κέντρων και την αποκέντρωση ορισμένων υπηρεσιών. Ο στόχος αυτής της παρέμβασης είναι η ενθάρρυνση επενδύσεων στον τριτογενή τομέα (εμπορικά κέντρα) γύρω από τον περιφερειακό, όπου υπάρχει σχετικά εύκολη πρόσβαση και οι διαθέσιμες εκτάσεις για χώρους στάθμευσης. Επίσης το νέο ΓΠΣ θα πρέπει να προβλέπει μια σειρά από δημόσιες χρήσεις οι οποίες έχουν λόγους να εγκατασταθούν κοντά ή πάνω στον περιφερειακό (π.χ. Campus για το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πυροσβεστική). Με αυτό τον τρόπο η πόλη προσελκύει και διευκολύνει δραστηριότητες οι οποίες είναι σημαντικές για την ανάπτυξη της και επίσης αποτρέπει την εγκατάσταση τους στον κεντρικό της ιστό και αποφεύγει την κυκλοφοριακή επιβάρυνση που αυτή θα συνεπαγόταν.

Επίσης, το ΓΠΣ θα πρέπει να προβλέπει τη δημιουργία νέων οικισμών στην περίμετρο της πόλης με σύγχρονους όρους δόμησης που να διαφυλάσσουν το τοπίο, δηλαδή να χαρακτηρίζονται από μεγάλη αρτιότητα και χαμηλούς συντελεστές. Οι νέοι αυτοί οικισμοί θα πρέπει να αποτελούν πρότυπα οικιστικής ανάπτυξης, να εντάσσονται σε μια ενιαία αρχιτεκτονική σύνθεση, να υπακούουν σε ένα συνολικό λειτουργικό σχεδιασμό της πόλης, να έχουν υψηλές αισθητικές προδιαγραφές και να προβάλλουν μια ταυτότητα η οποία εντάσσεται στο φυσικό τοπίο.

Καθοριστικής σημασίας για το μέλλον και την ποιότητα ζωής των κατοίκων είναι η ανάκτηση δημόσιων ελεύθερων χώρων εντός του αστικού ιστού και κυρίως στο ευρύτερο κέντρο της πόλης. Σε αυτά τα πλαίσια, οι επεκτάσεις του σχεδίου της πόλης που θα προβλέπονται από το νέο ΓΠΣ θα πρέπει να έχουν εκείνη την κλίμακα ώστε να εξασφαλίζουν σημαντικές δημοτικές ιδιοκτησίες σε νέα οικοπέδα, τα οποία στη συνέχεια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση οικοπέδων στον κεντρικό ιστό της πόλης. Τα νέα αυτά οικοπέδα μπορούν να αξιοποιηθούν για δημόσια χρήση, όπως πλατεία, parking, κλπ.

Η δυναμική του ΓΠΣ θα πρέπει να εξασφαλιστεί με την δημιουργία ενιαίου Γεωγραφικού Πληροφοριακού Συστήματος G.I.S., που θα καλύπτει το Π.Σ. Βόλου και θα συνδέει όλα τα πολεοδομικά, κοινωνικά, οικονομικά, δημογραφικά, περιβαλλοντικά στοιχεία με τα γεωγραφικά δεδομένα της περιοχής. Η εξέλιξη ενός τέτοιου συστήματος μπορεί στο μέλλον να αποδώσει και σε ένα ευρύ φάσμα πολιτικών και εφαρμογών, από την συνεχή του ενημέρωση με τις νέες οικοδομικές άδειες και τον έλεγχο αυθαιρέτων, από συγκρίσεις με αεροφωτογραφίες, έως την υποστήριξη λήψης αποφάσεων για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Βόλου αποτελεί πρόκριμα για το ΓΠΣ, εφόσον αποτελεί βασικό συμβουλευτικό εργαλείο και οι διαδικασίες του είναι πολύ πιο ευέλικτες από τις αντίστοιχες του ΓΠΣ. Οι διαδικασίες διαβούλευσης, επεξεργασίας και επιλογής για τις διάφορες εναλλακτικές προτάσεις μπορούν να γίνουν με βάση τις προτάσεις του Στρατηγικού Σχεδίου, το οποίο μπορεί να καλύψει και τομείς που δεν προβλέπονται από τις προδιαγραφές του ΓΠΣ, κατευθύνοντάς το έτσι σε μεγαλύτερη σφαιρικότητα και πληρότητα. Τέτοιος τομέας είναι, για παράδειγμα, της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού που είναι ιδιαίτερα σημαντικός για κάθε αναπτυξιακή πρωτοβουλία. Τέλος, το Στρατηγικό Σχέδιο μπορεί να παρέχει στο ΓΠΣ το απαραίτητο κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο, που ελάχιστα αναπτύσσεται στις προδιαγραφές του ΓΠΣ.

Η πρόταση αυτή έχει ως στόχο να παρέμβει στις διαδικασίες οικιστικής ανάπτυξης με τρόπο ώστε να βελτιώσει αισθητικά και λειτουργικά το οικιστικό περιβάλλον της πόλης, προσφέροντας καλύτερη ποιότητα ζωής και αυξάνοντας την ελκτικότητα της για δυνητικούς κατοίκους, είτε αυτοί είναι νέοι επιχειρηματίες, είτε επιστήμονες που εργάζονται στο Πανεπιστήμιο.

3. Ολοκλήρωση των βασικών μεταφορικών υποδομών της πόλης.

Η ομαλή λειτουργία μιας πόλης στηρίζεται στην ικανοποίηση των αναγκών και την εξασφάλιση της κινητικότητας των κατοίκων της. Για το Π.Σ. Βόλου είναι απαραίτητη η ολοκλήρωση βασικών υποδομών, με στόχο την εξασφάλιση συνεχούς ροής, επί των παρακαμπτήριων δακτυλίων, την εκτροπή της διαμερούς κυκλοφορίας και της βαριάς κυκλοφορίας (φορτηγά) εκτός της κεντρικής περιοχής, όπως προβλέπονται και από την Κυκλοφοριακή Μελέτη Βόλου (ΥΠΕΧΩΔΕ, 1999)

A) με την ολοκλήρωση του εσωτερικού δακτυλίου εκτροπής της διαμερούς κυκλοφορίας, από Λαρίσης στο ζεύγος Ζάχου-Αλαμάνας, Παγασών, Αναλήψεως, Αγ. Δημητρίου, Σταδίου

(B) την ολοκλήρωση των ενδιάμεσων δακτυλίων με είσοδο

1. από Λαρίσης – Νεαπόλεως, ζεύγος Ζάχου - Αλαμάνας, Καραμπατζάκη, Γ. Δήμου, Ορμινίου, Απόλλωνος, Σταδίου, με λειτουργία ως ζεύγος μονοδρόμων των παρόχθιων οδών του Κραυσίδωνα, με συνθήκες ήπιας κυκλοφορίας.
2. από Λαρίσης - Μπότσαρη – Μαιάνδρου – Παρασκευοπούλου – Γ. Δήμου – Ορμινίου – Απόλλωνος – Σταδίου

Και στις δύο περιπτώσεις, η απομάκρυνση των σιδηροδρομικών γραμμών, θα διευκόλυνε τη δημιουργία των ενδιάμεσων δακτυλίων, δεδομένου ότι η σημερινή χάραξη δημιουργεί την ανάγκη ανισόπεδων κόμβων στις Οδούς Μπότσαρη και Ζάχου, καθώς η λειτουργία με ισόπεδους κόμβους, είναι εξαιρετικά επικίνδυνη και πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα.

(Γ) την πλήρη λειτουργία του εξωτερικού δακτυλίου εκτροπής κυκλοφορίας (Περιφερειακή οδός) με πλήρη ανάπτυξη από Αθηνών – Λαρίσης - Γορίτσα – Αγριά.

1. με ολοκλήρωση των υπό εκτέλεση τμημάτων Λαρίσης-Γορίτσα και Γορίτσα-Αγριά.
2. με ανάθεση της 4^{ης} φάσης, τμήμα Αθηνών - Λαρίσης και του κόμβου Μπουρμπουλήθρας, ώστε να ολοκληρωθεί η παράκαμψη του κέντρου και να γίνει εκτροπή της βαριάς κυκλοφορίας και της διαμερούς κίνησης, η οποία κατευθύνεται προς βόρειες συνοικίες, Πήλιο, ΑΓΕΤ κ.λ.π.

3. με αναβάθμιση της εισόδου της πόλης από οδό Αθηνών, διαπλάτυνση του δρόμου και διάθεση δύο λωρίδων κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση (ανισόπεδος κόμβος περιφερειακής οδού, Αθηνών, τρένο προς λιμάνι)
4. με καλύτερη ένταξη της περιφερειακής οδού στο οδικό σύστημα της πόλης, δημιουργία ανισόπεδου κόμβου στον κόμβο της Ιωλκού (βύθιση), διότι παρατηρείται ήδη αυξημένο κυκλοφοριακό πρόβλημα σε ώρες αιχμής, χωρίς να έχει λειτουργήσει πλήρως ο Περιφερειακός

Οι παρεμβάσεις αυτές έχουν στόχο την παράκαμψη του πολεοδομικού συγκροτήματος και την κατά το δυνατόν αποσυμφόρηση του Βόλου από την διαμπερή κίνηση προς το Πήλιο και τις ακτές του Παγασητικού. Επίσης, έχουν στόχο τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας μέσα στην πόλη με τη διάνοιξη βασικών αξόνων. Οι επιπτώσεις της παρέμβασης είναι πολλές και σημαντικές στο επίπεδο της λειτουργικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της ελκτικότητας της πόλης.

4. Σταδιακή αλλαγή χρήσεων στο λιμάνι, με περιορισμό της εμπορικής δραστηριότητας δυτικά του Κραυσίδωνα, άνοιγμα του λιμένα στην πόλη και ανάπτυξη ενός νέου πόλου τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού.

Ο Βόλος διαθέτει ένα θαλάσσιο μέτωπο το οποίο από τη μια πλευρά παραπέμπει στη Γλυφάδα και από την άλλη στο Κερατσίνι. Το εμπορικό λιμάνι φιλοξενεί αισθητικά και λειτουργικά οχλούσες δραστηριότητες, οι οποίες σε προηγούμενες ιστορικές φάσεις συνδέθηκαν με την ανάπτυξη της πόλης, αλλά σήμερα έρχονται σε σύγκρουση με την προοπτική εξέλιξης της πόλης σε πόλο τουρισμού, εκπαίδευσης, έρευνας, εμπορίου, αναψυχής και πολιτισμού. Αυτό είναι ένα κεντρικό ζήτημα άμεσης επιλογής. Η πόλη πρέπει να αποφασίσει πως εντάσσεται το θαλάσσιο μέτωπο της γενικά, και ο χώρος που καταλαμβάνει το εμπορικό λιμάνι ειδικά, στην αναπτυξιακή της στρατηγική. Κάνοντας αυτή την επιλογή, η πόλη θα πρέπει να λάβει υπόψη της τέσσερα στοιχεία:

Πρώτον, το εμπορικό λιμάνι, με εξαίρεση την ΑΓΕΤ, παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια μικρή δραστηριότητα για μια σειρά από λόγους που σχετίζονται με τον ανταγωνισμό των χερσαίων μεταφορών και τον ανταγωνισμό των μεγάλων λιμένων της χώρας οι οποίοι προσφέρουν μεγάλο εύρος υπηρεσιών, μικρότερους συνολικούς χρόνους μεταφοράς και καλύτερες δυνατότητες συνδυασμένων μεταφορών.

Δεύτερον, η σημερινή λειτουργία του λιμένα, υποβαθμίζει την εικόνα της πόλης, έρχεται σε σύγκρουση με τις προοπτικές ανάπτυξης του τουρισμού και επίσης δημιουργεί προβλήματα αέριας ρύπανσης και ηχορύπανσης στην πόλη και κυρίως στη συνοικία των Παλαιών. Με αυτή την έννοια, οι σημερινές χρήσεις του λιμένα δεν επιτρέπουν στην πόλη να αξιοποιήσει τα προφανή και εν δυνάμει συγκριτικά πλεονεκτήματα τα οποία διαθέτει στον τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού.

Τρίτον, ακόμη και αν υποθέσουμε ότι η εμπορική κίνηση του λιμένα αποκτά δυναμισμό και γίνεται οικονομικά βιώσιμη (π.χ. χρησιμοποιείται από Κινέζικες εταιρίες για μεταφορά εμπορευματοκιβωτίων και χύδην φορτίων στην Ευρώπη), το ερώτημα είναι αν αυτή η προοπτική του διαμετακομιστικού κέντρου μπορεί να είναι οικονομικά, κοινωνικά, αισθητικά και

περιβαλλοντικά δελεαστική για μια πόλη η οποία έχει σαφώς καλύτερες δυνατότητες και προοπτικές για το θαλάσσιο μέτωπό της.

Τέταρτον, η πόλη στην πράξη δεν χρειάζεται να κάνει οδυνηρές επιλογές, απλώς χρειάζεται να επαναπροσδιορίσει τη χωροθέτηση ορισμένων δραστηριοτήτων. Διατηρεί και αναπτύσσει στο θαλάσσιο μέτωπό της, όλες εκείνες τις δραστηριότητες του νέου τριτογενούς τομέα οι οποίες συμβάλλουν αναμφίβολα στο εισόδημα, την αισθητική και την ποιότητα ζωής της και μετακινεί τις οχλούσες χρήσεις εκτός οικιστικού ιστού, σε μια θέση με στρατηγικά πλεονεκτήματα στο μεταφορικό δίκτυο, όπως ακριβώς έχουν κάνει τόσες άλλες πόλεις-λιμάνια στην Ελλάδα και κυρίως στο εξωτερικό.

Η πρόταση που κατατίθεται επιχειρεί να αλλάξει την ταυτότητα του δυτικού θαλάσσιου μετώπου της πόλης, το οποίο εξελίσσεται σταδιακά σε ένα νέο κέντρο τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού. Ήδη στον κεντρικό προβλήτα κατασκευάζεται ο νέος επιβατικός σταθμός 7.000μ² με σύγχρονες προδιαγραφές και εξυπηρέτηση στάθμευσης

Η πρόταση αυτή αφορά στην ανάπτυξη ενός *νέου τουριστικού πόλου*, στην χερσαία ζώνη του λιμανιού και τις προβλήτες 1 και 2, οι οποίες βρίσκονται δυτικά του κεντρικού προβλήτα και μέχρι τις εκβολές του Κραυσίδωνα. Ο χώρος αυτός βρίσκεται σε άμεση σύνδεση με το παραλιακό μέτωπο της πόλης, το μοναδικό σημαντικό και εξαιρετικά κορεσμένο πόλο αναψυχής, της πόλης.

Η επέκτασή του δυτικότερα μέχρι τον Κραυσίδωνα, με την ενοποίηση του Πάρκου Ρήγα Φεραίου και της συνοικίας των Παλαιών, δίνει την δυνατότητα δημιουργίας ενός ισχυρού αναπτυξιακού τουριστικού πόλου και παράλληλα θα βοηθήσει στην αποσυμφόρηση της ζώνης της παραλίας και των επακόλουθων κυκλοφοριακών προβλημάτων, που επιβαρύνουν τις οδούς Δημητριάδος και Ιάσωνος.

Σε πρώτη φάση, οι προβλήτες 1 και 2 απελευθερώνονται από τις εμπορικές δραστηριότητες του λιμένα και ότι έχει σχέση με εμπορική κίνηση μετατίθεται στις προβλήτες 3 και 4 οι οποίες βρίσκονται ή κατασκευάζονται δυτικά από τις εκβολές του χειμάρρου Κραυσίδωνα. Έτσι το θαλάσσιο μέτωπο από το Τελωνείο έως τον Κραυσίδωνα, ανοίγει στις λειτουργίες της πόλης με δραστηριότητες αναψυχής, τουρισμού και πολιτισμού. Η επέκταση αυτή περιλαμβάνει την

ενοποίηση με το Πάρκο Ρήγα Φεραίου και με τη συνοικία των Παλαιών, δίνει δε την δυνατότητα δημιουργίας ενός ισχυρού αναπτυξιακού τουριστικού πόλου, ο οποίος παράλληλα θα βοηθήσει στην αποσυμφόρηση της ζώνης της παραλίας και των επακόλουθων κυκλοφοριακών προβλημάτων, που επιβαρύνουν τις οδούς Δημητριάδος και Ιάσωνος.

Ο μακροπρόθεσμος στόχος, όμως, είναι να απελευθερωθεί ολόκληρο το δυτικό θαλάσσιο μέτωπο, μέχρι τις εκβολές του χειμάρρου Ξηριά, από τις εμπορικές χρήσεις του λιμένα. Οι χρήσεις αυτές, μπορούν να μεταφερθούν στην παραλία του Αλμυρού, όπου αναπτύσσεται αξιόλογη βιομηχανική δραστηριότητα και υπάρχουν ήδη σημαντικές λιμενικές εγκαταστάσεις του ΟΛΒ.

Η υλοποίηση του μακροχρόνιου σχεδιασμού, ή ο χρονικός ορίζοντας υλοποίησης θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη του εγχειρήματος της πρώτης φάσης. Στο βαθμό που η ανάδειξη της τουριστικής ταυτότητας της πόλης είναι επιτυχής και η μεταφορά των εμπορικών δραστηριοτήτων του λιμένα στον Αλμυρό δεν δημιουργεί προβλήματα, τότε η μακροχρόνια φάση μπορεί να επισπευσθεί. Διαφορετικά, μπορεί να καθυστερήσει ή να επαναξιολογηθεί. Επίσης, ορισμένες δραστηριότητες, όπως το Τελωνείο, η ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη, κ.α. επαναχωροθετούνται δυτικά του Κραυσίδωνα.

Σε κάθε περίπτωση, το τμήμα του λιμένα μετά τον Ξηριά και προς τις Αλυκές (όπου βρίσκεται και η ιχθυόσκαλα) διατηρεί τον εμπορικό του χαρακτήρα και εξυπηρετεί εμπορική κίνηση (κοντέϊνερ) και τη σιδηροδρομική σύνδεση με τις ΒΙ.ΠΕ. της περιοχής.

Στα διακόσια περίπου στρέμματα που απελευθερώνονται στους προβλήτες 1 και 2, αναπτύσσονται νέες δραστηριότητες, οι οποίες έχουν σαφέστατα μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία για την πόλη από την υφιστάμενη κατάσταση. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν, στον προβλήτα 1 ξενοδοχείο πέντε αστέρων, Συνεδριακό Κέντρο, και ένα μικρό εμπορικό κέντρο με καταστήματα και τουριστικές υπηρεσίες και στον προβλήτα 2 Μουσείο Τέχνης, Ενωδρείο, δραστηριότητες αναψυχής (όπως καφέ, bar, εστιατόρια) καθώς και τους απαραίτητους χώρους στάθμευσης σε όλες τις χρήσεις (Χάρτης 1).

Το ξενοδοχείο θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές του σύγχρονου τουρισμού υψηλής ποιότητας (π.χ. συνεδριακός τουρισμός, διεθνής τουρισμός), έτσι ώστε να καλύψει τις υφιστάμενες και τις μελλοντικές ανάγκες της πόλης. Το Συνεδριακό Κέντρο θα πρέπει να έχει υψηλή χωρητικότητα (πάνω από 1.500 άτομα) και να διαθέτει την τελευταία λέξη της τεχνολογίας σε εξοπλισμό (audiovisual, παράλληλες μεταφράσεις, plenary sessions rooms, parallel sessions rooms, meeting rooms, κλπ). Το μέγεθος αυτό θα εξυπηρετήσει και τις ανάγκες του Πανεπιστημίου για μεγάλα διεθνή συνέδρια και θα προσελκύσει ένα μεγάλο κομμάτι της εθνικής και διεθνούς αγοράς του συνεδριακού τουρισμού. Οι δύο αυτές δραστηριότητες (ξενοδοχείο και Συνεδριακό Κέντρο) θα πρέπει να βρίσκονται η μία δίπλα στην άλλη και ενδεχομένως θα μπορούν να ανήκουν στον ίδιο επιχειρηματικό όμιλο. Χωρίς να αποκλείονται τα τοπικά επιχειρηματικά κεφάλαια, η πόλη θα πρέπει να διερευνήσει τις προθέσεις μεγάλων διεθνών ξενοδοχειακών ομίλων (π.χ. Hyatt, Hilton, Holiday Inn, Regency, κλπ), οι οποίοι έχουν την εμπειρία, πιθανόν να ενδιαφερθούν για την προνομιακή θέση που προσφέρεται και μπορούν να εντάξουν τη νέα μονάδα στο διεθνές δίκτυο των δικών τους δραστηριοτήτων.

Το Μουσείο Τέχνης, σε μια προνομιακή θέση όπως το θαλάσσιο μέτωπο, επιχειρεί να ενισχύσει την πολιτιστική ζωή και ταυτότητα της πόλης. Το κτίριο του θα πρέπει να έχει από μόνο του υψηλό αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, έτσι ώστε να αποτελέσει πόλο έλξης επισκεπτών. Πέρα από μια σειρά μόνιμων συλλογών της πόλης που θα μπορούσε να φιλοξενήσει (π.χ. τη συλλογή της ΑΓΕΤ ή έργων τοπικών καλλιτεχνών), το Μουσείο θα μπορούσε να προβάλλει νέους δημιουργούς από όλη την Ελλάδα και την Ευρώπη και να φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις από Μουσεία της Ελλάδας και του εξωτερικού. Με δεδομένη τη σημασία του Giorgio de Cirico στο ρεύμα του σουρεαλισμού, το Μουσείο θα μπορούσε να αφομοιώσει το υπάρχον και να ονομασθεί σε Μουσείο Τέχνης Giorgio de Cirico. Αντίστοιχες πρωτοβουλίες θα μπορούσαν να υπάρξουν για την αξιοποίηση της εμβέλειας και άλλων διεθνών προσωπικοτήτων της τέχνης που κατάγονται από το Βόλο, όπως ο Βαγγέλης Παπαθανασίου, η συμβολή των οποίων στην ανάπτυξη διεθνών καλλιτεχνικών γεγονότων, υποδομών και θεσμών θα πρέπει να αναζητηθεί.

Το Ενυδρείο (ή ενδεχομένως θα μπορούσαμε να το ονομάσουμε υποθαλάσσιο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας) επιχειρεί επίσης να τονώσει το τουριστικό προφίλ της πόλης και να την θέσει ψηλά στη λίστα των προορισμών σε μια σειρά ειδικές κατηγορίες, όπως οι μαθητικές εκδρομές και ο οικογενειακός τουρισμός. Το Ενυδρείο θα μπορούσε να τοποθετηθεί ανάμεσα στις προβλήτες 1

και 2 και να είναι κατά το ένα μέρος υποθαλάσσιο. Σε κάθε περίπτωση, για το μέγεθος του, τη θέση του, το σχήμα του και τα είδη των θαλάσσιων οργανισμών που θα φιλοξενεί χρειάζεται ειδική μελέτη. Στην διεθνή αγορά υπάρχουν εξειδικευμένες εταιρίες οι οποίες κατασκευάζουν και εκμεταλλεύονται ενυδρεία και οι οποίες θα μπορούσαν να κληθούν είτε ως σύμβουλοι, είτε ως επιχειρηματίες οι οποίοι θα αναλάβουν το έργο. Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα υπάρχει Ενυδρείο στη Ρόδο και μόλις πρόσφατα δημιουργήθηκε ένα σύγχρονο στην Κρήτη, το οποίο συνεργάζεται με εξειδικευμένους επιστημονικούς φορείς. Αντίστοιχη δυνατότητα υπάρχει και στο Βόλο, όπου λειτουργεί το Τμήμα Γεωπονίας Ζωικής Παραγωγής και Θαλάσσιου Περιβάλλοντος στο οποίο υπάρχουν καθηγητές ιχθυολογίας, γενετικής, ιχθυοκαλλιέργειας, κλπ. Το Τμήμα αυτό μπορεί να συμβάλει ως εμπειρογνώμων τόσο στην κατασκευή, όσο και στη λειτουργία του Ενυδρείου.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες αναπτύσσονται με βάση ένα ενιαίο ρυθμιστικό σχέδιο χρήσεων και αρχιτεκτονική μελέτη αστικής σύνθεσης, δένουν μεταξύ τους και δημιουργούν ένα αρχιτεκτονικό σύνολο υψηλής αισθητικής, το οποίο προβάλλει την πόλη και αποτελεί από μόνο του τουριστικό προορισμό. Φυσικά, η μελέτη θα προβλέπει ικανούς ελεύθερους χώρους (π.χ. μικρές πλατείες) και χώρους parking για τους επισκέπτες και τους εργαζόμενους στο νέο αυτό κέντρο της πόλης. Το νέο αυτό κέντρο μπορεί να απορροφήσει ένα μέρος των δραστηριοτήτων του υπάρχοντος κέντρου (καταστήματα fast food) και να αποσυμφορήσει την κίνηση του δρόμου.

Η δημιουργία αυτού του νέου κέντρου στο δυτικό θαλάσσιο μέτωπο της πόλης, μπορεί να συνδυαστεί με τη δημιουργία ενός νέου οδικού άξονα ήπιας κυκλοφορίας, ο οποίος θα εξυπηρετεί όλες αυτές τις δραστηριότητες, θα διασχίζει τους χώρους στους δύο προβλήτες με είσοδο από το Εκθεσιακό Κέντρο (Αθηνών) έως τον κόμβο (Λαμπράκη-Παπαδιαμάντη) και μπορεί να αποτελέσει μια εναλλακτική είσοδο της πόλης, η οποία παρακάμπτει τη Λαμπράκη.

Το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση υλοποίησης της πρότασης είναι η διενέργεια ενός διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού ιδεών, ο οποίος θα προσδιορίσει βασικά μεγέθη αισθητικής, τεχνικής και λειτουργικής φύσεως, με βάση τα οποία ο Δήμος θα συντόνιζε τις προσπάθειες προσέλκυσης επιχειρηματικών κεφαλαίων υψηλών προδιαγραφών.

Η πρόταση αυτή δεν θίγει καθόλου το ιδιοκτησιακό καθεστώς του λιμένα, ο οποίος ως γνωστό ανήκει στον ΟΛΒ Α.Ε. Προϋποθέτει, όμως, ότι ο ΟΛΒ θα συμφωνήσει με το σχέδιο αυτό, ή με κάποιο πιο συγκεκριμένο, το οποίο θα προκύψει από τους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς και τις διαβουλεύσεις με τον επιχειρηματικό κόσμο. Η σύμφωνη γνώμη του ΟΛΒ σε ένα τέτοιο σχέδιο αξιοποίησης του λιμένα θα πρέπει να θεωρείται πιθανή, καθώς οι προτάσεις του Στρατηγικού Σχεδίου του ΟΛΒ κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση. Σε κάθε περίπτωση, όταν ο ΟΛΒ Α.Ε. εισαχθεί στο Χρηματιστήριο, η πόλη (π.χ. ένα τοπικό fund ή ένα consortium τοπικών επιχειρηματιών συντονισμένων από τον Δήμο και το Επιμελητήριο) θα πρέπει να επιδιώξει να αποκτήσει το πλειοψηφικό πακέτο των μετοχών, έτσι ώστε να μπορέσει να υλοποιήσει τις επιλογές της.

Παρά το γεγονός ότι η πρόταση αυτή είναι ιδιαίτερα ριζοσπαστική και αποτελεί τομή στη φυσιογνωμία της πόλης, βρίσκει σημαντική υποστήριξη μεταξύ των κατοίκων. Σε σχετική έρευνα του Πανεπιστημίου με ένα δείγμα 370 κατοίκων του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου, το 55% του δείγματος (αλλά επίσης το 62% των νέων ηλικίας 15-34 και το 70% των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) υποστηρίζει ότι το εμπορικό λιμάνι του Βόλου θα πρέπει να μετακινηθεί στον Αλμυρό και ο χώρος του να δοθεί σε νέες δραστηριότητες.

Συνολικά, η πρόταση αυτή αφορά ένα μεγάλο έργο το οποίο επιχειρεί να αναζωογονήσει και να αναδιαμορφώσει τις χρήσεις και την εικόνα του δυτικού θαλάσσιου μετώπου της πόλης, με σκοπό την ανάδειξη μιας νέας αισθητικής και μιας νέας ταυτότητας, η οποία θα προσελκύσει δραστηριότητες και θα συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της πόλης.

5. Μεταφορά του Σταθμού του ΟΣΕ σε νέα θέση και κατάργηση των σιδηροδρομικών γραμμών εντός του αστικού ιστού.

Οι σιδηροδρομική γραμμή που διατρέχει τον Βόλο και καταλήγει στον σιδηροδρομικό σταθμό του ΟΣΕ διαιρεί τον αστικό ιστό, δημιουργεί σημαντικά λειτουργικά προβλήματα και αποστερεί την πόλη από μια σειρά δυνατότητες αστικής ανάπτυξης και ανάπλασης.

Ο Σταθμός του ΟΣΕ εξυπηρετεί τις σιδηροδρομικές συνδέσεις της πόλης σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και κατασκευάστηκε κατά την εποχή ανασύστασης της πόλης 1888, στη σημερινή του θέση, η οποία τότε βρισκόταν στα δυτικά όρια της πόλης. Αργότερα το 1947, ιδρύθηκε ο προσφυγικός δήμος Ν. Ιωνίας βόρεια από τον Κραυσίδωνα και ανατολικά από τις σιδηροδρομικές γραμμές και γενικώς η πόλη επεκτάθηκε προς όλες τις κατευθύνσεις, περικλείοντας τον σταθμό και τις γραμμές και διαμορφώνοντας μια κατάσταση, η οποία σήμερα δεν είναι ικανοποιητική για τους παρακάτω λόγους.

1. Η χάραξη που ακολουθούν οι σιδηροδρομικές γραμμές διαιρεί την πόλη στα δύο, δημιουργώντας σοβαρά λειτουργικά προβλήματα και αυξημένο κίνδυνο ατυχημάτων στις ισόπεδες διαβάσεις, οι οποίες βρίσκονται σε πολυσύχναστα σημεία. Επίσης δημιουργούν περιβαλλοντικά προβλήματα (ηχορύπανση, οπτική ρύπανση) και υποβάθμιση των οικιστικών περιοχών που διασχίζουν. Γενικότερα, οι γραμμές δυσχεραίνουν την επικοινωνία, τη μετακίνηση και την ομαλή ροή ανθρώπων και προϊόντων στην πόλη και έρχονται σε σύγκρουση με την ήπια οικιστική και περιβαλλοντική ανάπτυξη της πόλης.
2. Ο χώρος του σιδηροδρομικού σταθμού, περικλείει μια έκταση 75 στρεμμάτων στο κέντρο της πόλης, διαιρεί το κέντρο της υψώνοντας τείχη, αποκόπτει λειτουργίες, το οδικό δίκτυο και εμποδίζει την ενοποίηση, σύνδεση και ανάπτυξη της συνοικίας των Παλαιών
3. Ο σιδηροδρομικός σταθμός στη θέση που βρίσκεται δεν έχει δυνατότητα να προσφέρει ικανοποιητικές υπηρεσίες και συνδέσεις με την πόλη. Για παράδειγμα οι θέσεις parking που διαθέτει επαρκούν μόνο για το προσωπικό του ΟΣΕ και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους επιβάτες. Επίσης δεν υπάρχει καλή σύνδεση με τις γραμμές του Αστικού ΚΤΕΛ, γεγονός που αναγκάζει τους επιβάτες που θέλουν να χρησιμοποιήσουν διαδοχικά δημόσια μέσα μεταφοράς να περπατούν μια σημαντική απόσταση με τις αποσκευές τους.

4. Επιπλέον, η έκταση του σταθμού φιλοξενεί χρήσεις με πολύ χαμηλή προστιθέμενη αξία τόσο για τον ΟΣΕ, όσο και για την πόλη, ενώ θα μπορούσε να αποκτήσει άλλες πιο αποδοτικές χρήσεις, οι οποίες να αναδεικνύουν τα αρχιτεκτονικά στοιχεία των κτιρίων και να συμβάλλουν στην αναπτυξιακή στρατηγική της πόλης.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών κατατίθεται μια πρόταση με δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος αφορά στην κατάργηση του τμήματος των σιδηροδρομικών γραμμών που διχοτομεί τη Ν. Ιωνία και το δεύτερο σκέλος αφορά στην μεταφορά του Σταθμού του ΟΣΕ σε νέα θέση.

(Α) Κατάργηση του τμήματος των σιδηροδρομικών γραμμών που διασχίζει τη Νέα Ιωνία.

Είναι σαφές ότι η χάραξη που ακολουθούν οι σιδηροδρομικές γραμμές διαιρεί την σημερινή πόλη στα δύο, δημιουργώντας σοβαρά λειτουργικά προβλήματα και αυξημένο κίνδυνο ατυχημάτων στις ισόπεδες διαβάσεις, οι οποίες βρίσκονται σε πολυσύχναστα σημεία του οδικού δικτύου. Έχουν καταγραφεί αρκετά ατυχήματα λόγω είτε απροσεξίας οδηγών που διασχίζουν τις γραμμές, είτε μη λειτουργίας των προστατευτικών μπαρών, λόγω διακοπής ρεύματος.

Επιπλέον οι σιδηροδρομικές γραμμές, δημιουργούν περιβαλλοντικά προβλήματα (ηχορύπανση, οπτική ρύπανση) και υποβάθμιση των οικιστικών περιοχών που διασχίζουν. Γενικότερα, δυσχεραίνουν την επικοινωνία, τη μετακίνηση και την ομαλή ροή ανθρώπων και προϊόντων μέσα στην πόλη και έρχονται σε σύγκρουση με την ήπια οικιστική και περιβαλλοντική ανάπτυξη της πόλης. Για το λόγο αυτό, πολλές πόλεις επιλέγουν ως λύση την υπογείωση των σιδηροδρομικών γραμμών, όταν αυτές διασχίζουν περιοχές κατοικίας.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και την πρόληψη των ατυχημάτων στο οδικό δίκτυο της πόλης του Βόλου, η Κυκλοφοριακή Μελέτη Βόλου (ΥΠΕΧΩΔΕ 1999) προβλέπει την κατασκευή 3 ανισόπεδων κόμβων, σε αντίστοιχους κόμβους με το οδικό δίκτυο (οδοί Ζάχου, Μπότσαρη, Μελισσατικών). Οι κόμβοι αυτοί δεν έχουν κατασκευαστεί και είναι εξαιρετικά δύσκολο να κατασκευαστούν για τεχνικο-οικονομικούς λόγους αλλά και λόγω παρόδιας δόμησης. Για τους παραπάνω λόγους προτείνουμε την κατάργηση του τμήματος S των σιδηροδρομικών γραμμών, που διασχίζουν τη συνοικία Αγ. Σπυρίδωνα της Ν. Ιωνίας.

Η σιδηροδρομική σύνδεση Βόλου – Λάρισας μπορεί να επιτευχθεί ταχύτερα μέσω του Σιδηροδρομικού Σταθμού (Σ.Σ.) Διαλογής και της υπάρχουσας χάραξης μικτής γραμμής, προς την Α' ΒΙ.ΠΕ. με χάραξη νότια της Ε.Ο. Μετά την Α' ΒΙ.ΠΕ., απαιτείται αναβάθμιση της μετρικής γραμμής και μικρή σήραγγα σε νέα χάραξη έως τον κόμβο του Σ.Σ. Λατομείου. Η πρόταση αυτή αναφέρεται και στην μελέτη του ΟΣΕ, «Σιδηροδρομική Γραμμή Λάρισας-Βόλου, Παράκαμψη Ν.Ιωνίας, Μελέτη Εφικτότητας Μάρτιος 1996».

(B) Μεταφορά του σιδηροδρομικού σταθμού σε νέα θέση, στην ευρύτερη περιοχή όπου βρίσκεται σήμερα ο Σ.Σ. Διαλογής του ΟΣΕ και μετατροπή του υπάρχοντος σε μουσείο σιδηροδρόμου.

Η πρόταση αφορά στην μεταφορά του Σταθμού του ΟΣΕ στην ευρύτερη περιοχή όπου βρίσκεται ο Σ.Σ. Διαλογής, δηλαδή σε μικρή απόσταση από τη σημερινή του θέση και σχεδόν πάνω στην οδό Λαρίσης. Η πρόταση κατατίθεται σε συνδυασμό με το σχέδιο ανάπτυξης ενός δικτύου σταθερής τροχιάς (ελαφρύ τραμ), με σκοπό την αναβάθμιση της εικόνας της πόλης του Βόλου και την επίλυση των κυκλοφοριακών της προβλημάτων, σύμφωνα και με την εμπειρία από άλλες ευρωπαϊκές πόλεις.

Το δίκτυο ελαφρύ τραμ θα έχει αφετηρία τον νέο σταθμό του ΟΣΕ, (στην περιοχή του Σ.Σ. Διαλογής) και θα αξιοποιεί την υπάρχουσα σιδηροδρομική υποδομή της πόλης. Ο νέος Σταθμός θα διαθέτει εύκολη οδική πρόσβαση από τον Περιφερειακό και την οδό Λαρίσης και θα παρέχει δυνατότητα στάθμευσης και συνδυασμένων μεταφορών. Η πρόταση προϋποθέτει ότι ο νέος Σταθμός θα συνδεθεί ικανοποιητικά με το δίκτυο δημοσίων συγκοινωνιών του Αστικού και Υπεραστικού ΚΤΕΛ. Το τελευταίο θα μπορούσε να εξετάσει μακροχρόνια τη μετεγκατάσταση του στην ίδια περιοχή, η οποία βρίσκεται κοντά στον κόμβο του περιφερειακού με την Ε.Ο. Βόλου - Λάρισας.

Επίσης από τη νέα προτεινόμενη θέση, υπάρχει διακλάδωση σιδηροδρομικής γραμμής, παράλληλα με τον Ξηριά, για την εξυπηρέτηση του λιμένα (προβλήτας 4), απαιτείται όμως μελέτη ανισόπεδου κόμβου με την οδό Αθηνών και την μελλοντική επέκταση του Περιφερειακού.

Η νέα θέση του σιδηροδρομικού σταθμού θα παρουσιάζει τα εξής πλεονεκτήματα:

- Εύκολη πρόσβαση από Λαρίσης, Περιφερειακό και άμεση σύνδεση τραμ με το κέντρο της πόλης.
- Δυνατότητα στάθμευσης χρηστών, αναβάθμιση των υπηρεσιών του ΟΣΕ και συνεπώς επέκταση της χρήσης του τρένου από τους κατοίκους.
- Αποφυγή του κόστους κατασκευής ανισόπεδων κόμβων επί των οδών (Ζάχου, Μπότσαρη, Μελισσατικών), οι οποίες έχουν κριθεί απαραίτητες για λόγους ασφαλείας.
- Αναβάθμιση των οικιστικών περιοχών τις οποίες διασχίζουν οι γραμμές.
- Άρση της διαίρεσης της πόλης και αναβάθμιση του κέντρου της.

Το σημερινό κεντρικό κτίριο του ΟΣΕ θα μπορούσε να μετατραπεί σε Μουσείο Σιδηροδρόμου, δεδομένου ότι η περιοχή διαθέτει μια μοναδική σιδηροδρομική κληρονομιά η οποία αποτελείται από το παλιό τραμ, το Τρενάκι του Πηλίου και την ιστορική γραμμή Παλαιοφάρσαλος - Βόλος. Τα υπόλοιπα κτίρια του σημερινού Σταθμού μπορούν να αποκτήσουν χρήσεις αναψυχής και πολιτισμού που να εντάσσονται στις λειτουργίες της ευρύτερης περιοχής.

Σύμφωνα με αυτή την πρόταση καταργούνται τα τείχη του ΟΣΕ στο κέντρο και οι φράχτες των σημερινών γραμμών και ενοποιούνται και αναβαθμίζονται οι δύο πλευρές της πόλης. Οι ελεύθεροι χώροι του σημερινού Σταθμού θα μετατραπούν σε πλατείες και πράσινο και θα ενωθούν με τα Παλαιά, την Πλατεία Ρήγα Φεραίου και την παραλία, δημιουργώντας ένα ενιαίο σύνολο. Στο τμήμα της γραμμής που καταργείται στη Νέα Ιωνία δημιουργείται ένα γραμμικό πάρκο.

Η πρόταση αυτή έχει ως πολλαπλούς στόχους. Αναβαθμίζει το κέντρο της πόλης, αναβαθμίζει τις υπηρεσίες του ΟΣΕ, προάγει τις συνδυασμένες μεταφορές και αίρει τη διαίρεση της Ν. Ιωνίας, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση των συνοικιών της. Σε έρευνα του Πανεπιστημίου (δες κεφάλαιο 3) το 73% των ερωτηθέντων υποστήριξε αυτή την πρόταση, το κόστος της οποίας μπορεί να ενταχθεί για χρηματοδότηση στο Δ' Κ.Π.Σ.

6. Μεταφορά του Στρατοπέδου Νέας Ιωνίας στην ευρύτερη περίμετρο του ΠΣΒ και ανάπτυξη νέου διοικητικού και εμπορικού κέντρου με βάση το πολυκεντρικό μοντέλο μιας ενιαίας πόλης.

Το στρατόπεδο Γεωργούλα καταλαμβάνει μια σημαντική έκταση 264 στρεμμάτων στο κέντρο της Νέα Ιωνίας δημιουργώντας από τη μια πλευρά σοβαρά λειτουργικά προβλήματα και ασυνέχειες, αλλά προφυλάσσοντας από την άλλη μια σημαντική έκταση από το πρότυπο οικιστικής ανάπτυξης που επικράτησε τα τελευταία 30 χρόνια. Ακολουθώντας την πρακτική πολλών άλλων πόλεων, προτείνεται το στρατόπεδο να μεταφερθεί σε δημόσια ή δημοτική έκταση στην περίμετρο της πόλης, καθώς οι λειτουργικές του ανάγκες δεν απαιτούν αστικό περιβάλλον. Ο χώρος ο οποίος θα απελευθερωθεί προτείνεται να αποδοθεί στην πόλη για την δημιουργία ενός νέου διοικητικού και εμπορικού κέντρου με τη μεταφορά της Νομαρχίας, τη δημιουργία των υπηρεσιών του νέου μητροπολιτικού Δήμου, των Δικαστηρίων, άλλων δημόσιων υπηρεσιών και παράπλευρων εμπορικών δραστηριοτήτων, χώρων τραπεζών, γραφείων και ασφαλώς ελεύθερους χώρους, πλατείες, πράσινο και parking. Επίσης, στο βαθμό που υπάρχει επάρκεια χώρου, θα μπορούσε να εγκατασταθεί ένα εκθεσιακό κέντρο το οποίο θα αξιοποιεί το parking των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων.

Ο σχεδιασμός του χώρου γίνεται με διεθνή αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, έτσι ώστε να προβλέπει όλες τις σύγχρονες λειτουργίες ενός διοικητικού κέντρου. Τα κτίρια τα οποία κατασκευάζονται έχουν υψηλή αισθητική, εμβληματικό χαρακτήρα, αποτελούν ένα πλέγμα και ταυτόχρονα σημείο αναφοράς της πόλης και πόλο τουριστικού ενδιαφέροντος και σημαντικής επισκεψιμότητας.

Η πρόταση αυτή έρχεται να λύσει ταυτόχρονα πολλά προβλήματα. Πρώτον, παρεμβαίνει με δυναμικό τρόπο στη Νέα Ιωνία και δημιουργεί δραστηριότητες και χρήσεις οι οποίες αναβαθμίζουν την περιοχή και έχουν σημαντικές πολλαπλασιαστικές επιδράσεις σε μια σημαντική ζώνη γύρω από το χώρο παρέμβασης.

Δεύτερον, αποκεντρώνει σημαντικές διοικητικές λειτουργίες με μεγάλη επισκεψιμότητα πολιτών (συχνά από άλλες πόλεις της Μαγνησίας), οι οποίες ασφυκτιούν στο κέντρο της πόλης και δημιουργούν σημαντικά προβλήματα κορεσμού και κυκλοφοριακής συμφόρησης. Με αυτό τον τρόπο ανακουφίζεται το κέντρο της πόλης από χρήσεις που μπορούν να μεταφερθούν αλλού.

Τρίτον, η πρόταση λειτουργεί στο συμβολικό επίπεδο καθώς αναδεικνύει τον ενιαίο και συμπληρωματικό χαρακτήρα της πόλης.

Τέταρτο, παρέχει τη δυνατότητα οργανωμένης συνύπαρξης, συνέργειας και λειτουργίας ενός μεγάλου εύρους σύγχρονων υπηρεσιών του νέου μητροπολιτικού Δήμου και της Νομαρχίας, συμβάλλοντας στην δημιουργία ενός 'στρατηγείου αναπτυξιακού σχεδιασμού' και διαμορφώνοντας την εικόνα ενός πόλου ανάπτυξης στην Κεντρική Ελλάδα.

Πέμπτο, η πρόταση συμβάλει στην ανάδειξη της τουριστικής ταυτότητας της πόλης, στο βαθμό που η αρχιτεκτονική του χώρου παράγει ένα ενδιαφέρον αποτέλεσμα.

7. Αντιμετώπιση των λειτουργικών προβλημάτων της πόλης με τη δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης και ενίσχυση της αστυνόμευσης.

Η αλματώδης αύξηση κυκλοφορίας του Ι.Χ. τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργήσει μεγάλα κυκλοφοριακά προβλήματα, σε όλες σχεδόν τις ελληνικές πόλεις, καθώς το υπάρχον αστικό οδικό δίκτυο δεν επαρκεί για την κίνηση και κυρίως για την στάθμευση των Ι.Χ., ιδιαίτερα στα κέντρα των πόλεων. Υπολογίζεται ότι ένα στα πέντε αυτοκίνητα, τα οποία κινούνται στους κεντρικούς δρόμους της πόλης, επιβαρύνουν την κυκλοφορία όχι επειδή πηγαίνουν κάπου, αλλά επειδή δεν βρίσκουν θέση στάθμευσης. Επίσης σε πολλούς κεντρικούς άξονες, υπάρχουν μονίμως παράνομα σταθμευμένα αυτοκίνητα, τα οποία εμποδίζουν την ομαλή ροή της κυκλοφορίας, περιορίζοντας την κυκλοφοριακή ικανότητα των οδών.

Στην πόλη του Βόλου παρατηρούνται συχνά μποτιλιαρίσματα και καθυστερήσεις ιδιαίτερα στους κεντρικούς άξονες, κατά τις ώρες αιχμής. Η επίλυση των κυκλοφοριακών προβλημάτων, απαιτεί συνδυασμένη λήψη μιας δέσμης μέτρων όπως: (α) εκτροπή της διαμπερούς κυκλοφορίας, η οποία επιτυγχάνεται με την ολοκλήρωση του περιφερειακών δακτυλίων, όπως προαναφέρθηκε στις βασικές υποδομές, (β) αποκέντρωση δημόσιων υπηρεσιών, οι οποίες διαθέτουν πολύ προσωπικό και εξυπηρετούν μεγάλο αριθμό πολιτών, σε τοποθεσίες εκτός κεντρικής περιοχής, (γ) κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, όπως μονοδρομήσεις οδικών τμημάτων, συντονισμός της φωτεινής σηματοδότησης, κατάργησης στάθμευσης σε όλες τις κεντρικές αρτηρίες, (Καρτάλη, Ιωλκού, 2ας Νοεμβρίου, Λαμπράκη, Ιάσονος, Δημητριάδος, Πολυμέρη κ.α.), (δ) αναβάθμιση υπηρεσιών των δημοσίων συγκοινωνιών, (ε) εξασφάλιση δυνατότητας ήπιων μορφών ασφαλούς μετακίνησης για πεζούς και ποδήλατα στ) αλλαγή νοοτροπίας των χρηστών Ι.Χ. και οπωσδήποτε αστυνόμευση της παράνομης στάθμευσης.

Πρωταρχικής σημασίας είναι η αναβάθμιση των υπηρεσιών των δημοσίων συγκοινωνιών, ώστε να προσφέρεται εναλλακτική λύση, άνετη, γρήγορη και οικονομική για τις μετακινήσεις των πολιτών. Ιδεατά, οι Δημόσιες Συγκοινωνίες θα έπρεπε να priμοδοτηθούν με αποκλειστικές λωρίδες κυκλοφορίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις αυτό είναι εφικτό, ιδίως σε συνδυασμό με τις γραμμές του προτεινόμενου τραμ (δες παρέμβαση Νο. 9 παρακάτω). Σε όσες περιπτώσεις αυτό δεν είναι εφικτό, η απομάκρυνση των σταθμευμένων (νόμιμα ή παράνομα) αυτοκινήτων θα βελτιώσει τη δυνατότητά τους να παρέχουν γρήγορες και αξιόπιστες μετακινήσεις.

Οι μετακινήσεις με Ι.Χ. περιλαμβάνουν το οικονομικό κόστος για κίνηση και στάθμευση, το κόστος του χρόνου που δαπανάται σε καθυστερήσεις, μπουλιαρίσματα, το κοινωνικό κόστος λόγω των ατυχημάτων, καθώς και περιβαλλοντικό κόστος (καυσαέρια, θόρυβος). Άρα το συνολικό κόστος γίνεται σιγά-σιγά δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η μετακίνηση με Ι.Χ. Για τους λόγους αυτούς θα πρέπει άμεσα να οργανωθούν άμεσα οι εναλλακτικές λύσεις για τις μετακινήσεις, που είναι οι Δημόσιες Συγκοινωνίες, το ποδήλατο και το βάδισμα στην πόλη.

Σε κάθε περίπτωση, η κίνηση των Ι.Χ. θα εξακολουθεί να είναι σημαντική και για αυτό το λόγο κρίνεται απαραίτητη η εξασφάλιση επαρκών χώρων στάθμευσης στο ευρύτερο κέντρο της πόλης. Ο αριθμός των θέσεων στάθμευσης σε ιδιωτικά και δημόσια parking υπολογίζονται σε 1.500. Επιπλέον, βρίσκονται σε φάση προγραμματισμού ή κατασκευής πολυώροφοι χώροι parking σε διάφορα σημεία της πόλης όπως: Τετράγωνο (Φιλελλήνων και Δημητριάδος) (170 θέσεις), Ογλ και Κονταράτου (140 θέσεις), στο κεντρικό προβλήτα στο λιμάνι (450 θέσεις), στα ΚΤΕΛ (200 θέσεις). Με την ολοκλήρωση αυτών των έργων, υπολογίζεται ότι η πόλη θα διαθέτει περίπου 2.500 οργανωμένες θέσεις στάθμευσης.

Οι θέσεις αυτές συμβάλλουν εν μέρει στην αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος αλλά δεν επαρκούν για τον δραστικό περιορισμό του. Για τον σκοπό αυτό προτείνεται αύξηση των ιδιωτικών ή δημόσιων οργανωμένων θέσεων στάθμευσης με δημιουργία επιπλέον οργανωμένων θέσεων parking (α) στην Πλατεία Πανεπιστημίου (σε δύο υπόγειους ορόφους κάτω από την Πλατεία και το κτίριο του Πανεπιστημίου), (β) στην Πλατεία Σπίρερ (κάτω από την πλατεία που θα δημιουργηθεί με την απομάκρυνση του κτιρίου των Υγειονομικών υπηρεσιών), (γ) στη Νομαρχία (κάτω από την πλατεία που θα δημιουργηθεί με την αλλαγή χρήσης του κυρίως κτιρίου και των απομάκρυνση των παράπλευρων κτισμάτων και (δ) στην Πλατεία Ελευθερίας (υπόγειο parking κάτω από την Πλατεία, την Ιωλκού και τον προαύλιο χώρο των δικαστηρίων). Επιπλέον, οργανωμένα parking θα χρειαστούν στο νέο σιδηροδρομικό σταθμό, στην νέα πτέρυγα του νοσοκομείου και στο νέο διοικητικό κέντρο στη Ν. Ιωνία. Τα parking αυτά μπορούν να κατασκευαστούν από ιδιωτικά κεφάλαια, στα πλαίσια των ΣΔΙΤ ή με τη μέθοδο της παραχώρησης.

Συμπληρωματικά με τα οργανωμένα parking στο κέντρο θα πρέπει να λειτουργήσει ένα αυστηρό σύστημα αστυνόμευσης. Τόσο η νοοτροπία μας, όσο και η (δικαιολογημένα ίσως) χαλαρή μέχρι τώρα στάση της τροχαίας απέναντι στις παραβάσεις θα πρέπει να αλλάξουν. Διαφορετικά, η πόλη θα διαθέτει χιλιάδες άδειες θέσεις parking και το ίδιο μποτιλιάρισμα τους δρόμους, αν οι οδηγοί δεν πειστούν ότι η μόνη δυνατότητα στάθμευσης είναι η νόμιμη στα οργανωμένα parking.

Το κυκλοφοριακό είναι ένα σύνθετο πρόβλημα το οποίο απαιτεί συνδυασμό παρεμβάσεων αλλά και αποφασιστικότητα, συνέπεια και συνέχεια στη λήψη μέτρων. Η εμπειρία από την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων δείχνει ότι στο βαθμό που η αστυνόμευση είναι επαρκής, συνεπής και συνεχής, οι πολίτες προσαρμόζονται και την αποδέχονται γιατί αντιλαμβάνονται τα οφέλη της γρήγορης μετακίνησης σε ελεύθερους δρόμους. Επίσης, η εμπειρία από τη μετατροπή της οδού Σπυρίδη από δρόμο κυκλοφορίας με δύο λωρίδες στάθμευσης, σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας (σταδιακή κατάργηση στάθμευσης με τελική παράδοση του δρόμου στους πεζούς και το ποδήλατο, επιτρέποντας την απλή διέλευση των οχημάτων) δείχνει ότι οι πολίτες προσαρμόζονται στις πολιτικές, οι οποίες έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα, εξυπηρετούν το γενικό συμφέρον και γίνονται με αποφασιστικότητα.

Η αντιμετώπιση κυκλοφοριακών προβλημάτων θα έχει ευεργετικές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας της πόλης, η οποία θα γίνει πιο βιώσιμη για τους κατοίκους της, πιο αποτελεσματική για τις παραγωγικές της δραστηριότητες και πιο ελκυστική για τους επισκέπτες της.

8. Διαπλάτυνση πεζοδρομίων στο ευρύτερο κέντρο, το οποίο μετατρέπεται σε Ζώνη Ήπιων Μορφών Μετακίνησης.

Ο Βόλος είναι μια προνομιακή πόλη, για την προώθηση των ήπιων μορφών μετακίνησης δηλαδή πεζών και ποδηλάτων για μια σειρά από λόγους που σχετίζονται κυρίως με το φυσικό περιβάλλον, το ήπιο κλίμα, το θαλάσσιο μέτωπο, τις ήπιες κλίσεις των δρόμων ειδικά στην κεντρική περιοχή.

Όταν όμως οι πολίτες επιχειρούν να περπατήσουν στους δρόμους της πόλης διαπιστώνουν ότι οι δρόμοι δεν είναι ιδιαίτερα φιλικοί προς τους πεζούς. Βέβαια, τόσο στο παρελθόν, όσο και πρόσφατα έχουν γίνει μια σειρά από επιτυχείς διαπλατύνσεις στους κεντρικούς άξονες και πεζοδρομήσεις στο κέντρο, οι οποίες πραγματικά διευκόλυναν σημαντικά την κίνηση των πεζών.

Αν όμως κανείς εξαιρέσει αυτές τις παρεμβάσεις, οι περισσότεροι δρόμοι της πόλης, δεν διαθέτουν το απαραίτητο πλάτος και ικανοποιητικά σε προδιαγραφές πεζοδρόμια. Σε πολλές περιπτώσεις τα πεζοδρόμια είναι πολύ στενά και επιπλέον καταλαμβάνονται από δένδρα, εμπορεύματα καταστημάτων, πινακίδες, στύλους, μοτοποδήλατα, παράνομη στάθμευση και άλλα εμπόδια τα οποία μειώνουν, το μικρό έτσι κι αλλιώς πλάτος τους και καθιστούν τη χρήση των πεζοδρομίων από τους πεζούς αδύνατη. Συχνά τα πεζοδρόμια είναι απροσπέλαστα, είτε επειδή τα αυτοκίνητα έχουν κλείσει εντελώς τις διαβάσεις προς αυτά, είτε επειδή έχουν σταθμεύσει πλήρως ή εν μέρει πάνω σε αυτά. Άλλες φορές πάλι είναι στενά και κατεστραμμένα, με μεγάλες ανωμαλίες στην επιφάνεια τους ή φτιαγμένα με λεία επιφάνεια ή οποία γλιστρά στην βροχή.

Έτσι, οι πεζοί είναι υποχρεωμένοι να βαδίζουν συχνά στο δρόμο ή να κατεβαίνουν πολλές φορές από ένα πεζοδρόμιο, προκειμένου να αποφύγουν τα εμπόδια, τα οποία υπάρχουν εκεί. Προφανώς βέβαια και δεν υπάρχει καμία μέριμνα, για διευκολύνσεις ατόμων με ιδιαίτερες ανάγκες, όπως τα Εμποδιζόμενα Άτομα (παιδιά, ηλικιωμένοι, μητέρες με καροτσάκια, άτομα με αμαξίδια, τυφλούς κ.λ.π.). Η κατάσταση που επικρατεί, μετατρέπει το περπάτημα από μια καθημερινή ευχάριστη και υγιεινή δραστηριότητα, σε μια επίπονη δραστηριότητα, η οποία συχνά εγκυμονεί κινδύνους και ανασφάλεια.

Όταν όμως η πόλη δεν είναι φιλική προς τους πεζούς, είναι φανερό ότι δεν έχει τα χαρακτηριστικά της βιώσιμης πόλης. Όταν οι πεζοί, είτε είναι κάτοικοι είτε επισκέπτες, δεν μπορούν να κινηθούν εύκολα και άνετα στους δρόμους, τότε ενισχύεται στην πράξη η χρήση του αυτοκινήτου, ακόμη και για μικρές αποστάσεις και ενισχύεται ο φαύλος κύκλος του κυκλοφοριακού προβλήματος.

Ενισχύοντας αποφασιστικά τη θέση των πεζών έναντι του αυτοκινήτου και δίνοντας ζωτικό χώρο στις πλέον απλές μορφές κίνησης, η πόλη θεωρείται φιλική προς τους κατοίκους της, διαμορφώνει μια ταυτότητα, η οποία είναι συμβατή τόσο με τους στρατηγικούς της στόχους, όσο και με τους βασικούς άξονες ανάπτυξης της.

Για παράδειγμα στις 22/09/2000 ο Βόλος στα πλαίσια ευρωπαϊκού προγράμματος « CAR FREE DAY » λειτούργησε σαν μια πόλη “φιλική” προς τους κατοίκους της, καθώς απέκλεισε την μηχανοκίνητη κυκλοφορία στο ευρύτερο κέντρο της πόλης (Φιλελλήνων – Αναλήψεως - Μακρινίτισης – Ξενοφώντος - Παπαδιαμάντη - Αργοναυτών, παραλία)

Σε έρευνα που πραγματοποίησε το Π. Θ. την «Ημέρα χωρίς αυτοκίνηση» 22/9/2000 στο κέντρο του Βόλου,, καταγράφηκε σημαντική μετακίνηση των χρηστών Ι.Χ. προς τα «ήπια μέσα μετακίνησης», (Δημόσιες Συγκοινωνίες, πεζοί, ποδήλατο) ενώ η αποτελεσματικότητα του μέτρου εκτιμήθηκε σε 66,8% . Η διερεύνηση της πρόθεσης των πολιτών να αφήσουν το ΙΧ και να κινηθούν με άλλο τρόπο μέσα στο κέντρο, έδειξε διάθεση συνεργασίας κατά 84%

Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι ενδεικτικά της αποδοχής των μέτρων εκ μέρους των πολιτών και της διάθεσης συνεργασίας που επέδειξαν και παρέχει ένα σαφές μήνυμα προς τις αρχές της πόλης. Η εξασφάλιση της δυνατότητας ασφαλούς και άνετου τρόπου μετακίνησης πεζών και ποδηλάτων, μπορεί να αντικαταστήσει μεγάλο μέρος την καθημερινών μετακινήσεων, με την προϋπόθεση, ότι θα υπάρξει αναβάθμιση των υπηρεσιών των Δημοσίων Συγκοινωνιών και οργάνωση επαρκών χώρων στάθμευσης των ΙΧ, στην περιοχή του ευρύτερου κέντρου.

Στο βαθμό που η πόλη θέλει να είναι βιώσιμη, θα πρέπει να σέβεται τους πεζούς και να κάνει μια πραγματική τομή στο θέμα των πεζοδρομίων, ώστε οι κάτοικοι να αισθάνονται ασφάλεια και άνεση στις μετακινήσεις τους. Το ελάχιστο πλάτος όδευσης πεζών (ελεύθερης από κάθε εμπόδιο, φύτευση, κάδους, κολώνες, φωτιστικά κ.λ.π.) σύμφωνα με τις προδιαγραφές είναι 1,5 μ. και θα πρέπει να εξασφαλιστεί σταδιακά σε όλους τους δρόμους αρχικά του κέντρου και αργότερα των υπόλοιπων συνοικιών, καταργώντας λωρίδες στάθμευσης όπου είναι απαραίτητο. Τα πεζοδρόμια που θα δημιουργηθούν θα πρέπει να προστατευτεί έναντι της παράνομης στάθμευσης ή κατάληψης με κάγκελα ή κολωνάκια.

Μέχρι σήμερα αρκετές μελέτες εκπονήθηκαν για ποδηλατόδρομους είτε ανεξάρτητους, είτε σε δίκτυο, καμία όμως δεν στάθηκε δυνατόν να υλοποιηθεί, καθώς δεν υπάρχει τρόπος να εξοικονομηθεί δημόσιος χώρος για κίνηση ποδηλάτου, αφού τα Ι.Χ. και οι ανάγκες κίνησης και στάθμευσης πολλαπλασιάζονται καθημερινά με ιλιγγιώδεις ρυθμούς.

Σήμερα στην πόλη του Βόλου, το ποδήλατο κυκλοφορεί με ασφάλεια, μόνο όπου έχουν διαμορφωθεί πεζόδρομοι, δηλαδή στην παραλιακή ζώνη και στο εμπορικό κέντρο του Βόλου. Στο υπόλοιπο οδικό δίκτυο, όπου κυκλοφορούν ποδήλατα, είναι αναμειγμένα με την κίνηση του ΙΧ, εκτεθειμένα στην απροσεξία των οδηγών, οπότε δεν μπορεί να υπάρξει πολιτική προώθησης του ποδηλάτου, ως εναλλακτικού μέσου μετακίνησης των πολιτών.

Η εμπειρία από την απόπειρα δημιουργίας λωρίδας ποδηλατοδρόμου, πάνω στο οδόστρωμα, που επιχειρήθηκε, απέτυχε παταγωδώς από την πρώτη μέρα, καθώς δεν υπήρξε δυνατότητα αστυνόμευσης των ποδηλατοδρόμων έναντι της παράνομης στάθμευσης. Ακόμη και πάνω στο διαμορφωμένο σε γραμμικό πάρκο, τμήμα της Ρήγα Φεραίου, όπου είχε προβλεφθεί και

κατασκευάστηκε ποδηλατόδρομος, ουδέποτε λειτούργησε, καθώς κατελήφθη πλήρως και εξαρχής από σταθμευμένα οχήματα.

Η μοναδική πραγματική λύση, για να μπορέσει να κυκλοφορήσει το ποδήλατο στους δρόμους, από μικρούς και μεγάλους και ιδιαίτερα στο κέντρο της πόλης, είναι να τους προσφερθεί ασφάλεια στο δρόμο και αναβαθμισμένο περιβάλλον, ώστε τελικά οι χρήστες να απολαμβάνουν την μετακίνηση.

Θα πρέπει λοιπόν να υπάρξει μια αλλαγή στη φιλοσοφία του πολεοδομικού και κυκλοφοριακού σχεδιασμού. Προϋπόθεση είναι η μετασκευή των δρόμων σε *“ήπιας κυκλοφορίας”*, μια πολιτική πολύ πιο αποφασιστική, που δεν είναι πλέον σημειακή παρέμβαση, αλλά αφορά μεγάλο μέρος της επιφάνειας του δημόσιου χώρου της πόλης. Η πολιτική δημιουργίας ζωνών, μέγιστης ταχύτητας 30 χλμ/ώρα στηρίζεται στην Οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία προβλέπει ότι πρέπει με κάθε τρόπο να προστατευθεί η ποιότητα ζωής στις περιοχές κατοικίας. Οι («Ζώνες 30») για να υλοποιηθούν απαιτούν επενδύσεις ανάπλασης που θα βελτιώνουν την αισθητική του αστικού περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Η πολιτική αυτή, αποτελεί συγχρόνως μια πολιτική προώθησης του ποδηλάτου, καθώς η κυκλοφορία του διευκολύνεται σε ένα τέτοιο αναβαθμισμένο περιβάλλον.

Όταν επικρατούν στον οδικό χώρο συνθήκες *“ήπιας κυκλοφορίας”*, με κατάλληλες διαμορφώσεις του κυκλοφοριακού χώρου, μπορούν να επιτευχθούν χαμηλές ταχύτητες κυκλοφορίας των οχημάτων, ώστε να μην αποτελούν κίνδυνο για τον πεζό ή τον ποδηλάτη. Επίσης διευκολύνεται η διαβίωση όλων των κατοίκων, ηλικιωμένων, παιδιών και παρέχονται ευκολίες στην κίνηση των Εμποδιζόμενων Ατόμων.

Η κατάλληλη σήμανση και η διαμόρφωση του δημόσιου χώρου με περισσότερο πράσινο, αλλά ακόμα και η αλλαγή του υλικού διάστρωσης των δρόμων (χρωματιστοί κυβόλιθοι αντί για άσφαλτο), προϊδεάζει τους χρήστες των Ι.Χ. ότι εισέρχονται σε οικιστική περιοχή *«ήπιας κυκλοφορίας»*, όπου σαφώς δεν έχουν προτεραιότητα έναντι άλλων κατηγοριών μετακινούμενων, δηλαδή των πεζών και ποδηλάτων. Η διέλευση των Ι.Χ. σε αυτές της περιοχές επιτρέπεται υποχρεωτικά με χαμηλή ταχύτητα έως 30 χλμ/ώρα. Επίσης επιτρέπεται περιορισμένη

στάθμευση ή παραμονή, μόνο σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους στάθμευσης. Η εξυπηρέτηση της τροφοδοσίας γίνεται αυστηρά σε ορισμένες ώρες εκτός αιχμής.

Όσον αφορά τις κεντρικές αρτηρίες, που διασχίζουν την περιοχή (Δημητριάδος, Ιάσονος, Αναλήψεως, Γ. Δήμου, Κ. Καρτάλη, Ε. Βενιζέλου), προτείνεται διαπλάτυνση πεζοδρομίων (2,5-3,0μ.) που επιτρέπει την κίνηση πεζού-ποδηλάτου. Όπου κυκλοφορεί δημόσια συγκοινωνία (λεωφορείο ή τραμ), θα πρέπει να εξασφαλισθούν «αποκλειστικές λωρίδες», εφόσον οι κυκλοφοριακές συνθήκες το επιτρέπουν. Η πρακτική αυτή, αφενός εξασφαλίζει δημόσιο χώρο, δηλαδή το πλάτος του δρόμου, έναντι της παράνομης στάθμευσης, αφετέρου δίνει προτεραιότητα στην κίνηση των δημοσίων μέσων μεταφοράς.

Οι ρυθμίσεις αυτές υπολογίζεται ότι θα εκτοπίσουν σημαντικό αριθμό αυτοκινήτων από το κέντρο της πόλης και θα δημιουργήσουν πρόβλημα στάθμευσης κυρίως στους μόνιμους κατοίκους του κέντρου, οι οποίοι στερούνται ιδιωτικής θέσης στάθμευσης. Για τους επισκέπτες της αγοράς του κέντρου δεν υπάρχει ιδιαίτερο πρόβλημα, καθώς μπορούν να χρησιμοποιούν τους οργανωμένους χώρους στάθμευσης που υπάρχουν, κατασκευάζονται ή προτείνεται να κατασκευαστούν. Επιπλέον, κάποιοι από αυτούς είναι βέβαιο ότι θα προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα και θα προτιμήσουν τα δημόσια μέσα μεταφοράς.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος στάθμευσης των μόνιμων κατοίκων δημιουργούνται με συμπράξεις ΣΔΙΤ ή με τη μέθοδο της παραχώρησης, πολυώροφα συνοικιακά parking σε όλες τις γειτονίες του κέντρου, με δέσμευση οικοπέδων τα οποία είναι κατάλληλα για αυτό το σκοπό. Ο Δήμος δεσμεύει τη χρήση του οικοπέδου και αποζημιώνει τον ιδιοκτήτη με οικόπεδο αντίστοιχης αξίας από αυτά τα οποία περιήλθαν στην ιδιοκτησία του Δήμου από τις επεκτάσεις του σχεδίου πόλης. Εναλλακτικά, ο επιχειρηματίας ο οποίος αναλαμβάνει την κατασκευή του, αναλαμβάνει επίσης και την αποζημίωση του ιδιοκτήτη (ο οποίος έχει δικαίωμα να συμμετέχει στη σύμπραξη ή να κατασκευάσει ο ίδιος το parking).

Οι κάτοικοι του κέντρου οι οποίοι δεν διαθέτουν δική τους θέση parking έχουν τη δυνατότητα να αγοράσουν, εφόσον το επιθυμούν, θέση parking σε επιδοτούμενη τιμή. Εναλλακτικά, είναι υποχρεωμένοι να ενοικιάζουν τη θέση τους, πάλι σε επιδοτούμενη τιμή. Η επιδότηση θα καταβάλλεται στους επιχειρηματίες που θα κατασκευάσουν και θα λειτουργούν τα parking από

το Δήμο και θα εισπράττεται ως Δημοτικό Τέλος σε ανταποδοτική βάση από τρεις διαφορετικές ομάδες φορολογουμένων. Πρώτον, το σύνολο των κατοίκων της πόλης θα καταβάλει ένα ελάχιστο ποσό για τα οφέλη τα οποία απολαμβάνει όταν μπορεί να περπατά άνετα και με ασφάλεια στο κέντρο της πόλης. Δεύτερον, οι ιδιοκτήτες ακινήτων του κέντρου θα καταβάλουν ένα ποσό με τη μορφή Δημοτικού Τέλους για τη θεαματική βελτίωση του περιβάλλοντος των ιδιοκτησιών τους και την αύξηση της αξίας των. Τρίτον, οι επιχειρηματίες του κέντρου θα καταβάλλουν επίσης ένα ποσό με τη μορφή Δημοτικού Τέλους για την βελτίωση της εικόνας της επιχειρηματικής ζώνης και την αύξηση της εμπορικής κίνησης. Ένα ολοκληρωμένο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης και διαχείρισης που θα δικτυώνει όλα τα συνοικιακά parking θα επιτρέπει την καλύτερη αξιοποίηση των θέσεων parking (π.χ. παραχώρηση σε επισκέπτες της αγοράς όταν οι μόνιμοι κάτοικοι βρίσκονται στη δουλειά, ή time-sharing μεταξύ κατοίκων με διαφορετικά ωράρια εργασίας), μειώνοντας το κόστος ενοικίασης και επιδότησης. Συγκεκριμένη μελέτη θα προσδιορίσει τον αριθμό των οικοπέδων τα οποία θα πρέπει να δεσμευτούν, τις θέσεις parking που απαιτούνται, το κόστος κατασκευής, τη δαπάνη ενοικίασης ή αγοράς, το ύψος της επιδότησης και το ύψος των Δημοτικών Τελών.

Η πρόταση αυτή επιχειρεί να αλλάξει δραστικά την εικόνα της πόλης και να την καταστήσει πιο φιλική και πιο βιώσιμη για τους κατοίκους της. Η εφαρμογή της απαιτεί μεγάλη αποφασιστικότητα και προσήλωση στο στόχο της βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Η εμπειρία δείχνει ότι παρά τις αντιδράσεις που υπήρχαν σε αντίστοιχες παρεμβάσεις στο παρελθόν (π.χ. πεζοδρομήσεις, διαμόρφωση της οδού Σπυρίδη σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας) τελικά οι πολίτες (πεζοί και οδηγοί) προσαρμόστηκαν γρήγορα στα νέα δεδομένα, αποδέχθηκαν τις παρεμβάσεις traffic calming γιατί διαπίστωσαν πολύ γρήγορα ότι είναι για το κοινό συμφέρον και ότι τα οφέλη είναι τόσο σημαντικά ώστε να αξίζει τον κόπο να αλλάξουμε συνήθειες και να αναλάβουμε και ένα μικρό προσωπικό κόστος.

9. Δημιουργία νέας αναβαθμισμένης δημόσιας συγκοινωνίας σε σταθερή τροχιά (ελαφρύ τραμ) στο Π.Σ. Βόλου, με αφετηρία τον νέο σταθμό ΟΣΕ, σύνδεση των βασικών αξόνων και επέκταση προς Αγριά και Αλυκές.

Το ελαφρύ τραμ είναι ένα ευέλικτο, ελαφρύ συγκοινωνιακό μέσο δημόσιας συγκοινωνίας, που παρέχει μεγάλη μεταφορική ικανότητα, άνεση, αξιοπιστία, φιλικό προς το περιβάλλον και τους χρήστες. Κινείται σε σταθερή τροχιά, γεγονός που έχει θετικές επιπτώσεις, καθώς επιτυγχάνει απελευθέρωση δημόσιου χώρου με την “αναγκαστική” απομάκρυνση της παράνομης στάθμευσης. Επίσης συνδυάζεται με εκτεταμένα έργα ανάπλασης και αναβάθμισης των περιοχών που διασχίζει και έτσι επιτυγχάνεται αναμόρφωση του δημόσιου χώρου, της εικόνας και της ζωής στην πόλη.

Η ιδέα δημιουργίας τραμ στο Π.Σ. Βόλου έχει διατυπωθεί από διαφορετικές πλευρές, η σκοπιμότητα του έχει ήδη διερευνηθεί στα πλαίσια μελετών και έχει γίνει αποδεκτή από πολλούς φορείς. Έχουν μάλιστα προταθεί σενάρια πιθανών διαδρομών, αλλά δεν έχει μέχρι σήμερα υπάρξει μια πλήρης τεχνικοοικονομική ανάλυση.

Προτείνεται η διενέργεια μιας πλήρους τεχνικο-οικονομικής μελέτης βιωσιμότητας του νέου μέσου με στοιχεία κόστους - οφέλους και ακριβείς προβλέψεις της αναμενόμενης ζήτησης, σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση του συστήματος Δημοσίων Συγκοινωνιών.

Επίσης απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση και ολοκληρωμένη μελέτη για την επιλογή του δικτύου και του κατάλληλου τύπου τεχνολογίας τραμ, σε σχέση με στοιχεία κόστους εγκατάστασης και λειτουργίας, από εξειδικευμένο οίκο, αλλά με αξιοποίηση του τοπικού επιστημονικού δυναμικού.

Η μελέτη θα πρέπει επίσης να εξετάσει τη δυνατότητα ενός ενιαίου φορέα αστικών δημόσιων μέσων μεταφοράς, καθώς και τη δυνατότητα ενιαίου εισιτηρίου. Σε περίπτωση βιωσιμότητας του έργου, προτείνεται η άμεση έναρξη διαδικασιών των τεχνικών μελετών και η υλοποίηση του έργου.

Το Τραμ θα αποτελεί τον κορμό των δημοσίων μέσων συγκοινωνιών πάνω στον οποίο θα μπορεί να αρθρωθεί ένα εκσυγχρονισμένο δίκτυο λεωφορειακών γραμμών και υπεραστικών συνδέσεων

(ΟΣΕ, υπεραστικό ΚΤΕΛ), καθώς και το τρενάκι του Πηλίου ή το τηλεφερίκ, με αποτέλεσμα την αυξημένη χρήση των μέσων δημοσίων συγκοινωνιών, και τη δραστική μείωση της χρήσης των ιδιωτικών μέσων.

Οι επιπτώσεις αυτού του έργου θα είναι πολλές και σημαντικές. Αναμένεται να αναβαθμίσει αισθητά την εικόνα και την ελκτικότητα της πόλης και να ενισχύσει την κίνηση επισκεπτών. Επίσης θα συμβάλλει στην αποσυμφόρηση του κέντρου με την ενίσχυση των δημόσιων μέσων μεταφοράς και φυσικά θα συμβάλλει στον περιορισμό της ρύπανσης και των τροχαίων ατυχημάτων.

Με δεδομένο ότι η Ευρωπαϊκή εμπειρία είναι θετική και πολλές πόλεις μεσαίου και μικρού μεγέθους, έχουν επιλέξει το ελαφρύ τραμ για την επίλυση των κυκλοφοριακών προβλημάτων και την αναβάθμιση της εικόνας της πόλης (Le Mans, Mulhouse) η απόφαση του Βόλου να επιδιώξει μια τέτοια υποδομή, θα σηματοδοτεί επίσης μια προοδευτική στάση ανάπτυξης νέων λειτουργιών και δραστηριοτήτων, οι οποίες ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της πόλης, προστατεύουν το περιβάλλον, βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων και συμβάλλουν στην προσέλκυση επενδύσεων, επισκεπτών και ανθρώπινου δυναμικού.

10. Αντιμετώπιση των μακροχρόνιων στεγαστικών αναγκών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει την έδρα του, τη διοίκηση και δώδεκα από τα δεκαέξι Τμήματα του στο Βόλο, συγκεντρώνοντας στην πόλη πάνω από 5000 προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, εκατοντάδες διδάσκοντες και υπαλλήλους και εκατοντάδες ερευνητές οι οποίοι εργάζονται στα ερευνητικά προγράμματα του. Έτσι, το Πανεπιστήμιο έχει μετατραπεί σε λίγα χρόνια από την ίδρυσή του στο σημαντικότερο εργοδότη της πόλης και μια από τις σημαντικότερες πηγές ανάπτυξης.

Η τοπική κοινωνία επωφελείται πολλαπλά από τη λειτουργία του Πανεπιστημίου, παρότι αυτό δεν γίνεται πάντα αντιληπτό. Υπάρχουν άμεσες οικονομικές επιπτώσεις οι οποίες συσχετίζονται με τις δαπάνες διαβίωσης των φοιτητών και του προσωπικού, τις δαπάνες λειτουργίας, τις επενδύσεις και τις ερευνητικές δαπάνες οι οποίες ενδεχομένως ξεπερνούν τα 90 εκ. ευρώ (30 δις δρχ.) ετησίως.

Εκτός από τις άμεσες ή έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις υπάρχουν και μια σειρά από άλλες ευρύτερες κοινωνικές θετικές επιδράσεις ενός Πανεπιστημίου:

1. *Εκπαίδευση στελεχών:* Το Πανεπιστήμιο εκπαιδεύει επιστημονικά στελέχη υψηλής κατάρτισης μεγάλο μέρος των οποίων είτε προέρχεται είτε επιλέγει να παραμείνει στη Μαγνησία.
2. *Μετακίνηση επιστημονικού δυναμικού:* Εκτός των καθηγητών του Πανεπιστημίου, πολλοί άλλοι επιστήμονες επιλέγουν τη Μαγνησία ως τόπο εγκατάστασης ή απασχόλησης γιατί συνεργάζονται άμεσα ή έμμεσα με το ερευνητικό δυναμικό του Πανεπιστημίου.
3. *Παροχή υπηρεσιών προς την κοινωνία:* Τα περισσότερα Τμήματα του ΠΘ παρέχουν πληθώρα υπηρεσιών προς τους πολίτες της Μαγνησίας καθοδηγώντας πχ. τους αγρότες στις καλλιέργειες τους, τις επιχειρήσεις του νομού στην αναζήτηση πόρων. Παρέχουν επίσης υπηρεσίες προς συλλογικούς επαγγελματικούς, καθώς επίσης και την Τοπική Αυτοδιοίκηση Α και Β βαθμού, η οποία έχει αποκτήσει ένα χρήσιμο σύμβουλο σε θέματα σχεδιασμού, ανάπτυξης, περιβάλλοντος, κλπ.

4. *Μελέτη τοπικών προβλημάτων:* οι φοιτητές, με τη καθοδήγηση των καθηγητών τους, αναλαμβάνουν την εκπόνηση μελετών στα πλαίσια των μαθημάτων τους ή των πτυχιακών τους εργασιών σε σειρά ζητημάτων τοπικού χαρακτήρα όπως τα ζητήματα κυκλοφορίας, πολεοδομίας, ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, συνθηκών διαβίωσης των φοιτητών, ποιότητας ζωής κ.ά.
5. *Γενικότερη εκπαίδευση:* Εκτός του κυρίως εκπαιδευτικού του ρόλου προς τους φοιτητές, το Πανεπιστήμιο μέσα από συνέδρια, ημερίδες, διαλέξεις και άλλες εκδηλώσεις προσφέρει στην τοπική κοινωνία την ευκαιρία επαφής με την τρέχουσα επιστημονική έρευνα συντελώντας σε μία άτυπη αλλά διαρκή εκπαίδευση.
6. *Πολεοδομική παρέμβαση και αισθητική αναβάθμιση της πόλης:* Το Πανεπιστήμιο αξιοποίησε εγκαταλειμμένα βιομηχανικά κτίρια τα οποία υποβάθμιζαν κεντρικά σημεία της πόλης, τους έδωσε σύγχρονες χρήσεις και διέσωσε μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης.
7. *Αύξηση του πληθυσμού της πόλης:* Πολλοί απόφοιτοι του Πανεπιστημίου επιλέγουν να μείνουν στην πόλη αυξάνοντας τον νεανικό και πληθυσμό της και βελτιώνοντας το επίπεδο του ανθρώπινου κεφαλαίου της.
8. *Αύξηση της επισκεψιμότητας της πόλης:* Ο συνεδριακός και επιστημονικός τουρισμός αναμένεται να είναι μια από τις πηγές ανάπτυξης του Βόλου στο μέλλον, καθώς σε ετήσια βάση γίνονται εκατοντάδες συνέδρια, ημερίδες, συναντήσεις, ομιλίες επισκεπτών, σεμινάρια κλπ, τα οποία προσελκύουν συνολικά χιλιάδες ανθρώπους.
9. *Συμβολική αναβάθμιση της πόλης:* Η τελευταία, αλλά υπερτιμημένη σε συλλογικό επίπεδο, θετική επίδραση της παρουσίας ενός Πανεπιστημίου σε μία πόλη της περιφέρειας, αφορά στη συμβολική αναβάθμιση της εικόνας της πόλης προς τον υπόλοιπο κόσμο.

Παρά την πρόοδο σε πολλούς τομείς, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αντιμετωπίζει σήμερα οξυμένα στεγαστικά προβλήματα, τα οποία επηρεάζουν ποικιλοτρόπως τη λειτουργία του και την ποιότητα του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και περιορίζουν το δυναμισμό του. Τόσο η διοίκηση όσο και πολλά Τμήματα δεν διαθέτουν επαρκείς κτιριακές υποδομές για τη στέγαση των δραστηριοτήτων τους (Ινστιτούτα, Εργαστήρια, Υπηρεσίες, Έρευνα, Κατάρτιση, Διδασκαλία, κλπ.). Με δεδομένο το ρόλο του Πανεπιστημίου στην τοπική οικονομία, τα προβλήματα αυτά θα πρέπει να θεωρούνται αυτομάτως και προβλήματα της πόλης, η οποία μπορεί με πολλούς τρόπους να συμβάλλει στην αντιμετώπισή τους. Οι κτιριακές ανάγκες μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τρεις κατηγορίες: (α) απόκτηση διαθέσιμων χώρων για την επέκταση και

ολοκλήρωση του υφιστάμενου συγκροτήματος της Πολυτεχνικής Σχολής στο Πεδίο του Άρεως, (β) παραχώρηση υφιστάμενων κτιρίων στον αστικό ιστό για τη στέγαση υπηρεσιών, Κέντρων και Ινστιτούτων και (γ) διασφάλιση χώρων στην περίμετρο της πόλης, κατά προτίμηση κοντά στον περιφερειακό και κοντά στις εγκαταστάσεις στο Φυτόκο για την δημιουργία νέου Campus το οποίο θα στεγάσει υφιστάμενα και μελλοντικά Τμήματα τα οποία αδυνατούν να αναπτυχθούν στο υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα.

Οι Δήμοι του πολεοδομικού συγκροτήματος και ιδιαίτερος του Βόλου μπορούν να βοηθήσουν αποτελεσματικά σε διάφορα επίπεδα, όπως: (1) τη διευκόλυνση στην έκδοση πολεοδομικών αδειών με γρήγορους ρυθμούς (παλαιών κι νέων κτηρίων), (2) την παραχώρηση χώρων και κτιρίων, (3) την εκτέλεση διαφόρων έργων, όπως φυτεύσεων, πεζοδρομήσεων, προσβάσεων, κλπ τα οποία είναι απαραίτητα για τη λειτουργία και αναβάθμιση των χώρων και (4) την υλοποίηση κοινών έργων, όπως στην Πλατεία Πανεπιστημίου. Για το λόγο αυτό προτείνεται η συνέχιση της έως σήμερα καλής συνεργασίας με αμοιβαίες δεσμεύσεις σε ένα κοινό πρόγραμμα ανάπτυξης των υποδομών του ΠΘ στον Βόλο, όπως αυτό προκύπτει από το Ρυθμιστικό Σχέδιο του ΠΘ, το οποίο βρίσκεται σε διαδικασία επικαιροποίησης.

11. Κατασκευή Πανεπιστημιακού κτιρίου στο χώρο του πρώην εργοστασίου Ματσάγγου και δημιουργία Πλατείας Πανεπιστημίου με υπόγειους χώρους στάθμευσης.

Το οικοδομικό τετράγωνο το οποίο ορίζεται από τις οδούς Ερμού, Αλεξάνδρας, Π. Μελά και Μακεδονομάχων έχει αποκτηθεί από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας για την ανέγερση Πανεπιστημιακού κτιρίου. Στον μέχρι τώρα σχεδιασμό το κτίριο αυτό αναμένεται να στεγάζει τη Σχολή Οικονομικών και Διοικητικών Επιστημών. Το οικοδομικό τετράγωνο ακριβώς μπροστά από το οικόπεδο του Πανεπιστημίου από την Ερμού ως τη Δημητριάδος βρίσκεται σε διαδικασία απαλλοτρίωσης από το Δήμο Βόλου για τη δημιουργία της Πλατείας Πανεπιστημίου. Η συνολική έκταση του οικοδομικού τετραγώνου που θα μετατραπεί σε Πανεπιστημιακό κτίριο είναι περίπου 4 στρέμματα και η συνολική έκταση του οικοπέδου που θα μετατραπεί σε πλατεία είναι περίπου 3 στρέμματα. Στους υπόγειους χώρους της Πλατείας και του Πανεπιστημιακού κτιρίου θα αναπτυχθούν σε ένα ή δύο επίπεδα (ανάλογα με τις τεχνικές και οικονομικές δυνατότητες) από 500 έως 1000 θέσεις στάθμευσης.

Το έργο αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία για την πόλη και αποτελεί σημαντική πολεοδομική και αναπτυξιακή παρέμβαση. Το νέο κτίριο του Πανεπιστημίου και οι λειτουργίες του θα αναβαθμίσουν και θα δώσουν νέα αίγλη στην περιοχή. Η πλατεία θα αποτελέσει μια πραγματική ανάσα για το κέντρο της πόλης, ενώ το υπόγειο parking θα λύσει σημαντικά προβλήματα στάθμευσης και θα βελτιώσει αισθητά τις συνθήκες κυκλοφορίας στο κέντρο.

Το σημαντικό αυτό έργο για την πόλη αντιμετωπίζει δύο σημαντικές δυσκολίες. Η πρώτη αφορά τον χαρακτηρισμό του κελύφους του πρώην εργοστασίου Ματσάγγου από το ΚΑΣ ως διατηρητέου ιστορικού μνημείου της πόλης και η δεύτερη αφορά τη δυνατότητα χρηματοδότησης της κατασκευής του κτιρίου. Αν και κανείς δεν θα είχε αντίρρηση να διατηρηθούν στο νέο κτίριο κάποια στοιχεία μνήμης του παλαιού, η πόλη θα πρέπει να αποφύγει μια απόφαση του ΚΑΣ η οποία θα επιβάλλει τη διατήρηση του εξωτερικού κελύφους του παλαιού κτιρίου για τρεις λόγους: πρώτον, το κόστος ανάπλασης του παλαιού κτιρίου, το οποίο αντιμετωπίζει προβλήματα στατικότητας, είναι εξαιρετικά μεγάλο. Δεύτερον, το υπάρχουν κέλυφος ενδεχομένως να μην επιτρέπει την επέκταση καθ' ύψος, δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα που έχουν σχέση με τη δυνατότητα αξιοποίησης του χώρου από το Πανεπιστήμιο. Τρίτον, η διατήρηση του εξωτερικού κελύφους δεν επιτρέπει στο νέο κτίριο και στις γύρω

δραστηριότητες να 'αναπνεύσουν', καθώς εμποδίζει τη μετακίνηση της οικοδομικής γραμμής προς τα μέσα, εμποδίζει το άνοιγμα μεγαλύτερων δρόμων περιμετρικά του κτιρίου και περιορίζει την αξία της πολεοδομικής παρέμβασης.

Η δεύτερη δυσκολία αφορά τη χρηματοδότηση του κτιρίου. Η εμπειρία από του 3^ο ΚΠΣ δείχνει ότι το Πανεπιστήμιο έλαβε περιορισμένους πόρους από το Υπουργείο Παιδείας και την Περιφέρεια Θεσσαλίας για την ανέγερση ή ανάπλαση κτιρίων και την εκπόνηση κτιριακών μελετών. Επίσης, έλαβε περιορισμένους πόρους για απαλλοτρίωση εκτάσεων από εθνικούς πόρους. Εάν η εμπειρία αυτή συνεχιστεί και στο 4^ο ΚΠΣ (2007-13) είναι πιθανόν να μην εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι πόροι για το σημαντικό αυτό έργο. Οι τοπικοί φορείς θα πρέπει να διεκδικήσουν την ένταξή του στο 4^ο ΚΠΣ. Εναλλακτικά, ο Δήμος και το Πανεπιστήμιο θα πρέπει να συμπράξουν με ιδιωτικά κεφάλαια στο πλαίσιο του νέου θεσμικού πλαισίου για τις ΣΔΙΤ. Σε αυτή την περίπτωση το συνολικό έργο που απαρτίζεται από το Πανεπιστημιακό κτίριο, την πλατεία και το parking θα μπορεί να κατασκευαστεί με ιδιωτικά κεφάλαια τα οποία σε ανταπόδοση θα αξιοποιήσουν οικονομικά το parking και τις όποιες άλλες δραστηριότητες προκύπτουν από τη μελέτη βιωσιμότητας του έργου.

Το έργο αυτό αποτελεί μια μεγάλη παρέμβαση στην πόλη, αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα υποδομής, λειτουργίας και αισθητικής, εντάσσεται σε περισσότερους από ένα άξονες ανάπτυξης, έχει πολλαπλές και σημαντικές επιπτώσεις και συμβάλει στην επίτευξη όλων των αναπτυξιακών στόχων της πόλης.

12. Προγράμματα πολεοδομικής ανάπλασης, ειδικές μελέτες και αναπτυξιακά σχέδια σε περιοχές όπως τα Παλαιά του Βόλου, τα Προσφυγικά της Νέας Ιωνίας, η ευρύτερη περιοχή του Ξηριά και οι είσοδοι της πόλης.

Η πρόταση αυτή αποσκοπεί στην σχεδιασμένη παρέμβαση αισθητικής αναβάθμισης και ανάπλασης, σε ειδικές περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα όπως συγκρούσεις χρήσεων γης, άναρχη δόμηση, ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, περιθωριοποίηση των κατοίκων κ.λ.π.

Τέτοιες περιοχές είναι τα Παλαιά του Βόλου και τα Προσφυγικά της Νέας Ιωνίας, οι οποίες εμφανίζουν ταυτόχρονα στοιχεία παρακμής και αναδιάρθρωσης, διατηρούν ιστορικά στοιχεία της ταυτότητας της πόλης τα οποία αξίζει να διασωθούν και να αξιοποιηθούν. Τα προτεινόμενα προγράμματα επιχειρούν να αποκαταστήσουν αισθητικά τις περιοχές και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη χρήσεων οι οποίες θα δένουν αρμονικά με το χαρακτήρα τους και ταυτόχρονα θα δημιουργούν και ένα νέο δυναμισμό. Πέρασ από τις προοπτικές του τουρισμού, της αναψυχής και της ψυχαγωγίας που είναι πιο ορατές στα Παλαιά, θα πρέπει να εξεταστούν και άλλες δυνατότητες, όπως π.χ. η ανάπτυξη φοιτητικής κατοικίας, πολιτιστικές δραστηριότητες, υπηρεσίες κοινωνικής οικονομίας, κ.α., οι οποίες θα ενισχύσουν δημογραφικά και κοινωνικά τις δύο περιοχές. Ειδικό πρόγραμμα ανάπλασης απαιτείται για την περιοχή του Λιμεναρχείου η οποία βρίσκεται σε άμεση επαφή με τις νέες χρήσεις του λιμένα και συνεπώς θα πρέπει να αναβαθμιστεί προκειμένου να εναρμονιστεί με τις υψηλές προδιαγραφές των παρακείμενων τουριστικών υποδομών.

Μια άλλη περιοχή η οποία απαιτεί ειδική πολεοδομική μελέτη αλλά και σοβαρές προσπάθειες ένταξης του πληθυσμού στον κοινωνικό ιστό της πόλης περιλαμβάνει τα ευρύτερα όρια του ποταμού Ξηριά και επεκτείνεται από τη Νέα Ιωνία ως τη γέφυρα της Μπουρμπουλήθρας και περιμετρικά της Νεάπολης.

Τέλος, σημαντικά λειτουργικά προβλήματα που συσχετίζονται με τις υφιστάμενες χρήσεις, την έλλειψη υποδομών και την χαμηλή αισθητική αντιμετωπίζουν οι είσοδοι της πόλης από Λάρισα (σε μεγάλο τμήμα της οδού Λαρίσης) και από Αθήνα (από τον Σωρό έως την γέφυρα της Μπουρμπουλήθρας).

13. Δημιουργία «Τοπικού Παρατηρητηρίου» για την παρακολούθηση, καταγραφή τεκμηρίωση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων της πόλης σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ενός ενιαίου Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών

Στην σημερινή εποχή, οι κοινωνίες έχουν αρχίσει σταδιακά να μετρούν και να καταγράφουν με νούμερα και δείκτες ότι τους ενδιαφέρει, να παρακολουθούν την εξέλιξη όλων των παραμέτρων (κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών), που επηρεάζουν την τοπική βιωσιμότητα και την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Επίσης αναπτύσσουν συνεργασίες, με σκοπό τη ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων στον τρόπο αντιμετώπισης κοινών προβλημάτων, ιδιαίτερα των αστικών περιοχών, όπως είναι η ατμοσφαιρική ρύπανση, η κυκλοφοριακή συμφόρηση, η διαχείριση των αποβλήτων κ.α.

Η ιδέα της δημιουργίας 'Παρατηρητηρίων' έχει συνδεθεί με τις πολιτικές της Ε.Ε. και των αναγκών που προκύπτουν για την παρακολούθηση της πορείας τους και για αυτό είναι προϋπόθεση να υπάρχουν διαχρονικά επαρκή και συγκρίσιμα στοιχεία. Έτσι την τελευταία δεκαετία, υπάρχει ένα διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον, από διεθνείς οργανισμούς, οργανώσεις, κράτη, για την ανάπτυξη και εφαρμογή συγκρίσιμων μέτρων εκτίμησης, καθώς και πλαισίων ή μεθοδολογιών για την παρακολούθηση, συλλογή δεδομένων, καθορισμό δεικτών και ποιοτικό έλεγχο, όλων αυτών των παραμέτρων, ώστε να διευκολύνεται η αναβαθμισμένη πρόσβαση σε δεδομένα και πληροφορίες και να υπάρχει δυνατότητα σύγκρισης.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός για την ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο, περιλαμβάνει την καταγραφή και παρακολούθηση παραμέτρων, τάσεων και κατευθύνσεων σε επίπεδο χωροταξικών, πολεοδομικών, οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων για την εκτίμηση της κατάστασης μιας περιοχής, δηλαδή αν αυτή βρίσκεται σε «αειφόρο τροχιά» ή αν αναπτύσσονται «μη αειφόρες συνθήκες».

Σύμφωνα με τις αρχές περιβαλλοντικής πολιτικής για τις πόλεις, είναι απαραίτητος ο συντονισμός των δράσεων σε όλα τα επίπεδα, η θεσμοθέτηση συμμετοχικών διαδικασιών και η επίτευξη συνεργασίας φορέων και πολιτών, η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών παραμέτρων και η αξιολόγηση των προγραμμάτων – δράσεων, που εφαρμόζονται. Η παρακολούθηση της «Τοπικής Αειφορίας» απαιτεί την εφαρμογή, των νέων εργαλείων περιβαλλοντικής διαχείρισης,

όπως η συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή, ο περιβαλλοντικός έλεγχος και η διαμόρφωση δεικτών «βιωσιμότητας» της πόλης. Για να είναι αποτελεσματική η χρήση των στοιχείων τα οποία συλλέγονται θα πρέπει να καταγράφονται και να επεξεργάζονται στα πλαίσια ενός Γεωγραφικού Πληροφοριακού Συστήματος.

Προτείνεται λοιπόν η οργάνωση και λειτουργία ενός 'Τοπικού Παρατηρητηρίου', στην ευρύτερη περιοχή του Π.Σ. Βόλου, με σκοπό την παρακολούθηση των κοινωνικών, οικονομικών, δημογραφικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων της περιοχής. Η χάραξη και εφαρμογή ορθών και αποτελεσματικών πολιτικών, προϋποθέτει την ύπαρξη ενός συνόλου διαρκών, αξιόπιστων και αντικειμενικών πληροφοριών και δεδομένων, καθώς και τεκμηριωμένων απόψεων, ιδεών, γνώσεων και προτάσεων για το σύνολο των θεμάτων που αντιμετωπίζει μια τοπική κοινωνία.

Η ποιότητα του περιβάλλοντος, και τελικά η ποιότητα ζωής των κατοίκων στα αστικά κέντρα, δεν είναι μεγέθη εύκολα και άμεσα μετρήσιμα, εξαιτίας της πολυπλοκότητας και του μεγάλου αριθμού των στοιχείων και μεταβλητών που πρέπει να συνυπολογιστούν. Η παρακολούθηση, διεξαγωγή αναλύσεων, διατύπωση σεναρίων ανακοίνωση εκθέσεων και η έγκυρη ενημέρωση των πολιτών για την κατάσταση των επιμέρους θεμάτων που συμβαίνουν στην πόλη είναι πλέον απαραίτητη.

Ιδιαίτερα το Π.Σ. Βόλου συγκαταλέγεται στις πλέον επιβαρημένες περιοχές όσον αφορά την ρύπανση της ατμόσφαιρας. Όλες οι μετρήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από διάφορους φορείς (Ε.Μ.Π., Π.Θ., Νομαρχία) στην περιοχή, συγκλίνουν στην διαπίστωση ότι η συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων και το όζον, είναι σε επίπεδα πάνω από τα νομοθετημένα επιτρεπτά όρια, γεγονός που συνδέεται με τις αστικές και βιομηχανικές δραστηριότητες της περιοχής. Για τον ακριβή προσδιορισμό της προέλευσης των σωματιδίων, απαιτείται περαιτέρω χημική ανάλυση των συστατικών τους. Όμως δεν έχει αναλάβει κανένας φορέας την διενέργειά τους.

Ως γνωστό στην περιοχή μας λειτουργούν βιομηχανίες που χρησιμοποιούν ως καύσιμο pet-coke, καύσιμο που θεωρείται περιβαλλοντικά επικίνδυνο και επιβλαβές για την δημόσια υγεία. Εάν τεκμηριωθεί η χημική σύσταση των ρύπων, θα μπορούσαν τουλάχιστον να υποχρεωθούν σε αλλαγή του, με τη χρήση φυσικού αερίου.

Επίσης η ποιότητα των νερών, του πόσιμου ύδατος καθώς και η ρύπανση του Παγασητικού κόλπου είναι θέματα που άπτονται της δημόσιας υγείας και οι πολίτες θα έπρεπε να ενημερώνονται συνεχώς.

Η ύπαρξη λοιπόν ενός «Τοπικού Παρατηρητηρίου», αποτελεί μηχανισμό «παραγωγής γνώσης» σε τοπικό επίπεδο, παρακολουθεί και καταγράφει συνεχώς τις κοινωνικο-οικονομικές, περιβαλλοντικές, πολιτιστικές παραμέτρους, αποτελεί δε ένα «χρήσιμο εργαλείο» για την υποστήριξη των πολιτικών επιλογών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

14. Δημιουργία του πρώτου Μυθολογικού Πάρκου στην Ελλάδα για την αξιοποίηση του μύθου της Αργούς και των Κενταύρων.

Ο Βόλος είναι ίσως μοναδική περίπτωση πόλης με παγκόσμια αναγνωρισιμότητα λόγω του μύθου των Αργοναυτών, που δεν έχει καταφέρει να εκμεταλλευτεί οικονομικά αυτό το σημαντικό κεφάλαιο. Οι τουρίστες που φτάνουν στην πατρίδα του μυθικού Ιάσονα μάταια θα αναζητήσουν την Αργώ και μια αναπαράσταση του μύθου για να επισκεφθούν. Η πόλη μέχρι τώρα συμπεριφέρεται σαν να μη της ανήκει ο μύθος, σαν να τον έχει ξεχάσει.

Η πρόταση που κατατίθεται αφορά τη δημιουργία ενός Μυθολογικού πάρκου το οποίο θα καταλαμβάνει μια σημαντική έκταση, θα έχει μορφή Disneyland (με την έννοια ότι θα αξιοποιεί όλες τις σύγχρονες τεχνολογικές και ψηφιακές εφαρμογές) και θα περιλαμβάνει αναπαραστάσεις του μύθου, happenings, αίθουσες με προβολές και Multimedia, Μουσείο Αργοναυτικής Εκστρατείας, βιβλιοθήκη, βιβλιοπωλείο, αντίγραφα αρχαιολογικών ευρημάτων, κλπ. Στόχος είναι η αξιοποίηση του μύθου της Αργοναυτικής εκστρατείας αλλά και των κενταύρων και της σχέσης τους με μυθικούς ήρωες για τη δημιουργία ενός τουριστικού προορισμού εθνικής αλλά και διεθνούς εμβέλειας. Οι τουρίστες θα μπορούν να προσεγγίζουν το Μυθολογικό Πάρκο οδικώς και πεζή αλλά και από τη θάλασσα, χρησιμοποιώντας ως μέσο μεταφοράς αντίγραφο της Αργούς. Το Πάρκο πρέπει να έχει τη μορφή αρχαίας πόλης, να περιβάλλεται από τείχη και να περιλαμβάνει πιστά αντίγραφα ναών, θεάτρου, αγοράς και σημαντικών δημόσιων κτιρίων, στο εσωτερικό των οποίων θα φιλοξενοούνται οι δραστηριότητες του. Με δεδομένο ότι δεν υπάρχει άλλο μυθολογικό πάρκο στην Ελλάδα, η πόλη έχει μια πραγματική ευκαιρία να προκαλέσει σημαντικό τουριστικό ενδιαφέρον και να ενταχθεί στους σημαντικούς προορισμούς που προτείνουν οι tour operators στην Ελλάδα.

Το Μυθολογικό Πάρκο θα πρέπει να είναι σε μικρή απόσταση από την πόλη και επίσης προσβάσιμο δια θαλάσσης με αντίγραφο της Αργούς, ώστε να αξιοποιείται τουριστικά και εκπαιδευτικά η εμπειρία της Αργοναυτικής εκστρατείας. Στις πιθανές τοποθεσίες εγκατάστασης του μπορούν να συμπεριληφθούν ο Σωρός, τα Πευκάκια και το πάρκο στο Πεδίο Άρεως. Το τελευταίο καταλαμβάνει μια έκταση 60 στρεμμάτων ανάμεσα στον Ξηριά και το Εκθεσιακό Κέντρο και οριοθετείται από την Λεωφόρο Αθηνών και το λιμάνι. Το πλεονέκτημα της είναι ότι

είναι εύκολα προσβάσιμη από την πόλη και από τον νέο πόλο τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού που προτείνεται να δημιουργηθεί στις προβλήτες ανατολικά του Κραυσίδωνα. Το μειονέκτημα της είναι ότι συνορεύει, τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα με το εμπορικό λιμάνι και ενδεχομένως οχλούσες δραστηριότητες. Σε κάθε περίπτωση η έκταση αυτή είναι δημοτική και μπορεί να αξιολογηθεί με όποιες άλλες διαθέσιμες εκτάσεις προκύψουν από περαιτέρω διερεύνηση.

Η πρόταση για τη δημιουργία μυθολογικού πάρκου είναι ένα τολμηρό εγχείρημα το οποίο έχει νόημα μόνο εφόσον ενταχθεί σε μια συνολική στρατηγική ενίσχυσης της τουριστικής ταυτότητας της πόλης. Έχει νόημα μόνο αν η πόλη πιστέψει ότι έχει ένα σημαντικό τουριστικό προϊόν να διαχειριστεί και αποφασίσει να επενδύσει σοβαρά προς αυτή την κατεύθυνση. Η υλοποίηση της πρότασης θα πρέπει να γίνει από ιδιωτικά κεφάλαια τα οποία εξειδικεύονται σε αντίστοιχες δραστηριότητες και τα οποία ενδεχομένως να αναζητηθούν είτε με πρωτοβουλίες της Αυτοδιοίκησης είτε με τη συνδρομή του Ελληνικού Κέντρου Επενδύσεων. Λόγω της σημασίας του, το έργο δύναται να συγχρηματοδοτηθεί από τον Αναπτυξιακό Νόμο. Η πρόταση αυτή φαίνεται να έχει σημαντική αποδοχή στους πολίτες, οι οποίοι στην έρευνα του Πανεπιστημίου δήλωσαν ότι υποστηρίζουν την ιδέα δημιουργίας ενός μυθολογικού πάρκου σε ποσοστό 87%.

15. Δημιουργία γραμμής τελεφερίκ το οποίο θα συνδέει την πόλη με τον τουριστικό πόλο Μακρινίτσας και Πορταριάς.

Ο Βόλος περιβάλλεται από σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς, όπως τα χωριά του Πηλίου, τα οποία αποτελούν ελκυστικούς προορισμούς και διαθέτουν σημαντικές τουριστικές υποδομές, αλλά η επισκεψιμότητά τους περιορίζεται αφενός από το ελικοειδές και τη χαμηλή χωρητικότητα του οδικού δικτύου και αφετέρου από την έλλειψη χώρων στάθμευσης των επισκεπτών, οι οποίοι συνήθως καταφθάνουν με ιδιωτικά αυτοκίνητα. Στις υψηλές τουριστικές περιόδους τα προβλήματα αυτά γίνονται ιδιαίτερα έντονα, ταλαιπωρούν τους επισκέπτες και υποβαθμίζουν τη συνολική τουριστική εικόνα της περιοχής.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων έχει προταθεί κατά καιρούς η δημιουργία ενός τελεφερίκ το οποίο σε πρώτη φάση θα συνδέει το Βόλο με την Πορταριά και τη Μακρινίτσα, προσφέροντας γρήγορη πρόσβαση χωρίς τη χρήση αυτοκινήτων σε αυτούς τους δύο πολυσύχναστους τουριστικούς προορισμούς. Η οικονομική βιωσιμότητα του τελεφερίκ έχει ήδη τεκμηριωθεί από σχετική μελέτη της ANEM του ΠΘ και του ΔΕΚΑΜΜ. Η κατασκευή του τελεφερίκ θα μπορούσε να γίνει με την μορφή ΣΔΙΤ ή με αμιγώς ιδιωτικά κεφάλαια. Οι απαραίτητες κινήσεις είναι η ενεργοποίηση των Δήμων για την σύνταξη πλήρους τεχνικής μελέτης και για την υλοποίηση του έργου μέσω ενδιαφερομένων επενδυτών, καθώς και η διασφάλιση των απαραίτητων εκτάσεων για τους τερματικούς σταθμούς και τη διέλευση του τελεφερίκ.

Οι επιπτώσεις του έργου στην πόλη και στην ευρύτερη περιοχή είναι πολλές και σημαντικές. Το τελεφερίκ είναι από μόνο του ένα τουριστικό αξιοθέατο για πολύ κόσμο που θα κάνει τη βόλτα για την εμπειρία και για να απολαύσει τη διαδρομή. Επιπλέον, η συντόμευση της απόστασης καθιστά τα χωριά του Πηλίου επισκέψιμο ημερήσιο προορισμό σε μια μεγάλη γεωγραφική περιοχή, η οποία περιλαμβάνει τη Λαμία, την Καρδίτσα, τη Λάρισα και τα Τρίκαλα. Αυτό ενισχύει τον τουρισμό και δημιουργεί συμπληρωματικότητες (π.χ. φαγητό στο Πήλιο και καφέ στην παραλία, ή αντίστροφα: φαγητό στα τσιπουράδικα και καφέ στο Πήλιο) οι οποίες δεν μπορούσαν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά λόγω προβλημάτων πρόσβασης. Επιπλέον, το τελεφερίκ περιορίζει την κίνηση ΙΧ στο οδικό δίκτυο του Πηλίου, περιορίζει την περιβαλλοντική επιβάρυνση, τα ατυχήματα αλλά και την πίεση για περισσότερες θέσεις στάθμευσης (που συχνά

συνεπάγονται κοπές δένδρων) και συμβάλλει στην ανάδειξη ενός ακόμη ισχυρού στοιχείου στη νέα τουριστική ταυτότητα της περιοχής, ενισχύοντας την επισκεψιμότητα της.

Τέλος, κατά τους χειμερινούς μήνες, όπου εμφανίζονται κυκλοφοριακά προβλήματα λόγω των χιονοπτώσεων, το τελεφερίκ θα συνέβαλε στην άρση του αποκλεισμού των κατοίκων και στην καλύτερη αξιοποίηση του χιονοδρομικού κέντρου.

16. Ανάπτυξη διπλής γραμμής προαστιακού ηλεκτρικού τρένου Βόλου - Λάρισας και επαναλειτουργία του Θεσσαλικού Σιδηροδρόμου, που θα ενώνει τις Θεσσαλικές Πρωτεύουσες μεταξύ τους και με το Αεροδρόμιο Αγχιάλου.

Η ταχεία σιδηροδρομική σύνδεση του Βόλου με τη Λάρισα και τις δύο άλλες Θεσσαλικές Πρωτεύουσες είναι ένα από τα πιο κρίσιμα στοιχεία της αναπτυξιακής στρατηγικής της πόλης. Η σύνδεση αυτή θα επιτρέψει την αύξηση των οικονομικών, κοινωνικών, διοικητικών και επιστημονικών σχέσεων μεταξύ των τεσσάρων πόλεων και θα διευκολύνει την επισκεψιμότητα του Βόλου, ο οποίος μπορεί να λειτουργήσει ως σημείο έλξης επισκεπτών σε όλη τη Θεσσαλική ενδοχώρα. Με δεδομένο ότι ο πληθυσμός των τριών άλλων πρωτευουσών υπερβαίνει τις 300 χιλιάδες κατοίκους και ο πληθυσμός της Θεσσαλίας αγγίζει το ένα εκατομμύριο, γίνεται σαφές ότι η διευκόλυνση της μετακίνησης και η ενίσχυση της συνοχής του Θεσσαλικού χώρου μπορεί να αποφέρει σημαντικά οφέλη στην πόλη του Βόλου.

Η πρόταση έγκειται: (α) στην αναβάθμιση της σύνδεσης του Βόλου με την Λάρισα σε επίπεδο προαστιακού σιδηροδρόμου με υψηλές ταχύτητες, που απαιτεί ηλεκτροκίνηση και διπλασιασμό του συνόλου της γραμμής, (β) στη σύνδεση της γραμμής με το αεροδρόμιο Αγχιάλου και τη ΒΕΠΕ Αλμυρού, (γ) τον συντονισμό των δρομολογίων Βόλου – Λάρισας – Αεροδρομίου με τα δρομολόγια της κεντρικής γραμμής Αθήνας-Θεσσαλονίκης και (δ) στην (πιο μακροπρόθεσμη) δημιουργία απευθείας δρομολογίων Βόλου – Λάρισας – Παλαιοφαρσάλων – Καρδίτσας – Τρικάλων – Καλαμπάκας για την άμεση και ταχεία σύνδεση των τεσσάρων πόλεων.

Η αναβάθμιση της γραμμής Βόλου – Λάρισας και η σύνδεση με το Αεροδρόμιο υλοποιείται με ηλεκτροκίνηση, διπλασιασμό του συνόλου της γραμμής, υψηλές ταχύτητες και νέους συρμούς. Η δράση καθιστά τις δύο πόλεις (Λάρισα-Βόλος) περιοχές καθημερινού ταξιδιού εργασίας (commuting areas), γεγονός που συμβάλλει στην προοπτική ανάπτυξης οικονομικού δίπολου. Διευκολύνει τις επιχειρηματικές σχέσεις, την κατανάλωση, δίνει δυναμική στην συμπληρωματικότητα των δραστηριοτήτων και διευκολύνει καθημερινές κινήσεις για λόγους αναψυχής. Ισχυροποιεί τον τουρισμό και καθιστά τις περιοχές πόλους έλξης οικονομικών δραστηριοτήτων εκτός της περιοχής (εγκατάσταση επιχειρήσεων, κλπ). Η ένταση της οικονομικής δραστηριότητας αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στο προϊόν και το εισόδημα των κατοίκων.

Συνοδευτική επίπτωση είναι ότι η αύξηση της χρήσης του σιδηροδρόμου θα σημαίνει μείωση της χρήσης των αυτοκινήτων με συνέπεια την μείωση της εξ αυτών ρύπανσης και των αναλογούντων τροχαίων ατυχημάτων.

17. Δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου στον άξονα Βόλου – Βελεστίνου για τη στέγαση και ανάπτυξη μικρών μεταποιητικών ή εμπορικών επιχειρήσεων με σύγχρονο σχεδιασμό και σύγχρονες υποδομές.

Ένα από τα σύγχρονα προβλήματα των μεγάλων αστικών κέντρων, είναι ότι δεν φρόντισαν έγκαιρα να χωροθετήσουν περιοχές για την άσκηση δραστηριοτήτων βιοτεχνικού χαρακτήρα, ώστε να έχουν συγκεκριμένο χώρο ανάπτυξης, χωρίς να επιβαρύνουν με την λειτουργία τους τον αστικό ιστό. Το πρόβλημα αυτό είναι πλέον υπαρκτό, δημιουργεί δυσλειτουργίες στην ανάπτυξη των πόλεων, υποβαθμίζει τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά, στερεί ζωτικούς χώρους από άλλες αστικές χρήσεις, και επιπλέον, ο εγκλωβισμός των βιοτεχνικών δραστηριοτήτων στο εσωτερικό των πόλεων τις στερεί από ζωτικό χώρο ανάπτυξης και μεγέθυνσης.

Σε μία γενικότερη επέκταση αυτής της κατάστασης, θα μπορούσε να σημειωθεί ότι η άμεση εξάρτηση της βιοτεχνίας από την χωρική της συγγένεια με τους ιστούς των πόλεων και η πολύ-διασπορά της σε αυτούς την έχει εμποδίσει να αξιοποιήσει σοβαρές δυνατότητες ανάπτυξης σύγχρονων μορφών συνεργασίας, που ενισχύουν τις εξωτερικές οικονομίες κλίμακας, τις οικονομίες οργανωμένων προμηθειών, στόχου, συναλλαγών κλπ., στερώντας από τις τοπικές οικονομίες σημαντικό αριθμό θέσεων απασχόλησης.

Ανάλογη είναι η κατάσταση και στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου, το οποίο αν και έρχεται από ένα παρελθόν με έντονη την μεταποιητική δραστηριότητα, που επιβεβαιώνεται και από την παρουσία ενός αξιόλογου συγκροτημένου σε δύο Βιομηχανικές Περιοχές, παραγωγικού συστήματος, δεν φρόντισε έγκαιρα να διαμορφώσει χώρους για την υποδοχή μικρών βιοτεχνικών δραστηριοτήτων.

Σήμερα, η κατάσταση αυτή είναι παρούσα στην σύγχρονη λειτουργία της πόλης, με όλα τα προβλήματα, που συνεπάγεται αυτό το γεγονός. Υπάρχει η λανθασμένη εντύπωση, ότι η βιοτεχνία αυτού του μεγέθους θα μπορούσε να εγκατασταθεί στις οργανωμένες Βιομηχανικές Περιοχές. Ωστόσο, αφενός οι οικονομικοί όροι αυτής της εγκατάστασης και αφετέρου η απόσταση της Β' Βιομηχανικής Περιοχής (η μόνη που διαθέτει διαθέσιμα βιομηχανικά γήπεδα) από την τοπική αγορά λειτουργούν αποτρεπτικά.

Η μερική διέξοδος στο πρόβλημα αυτό, που διαφάνηκε ότι δημιουργεί η ίδρυση του Βιοτεχνικού Πάρκου φαίνεται ότι προς το παρόν έχει σημαντικά προβλήματα στην προσέλκυση βιοτεχνικών μονάδων. Οι λόγοι είναι κατά βάση οικονομικοί, με δεδομένο ότι η εγκατάσταση σε αυτό προαπαιτεί σοβαρές δαπάνες του επιχειρηματία τόσο για την διαμόρφωση του χώρου (μεγάλες υψομετρικές διαφορές), όσο και για την επένδυση της μετεγκατάστασης και της εγκατάστασης. Όμως, ακόμη και αν ξεπεραστούν οι αδυναμίες αυτές θα συνεχίζει να υπάρχει η αντικειμενική παραδοχή ότι ο συγκεκριμένος χώρος δεν μπορεί να φιλοξενήσει παραπάνω από 150 μονάδες, μέγεθος αρκετά μικρό για τις πραγματικές ανάγκες της περιοχής.

Η κατάσταση αυτή επιβεβαιώνει την μεγάλη ανάγκη που έχει η πόλη να δημιουργήσει σοβαρές προοπτικές αφενός για την ασφαλή έξοδο των βιοτεχνικών μονάδων από τον αστικό ιστό και αφετέρου για να δημιουργήσει ένα σύγχρονο περιβάλλον για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, με την προσέλκυση νέων επιχειρήσεων, όχι μόνον βιοτεχνικής δραστηριότητας αλλά γενικά μονάδες χαμηλής και μέσης όχλησης.

Από την διερεύνηση της περιοχής, προκύπτει ότι μία καλή λύση στο πρόβλημα μπορεί να διαμορφωθεί από την αξιοποίηση του χώρου που μεσολαβεί μεταξύ των δύο Βιομηχανικών Περιοχών (9^ο χλμ. Βόλου – Λάρισας), ο οποίος έχει σοβαρά πλεονεκτήματα.

Ειδικότερα, ο χώρος αυτός: (α) βρίσκεται σε πολύ μικρή απόσταση από την πόλη αλλά και από τις περιφερειακές οικονομικές της δραστηριότητες, (β) φιλοξενεί ήδη βιοτεχνικές δραστηριότητες, γεγονός που σημαίνει ότι είναι καταγεγραμμένος στην συνείδηση των επιχειρηματιών ως κατάλληλος για την λειτουργία μονάδων, (γ) έχει άμεση πρόσβαση στα μεταφορικά και άλλα δίκτυα, (δ) είναι τοποθετημένος σε θέση τέτοια που μπορεί να προσελκύσει βιοτεχνίες και άλλες δραστηριότητες, που στοχεύουν και σε άλλες πλην της τοπικής αγοράς, (ε) οι υψομετρικές διαφορές είναι εξαιρετικά περιορισμένες γεγονός που διευκολύνει την φθηνή εγκατάσταση αλλά και την εύκολη ρυμοτόμησή του, (δ) δεν βρίσκεται στην θέα της πόλης και ούτε επηρεάζει αισθητικά η βιοτεχνική του χρήση τις τουριστικές της προοπτικές.

Το ζήτημα, που θα πρέπει να διερευνηθεί είναι το ιδιοκτησιακό καθεστώς της περιοχής, για να εξευρεθεί αν μεταξύ των ιδιοκτητών περιλαμβάνονται και όμοροι Δήμοι, όποτε η εξέλιξη του εγχειρήματος είναι ευκολότερη.

Θα πρέπει να επισημανθεί είναι ότι το νέο νομοθετικό πλαίσιο περί «Επιχειρηματικών Πάρκων» (το σχετικό ν/σ βρίσκεται σε δημόσια διαβούλευση) ανατρέπει ριζικά το υφιστάμενο καθεστώς, περί Βιομηχανικών Περιοχών, για τις οποίες υπεύθυνη ήταν η Βι.Πε. ΕΤΒΑ ΑΕ και δίνει, πλέον προβάδισμα στην ιδιωτική πρωτοβουλία.

Ειδικότερα, τα Επιχειρηματικά Πάρκα επιτρέπεται να δημιουργούνται σε χωροθετημένους χώρους υποδοχής επιχειρήσεων, στους οποίους τηρούνται όλοι οι περιβαλλοντικοί εκ του νόμου όροι, προβλέπονται δίκτυα υποδομών, και η ανάπτυξή τους αναλαμβάνεται από Εταιρίες Ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων (ΕΑΕΠ), που προσιδιάζει στο industrial estate. Στις ΕΑΕΠ μπορούν να συμμετέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, νομαρχιακές, ή δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί, επιμελητήρια καθώς και ενώσεις, σύνδεσμοι ή κοινοπραξίες αυτών. Δηλαδή, το σχήμα μπορεί να διακρίνεται από ευρεία συμμετοχικότητα και να προσελκύσει ενδιαφέροντα που είτε επιδιώκουν απόδοση κεφαλαίου είτε επιθυμία άσκησης ορθολογισμένης αναπτυξιακής πολιτικής είτε και τα δύο.

Ένα μέρος των δαπανών για την δημιουργία των Πάρκων επιχορηγεί το ελληνικό κράτος, με ποσοστά που προσδιορίζονται ανάλογα με τους εκάστοτε ισχύοντες περιφερειακούς χάρτες ενισχύσεων.

Εκτιμάται ότι μία ανάλογη πρωτοβουλία μπορεί να έχει εξαιρετική επιτυχία, δεδομένου ότι πέραν της ανακούφισης του αστικού ιστού από τις διάσπαρτες βιοτεχνικές δραστηριότητες στο εσωτερικό του, έχει τον δυναμισμό να κινητοποιήσει επενδυτικά κεφάλαια, να τονώσει την απασχόληση και να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα της περιοχής, με πρότυπα μοντέλα χωροθέτησης των δραστηριοτήτων, ανάλογα με εκείνα, που προσφέρει η διεθνής εμπειρία.

18. Ολοκλήρωση των υποδομών και συνδέσεων και λειτουργία του Αεροδρομίου Αγχιάλου.

Η αεροπορική σύνδεση είναι μια βασική προϋπόθεση για πόλεις οι οποίες φιλοδοξούν να προσελκύσουν τουρισμό, μεγάλα διεθνή συνέδρια, μεγάλες αθλητικές συναντήσεις, επιχειρηματίες, ξένες επενδύσεις και ανθρώπινο δυναμικό υψηλής ποιότητας, και να εξελιχθούν σε ένα περιφερειακό πόλο ανάπτυξης με έντονη τη διεθνή διάσταση. Το Αεροδρόμιο της Αγχιάλου μπορεί να καλύψει αυτή τη βασική ανάγκη της πόλης και όλων των Θεσσαλικών πρωτευουσών, στο βαθμό που συνδεθεί μαζί τους με σύγχρονη σιδηροδρομική γραμμή.

Η δράση έχει στόχο την αναβάθμιση του αερολιμένα σε Αερολιμένα Κεντρικής Ελλάδας, τόσο από πλευράς υποδομών-εγκαταστάσεων, όσο και από πλευράς λειτουργίας και τουριστικής κίνησης. Συγκεκριμένα, προτείνεται (α) η επιτάχυνση της ολοκλήρωσης των έργων στο Αεροδρόμιο Νέας Αγχιάλου, (β) η εξασφάλιση τακτικής αεροπορικής σύνδεσης με άλλες ελληνικές πόλεις και μιας καταρχήν τουλάχιστον με το εξωτερικό, γ) η πολιτική προβολής της τουριστικής φυσιογνωμίας του Βόλου και προσέλκυσης αερομεταφερόμενων τουριστών, και δ) η σύνδεση με τη σιδηροδρομική γραμμή Βόλου - Λάρισας.

Η δράση αυτή, όπως και οι άλλες διαπεριφερειακές μεταφορικές υποδομές, θα μειώσει τις χρονο-αποστάσεις σύνδεσης της πόλης και του νομού με τα οικονομικά κέντρα της χώρας και του εξωτερικού και θα συμβάλλει στη διεύρυνση του εμπορίου των επιχειρήσεων της πόλης και του νομού, στην ενίσχυση της βιομηχανίας, στην αύξηση της ποσότητας και της ποιότητας των τουριστικών ροών προς την πόλη και το νομό και εν τέλει στην οικονομική ανάπτυξη.

19. Δημιουργία ενός ενιαίου πλέγματος συνεργαζόμενων φορέων άσκησης πολιτικών κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης

Στο Π.Σ. Βόλου υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός φορέων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, της κοινωνικής προστασίας και της κοινωνικής ένταξης. Οι φορείς αυτοί έχουν ένα σημαντικό έργο και συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων ασθενών κοινωνικών ομάδων όπως τα ΑΜΕΑ, οι ηλικιωμένοι, οι άνεργοι, οι άποροι, οι τσιγγάνοι, οι μονογονεϊκές οικογένειες, κλπ. Οι φορείς αυτοί ανήκουν στους Δήμους τη Νομαρχία, ή είναι ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα, όπως η Εκκλησία και οι ΜΚΟ.

Πέρα από το βασικό πρόβλημα της χρηματοδότησης και της συνέχειας των δράσεων αυτών των φορέων, αναδεικνύεται και ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα το οποίο αφορά το συντονισμό τους και την αποτελεσματικότητα της δράσης τους. Για την ακρίβεια, η έλλειψη συντονισμού μεταξύ των φορέων συχνά οδηγεί σε καταστάσεις όπου υπάρχουν σημαντικές επικαλύψεις σε ορισμένους τομείς παρέμβασης και ελλείψεις σε άλλους.

Η πρόταση που κατατίθεται επιδιώκει την καλύτερη αποτελεσματικότητα και κάλυψη των κοινωνικών πολιτικών, έτσι ώστε να βρίσκονται πιο κοντά και να εξυπηρετούν καλύτερα τους πολίτες που τις έχουν ανάγκη. Ένας τρόπος βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της κοινωνική πολιτικής είναι η δικτύωση των εμπλεκόμενων φορέων και ο συντονισμός των δράσεων τους τόσο χωρικά, όσο και θεματικά. Ο Δήμος Βόλου, ή ο νέος μητροπολιτικός Δήμος, θα μπορούσε να αναλάβει την πρωτοβουλία δημιουργίας ενός τοπικού συντονιστικού οργάνου φορέων άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Το όργανο αυτό θα συνεργάζεται με το 'Τοπικό Παρατηρητήριο' για την ακριβή καταγραφή και διάγνωση των κοινωνικών προβλημάτων και θα συντονίζει και κατευθύνει τις δράσεις των μελών του στους τομείς στους οποίους εμφανίζεται μεγαλύτερη ανάγκη. Επίσης θα μπορεί να διαχέει την πληροφορία σχετικά με τους διαθέσιμους πόρους χρηματοδότησης κοινωνικών δράσεων και να συντονίζει ή να υποβοηθά τις προσπάθειες συμμετοχής στα διάφορα προγράμματα.

20. Διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου πολιτικών αναβάθμισης της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης

Λόγω της βιομηχανικής του παράδοσης και λόγω της ανάπτυξης του Πανεπιστημίου ο Βόλος διαθέτει ένα ανθρώπινο δυναμικό το οποίο διαθέτει ικανοποιητικό – για τα δεδομένα της περιφέρειας – επίπεδο κατάρτισης και εξειδίκευσης. Τα τελευταία δέκα χρόνια, όμως, έχουν συντελεστεί σημαντικές έως ραγδαίες διαρθρωτικές αλλαγές στην τοπική οικονομία οι οποίες από τη μια πλευρά δημιουργούν νέες ανάγκες και από την άλλη απαξιώνουν παραγωγικούς κλάδους, διαδικασίες και εξειδικεύσεις. Οι αλλαγές αυτές είναι η συνδυασμένη απόρροια της τεχνολογικής εξέλιξης και της διεθνοποίησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων και δημιουργούν μια σειρά από προκλήσεις για το ανθρώπινο δυναμικό της πόλης. Σε τι ειδικότητες θα πρέπει να στραφούν οι νέοι στην αγορά εργασίας, ποια επιπλέον προσόντα και ποιες επιπλέον γνώσεις χρειάζονται οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα προκειμένου να συμβάλλουν στην βελτίωση των προϊόντων και των υπηρεσιών που παρέχουν, ποια θα πρέπει να είναι τα αντικείμενα επανακατάρτισης των ανέργων οι οποίοι διαθέτουν γνώσεις και εξειδικεύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει πλέον ζήτηση στην αγορά εργασίας;

Όλες αυτές τις ερωτήσεις έχουν δύο όψεις: η μία αφορά την ανταγωνιστικότητα της τοπικής οικονομίας και τη δυνατότητα της να παράγει εισοδήματα και η άλλη αφορά τη δυνατότητα του ανθρώπινου δυναμικού να εξασφαλίζει απασχόληση ώστε να αποφεύγονται προβλήματα κοινωνικής περιθωριοποίησης.

Στο Βόλο υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός φορέων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, την προώθησή του στην αγορά εργασίας και την ένταξή του στην παραγωγική διαδικασία. Οι περισσότεροι από αυτούς ανήκουν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και έχουν ήδη αποκτήσει μια σοβαρή εμπειρία στην άσκηση πολιτικών κατάρτισης και απασχόλησης. Για να είναι όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική η παρέμβαση αυτών των φορέων προτείνεται να δημιουργηθεί ένα «Συμβούλιο Ανάπτυξης Ανθρώπινων Πόρων» σε τοπικό επίπεδο στο οποίο θα συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς πολιτικής, οι κοινωνικοί εταίροι και το Πανεπιστήμιο. Το Συμβούλιο θα πρέπει: (α) να είναι επιφορτισμένο με την διαμόρφωση ενός πλαισίου τοπικής πολιτικής κατάρτισης, επανακατάρτισης, δια βίου κατάρτισης και διευκόλυνσης της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, (β) να προσδιορίζει μέσα από περιοδικές έρευνες τομείς

κατάρτισης και ειδικότητες για τις οποίες υπάρχει ή αναμένεται να υπάρξει σημαντική ζήτηση από τις επιχειρήσεις και (γ) να συντονίζει το έργο των φορέων έτσι ώστε να υπάρχει ικανοποιητική αντιστοίχιση με τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας και να αποφεύγονται οι επικαλύψεις.

Σημαντική βοήθεια σε αυτή την προσπάθεια θα μπορέσει να προσφέρει το Πανεπιστήμιο με τη συμμετοχή του στην καταγραφή των τάσεων της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευτικών αναγκών και με τη δημιουργία μόνιμων δομών κατάρτισης, όπως το Ινστιτούτο Δια Βίου Κατάρτισης το οποίο αναμένεται να ιδρυθεί σύντομα.

Στόχος αυτής της παρέμβασης είναι να συμβάλει με ένα συγκροτημένο και καθοδηγούμενο τρόπο στην αναβάθμιση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης, ώστε αφενός να καταπολεμηθεί η ανεργία και αφετέρου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της τοπικής οικονομίας. Εκτός από τα προγράμματα κατάρτισης ανέργων, σημαντική θέση στην συνολική πολιτική ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων θα πρέπει να κατέχει η δια βίου κατάρτιση των εργαζομένων στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Στόχος της τοπικής κοινωνίας θα πρέπει να είναι όλοι οι εργαζόμενοι να έχουν κάθε 10 χρόνια μια τουλάχιστον ευκαιρία να βελτιώσουν τις γνώσεις και δεξιότητές τους τους σε τομείς οι οποίοι κρίνονται από τι υπηρεσίες τους απαραίτητοι και επιβάλλονται από τις εξελίξεις.

Οι 20 αυτές παρεμβάσεις αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου συνόλου δράσεων και πολιτικών οι οποίες επιδιώκουν να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων ανάπτυξης της πόλης. Το σύνολο των πολιτικών ανάπτυξης παρουσιάζονται στο επόμενο κεφάλαιο. Ο λόγος που ξεχωρίζουν οι 20 αυτές παρεμβάσεις από τις υπόλοιπες και έχουν το χαρακτήρα προτεραιότητας οφείλεται στο γεγονός ότι η υλοποίηση τους (κάθε μιας ξεχωριστά, αλλά κυρίως στο σύνολό τους) αναμένεται να επιφέρει δραστικές αλλαγές στην πόλη και να βελτιώσει σημαντικά την εικόνα, τον τρόπο λειτουργίας, τις δυνατότητες και τις προοπτικές ανάπτυξης της. Αυτό δεν μειώνει καθόλου τη σημασία των υπόλοιπων πολιτικών και παρεμβάσεων. Απλώς υποδηλώνει πως οι στόχοι που ετέθησαν και οι άξονες δράσης που ορίστηκαν επιτυγχάνονται πιο εύκολα και υλοποιούνται πιο αποτελεσματικά με την επιλογή και στόχευση σε δράσεις οι οποίες μπορεί να έχουν ένα καταλυτικό ρόλο και πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην διαδικασία του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης.

Οι πολιτικές ανάπτυξης

8.1. Εισαγωγή

Ο σκοπός αυτού του κεφαλαίου είναι να παρουσιάσει το σύνολο των πολιτικών οι οποίες προτείνονται για να υλοποιήσουν τους στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Σε αυτές τις πολιτικές φυσικά περιλαμβάνονται και οι είκοσι σημαντικές παρεμβάσεις οι οποίες παρουσιάστηκαν πιο αναλυτικά στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Κάθε πρόταση παρουσιάζεται αυτοτελώς σε ένα πίνακα, ο οποίος αναφέρει σε ποιους άξονες δράσης του Στρατηγικού Σχεδίου του Π.Σ. Βόλου εντάσσεται, τον στόχο και την περιγραφή της πρότασης, τις αναμενόμενες επιπτώσεις, τις συνέργιες με άλλες δράσεις, τον πιθανό φορέα υλοποίησης, τους πιθανούς φορείς χρηματοδότησης και το βαθμό προτεραιότητας της πρότασης. Επίσης ο πίνακας αναφέρει σε ποιο άξονα δράσης του Στρατηγικού Σχεδίου της Μαγνησίας και σε ποιο άξονα προτεραιότητας του ΠΕΠ Θεσσαλίας εντάσσεται η πρόταση, έτσι ώστε να διευκολύνει αφενός τις προσπάθειες συντονισμού των αναπτυξιακών προσπαθειών σε τοπικό επίπεδο και αφετέρου τις προσπάθειες ένταξης της δράσης στο χρηματοδοτικό πλαίσιο των ΠΕΠ Θεσσαλίας.

Στην επόμενη ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία για το σύνολο των προτάσεων που κατατίθενται, ενώ οι ενότητες 3-8 παρουσιάζουν αναλυτικά τους πίνακες των προτάσεων. Κάθε μια από αυτές τις ενότητες αντιστοιχεί και σε ένα από τους 6 άξονες δράσης του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης.

8.2. Οι Πολιτικές Ανάπτυξης: Συνολική Παρουσίαση

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει μια συνοπτική εικόνα του αριθμού των προτάσεων οι οποίες κατατίθενται ανά άξονα δράσης. Συνολικά έχουν κατατεθεί 164 προτάσεις, οι οποίες κατανέμονται σε όλους τους άξονες ανάπτυξης.

Εδώ θα πρέπει να επαναλάβουμε ότι ο Στρατηγικός Σχεδιασμός δεν περιλαμβάνει ένα τόσο αναλυτικό επίπεδο προτάσεων και επικεντρώνεται σε λίγες μεγάλες παρεμβάσεις οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν σε μεγαλύτερο βαθμό την αναπτυξιακή πορεία της πόλης. Με αυτή την έννοια, το Στρατηγικό Σχέδιο ολοκληρώνεται ουσιαστικά με το κεφάλαιο 7, το οποίο παρουσιάζει τους άξονες δράσης και τις μεγάλες παρεμβάσεις οι οποίες προτείνονται για την ανάπτυξη της πόλης. Από την άλλη πλευρά, όμως, το συγκεκριμένο Στρατηγικό Σχέδιο συμπίπτει χρονικά με την έναρξη των διαδικασιών προγραμματισμού για το 4^ο ΚΠΣ 2007-13, η οποία απαιτεί ένα πιο επιχειρησιακό και λεπτομερειακό σχεδιασμό.

Έτσι, το κεφάλαιο 8 αποτελεί στην ουσία ένα επιχειρησιακό σχέδιο, το οποίο αξιοποιεί το πλαίσιο αναφοράς του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης και καταθέτει ένα μεγάλο αριθμό προτάσεων προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή της πόλης στον σχεδιασμό και συνεπώς στη διεκδίκηση πόρων από το 4^ο ΚΠΣ. Με αυτό τον τρόπο, το συνολικό σχέδιο το οποίο κατατίθεται διαθέτει όλα τα πλεονεκτήματα του Στρατηγικού Σχεδιασμού, καθώς δίνει με σαφήνεια τους στόχους, το πλαίσιο και την κατεύθυνση της ανάπτυξης μέσα από μεγάλες παρεμβάσεις, ταυτόχρονα όμως είναι και επιχειρησιακό, καθώς καταθέτει ένα μεγάλο πλήθος συγκεκριμένων προτάσεων.

Ο αριθμός των προτάσεων ανά άξονα παρουσιάζεται στον Πίνακα 8.1, όπου προκύπτει ότι οι περισσότερες παρεμβάσεις προτείνονται στον άξονα των υποδομών και της ποιότητας ζωής και στον άξονα του τουρισμού. Ο μεγάλος αριθμός προτάσεων σε αυτούς τους δύο άξονες είναι συμβατός με τις στρατηγικές κατευθύνσεις του Σχεδίου Ανάπτυξης και με τις ευκαιρίες αλλά και τις ανάγκες ή τα προβλήματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν. Συνολικά, σε όλους τους άξονες ανάπτυξης κατατίθεται ένας σημαντικός αριθμός προτάσεων, ανάλογος των δυνατοτήτων τους να συμβάλλουν μελλοντικά στην αναπτυξιακή διαδικασία και ανάλογος των περιθωρίων παρέμβασης που διαμορφώνονται σήμερα.

Πίνακας 8.1. Συνολικός αριθμός δράσεων και πολιτικών ανά άξονα ανάπτυξης

Άξονας	Τίτλος	Αριθμός δράσεων και πολιτικών
1.	Ανάπτυξη του τουρισμού της πόλης και διεύρυνση των δυνατοτήτων αναψυχής με την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει η ιστορία, η μυθολογία, ο πολιτισμός, το Πανεπιστήμιο και ο αθλητισμός.	29
2.	Ενίσχυση της βιομηχανικής ταυτότητας της πόλης και ανάπτυξη δραστηριοτήτων με έμφαση στην καινοτομία, την ποιότητα και την εξωστρέφεια	22
3.	Ενίσχυση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και διαμόρφωση ενός ισχυρού επιστημονικού πόλου ανάπτυξης με κέντρο το Πανεπιστήμιο που θα αποτελεί τη νέα βιομηχανία της γνώσης	25
4.	Ενίσχυση της ποιότητας ζωής, των υποδομών, του περιβάλλοντος, της αισθητικής και της ταυτότητας της πόλης	51
5.	Αξιοποίηση των δυνατοτήτων οικονομικής ολοκλήρωσης σε περιφερειακό επίπεδο και διαμόρφωση των συνθηκών για την ανάδειξη της πόλης σε κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας	20
6.	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και προστασία κοινωνικών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού	17
Σύνολο	Όλοι οι άξονες	164

Σε γενικές γραμμές, οι δράσεις οι οποίες προτείνονται συμβάλλουν στην επίτευξη των αναπτυξιακών και κοινωνικών στόχων της πόλης. Στον ένα ή τον άλλο βαθμό και ανάλογα με

τον άξονα στον οποίο εντάσσονται, οι δράσεις συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, στην ανάδειξη των δημιουργικών χαρακτηριστικών και στη βελτίωση των στοιχείων εκείνων που καθιστούν τη πόλη πιο ανοικτή σε ιδέες και τεχνολογίες και πιο ελκυστική και βιώσιμη για τους επισκέπτες και τους κατοίκους της.

Επίσης, σε γενικές γραμμές οι δράσεις οι οποίες προτείνονται σε αυτό το κεφάλαιο χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό συνέργειας. Αυτό σημαίνει ότι η υλοποίηση πολλών από αυτές συμβάλλει ή καθιστά πιο εύκολη την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα άλλων δράσεων. Αυτό υποδηλώνει πως όσο πιο πολλές δράσεις προωθούνται ταυτόχρονα, τόσο πιο έντονες είναι οι πολλαπλασιαστικές επιδράσεις και τόσο πιο θετικό το τελικό αποτέλεσμα.

Στη συνέχεια, στις ενότητες 3-8 παρουσιάζονται οι προτεινόμενες δράσεις ανά άξονα. Σε κάθε ενότητα, οι προτάσεις παρατίθενται και σχολιάζονται στην αρχή σε ένα συνολικό πίνακα ανά άξονα, ενώ στη συνέχεια εξειδικεύεται η κάθε μια ξεχωριστά ως προς τους στόχους, την περιγραφή και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

8.3. Οι πολιτικές ανάπτυξης του τουρισμού της πόλης και διεύρυνσης των δυνατοτήτων αναψυχής με την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει η ιστορία, η μυθολογία, ο πολιτισμός, το Πανεπιστήμιο και ο αθλητισμός.

Ο πρώτος άξονας αφορά στην ανάπτυξη ενός ευρέως φάσματος λειτουργιών οι οποίες συνδέονται με τον τουρισμό, την ψυχαγωγία και τις δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου. Επιχειρεί να αναπτύξει μια νέα ανταγωνιστική ταυτότητα στην πόλη σε τομείς στους οποίους διαθέτει φυσικά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει 29 προτάσεις οι οποίες στον ένα ή τον άλλο βαθμό συμβάλλουν στην επίτευξη και των τεσσάρων αναπτυξιακών στόχων της πόλης (ανταγωνιστική, δημιουργική, ανοικτή, βιώσιμη) και παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνέργειας με δράσεις στους άξονες των υποδομών και του ανθρώπινου δυναμικού. Οι προτάσεις αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα 8.2 και αναλύονται στη συνέχεια.

Πίνακας 8.2. Δράσεις του 1^{ου} Άξονα Ανάπτυξης

a/a	Οι πολιτικές ανάπτυξης του τουρισμού της πόλης και διεύρυνσης των δυνατοτήτων αναψυχής με την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει η ιστορία, η μυθολογία, ο πολιτισμός, το Πανεπιστήμιο και ο αθλητισμός.	Αναλυτική πρόταση στη σελίδα:
1.1	Δημιουργία του πρώτου Μυθολογικού Πάρκου στην Ελλάδα για την αξιοποίηση του μύθου της Αργούς και των Κενταύρων.	406
1.2	Δημιουργία γραμμής τηλεφερική το οποίο θα συνδέει το Π.Σ. Βόλου με τον τουριστικό πόλο Μακρινίτσας – Πορταριάς και με το Χιονοδρομικό Κέντρο.	407
1.3	Δημιουργία Ενυδρείου.	408
1.4	Λειτουργία του Τραίνου του Πηλίου από Άναυρο μέχρι Μηλιές σε τακτική βάση και με Φορέα Λειτουργίας σε ιδιωτικοοικονομική βάση αλλά με κοινωνικό έλεγχο.	409
1.5	Πολιτιστική-τουριστική διαδρομή στον Παγασητικό ή το λιμάνι με την Αργώ.	410
1.6	Βελτίωση ξενοδοχειακής υποδομής.	411
1.7	Δημιουργία Συνεδριακού Κέντρου 1500 τουλάχιστον ατόμων.	412
1.8	Κατασκευή εμβληματικών κτιρίων στο νέο διοικητικό κέντρο της πόλης και στο Πανεπιστήμιο.	413

1.9	Δημιουργία πόλου αναψυχής και μικρού εμπορικού κέντρου με τουριστικά προϊόντα στα Παλιά	414
1.10	Βελτίωση των παρερχόμενων εξυπηρετήσεων της μαρίνας Βόλου και πολιτική προσέλκυσης υψηλής ποιότητας θαλάσσιου τουρισμού από πλευράς ΔΗΤΕΒ.	415
1.11	Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει ο Λιμένας στον τομέα των πλοίων κρουαζιέρας. Συμμετοχή σε συγκεκριμένα προγράμματα αναβάθμισης του τουρισμού αυτής της μορφής και δημιουργία «τουριστικών πακέτων» για τους επισκέπτες της πόλης.	416
1.12	Πιστοποιήσεις και διασφάλιση ποιότητας σε όλο το φάσμα των τουριστικών επιχειρήσεων.	417
1.13	Επιχειρησιακά σχέδια υποδομών πολιτισμού και σχέδια προβολής και μάρκετινγκ φορέων διαχείρισης πολιτισμού.	418
1.14	Εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την αξιοποίηση πολιτιστικών πόρων.	419
1.15	Θεματική και χωρική δικτύωση πολιτιστικών πόρων - Συντονισμός φορέων διαχείρισης πολιτισμού και ανάπτυξη πολιτιστικής στρατηγικής.	420
1.16	Ενιαίο πρόγραμμα τουριστικής προβολής της πόλης (promotion plan).	421
1.17	Συνεχές ωράριο καταστημάτων στο κέντρο, ως προϋπόθεση για την ανάπτυξη του τουρισμού.	422
1.18	Δημιουργία πλωτών εστιατορίων στον Άναυρο.	423
1.19	Ενοποίηση πολιτιστικών-ιστορικών διαδρομών.	424
1.20	Δημιουργία Μουσείου Τέχνης υψηλής αισθητικής αξίας (τύπου Gugenheim).	425
1.21	Δημιουργία Μουσείου της ιστορίας της πόλης στο κτίριο της Νομαρχίας.	426
1.22	Δημιουργία χώρου πολιτιστικών εκδηλώσεων στο κτίριο των Δικαστηρίων.	427
1.23	Επιχειρησιακό σχέδιο για την αξιοποίηση των αθλητικών εγκαταστάσεων.	428
1.24	Ανάληψη μεγάλων εθνικών και διεθνών αθλητικών και πολιτιστικών γεγονότων.	429
1.25	Αξιοποίηση εγκαταστάσεων από τοπικά και περιφερειακά σωματεία αλλά και από πολίτες στο πλαίσιο του λαϊκού αθλητισμού.	430
1.26	Δημιουργία ενός ενιαίου μεγάλου αθλητικού σωματείου στην πόλη με δυνατότητες συμμετοχής στην Α' Εθνική.	431
1.27	Αξιοποίηση του «ολυμπιακού σήματος» σε όλες τις δράσεις προβολής της πόλης.	432
1.28	Σύνδεση του τουρισμού με την τοπική παραγωγή.	433
1.29	Κατασκευή ενός ολοκληρωμένου και περιεκτικού δικτυακού τόπου για το Π.Σ. Βόλου.	434

8.4. Οι πολιτικές ενίσχυσης της βιομηχανικής ταυτότητας της πόλης και ανάπτυξης δραστηριοτήτων με έμφαση στην καινοτομία, την ποιότητα και την εξωστρέφεια.

Ο δεύτερος άξονας ανάπτυξης επικεντρώνει στη βιομηχανία, όπου η πόλη έχει σημαντική παράδοση και ισχυρή οικονομική βάση. Επιχειρεί να συνδυάσει παραδοσιακές μορφές υποστήριξης (π.χ. βιομηχανικές υποδομές και κίνητρα) με σύγχρονες δράσεις που ενισχύουν την καινοτομία, την ποιότητα και την εξωστρέφεια των τοπικών επιχειρήσεων. Ορισμένες δράσεις επιδιώκουν να συνδυάσουν νέες επενδύσεις στη μεταποίηση με υψηλά πρότυπα οικιστικής ανάπτυξης και έξοδο των οχλουσών χρήσεων στην περίμετρο του οικιστικού πλέγματος. Συνολικά, οι δράσεις του 2^{ου} άξονα επιδιώκουν να διατηρήσουν και να ενισχύσουν το συγκριτικό πλεονέκτημα της πόλης στη μεταποίηση, με προτάσεις εκσυγχρονισμού και προσαρμογής στα διεθνή δεδομένα.

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει 22 προτάσεις οι οποίες συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της δημιουργικότητας της παραγωγικής βάσης του Βόλου και ενισχύουν το διεθνή προσανατολισμό της. Οι δράσεις αυτές παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνέργειας με δράσεις στον 3^ο άξονα ανάπτυξης που αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό και κάποιο βαθμό συνέργειας με τους υπόλοιπους άξονες. Οι προτάσεις αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα 8.3 και αναλύονται στη συνέχεια.

Πίνακας 8.3 Δράσεις του 2^{ου} Άξονα Ανάπτυξης

α/α	Οι πολιτικές ενίσχυσης της βιομηχανικής ταυτότητας της πόλης και ανάπτυξης δραστηριοτήτων με έμφαση στην καινοτομία, την ποιότητα και την εξωστρέφεια.	Αναλυτική πρόταση στη σελίδα:
2.1	Δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου στον άξονα Βόλου – Βελεστίνου για τη στέγαση και ανάπτυξη μικρών μεταποιητικών ή εμπορικών επιχειρήσεων με σύγχρονο σχεδιασμό και σύγχρονες υποδομές.	436
2.2	Αναδιάρθρωση του Τεχνολογικού Πάρκου Θεσσαλίας με ανάπτυξη υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.	437
2.3	Δημιουργία 'θερμοκοιτίδων' επιχειρήσεων, με έμφαση στην υψηλή τεχνολογία.	438
2.4	Διερεύνηση αξιοποίησης αργούτων εγκαταστάσεων στη ΒΙΠΕ, στην κατεύθυνση χώρων υψηλής τεχνολογίας.	439
2.5	Άμεση ολοκλήρωση του ΒΙΟΠΑ και ενέργειες για την μετεγκατάσταση επιχειρήσεων σε ομάδες.	440
2.6	Δημιουργία εμπορευματικού κέντρου στην περιοχή Βελεστίνου, και σιδηροδρομική του σύνδεση.	441

2.7	Δημιουργία ναυπηγοεπισκευαστικής βάσης στον 4 ^ο προβλήτα με προσανατολισμό στις επισκευές υψηλής τεχνολογίας ή υψηλής ειδίκευσης.	442
2.8	Αξιοποίηση Περιφερειακού Πόλου Καινοτομίας και στήριξη του ΚΕΤΕΑΘ.	443
2.9	Αξιοποίηση Αναπτυξιακού Νόμου και Δ' ΚΠΣ για ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ενίσχυση εμπορικών επιχειρήσεων και υποκλάδων δυναμικών υπηρεσιών	444
2.10	Θεσμοθέτηση και αξιοποίηση 'Εβδομάδας Τοπικής Βιομηχανίας'.	445
2.11	Δημιουργία νέου εκθεσιακού χώρου για τη διενέργεια εκθέσεων μεγάλης εμβέλειας στην περιοχή του Πανθεσσαλικού Σταδίου.	446
2.12	Προβολή και προώθηση των τοπικών προϊόντων στην Ελληνική και διεθνή αγορά.	447
2.13	Διαμόρφωση στρατηγικού σχεδίου «επιθετικού» Μάρκετινγκ της περιοχής για την προσέλκυση επενδύσεων (σε συνεργασία με ΤΕΔΚ, ΝΑΜ, Περιφέρεια, ΑΝΕΜ)	448
2.14	Ενίσχυση συλλογικών μορφών δράσης των τοπικών επιχειρήσεων με στόχο τις εξαγωγές και τη διαμόρφωση ενιαίας επωνυμίας προέλευσης.	449
2.15	Δημιουργία ειδικών τοπικών βιομηχανικών clusters με τη συμμετοχή της αυτοδιοίκησης, του ΠΘ, των Τραπεζών, του ΤΠ, του Επιμελητηρίου, επιχειρήσεων και των συνδικάτων.	450
2.16	Προσέλκυση δομών πιστοποίησης ποιότητας.	451
2.17	Ενίσχυση της επιχειρηματικής αριστείας.	452
2.18	Κοινοπρακτική οργάνωση φορέων-δομών στήριξης ΜΜΕ.	453
2.19	Κατάρτιση σχεδίου συγκριτικής ανάλυσης (Benchmarking) των συγκριτικών και ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου προς άλλες ομοειδών χαρακτηριστικών αστικές συγκεντρώσεις της Ευρώπης	454
2.20	Διαμόρφωση συμφώνου καλού επιχειρηματικού κλίματος και συναίνεσης	455
2.21	Ανάπτυξη πρότυπου ιδιωτικού μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ιδρύματος για την παροχή πιστοποιημένης εκπαίδευσης σε κρίσιμες τεχνικές ειδικότητες και επαγγέλματα	456
2.22	Διαμόρφωση και ανάπτυξη χώρων τεχνολογικής διαπαιδαγώγησης νέων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	457

8.5. Οι πολιτικές ενίσχυσης της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και διαμόρφωσης ενός ισχυρού επιστημονικού πόλου ανάπτυξης με κέντρο το Πανεπιστήμιο που θα αποτελεί τη νέα βιομηχανία της γνώσης.

Ο τρίτος άξονας επιχειρεί αφενός να αναβαθμίσει την ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης και αφετέρου να διαμορφώσει έναν επιστημονικό πόλο ανάπτυξης ο οποίος θα αποτελεί τη νέα βιομηχανία της γνώσης και θα αρθρώνεται πάνω στις λειτουργίες του Πανεπιστημίου.

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει 25 προτάσεις οι οποίες συμβάλλουν καθοριστικά στην επίτευξη και των τεσσάρων αναπτυξιακών στόχων της πόλης. Η ανάπτυξη της επιστημονικής βάσης της πόλης οδηγεί στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της, διευκολύνει την απελευθέρωση δημιουργικών δυνάμεων, ενισχύει τις διεθνείς διασυνδέσεις και επιρροές, δημιουργεί ευκαιρίες για όλες τις κοινωνικές ομάδες και προωθεί ένα παραγωγικό προφίλ φιλικό προς το περιβάλλον. Οι δράσεις σε αυτόν τον άξονα παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνέργειας με δράσεις στους άξονες της βιομηχανίας, του τουρισμού και της περιφερειακής ολοκλήρωσης και παρουσιάζονται στον Πίνακα 8.4 στη συνέχεια.

Πίνακας 8.4. Δράσεις του 3^{ου} Άξονα Ανάπτυξης

α/α	Οι πολιτικές ενίσχυσης της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και διαμόρφωσης ενός ισχυρού επιστημονικού πόλου ανάπτυξης με κέντρο το Πανεπιστήμιο που θα αποτελεί τη νέα βιομηχανία της γνώσης.	Αναλυτική πρόταση στη σελίδα:
3.1	Διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου πολιτικών αναβάθμισης της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης.	459
3.2	Συνεργασία για την προώθηση του υφιστάμενου κτιριολογικού προγράμματος του ΠΘ	460
3.3	Επέκταση της Πολυτεχνικής Σχολής στο Πάρκο έως το Εκθεσιακό Κέντρο και σε περιβάλλοντες χώρους στα Παλαιά και στη Νεάπολη	461
3.4	Δημιουργία Σχολής Οικονομικών Επιστημών στο κτίριο Ματσάγγου	462
3.5	Απόκτηση νέων εκτάσεων για Τμήματα ή προγράμματα σπουδών με παραχώρηση δημοτικών ή δημόσιων εκτάσεων στην περίμετρο της πόλης και δημιουργία campus.	463
3.6	Αξιοποίηση του κτιρίου του Μουσικού Γυμνασίου στο Φυτόκο για δημιουργία Πειραματικού Σχολείου από το ΠΘ, για τη δημιουργία Κέντρου Γλωσσών και για τη στέγαση των μουσικών συνόλων του ΠΘ.	464
3.7	Αξιοποίηση του Ξενώνα των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων για χρήση από φοιτητές ως εστίες.	465
3.8	Ανάπτυξη σύγχρονων φοιτητικών εστιών σε πολλά σημεία της πόλης με βάση ένα πολυκεντρικό μοντέλο το οποίο θα αποφεύγει τις ογκώδεις κατασκευές και τη δημιουργία γκέτο.	466

3.9	Άμεση εγκατάσταση του ΚΕΤΕΑΘ σε χώρους αντίστοιχους των αναγκών του, όπως αυτοί της Κίτρινης αποθήκης, με μακροχρόνια προοπτική ανάπτυξης του σε καταλληλότερες υποδομές, όπως οι χώροι του Εκθεσιακού Κέντρου στο Πεδίο του Άρεως, ή σε εκτάσεις που θα του παραχωρηθούν στο χώρο του εργοστασίου Οινόπνεύματος, ή αντίστοιχες εκτάσεις κοντά στον περιφερειακό.	467
3.10	Ανάπτυξη πρόσθετων δομών έρευνας και νέων Πανεπιστημιακών Τμημάτων στην αιχμή της επιστήμης.	468
3.11	Συνεργασία οργανισμών πόλης και ΠΘ σε κοινά προγράμματα, συνέδρια, ημερίδες κ.α.	469
3.12	Συνεργασία σε επίπεδο διεθνών και δημοσίων σχέσεων.	470
3.13	Από κοινού διοργάνωση «Ανοικτής Εβδομάδας» για επικοινωνία τοπικής και ακαδημαϊκής κοινωνίας.	471
3.14	Ίδρυση και λειτουργία Αγγλόφωνου Σχολείου πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την προσέλκυση ξένων επιχειρηματιών, στελεχών επιχειρήσεων και επιστημόνων με οικογενειακές υποχρεώσεις.	472
3.15	Επέκταση και εκσυγχρονισμός σχολικής στέγης.	473
3.16	Αύξηση και ενίσχυση των βιβλιοθηκών και των εργαστηρίων των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.	474
3.17	Επέκταση και αναβάθμιση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης.	475
3.18	Δημιουργία Ινστιτούτου δια βίου κατάρτισης και εκπαίδευσης ενηλίκων.	476
3.19	Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση εργαζομένων στις νέες τεχνολογίες.	477
3.20	Κατάρτιση αυτοαπασχολούμενων και εργαζομένων στην βασική χρήση αγγλικής ορολογίας, στην επικοινωνιακή πολιτική και στην πολιτιστική ιστορία της πόλης.	478
3.21	Δημιουργία κέντρων και δικτύων τηλε-εκπαίδευσης και τηλε-κατάρτισης για εργαζόμενους, άνεργους και στελέχη της Αυτοδιοίκησης.	479
3.22	Ανάπτυξη υπηρεσιών δια βίου συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού.	480
3.23	Αναβάθμιση, βελτίωση της λειτουργίας και περαιτέρω αξιοποίηση των υφιστάμενων δομών στήριξης της απασχόλησης.	481
3.24	Κατάρτιση νέων ανέργων σε επαγγέλματα πληροφορικής και νέων τεχνολογιών.	482
3.25	Κατάρτιση νέων ανέργων σε τουριστικά επαγγέλματα.	483

8.6. Οι πολιτικές ενίσχυσης της ποιότητας ζωής, των υποδομών, του περιβάλλοντος, της αισθητικής και της ταυτότητας της πόλης

Ο τέταρτος άξονας ανάπτυξης επικεντρώνει στις υποδομές, όπου η πόλη έχει σημαντικές ελλείψεις σε μια προσπάθεια ενίσχυσης της ποιότητας ζωής, της λειτουργικότητας της οικονομίας, του περιβάλλοντος και της αισθητικής της πόλης. Οι δράσεις περιλαμβάνουν έργα υποδομών, αλλαγές σε χρήσεις γης, ρυθμίσεις της κυκλοφορίας, προγράμματα πολεοδομικής αναβάθμισης, προγράμματα ανάκτησης δημόσιων χώρων στο κέντρο της πόλης και μια σειρά από διοικητικές και θεσμικές ρυθμίσεις. Ανάμεσα στις προτεινόμενες δράσεις βρίσκονται και δέκα από τις είκοσι μεγάλες παρεμβάσεις που παρουσιάστηκαν αναλυτικά στο κεφάλαιο 7.

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει 51 προτάσεις οι οποίες συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας της πόλης. Οι δράσεις του 4^{ου} άξονα παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνέργειας με δράσεις όλων των άλλων αξόνων και ιδιαίτερα με δράσεις του 1^{ου} άξονα ανάπτυξης που αφορά στην ανάπτυξη του τουρισμού. Οι προτάσεις αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα 8.5 και αναλύονται στη συνέχεια.

Πίνακας 8.5. Δράσεις του 4^{ου} Άξονα Ανάπτυξης

α/α	Οι πολιτικές ενίσχυσης της ποιότητας ζωής, των υποδομών, του περιβάλλοντος, της αισθητικής και της ταυτότητας της πόλης	Αναλυτική πρόταση στη σελίδα:
4.1	Αξιοποίηση της αναθεώρησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Π.Σ. Βόλου - Επιτάχυνση και κάλυψη των κενών του χωρικού σχεδιασμού: γρήγορη προώθηση ΓΠΣ, εκπόνηση ΡΣ (με συντονισμό των δύο σχεδίων), γρήγορη εκπόνηση πολεοδομικών μελετών, κτηματολόγιο.	485
4.2	Ολοκλήρωση των βασικών μεταφορικών υποδομών της πόλης, λειτουργία παρακαμπτήριων δακτυλίων κέντρου, εκτροπή βαριάς και διαμπερούς κυκλοφορίας.	486
4.3	Σταδιακή αλλαγή χρήσεων στο λιμάνι, με περιορισμό της εμπορικής δραστηριότητας δυτικά του Κραυσίδωνα, άνοιγμα του λιμένα στην πόλη και ανάπτυξη ενός νέου πόλου τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού.	487
4.4	Μεταφορά του Σταθμού του ΟΣΕ σε νέα θέση και κατάργηση των σιδηροδρομικών γραμμών εντός του αστικού ιστού.	488
4.5	Αντιμετώπιση των λειτουργικών προβλημάτων της πόλης με τη δημιουργία χώρων στάθμευσης και ενίσχυση της αστυνόμευσης για εφαρμογή μέτρων.	489
4.6	Διαπλάτυνση πεζοδρομίων στο ευρύτερο κέντρο, το οποίο μετατρέπεται σε ζώνη ήπιων μορφών μετακίνησης.	490
4.7	Δημιουργία νέας αναβαθμισμένης δημόσιας συγκοινωνίας σε σταθερή τροχιά (ελαφρύ τραμ) στο Π.Σ. Βόλου, με αφετηρία τον νέο σταθμό ΟΣΕ, σύνδεση των βασικών αξόνων και επέκταση προς Αγριά και Αλυκές.	491
4.8	Κατασκευή Πανεπιστημιακού κτιρίου στο χώρο του πρώην εργοστασίου Ματσάγγου και δημιουργία της Πλατείας Πανεπιστημίου με υπόγειο χώρο στάθμευσης.	492

4.9	Προγράμματα πολεοδομικής ανάπλασης, αναπτυξιακά σχέδια και ειδικές μελέτες σε ιδιαίτερες περιοχές όπως τα Παλαιά, τα Προσφυγικά, ο Άγιος Στέφανος και η ευρύτερη περιοχή του Ξηριά.	493
4.10	Δημιουργία 'Τοπικού Παρατηρητηρίου' για την παρακολούθηση, καταγραφή τεκμηρίωση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων της πόλης σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ενός ενιαίου Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών.	494
4.11	Βελτιώσεις και εκσυγχρονισμός των αστικών συγκοινωνιών και καλύτερες συνδέσεις με τα γύρω χωριά και τους περιαστικούς οικισμούς.	495
4.12	Κατασκευή Σιδηροδρομικής Σύνδεσης των προβλητών του Λιμένα μέσω της Μπουρμπουλήθρας και της νέας γέφυρας στο Χείμαρρο Ξηριά, που βρίσκεται σε φάση δημοπράτησης. Κατάργηση της υπάρχουσας σήμερα σύνδεσης μέσω της οδού Παπαδιαμάντη.	496
4.13	Ολοκλήρωση του έργου της ιχθυόσκαλας με την απαραίτητη κτηριακή υποδομή, σύμφωνα με τις τελευταίες απόψεις του ΟΛΒ και περιορισμού της έκτασης από 6.000 σε 2.500 τ.μ.	497
4.14	Δημιουργία δικτύου χώρων πρασίνου στο Π.Σ. Βόλου.	498
4.15	Μελέτη υπολογισμού θέσεων συνοικιακών parking που μπορεί να δώσει το υφιστάμενο απόθεμα παλαιών (αλλά μη διατηρητέων) κτιρίων στο κέντρο της πόλης σε συνδυασμό με τη φέρουσα ικανότητα των δρόμων.	499
4.16	Ειδική χωροταξική μελέτη και ρυθμιστικό σχέδιο για τη δημιουργία νέου επιχειρηματικού πάρκου.	500
4.17	Αύξηση της οικιστικής χωρητικότητας, αφενός για την κάλυψη νέων ποσοτικών αναγκών και αφετέρου για τη βελτίωση των ποιοτικών παραμέτρων του πολεοδομικού χώρου.	501
4.18	Προστασία της υπαίθρου και του τοπίου από τη μη οργανωμένη διάχυση αστικών χρήσεων.	502
4.19	Αξιοποίηση μεγάλων αδόμητων ή μη χρησιμοποιούμενων χώρων στο ΠΣ Βόλου	503
4.20	Επιστημονική διερεύνηση των δυνατοτήτων για την οργάνωση και λειτουργία ενός Συστήματος Θαλασσίων Επιβατικών Μεταφορών Μικρών Αποστάσεων (ΣΥ.Θ.Ε.Μ.Μ.Α) στον Παγασητικό Κόλπο με επίκεντρο τον Βόλο με την μορφή ΣΔΙΤ.	504
4.21	Στρατηγικό Σχέδιο Χρήσης Χρόνου το οποίο στοχεύει: α) στη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος, β) τη βελτίωση της συχνότητας δρομολογίων των λεωφορείων, γ) την αναθεώρηση των ωρών λειτουργίας των καταστημάτων.	505
4.22	Αστικά ΚΤΕΛ – νέα μικρότερα λεωφορεία αντιρρυπαντικής τεχνολογίας – συμμετοχή στο φορέα λειτουργίας του τραμ.	506
4.23	Νέα κυκλοφοριακή μελέτη που θα αξιολογήσει τις νέες ανάγκες της κίνησης στο εσωτερικό και στις εξόδους της πόλης.	507
4.24	Κατεδάφιση κτιρίου Υγειονομικού και δημιουργία πλατείας Σπίρερ με υπόγειο Parking.	508
4.25	Δημιουργία Ταμείου γης.	509
4.26	Εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στο θέμα των κεραιών κινητής τηλεφωνίας.	510
4.27	Ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση κυκλώματος ύδρευσης- συνέχιση έργου αντικατάστασης αγωγών – εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης υδάτινων πόρων.	511
4.28	Ολοκλήρωση του προγράμματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων με έμφαση στην ανακύκλωση και στη διαχείριση ειδικών και επικίνδυνων αποβλήτων.	512
4.29	Προστασία του Παγασητικού, παρακολούθηση της ρύπανσης και εμπλουτισμός ιχθυοαποθεμάτων.	513
4.30	Αντιμετώπιση ατμοσφαιρικής και ηχητικής ρύπανσης.	514
4.31	Επέκταση αποχετευτικού δικτύου, σύνδεση όμορων δήμων με βιολογικό καθαρισμό, έλεγχος βιομηχανικών αποβλήτων και αξιοποίηση του νερού του βιολογικού καθαρισμού.	515

4.32	Ενίσχυση και αναβάθμιση υπηρεσιών πολιτικής προστασίας-σχέδιο για πρόληψη καταστροφών.	516
4.33	Προστασία και συνεχής καθαρισμός ρεμάτων.	517
4.34	Συνεχής επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου και σύνδεση όλων των δημόσιων κτιρίων.	518
4.35	Περαπέραν πίεση προς την ΔΕΗ για γενική υπογειοποίηση του δικτύου ηλεκτροδότησης και σταθεροποίηση όλων των ενεργειακών συστημάτων, ώστε να μην συμβαίνουν επιζήμιες διακοπές ρεύματος.	519
4.36	Ενίσχυση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Δημοτικές πηγές.	520
4.37	Ενίσχυση των ευρυζωνικών εφαρμογών τόσο στην λειτουργία του ίδιου του Δήμου, όσο και σε σχέση με τους πολίτες. Αναγκαία η παροχή συνδέσεων ADSL σε όλα ανεξαιρέτως τα τμήματα της πόλης.	521
4.38	Αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων στο Π.Σ. Βόλου. και κήρυξη διατηρητέων κτηρίων	522
4.39	Επαναχρησιμοποίηση ανακαινισμένων κτιρίων και βιομηχανικών κελυφών για τις ανάγκες του νέου τριτογενή τομέα και του Πανεπιστημίου.	523
4.40	Ανάπλαση λόφου Γορίτσας σε συνεργασία με Δήμους Ιωλκού και Πορταριάς.	524
4.41	Αισθητική αναβάθμιση της εικόνας των κτιρίων και των κεντρικών αξόνων του Βόλου.	525
4.42	Αποκατάσταση λατομείων Γορίτσας και Ν. Ιωνίας έρευνα για εναλλακτικές χρήσεις.	526
4.43	Βελτίωση της εικόνας και της διαχείρισης του δημόσιου/κοινόχρηστου χώρου (π.χ. Πλατείες)	527
4.44	Μικρή Βύθιση Λαμπράκη μπρος στην Πλατεία Ρήγα Φεραίου και δημιουργία γέφυρας πεζών και ποδηλάτων που θα συνδέει την παραλία με το γραμμικό πάρκο που θα ξεκινά από το Σταθμό και θα καταλήγει στη Ν. Ιωνία.	528
4.45	Προστασία δομημένου περιβάλλοντος σε περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος, οι οποίες θα πρέπει να προστατευτούν με ειδικούς όρους δόμησης και να αναπτυχθούν ως ζώνες ελεγχόμενης αρχιτεκτονικής.	529
4.46	Απομάκρυνση φυλακών από την πόλη.	530
4.47	Εναλλακτική πρόσβαση του κέντρου της πόλης από τη γέφυρα της Μπουρμπουλήθρας ή το Εκθεσιακό Κέντρο.	531
4.48	Απόδοση των κτιρίων του ΟΣΕ σε χρήσεις συναφείς με τη νέα ταυτότητα της περιοχής και ενοποίηση του χώρου με τα Παλαιά.	532
4.49	Απαγόρευση δημιουργίας νέων Εμπορικών Κέντρων ή Malls στον κεντρικό αστικό ιστό και χωροθέτηση τους στις επεκτάσεις της πόλης πάνω στον περιφερειακό.	533
4.50	Συγκέντρωση σε Κυνοκομείο των αδέσποτων σκύλων της πόλης	534
4.51	Εφαρμογή αειφόρου/βιοκλιματικού σχεδιασμού σε όλα τα σχολεία	535

8.7. Οι πολιτικές αξιοποίησης των δυνατοτήτων οικονομικής ολοκλήρωσης σε περιφερειακό επίπεδο και διαμόρφωσης των συνθηκών για την ανάδειξη της πόλης σε κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας.

Ο πέμπτος άξονας ανάπτυξης περιλαμβάνει ένα σύνολο δράσεων οι οποίες επιχειρούν να αναδείξουν την πόλη σε περιφερειακό πόλο ανάπτυξης και να ενισχύσουν το βαθμό ολοκλήρωσης της τοπικής με την περιφερειακή καταρχήν και την εθνική οικονομία. Ορισμένες από αυτές τις δράσεις παραπέμπουν σε μεταφορικές υποδομές και συνδέσεις, ενώ άλλες αναφέρονται στη διοικητική αναβάθμιση της πόλης και την ικανότητα της να σχεδιάσει και να υλοποιεί αποτελεσματικά δράσεις ανάπτυξης στο σύνολο του αστικού χώρου, ή να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται για ανάπτυξη αμοιβαία επωφελών συνεργασιών.

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει 20 προτάσεις οι οποίες συμβάλλουν στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της πόλης, βελτιώνουν την ένταξή της στα εθνικά και περιφερειακά δίκτυα και ενισχύουν την εξωστρέφεια και το διεθνή προσανατολισμό της. Οι προτάσεις αυτές παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνέργειας με δράσεις σε όλους τους άλλους άξονες ανάπτυξης, ενισχύονται κυρίως από τον άξονα των υποδομών και ενισχύουν κυρίως τους άξονες της βιομηχανίας και του τουρισμού. Οι προτάσεις αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα 8.6 και αναλύονται στη συνέχεια.

Πίνακας 8.6. Δράσεις του 5^{ου} Άξονα Ανάπτυξης.

α/α	Οι πολιτικές αξιοποίησης των δυνατοτήτων οικονομικής ολοκλήρωσης σε περιφερειακό επίπεδο και διαμόρφωσης των συνθηκών για την ανάδειξη της πόλης σε κύριο συστατικό του τρίτου πόλου ανάπτυξης της χώρας	Αναλυτική πρόταση στη σελίδα:
5.1	Ανάπτυξη διπλής γραμμής προαστιακού ηλεκτρικού τρένου Βόλου-Λάρισας και επαναλειτουργία του Θεσσαλικού σιδηροδρόμου, που θα ενώνει τις Θεσσαλικές Πρωτεύουσες μεταξύ τους και με το Αεροδρόμιο Αγχιάλου.	537
5.2	Διοικητική ενοποίηση των ΟΤΑ του Π.Σ. Βόλου	538
5.3	Μεταφορά του Στρατοπέδου Νέας Ιωνίας, στην ευρύτερη περίμετρο του Π.Σ. Βόλου και ανάπτυξη στη θέση αυτή ενός νέου διοικητικού και εμπορικού κέντρου, με βάση το πολυκεντρικό μοντέλο μιας ενιαίας πόλης.	539
5.4	Ολοκλήρωση υποδομών και συνδέσεων και λειτουργία του Αεροδρομίου Αγχιάλου	540
5.5	Συνεργασία – δικτύωση αναπτυξιακών εταιριών και δημιουργία προυποθέσεων ανάληψης μεγάλων προγραμμάτων.	541
5.6	Πλήρης μηχανοργάνωση του Δήμου.	542

5.7	Εγκατάσταση συστημάτων ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης και διακίνησης εγγράφων καθώς και διεκπεραίωσης διοικητικών συναλλαγών.	543
5.8	Ανάπτυξη διαδικτυακής υπηρεσίας ηλεκτρονικών προμηθειών.	544
5.9	Προώθηση επενδυτικών συμπράξεων δήμου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ).	545
5.10	Κατάρτιση στελεχών του δήμου και των οργανισμών του σε θέματα σχεδιασμού, διαχείρισης και αξιολόγησης προγραμμάτων.	546
5.11	Δια βίου εκπαίδευση των στελεχών του δήμου, ειδικά στις νέες τεχνολογίες.	547
5.12	Εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίου για αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας.	548
5.13	Ενίσχυση διαδημοτικών συνεργασιών στο Ν. Μαγνησίας.	549
5.14	Προώθηση συνεργασιών με άλλες πόλεις Θεσσαλίας και συμμετοχή σε διαπεριφερειακά και διεθνή θεματικά δίκτυα.	550
5.15	Ενίσχυση διπόλου Βόλου-Λάρισας.	551
5.16	Δημιουργία βάσης Υδροπλάνων στο Λιμάνι για συνδέσεις με όλη την Ελλάδα.	552
5.17	Ολοκλήρωση Ε 65 και ΠΑΘΕ και αναβάθμιση συνδέσεων με Βόλο.	553
5.18	Αναβάθμιση και επέκταση οδικών συνδέσεων Βόλου με τα μεγάλα αστικά κέντρα της Θεσσαλίας.	554
5.19	Σθεναρή διεκδίκηση επαρκών ακτοπλοϊκών συνδέσεων με οχηματαγωγά-επιβατηγά πλοία προς όλα τα νησιά των Β. Σποράδων για όλο τον χρόνο. Ενεργή συμμετοχή του Δήμου Βόλου μέσω της ΤΕΔΚ Μαγνησίας στην υπό ανάθεση μελέτη σκοπιμότητας από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας για την δρομολόγηση πλοίου στην γραμμή.	555
5.20	Θαλάσσιες συνδέσεις με Τουρκία και Μαύρη Θάλασσα.	556

8.8. Οι πολιτικές ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και προστασίας κοινωνικών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού

Ο 6^{ος} άξονας ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου έχει ως στόχο τη διαμόρφωση και διατήρηση ενός βιώσιμου κοινωνικού περιβάλλοντος το οποίο θα επιτρέπει στους άλλους άξονες να ενεργοποιηθούν ή να επιταχύνουν τους μηχανισμούς ανάπτυξης. Ο άξονας στοχεύει στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την προστασία των κοινωνικών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού. Περιλαμβάνει 17 δράσεις κοινωνικής πολιτικής οι οποίες παρουσιάζονται στον πίνακα 8.7.

Πίνακας 8.7. Δράσεις του 6^{ου} Άξονα Ανάπτυξης.

a/a	Οι πολιτικές ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και προστασίας κοινωνικών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού	Αναλυτική πρόταση στη σελίδα:
6.1	Δημιουργία ενός ενιαίου πλέγματος συνεργαζόμενων φορέων άσκησης πολιτικών κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης	558
6.2	Αναβάθμιση υποδομών υγείας και δημιουργία νέου αστικού κέντρου υγείας.	559
6.3	Προγράμματα κοινωνικής κατοικίας	560
6.4	Ίδρυση Τράπεζας Χρόνου.	561
6.5	Ενίσχυση κέντρου υποστήριξης ατόμων εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες.	562
6.6	Καθιέρωση βραβείων ηθικής επιβράβευσης σε τοπικό επίπεδο.	563
6.7	Πιστοποίηση με ISO Ισότητας και άρσης των διακρίσεων των υπηρεσιών του Δήμου.	564
6.8	Δράσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα ισότητας.	565
6.9	Ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης και εξέλιξης σε αυτήν.	566
6.10	Δημιουργία ενός αποκεντρωμένου δικτύου πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας για την πρόληψη του αποκλεισμού και την παροχή προσωπικών υπηρεσιών σε παιδιά, γυναίκες, άτομα με αναπηρίες και ηλικιωμένους.	567
6.11	Σχεδιασμός και εφαρμογή Τοπικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης με ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων για τις ευάλωτες ομάδες που θα εξασφαλίζουν αξιοπρεπείς συνθήκες στέγασης και διαβίωσης, την κοινωνική ένταξη και την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.	568
6.12	Κατάρτιση άνεργων ΑΜΕΑ σε επαγγέλματα που σχετίζονται με τον πολιτισμό και δημιουργία εκθεσιακού χώρου για την προβολή των δραστηριοτήτων τους.	569

6.13	Κατάρτιση αθίγγανων σε προγράμματα ανακύκλωσης και περιβαλλοντικής προστασίας.	570
6.14	Δημιουργία συστήματος υποδοχής και αξιοποίησης των Εθελοντών.	571
6.15	Δημιουργία «εταιρικής σχέσης» Δήμου – ΜΚΟ.	572
6.16	Δημιουργία Μητρώου εθελοντικών οργανώσεων σε επίπεδο Δήμου.	573
6.17	Ενίσχυση επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας και γυναικείας επιχειρηματικότητας.	574

ΑΞΟΝΑΣ 1

**ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ
ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ, Η ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, Ο
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΙ Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία του πρώτου Μυθολογικού Πάρκου στην Ελλάδα για την αξιοποίηση του μύθου της Αργούς και των Κενταύρων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η πρόταση που κατατίθεται αφορά τη δημιουργία ενός Μυθολογικού πάρκου το οποίο θα καταλαμβάνει μια σημαντική έκταση, θα έχει μορφή Disneyland (με την έννοια ότι θα αξιοποιεί όλες τις σύγχρονες τεχνολογικές και ψηφιακές εφαρμογές) και θα περιλαμβάνει αναπαραστάσεις του μύθου, happenings, αίθουσες με προβολές και Multimedia, Μουσείο Αργοναυτικής Εκστρατείας, βιβλιοθήκη, βιβλιοπωλείο, αντίγραφα αρχαιολογικών ευρημάτων, κλπ. Στόχος είναι η αξιοποίηση του μύθου της Αργοναυτικής εκστρατείας αλλά και των κενταύρων και της σχέσης τους με μυθικούς ήρωες για τη δημιουργία ενός τουριστικού προορισμού εθνικής αλλά και διεθνούς εμβέλειας. Οι τουρίστες θα μπορούν να προσεγγίζουν το Μυθολογικό Πάρκο οδικώς και πεζή αλλά και από τη θάλασσα, χρησιμοποιώντας ως μέσο μεταφοράς αντίγραφο της Αργούς. Το Πάρκο πρέπει να έχει τη μορφή αρχαίας πόλης, να περιβάλλεται από τείχη και να περιλαμβάνει πιστά αντίγραφα ναών, θεάτρου, αγοράς και σημαντικών δημόσιων κτιρίων, στο εσωτερικό των οποίων θα φιλοξενοούνται οι δραστηριότητες του.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση του τουρισμού της πόλης και ένταξη του Βόλου στους εθνικούς και διεθνείς προορισμούς. Με δεδομένο ότι δεν υπάρχει άλλο μυθολογικό πάρκο στην Ελλάδα, η πόλη έχει μια πραγματική ευκαιρία να προκαλέσει σημαντικό τουριστικό ενδιαφέρον και να ενταχθεί στους σημαντικούς προορισμούς που προτείνουν οι tour operators στην Ελλάδα.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει υψηλή συνέργεια με όλες τις δράσεις του άξονα 1 που επιχειρούν να αναπτύξουν τον τουρισμό στην πόλη, με τις περισσότερες δράσεις του άξονα 4 που αφορά στις υποδομές και την ποιότητα ζωής και με κάποιες από τις δράσεις του άξονα 3 που αποσκοπούν στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Παραχώρηση ή διευκόλυνση για την απόκτηση της έκτασης από το Δήμο και υλοποίηση της πρότασης ως ιδιωτική επένδυση με πιθανή συμμετοχή της ΤΑ.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Ιδιωτικά κεφάλαια και αναπτυξιακός νόμος	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4, 1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία γραμμής τελεφερίκ το οποίο θα συνδέει το Π.Σ. Βόλου με τον τουριστικό πόλο Μακρινίτσας – Πορταριάς και με το Χιονοδρομικό Κέντρο	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Αποτελεί πλέον πεποίθηση και βασίζεται σε σχετική μελέτη των ΑΝΕΜ/ΠΘ/ΔΕΚΑΜΜ ότι ο εν λόγω κλάδος εναερίου μεταφοράς (τελεφερίκ) θα αποτελέσει σημαντική οικονομική επιτυχία και θα είναι βιώσιμος. Η δράση αποσκοπεί στην προώθηση του τελεφερίκ Πηλίου (Βόλος προς Πορταριά-Μακρινίτσα) ως Διαδημοτικού έργου (Δήμος Βόλου, Δήμος Ιωλκού, Δήμος Πορταριάς, Κοινότητα Μακρινίτσας, Δήμος Αγριάς) με την μορφή ΣΔΙΤ. Οι απαραίτητες κινήσεις είναι η ενεργοποίηση των Δήμων για την σύνταξη πλήρους τεχνικής μελέτης και για την υλοποίηση του έργου μέσω ενδιαφερομένων επενδυτών, καθώς και η διασφάλιση των απαραίτητων εκτάσεων για τους τερματικούς σταθμούς και τη διέλευση του τελεφερίκ. Το έργο επειδή υπάρχει η μελέτη βιωσιμότητας-σκοπιμότητας έχει κατ' αρχήν ωριμότητα και μπορεί να ενταχθεί στη Γέφυρα (μελέτη οριστική και εφαρμογής στο Γ' ΚΠΣ, και κατασκευή στο Δ' ΚΠΣ).	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι βασικές βέβαιες επιπτώσεις είναι η ελάττωση των ΙΧΕΑ και τουριστικών λεωφορείων προς Πορταριά Μακρινίτσα (Π-Μ), με αποτέλεσμα τη μείωση της ρύπανσης και της αναγκαιότητας για αυξήσεις των χώρων στάθμευσης, και σημαντικών επεκτάσεων του πρώτου τμήματος του κλάδου του οδικού δικτύου του Πηλίου που συνεπάγονται κοπές δένδρων, κλπ, η μείωση τροχαίων ατυχημάτων και κίνησης στον ελικοειδή δρόμο που είναι επικίνδυνος, η σημαντική αύξηση της τουριστικής κίνησης προς Π-Μ, η μεγάλη αύξηση της ελκτικότητας της πόλης και της εικόνας της.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργεια με τον περιφερειακό του Βόλου και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις που είναι σχετικές με τον τουρισμό.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Περιφέρεια Θεσσαλίας, Δήμοι Βόλου, Ιωλκού, Πορταριάς, Κοινότητα Μακρινίτσας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΚΠΣ (Γέφυρα Γ-Δ ΚΠΣ)- ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Ενυδρείου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η πόλη εδώ και χρόνια σχεδιάζει την απόκτηση ενός ενυδρείου προκειμένου να ενισχύσει το τουριστικό της προϊόν και να προσφέρει και στους κατοίκους της περιοχής και κυρίως στους επισκέπτες έναν πόλο εκπαίδευσης και αναψυχής. Οι συνθήκες είναι ευνοϊκές, δεδομένου ότι καμία άλλη περιοχή στην κεντρική Ελλάδα δεν δύναται να προσφέρει ανταγωνιστικές δράσεις. Συνεπώς, στόχος της δράσης είναι η δημιουργία ενός σύγχρονου ενυδρείου στην περιοχή του λιμανιού, με μερική υποθαλάσσια κατασκευή στο πλαίσιο της προτεινόμενης ανάπλασης της περιοχής του λιμανιού. Η δράση εντάσσεται σε ένα ευρύτερο σχέδιο αλλαγής των χρήσεων γης του λιμένα και απόδοσής του σε δραστηριότητες του τριτογενή τομέα και ιδίως του τουρισμού.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Επέκταση τουριστικών υποδομών, δημιουργία ενός νέου πόλου έλξης επισκεπτών, επιμήκυνση τουριστικής περιόδου, βελτίωση αναψυχής κατοίκων, αξιοποίηση θαλάσσιου περιβάλλοντος και τόνωση θαλάσσιου χαρακτήρα πόλης, νέες θέσεις εργασίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με τις άλλες δράσεις για ανάπλαση της περιοχής του λιμανιού, με δράσεις για ενίσχυση τουρισμού, με δράσεις για βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΣΔΙΤ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Λειτουργία του Τραίνου του Πηλίου από Άναυρο μέχρι Μηλιές σε τακτική βάση και με Φορέα Λειτουργίας σε ιδιωτικοοικονομική βάση αλλά με κοινωνικό έλεγχο	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Λειτουργία του Τραίνου Πηλίου από Άναυρο μέχρι Μηλιές σε τακτική βάση και με Φορέα Λειτουργίας σε ιδιωτικοοικονομική βάση αλλά με κοινωνικό έλεγχο. Το έργο απαιτεί: α) την ανακαίνιση των γραμμών από τον Άναυρο μέχρι τα Α. Λεχώνια με πιθανά τμήματα εναλλακτικής όδευσης, και τη δημιουργία σχετικών βοηθητικών εγκαταστάσεων (σταθμός στον Βόλο, κλπ), β) τελική δημιουργία φορέα λειτουργίας σε συνεννόηση με τον ΟΣΕ, γ) ανάθεση σχετικών μελετών και υλοποίηση του έργου με πρόβλεψη όλων των σχετικών ρυθμίσεων και διευκολύνσεων, διαφήμιση, marketing, κλπ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Τόνωση της τουριστικής δραστηριότητας με έλξη επισκεπτών και δημιουργία πόλων ψυχαγωγίας, αύξηση ελκτικότητας της πόλης και βελτίωση εικόνας της, αποκατάσταση ιστορικής μνήμης,	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Δράσεις σχετιζόμενες με πολιτισμό, τουρισμό, αναψυχή. Πολεοδομικό Σχέδιο.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμοι, ΟΣΕ, Φορέας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δήμοι, ΟΣΕ, Φορέας, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Πολιτιστική-τουριστική διαδρομή στον Παγασητικό ή το λιμάνι με την Αργώ	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αυτή στοχεύει στην αξιοποίηση της υπό κατασκευής Αργούς για πολιτιστικούς και τουριστικούς σκοπούς. Ειδικότερα, το σκάφος θα μπορούσε να προσφέρει μικρές διαδρομές στο Παγασητικό με κωπηλάτες της Πόλης ή να δύνανται οι επισκέπτες να κωπηλατούν οι ίδιοι έναντι ναύλου. Η δράση θα μπορούσε να είναι συμπληρωματική με το προτεινόμενο μυθολογικό πάρκο. Η δράση εντάσσεται σε ένα ευρύτερο σχέδιο αλλαγής των χρήσεων γης του λιμένα και προώθησης δραστηριοτήτων τουρισμού και ψυχαγωγίας.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης, αναβάθμιση των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών, απόσβεση της κατασκευής της Αργούς, κάλυψη των δαπανών συντήρησής της, νέες θέσεις εργασίας, ολοκληρωμένη αξιοποίηση του μυθολογικού πάρκου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με όλες τις δράσεις για αξιοποίηση της μυθολογίας και του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής καθώς και με τις δράσεις για ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΤΕΒ ή σε συνεργασία με ιδιώτη επιχειρηματία	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Πολιτισμού, ΠΕΠ, ίδιοι πόροι, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Βελτίωση ξενοδοχειακής υποδομής	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δημιουργία του Volos Palace και η ανακατασκευή του Ξενία έδωσε τα δύο πρώτα ξενοδοχεία ποιότητας στην πόλη και συνέβαλε στην ενίσχυση του τουριστικού προφίλ της πόλης. Παρόλα αυτά, ο Βόλος εξακολουθεί να έχει έλλειψη μονάδων υψηλών προδιαγραφών (4 και 5 αστέρων) προκειμένου να στηρίξει με επιτυχία την ανάπτυξη του τουρισμού, τις ανάγκες του Πανεπιστημίου, ειδικά γεγονότα και μεγάλα συνέδρια. Οι Δήμοι Νέας Ιωνίας και Αγριάς έχουν γενικότερη έλλειψη ξενοδοχειακών μονάδων. Προτείνεται η δημιουργία ενός ξενοδοχείου 5 αστέρων στον πρώτο προβλήτα του λιμένα σε προνομιακή θέση. Το ξενοδοχείο θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές του σύγχρονου τουρισμού υψηλής ποιότητας (π.χ. συνεδριακός τουρισμός, διεθνής τουρισμός), έτσι ώστε να καλύψει τις υφιστάμενες και τις μελλοντικές ανάγκες της πόλης. Φυσικά, αντίστοιχες μονάδες μπορούν να αναπτυχθούν και σε άλλα σημεία της ευρύτερης περιοχής βελτιώνοντας την τουριστική υποδομή της πόλης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της τουριστικής ανάπτυξης, επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, καλύτερος έλεγχος των παρεχομένων υπηρεσιών, μείωση ανεργίας.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Τμήμα του Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης, Στενή σχέση με το Πιλοτικό Σχέδιο Μάρκετινγκ, το Γραφείο Μάρκετινγκ και την Πολιτιστική Στρατηγική. Στενή σχέση με την κατασκευή Θεματικού Πάρκου και Συνεδριακού Κέντρου. Σχέση με βελτίωση μεταφορικών υποδομών.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΙΔΙΩΤΕΣ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΙΔΙΩΤΕΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.7
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1, 2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Συνεδριακού Κέντρου 1500 τουλάχιστον ατόμων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η περιοχή παρά τις δυνατότητες που διαθέτει, δεν έχει αξιοποιήσει επαρκώς το συνεδριακό τουρισμό. Έως ένα βαθμό οι μέχρι σήμερα ανάγκες σε σχετικές υποδομές καλύπτονται από το ΠΘ, τις εγκαταστάσεις της Μητρόπολης στα Μελισσιάτικα, ορισμένα ξενοδοχεία και το ΤΕΕ. Απουσιάζει όμως ένας επαρκής χώρος για τη διοργάνωση μεγάλων και κατά κανόνα διεθνών συνεδρίων, τα οποία θα επέφεραν στην πόλη σημαντικά οφέλη. Συνεπώς, στόχος της δράσης είναι η δημιουργία ενός μεγάλου συνεδριακού κέντρου στην περιοχή του πρώτου προβλήτα. Το Συνεδριακό Κέντρο θα πρέπει να έχει υψηλή χωρητικότητα (πάνω από 1.500 άτομα) και να διαθέτει την τελευταία λέξη της τεχνολογίας σε εξοπλισμό (audiovisual, παράλληλες μεταφράσεις, plenary sessions rooms, parallel sessions rooms, meeting rooms, κλπ). Το μέγεθος αυτό θα εξυπηρετήσει και τις ανάγκες του Πανεπιστημίου για μεγάλα διεθνή συνέδρια και θα προσελκύσει ένα μεγάλο κομμάτι της εθνικής και διεθνούς αγοράς του συνεδριακού τουρισμού.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση του συνεδριακού και του αστικού τουρισμού, ανάδειξη της πόλης σε συνεδριακό κέντρο, αναβάθμιση της εικόνας της πόλης, ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με όλες τις δράσεις για ενίσχυση του αστικού τουρισμού και της ταυτότητας της πόλης, με δράσεις για αναβάθμιση μεταφορικών συνδέσεων της πόλης, με δράσεις για ανάπλαση λιμανιού, με δράσεις για αξιοποίηση του ΠΘ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου, Δήμος σε συνεργασία με ΠΘ, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.8
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατασκευή εμβληματικών κτιρίων στο νέο διοικητικό κέντρο της πόλης και στο Πανεπιστήμιο	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Απώτερος στόχος της δράσης είναι να προσφέρει στην πόλη ορισμένα κτίρια με μοναδική αρχιτεκτονική, τα οποία να διαθέτουν μοναδικότητα και εμβληματικό χαρακτήρα. Τα κτίρια αυτά θα αποτελούσαν διακριτά στοιχεία της πόλης και θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση της ταυτότητας της πόλης, για την προβολή και αναγνωσιμότητα της. Τέτοια κτήρια μπορούν να ανεγερθούν στο νέο διοικητικό κέντρο της πόλης στο στρατόπεδο της Νέας Ιωνίας (νέο Δημαρχείο του ενιαίου Δήμου, Νομαρχία, νέα Δικαστήρια, κλπ). Επίσης εμβληματικά κτίρια μπορούν να ανεγερθούν από το Πανεπιστήμιο στο Πεδίο του Άρεως στην είσοδο της πόλης, στο πρώην εργοστάσιο Ματσάγγου μπροστά από την Πλατεία Πανεπιστημίου, και στο νέο campus στην περιμετρο της πόλης. Για τη δημιουργία αυτών των κτιρίων απαιτείται αρχιτεκτονικός διαγωνισμός, ο οποίος στην περίπτωση του νέου διοικητικού κέντρου της πόλης θα μπορούσε να είναι διεθνής.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αισθητική αναβάθμιση της πόλης, ενίσχυση ταυτότητας και προβολής, βελτίωση ελκυστικότητας, ενίσχυση αυτοπεποίθησης κατοίκων, τουριστική και πολιτιστική αναβάθμιση	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για αναβάθμιση της εικόνας της πόλης και για απόκτηση διακριτής ταυτότητας, με δράσεις για βελτίωση ελκυστικότητας και τουρισμού	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
NAM, ΟΤΑ, ΠΘ, Κεντρική διοίκηση, ΣΔΙΤ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δημόσιες επενδύσεις, ΠΕΠ, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
4	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.9
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία πόλου αναψυχής και μικρού εμπορικού κέντρου με τουριστικά προϊόντα στα Παλιά	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η πόλη δεν διαθέτει έναν κέντρο με εμπορικές συγκεντρώσεις για τους επισκέπτες. Η περιοχή των παλιών ευρισκόμενη στην είσοδο της πόλης και παραπλεύρως του λιμανιού, διατηρεί όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία την αναδεικνύουν σε κατάλληλο τόπο για την δημιουργία ενός ειδικού τουριστικού εμπορικού κέντρου και μικρού κέντρου εστίασης και αναψυχής. Αυτό βέβαια προϋποθέτει μεταξύ άλλων και ορισμένες νέες αναπλάσεις, συν παρεμβάσεις στη χρήση των υφιστάμενων κτιρίων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αισθητική αναβάθμιση της εικόνας των Παλιών, δημιουργία νέου τουριστικού προορισμού, νέες επενδύσεις και θέσεις εργασίας, διατήρηση ιστορικής κληρονομιάς της πόλης, ενίσχυση της διάθεσης τοπικών προϊόντων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για αναπλάσεις υποβαθμισμένων περιοχών, καθώς και δράσεις για προστασία ιστορικής κληρονομιάς, με δράσεις για ενίσχυση τουρισμού και για καλύτερη σύνδεσή του με τοπική οικονομία, με δράσεις για αναβάθμιση και τουριστική αξιοποίηση περιοχής λιμανιού	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ και ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ και ΟΤΑ (για αναπλάσεις) και ιδιωτική (για επενδύσεις σε καταστήματα)	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.10
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Βελτίωση των παρεχόμενων εξυπηρετήσεων της μαρίνας Βόλου και πολιτική προσέλκυσης υψηλής ποιότητας θαλάσσιου τουρισμού από πλευράς ΔΗΤΕΒ.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι βασικές υποδομές της μαρίνας τουριστικών σκαφών στην περιοχή των παλαιών ψαράδικων έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί και είναι σε θέση να εξυπηρετήσουν ικανό αριθμό σκαφών θαλάσσιου τουρισμού υψηλής ποιότητας. Η βελτίωση της εξυπηρέτησης απαιτεί μικρά κονδύλια και η πολιτική προσέλκυσης απαιτεί κυρίως φαντασία, επαφές και σωστή προβολή των πλεονεκτημάτων των υπάρχουσών υποδομών. Σε δεύτερη φάση η μαρίνα μπορεί να φιλοξενήσει περισσότερες εξυπηρετήσεις για τα σκάφη, όπως εξειδικευμένα καταστήματα, κλπ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση τουριστικής κίνησης υψηλού επιπέδου, οικονομικό όφελος για τον ΟΛΒ Α.Ε. (σύντομη απόσβεση της υποδομής) και για τις επιχειρήσεις εμπορίου και παροχής υπηρεσιών της πόλης, παγκόσμια προβολή του Βόλου.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Δράσεις τουριστικής προβολής και αξιοποίησης του Βόλου.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΛΒ Α.Ε., Δήμος, ΔΗΤΕΒ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΛΒ Α.Ε., ΔΗΤΕΒ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.11
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει ο Λιμένας στον τομέα των πλοίων κρουαζιέρας. Συμμετοχή σε συγκεκριμένα προγράμματα αναβάθμισης του τουρισμού αυτής της μορφής και δημιουργία «τουριστικών πακέτων» για τους επισκέπτες της πόλης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο Λιμένας του Βόλου αποτελεί έναν από τους προορισμούς των πλοίων κρουαζιέρας στην Μεσόγειο, με κύριο χερσαίο προορισμό τα Μετέωρα (περ. 65%) και δευτερεύοντες το Πήλιο (περ. 20%) και την πόλη του Βόλου (περ. 15%). Η αναβάθμιση των υποδομών του Λιμένα, και κυρίως η επέκταση/διαπλάτυνση και η κατασκευή σύγχρονου σταθμού επιβατών στον Κεντρικό Προβλήτα, αναμένεται ότι θα βελτιώσει κατά πολύ την ελκτικότητα του Βόλου ως λιμενικού προορισμού. Έργο του Δήμου πρέπει να είναι η συντονισμένη προσπάθεια των φορέων της αυτοδιοίκησης, του τουρισμού, του πολιτισμού, των μεταφορών κλπ. για την βελτίωση των ποσοστών παραμονής τουριστών στην πόλη του Βόλου. Τούτο θα επιτευχθεί με την δημιουργία συγκεκριμένων «πακέτων» παροχής υπηρεσιών και πληροφόρησης προς τους αφικνούμενους τουρίστες αλλά και με συγκεκριμένες δράσεις προβολής των πλεονεκτημάτων της πόλης προς τις εταιρείες που προγραμματίζουν και εκτελούν τις κρουαζιέρες.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση της τουριστικής εικόνας της πόλης, τόνωση της τοπικής αγοράς, προβολή και αξιοποίηση των πολιτισμικών μνημείων της περιοχής, τεχνογνωσία στην εξυπηρέτηση τουρισμού υψηλών απαιτήσεων.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συντονισμός δράσεων και «πακέτων» με άλλους αρμόδιους φορείς (ΕΟΤ, ΝΑΜ, Τουριστικοί Πράκτορες, ΚΤΕΛ κλπ.)	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος, ΔΗΤΕΒ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.12
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Πιστοποιήσεις και διασφάλιση ποιότητας σε όλο το φάσμα των τουριστικών επιχειρήσεων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι να ενισχύσει επενδύσεις και άλλες πρωτοβουλίες των υφιστάμενων επιχειρήσεων (π.χ. ξενοδοχείων και ξενώνων, μεταφοράς επισκεπτών, τουριστικών πρακτορείων, εστίασης και αναψυχής, προβολής και διαφήμισης, ενημέρωσης-ξενάγησης κ.α.) ώστε να βελτιώσουν σημαντικά τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους. Απώτερος στόχος είναι η συνεχής αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Στην κατεύθυνση αυτή συμβάλλουν και ενέργειες όπως είναι η διαχείριση ποιότητας, η πιστοποίηση και οι έλεγχοι, η εφαρμογή από τις επιχειρήσεις συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αναβάθμιση παρεχομένων υπηρεσιών, ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος και αύξηση των επισκεπτών, βελτίωση εικόνας της πόλης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για ενίσχυση τουριστικής οικονομίας, με δράσεις για ενίσχυση τομέα υπηρεσιών	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Επιχειρήσεις περιοχής, Επιμελητήριο και άλλες επαγγελματικές ενώσεις, ΕΟΤ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Τουρισμού, ΕΟΤ, Υπουργείο Ανάπτυξης, ΕΟΜΜΕΧ, ΠΕΠ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.13
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Επιχειρησιακά σχέδια υποδομών πολιτισμού και σχέδια προβολής και μάρκετινγκ φορέων διαχείρισης πολιτισμού.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η περιοχή χαρακτηρίζεται από πολύ σημαντικές πολιτιστικές υποδομές όπως μουσεία, θέατρα, άλλα εκθετήρια, πολιτιστικούς οργανισμούς και συλλόγους κ.α. Συχνά παρατηρείται το φαινόμενο η διαχείριση των υφιστάμενων πολιτιστικών υποδομών είτε να είναι οικονομικά προβληματική είτε να μην είναι αποτελεσματική στην ανάδειξη και αξιοποίηση. Και αυτό γιατί σχεδόν κατά κανόνα η διαχείριση δεν στηρίζεται σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο θα πρέπει να συνοδεύεται και από ένα σχέδιο μάρκετινγκ. Το κενό αυτό φιλοδοξεί να καλύψει η προτεινόμενη δράση.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση ιδίων εσόδων των φορέων διαχείρισης, ορθολογικοποίηση δαπανών, αξιοποίηση ανθρώπινων πόρων, μείωση αναγκών για επιχορηγήσεις, αποτελεσματικότερη αξιοποίηση υποδομής και πολιτιστικού πόρου, προβολή και διάδοση κ.α. Η σημαντικότερη επίπτωση της δράσης είναι η βιωσιμότητα των φορέων και η εξασφάλιση της συμβολής τους στην άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου των πολιτών.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση είναι συμπληρωματική με δράσεις ανάπτυξης του τουρισμού και προσέλκυσης επισκεπτών, καθώς και με δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Εποπτεύοντες φορείς ή Σύλλογοι	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΥΠΠΟ, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.14
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την αξιοποίηση πολιτιστικών πόρων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Σκοπός της δράσης είναι να προωθήσει εφαρμογές Η/Υ για πληροφόρηση (π.χ. info kiosk, gis πολιτιστικών χώρων), για καταγραφή και αναπαράσταση (2D, 3D), για δημιουργία μέσω προβολής και διάδοσης πολιτιστικών στοιχείων (CD, DVD ROM, εκδόσεις), για διατήρηση και συντήρηση εκθεμάτων (π.χ. αρχείων, φωτογραφιών, λαογραφικού υλικού, αρχαιολογικού υλικού), κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Σημαντική συμβολή στην αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων, στην ανάδειξη και διάδοσή αυτών, στη διαφύλαξη, προστασία και βελτίωση, στην ενίσχυση της τουριστικής δραστηριότητας κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση είναι συμπληρωματική με τις δράσεις ανάπτυξης του τουρισμού, ενίσχυσης της απασχόλησης και ανάδειξης και προβολής της πόλης. Επίσης είναι συμπληρωματική με όλες τις δράσεις ανάδειξης και αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Νομαρχία, Δήμος, εποπτεύοντες φορείς και ΥΠΠΟ, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΠΟ, ΠΕΠ, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.15
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Θεματική και χωρική δικτύωση πολιτιστικών πόρων, συντονισμός φορέων διαχείρισης πολιτισμού και ανάπτυξη πολιτιστικής στρατηγικής	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής, όπως μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι, χώροι πολιτιστικών εκδηλώσεων, θρησκευτικά και άλλα μνημεία, αρχιτεκτονική και βιομηχανική κληρονομιά, σύγχρονα δρώμενα και εκδηλώσεις, κ.α. είναι πολύ σημαντικό σε μέγεθος και ποιότητα, αλλά συγχρόνως και ποικιλόμορφο και χωρικά διασκορπισμένο. Η ορθολογική αξιοποίησή του προϋποθέτει μια σειρά από ειδικές δράσεις όπως είναι η θεματική καταγραφή και απεικόνιση, οι πολιτιστικές διαδρομές, τα δίκτυα εκθετηρίων και πολιτιστικών χώρων, οι προγραμματικές συμπράξεις και συνεργασίες, η κοινή προβολή κ.α. Αυτός είναι και ο βασικός στόχος της ως άνω δράσης. Ενδεικτικά αντικείμενα: συνδυασμός συνεδρίων με επίσκεψη μουσείων, κίνητρα για βελτίωση και/ή αναβάθμιση υποδομών π.χ. θερινών κινηματογράφων. Επίσης η λειτουργία κτιρίου Τσαλαπάτα-Village-Old City ως 'πολιτιστικής συστάδας' (cultural cluster) που, στην προοπτική μεταφοράς του Σιδηροδρομικού Σταθμού, μπορεί να συνδεθεί με το Δημοτικό Θέατρο και το κτίριο Σπίρερ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ολοκληρωμένη ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων της περιοχής, ορθολογική αξιοποίησή τους, σύνδεση με τουρισμό, βιώσιμη εκμετάλλευσή τους, θετικές επιπτώσεις στη συνολική εικόνα και ταυτότητα της περιοχής. Αύξηση της πολιτιστικής ανάπτυξης, καλύτερη οργάνωση και προβολή του συνδυασμού αγορών και ψυχαγωγίας, καλύτερος έλεγχος των παρεχομένων υπηρεσιών, υποβοήθηση παρεμβάσεων, συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού-εθελοντικού τομέα, βελτίωση ποιότητας ζωής, μείωση ανεργίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση είναι συμπληρωματική με τις δράσεις ανάπτυξης του τουρισμού, ενίσχυσης της απασχόλησης και ανάδειξης και προβολής της πόλης. Επίσης είναι συμπληρωματική με όλες τις δράσεις ανάδειξης και αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στενή σχέση με τη κατασκευή Θεματικού Πάρκου και Συνεδριακού Κέντρου. Στενή σχέση με το Πιλοτικό Σχέδιο Μάρκετινγκ και το Γραφείο Μάρκετινγκ και συνύπαρξη με το Σχέδιο Χρήσης Χρόνου έστω και αν μπορούν να λειτουργήσουν αυτόνομα, Σχέση με το Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης και τη βελτίωση της ξενοδοχειακής υποδομής	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος, εποπτεύοντες φορείς και ΥΠΠΟ, σύλλογοι σωματεία, ΜΚΟ, ΔΕΜΕΚΑΒ, ΔΕΜΚΑ, ή ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΒΟΛΟΥ (όταν ιδρυθεί)	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΠΟ, ΠΕΠ, ΔΗΜΟΙ Π.Σ., ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΙΔΙΩΤΕΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.16
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενιαίο πρόγραμμα τουριστικής προβολής της πόλης (promotion plan).	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο τουρισμός αποτελεί μια δραστηριότητα ενταγμένη στο συνολικό τοπικό κοινωνικοοικονομικό σύστημα. Δεν υπάρχει κανένα πεδίο της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας που να μην επηρεάζει και να μην επηρεάζεται από την τουριστική δραστηριότητα. Συνεπώς, λόγω αυτής της φύσης του αλλά και λόγω της ιδιαίτερα σημαντικής συμβολής του στην τοπική ανάπτυξη είναι αναγκαία η συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων (π.χ. κρατικών φορέων, αυτοδιοίκησης, επιχειρήσεων, εργαζομένων, επιστήμης, κοινωνίας πολιτών) στο σχεδιασμό της τουριστικής ανάπτυξης και στην άσκηση της τουριστικής πολιτικής. Στόχος της δράσης είναι, λοιπόν, η δημιουργία με άξονα τη ΔΗΤΕΒ ενός τοπικού φόρουμ διαβούλευσης, σχεδιασμού, προγραμματισμού, άσκησης και αξιολόγησης της τουριστικής πολιτικής και η ενίσχυση και η ενοποίησή όλων των σύγχρονων μορφών προβολής τόσο της αυτοδιοίκησης, όσο και των επιχειρήσεων σε ένα κοινό στρατηγικό πλάνο. Η στρατηγική προβολής θα πρέπει να προκύπτει συνεργατικά, να διαθέτει επαρκείς πόρους, να στοχεύει στις κατάλληλες αγορές, να εφαρμόζεται έγκαιρα κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της τοπικής τουριστικής πολιτικής, καλύτερη διαχείριση της αλληλεξάρτησης μεταξύ τουρισμού και άλλων δραστηριοτήτων, αποφυγή τοπικών τριβών ή συγκρούσεων, αύξηση του αριθμού επισκεπτών, προσέλκυση επισκεπτών υψηλότερου εισοδήματος, είσοδος σε νέες αγορές, επιμήκυνση τουριστικής περιόδου, ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, προσέλκυση τουριστικών επενδύσεων, αύξηση απασχόλησης κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η εν λόγω δράση έχει απόλυτη συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις ανάπτυξης του τουρισμού και με τις δράσεις βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΤΕΒ, ΝΕΤΠ, Περιφέρεια, ΕΟΤ, Επιμελητήριο, Ένωση Ξενοδόχων, άλλες επαγγελματικές ενώσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, Υπουργείο Τουρισμού, ΕΟΤ, ΠΕΠ, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.17
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Συνεχές ωράριο καταστημάτων στο κέντρο, ως προϋπόθεση για την ανάπτυξη του τουρισμού	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η περιοχή του Βόλου χαρακτηρίζεται από τουρισμό Σαββατοκύριακου και εορτών καθώς και από εποχικό τουρισμό κατά τους θερινούς μήνες. Η αξιοποίηση αυτών των επισκεπτών προϋποθέτει και τη λειτουργία ορισμένων κατηγοριών εμπορικών καταστημάτων, όπως συμβαίνει σε όλες τις τουριστικές περιοχές της χώρας. Συχνά οι επισκέπτες και οι τουρίστες φτάνουν στην πόλη λίγο μετά το μεσημέρι με πλοίο και η αγορά είναι κλειστή. Πέρα από το γεγονός ότι αυτό οδηγεί σε απώλεια εσόδων για τις επιχειρήσεις, δεν δημιουργεί την εικόνα μιας τουριστικής πόλης. Προτείνεται, να επανεξεταστεί από τον εμπορικό σύλλογο και τους αρμόδιους φορείς το ωράριο της αγοράς στο κέντρο της πόλης και να επιδιωχθεί η υιοθέτηση συνεχούς ωραρίου, π.χ. 10.00 – 21.00 σε καθημερινή βάση πλην Κυριακών.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση πωλήσεων, αύξηση απασχόλησης, αξιοποίηση επισκεπτών, αύξηση ελκυστικότητας πόλης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για ενίσχυση τουρισμού, για καλύτερη διασύνδεση τουρισμού και τοπικής οικονομίας, με αναβάθμιση παρεχομένων υπηρεσιών	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ σε συνεργασία με εμπορικές επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν προϋποθέτει χρηματοδότηση	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.18
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία πλωτών εστιατορίων στον Άναυρο	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το θαλάσσιο μέτωπο της πόλης προσφέρει ευκαιρίες για ανάπτυξη υπηρεσιών ψυχαγωγίας και εστίασης οι οποίες θα αυξήσουν την ελκυστικότητα της πόλης στην ευρύτερη περιφέρεια. Μια από αυτές τις δυνατότητες είναι και η (συνήθης στο εξωτερικό, ιδίως σε πόλεις με μεγάλα ποτάμια) δημιουργία ενός πλωτού εστιατορίου υψηλών προδιαγραφών στον Άναυρο. Η δράση στοχεύει στη διαφοροποίηση και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος καθώς και της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση τουρισμού και ποιότητας ζωής, νέες επενδύσεις, απασχόληση.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για ενίσχυση τουρισμού και αξιοποίησης παραλιακού μετώπου	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
4	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.19
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενοποίηση πολιτιστικών-ιστορικών διαδρομών	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία ενός δικτύου πολιτιστικής διαδρομής στην περιοχή που να συνδέει αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία, ιστορικά κτίρια, ολυμπιακές εγκαταστάσεις, αξιοθέατα κ.α. Η δικτύωση αυτή μπορεί να γίνει μέσω σήμανσης, χαρτών, ηλεκτρονικής ενημέρωσης, ειδικών εκδόσεων σε συνεργασία με τουριστικές επιχειρήσεις και ξεναγούς κ.α,	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση του τουρισμού, καλύτερη αξιοποίηση πολιτιστικών πόρων, ανάδειξη ταυτότητας πόλης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για αξιοποίηση πολιτισμού και τουρισμού	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΝΑ, ΟΤΑ, φορείς και οργανισμοί, επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΠΟ, ΟΤΑ, οργανισμοί	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.20
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Μουσείου Τέχνης υψηλής αισθητικής αξίας (τύπου Gugenheim).	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Όπως δείχνει η εμπειρία άλλων πόλεων, η δημιουργία ενός ελκυστικού μουσείου τέχνης, όπως το μουσείο Gugenheim στο Μπιλμπάο, είναι σε θέση να δώσει μια ιδιαίτερα δυναμική ώθηση στην ελκυστικότητα και στην τουριστική ανάπτυξη μιας πόλης. Το προτεινόμενο Μουσείο Τέχνης, σε μια προνομιακή θέση όπως το θαλάσσιο μέτωπο, επιχειρεί να ενισχύσει την πολιτιστική ζωή και ταυτότητα της πόλης. Το κτίριο του θα πρέπει να έχει από μόνο του υψηλό αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, έτσι ώστε να αποτελέσει πόλο έλξης επισκεπτών. Πέρα από μια σειρά μόνιμων συλλογών της πόλης που θα μπορούσε να φιλοξενήσει (π.χ. τη συλλογή της ΑΓΕΤ ή έργων τοπικών καλλιτεχνών), το Μουσείο θα μπορούσε να προβάλλει νέους δημιουργούς από όλη την Ελλάδα και την Ευρώπη και να φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις από Μουσεία της Ελλάδας και του εξωτερικού. Με δεδομένη τη σημασία του Giorgio de Cirico στο ρεύμα του σουρεαλισμού, το Μουσείο θα μπορούσε να αφομοιώσει το υπάρχον και να ονομασθεί σε Μουσείο Τέχνης Giorgio de Cirico.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση της εικόνας της πόλης και του τουρισμού, διεθνής προβολή, οφέλη για τοπική οικονομία	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΣΔΙΤ.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΠΟ, ΠΕΠ, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.21
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Μουσείου της ιστορίας της πόλης στο κτίριο της Νομαρχίας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Σκοπός της δράσης είναι η δημιουργία ενός νέου μουσείου που αναφέρεται στην ιστορία της πόλης και να εκθέτει όλο το διαθέσιμο υλικό από την ιστορική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική εξέλιξή της. Οι επισκέπτες θα μπορούν με ένα παραστατικό τρόπο να παρακολουθούν την πορεία της πόλης μέσα στην ιστορία, τις σημαντικές της στιγμές, τα επιτεύγματά της, τις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές, τα σημαντικά ιστορικά πρόσωπα, κ.α. Το μουσείο θα περιλαμβάνει κυρίως οπτικό υλικό, όπως πίνακες, φωτογραφίες και ντοκιμαντέρ, αλλά και δείγματα από την παραγωγική ιστορία της πόλης. Το Μουσείο θα μπορούσε να στεγαστεί στη σημερινή νομαρχία, μετά την μετεγκατάστασή της.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση ταυτότητας, εικόνας και τουρισμού της πόλης, προστασία και προβολή ιστορικής κληρονομιάς, ενίσχυση γοήτρου και αυτογνωσίας κατοίκων της πόλης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, Σύλλογοι	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΠΟ, ΠΕΠ, ΟΤΑ, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
4	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.22
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία χώρου πολιτιστικών εκδηλώσεων στα Δικαστήρια.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το κτίριο των σημερινών Δικαστηρίων προσφέρεται για τη δημιουργία ενός χώρου πολλαπλών πολιτιστικών εκδηλώσεων. Βρίσκεται σε κεντρικό σημείο της πόλης, διαθέτει ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά και επίσης διαθέτει χώρους κατάλληλους για εικαστικές εκθέσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Η πρόταση αυτή καλύπτει ένα κενό το οποίο έχει η πόλη σε αυτού του είδους τους χώρους και φυσικά μπορεί να υλοποιηθεί εφόσον το Δικαστήριο μετεγκατασταθεί σε νέο κτήριο.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση πολιτιστικής ζωής της πόλης, αξιοποίηση κτιριακού αποθέματος.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, Οργανισμοί.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΤΑ, ΥΠΠΟ, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
4	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.23
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Επιχειρησιακό σχέδιο για την αξιοποίηση των αθλητικών εγκαταστάσεων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Σκοπός της δράσης είναι η εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την αξιοποίηση του συνόλου των αθλητικών εγκαταστάσεων της περιοχής, οι οποίες έχουν πολλαπλασιαστεί και βελτιωθεί μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες 2004. Το σχέδιο αυτό θα πρέπει να ερευνά μεταξύ άλλων εναλλακτικά σενάρια βιωσιμότητας των εγκαταστάσεων καθώς και τα αναμενόμενα κοινωνικά οφέλη. Λόγω της διασποράς των εγκαταστάσεων στους δήμους Βόλου και Νέας Ιωνίας, το σχέδιο θα πρέπει να προβλέπει την μητροπολιτική τους διαχείριση. Χωρίς ένα σαφές σχέδιο υπάρχει ο κίνδυνος της μη αποτελεσματικής διαχείρισης αυτών και την αύξηση του κόστους συντήρησης και λειτουργίας.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση κόστους συντήρησης και λειτουργίας, αποτελεσματική αξιοποίηση, πολλαπλασιαστικά οφέλη για περιοχή, αποφυγή τριβών μεταξύ δήμων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για αξιοποίηση αθλητικών υποδομών και για μητροπολιτική διοίκηση	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΓΓΑ, αθλητικά σωματεία	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΓΓΑ, ΟΤΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.24
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ανάληψη μεγάλων εθνικών και διεθνών αθλητικών και πολιτιστικών γεγονότων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Βασικός στόχος είναι η συνέχιση της προσπάθειας διεκδίκησης ειδικών αθλητικών γεγονότων (π.χ. φοιτητικών αγώνων) σε συνδυασμό με την αξιοποίηση του Πανθεσσαλικού Σταδίου τόσο για αθλητικές δραστηριότητες (αγώνες Εθνικής, διάφορες Ευρωπαϊκές διοργανώσεις, all star games, διάφοροι τελικοί), όσο και για πολιτιστικές δραστηριότητες (συναυλίες Ελλήνων αλλά και ξένων καλλιτεχνών). Ο υπαίθριος χώρος του ΠΑΚΘ μπορεί να αξιοποιηθεί για εκθέσεις. Η δράση αυτή επιχειρεί την αξιοποίηση της αθλητικής υποδομής του ΠΣ τόσο για αθλητικές, όσο και για πολιτιστικές εκδηλώσεις, αυξάνοντας με αυτό τον τρόπο την προστιθέμενη αξία των εγκαταστάσεων για την πόλη και ενισχύοντας το προφίλ της ως πόλου αθλητισμού και πολιτισμού.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ανάπτυξη του τουρισμού, του αθλητισμού και του πολιτισμού, αύξηση της προβολής της πόλης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Τμήμα του Πιλοτικού Σχεδίου Μάρκετινγκ, του Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης και της Πολιτιστικής Στρατηγικής (πρέπει να προηγηθεί). Σχέση με το Γραφείο Μάρκετινγκ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΕΜΚΑ, ΔΕΜΕΚΑΒ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Χορηγίες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.25
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση εγκαταστάσεων από τοπικά και περιφερειακά σωματεία αλλά και από πολίτες στο πλαίσιο του λαϊκού αθλητισμού	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι αθλητικές εγκαταστάσεις της περιοχής δεν προσφέρονται μόνον για μεγάλες διεθνείς και εθνικές εκδηλώσεις, αλλά και για αξιοποίηση από τα σωματεία της ευρύτερης περιοχής καθώς και από τους πολίτες για άθληση και αναψυχή ατομική ή στο πλαίσιο προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση ποιότητας ζωής, διεύρυνση επιλογών σωματείων περιοχής, αύξηση εσόδων εγκαταστάσεων, περισσότερες θέσεις εργασίας για γυμναστές, προπονητές, συντηρητές κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για ποιότητα ζωής και για αξιοποίηση πολιτιστικής κληρονομιάς	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΓΓΑ, ΟΤΑ, Φορέας Διαχείρισης εγκαταστάσεων.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν απαιτείται	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.26
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία ενός ενιαίου αθλητικού σωματείου στην πόλη με δυνατότητες συμμετοχής στην Α΄ Εθνική.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η πόλη διαθέτει σήμερα δύο ομάδες, τον Ολυμπιακό και τη Νίκη, οι οποίες στην ιστορική τους διαδρομή έζησαν σημαντικές στιγμές δόξας, αλλά σήμερα έχουν περιορισμένες οικονομικές και αθλητικές δυνατότητες. Όπως συμβαίνει σε όλες τις πόλεις που έχουν δύο ομάδες, ο Ολυμπιακός και η Νίκη Βόλου βρίσκονται σε αντιπαράθεση. Η πρόταση που κατατίθεται εδώ αποτελεί μια σημαντική υπέρβαση και σκοπεύει στη δημιουργία ενός ενιαίου αθλητικού σωματείου με πιθανό τίτλο «Ολυμπιακή Νίκη» το οποίο θα αποτελέσει την ένωση των δύο ομάδων με στόχο τη συμμετοχή στην Α Εθνική. Αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί με την απόκτηση και των δύο ομάδων από τον ίδιο επιχειρηματία και τη συγχώνευση τους. Η προοπτική αυτή έχει σημαντικές επιπτώσεις στον αθλητικό τουρισμό της πόλης. Μια ισχυρή ομάδα είναι δυνατόν να αποκτήσει καλύτερους παίκτες, να προσελκύσει επενδυτικό ενδιαφέρον, να χρησιμοποιεί το Παναθησαλικό Στάδιο και να ανεβεί στην πρώτη Εθνική κατηγορία. Είναι προφανές ότι άλλη είναι η επισκεψιμότητα της πόλης όταν η ομάδα της φιλοξενεί στον Βόλο τον Παναθηναϊκό ή την ΑΕΚ και άλλη όταν φιλοξενεί τον Αχιλλέα Φαρσάλων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Δημιουργία βιώσιμης ΠΑΕ, αξιοποίηση Σταδίου, συμβολή στη συνεργασία Βόλου-Νέας Ιωνίας, αποφυγή ανταγωνισμών και τοπικισμών, αποφυγή διπλών δαπανών, προσέλκυση αθλητικού τουρισμού.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για αξιοποίηση Ολυμπιακής κληρονομιάς, με δράσεις για μητροπολιτική συνεργασία, με δράσεις για προβολή περιοχής	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΠΑΕ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.27
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση του «ολυμπιακού σήματος» σε όλες τις δράσεις προβολής της πόλης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αποσκοπεί στην αξιοποίηση της ολυμπιακής κληρονομιάς και ειδικότερα του «ολυμπιακού σήματος» σε όλες τις ενέργειες διεθνούς προβολής της πόλης (.χ. ιστοσελίδα, έντυπο υλικό, συμμετοχή σε δίκτυα, σε τουριστικές εκθέσεις, σε συνέδρια, κ.α.)	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση προβολής και εικόνας πόλης, προώθηση τουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για αξιοποίηση ολυμπιακής κληρονομιάς, διεθνούς προβολής και τουριστικής ανάπτυξης	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, οργανισμοί, φορείς, επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν απαιτείται	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.28
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Σύνδεση του τουρισμού με την τοπική παραγωγή	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Προκειμένου η τουριστική δραστηριότητα να έχει σημαντική πολλαπλασιαστική συμβολή στην τοπική ανάπτυξη και να αναβαθμισθεί και ο βαθμός αποδοχής της στην τοπική κοινωνία είναι αναγκαίο να χρησιμοποιεί σε όσο υψηλότερο βαθμό γίνεται τοπικές εισροές (π.χ. υλικά και εργασία εξοπλισμοί κ.α κατά τη διενέργεια τουριστικών επενδύσεων, τοπικά προϊόντα και εργασία κατά τη λειτουργία τους). Οι πιο απλές εφαρμογές αυτής της πρότασης ξεκινούν από τα εστιατόρια των ξενοδοχείων, τα οποία δεν πρέπει να αγνοούν τα τοπικά προϊόντα. Δεν είναι, για παράδειγμα, σωστή επιχειρηματική πρακτική να σερβίρεται στο πρωινό εισαγόμενη μαρμελάδα, όταν το Πήλιο μπορεί να καλύψει με παραδοσιακές μεθόδους σχεδόν κάθε επιθυμία. Επίσης, είναι σημαντικό να αξιοποιεί ως εισροή τα τοπικά πολιτιστικά αγαθά και να είναι ενταγμένη όσο πιο αρμονικά γίνεται στη ζώσα πολιτιστική και κοινωνική ζωή. Σκοπός της δράσης είναι να ενισχύσει δράσεις (π.χ. προδιαγραφές κατασκευών, προγραμματικές συμφωνίες, προγράμματα απασχόλησης, ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων) που θα προωθούν την ως άνω διασύνδεση.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της συνολικής τοπικής παραγωγής και απασχόλησης, ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης, ένταξη του τουρισμού στη συνολική κοινωνικοοικονομική λειτουργία της περιοχής, αύξηση της αποδοχής του στην τοπική κοινωνία, εμπλουτισμός του τουρισμού με τοπικά χαρακτηριστικά, απόκτηση μεγαλύτερης διακριτής τοπικής ταυτότητας, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή είναι συμπληρωματική με όλες τις δράσεις που αφορούν στην ανάπτυξη της περιοχής και την ενίσχυση της απασχόλησης. Η ένταξη των τοπικών προϊόντων στο τοπικό τουριστικό κύκλωμα συμβάλλει στην αύξηση της απασχόλησης τόσο στην μεταποίηση, όσο και στην γεωργία και κτηνοτροφία. Η αξιοποίηση του τοπικού πολιτιστικού αποθέματος συμβάλλει στην ενίσχυση και διαφοροποίηση του τοπικού τουριστικού 'πακέτου'.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Επιμελητήρια, Επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί, ομάδες παραγωγών	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΑΝ, Υπουργείο Τουρισμού	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	1.29
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατασκευή ενός ολοκληρωμένου και περιεκτικού δικτυακού τόπου για το Π.Σ. Βόλου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η αναγκαιότητα προκύπτει από την ανεπαρκή πληροφόρηση για το σύνολο της πόλης στο διαδίκτυο. Σήμερα το διαδίκτυο είναι ένας ευρέως διαδεδομένος τρόπος επικοινωνίας, ενημέρωσης και προβολής που χρησιμοποιείται από εκατομμύρια ανθρώπους και κυρίως νέους. Μια πόλη η οποία επιδιώκει να διαμορφώσει σύγχρονο προφίλ και εξειδίκευση στον τουρισμό, τον πολιτισμό και την επιστήμη, θα πρέπει να επενδύσει στις πιο σύγχρονες μορφές ενημέρωσης. Ο δικτυακός τόπος της πόλης θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένος και περιεκτικός, να παρέχει συνδέσεις με σημαντικές υπηρεσίες και να είναι φιλικός προς τους χρήστες. Ένας κάτοικος της Λάρισας, για παράδειγμα, που θέλει να παρακολουθήσει μια θεατρική παράσταση στο Βόλο, θα πρέπει να μπορεί να βρει το πρόγραμμα της παράστασης, να αγοράσει τα εισπήρια, να μάθει τα δρομολόγια του τρένου και να βρει επίσης πληροφορίες για πιθανές μορφές διασκέδασης μετά την παράσταση (μπαρ, εστιατόρια, κλπ). Λόγω του Πανεπιστημίου, των διεθνών συνεδρίων και των Ολυμπιακών Αγώνων η πόλη είναι πλέον αναγνωρίσιμη και στο εξωτερικό. Συνεπώς, οι βασικές πληροφορίες του δικτυακού τόπου θα πρέπει να είναι και στα Αγγλικά.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Καλύτερη προβολή της πόλης, καλύτερη ενημέρωση για τις δραστηριότητες την πόλη τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους τουρίστες, βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Σχεδόν με όλες	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Γραφείο Μάρκετινγκ της πόλης	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΔΗΜΟΙ Π.Σ., ΙΔΙΩΤΕΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΑΞΟΝΑΣ 2

**ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ,
ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου στον άξονα Βόλου – Βελεστίνου για τη στέγαση και ανάπτυξη μικρών μεταποιητικών ή εμπορικών επιχειρήσεων με σύγχρονο σχεδιασμό και σύγχρονες υποδομές.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ένα από τα σύγχρονα προβλήματα των μεγάλων αστικών κέντρων, είναι ότι δεν φρόντισαν έγκαιρα να χωροθετήσουν περιοχές για την άσκηση δραστηριοτήτων βιοτεχνικού χαρακτήρα, ώστε να έχουν συγκεκριμένο χώρο ανάπτυξης, χωρίς να επιβαρύνουν με την λειτουργία τους τον αστικό ιστό. Το πρόβλημα αυτό είναι πλέον υπαρκτό, δημιουργεί δυσλειτουργίες στην ανάπτυξη των πόλεων, υποβαθμίζει τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά, στερεί ζωτικούς χώρους από άλλες αστικές χρήσεις, και επιπλέον, ο εγκλωβισμός των βιοτεχνικών δραστηριοτήτων στο εσωτερικό των πόλεων τις στερεί από ζωτικό χώρο ανάπτυξης και μεγέθυνσης. Με δεδομένο ότι το βιοτεχνικό πάρκο σε πλήρη ανάπτυξη δεν μπορεί να φιλοξενήσει πάνω από 150 βιοτεχνίες, προτείνεται η δημιουργία ενός επιχειρηματικού Πάρκου στον άξονα Βόλου-Βελεστίνου αφενός για την ασφαλή έξοδο των βιοτεχνικών μονάδων από τον αστικό ιστό και αφετέρου για την προσέλκυση νέων επιχειρήσεων, όχι μόνον βιοτεχνικής δραστηριότητας αλλά γενικά μονάδων χαμηλής και μέσης όχλησης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για την πόλη, δεδομένου ότι πέραν της ανακούφισης του αστικού ιστού από τις διάσπαρτες βιοτεχνικές δραστηριότητες στο εσωτερικό του, έχει τον δυναμισμό να κινητοποιήσει επενδυτικά κεφάλαια, να τονώσει την απασχόληση και να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα της περιοχής, με πρότυπα μοντέλα χωροθέτησης των δραστηριοτήτων, ανάλογα με εκείνα, που προσφέρει η διεθνής εμπειρία.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή παρουσιάζει υψηλή συνέργεια με δράσεις ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στον άξονα 2 και δράσεις οικιστικής ανάπτυξης και ανάπλασης στις περιοχές της πόλης οι οποίες είναι επιβαρυνμένες με οχλούσες δραστηριότητες.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Οι Δήμοι της περιοχής (ή το ΓΠΣ) θα πρέπει να ορίσουν τη χρήση γης στις επιλεγμένες περιοχές και η υλοποίηση θα ανατεθεί σε ιδιωτικά κεφάλαια.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Ιδιωτικά κεφάλαια και ενισχύσεις από τον αναπτυξιακό νόμο.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αναδιάρθρωση του Τεχνολογικού Πάρκου Θεσσαλίας με ανάπτυξη υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση επιδιώκει να καταστήσει το Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας πραγματικό σημείο τεχνολογικής αναφοράς και στήριξης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που βρίσκονται στην φάση της αρχικής ανάπτυξης και ενσωματώνουν νέα τεχνολογία. Η δράση εστιάζει σε τρεις βασικούς στόχους: Ο Πρώτος στόχος αφορά στην αναδιάρθρωση του Τεχνολογικού Πάρκου Θεσσαλίας με βασική επιδίωξη την ανάδειξή του σε μηχανισμό ουσιαστικής διοικητικής, τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης. Ο Δεύτερος στόχος αφορά στην διασύνδεση του Πάρκου με το ΚΕΤΕΑΘ και το Περιφερειακό Πόλο Καινοτομίας. Ο Τρίτος στόχος αναφέρεται στην παραγωγή μετρήσιμων τεχνολογικών αποτελεσμάτων, με βάση την παραγόμενη προστιθέμενη αξία σε επίπεδο υπηρεσιών. Συναφής με τους στόχους αυτούς είναι και η ουσιαστική εμπλοκή πιστωτικού ιδρύματος, ώστε να καλυφθεί η ανάγκη της χρηματοδότησης των νέων επιχειρηματικών εγχειρημάτων. Τέλος, ειδικό στόχο της δράσης συνιστά η διεθνοποίηση του Πάρκου μέσω δικτυώσεων και συνεργασιών για κοινή έρευνα και μεταφορά τεχνολογίας κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις τις δράσεις αυτής αφορούν στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, στην εφαρμογή καινοτομικών ιδεών σε προϊόντα και υπηρεσίες, στην αύξηση της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Οι συνέργιες της δράσης εντοπίζονται σε άλλες δράσεις ενίσχυσης της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, ανταγωνιστικών προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων, ενίσχυσης νέων τεχνολογικών εφαρμογών και καταπολέμησης της ανεργίας και σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΑΝ, Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία 'θερμοκοιτίδων' επιχειρήσεων, με έμφαση στην υψηλή τεχνολογία	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι νέες επιχειρήσεις ιδιαίτερα αυτές με κατεύθυνση την τεχνολογική καινοτομία έχουν ανάγκη από ειδικούς χώρους και προνομιακούς όρους της πρώτης φάσης της ανάπτυξής τους. Δυνατότητες τέτοιες παρέχει το Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας. Θα μπορούσε και ο Δήμος σε συνεργασία με το ΤΠΘ, το ΚΕΤΕΑΘ, τη ΝΑΜ και το ΠΘ να συμβάλει για τον σκοπό αυτό δημιουργώντας ένα δίκτυο θερμοκοιτίδων υπό τη διαχείρισή του, στο πλαίσιο μιας δομής που θα πρέπει να ιδρυθεί στον Δήμο.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της απασχόλησης, επίτευξη ανταγωνιστικών όρων στην λειτουργία των επιχειρήσεων μέσω εξωτερικών οικονομιών κλίμακας, προστασία του περιβάλλοντος, προτυποποίηση της ανάπτυξης στην μικρή επιχειρηματική κλίμακα. Ενίσχυση της πορείας προς την Κοινωνία της Γνώσης και της επιχειρηματικότητας στην περιοχή.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνεργία με τη δράση για τους εγκαταλελειμμένους βιομηχανικούς χώρους.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμοι, Επιμελητήριο Μαγνησίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ (ΓΓΕΤ), ΚΠΣ, ΠΕΠ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1, 3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Διερεύνηση αξιοποίησης αργούτων εγκαταστάσεων στη ΒΙΠΕ, στην κατεύθυνση χώρων υψηλής τεχνολογίας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι αφενός να αξιοποιήσει παραγωγικά μεγάλα εγκαταλελειμμένα βιομηχανικά κελύφη, όπως για παράδειγμα αυτό της ΤΕΟΚΑΡ δημιουργώντας θερμοκοιτίδες για την μετεγκατάσταση βιοτεχνικών επιχειρήσεων από τον αστικό ιστό προς αυτές και αφετέρου να διαμορφώσει πρότυπες συνθήκες με κοινές λειτουργικές υποδομές και κοινές υπηρεσίες προμηθειών, διοικητικής στήριξης και τεχνολογικής υποστήριξης προς τις νέες μονάδες. Η ΤΕΟΚΑΡ μπορεί να αποτελέσει το πρώτο παράδειγμα και μπορεί να εξελιχθεί σε πρότυπο Βιοτεχνικό Πάρκο τεχνολογικής-καινοτομικής κατεύθυνσης. Υπάρχουν όμως και άλλοι αντίστοιχοι χώροι εντός του Μ.Σ. που θα μπορούσαν να μεταμορφωθούν σε αντίστοιχους χώρους, ακόμη και σε ηλεκτρονικούς παιδότοπους. Προτεινόμενες ενέργειες είναι: ο εντοπισμός χώρων, η δραστηριοποίηση προς την κατεύθυνση της εξεύρεσης ενδιαφερομένων για την αξιοποίησή τους, η διενέργεια των απαραίτητων μελετών οι ένταξη σε προγράμματα του ΥΠΑΝ και πιθανώς άλλων φορέων, η υλοποίηση των έργων τεχνολογικής και τεχνικής υποδομής, η δημιουργία φορέα για τη διαχείριση τέτοιων χώρων σε συνεργασία με το τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας, το ΠΘ και το ΚΕΤΕΑΘ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Σοβαρή επενδυτική και παραγωγική μετακίνηση από τον ιστό της πόλης σε χωροθετημένες περιοχές, αύξηση της απασχόλησης, επίτευξη ανταγωνιστικών όρων στην λειτουργία των επιχειρήσεων μέσω εξωτερικών οικονομιών κλίμακας, προστασία του περιβάλλοντος, προτυποποίηση της ανάπτυξης στην μικρή επιχειρηματική κλίμακα.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Προγράμματα αξιοποίηση βιομηχανικών κελυφών, άλλες δράσεις μετεγκατάστασης, αναπτυξιακό πλαίσιο χώρας, Βιοτεχνικό Πάρκο Βόλου	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πιστωτικά Ιδρύματα Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδος ιδιοκτήτες κελυφών	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, πιστωτικά ιδρύματα, ιδιοκτήτες κελυφών, ιδιωτική συμμετοχή επενδυτών	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Άμεση ολοκλήρωση του ΒΙΟΠΑ και ενέργειες για την μετεγκατάσταση επιχειρήσεων σε ομάδες.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η καθυστέρηση υλοποίησης της μετεγκατάστασης των βιοτεχνιών από τον ιστό της πόλης και οι περιορισμένες δυνατότητες φιλοξενίας επιχειρήσεων στο Βιοτεχνικό Πάρκο του Βόλου αποτελούν σημαντικό πρόβλημα τόσο για την πόλη όσο και για τις επιχειρήσεις. Ο στόχος της δράσης είναι να επιταχυνθούν και να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες μετεγκατάστασης και παράλληλα να αρχίσουν και να ολοκληρωθούν οι ενέργειες για την περαιτέρω ανάπτυξη του, ώστε να μπορέσουν να εγκατασταθούν περισσότερες βιοτεχνίες και να αποσυμφορηθούν κρίσιμα τμήματα της πόλης από βιοτεχνικές λειτουργίες, ώστε να μπορέσουν να αποδοθούν σε νέες χρήσεις.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των βιοτεχνιών, αύξηση της απασχόλησης, ανακούφισης του αστικού ιστού από οχλούσες βιοτεχνικές δραστηριότητες, αύξησης της προστιθέμενης αξίας στις αστικές χρήσεις γης, ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ βιοτεχνιών.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργειες με άλλες δράσεις του ΥΠΑΝ για μετεγκαταστάσεις επιχειρήσεων, το πλαίσιο των αναπτυξιακών κινήτρων, τα προγράμματα οργανωτικού και παραγωγικού εκσυγχρονισμού του ΠΕΠ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμοι, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Επιμελητήριο Μαγνησίας, ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ Θεσσαλίας, ΥΠΑΝ, ιδιωτική συμμετοχή	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία εμπορευματικού κέντρου στην περιοχή Βελεστίνου, και σιδηροδρομική του σύνδεση.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η επιλογή περιοχής (επικρατέστερη είναι το Βελεστίνο) για την χωροθέτηση και ανάπτυξη Εμπορευματικού Κέντρου. Η περιοχή θα πρέπει να διαθέτει πολύ καλή σύνδεση με τα οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, έτσι ώστε να έχει υψηλή προσβασιμότητα. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να βρίσκεται κοντά ή πάνω στον ΠΑΘΕ και κοντά σε κάποιο σταθμό. Η δράση είναι εξαιρετικά σημαντική για τον Νομό αλλά και για το Π.Σ. λόγω της γεωγραφικής θέσης και τις γειτνίασής με τα μεταφορικά και οδικά δίκτυα. Το πλαίσιο της δράσης καθορίζεται από εκείνο που αναφέρεται στην δημιουργία ΒΕΠΕ. Ο ρόλος του Δήμου έγκειται στην δράση του ως επισπεύδων φορέας (ως εντόνως ενδιαφερόμενος και κινών διαδικασίες προς άλλους φορείς), μαζί με τη ΝΑΜ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Προσέλκυση επενδύσεων στον τομέα των logistics, ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων του Νομού και του Π.Σ., αύξηση της απασχόλησης, βελτίωση των ρυθμών ανάπτυξης, καλύτερη διαχείριση των διασπαρμένων σήμερα επιχειρήσεων logistics, με θετικές επιπτώσεις στην προστασία του περιβάλλοντος.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργεια με ΒΕΠΕ Αλμυρού, αναπτυξιακά προγράμματα οργανισμών όπως ΟΣΕ, ΟΛΒ κλπ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας, Δήμοι, τοπικός ΟΤΑ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, ΠΕΠ Θεσσαλίας, ιδιωτική συμμετοχή	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.7
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία ναυπηγοεπισκευαστικής βάσης στον 4ο προβλήτα του λιμένα με προσανατολισμό στις επισκευές υψηλής τεχνολογίας ή υψηλής ειδίκευσης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η προώθηση αυτής της δράσης προβλέπεται με τη δημιουργία κλίνης ανέλκυσης σε συνδυασμό με επισκευαστικές δραστηριότητες με πλαγιοδέτηση, για πλοία μέχρι 100-120 μέτρα, και προσανατολισμό των δραστηριοτήτων προς επισκευές υψηλής τεχνολογίας (μη ρυπαίνουσες), ή υψηλής ειδίκευσης (π.χ. αλουμινοκατασκευές, ηλεκτρονικά, συγκεκριμένοι τύποι σκαφών, όπως αλιευτικά, μεγάλα ταχύπλοα). Ο στόχος είναι η τόνωση της αγοράς εργασίας και η καταπολέμηση της ανεργίας σχετικών κλάδων, η μεταφορά υψηλής τεχνογνωσίας και η εν γένει τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και η κατοχύρωση του Βόλου ως σημαντικού κόμβου της ναυσιπλοΐας σε συνδυασμό με τη διεκδίκηση διθνών γραμμών ναυσιπλοΐας (Τουρκία, Μαύρη Θάλασσα, κλπ).	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση θέσεων εξειδικευμένης εργασίας, οικονομικά οφέλη για την περιοχή, στρατηγική ισχυροποίηση θέσης Βόλου	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Ανάπτυξη Λιμένος, ανταγωνιστικότητα της τοπικής και εθνικής οικονομίας.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΛΒ, ενδιαφερόμενοι ιδιωτικοί φορείς, ΥΕΝ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.8
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση Περιφερειακού Πόλου Καινοτομίας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Σύμφωνα με το σχετικό οδηγό εφαρμογής του ΥΠΑΝ και της ΓΓΕΤ «ως Περιφερειακός Πόλος Καινοτομίας» νοείται ένωση φορέων με στόχο την ενίσχυση των τεχνολογικών και καινοτομικών επιδόσεων των Περιφερειών και την αύξηση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας. Οι συνεργαζόμενοι φορείς μπορεί να είναι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς, εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιμελητήρια, επιχειρήσεις και άλλοι φορείς που αναπτύσσουν δραστηριότητα στην Περιφέρεια. Αυτή η ένωση οργανώνεται γύρω από κάποια αγορά ή ένα τεχνολογικό και επιστημονικό χώρο, ο οποίος καλείται να αναπτύξει και να αξιοποιήσει μία κρίσιμη μάζα τεχνολογικών και καινοτομικών ιδεών, ώστε να καταστεί ανταγωνιστικός σε εθνικό και ιδιαίτερα σε διεθνές επίπεδο». Η Περιφέρεια Θεσσαλίας απέκτησε ήδη Περιφερειακό Πόλο Καινοτομίας. Στόχος της δράσης είναι η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του από τα ερευνητικά ιδρύματα, ινστιτούτα και τις επιχειρήσεις της περιοχής.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ανάπτυξη και διάχυση τεχνολογικών καινοτομιών, συνεργασία επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και πανεπιστημίων, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με όλες τις δράσεις ενίσχυσης της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΠΘ, ΚΕΤΕΑΘ, ΤΠΘ, άλλοι φορείς και επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΓΓΕΤ , ιδιωτική συγχρηματοδότηση (ισχύει για ορισμένες δράσεις)	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.9
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση Αναπτυξιακού Νόμου και Δ' ΚΠΣ για ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ενίσχυση εμπορικών επιχειρήσεων και υποκλάδων δυναμικών υπηρεσιών	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η οικονομία και η απασχόληση της πόλης στηρίζεται σε καθοριστικό βαθμό στον τομέα των υπηρεσιών. Στο πλαίσιο της συνεχούς αναδιάρθρωσης της παραγωγής είναι βέβαιο ότι στο μέλλον αυξημένη θα είναι η βαρύτητα των δυναμικών κλάδων των υπηρεσιών όπως είναι η εκπαίδευση, η υγεία, οι νέες υπηρεσίες πληροφόρησης και επικοινωνιών, οι σύγχρονες και συνδυασμένες μεταφορές, η αναψυχή, οι υπηρεσίες πρόνοιας, προστασίας περιβάλλοντος κ.α. Επιπλέον, το εμπόριο θα συνεχίσει να αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του τομέα των υπηρεσιών. Στόχος, λοιπόν, της δράσης είναι να υπάρξει συντονισμένη δράση όλων των φορέων για αξιοποίηση των πόρων του Δ' ΚΠΣ και των ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στους κλάδους αυτούς.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης, ομαλή αναδιάρθρωση παραγωγής, περισσότερες θέσεις εργασίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για ανάπτυξη της αστικής οικονομίας και ενίσχυση της απασχόλησης	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Αναπτυξιακές, Επιμελητήρια, επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, ΥΠΟΙΟ, ΠΕΠ, ΕΟΜΜΕΧ, ΟΑΕΔ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.10
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Θεσμοθέτηση και αξιοποίηση 'Εβδομάδας Τοπικής Βιομηχανίας'	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Σκοπός της δράσης είναι η διοργάνωση ετησίως εβδομάδας τοπικής βιομηχανίας σε κατάλληλο εκθεσιακό χώρο με στόχο την προβολή των προϊόντων, της έρευνας και καινοτομίας, της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής τους συνεισφοράς κ.α. Πέραν της εθνικής και διεθνούς προβολής, θα υπάρξει δυνατότητα ενημέρωσης, ανάπτυξης τοπικών συνεργασιών, αναβάθμισης της εικόνας της βιομηχανίας στη δημόσια γνώμη κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Προβολή τοπικών προϊόντων, ενίσχυση βιομηχανικής παραγωγής και απασχόλησης, κοινωνικό προφίλ βιομηχανίας.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για ανάπτυξη τοπικής οικονομίας, διεθνοποίησης της παραγωγής, προβολής της περιοχής.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Σύνδεσμοι Βιομηχανιών, Επιμελητήρια, ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΙΟ, ΟΠΕ, ΥΠΑΝ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.11
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία νέου εκθεσιακού χώρου για τη διενέργεια εκθέσεων μεγάλης εμβέλειας στην περιοχή του Πανθεσσαλικού Σταδίου.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι μεγάλες διεθνείς εκθέσεις έχουν αναγορευθεί σε βασικό εργαλείο προώθησης των πωλήσεων, ενημέρωσης των αγοραστών και των προμηθευτών, τόπος σύνδεσης έρευνας και παραγωγής, σημείο ανάπτυξης συνεργασιών κ.α. Ο Βόλος διαθέτει έναν εκθεσιακό χώρο, ο οποίος όμως είναι μικρής εμβέλειας. Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία ενός νέου, μεγάλου εκθεσιακού χώρου στην περιοχή των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων, ώστε να υπάρξει και αξιοποίηση αυτών καθώς και των υφιστάμενων χώρων στάθμευσης. Ο εν λόγω χώρος, έκτασης 25.000 – 30.000 τ.μ. θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για άλλες εκδηλώσεις όπως κλειστές συναυλίες και συνέδρια. Στο βαθμό που δημιουργηθεί ο νέος εκθεσιακός χώρος, ο παλαιός στο Πεδίο του Άρεως θα μπορούσε να παραδοθεί σε άλλες χρήσεις, όπως για παράδειγμα τη στέγαση του ΚΕΤΕΑΘ και την υποδοχή νέων επιστημόνων της Πολυτεχνικής Σχολής οι οποίοι αναπτύσσουν σε συνεργασία με τα Εργαστήρια της καινοτόμες δράσεις, υπηρεσίες ή προϊόντα.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση τοπικής οικονομίας, προβολή περιοχής, νέες θέσεις εργασίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για απόκτηση σύγχρονων επιχειρηματικών υποδομών, για προβολή προϊόντων και της πόλης γενικά, για διεθνοποίηση	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΣΔΙΤ, Ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΑΝ, ΥΠΟΙΟ, ΣΔΙΤ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.12
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προβολή και προώθηση των τοπικών προϊόντων στην Ελληνική και διεθνή αγορά	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία καλύτερων όρων σε κλάδους της περιοχής για την ανάπτυξη εξαγωγικής δραστηριότητας σε αγορές του εξωτερικού, διαθέτοντας τις οδηγίες για την καλύτερη εμπορική διείσδυσης και τοποθέτηση. Οι έρευνες αγορών θα στραφούν σε χώρες, προς τις οποίες οι τοπικές επιχειρήσεις μπορούν να έχουν τύχη καλύτερης ανταγωνιστικής παρουσίας, ενώ τα marketing plans θα αποτελούν λεπτομερειακό οδηγό καλών διαδρομών.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της εξαγωγικής δραστηριότητας, ενίσχυση του μεταποιητικού προϊόντος στο ΑΕΠ της περιοχής, αύξηση της απασχόλησης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργειες με τα export clusters, άλλες δράσεις του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών, με την δράση της ποσοτικοποίησης των συστημάτων ποιότητας	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Επιμελητήρια, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΟΠΕ, Έλληνες εμπορικοί ακόλουθοι εξωτερικού, εξωτερικοί σύμβουλοι, επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ Θεσσαλίας, ΟΠΕ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.13
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5, 6, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Διαμόρφωση στρατηγικού σχεδίου «επιθετικού» Μάρκετινγκ της περιοχής για την προσέλκυση επενδύσεων (σε συνεργασία με ΤΕΔΚ, ΝΑΜ, Περιφέρεια, ΑΝΕΜ)	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η αποτύπωση και διεθνοποίηση των συγκριτικών και ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της οικονομίας της περιοχής για την προσέλκυση νέων ξένων επενδυτικών σχεδίων. Η δράση επιδιώκει σε μία δυναμική προσέγγιση των αγορών των επενδυτικών κεφαλαίων, μέσα από την κατάρτιση ενός στρατηγικού σχεδίου επιθετικού marketing ώστε να καταστεί ευχερέστερη η απόκομιση ωφελειών για την ευημερία του Βόλου από την εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της επενδυτικής δαπάνης, αύξησης της απασχόλησης και του εισοδήματος, κινητοποίηση του πολλαπλασιαστική ελκτικής ικανότητας της πόλης, εισροή νέας τεχνολογίας και τεχνογνωσίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργιες με υφιστάμενες και νέες ΒΕΠΕ, του συμφώνου καλού επιχειρηματικού κλίματος και συναίνεσης, των πολιτικών προσέλκυσης νέων επενδύσεων του Ελληνικού Κέντρου Επενδύσεων, των προγραμμάτων προσέλκυσης επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Εξωτερικών	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΝΑΜ, ΤΕΔΚ, ΑΝΕΜ, Περιφέρεια, Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων (ΕΛΚΕ), εξωτερικοί σύμβουλοι, ομάδα εμπειρογνομόνων	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, Υπουργείο Οικονομίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.14
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση συλλογικών μορφών δράσης των τοπικών επιχειρήσεων με στόχο τις εξαγωγές και τη διαμόρφωση ενιαίας επωνυμίας προέλευσης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η διαμόρφωση ομάδων παραγωγικών επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και των κλάδων, με βασική επιδίωξη την αναζήτηση αγορών στο διεθνές περιβάλλον και την ανάπτυξη εξαγωγικής δραστηριότητας, με οργανωμένο τρόπο. Για την ομαδοποίηση των επιχειρήσεων θα καταρτιστεί σχετική μελέτη και θα αναζητηθεί κοινή επωνυμία προέλευσης των προϊόντων. Η δράση θα περιλαμβάνει συμμετοχή σε κλαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, επιχειρηματικές αποστολές, συνεργασία με τους εμπορικούς ακολούθους στο εξωτερικό και των ξένων πρεσβειών στην Ελλάδα, αξιοποίηση των διεθνών δικτύων αναζήτησης συνεργασιών καθώς και ημερίδες, για την ενημέρωση των εμπορικών ευκαιριών. Οι κλάδοι ενδιαφέροντος θα συμπήξουν άτυπα όργανα συνεργασίας με τα Επιμελητήρια για την καλύτερη διεκπεραίωση της δράσης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις αναμένεται να είναι πολλαπλά θετικές, αφού ένα μεγάλο τμήμα του παραγωγικού κορμού θα βρει διέξοδο σε αγορές του εξωτερικού με οργανωμένο τρόπο. Η δράση θα κινητοποιήσει συνεργασίες, το ποιοτικό κριτήριο θα υπερισχύσει ως διαβατήριο στις αγορές και η περιοχή θα αποκτήσει «πρεσβευτές» του μέσα από την τοπική παραγωγή.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργιες που μπορούν να προκύψουν έχουν σχέση με άλλες δράσεις που προωθούν την ποιότητα, την τυποποίηση, τις έρευνες αγοράς, την συμμετοχή σε εκθεσιακές εκδηλώσεις, σεμινάρια κατάρτισης παραγωγών και το διεθνές marketing	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Επιμελητήρια, Αναπτυξιακές Εταιρίες, Σύνδεσμοι Βιομηχανιών, επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, ΠΕΠ, ιδιώτες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.15
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία ειδικών τοπικών βιομηχανικών clusters με τη συμμετοχή της αυτοδιοίκησης, του ΠΘ, των Τραπεζών, του ΤΠ, του Επιμελητηρίου, επιχειρήσεων και των συνδικάτων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η εμπειρία έχει δείξει ότι η δημιουργία τοπικών clusters ενισχύει τις οικονομικές διασυνδέσεις και αυξάνει τη διεθνή ανταγωνιστικότητα ενός κλάδου της τοπικής οικονομίας. Επίσης, η σύγχρονη τάση είναι η δημιουργία τοπικών clusters με τη συμμετοχή όχι μόνο των βιομηχανικών επιχειρήσεων αλλά μιας ομάδας αλληλοσυμπληρούμενων μονάδων, όπως της τοπικής αυτοδιοίκησης, των ερευνητικών μονάδων, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, επιχειρηματικών φορέων, εργαζομένων, επιχειρήσεων, συμβούλων κ.α. Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία τέτοιων τοπικών clusters σε κλάδους αιχμής της περιοχής όπως π.χ. του μετάλλου και των μεταλλικών κατασκευών, των μη μεταλλικών ορυκτών, των χημικών, των τροφίμων, των μηχανών, του επίπλου κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση της συλλογικής δράσης, της τοπικής οικονομίας, της διεθνούς ανταγωνιστικότητας, της σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή, της απασχόλησης κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για οικονομική ανάπτυξη, για κοινωνική συνοχή, για διεθνή ανταγωνιστικότητα	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Σύνδεσμοι βιομηχανιών, ΟΤΑ, ΠΘ, Τράπεζες, ANEM, ΤΠΘ, ΚΕΤΕΑΘ, Συνδικάτα	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΑΝ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.16
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προσέλκυση δομών πιστοποίησης ποιότητας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι να δημιουργηθούν στην περιοχή οι κατάλληλοι φορείς πιστοποίησης και ελέγχου για να διευκολυνθούν οι τοπικές επιχειρήσεις, στην προσπάθειά τους να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες απαιτήσεις της αγοράς, με όσο το δυνατόν καλύτερη αποτελεσματικότητα. Επιπλέον η προσέλκυση τέτοιων δομών θα δημιουργήσει και την «υποχρέωση» των τοπικών επιχειρήσεων να εκσυγχρονιστούν, όπως επίσης θα βοηθήσει και στην βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ανταγωνιστικότερη παρουσία στην αγορά, καλύτερη πρόσβαση στο εξωτερικό, βελτίωση των κανόνων οργάνωσης των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των ΜΜΕ, συμβατότεροι οι όροι των συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις ποιότητας και εκσυγχρονισμού, με τις δράσεις των εξαγωγικών συνεργασιών	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Επιμελητήρια, Σύνδεσμοι Βιομηχανιών, Αναπτυξιακές Εταιρίες, ΚΕΤΑ, ΚΕΤΕΑΘ, ΕΛΟΤ, εξωτερικοί σύμβουλοι	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, ΠΕΠ, ιδιωτική χρηματοδότηση	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.17
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση της επιχειρηματικής αριστείας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η διαμόρφωση συνθηκών στην αγορά των τοπικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για την απόκτηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και επιχειρηματικής αριστείας. Βασική επιδίωξη είναι να ασκηθεί μία πολιτική ενημέρωσης και πειθούς ιδιαίτερα προς τις επιχειρήσεις για τη σημασία αυτών των πιστοποιήσεων, καθώς και για τις χρηματοδοτικές δυνατότητες. Επίσης, θα μπορούσε να υιοθετείται ετησίως ένας στόχος για συγκεκριμένο αριθμό νέων πιστοποιήσεων. Λόγω της απόστασης από την Αθήνα, προτείνεται η χάραξη και εφαρμογή πολιτικής για την προσέλκυση στην περιοχή του Βόλου ειδικών γραφείων πιστοποίησης καθώς και η κατάρτιση στα ζητήματα αυτά ειδικών συμβούλων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ανταγωνιστικότερη παρουσία στην αγορά, καλύτερη πρόσβαση στο εξωτερικό, βελτίωση των κανόνων οργάνωσης των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των ΜΜΕ, συμβατότεροι οι όροι των συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις ποιότητας και εκσυγχρονισμού, με τις δράσεις των εξαγωγικών συνεργασιών	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Επιμελητήρια, Σύνδεσμοι Βιομηχανιών, Αναπτυξιακές Εταιρίες, ΚΕΤΑ, ΚΕΤΕΑΘ, ΕΛΟΤ, εξωτερικοί σύμβουλοι	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, ΠΕΠ, ιδιωτική χρηματοδότηση	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.18
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κοινοπρακτική οργάνωση φορέων-δομών στήριξης ΜΜΕ	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι μικρομεσαίες και οι μικρές επιχειρήσεις αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων της περιοχής, οι οποίες παράγουν το μεγαλύτερο ποσοστό του αστικού ΑΠ και της απασχόλησης. Οι επιχειρήσεις αυτές εμφανίζουν ορισμένα ειδικά προβλήματα στην πληροφόρηση και αξιοποίηση προγραμμάτων ενίσχυσής τους. Προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση προτείνεται ο συντονισμός της δράσης τους στο πλαίσιο κοινοπρακτικών ενεργειών (π.χ. στην ενημέρωση, στη στέγαση, σε κοινές εκδόσεις και εκδηλώσεις, στη δημιουργία κοινού γραφείου ενημέρωσης κ.α.).	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της ενίσχυσης των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας, αποτελεσματικότερη αξιοποίηση προγραμμάτων, ενίσχυση επενδύσεων, τοπικής οικονομίας, απασχόλησης κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για ενίσχυση παραγωγής, επενδύσεων, επιχειρηματικότητας, απασχόλησης κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Επιμελητήριο, ΕΟΜΜΕΧ, ΟΑΕΔ, ΚΕΤΑ, ΚΕΤΕΑΘ, Πόλος Καινοτομίας, ΑΝΕΜ, κ.α.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, ΕΟΜΜΕΧ, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.19
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατάρτιση σχεδίου συγκριτικής ανάλυσης (Benchmarking) των συγκριτικών και ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου προς άλλες ομοειδών χαρακτηριστικών αστικές συγκεντρώσεις της Ευρώπης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η πρόταση έχει ως στόχο να βάλει την πόλη μπρος στην πρόκληση αφενός να μετρήσει τα δικά της συγκριτικά και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και αφετέρου να τα συγκρίνει με εκείνα άλλων ευρωπαϊκών πόλεων, οι οποίες, όμως, έχουν κάνει σημαντικά βήματα ανάπτυξης, διαφοροποίησης του «μοντέλου» λειτουργίας τους και έχουν καταστεί ξεχωριστές και περισσότερο ελκυστικές από τις υπόλοιπες πόλεις της χώρας τους ή της Ευρώπης. Η συγκριτική ανάλυση μπορεί να δώσει μεγαλύτερες δυνατότητες διεθνοποίησης της πόλης και να εμπλουτίσει τις αναζητήσεις της στην νέα εποχή. Η πρόταση εντάσσεται στις δράσεις του Τοπικού Παρατηρητηρίου.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Σωστή αξιολόγηση και αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της πόλης, αναζήτηση περισσότερο εύστοχων λύσεων στα καθημερινά προβλήματα, αξιοποίηση εφαρμοσμένων διαδρομών ανάπτυξης, που θα διαφοροποιεί την αναπτυξιακή διαδρομή του πολεοδομικού συγκροτήματος	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Εκσυγχρονισμός της διοικητικής δομής των οργανισμών του Δήμου και της πόλης, απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, προσέλκυση ξένων επενδύσεων, ανάπτυξη του πολιτισμού και της επιχειρηματικότητας	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.20
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Διαμόρφωση συμφώνου καλού επιχειρηματικού κλίματος και συναίνεσης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης αυτής είναι να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο επικοινωνίας και κανόνων κοινής αποδοχής μεταξύ του Δήμου και των επιχειρηματιών της πόλης, ώστε να αναπτυχθεί ένα επιτυχημένο <i>modus operandi</i>, προς αποφυγή αφενός άστοχων διαξιφισμών και αφετέρου να επιδιώκει την εξυπηρέτηση της καλής λειτουργίας της πόλης και των επιχειρήσεων	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης, ομαλή ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, αύξηση των επιχειρήσεων, καλύτερη απόδοση των υφισταμένων επιχειρήσεων, αύξηση της απασχόλησης, βελτίωση του επιπέδου ευημερίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου, προσέλκυση νέων επενδύσεων	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου, ΤΕΔΚ Μαγνησίας, επιχειρηματικοί συλλογικοί φορείς	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.21
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ανάπτυξη πρότυπου ιδιωτικού μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ιδρύματος για την παροχή πιστοποιημένης εκπαίδευσης σε κρίσιμες τεχνικές ειδικότητες και επαγγέλματα	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η επανάληψη της παράδοσης της πόλης του Βόλου στις τεχνικές ειδικότητες (σχολές Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου) σε πιο σύγχρονη και εξελιγμένη μορφή, με την δημιουργία ενός κολεγίου τεχνικών ειδικοτήτων, το οποίο θα παρέχει ένα σύνολο εκπαιδευτικού έργου χρήσιμου για την διαμόρφωση μεσαίων στελεχών στην οικονομία. Η εμβέλεια του ιδρύματος αυτού μπορεί να έχει εθνική εμβέλεια.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση της απασχόλησης, διαμόρφωση σοβαρής αγοράς μεσαίων στελεχών κρίσιμων ειδικοτήτων, δημιουργία επαγγελματικής διεξόδου σε νεαρά άτομα	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Προγράμματα εκπαίδευσης του ΟΑΕΔ, προγράμματα κατάρτισης των ΚΕΚ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου, Επιμελητήριο Μαγνησίας, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας & Κεντρικής Ελλάδος, Υπουργείο Παιδείας Υπουργείο Εργασίας, ΟΑΕΔ,	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Εργασίας, Υπουργείο Παιδείας, ΠΕΠ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.22
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Διαμόρφωση και ανάπτυξη χώρων τεχνολογικής διαπαιδαγώγησης νέων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αναφέρεται σε χώρους κατάλληλα διαμορφωμένους, εξοπλισμένους και στελεχωμένους, όπου νεαρά άτομα μικρής ηλικίας θα έρχονται σε επαφή με την νέα τεχνολογία και την αντίληψη της επιχειρηματικότητας, ώστε από πολύ νωρίς να εξοικειώνονται με το περιβάλλον της νέας οικονομίας της γνώσης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας της ευκαιρίας, προσαρμογή στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, διαμόρφωση μοντέλου νέας γενιάς ειδικοτήτων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Κοινωνία της Πληροφορίας, ανάλογα προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου, Υπουργείο Παιδείας, επιχειρηματικοί φορείς της πόλης	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ Θεσσαλίας, ιδιώτες (χορηγικός θεσμός)	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΑΞΟΝΑΣ 3

**ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΝΟΣ ΙΣΧΥΡΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΟΛΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ
ΤΗ ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΝΩΣΗΣ**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου πολιτικών αναβάθμισης της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στο Βόλο υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός φορέων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, την προώθησή του στην αγορά εργασίας και την ένταξή του στην παραγωγική διαδικασία. Οι περισσότεροι έχουν ήδη αποκτήσει μια σοβαρή εμπειρία στην άσκηση πολιτικών κατάρτισης και απασχόλησης. Για να είναι όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική η παρέμβαση αυτών των φορέων προτείνεται να δημιουργηθεί ένα «Συμβούλιο Ανάπτυξης Ανθρώπινων Πόρων» στο οποίο θα συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς πολιτικής, οι κοινωνικοί εταίροι και το Πανεπιστήμιο. Το Συμβούλιο θα πρέπει: (α) να είναι επιφορτισμένο με την διαμόρφωση ενός πλαισίου τοπικής πολιτικής κατάρτισης, επανακατάρτισης, δια βίου κατάρτισης και διευκόλυνσης της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, (β) να προσδιορίζει μέσα από περιοδικές έρευνες τομείς κατάρτισης και ειδικότητες για τις οποίες υπάρχει ή αναμένεται να υπάρξει σημαντική ζήτηση από τις επιχειρήσεις και (γ) να συντονίζει το έργο των φορέων έτσι ώστε να υπάρχει ικανοποιητική αντιστοίχιση με τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας και να αποφεύγονται οι επικαλύψεις. Στόχος αυτής της παρέμβασης είναι να συμβάλει με ένα συγκροτημένο και καθοδηγούμενο τρόπο στην αναβάθμιση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης, ώστε αφενός να καταπολεμηθεί η ανεργία και αφετέρου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της τοπικής οικονομίας. Σημαντική θέση στην συνολική πολιτική ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων θα πρέπει να κατέχει η δια βίου κατάρτιση των εργαζομένων στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Στόχος της τοπικής κοινωνίας θα πρέπει να είναι όλοι οι εργαζόμενοι να έχουν κάθε 10 χρόνια μια τουλάχιστον ευκαιρία να βελτιώσουν τις γνώσεις και δεξιότητές τους σε κρίσιμους τομείς.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση της ικανότητας της πόλης να λειτουργεί συλλογικά, να προσφέρει αποτελεσματική κατάρτιση και να συμβάλλει στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση ενισχύει την αποτελεσματικότητα όλων των δράσεων που συσχετίζονται με την αγορά εργασίας και την απασχόληση.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Πρωτοβουλία του Δήμου, συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων που δρουν στην πόλη (ΟΑΕΔ, ΠΘ, ΚΕΚ, ΝΕΕΚΑ, κλπ)	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, Υπουργείο Απασχόλησης	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Συνεργασία για την προώθηση του υφιστάμενου κτιριολογικού προγράμματος του ΠΘ	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το ΠΘ δρομολογεί νέα ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του που αποσκοπεί να καλύψει τις συσσωρευμένες ανάγκες του και την έκταση των ακαδημαϊκών και ερευνητικών του δραστηριοτήτων. Στην κατεύθυνση αυτή, βρίσκεται σε ανάγκη εξεύρεσης κατάλληλων χώρων και αναβάθμισης των παλαιών του χώρων. Οι Δήμοι του Π.Σ, και ιδιαίτερος του Βόλου μπορούν να βοηθήσουν αποτελεσματικά σε διάφορα επίπεδα, όπως: α) τη διευκόλυνση για έκδοση πολεοδομικών αδειών με γρήγορους ρυθμούς (παλαιών κι νέων κτηρίων), β) την παραχώρηση χώρων, γ) την εκτέλεση διαφόρων έργων (φυτεύσεων, πεζοδρομήσεων, προσβάσεων, κλπ), δ) την υλοποίηση κοινών ενεργειών (π.χ. Πλατεία Πανεπιστημίου), ε) την διευκόλυνση σε γραφειοκρατικά και άλλα ρυθμιστικά ζητήματα (πιθανές παρεκκλίσεις, ρυμοτομικές γραμμές, αδειοδοτήσεις διαφόρων ειδών, κλπ), στ) στα αιτήματα του ΠΘ προς το Κεντρικό Κράτος και τη Διοίκηση εν γένει. Για το λόγο αυτό υπάρχει ανάγκη της συνέχισης της έως σήμερα πολύ καλής συνεργασίας με αναβαθμισμένους όρους (ώστε να καταστεί άριστη), και δεσμεύσεις σε ένα κοινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων που να βασίζεται στην αναπτυξιακή πολιτική του ΠΘ στον Βόλο, όπως αυτή προκύπτει από τις κατευθύνσεις που υποδεικνύονται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο του ΠΘ το οποίο βρίσκεται σε διαδικασία επικαιροποίησης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η ταχύτερη ανάπτυξη του ΠΘ δημιουργεί εξαιρετικά σημαντικές προϋποθέσεις ανάπτυξης της πόλης και του Π.Σ. γενικότερα (όπως έχει ήδη αποδειχθεί μέχρι σήμερα). Η ποιότητα των εγκαταστάσεων του αποτελεί στοιχείο αναβάθμισης της αισθητικής της πόλης και η λειτουργία του αυξάνει την ελκτικότητα, συντελεί στην οικονομική μεγέθυνση, στην πολιτιστική αναβάθμιση, κλπ.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει συνέργεια με όλες τις προτάσεις που αποσκοπούν στην ανάδειξη της επιστήμης ως βασικού άξονα ανάπτυξης της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Ο Δήμος και το Πανεπιστήμιο πρέπει να πάρουν την πρωτοβουλία και να καλέσουν σε διαβούλευση η οποία θα καταλήγει σε δεσμεύσεις όλους τους εμπλεκόμενους φορείς	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν απαιτείται	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Επέκταση της Πολυτεχνικής Σχολής στο Πάρκο έως το Εκθεσιακό Κέντρο και σε περιβάλλοντες χώρους στα Παλαιά και στη Νεάπολη	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας περιλαμβάνει πέντε Τμήματα (Χωροταξίας, Αρχιτεκτόνων, Μηχανολόγων, Πολιτικών και Η/Υ) και είναι εγκατεστημένη στο Πεδίο του Άρεως, όπου μετέτρεψε ένα υποβαθμισμένο χώρο από εγκαταλειμμένα εργοστάσια και σκουπιδότοπους σε Πανεπιστήμιο. Η Πολυτεχνική Σχολή αναπτύσσει με γρήγορους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες αλλά τα κτίρια, οι υποδομές και οι χώροι που διαθέτει είναι περιορισμένοι. Προτείνεται η επέκταση της Πολυτεχνικής Σχολής σε όλους τους διαθέσιμους χώρους στην περιοχή και η ανάπτυξη ενός δυναμικού campus το οποίο θα αποφέρει σημαντικά οφέλη στην πόλη. Η επέκταση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει (α) το χώρο ανάμεσα στις εκτάσεις του Πανεπιστημίου και το Εκθεσιακό Κέντρο, (β) οικόπεδο 10 περίπου στρεμμάτων με εγκαταλειμμένο εργοστάσιο επί της Αθηνών απέναντι από το φυτώριο, (γ) το τριγωνικό οικόπεδο 7 περίπου στρεμμάτων μεταξύ φυτωρίου, οδού Αθηνών και Κραυσίδωνα και (δ) όσες εκτάσεις ή κτίρια μπορούν να αποκτηθούν σε επαφή ή σε μικρή απόσταση από τις παραπάνω εκτάσεις στα Παλαιά ή και στη Νεάπολη.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η ανάπτυξη μιας δυναμικής Πολυτεχνικής Σχολής σχεδόν στο κέντρο της πόλης θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στις αναπτυξιακές προοπτικές, στην εικόνα, τη λειτουργία και την αισθητική της πόλης. Δίνοντας στην Πολυτεχνική Σχολή τη δυνατότητα να αναπτυχθεί αποτελεί για την πόλη μια από τις σημαντικότερες επενδυτικές της αποφάσεις με μακροχρόνια προοπτική.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση έχει συνέργεια με τις πολιτικές αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού και τις πολιτικές βελτίωσης της εικόνας της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Πρωτοβουλία Δήμου και Πανεπιστημίου και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Παραχωρήσεις, Υπουργείο Παιδείας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1, 2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Σχολής Οικονομικών Επιστημών στο κτίριο Ματσάγγου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας διαθέτει ένα Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, αλλά δεν διαθέτει Τμήματα Management και Διεθνών Σπουδών. Επίσης δεν διαθέτει μεταπτυχιακά προγράμματα σε Διοίκηση Επιχειρήσεων, Marketing, κλπ. Η ανάγκη δημιουργίας των παραπάνω προκύπτει από τις ανάγκες της τοπικής οικονομίας της Θεσσαλίας για εκπαιδευμένα στελέχη επιχειρήσεων, αλλά και από την ανάγκη για συνεργασία με έναν εξειδικευμένο φορέα με εξειδικευμένες γνώσεις σε κρίσιμα ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση των επιχειρήσεων. Για τους παραπάνω λόγους, αλλά και για λόγους ακαδημαϊκής ολοκλήρωσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας προτείνεται η ίδρυση Σχολής Οικονομικών Επιστημών η οποία θα περιλαμβάνει το υφιστάμενο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, ένα νέο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με έμφαση στο Διεθνές Management και ένα Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών με έμφαση τις αναδυόμενες οικονομίες της Ανατολικής Ευρώπης (Ρωσία) και της Ασίας (Ινδία και Κίνα). Τα τρία αυτά Τμήματα θα παρέχουν προγράμματα σπουδών σε τομείς αιχμής και υψηλής ζήτησης και θα προχωρήσουν στη δημιουργία εξίσου σημαντικών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Η Σχολή Οικονομικών Επιστημών προτείνεται να εγκατασταθεί στο κτίριο που θα ανεγερθεί στο πρώην εργοστάσιο Ματσάγγου μπροστά από την Πλατεία Πανεπιστημίου.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δημιουργία μιας νέας σχολής σε τομείς αιχμής θα συμβάλει στην ενίσχυση της ακαδημαϊκής φυσιογνωμίας του Πανεπιστημίου και θα προσελκύσει επιστήμονες και φοιτητές από όλη την Ελλάδα, ενισχύοντας περισσότερο το συγκριτικό πλεονέκτημα της πόλης. Ταυτόχρονα, η Σχολή Οικονομικών Επιστημών θα συμβάλλει στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας παρέχοντας της επιστημονικό δυναμικό σε αναγκαίες εξειδικεύσεις.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει συνέργεια με όλε στις πολιτικές που αποσκοπούν στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Υπουργείο Παιδείας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Παιδείας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Απόκτηση νέων εκτάσεων για Τμήματα ή προγράμματα σπουδών με παραχώρηση δημοτικών ή δημόσιων εκτάσεων στην περιμετρο της πόλης και δημιουργία campus	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι δυνατότητες ανάπτυξης του Πανεπιστημίου στον κεντρικό ιστό της πόλης εξαντλούνται με τη δημιουργία της Σχολής Οικονομικών Επιστημών στο κτίριο Ματσάγγου και την ανάπτυξη της Πολυτεχνικής Σχολής στους διαθέσιμους περιμετρικά χώρους στο Πεδίο του Άρεως. Ταυτόχρονα, το κεντρικό συγκρότημα Παπαστράτου όπου στεγάζεται η διοίκηση και η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών εμφανίζει έντονες τάσεις κορεσμού. Οι τάσεις αυτές, οι οποίες εμφανίζονται στα αρχικά στάδια ανάπτυξης του Πανεπιστημίου, αναμένεται να γίνουν πιο έντονες στο μέλλον. Αυτό σημαίνει ότι η φάση ανάπτυξης του ΠΘ στον κεντρικό ιστό της πόλης πλησιάζει στο τέλος της, αφού έδωσε σημαντικά οφέλη στην πόλη. Μια νέα φάση θα πρέπει να αρχίσει να σχεδιάζεται, όπου το Πανεπιστήμιο θα πρέπει να αναζητήσει νέες διαθέσιμες εκτάσεις στην περιμετρο της πόλης για να επεκτείνει εκεί τις δραστηριότητες του. Η χρονική διαδοχή εγκατάστασης πρώτα στο κέντρο και μετά στην περιμετρο της πόλης είναι μια φυσιολογική διαδικασία ανάπτυξης από την οποία έχουν περάσει πολλά πανεπιστήμια στην Ευρώπη. Η επέκταση αυτή θα πρέπει να διαθέτει ικανοποιητικές σε μέγεθος εκτάσεις και επίσης ικανοποιητική πρόσβαση. Τέτοια χαρακτηριστικά διαθέτουν οι δημόσιες ή δημοτικές εκτάσεις γύρω από τον περιφερειακό δρόμο. Ένα επιπλέον κριτήριο είναι η εγγύτητα με τη Σχολή Γεωπονικών Επιστημών στο Φυτόκο, έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα κατά το δυνατόν ενιαίο campus. Προτείνεται αφενός οι Δήμοι του πολεοδομικού συγκροτήματος αλλά και οι γύρω Δήμοι με κατάλληλες διαθέσιμες εκτάσεις και αφετέρου το ΠΘ να έλθουν σε επικοινωνία και διαβούλευση για την διερεύνηση της δυνατότητας παραχώρησης αυτών ή μέρους αυτών των εκτάσεων για την ανάπτυξη ενός νέου Πανεπιστημιακού campus.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η ανάπτυξη του ΠΘ δημιουργεί σημαντικές προϋποθέσεις ανάπτυξης της πόλης. Η ποιότητα των εγκαταστάσεων του αποτελεί στοιχείο αναβάθμισης της αισθητικής της πόλης και η λειτουργία του αυξάνει την ελκτικότητα, συντελεί στην οικονομική μεγέθυνση, στην πολιτιστική αναβάθμιση, κλπ.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου είναι συνδεδεμένη με όλες τις δραστηριότητες της πόλης και συνεργεί στην ανταγωνιστικότητα της περιοχής τα μέγιστα.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΠΘ, Δήμοι	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Παιδείας, Δήμοι	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση του κτιρίου του Μουσικού Γυμνασίου στο Φυτόκο για δημιουργία Πειραματικού Σχολείου από το ΠΘ, για τη δημιουργία Κέντρου Γλωσσών και για τη στέγαση των μουσικών συνόλων του ΠΘ.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η αξιοποίηση του κτιρίου του πρώην ΜΓ στο Φυτόκο για δημιουργία Πειραματικού Σχολείου από το ΠΘ (είναι εδώ και χρόνια εγκεκριμένο), για τη δημιουργία Κέντρου Γλωσσών και για τη στέγαση των μουσικών συνόλων του ΠΘ Το κτίριο γειτνιάζει με το κτίριο της Γεωπονικής Σχολής και βρίσκεται στην καρδιά του σχεδιαζόμενου Κάμπους του ΠΘ στο Φυτόκο.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αξιοποίηση και αναβάθμιση κτιρίου, προσφορά στην περιοχή ενός υπερ-σύγχρονου σχολείου, δημιουργία θέσεων εργασίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργειες με όλες τις δράσεις για ανάπτυξη ΠΘ και για προσφορά του στην τοπική κοινωνία και πολιτισμό	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΠΘ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΘ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.7
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση του Ξενώνα των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων για χρήση από φοιτητές ως εστίες	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο Ξενώνας των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων παραμένει εδώ και χρόνια άνευ χρήσεως, με αποτέλεσμα τη δημιουργία προβλημάτων συντήρησης καθώς και την μη χρησιμοποίηση πόρων του δημοσίου. Εδώ προτείνεται η αξιοποίησή του από το ΠΘ για τη στέγαση φοιτητών (περίπου 50 άτομα), δεδομένου ότι και οι ανάγκες είναι υπαρκτές και οι διαγωνισμοί για μίσθωσή του σε ιδιώτη δεν απέδωσαν.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αξιοποίηση κτιρίου, συνεχής συντήρηση, τόνωση οικονομίας περιοχής, ενίσχυση φοιτητικής μέριμνας κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για αξιοποίηση ολυμπιακής κληρονομιάς, για ενίσχυση συνεργασίας ΟΤΑ με ΠΘ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ και ΠΘ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΘ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.8
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ανάπτυξη σύγχρονων φοιτητικών εστιών σε πολλά σημεία της πόλης με βάση ένα πολυκεντρικό μοντέλο το οποίο θα αποφεύγει τις ογκώδεις κατασκευές και τη δημιουργία γκέτο.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία φοιτητικών εστιών σε πολλά σημεία της πόλης με βάση ένα πολυκεντρικό μοντέλο το οποίο θα αποφεύγει τις ογκώδεις κατασκευές και τη δημιουργία γκέτο. Πιθανοί χώροι: το Ολυμπιακό στάδιο, τα προσφυγικά, η κίτρινη αποθήκη, το Οινόπνευμα, η παιδόπολη, ο περιφερειακός, και εγκαταλειμμένα ή παλιά βιομηχανικά κτίρια στα Παλιά και στην περιοχή του σταθμού. Στόχος, πέρα από την σύγχρονη εξυπηρέτηση των φοιτητικών αναγκών, είναι και η διατήρηση οικιστικών χρήσεων και η ενίσχυση της κοινωνικής και δημογραφικής σύνθεσης συγκεκριμένων περιοχών που χαρακτηρίζονται από τάσεις περιθωριοποίησης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αστική ανάπτυξη, νέες επενδύσεις, αξιοποίηση κτιριακού αποθέματος πόλης, βελτίωση φοιτητικής μέριμνας, διασπορά φοιτητών στην πόλη, αύξηση ελκυστικότητας πόλης για σπουδές	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για οικιστική και αισθητική αναβάθμιση πόλης, με δράσεις για οικονομική ανάπτυξη, με δράσεις για ελκυστικότητα και εικόνα πόλης, με κοινωνικές δράσεις	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΕΙΝ, ΠΘ, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΕΙΝ, ΠΕΠ, Δημόσιες επενδύσεις-ΠΘ, ΟΤΑ, ΣΔΙΤ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.9
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Άμεση εγκατάσταση του ΚΕΤΕΑΘ σε χώρους αντίστοιχους των αναγκών του, όπως αυτοί της Κίτρινης αποθήκης, με μακροχρόνια προοπτική ανάπτυξης του σε καταλληλότερες υποδομές, όπως οι χώροι του Εκθεσιακού Κέντρου στο Πεδίο του Άρεως, ή σε εκτάσεις που θα του παραχωρηθούν στο χώρο του εργοστασίου Οινοπνεύματος, ή αντίστοιχες εκτάσεις κοντά στον περιφερειακό.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Θεσσαλίας (ΚΕΤΕΑΘ) το οποίο ιδρύθηκε πρόσφατα από τη ΓΓΕΤ του Υπουργείου Ανάπτυξης αποτελεί μια σημαντική ερευνητική υποδομή η οποία αναμένεται να έχει μακροχρόνιες ευεργετικές επιπτώσεις στην πόλη. Το ΚΕΤΕΑΘ και το Ινστιτούτο Μηχατρονικής αναμένεται να προσελκύσουν σημαντικούς ερευνητικούς πόρους από διεθνείς πηγές χρηματοδότησης και να προσελκύσουν υψηλής ποιότητας ανθρώπινο δυναμικό στην πόλη. Το ΚΕΤΕΑΘ ιδρύθηκε μόλις πρόσφατα και βρίσκεται σε αναζήτηση χώρων για την εγκατάσταση του. Μια σχετικά άμεση και ικανοποιητική λύση θα ήταν να εγκατασταθεί στην Κίτρινη Αποθήκη, καταλαμβάνοντας ένα σημαντικό μέρος του κτιρίου μετά από ανακαίνιση του. Οι μακροχρόνιες επιλογές εγκατάστασης περιλαμβάνουν, εκτός από την Κίτρινη Αποθήκη, την παραχώρηση του Εκθεσιακού Κέντρου στο Πεδίο του Άρεως και σε άμεση γειτονία με την Πολυτεχνική Σχολή, στο βαθμό που δημιουργηθεί νέο μεγαλύτερο Εκθεσιακό Κέντρο στην περιοχή του Πανθεσσαλικού Σταδίου, τη δυνατότητα ανέγερσης κτιρίου στο χώρο του εργοστασίου Οινοπνεύματος σε έκταση που θα παραχωρηθεί από το Δήμο, καθώς επίσης και τη δυνατότητα ανέγερσης κτιρίου σε χώρο που θα παραχωρηθεί κοντά στον περιφερειακό.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ανάπτυξη του ΚΕΤΕΑΘ σε ερευνητικό πόλο με σημαντικές θετικές επιπτώσεις στο παραγωγικό δυναμικό, τους ανθρώπινους πόρους, τη χρηματοδότηση και τη διεθνή εικόνα της πόλης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει συνέργεια με όλες στις πολιτικές που αποσκοπούν στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την ανάδειξη της πόλης σε περιφερειακό κέντρο έρευνας και καινοτομίας.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΚΕΤΕΑΘ, Δήμος	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΓΓΕΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.10
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4, 2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ανάπτυξη πρόσθετων δομών έρευνας και νέων τμημάτων στην αιχμή της επιστήμης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία νέων ερευνητικών Ινστιτούτων, κέντρων έρευνας, καθώς και νέων τμημάτων και ΠΜΣ στο Βόλο. Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να εστιάζουν σε δυναμικούς επιστημονικούς και ερευνητικούς τομείς όπως είναι οι νέες τεχνολογίες, οι διεθνείς σπουδές, η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση αριθμού καθηγητών, ερευνητών, στελεχών, φοιτητών, ενίσχυση τοπικής οικονομίας, έρευνας και καινοτομίας, βελτίωση ελκυστικότητας και εικόνας πόλης κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για ανάπτυξη ΠΘ, για ανάπτυξη οικονομίας πόλης, για βελτίωση εικόνας και ελκυστικότητάς της κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΠΘ, ΚΕΤΕΑΘ, Περιφερειακός Πόλος Καινοτομίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΕΠΘ, ΥΠΑΝ, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.11
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,4,5,6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Συνεργασία οργανισμών πόλης και ΠΘ σε κοινά προγράμματα, συνέδρια, ημερίδες κ.α.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η μέχρι σήμερα εμπειρία της συνεργασίας ΠΘ και Πόλης είναι ιδιαίτερα θετική σε πολλά επίπεδα όπως στην από κοινού οργάνωση πολιτιστικών και επετειακών εκδηλώσεων, στη διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων, στην εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων και μελετών στη συμμετοχή μελών ΔΕΠ σε ΔΣ οργανισμών και επιχειρήσεων του Δήμου κ.α. Στόχος της δράσης είναι να αποκτήσει η συνεργασία αυτή ένα πιο προγραμματικό πλαίσιο και έναν καλύτερο συντονισμό στο πλαίσιο μιας μικτής επιτροπής ΠΘ και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση συνεργασίας, αποφυγή επικαλύψεων, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, καλύτερες επιδόσεις σε ζητήματα προβολής και δημοσίων σχέσεων, στη διεκδίκηση προγραμμάτων, προσέλκυση μεγάλων γεγονότων και εκδηλώσεων κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για συνεργασία ΠΘ-Πόλης, με δράσεις για εικόνα και ελκυστικότητα ΠΘ και πόλης κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΠΘ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν απαιτείται	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.12
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,4,5,6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Συνεργασία σε επίπεδο διεθνών και δημοσίων σχέσεων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η συνεργασία μεταξύ της πόλης και του Πανεπιστημίου για την προβολή της πόλης (π.χ. διαδικτυο, κοινές ή συμπληρωματικές εκδόσεις), για την ανάληψη κοινών διεθνών εκδηλώσεων (π.χ. συνεδρίων), ή αλληλοϋποστήριξη στη διεκδίκηση και οργάνωση μεγάλων γεγονότων, η από κοινού συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα και δίκτυα, η ενίσχυση από τη πλευρά της πόλης των διεθνών συνεργασιών της πόλης κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Προβολή της πόλης και του Πανεπιστημίου διεθνώς, αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της διεθνοποίησης, αύξηση της ελκυστικότητας και αναγνωρισιμότητας της πόλης και του Πανεπιστημίου, ενίσχυση του συνεδριακού – αθλητικού – πολιτιστικού τουρισμού κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για συνεργασία ΠΘ-Πόλης, με δράσεις για εικόνα και ελκυστικότητα ΠΘ και πόλης κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΠΘ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν απαιτείται	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.13
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,4,5,6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Από κοινού διοργάνωση «Ανοικτής Εβδομάδας» για επικοινωνία τοπικής και ακαδημαϊκής κοινωνίας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο θεσμός της «ανοικτής εβδομάδας» (Open Week) είναι ένας ιδιαίτερος θεσμός στα πανεπιστήμια του εξωτερικού και στοχεύουν στην καλύτερη αλληλογνωριμία, στη δημιουργία διαύλων επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ Πανεπιστημίου, τοπικής διακυβέρνησης, τοπικής οικονομίας και κοινωνίας. Το ΠΘ δεν είναι επαρκώς γνωστό στην πόλη. Δεν είναι γνωστά τα Τμήματά του, τα ΠΜΣ, τα εργαστήρια και η έρευνα, τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η προσφορά του στην περιοχή, οι ανάγκες του κ.α. Από την άλλη το πανεπιστήμιο είναι μέλος της τοπικής κοινωνίας και χρειάζεται τη συνεργασία και επικοινωνία μαζί της. Στόχος της δράσης είναι να καλύψει τις ως άνω ανάγκες. Προτείνεται η από κοινού διοργάνωση αυτής της εβδομάδας σε διάφορους χώρους του ΠΘ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση κλίματος συνεργασίας, αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ ΠΘ και παραγωγικών δυνάμεων της περιοχής, συμβολή στον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων της πόλης, προσέλκυση νέων φοιτητών από την περιοχή, διάχυση γνώσης, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για συνεργασία ΠΘ-Πόλης, με δράσεις κοινωνικής συνοχής, με δράσεις για διασύνδεση έρευνας και παραγωγής κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΠΘ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΤΑ, ΠΘ, χορηγοί	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.14
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ίδρυση και λειτουργία Αγγλόφωνου Σχολείου πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την προσέλκυση ξένων επιχειρηματιών, στελεχών επιχειρήσεων και επιστημόνων με οικογενειακές υποχρεώσεις.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο Βόλος δεν διαθέτει Αγγλόφωνα εκπαιδευτήρια αντίστοιχα με αυτά της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Αυτό δημιουργεί προβλήματα εγκατάστασης σε στελέχη της βιομηχανίας και καθηγητές του Πανεπιστημίου οι οποίοι έρχονται από το εξωτερικό και έχουν οικογένειες με παιδιά τα οποία πρέπει να συνεχίσουν το σχολείο. Η έλλειψη Αγγλόφωνου σχολείου αποτελεί επίσης ανασταλτικό παράγοντα για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων για τους ίδιους λόγους. Οι μεγάλες εταιρείες δυσκολεύονται να πείσουν τα στελέχη τους να εγκατασταθούν σε περιοχές οι οποίες δεν διαθέτουν μια σειρά από ελάχιστες προϋποθέσεις. Προτείνεται ο Δήμος σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο να εκπονήσει μια έρευνα αγοράς για τη βιωσιμότητα ίδρυσης ενός Αγγλόφωνου σχολείου και επίσης να αναλάβει την πρωτοβουλία διερεύνησης των προθέσεων εγκατάστασης στο Βόλο παραρτημάτων των γνωστών Αγγλόφωνων σχολείων της Αθήνας ή της Θεσσαλονίκης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Προσέλκυση επιστημόνων από το εξωτερικό με οικογενειακές υποχρεώσεις, προσέλκυση ξένων επενδύσεων, βελτίωση του εκπαιδευτικού επιπέδου της πόλης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή παρουσιάζει συνέργειες με τις προτάσεις που επιδιώκουν την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος, Ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δήμος, Ιδιώτες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.15
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Επέκταση και εκσυγχρονισμός σχολικής στέγης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αυτή αποσκοπεί στην επέκταση και βελτίωση των βασικών υποδομών του κλάδου της παιδείας, Συγκεκριμένα προτείνεται η αύξηση του κτιριακού αποθέματος ώστε να εξαιρεθεί οριστικά η διπλοβάρδια και οι συγκρούσεις στις χρήσεις των υφιστάμενων κτιρίων μεταξύ γυμνασίων, λυκείων και ΤΕΕ, η βελτίωση κτιριακών και αύλιων υποδομών των σχολείων όλων των βαθμίδων, σύμφωνα με το σχεδιασμό των αρμόδιων υπηρεσιών. Ο στόχος είναι να αρθούν σημαντικά προβλήματα που έχουν σήμερα τα σχολεία, να γίνουν τα σχολεία καλύτερα από περιβαλλοντική άποψη και ασφαλέστερα, ώστε να καταστούν και ελκυστικότερα για μαθητές και εργαζόμενους. Μεγάλη σημασία έχει η ριζική αλλαγή της νοοτροπίας για το τι είναι αύλιος χώρος, και η αλλαγή της αντίληψης για τη σημασία του αύλιου χώρου στον παιδαγωγικό ρόλο σχολείου. Σημαντική είναι η κατασκευή και λειτουργία εξοπλισμένων αιθουσών εκδηλώσεων για τις ανάγκες των σχολείων, ιδανικά μία ανά σχολείο ή ανά συγκρότημα.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις της δράσης αυτής είναι προφανείς. Η παιδεία και η κατάρτιση αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων ιδιαίτερα στην κατεύθυνση της Κοινωνίας της Γνώσης. Οι επιπτώσεις θα είναι η βελτίωση της ψυχικής υγείας των μαθητών και εργαζομένων, η προσέλκυση των μαθητών στα σχολεία τους, και ο εθισμός τους σε ποιοτικότερο περιβάλλον. Επίσης, η δυνατότητα που θα προσφέρουν οι αίθουσες εκδηλώσεων θα προκαλέσει περισσότερες επιστημονικές και πολιτιστικές δραστηριότητες με θετικά κοινωνικά αποτελέσματα και ενίσχυση της επαφής των μαθητών με τα σχολεία τους.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η ανάπτυξη της παιδείας και κατάρτισης θεωρείται όχι απλώς συμπληρωματική και συνεργειακή αλλά απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε άλλη δραστηριότητα.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΟΤΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.16
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2, 4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αύξηση και ενίσχυση των βιβλιοθηκών και των εργαστηρίων των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση των βιβλιοθηκών ώστε να καταστούν χώροι πολιτιστικής δράσης, η κατασκευή και λειτουργία βιβλιοθηκών, όπου δεν υπάρχουν και η δραστική επέκταση, εκσυγχρονισμός των εργαστηρίων των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις της δράσης αυτής είναι προφανείς. Η παιδεία και η κατάρτιση αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα στην κατεύθυνση της Κοινωνίας της Γνώσης. Η ενίσχυση των βιβλιοθηκών και των εργαστηρίων έχει άμεση επίπτωση στην ουσιαστικότερη και βαθύτερη εκπαίδευση των μαθητών, με προφανή γενικότερα θετικά αποτελέσματα. Για τις θετικές επιστήμες τα εργαστήρια είναι εκ των ουκ άνευ για την καλύτερη εκπαίδευση των μαθητών.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η ανάπτυξη της παιδείας και κατάρτισης θεωρείται όχι απλώς συμπληρωματική και συνεργειακή αλλά απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε άλλη δραστηριότητα	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΟΤΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.17
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2, 4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Επέκταση και αναβάθμιση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η επέκταση και αναβάθμιση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, καθώς, όπως είναι γνωστό, σε διάστημα λίγων ετών ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός απαξιώνεται τεχνολογικά. Η συνεχής ανάγκη επικαιροποίησης των γνώσεων συνοδεύεται και από την αντίστοιχη ανάγκη επικαιροποίησης του εξοπλισμού. Ο στόχος είναι το κάθε σχολείο να έχει μια πλήρως εξοπλισμένη αίθουσα πληροφορικής για τις ανάγκες των μαθητών, με ευρεία πρόσβαση τις ώρες που δεν διεξάγεται μάθημα, όπως επίσης και ο εφοδιασμός όλων των γραφείων των καθηγητών με Η/Υ και τα απαραίτητα περιφερειακά.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις της δράσης αυτής είναι προφανείς. Η παιδεία και η κατάρτιση αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα στην κατεύθυνση της Κοινωνίας της Γνώσης. Ο εξοπλισμός των σχολείων με υλικό και λογισμικό θα καταστήσει την εκπαίδευση των μαθητών πιο σύγχρονη και αποτελεσματική, αλλά και ο εξοπλισμός των γραφείων των καθηγητών θα επιταχύνει κι θα βελτιώσει αισθητά την απόδοσή τους, με πολλά άμεσα και έμμεσα θετικά αποτελέσματα κοινωνικής, και οικονομικής φύσεως (παραγωγικότητα).	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η ανάπτυξη της παιδείας και κατάρτισης θεωρείται όχι απλώς συμπληρωματική και συνεργειακή αλλά απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε άλλη δραστηριότητα.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, Κοινωνία της Πληροφορίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.18
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Ινστιτούτου δια βίου κατάρτισης και εκπαίδευσης ενηλίκων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Τα Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ), έχουν σαν αποστολή την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν Προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης που θα οδηγήσουν σε παροχή νέων βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων για όλους σε θεματικά αντικείμενα όπως στην πληροφορική, στις ξένες γλώσσες, στην τεχνολογία, στο επιχειρηματικό πνεύμα, στις κοινωνικές δεξιότητες και γενικότερα σε γνώσεις που είναι απαραίτητες στην σύγχρονη κοινωνία και οικονομία, μαζί με τις παραδοσιακές δεξιότητες της γραφής, της ανάγνωσης και της αρίθμησης. Με τις διατάξεις του νόμου δίδεται το δικαίωμα σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και Τεχνολογικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι. – Τ.Ε.Ι.) να δημιουργήσουν, εάν επιθυμούν, Ινστιτούτα δια βίου μάθησης στο εσωτερικό τους. Οι τίτλοι που θα δίδονται δεν θα είναι πτυχία αλλά πιστοποιητικά παρακολούθησης. Θα λειτουργήσουν με δίδακτρα, που θα καθορίσουν τα ίδια τα Ιδρύματα, τα οποία θα λάβουν και επιπλέον πιστώσεις για τα Ινστιτούτα που θα λειτουργήσουν. Παράλληλα, όμως, δίδεται το ίδιο δικαίωμα και σε φορείς, όπως για παράδειγμα στα Επιμελητήρια, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους κοινωνικούς εταίρους. Η φοίτηση στα προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορεί να είναι μικρής ή παρατεταμένης διάρκειας, μερική ή εντατική, με ευέλικτο ωράριο, προσαρμοσμένο στις ανάγκες των εκπαιδευομένων. Η διδασκαλία μπορεί να πραγματοποιείται και κατά τις νυκτερινές ώρες, τις αργίες και κατά την περίοδο των θερινών διακοπών. Επίσης, είναι δυνατόν να παρακολουθήσει κάποιος και με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ένα πρόγραμμα δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τις 250 ώρες διδασκαλίας.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή θα βοηθήσει στην αναβάθμιση των συστημάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης σε τοπικό επίπεδο, θα προσφέρει υπηρεσίες συμβατές με το πνεύμα των πολιτικών της Λισσαβόνας, που αποτελούν τον κατευθυντήριο άξονα της πολιτικής της Ε.Ε. τα επόμενα χρόνια και θα συνδεθεί ακόμη περισσότερο το Πανεπιστήμιο για την τοπική ανάπτυξη.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή συμπληρώνει τις δράσεις που αφορούν στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης και της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού σε τοπικό επίπεδο.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΚΤ – ΟΑΕΔ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.19
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1, 4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση εργαζομένων στις νέες τεχνολογίες	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και γνώσεων των εργαζομένων στις ΜΜΕ της πόλης σε θεματικά αντικείμενα σχετικά με την πληροφορική και τις νέες τεχνολογίες με προφανή οφέλη για τους εργαζόμενους αλλά και για τις επιχειρήσεις.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση αναμένεται να συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων ενώ ταυτόχρονα θα συγκρατήσει και την απώλεια θέσεων εργασίας του ανθρώπινου δυναμικού που θεωρείται επισφαλές (π.χ. λόγω παρωχημένων γνώσεων).	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συμπληρώνει τις τοπικές δράσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΚΤ – ΟΑΕΔ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.20
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατάρτιση αυτοαπασχολούμενων και εργαζομένων στην βασική χρήση αγγλικής ορολογίας, στην επικοινωνιακή πολιτική και στην πολιτιστική ιστορία της πόλης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση απευθύνεται σε εργαζόμενους της περιοχής οι οποίοι έρχονται σε επαφή με επισκέπτες της πόλη όπως π.χ. ο Οδηγοί ταξί ο Υπάλληλοι σε αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες ο Υπάλληλοι του τομέα σίτισης ο Δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι της πόλης ο Αστυνομικοί Στόχος της δράσης είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών της πόλης με πολλαπλασιαστικά οφέλη για την εικόνα της πόλης προς τα έξω	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση πέρα από την τουριστική ανάπτυξη θα ωφελήσει και τους πολίτες της πόλης και θα προωθήσει μια άλλη τοπική κουλτούρα	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Πολιτικές ανάπτυξης του τουρισμού, αναβάθμιση της ποιότητας του εργατικού δυναμικού.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ, ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ – ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
4	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.21
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία κέντρων και δικτύων τηλε-εκπαίδευσης – τηλε-κατάρτισης για εργαζόμενους, άνεργους και στελέχη της Αυτοδιοίκησης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το δίκτυο Τηλεκπαίδευσης θα παρέχει δυνατότητες καταρχήν εκπαίδευσης των υπαλλήλων του ΟΤΑ. Στα πλαίσια της δράσης θα υλοποιηθούν τηλετάξεις, οι οποίες θα διασυνδέονται μεταξύ τους μέσω ασύρματου δικτύου (wifi, wimax) και θα χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση ειδικών σεμιναρίων κατάρτισης. Ο εκπαιδευτής και οι εκπαιδευόμενοι που μπορεί να βρίσκονται σε διαφορετικό γεωγραφικό χώρο και θα έχουν τη δυνατότητα διεξαγωγής ζωντανών εκπαιδευτικών κύκλων κατάρτισης με την ταυτόχρονη ανταλλαγή εικόνας, ήχου, φωνής και data. Επίσης, θα υλοποιηθούν σε ηλεκτρονική μορφή ειδικά σεμινάρια πάνω σε κρίσιμα γνωστικά αντικείμενα. Τα σεμινάρια αυτά θα αποθηκευτούν σε εκπαιδευτική πύλη μέσα από την οποία θα παρέχονται στους εκπαιδευόμενους σε 24ωρη βάση μέσα από μία IP διασύνδεση και τη χρήση ενός συνηθισμένου ηλεκτρονικού υπολογιστή. Κάθε σημείο θα είναι εξοπλισμένο με κατάλληλα διαμορφωμένες αίθουσες που εξοπλισθούν με ειδικό τεχνολογικό εξοπλισμό Τηλεκπαίδευσης, ο οποίος αποτελείται από δέκα (10) προσωπικούς υπολογιστές εξοπλισμένους με κάρτες τηλεδιάσκεψης, τρεις (3) βασικές προσβάσεις (BRA) στο δίκτυο wifi, μία (1) διασύνδεση με δίκτυο IP, κατάλληλο λογισμικό, δύο (2) εκτυπωτές, ένα (1) σαρωτή εγγράφων και ένα (1) προβολικό. Το λογισμικό θα δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να εκτελεί τηλεδιάσκεψη με τον εκπαιδευτή και με τη χρήση ειδικών διαδραστικών εργαλείων μάθησης. Το κέντρο τηλεκατάρτισης θα κατάρτιζει τους άνεργους τόσο σε βασικές δεξιότητες όσο και σε προχωρημένες δεξιότητες χρήσης Η/Υ αλλά και σε θέματα marketing, επιχειρηματικότητας, management, τεχνικές εξεύρεσης εργασίας	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της παραγωγικότητας των δημόσιων υπηρεσιών μέσα από αναβάθμιση των προσόντων των υπαλλήλων, καλύτερος συντονισμός ενεργειών κατάρτισης σε τοπικό επίπεδο, κατάρτιση ανέργων σε δυναμικά θέματα και σε χρόνο που επιθυμούν.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Πολιτικές απασχόλησης, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΟΑΕΔ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.22
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ανάπτυξη υπηρεσιών δια βίου συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η παρούσα δράση αφορά στη διασύνδεση του Κέντρου Υποστήριξης Απασχόλησης (ΚΥΑ) Βόλου με όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού που εμπλέκονται στην παροχή υπηρεσιών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και στην ανάπτυξή του. Η διασύνδεση του ΚΥΑ με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς (κυρίως) φορείς θα παρέχει: (α) τη δυνατότητα αποστολής και αποδοχής ανακοινώσεων/ ειδήσεων/ υλικού κατά τα πρότυπα του Δικτύου Euroguidance, (β) τη δυνατότητα διεξαγωγής forum συζητήσεων και ανταλλαγής απόψεων, κλπ. Το φυσικό αντικείμενο του υποέργου περιλαμβάνει τις ακόλουθες δραστηριότητες: Α). Δημιουργία ή και συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα με φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Β). Διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων για την πληροφόρηση των λειτουργών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, σε θέματα που τους ενδιαφέρουν και αφορούν στην αναβάθμιση και βελτίωση των υπηρεσιών τους, τόσο στον τομέα της εκπαίδευσης, όσο και στον τομέα της απασχόλησης. Γ). Συμμετοχή του επιστημονικού προσωπικού του ΚΥΑ και μελών του ΔΣ σε συνέδρια, ημερίδες, συναντήσεις, study visits και εκδηλώσεις που αφορούν στην αποστολή και τους στόχους του ΚΥΑ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση των συστημάτων απασχόλησης- συμβουλευτικής – κατάρτισης σε τοπικό επίπεδο	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Ενίσχυση των μηχανισμών υποστήριξης της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΟΑΕΔ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.23
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αναβάθμιση, βελτίωση της λειτουργίας και περαιτέρω αξιοποίηση των υφιστάμενων δομών στήριξης της απασχόλησης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση στοχεύει: ❖ Στη συνέχιση, πλήρη αξιοποίηση, αναβάθμιση της λειτουργίας και συντονισμός των διαδικασιών και των δομών που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη περίοδο (συστήματα έρευνας των αναγκών της αγοράς εργασίας, της ΣΕΚ, της πιστοποίησης της παρεχόμενης κατάρτισης και των επαγγελματικών προσόντων) ❖ Στη διαρκή βελτίωση και αναβάθμιση των υπηρεσιών απασχόλησης σε κέντρα ολοκληρωμένων συναλλαγών (one stop shops). Η δημιουργία Δικτύου του συνόλου των φορέων σύζευξης προσφοράς-ζήτησης στην αγορά εργασίας με τη συμμετοχή φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, της αυτοδιοίκησης, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κτλ. και ο συντονισμός της δράσης του Δικτύου από την Τοπική αυτοδιοίκηση. ❖ Στον εξορθολογισμό της λειτουργίας των δομών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (και από πλευράς μεγέθους - ενδεχόμενες συγχωνεύσεις), με στόχο την εξυπηρέτηση του πολίτη (υιοθέτηση πελατοκεντρικής προσέγγισης) Η δράση περιλαμβάνει ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων για τις δομές και ενίσχυση σε τεχνολογικές υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή αναμένεται να συμβάλει στην καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών απασχόλησης και συμβουλευτικής στην πόλη του Βόλου και στην καλύτερη σύνδεση αυτών με την αγορά εργασίας	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ - ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΕΚΤ – ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.24
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατάρτιση νέων ανέργων σε επαγγέλματα πληροφορικής και νέων τεχνολογιών	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία ενός τοπικού ανθρώπινου κεφαλαίου με εξειδίκευση στον τομέα της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών ώστε να επιτευχθεί μία ώθηση του τριτογενή τομέα στην πόλη του Βόλου. Οι δυνατότητες εφαρμογής της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών σε πολλούς τομείς της οικονομίας δημιουργεί θετικές προϋποθέσεις για την απορρόφηση των καταρτισμένων νέων ανέργων στην αγορά εργασίας.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Σύμφωνα με πολλές μελέτες ο τριτογενής τομέας της οικονομίας και ειδικότερα η παροχή υπηρεσιών στον τομέα των τεχνολογιών και της πληροφορικής αναμένεται να δώσει στα αστικά κέντρα τις περισσότερες νέες θέσεις εργασίας αλλά θα αναπτύξει και άλλους τομείς κυρίως του τουρισμού	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή έχει συνέργιες με τις δράσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας, την αύξηση της απασχόλησης, την κοινωνική συνοχή και τοπική ανάπτυξη.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΚΤ – ΟΑΕΔ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	3.25
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1, 4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατάρτιση νέων ανέργων σε τουριστικά επαγγέλματα	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η ανάπτυξη του τουριστικού τομέα της πόλης μέσω της δημιουργίας κατάλληλα καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού. Είναι γενική η ομολογία ότι η χώρα μας διαθέτει σημαντικούς και συχνά μοναδικούς τουριστικούς πόρους, αλλά η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι πολύ χαμηλή. Αντίστοιχη είναι η κατάσταση και στην πόλη του Βόλου, όπου η ποιότητα υπηρεσιών είναι συχνά χαμηλή σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών που σχετίζονται με τον τουρισμό. Σε μεγάλο βαθμό τα προβλήματα ποιότητας των υπηρεσιών οφείλονται σε ελλιπώς καταρτισμένο δυναμικό. Συνεπώς, απαραίτητο στοιχείο της τουριστικής ανάπτυξης μιας περιοχής είναι η σωστή κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού. Αυτή αφορά όλα τα επίπεδα, ξεκινώντας από το προσωπικό εξυπηρέτησης και καταλήγοντας στα στελέχη. Τα τελευταία θα πρέπει να έχουν επαρκή εξειδίκευση σε τομείς όπως: Τουριστικό Marketing, Διοίκηση ξενοδοχειακών μονάδων, Εξυπηρέτηση πελατών, Διοίκηση μονάδων εστίασης, Στελέχη τουριστικής ανάπτυξης, Ολιστικός τουρισμός, κλπ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση της ποιότητας του τουρισμού, ο οποίος αναμένεται να δώσει μια αναπτυξιακή ώθηση στη πόλη του Βόλου. Ενίσχυση της απασχόλησης των νέων και των ατόμων με δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση έχει άμεσες συνέργειες με όλες τις πολιτικές ανάπτυξης του τουρισμού. Καμία δράση και καμία ιδέα δεν πρόκειται να αποδώσει τα αναμενόμενα αν δεν υλοποιηθεί από ένα σωστά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΜΕ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΤΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΒΟΛΟΥ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΚΤ – ΟΑΕΔ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΑΞΟΝΑΣ 4

**ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ, ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ
ΠΟΛΗΣ**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση της αναθεώρησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Π.Σ. Βόλου - Επιτάχυνση και κάλυψη των κενών του χωρικού σχεδιασμού: γρήγορη προώθηση ΓΠΣ, εκπόνηση ΡΣ (με συντονισμό των δύο σχεδίων), γρήγορη εκπόνηση πολεοδομικών μελετών, κτηματολόγιο.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Π.Σ. Βόλου αποτελεί το στρατηγικό επίπεδο του πολεοδομικού σχεδιασμού. Με το νέο ΓΠΣ θα πρέπει να προσδιοριστούν οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) που δεν πρέπει να πολεοδομηθούν, οι προβληματικές περιοχές (π.χ. ζώνη γύρω από τον χείμαρρο Ξηριά) που απαιτούν ειδικές μελέτες και οι ζώνες παραγωγικών δραστηριοτήτων. Ακόμη, θα πρέπει να δοθούν οι κατευθύνσεις πολεοδομικής οργάνωσης των θεσμοθετημένων και προς πολεοδόμηση οικιστικών υποδοχέων, προσδιορίζοντας και τις περιοχές εντός των οικισμών που απαιτούν παρεμβάσεις αναβάθμισης μέσω του μηχανισμού των αναπλάσεων, όπως στην περιοχή των Παλιών στο Βόλο και των Προσφυγικών στη Νέα Ιωνία. Σε αυτά τα πλαίσια, ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη της πόλης έχει η ρύθμιση των χρήσεων γης γύρω από τον περιφερειακό για την υποδοχή και εγκατάσταση εμπορικών κέντρων και την αποκέντρωση ορισμένων υπηρεσιών. Επίσης το νέο ΓΠΣ θα πρέπει να προβλέπει μια σειρά από δημόσιες χρήσεις οι οποίες έχουν λόγους να εγκατασταθούν κοντά ή πάνω στον περιφερειακό (π.χ. Campus για το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πυροσβεστική). Επίσης, το ΓΠΣ θα πρέπει να προβλέπει τη δημιουργία νέων οικισμών στην περίμετρο της πόλης με σύγχρονους όρους δόμησης που να διαφυλάσσουν το τοπίο, δηλαδή να χαρακτηρίζονται από μεγάλη αρτιότητα και χαμηλούς συντελεστές. Τέλος, καθοριστικής σημασίας για το μέλλον και την ποιότητα ζωής των κατοίκων είναι η ανάκτηση δημόσιων ελεύθερων χώρων εντός του αστικού ιστού και κυρίως στο ευρύτερο κέντρο της πόλης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) στο βαθμό που θα ολοκληρωθεί γρήγορα και θα έχει τη συναίνεση των κατοίκων, θα είναι πολύ σημαντικές διότι θα τεθούν οι βάσεις για την ανάπτυξη του μητροπολιτικού συγκροτήματος με ορθολογικούς όρους. Το ΓΠΣ θα δώσει τις κατευθύνσεις για τις χρήσεις γης, τις περιοχές ανάπτυξης της πόλης, το βαθμό της οικιστικής ανάπτυξης, θα ενσωματώσει νέες λειτουργίες, και θα δώσει κατευθύνσεις λύσης προβλημάτων όπως το κυκλοφοριακό. Θα επιδράσει στην αγορά γης και κατοικίας, στις τιμές των ακινήτων, κλπ. Επίσης θα προωθήσει λειτουργίες μητροπολιτικής διακυβέρνησης που είναι απολύτως αναγκαίες.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει υψηλή συνέργια με όλες τις δράσεις του άξονα 4, οι οποίες αποσκοπούν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής και με τις δράσεις του άξονα 1, δηλαδή την ανάπτυξη του τουρισμού της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΥΠΕΧΩΔΕ, Περιφέρεια Θεσσαλίας, Δήμοι	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΕΠΠΕΡ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ολοκλήρωση των βασικών μεταφορικών υποδομών της πόλης, λειτουργία παρακαμπτήριων δακτυλίων κέντρου, εκτροπή βαριάς και διαμπερούς κυκλοφορίας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος είναι η κατά το δυνατόν αποσυμφόρηση του Βόλου από την διαμπερή κίνηση προς το Πήλιο και τις διάφορες περιοχές του Παγασητικού. Προτείνεται η ολοκλήρωση και επιτάχυνση της κατασκευής δημιουργίας των υπολειπομένων τμημάτων του περιφερειακού δρόμου παράκαμψης του πολεοδομικού συγκροτήματος με συνέχεια προς την Αγριά και Λεχώνια, στα ανατολικά και σύνδεση με κόμβο Μπουρμπουλήθρας και αναβάθμιση της εισόδου στα δυτικά. Κρίσιμο στοιχείο είναι η διασύνδεση με το υπάρχον οδικό δίκτυο ιδιαίτερος στην περιοχή του Π.Σ. του Βόλου, καθώς δεν έχουν προβλεφθεί απαραίτητοι ανισόπεδοι κόμβοι (π.χ. στη διασταύρωση με την οδό Ιωλκού), και ήδη με τη φωτεινή σηματοδότηση δημιουργούνται κυκλοφοριακά προβλήματα.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Εν μέρει αποσυμφόρηση του ΠΣ Βόλου, διευκόλυνση της τουριστικής κίνησης, μείωση της ρύπανσης (από διερχόμενα και από βαρέα οχήματα) και των τροχαίων ατυχημάτων, μείωση του κόστους μεταφοράς, διάχυση της ανάπτυξης. Συμβολή στην αύξηση της παραγωγικότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων των περιφερειακών περιοχών του Π.Σ. και βοήθεια στην ενίσχυση του βαθμού χρήσης των υποδομών των περιοχών αυτών.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Βόλου, κυκλοφοριακές και συγκοινωνιακές ρυθμίσεις στο Πολεοδομικό Συγκρότημα.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Περιφέρεια Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Σταδιακή αλλαγή χρήσεων στο λιμάνι, με περιορισμό της εμπορικής δραστηριότητας δυτικά του Κραυσίδωνα, άνοιγμα του λιμένα στην πόλη και ανάπτυξη ενός νέου πόλου τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η πρόταση αφορά στην ανάπτυξη ενός νέου τουριστικού πόλου, στην χερσαία ζώνη του λιμανιού και τις προβλήτες 1 και 2 μέχρι τις εκβολές του Κραυσίδωνα. Σε πρώτη φάση, οι προβλήτες 1 και 2 απελευθερώνονται από τις εμπορικές δραστηριότητες του λιμένα και ότι έχει σχέση με εμπορική κίνηση μετατίθεται στις προβλήτες 3 και 4 οι οποίες βρίσκονται ή κατασκευάζονται δυτικά από τις εκβολές του χειμάρρου Κραυσίδωνα. Έτσι το θαλάσσιο μέτωπο από το Τελωνείο έως τον Κραυσίδωνα, ανοίγει στις λειτουργίες της πόλης με δραστηριότητες αναψυχής, τουρισμού και πολιτισμού. Η επέκταση αυτή περιλαμβάνει την ενοποίηση με το Πάρκο Ρήγα Φεραίου και με τη συνοικία των Παλαιών. Ο μακροπρόθεσμος στόχος, όμως, είναι να απελευθερωθεί ολόκληρο το δυτικό θαλάσσιο μέτωπο, μέχρι τις εκβολές του χειμάρρου Ξηριά, από τις εμπορικές χρήσεις του λιμένα. Οι χρήσεις αυτές, μπορούν να μεταφερθούν στην παραλία του Αλμυρού, όπου αναπτύσσεται αξιόλογη βιομηχανική δραστηριότητα και υπάρχουν ήδη σημαντικές λιμενικές εγκαταστάσεις του ΟΛΒ. Στις προβλήτες 1 και 2, αναπτύσσονται νέες δραστηριότητες, οι οποίες περιλαμβάνουν Ξενοδοχείο πέντε αστέρων, Συνεδριακό Κέντρο, Μουσείο Τέχνης, Ευδρείο και ένα μικρό εμπορικό κέντρο με καταστήματα, τουριστικές υπηρεσίες και δραστηριότητες αναψυχής (όπως καφέ, bar, εστιατόρια) καθώς και τους απαραίτητους χώρους στάθμευσης σε όλες τις χρήσεις. Όλες αυτές οι δραστηριότητες αναπτύσσονται με βάση ένα ενιαίο ρυθμιστικό σχέδιο χρήσεων και αρχιτεκτονική μελέτη αστικής σύνθεσης, δένουν μεταξύ τους και δημιουργούν ένα αρχιτεκτονικό σύνολο υψηλής αισθητικής, το οποίο προβάλλει την πόλη και αποτελεί από μόνο του τουριστικό προορισμό. Η δημιουργία αυτού του νέου κέντρου στο δυτικό θαλάσσιο μέτωπο της πόλης, μπορεί να συνδυαστεί με τη δημιουργία ενός νέου οδικού άξονα ήπιας κυκλοφορίας, ο οποίος θα εξυπηρετεί όλες αυτές τις δραστηριότητες, θα διασχίζει τους χώρους στους δύο προβλήτες με είσοδο από το Εκθεσιακό Κέντρο (Αθηνών) έως τον κόμβο (Λαμπράκη-Παπαδιαμάντη) και μπορεί να αποτελέσει μια εναλλακτική είσοδο της πόλης, η οποία παρακάμπτει τη Λαμπράκη.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Συνολικά, η πρόταση αυτή αφορά ένα μεγάλο έργο το οποίο επιχειρεί να αναζωογονήσει και να αναδιαμορφώσει τις χρήσεις και την εικόνα του δυτικού θαλάσσιου μετώπου της πόλης, με σκοπό την ανάδειξη μιας νέας αισθητικής και μιας νέας ταυτότητας, η οποία θα προσελκύσει δραστηριότητες και θα συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της πόλης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει υψηλή συνέργεια με όλες τις πολιτικές αναβάθμισης της εικόνας και ανάπτυξης της τουριστικής βιομηχανίας στην πόλη.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΛΒ Α.Ε.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΕΝ, ΥΠΕΧΩΔΕ, Περιφέρεια Θεσσαλίας, ΟΛΒ Α.Ε.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Μεταφορά του Σταθμού του ΟΣΕ σε νέα θέση και κατάργηση των σιδηροδρομικών γραμμών εντός του αστικού ιστού.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Προτείνεται η κατάργηση του τμήματος των σιδηροδρομικών γραμμών που διχοτομεί τη Ν. Ιωνία και η μεταφορά του Σταθμού του ΟΣΕ σε νέα θέση. Είναι σαφές ότι η χάραξη που ακολουθούν οι σιδηροδρομικές γραμμές διαιρεί την σημερινή πόλη στα δύο, δημιουργώντας σοβαρά λειτουργικά προβλήματα και αυξημένο κίνδυνο ατυχημάτων. Η σιδηροδρομική σύνδεση Βόλου – Λάρισας μπορεί να επιτευχθεί ταχύτερα μέσω του Σιδηροδρομικού Σταθμού (Σ.Σ.) Διαλογής και της υπάρχουσας χάραξης μικτής γραμμής, προς την Α' ΒΙ.ΠΕ. με χάραξη νότια της Ε.Ο. Μετά την Α' ΒΙ.ΠΕ., απαιτείται αναβάθμιση της μετρικής γραμμής και μικρή σήραγγα σε νέα χάραξη έως τον κόμβο του Σ.Σ. Λατομείου. Ταυτόχρονα, προτείνεται η μεταφορά του Σταθμού του ΟΣΕ στην ευρύτερη περιοχή όπου βρίσκεται ο Σ.Σ. Διαλογής, δηλαδή σε μικρή απόσταση από τη σημερινή του θέση και σχεδόν πάνω στην οδό Λαρίσης. Η πρόταση κατατίθεται σε συνδυασμό με το σχέδιο ανάπτυξης ενός δικτύου σταθερής τροχιάς (ελαφρύ τραμ), με σκοπό την αναβάθμιση της εικόνας της πόλης του Βόλου και την επίλυση των κυκλοφοριακών της προβλημάτων, σύμφωνα και με την εμπειρία από άλλες ευρωπαϊκές πόλεις. Το δίκτυο ελαφρύ τραμ θα έχει αφητηρία τον νέο σταθμό του ΟΣΕ, (στην περιοχή του Σ.Σ. Διαλογής) και θα αξιοποιεί την υπάρχουσα σιδηροδρομική υποδομή της πόλης. Ο νέος Σταθμός θα διαθέτει εύκολη οδική πρόσβαση από τον Περιφερειακό και την οδό Λαρίσης και θα παρέχει δυνατότητα στάθμευσης και συνδυασμένων μεταφορών. Το σημερινό κεντρικό κτίριο του ΟΣΕ θα μπορούσε να μετατραπεί σε Μουσείο Σιδηροδρόμου, δεδομένου ότι η περιοχή διαθέτει μια μοναδική σιδηροδρομική κληρονομιά. Τα υπόλοιπα κτίρια του σημερινού Σταθμού μπορούν να αποκτήσουν χρήσεις αναψυχής και πολιτισμού που να εντάσσονται στις λειτουργίες της ευρύτερης περιοχής. Ταυτόχρονα, καταργούνται τα τείχη του ΟΣΕ στο κέντρο και ενοποιούνται και αναβαθμίζονται οι δύο πλευρές της πόλης. Οι ελεύθεροι χώροι του σημερινού Σταθμού θα μετατραπούν σε πλατείες και πράσινο και θα ενωθούν με τα Παλαιά, την Πλατεία Ρήγα Φεραίου και την παραλία, δημιουργώντας ένα ενιαίο σύνολο. Στο τμήμα της γραμμής που καταργείται στη Νέα Ιωνία δημιουργείται ένα γραμμικό πάρκο.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η πρόταση αυτή έχει ως πολλαπλούς στόχους. Αναβαθμίζει το κέντρο της πόλης, αναβαθμίζει τις υπηρεσίες του ΟΣΕ, προάγει τις συνδυασμένες μεταφορές και αίρει τη διαίρεση τόσο του Βόλου όσο και της Νέας Ιωνίας, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση των θιγόμενων συνοικιών.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει υψηλή συνέργεια με όλες τις δράσεις του άξονα 4, οι οποίες αποσκοπούν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής και με τις δράσεις ανάπτυξης του τουρισμού της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΣΕ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δ' ΚΠΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αντιμετώπιση των λειτουργικών προβλημάτων της πόλης με τη δημιουργία χώρων στάθμευσης και ενίσχυση της αστυνόμευσης για εφαρμογή μέτρων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στην πόλη του Βόλου παρατηρούνται συχνά κυκλοφοριακά προβλήματα και καθυστερήσεις ιδιαίτερα στους κεντρικούς άξονες, κατά τις ώρες αιχμής. Η επίλυση των κυκλοφοριακών προβλημάτων, απαιτεί συνδυασμένη λήψη μιας δέσμης μέτρων στα οποία περιλαμβάνεται η εξασφάλιση επαρκών χώρων στάθμευσης στο ευρύτερο κέντρο της πόλης. Ο αριθμός των θέσεων στάθμευσης σε ιδιωτικά και δημόσια parking υπολογίζονται σε 1.500, ενώ με την ολοκλήρωση των έργων σε εξέλιξη υπολογίζεται ότι η πόλη θα διαθέτει περίπου 2.500 οργανωμένες θέσεις στάθμευσης. Οι θέσεις αυτές συμβάλλουν εν μέρει στην αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος αλλά δεν επαρκούν για τον δραστικό περιορισμό του. Για τον σκοπό αυτό προτείνεται αύξηση των ιδιωτικών ή δημόσιων οργανωμένων θέσεων στάθμευσης με δημιουργία επιπλέον οργανωμένων θέσεων parking (α) στην Πλατεία Πανεπιστημίου (σε δύο υπόγειους ορόφους κάτω από την Πλατεία και το κτίριο του Πανεπιστημίου), (β) στην Πλατεία Σπίρερ (κάτω από την πλατεία που θα δημιουργηθεί με την απομάκρυνση του κτιρίου των Υγειονομικών υπηρεσιών), (γ) στη Νομαρχία (κάτω από την πλατεία που θα δημιουργηθεί με την αλλαγή χρήσης του κυρίως κτιρίου και των απομάκρυνση των παράπλευρων κτισμάτων και (δ) στην Πλατεία Ελευθερίας (υπόγειο parking κάτω από την Πλατεία, την Ιωλκού και τον προαύλιο χώρο των δικαστηρίων). Επιπλέον, οργανωμένα parking θα χρειαστούν στο νέο σιδηροδρομικό σταθμό, στην νέα πτέρυγα του νοσοκομείου και στο νέο διοικητικό κέντρο στη Ν. Ιωνία. Τα parking αυτά μπορούν να κατασκευαστούν από ιδιωτικά κεφάλαια, στα πλαίσια των ΣΔΙΤ ή με τη μέθοδο της παραχώρησης. Συμπληρωματικά με τα οργανωμένα parking στο κέντρο θα πρέπει να λειτουργήσει ένα αυστηρό σύστημα αστυνόμευσης. Τόσο η νοοτροπία μας, όσο και η (δικαιολογημένα ίσως) χαλαρή μέχρι τώρα στάση της τροχαίας απέναντι στις παραβάσεις θα πρέπει να αλλάξουν. Διαφορετικά, η πόλη θα διαθέτει χιλιάδες άδειες θέσεις parking και το ίδιο μποτιλιάρισμα τους δρόμους, αν οι οδηγοί δεν πειστούν ότι η μόνη δυνατότητα στάθμευσης είναι η νόμιμη στα οργανωμένα parking.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η αντιμετώπιση κυκλοφοριακών προβλημάτων θα έχει ευεργετικές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας της πόλης, η οποία θα γίνει πιο βιώσιμη για τους κατοίκους της, πιο αποτελεσματική για τις παραγωγικές της δραστηριότητες και πιο ελκυστική για τους επισκέπτες της.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την κυκλοφορία και συγκοινωνίες, την εικόνα και τη λειτουργία της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ σε συνεργασία με ιδιωτικούς επιχειρηματικούς φορείς,	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΣΔΙΤ, ΠΔΕ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Διαπλάτυνση πεζοδρομίων στο ευρύτερο κέντρο, το οποίο μετατρέπεται σε ζώνη ήπιων μορφών μετακίνησης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι περισσότεροι δρόμοι της πόλης, δεν διαθέτουν το απαραίτητο πλάτος και ικανοποιητικά σε προδιαγραφές πεζοδρόμια. Σε πολλές περιπτώσεις τα πεζοδρόμια είναι πολύ στενά και επιπλέον καταλαμβάνονται από δένδρα, εμπορεύματα καταστημάτων, πινακίδες, στύλους, μοτοποδήλατα, παράνομη στάθμευση και άλλα εμπόδια τα οποία μειώνουν, το μικρό έτσι κι αλλιώς πλάτος τους και καθιστούν τη χρήση των πεζοδρομίων από τους πεζούς αδύνατη. Όταν όμως η πόλη δεν είναι φιλική προς τους πεζούς, είναι φανερό ότι δεν έχει τα χαρακτηριστικά της βιώσιμης πόλης. Προτείνεται η διαπλάτυνση των πεζοδρομίων του κέντρου, και αργότερα των υπόλοιπων συνοικιών, σε ελάχιστο πλάτος 1,5 μέτρο καταργώντας λωρίδες στάθμευσης όπου είναι απαραίτητο. Τα πεζοδρόμια που θα δημιουργηθούν θα πρέπει να προστατευτεί έναντι της παράνομης στάθμευσης ή κατάληψης με κάγκελα ή κολωνάκια. Επίσης προτείνεται η μετασκευή των δρόμων του κέντρου σε <i>“ήπιας κυκλοφορίας”</i>, μέγιστης ταχύτητας 30 χλμ/ώρα με επενδύσεις ανάπλασης που θα βελτιώνουν την αισθητική του αστικού περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Τέλος, για την κάλυψη των αναγκών σε θέσεις στάθμευσης προτείνεται η δημιουργία με συμπράξεις ΣΔΙΤ ή με τη μέθοδο της παραχώρησης, πολυώροφων συνοικιακών parking σε όλες τις γειτονιές του κέντρου, με δέσμευση οικοπέδων τα οποία είναι κατάλληλα για αυτό το σκοπό. Συγκεκριμένη μελέτη θα προσδιορίσει τον αριθμό των οικοπέδων τα οποία θα πρέπει να δεσμευτούν και τις θέσεις parking που απαιτούνται.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση της κίνησης μηχανοκίνητων μέσων, συμβολή στην υγεία των κατοίκων, τόνωση της αγοράς μέσω της εύκολης και άνετης κίνησης, μείωση της ρύπανσης και των ατυχημάτων, βελτίωση εικόνας της πόλης και αύξηση ελκτικότητας. Η εμπειρία δείχνει ότι παρά τις αντιδράσεις που υπήρχαν σε αντίστοιχες παρεμβάσεις στο παρελθόν (π.χ. πεζοδρομήσεις, διαμόρφωση της οδού Σπυριδίδη σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας) τελικά οι πολίτες (πεζοί και οδηγοί) προσαρμόστηκαν γρήγορα στα νέα δεδομένα, αποδέχθηκαν τις παρεμβάσεις traffic calming γιατί διαπίστωσαν πολύ γρήγορα ότι είναι για το κοινό συμφέρον.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την κυκλοφορία και συγκοινωνίες, και με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δήμος, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.7
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία νέας αναβαθμισμένης δημόσιας συγκοινωνίας σε σταθερή τροχιά (ελαφρύ τραμ) στο Π.Σ. Βόλου, με αφητηρία τον νέο σταθμό ΟΣΕ, σύνδεση των βασικών αξόνων και επέκταση προς Αγριά και Αλυκές.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η ιδέα του (ελαφρού) τραμ του Βόλου έχει διατυπωθεί πολλές φορές από διαφορετικές μάλιστα πλευρές, και έχουν μάλιστα προταθεί σχέδια πιθανών διαδρομών, αλλά δεν έχει μέχρι σήμερα υπάρξει μια πλήρης τεchnικοοικονομική ανάλυση, παρ' όλο που η σκοπιμότητα είναι μάλλον προφανής. Προτείνεται η διενέργεια μιας πλήρους τεchnico-οικονομικής μελέτης βιωσιμότητας σε συνδυασμό με μελέτη πλήρους συγκοινωνιακής αναδιάρθρωσης, από εξειδικευμένο μελετητικό οίκο, αλλά με αξιοποίηση του τοπικού επιστημονικού δυναμικού, και σε περίπτωση θετικής κατάληξης η άμεση έναρξη διαδικασιών για τις τεχνικές μελέτες και την υλοποίηση του έργου των τεχνικών μελετών και η υλοποίηση του έργου. Θα απαιτηθεί εκτενής κύκλος διαβουλεύσεων με φορείς και κατοίκους για να πιστοποιηθεί η αναγκαιότητα και να διασφαλισθεί η απαιτούμενη συναίνεση.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Σε περίπτωση βιωσιμότητας του έργου, και υλοποίησής του, οι επιπτώσεις στην πόλη θα είναι πολύ σημαντικές. Το Τραμ θα αποτελέσει κορμό των δημοσίων μέσων συγκοινωνιών πάνω στον οποίο θα μπορεί να αρθρωθεί ένα εκσυγχρονισμένο δίκτυο λεωφορειακών γραμμών και υπεραστικών συνδέσεων (ΟΣΕ, υπεραστικό ΚΤΕΛ), με αποτέλεσμα την αυξημένη χρήση ΟΛΩΝ των μέσων δημοσίων συγκοινωνιών, και τη δραστική μείωση της χρήσης των ιδιωτικών μέσων (ΙΧΕΑ). Θα υπάρξει αποσυμφόρηση του κέντρου, βελτίωση της κυκλοφορίας και στάθμευσης θα βελτιώσει την κυκλοφορία και στάθμευση στον Βόλο θα υπάρξει τόνωση της αγοράς, μείωση της ρύπανσης και των τροχαίων ατυχημάτων, αύξηση της ελκτικότητας της πόλης και δραστική βελτίωση της εικόνας της, καλύτερη εξυπηρέτηση κατοίκων και επισκεπτών, τόνωση της τουριστικής κίνησης. Θα λειτουργήσει υποστηρικτικά προς τη γενικότερη στρατηγική ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων στον Βόλο, τόσο άμεσα (δημιουργία εξωτερικών οικονομιών για οικονομικές δραστηριότητες αστικής χωροθέτησης, κυρίως υπηρεσιών προς επιχειρήσεις και αστικού τουρισμού) όσο και έμμεσα (αξιοποίηση στο πλαίσιο του city marketing).	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργεια με δράσεις ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και με δράσεις περιβάλλοντος, Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την κυκλοφορία και συγκοινωνίες, με δράσεις σχετιζόμενες με πολιτισμό, τουρισμό, αναψυχή, και με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος, Περιφέρεια, Ειδικός φορέας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.8
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατασκευή Πανεπιστημιακού κτιρίου στο χώρο του πρώην εργοστασίου Ματσάγγου και δημιουργία της Πλατείας Πανεπιστημίου με υπόγειο χώρο στάθμευσης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Προτείνεται η κατασκευή της Σχολής Οικονομικών Επιστημών στο κτίριο Ματσάγγου με όρους από το ΚΑΣ οι οποίοι να μη δεσμεύουν υπερβολικά τα λειτουργικά χαρακτηριστικά του νέου κτιρίου και να μην επιβάλλουν μια δυσανάλογα υψηλή δαπάνη. Παρόλα αυτά, το κτίριο θα πρέπει να έχει αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον και να αποτελεί σημείο αναφοράς της πόλης και στοιχείο της ταυτότητας της. Τα οικόπεδα μπροστά από το κτίριο Ματσάγγου προτείνεται να απαλλοτριωθούν από το Δήμο, σύμφωνα με τον υφιστάμενο σχεδιασμό, και να μετατραπούν σε Πλατεία Πανεπιστημίου. Η Πλατεία θα αποτελεί επίσης σημείο αναφοράς για την πόλη και θα διαθέτει υπόγειο parking εξυπηρετώντας τις ανάγκες της αγοράς και του Πανεπιστημίου.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η πρόταση αυτή αποτελεί σημαντική παρέμβαση με πολλαπλές επιπτώσεις στην πόλη. Αποτελεί σημαντική ανάπλαση του κέντρου της πόλης, δημιουργεί ελεύθερους χώρους σε ένα κορεσμένο και υποβαθμισμένο σημείο, δημιουργεί πανεπιστημιακές υποδομές και θέσεις στάθμευσης, συμβάλλοντας ποικιλοτρόπως στην βελτίωση των υποδομών της πόλης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου, Πανεπιστήμιο	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.9
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προγράμματα πολεοδομικής ανάπλασης, αναπτυξιακά σχέδια και ειδικές μελέτες σε ιδιαίτερες περιοχές όπως τα Παλαιά, τα Προσφυγικά, ο Άγιος Στέφανος και η ευρύτερη περιοχή του Ξηριά.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Υπάρχουν ολόκληρες περιοχές στο Π.Σ. οι οποίες χρήζουν ολοκληρωμένης πολεοδομικής ή/και ολοκληρωμένης αστικής παρέμβασης. Τέτοιες περιοχές είναι τα Παλιά, τα Προσφυγικά, ο Άγιος Στέφανος, η περιοχή του Ξηριά, κ.α. Οι παρεμβάσεις αυτές, εκτός από τις αναπλάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν και σύγχρονα δίκτυα υποδομών, αστικής «επίπλωσης», αλλά σε κάποιες περιπτώσεις και παρεμβάσεις στον τομέα της κοινωνικής ένταξης και συνοχής. Μέσω αυτής της δράσης θα αποκτήσει ο Βόλος μια μεγαλύτερη αστική, αισθητική και κοινωνική συνοχή.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση εικόνας πόλης, καταπολέμηση αστικού και κοινωνικού διαχωρισμού, βελτίωση αστικού περιβάλλοντος, αύξηση αξίας γης, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για πολεοδομική αναβάθμιση, για βελτίωση εικόνας και λειτουργιών της πόλης, για κοινωνική συνοχή, για αστικό περιβάλλον, για τουριστική ανάπτυξη κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου, Οργανισμοί	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, Δημόσιες επενδύσεις, ΟΤΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.10
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία 'Τοπικού Παρατηρητηρίου' για την παρακολούθηση, καταγραφή τεκμηρίωση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων της πόλης σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ενός ενιαίου Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Προτείνεται η οργάνωση και λειτουργία ενός 'Τοπικού Παρατηρητηρίου', στην ευρύτερη περιοχή του Π.Σ. Βόλου, με σκοπό την παρακολούθηση των κοινωνικών, οικονομικών, δημογραφικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων της περιοχής. Η χάραξη και εφαρμογή ορθών και αποτελεσματικών πολιτικών, προϋποθέτει την ύπαρξη ενός συνόλου διαρκών, αξιόπιστων και αντικειμενικών πληροφοριών και δεδομένων, καθώς και τεκμηριωμένων απόψεων, ιδεών, γνώσεων και προτάσεων για το σύνολο των θεμάτων που αντιμετωπίζει μια τοπική κοινωνία. Η ποιότητα του περιβάλλοντος, και τελικά η ποιότητα ζωής των κατοίκων στα αστικά κέντρα, δεν είναι μεγέθη εύκολα και άμεσα μετρήσιμα, εξαιτίας της πολυπλοκότητας και του μεγάλου αριθμού των στοιχείων και μεταβλητών που πρέπει να συνυπολογιστούν. Η παρακολούθηση, διεξαγωγή αναλύσεων, διατύπωση σεναρίων ανακοίνωση εκθέσεων και η έγκυρη ενημέρωση των πολιτών για την κατάσταση των επιμέρους θεμάτων που συμβαίνουν στην πόλη είναι πλέον απαραίτητη. Ιδιαίτερα το Π.Σ. Βόλου συγκαταλέγεται στις πλέον επιβαρημένες περιοχές όσον αφορά την ρύπανση της ατμόσφαιρας. Όλες οι μετρήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από διάφορους φορείς (Ε.Μ.Π., Π.Θ., Νομαρχία) στην περιοχή, συγκλίνουν στην διαπίστωση ότι η συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων και το όζον, είναι σε επίπεδα πάνω από τα νομοθετημένα επιτρεπτά όρια, γεγονός που συνδέεται με τις αστικές και βιομηχανικές δραστηριότητες της περιοχής. Για τον ακριβή προσδιορισμό της προέλευσης των σωματιδίων, απαιτείται περαιτέρω χημική ανάλυση των συστατικών τους. Όμως δεν έχει αναλάβει κανένας φορέας την διενέργειά τους. Ως γνωστό στην περιοχή μας λειτουργούν βιομηχανίες που χρησιμοποιούν ως καύσιμο pet-coke, καύσιμο που θεωρείται περιβαλλοντικά επικίνδυνο και επιβλαβές για την δημόσια υγεία. Εάν τεκμηριωθεί η χημική σύσταση των ρύπων, θα μπορούσαν τουλάχιστον να υποχρεωθούν σε αλλαγή του, με τη χρήση φυσικού αερίου. Επίσης η ποιότητα των νερών, του πόσιμου ύδατος καθώς και η ρύπανση του Παγασητικού κόλπου είναι θέματα που άπτονται της δημόσιας υγείας και οι πολίτες θα έπρεπε να ενημερώνονται συνεχώς.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η ύπαρξη λοιπόν ενός «Τοπικού Παρατηρητηρίου», αποτελεί μηχανισμό «παραγωγής γνώσης» σε τοπικό επίπεδο, παρακολουθεί και καταγράφει συνεχώς τις κοινωνικο-οικονομικές, περιβαλλοντικές, πολιτιστικές παραμέτρους, αποτελεί δε ένα «χρήσιμο εργαλείο» για την υποστήριξη των πολιτικών επιλογών της τοπικής αυτοδιοίκησης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή έχει υψηλή συνάφεια με όλες τις δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δήμος Βόλου, Προγράμματα της ΕΕ, Χορηγίες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.11
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Βελτιώσεις και εκσυγχρονισμός των αστικών συγκοινωνιών και καλύτερες συνδέσεις με τα γύρω χωριά και τους περιαστικούς οικισμούς.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος είναι η περαιτέρω βελτίωση των αστικών συγκοινωνιών και η βελτίωση της αστικής κυκλοφορίας μέσω: α) του εξορθολογισμού των δρομολογίων των αστικών ΚΤΕΛ, β) της πλήρους εισαγωγής οικολογικών λεωφορείων, γ) του εξορθολογισμού (πύκνωση δρομολογίων, ιδίως κατά τις νυκτερινές ώρες, με μικρά όμως οχήματα) προς τις γύρω περιοχές και χωριά, δ) η δημιουργία νέων δρομολογίων σε περιοχές σχολείων και νέων δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων (π.χ. προς και από εγκαταστάσεις που τυχόν προκύψουν στον Περιφερειακό, ή εγκαταστάσεις του ΠΘ), ε) ο εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων αφετηρίας του αστικού ΚΤΕΛ, στ) η πιθανή αναδιάρθρωση του όλου συστήματος σε περίπτωση θετικής έκβασης της πρότασης για το Τραμ., ζ) της πλήρους εισαγωγής της πληροφορικής στη διοίκηση των συστημάτων και στην ενημέρωση των χρηστών, η) της επιμόρφωσης του προσωπικού των αστικών συγκοινωνιών.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Εξυπηρέτηση κατοίκων, αποσυμφόρηση κέντρου πόλης- βελτίωση κυκλοφορίας και όρων στάθμευσης, μείωση ρύπανσης, θετικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την κυκλοφορία και συγκοινωνίες, και με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο. Υποστηρίζει επίσης τη βελτίωση της οικονομικής ελκυστικότητας της πόλης, στο μέτρο που συμβάλλει π.χ. στη μείωση του χρόνου μετακίνησης των εργαζομένων και κατοίκων γενικότερα.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Αστικό και υπεραστικό ΚΤΕΛ, Δήμος	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Μεταφορών, ΠΕΠ Θεσσαλίας, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.12
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατασκευή Σιδηροδρομικής Σύνδεσης των προβλητών του Λιμένα μέσω της Μπουρμπουλήθρας και της νέας γέφυρας στο Χείμαρρο Ξηριά, που βρίσκεται σε φάση δημοπράτησης. Κατάργηση της υπάρχουσας σήμερα σύνδεσης μέσω της οδού Παπαδιαμάντη.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος είναι η απεμπλοκή της υπάρχουσας σύνδεσης του λιμένα, και η δημιουργία νέας σύγχρονης σύνδεσης που να μη διαρρηγνύει τον κυκλοφοριακό ιστό της πόλης, μέσω: α) κατασκευής Σιδηροδρομικής Σύνδεσης των προβλητών του Λιμένα μέσω της Μπουρμπουλήθρας και της νέας γέφυρας στον χείμαρρο Ξηριά, που βρίσκεται σε φάση δημοπράτησης, β) κατάργησης της υπάρχουσας σήμερα σύνδεσης μέσω της οδού Παπαδιαμάντη.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Σημαντικό βήμα στην αποκατάσταση του αστικού ιστού, βελτίωση της σιδηροδρομικής ικανότητας του λιμένα, αποφυγή διακοπών κυκλοφορίας.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την κυκλοφορία και συγκοινωνίες, και με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΣΕ, συνεργασία με Δήμο	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δ' ΚΠΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.13
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1, 2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ολοκλήρωση του έργου της ιχθυόσκαλας με την απαραίτητη κτιριακή υποδομή και περιορισμού της έκτασης από 6.000 σε 2.500 τ.μ.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Προτείνεται η επίσπευση της ολοκλήρωσης του έργου της ιχθυόσκαλας με την απαραίτητη κτιριακή υποδομή, σύμφωνα με τις τελευταίες απόψεις του Οργανισμού Λιμένος Βόλου (ΟΛΒ Α.Ε.) περί περιορισμού της έκτασης από 6.000 σε 2.500 μ ² .	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οργάνωση και λειτουργικότητα της αλιευτικής δραστηριότητας που είναι μεγάλη και έχει επίκεντρο τον Βόλο. Αύξηση θέσεων εργασίας και εξυγίανση του κλάδου, αύξηση εισοδήματος και προϊόντος, καλύτερη διακίνηση εμπορεύματος εντός και εκτός του Νομού.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Δράσεις κατασκευής υποδομών του Οργανισμού Λιμένος Βόλου Α.Ε.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΛΒ Α.Ε.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΕΝ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.14
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία δικτύου χώρων πρασίνου στο Π.Σ. Βόλου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση έχει ως στόχο την ποσοτική και ποιοτική ανάπτυξη των χώρων πρασίνου στον οικιστικό χώρο. Επιμέρους συνιστώσες είναι (α) η απόκτηση /δημιουργία νέων χώρων πρασίνου, (β) η περαιτέρω βελτίωση της εικόνας των ήδη υφιστάμενων χώρων πρασίνου, από άποψη φύτευσης και αρχιτεκτονικής τοπίου, και (γ) η διαμόρφωση ενός ενοποιημένου δικτύου πρασίνου που θα αποτελείται από κόμβους (εκταπικοί χώροι) και «διαδρόμους» σύνδεσης των κόμβων. Το δίκτυο θα καλύψει το σύνολο του οικιστικού χώρου (θαλάσσιο μέτωπο, κέντρο, περικεντρικές συνοικίες, νέες περιμετρικές περιοχές). Οι νέοι χώροι θα αποκτηθούν μέσω εισφορών σε γη (νέες επεκτάσεις), και αγορών ή απαλλοτριώσεων στον υφιστάμενο οικιστικό χώρο	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση των συνθηκών περιβάλλοντος, και ιδίως του αερίου περιβάλλοντος, βελτίωση της εικόνας της πόλης, βελτίωση της ποιότητας ζωής, αύξηση της ελκυστικότητας της πόλης για τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων που επηρεάζονται από τις παραπάνω παραμέτρους (τουρισμός, αναψυχή...)	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δ' ΠΕΠ Θεσσαλίας (;), Δ' ΕΠΠΕΡ (;), έσοδα από εισφορές σε γη από επεκτάσεις σχεδίου πόλεως, ειδικό τέλος πρασίνου (προτεινόμενο)	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.15
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Μελέτη υπολογισμού θέσεων συνοικιακών parking που μπορεί να δώσει το υφιστάμενο απόθεμα παλαιών (αλλά μη διατηρητέων) κτιρίων στο κέντρο της πόλης σε συνδυασμό με τη φέρουσα ικανότητα των δρόμων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η μελέτη υπολογισμού θέσεων συνοικιακών parking που μπορεί να δώσει το υφιστάμενο απόθεμα παλαιών (αλλά μη διατηρητέων) κτιρίων στο κέντρο της πόλης σε συνδυασμό με τη φέρουσα ικανότητα των δρόμων, καθώς και η αξιοποίηση αυτών.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση κυκλοφοριακού και αστικού περιβάλλοντος, αναβάθμιση ποιότητας ζωής στις συνοικίες, αξιοποίηση παλαιών κτιρίων, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για βελτίωση κυκλοφοριακού, με δράσεις για αύξηση χώρων στάθμευσης καθώς και με δράσεις για αξιοποίηση παλιών κτιρίων.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος, Οργανισμοί, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΤΑ, ΣΔΙΤ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.16
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1, 7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ειδική χωροταξική μελέτη και ρυθμιστικό σχέδιο για επιχειρηματικό πάρκο	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στα πλαίσια της εκπόνησης του ΓΠΣ Βόλου θα πρέπει να ληφθεί ειδική μέριμνα έτσι ώστε να προσδιοριστεί η περιοχή χωροθέτησης του νέου επιχειρηματικού πάρκου της πόλης, το οποίο θα στεγάσει τις οχλούσες επιχειρήσεις οι οποίες δεν μπορούν να εξακολουθούν να λειτουργούν στον αστικό ιστό. Στη συνέχεια απαιτείται ειδική χωροταξική μελέτη ή ρυθμιστικό σχέδιο της περιοχής, όπου θα προσδιορίζονται οι κοινές υποδομές, οι ιδιοκτησίες ανά τύπο δραστηριότητας, τα μεγέθη, κλπ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η εγκατάσταση των οχλουσών επιχειρήσεων εκτός αστικού ιστού αλλά σε μικρή απόσταση από την πόλη, η παροχή σύγχρονων υποδομών και η λειτουργική ομαδοποίηση τους συμβάλλει αφενός στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και αφετέρου στην βελτίωση της επιχειρηματικής αποτελεσματικότητας.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργειες υπάρχουν με όλες τις δράσεις αναβάθμισης της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και όλες τις δράσεις ενίσχυσης της μεταποίησης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
NAM, Δήμος, Επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, Αναπτυξιακός Νόμος, Ιδιώτες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.17
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2, 3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αύξηση της οικιστικής χωρητικότητας, αφενός για την κάλυψη νέων ποσοτικών αναγκών και αφετέρου για τη βελτίωση των ποιοτικών παραμέτρων του πολεοδομικού χώρου.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση στοχεύει στην αύξηση της οικιστικής χωρητικότητας, αφενός για την κάλυψη νέων ποσοτικών αναγκών (αύξηση πληθυσμού), και αφετέρου για τη βελτίωση των ποιοτικών παραμέτρων του πολεοδομικού χώρου (αύξηση πρασίνου-κοινοχρήστων και γενικότερα σταθεροτύπων, αποσυμφόρηση κεντρικών περιοχών, ενθάρρυνση πιλοτικών οικιστικών αναπτύξεων υψηλής ποιότητας). Αυτό σημαίνει ότι η αύξηση αυτή θα προέλθει από την ένταξη στο σχέδιο πόλης περιφερειακών περιοχών καθώς και από την οικιστική ανάπτυξη όμορων οικισμών.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Πολεοδομική αναβάθμιση, αποφυγή συγκρούσεων χρήσεων γης, διασφάλιση ποιοτικής κατοικίας, νέες επενδύσεις, αύξηση αξίας γης κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες πολεοδομικές και χωροταξικές δράσεις	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΕΧΩΔΕ, ΟΤΑ, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.18
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προστασία της υπαίθρου και του τοπίου από τη μη οργανωμένη διάχυση αστικών χρήσεων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η Πόλη του Βόλου χαρακτηρίζεται από την ιδιαίτερη αισθητική του τοπίου της αλλά και του περιβάλλοντος υπαίθρου χώρου. Επίσης, σήμερα διεθνώς αλλά και στο πλαίσιο της ΕΕ τα τοπία θεωρούνται προστατευόμενα αγαθά, τα οποία χρήζουν ειδικής προστασίας από φυσικές ή ανθρώπινες αλλοιώσεις. Στόχος της δράσης είναι η συνολική προστασία του τοπίου και του περιαστικού χώρου από μια ανοργάνωτη διάχυση αστικών χρήσεων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Προστασία και αναβάθμιση εικόνας της πόλης, οργανωμένη χρήση χώρου, προστασία περιβάλλοντος, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με όλες τις πολεοδομικές και χωροταξικές παρεμβάσεις, καθώς και τις παρεμβάσεις για προστασία του περιβάλλοντος.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν απαιτείται	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.19
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2, 3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αξιοποίηση μεγάλων αδόμητων ή μη χρησιμοποιούμενων χώρων στο ΠΣ Βόλου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η επανάχρηση υφιστάμενων χώρων, είτε οικοπεδικής είτε κτιριακής μορφής, που έχουν πάψει να χρησιμοποιούνται (ή θα πάψουν να χρησιμοποιούνται) για τον αρχικό τους προορισμό, χωρίς να έχει εξευρεθεί μια άλλη χρήση. Η συγκεκριμένη τακτική σε κάθε χώρο θα εξαρτηθεί από πολλές παραμέτρους (αρχιτεκτονική αξία ή μη τυχόν υφιστάμενου κτηρίου, πολεοδομική θέση, ιδιοκτησιακό καθεστώς, κόστος και βιωσιμότητα εναλλακτικών αξιοποιήσεων κλπ.).	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Συνετή χρήση πόρων (από την επανάχρηση κτηρίων και την μη κατασκευή νέων), βελτίωση κοινωνικού και παραγωγικού εξοπλισμού πόλης, έσοδα	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Δημιουργία χώρου εκδηλώσεων υψηλού επιπέδου, δημιουργία δικτύου χώρων πρασίνου στο ΠΣ Βόλου	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δ' ΠΕΠ Θεσσαλίας (;), ΣΔΙΤ, Αυτοχρηματοδότηση	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.20
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Επιστημονική διερεύνηση των δυνατοτήτων για την οργάνωση και λειτουργία ενός Συστήματος Θαλασσίων Επιβατικών Μεταφορών Μικρών Αποστάσεων (ΣΥ.Θ.Ε.Μ.Μ.Α) στον Παγασητικό Κόλπο με επίκεντρο τον Βόλο με την μορφή ΣΔΙΤ.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Επιστημονική διερεύνηση των δυνατοτήτων για την οργάνωση και λειτουργία ενός Συστήματος Θαλασσίων Επιβατικών Μεταφορών Μικρών Αποστάσεων (ΣΥ.Θ.Ε.Μ.Μ.Α) στον Παγασητικό Κόλπο με επίκεντρο τον Βόλο με την μορφή ΣΔΙΤ. Η πρόταση έχει ήδη διατυπωθεί από τα ΠΘ/ΔΕΚΑΜΜ στο πλαίσιο παλαιότερης έρευνας (Life) που είχε αναθέσει η ΑΝΕΜ και έχει προϋποθέσεις να είναι βιώσιμη. Αφορά στη δημιουργία συστήματος με τακτικά δρομολόγια από το Τρίκερι μέχρι τον Πτελεό με επίκεντρο τον Βόλο. Η δράση έγκειται στην αναγκαιότητα εκτεταμένης τεχνικοοικονομικής μελέτης βιωσιμότητας και στην υλοποίησή της εφ' όσον το αποτέλεσμα είναι, όπως προβλέπεται, θετικό.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Σε περίπτωση υλοποίησης οι επιπτώσεις θα είναι πολλαπλά θετικές: Μείωση της κίνησης αυτοκινήτων κάθε είδους προς τις περιοχές του Παγασητικού, και συνακόλουθη μείωση της ρύπανσης, αύξηση δυνατοτήτων μόνιμης διαμονής και σε παράκτιες περιοχές εκτός Βόλου, αύξηση ελκτικότητας της περιοχής, και εικόνας της πόλης, δημιουργία θέσεων εργασίας, δημιουργία εισοδημάτων και νέας οικονομικής δραστηριότητας.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συμπληρωματικότητα με τις δράσεις τουρισμού και με πολιτικές αποκέντρωσης .	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Ιδιωτικός Τομέας, Δήμοι, ΤΕΔΚ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.21
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Στρατηγικό Σχέδιο Χρήσης Χρόνου το οποίο στοχεύει: α) στη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος, β) τη βελτίωση της συχνότητας δρομολογίων των λεωφορείων, γ) την αναθεώρηση των ωρών λειτουργίας των καταστημάτων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Προτείνεται η εκπόνηση, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ενός Σχεδίου Χρήσης Χρόνου, η εφαρμογή του οποίου έχει περισσότερο κοινωνικό κόστος και όχι τόσο οικονομικό –βεβαίως η εκπόνηση έχει οικονομικό κόστος. Τα βασικά αντικείμενα του Σχεδίου Χρήσης Χρόνου, κυρίως σύμφωνα με την Ιταλική εμπειρία, είναι: η καταγραφή των ωραρίων, η καταγραφή και χαρτογράφηση στοιχείων των αστικών υποδομών, η έρευνα χρήσης χρόνου.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος, η βελτίωση της συχνότητας δρομολογίων των λεωφορείων, η αναθεώρηση των ωρών λειτουργίας των καταστημάτων, υποβοήθηση παρεμβάσεων π.χ. κάλυψη των ελλείψεων για κοινόχρηστους χώρους, σύνδεσης υπαίθριων χώρων (π.χ. με δίκτυο πεζοδρόμων), συνεργασία δημόσιου – ιδιωτικού - εθελοντικού τομέα, επίτευξη κοινωνικής συναίνεσης, καλύτερος έλεγχος των παρεχομένων υπηρεσιών, βελτίωση ποιότητας ζωής	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνύπαρξη με το πιλοτικό σχέδιο μάρκετινγκ και το σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης έστω και αν μπορούν να λειτουργήσουν αυτόνομα	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΕΜΕΚΑΒ, ΔΕΜΚΑ, ή ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΒΟΛΟΥ (όταν ιδρυθεί)	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΔΗΜΟΙ Π.Σ., ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.22
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αστικά ΚΤΕΛ – νέα μικρότερα λεωφορεία αντιρρυπαντικής τεχνολογίας – συμμετοχή στο φορέα λειτουργίας του τραμ.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η βελτίωση της λειτουργία του αστικού ΚΤΕΛ και η ενίσχυση των δρομολογίων με τις παρακείμενες ζώνες τουρισμού και ψυχαγωγίας ειδικά κατά τους θερινούς μήνες. Επίσης λ'Όγω των προβλημάτων ατμοσφαιρικής ρύπανσης αλλά και του κυκλοφοριακού φόρτου προτείνεται η απόκτηση μικρότερων λεωφορείων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας για δρομολόγηση εντός του Πολεοδομικού Συγκροτήματος. Τέλος, στην περίπτωση προώθησης του TRAM Βόλου και προκειμένου να υπάρξουν συνέργιες στο σχεδιασμό και υλοποίηση ενός νέου τύπου αστικών συγκοινωνιών κρίνεται σκόπιμη η συμμετοχή του φορέα των αστικών συγκοινωνιών στο φορέα του Τραμ και η δημιουργία ενός νέου υπερκείμενου μητροπολιτικού φορέα συγκοινωνιών	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση των αστικών συγκοινωνιών, αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, μείωση του χρόνου μετακίνησης, κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση, βελτίωση της βιωσιμότητας των αστικών συγκοινωνιών, μητροπολιτικός σχεδιασμός των αστικών συγκοινωνιών κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, μητροπολιτικής διοίκησης κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, Αστικό ΚΤΕΛ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΟΤΑ, Ιδιωτική, Υπουργείο Συγκοινωνιών	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.23
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Νέα κυκλοφοριακή μελέτη που θα αξιολογήσει τις νέες ανάγκες της κίνησης στο εσωτερικό και στις εξόδους της πόλης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η παρατηρούμενη κυκλοφοριακή συμφόρηση της πόλης αποδεικνύει ότι αφενός υπάρχει αύξηση των οχημάτων και αφετέρου ότι υπάρχει πρόβλημα στο εφαρμοζόμενο κυκλοφοριακό σχέδιο. Η παρούσα δράση στοχεύει στην εκπόνηση μιας νέας κυκλοφοριακής μελέτης σε επίπεδο ΠΣ ούτως ώστε να συμβάλλει στην άμβλυση του σημαντικού αυτού προβλήματος το οποίο έχει μεταξύ άλλων αρνητικές περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, μείωση του χρόνου μετακινήσεων και του αριθμού των ατυχημάτων, αναβάθμιση της εικόνας της πόλης και της ποιότητας ζωής των κατοίκων της.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για αναβάθμιση της ελκυστικότητας της πόλης	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΤΑ, Υπουργείο Εσωτερικών	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.24
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατεδάφιση κτιρίου Υγειονομικού και δημιουργία πλατείας Σπίρερ με υπόγειο Parking.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Λόγω των αυξημένων αναγκών για ελεύθερους χώρους, όπως πλατείες, χώρους στάθμευσης, αλλά και λόγω της αρχιτεκτονικής σημασίας του κτιρίου Σπίρερ, προτείνεται η κατεδάφιση του υγειονομικού και η δημιουργία πλατείας Σπίρερ με υπόγειο χώρο στάθμευσης. Η Παρέμβαση αυτή θα αναβαθμίσει την περιοχή και θα δώσει ώθηση σε ένα τμήμα της πόλης το οποίο αναπτύσσει αυξητικά σύγχρονες δραστηριότητες εμπορίου, πολιτισμού, διοίκησης και αναψυχής.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Εξυπηρέτηση εργαζομένων και άλλων πολιτών, πολεοδομική αναβάθμιση, ανάκτηση ελεύθερου δημόσιου χώρου, συμβολή στην επίλυση του κυκλοφοριακού, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για αύξηση ελεύθερων χώρων, για δημιουργία χώρων στάθμευσης και επίλυσης του κυκλοφοριακού, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, με παρεμβάσεις για ενίσχυση τομέα υπηρεσιών κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος, ΣΔΙΤ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δήμος, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.25
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Ταμείου γης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο νέος Δήμος ο οποίος θα προκύψει από την διοικητική ενοποίηση του Π.Σ. Βόλου μπορεί να δημιουργήσει ένα Ταμείο γης το οποίο θα περιλαμβάνει τη γη η οποία έρχεται στην κυριότητα του Δήμου ως αποτέλεσμα των επεκτάσεων του σχεδίου πόλης και της ένταξης σε αυτό μεγάλων ιδιοκτησιών οι οποίες βρίσκονται στην περιμετρο της πόλης. Η δημιουργία του Ταμείου γης επιτρέπει στο Δήμο να ασκήσει σημαντικές παρεμβάσεις οι οποίες να αφορούν χώρους στάθμευσης ή την ανάκτηση ελεύθερων χώρων στο κέντρο της πόλης. Για παράδειγμα, ο Δήμος είναι δυνατόν να ανταλλάξει ένα οικόπεδο στο κέντρο της πόλης με ίσης αξίας γη ιδιοκτησίας του στην περιμετρο της πόλης προκειμένου να το παραχωρήσει για κατασκευή πολυόροφου γκαράζ το οποίο θα απαλλάξει τους κατοίκους της συγκεκριμένης περιοχής από το καθημερινό άγχος της ανεύρεσης χώρου στάθμευσης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση των δυνατοτήτων παρέμβασης και αναβάθμισης του κέντρου της πόλης με ανταλλαγή εκτάσεων.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με όλες τις δράσεις αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμοι του ΠΣ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν απαιτείται	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.26
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3;
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στο θέμα των κεραιών κινητής τηλεφωνίας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αυτή αποσκοπεί στη βελτίωση των τηλεπικοινωνιών και την ένταξη των πολιτών του νομού στην Κοινωνία Πληροφορίας. Για την υλοποίηση της δράσης προτείνεται η αποτελεσματική επίλυση του ζητήματος των κεραιών. Η δράση θα περιλαμβάνει δημόσια διαβούλευση με τη συμβολή ειδικών, διεξαγωγή έρευνας-μελέτης, ενέργειες για καθορισμό χώρου εγκατάστασης, ρυθμίσεις χρήσεων γης, και ενέργειες εγκατάστασης και μετεγκατάστασης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η επίλυση του προβλήματος των κεραιών θα λύσει ένα χρόνιο πρόβλημα συμβάλλοντας στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, θα βοηθήσει στην ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και ρυθμίσει τις χρήσεις γης προς όφελος των κατοίκων και των επιχειρήσεων. Θα τακτοποιήσει επίσης τα ζητήματα ανταγωνισμού των παροχών δημιουργώντας ένα υγιέστερο πεδίο ανταγωνισμού.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η συγκεκριμένη δράση είναι συμπληρωματική με αυτές που επιδιώκουν τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων και με δράσεις ρύθμισης των χρήσεων γης και προστασίας του περιβάλλοντος.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΕΕΤΤ, ΝΑΜ, Περιφέρεια Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΚΠΣ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.27
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2, 3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση κυκλώματος ύδρευσης- συνέχιση έργου αντικατάστασης αγωγών – εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης υδάτινων πόρων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αναφέρεται σε μια δέσμη ενεργειών με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των υδάτινων πόρων της πόλης. Καταρχάς απαιτείται προσαρμογή στις απαιτήσεις της Κοινοτικής Οδηγίας για τα νερά και ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών. Μεταξύ άλλων η Κοινοτική Οδηγία, όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο με τον Ν. 3199/2003, περιλαμβάνει την εκπόνηση και εφαρμογή στην πράξη διαχειριστικών μελετών σε επίπεδο λεκάνης απορροής και την παρακολούθηση της ποιότητας των νερών με βάση συγκεκριμένους δείκτες και παραμέτρους για το σύνολο των αποδεκτών. Επίσης, σημαντική είναι και η εφαρμογή ορθολογικών μοντέλων και πρακτικών τιμολόγησης και χρήσης του νερού, η καταπολέμηση της σπατάλης στο γεωργικό τομέα και της νιτρορύπανσης, η αποκατάσταση των υδροφορέων κ.α. Ειδικότερα, η πόλη καλείται να συνεχίσει να αυξάνει τις ποσότητες πόσιμου νερού από το Πήλιο, σε βάρος των ποσοτήτων από πεδινές γεωτρήσεις. Επίσης, χρειάζεται συνεχής αναβάθμιση των υποδομών και των στελεχών της ΔΕΥΑΜΒ, που ασχολούνται με τον ποιοτικό έλεγχο του πόσιμου ύδατος. Ακόμη, η δράση αναφέρεται στη συνέχιση της αντικατάστασης των παλιών αγωγών ύδρευσης ώστε να καταπολεμηθούν οι μεγάλες απώλειες, καθώς και στην επέκταση του δικτύου προς τις οικιστικά αναπτυσσόμενες περιοχές.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Διασφάλιση ποσότητας και ποιότητας νερού, προστασία υγείας πολιτών, κάλυψη μελλοντικών αναγκών, προσαρμογή στις θεσμικές υποχρεώσεις και αποφυγή προστίμων, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για προστασία φυσικών πόρων και της υγείας των πολιτών, για δημιουργία συνθηκών μελλοντικής ανάπτυξης της πόλης κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΕΥΑΜΒ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΔΕΥΑΜΒ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.28
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2, 3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ολοκλήρωση του προγράμματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων με έμφαση στην ανακύκλωση και στη διαχείριση ειδικών και επικίνδυνων αποβλήτων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Σκοπός της δράσης είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησης των έργων υποδομής που απαιτούνται ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που θέτει η νομοθεσία. Ειδικότερα, βασικός στόχος θα πρέπει είναι η συνεχής επέκταση του ΧΥΤΑ Βόλου, η εξάλειψη όλων των ανεξέλεγκτων χωματερών που ακόμη υπάρχουν στη Μαγνησία καθώς και η αποκατάσταση αυτών. Επίσης, ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε μέτρα μείωσης των παραγόμενων αποβλήτων, στη διαλογή στην πηγή, στο διαχωρισμό και ανακύκλωση, στην τελική διάθεση σε ΧΥΤΑ, σύμφωνα με την Οδηγία 99/31 της ΕΕ. Στον τομέα της διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων απαιτείται η εφαρμογή του εθνικού σχεδιασμού στην περιοχή και πρωτίστως η δημιουργία υποδομών αποτελεσματικής επεξεργασίας τους σε συνεργασία και με τον ιδιωτικό τομέα. Η αποκατάσταση περιοχών που έχουν υποστεί βαριά ρύπανση από παρελθούσα δραστηριότητα αποτελεί έναν επιπλέον στόχο της παρούσας δράσης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αναβάθμιση του περιβάλλοντος, ενίσχυση της αιφόρου ανάπτυξης, προστασία της υγείας, νέες επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας, βελτίωση εικόνας και ελκυστικότητας περιοχής, ποιότητα ζωής, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με όλες τις άλλες δράσεις για προστασία του περιβάλλοντος, την ενίσχυση της αιφορίας, την ποιότητα ζωής, κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Σύνδεσμος ΔΑΠΣΒ – ΧΥΤΑ και ΔΗΤΕΒ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΕΧΩΔΕ, Ταμείο Συνοχής, ΠΕΠ, ΟΤΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.29
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προστασία του Παγασητικού, παρακολούθηση της ρύπανσης και εμπλουτισμός ιχθυοαποθεμάτων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Τα νερά του Παγασητικού δέχονται πιέσεις από διάφορες πηγές όπως είναι οι αποχετεύσεις, οι αποπλύσεις των εδαφών (αστικών και αγροτικών), τα ελαιοτριβεία, τα διάφορα σκάφη, κ.α. Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις των τελευταίων ετών, χρειάζεται συνεχής προστασία του κόλπου καθώς και εμπλουτισμός της ιχθυοπανίδας του σε συνεργασία με Τμήμα Ιχθυολογίας ΠΘ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση και αναβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, προστασία και αναβάθμιση ακτών, τουρισμός, ποιότητα ζωής των κατοίκων, ενίσχυση της αλιείας κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Μεσ άλλες δράσεις για προστασία του περιβάλλοντος, για αειφόρο ανάπτυξη και για ποιότητα ζωής κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΛΒ, Λιμενικό, ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΛΒ, ΟΤΑ, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.30
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αντιμετώπιση ατμοσφαιρικής και ηχητικής ρύπανσης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Σκοπός της δράσης είναι ο περιορισμός της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (Οδηγία 96/62) μέσω της συνεχούς παρακολούθησης και της εφαρμογής δέσμης ενεργειών και μέτρων για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται κυρίως από μεταφορές, βιομηχανία, ενέργεια, κεντρική θέρμανση. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν μέτρα καταστολής της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε δράσεις πρόληψης μέσω ενίσχυσης των σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της εφαρμογής σύγχρονων τεχνολογιών, αυστηρών περιβαλλοντικών όρων και του προληπτικού περιβαλλοντικού ελέγχου. Επίσης, σε πολλές περιοχές, ιδίως τουριστικές, αντιμετωπίζουν έντονη ηχητική ρύπανση. Η αντιμετώπιση εντάσσεται στην παρούσα δράση. Ειδικότερα, η μείωση της ατμοσφαιρικής και ηχητικής ρύπανσης επιδιώκεται με παρεμβάσεις στις πηγές πρόκλησης αυτών των μορφών ρύπανσης. Για την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης απαιτείται μια δέσμη ενεργειών με μακροπρόθεσμο ορίζοντα, η οποία θα περιλαμβάνει ενέργειες για αύξηση της χρήση φυσικού αερίου αντί ντίζελ θέρμανσης, μείωση της χρήσης του Ι.Χ. στην πόλη (π.χ. δακτύλιος, νέα parking, περιφερειακός), συνεχής έλεγχος βιομηχανιών της περιοχής, λεωφορεία και άλλα δημόσια οχήματα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, απομάκρυνση οχλουσών δραστηριοτήτων λιμανιού κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος, υγείας πολιτών, εικόνας και αισθητικής πόλης, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις προστασίας περιβάλλοντος, προστασίας υγείας πολιτών, εναρμόνισης με περιβαλλοντική νομοθεσία κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Νομαρχία, Πόλη, ΟΤΑ, Οργανισμοί	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΠ, ιδιώτες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.31
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2, 3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Επέκταση αποχετευτικού δικτύου, σύνδεση όμορων δήμων με βιολογικό καθαρισμό, έλεγχος βιομηχανικών αποβλήτων και αξιοποίηση του νερού του βιολογικού καθαρισμού.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Βασικός στόχος της δράσης είναι αφενός η επέκταση και συνεχής εκσυγχρονισμός της μονάδας ΒΙΟ.ΚΑ Βόλου και αφετέρου η επέκταση και συνεχής συντήρηση του αποχετευτικού δικτύου και η σύνδεση με αυτό μιας σειρά οικισμών των όμορων δήμων. Επίσης, χρειάζεται αναβάθμιση της ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαερίου με την εγκατάσταση ισχυρότερης αεριογεννήτριας. Τέλος, συνεχής θα πρέπει να είναι ο έλεγχος των παράνομων συνδέσεων και ειδικά των βιομηχανικών καθώς και οι ενέργειες και τα έργα για απόσμωση της μονάδας, για την ανακύκλωση του νερού και την αποτελεσματική και οικολογική χρήση της ιλύος.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Προστασία περιβάλλοντος, κάλυψη αστικών αναγκών, αύξηση εσόδων ΔΕΥΑΜΒ, ενίσχυση διαδημοτικής συνεργασίας κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για προστασία περιβάλλοντος και για συνεχή εξυπηρέτηση πολιτών κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΕΥΑΜΒ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΕΥΑΜΒ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.32
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3,5,6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση και αναβάθμιση υπηρεσιών πολιτικής προστασίας-σχέδιο για πρόληψη καταστροφών	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η εφαρμογή μέτρων για την αναβάθμιση των υπηρεσιών πολιτικής προστασίας στο Π.Σ. Βόλου, ώστε να έχει τα μέσα να αντιμετωπίσει άμεσα φυσικές καταστροφές όπως σεισμούς, πυρκαγιές, πλημμύρες, παγετούς κ.α.. Επίσης, ολοένα και μεγαλύτερη σημασία αποκτά διεθνώς η πρόληψη βιομηχανικών και τεχνολογικών ατυχημάτων και καταστροφών. Συνολικά, απαιτείται εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών και βιομηχανικών καταστροφών καθώς και η κατασκευή σειράς έργων όπως αντιπλημμυρικών, αντιπυρικών κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση συνθηκών προστασίας της ζωής και της περιουσίας των πολιτών, μείωση κόστους καταστροφών λόγω πρόληψης, ενίσχυση αισθήματος ασφάλειας πολιτών και επιχειρήσεων κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για προστασία περιβάλλοντος και ενίσχυσης αειφόρου ανάπτυξης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
NAM, ΟΤΑ, Περιφέρεια, Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας, συνεργασία με άλλες υπηρεσίες και φορείς	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΕΣΔΑ, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΑΑΤ, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.33
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προστασία και συνεχής καθαρισμός ρεμάτων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η αντιπλημμυρική προστασία της πόλης και η παροχέτευση των όμβριων υδάτων προς τη θάλασσα πραγματοποιείται κυρίως μέσω των χειμάρρων του Άναυρου, Ξηριά, Κραυσίδωνα και του Αλιγαρορέματος. Πέραν της ολοκλήρωσης των έργων διευθέτησης στον Ξηριά και του Αλιγαρορέματος κρίνεται αναγκαία η συνεχής προστασία και ο συνεχής καθαρισμός τους.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Πρόληψη πλημμύρων, προστασία ζωής και περιουσιών πολιτών, προστασία από διαβρώσεις, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για προστασία του αστικού περιβάλλοντος	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΔΕΥΑΜΒ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΟΤΑ, ΔΕΥΑΜΒ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.34
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Συνεχής επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου και σύνδεση όλων των δημόσιων κτιρίων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η χρήση του φυσικού αερίου από τα νοικοκυριά και τις βιομηχανίες και άλλες επιχειρήσεις της περιοχής είναι καθοριστικής σημασίας για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, αλλά και για την μείωση των δαπανών ενέργειας. Σκοπός της δράσης είναι η συνεχής επέκταση του δικτύου του φυσικού αερίου στην ευρύτερη περιοχή του Π.Σ.. καθώς και η σύνδεση όλων των δημόσιων κτιρίων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης, μείωση ενεργειακού κόστους, νέες θέσεις εργασίας, αύξηση διαθέσιμων εισοδημάτων κατοίκων, μείωση κόστους παραγωγής των επιχειρήσεων κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για βελτίωση αστικού περιβάλλοντος και ενίσχυσης τοπικής οικονομίας	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΕΠΑ Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΕΠΑ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.35
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Περαιτέρω πίεση προς την ΔΕΗ για γενική υπογειοποίηση του δικτύου ηλεκτροδότησης και σταθεροποίηση όλων των ενεργειακών συστημάτων, ώστε να μην συμβαίνουν επιζήμιες διακοπές ρεύματος.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αυτή αποσκοπεί: α) στην ενίσχυση των υποδομών ενέργειας για την επίλυση προβλημάτων. Ο στόχος είναι να ελαχιστοποιηθούν και να εξαιρεθούν οι πτώσεις τάσης που συμβαίνουν στο Η/Λ δίκτυο του Π.Σ. και φέρουν σε δυσχερή θέση επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Η δράση περιλαμβάνει διαβουλεύσεις μεταξύ της ΔΕΗ και της τοπικής κοινωνίας (και ενδεχομένως έρευνα) για την εξεύρεση τρόπων συμβολής και των δύο στη λύση του προβλήματος αυτού. β) σε συνεννόηση με τη ΔΕΗ για περαιτέρω υπογειοποίηση σημαντικών τμημάτων του δικτύου ηλεκτροδότησης, ιδιαίτερα σε κρίσιμες περιοχές του Π.Σ όπως στις εισόδους της πόλης, στον λιμένα, σε κεντρικές οδούς, κλπ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η εξάλειψη των φαινομένων πτώσης τάσης θα απομακρύνει τα ενδεχόμενα βλαβών σε Η/Λ συστήματα νοικοκυριών και επιχειρήσεων, όπως σοβαρές βλάβες σε υπολογιστές, οικιακές συσκευές, κλπ, θέση εκτός λειτουργίας παραγωγικών μονάδων, και θα ισχυροποιήσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στο δίκτυο της ΔΕΗ, θα ισχυροποιήσει την ελκτικότητα του Π.Σ. ως τόπου εγκατάστασης παραγωγικών μονάδων, και θα βελτιώσει την εικόνα της χώρας. Η περαιτέρω υπογειοποίηση του δικτύου θα βελτιώσει σημαντικά την αισθητική εικόνα της πόλης και θα καταστήσει τμήματα του δικτύου λιγότερο ευάλωτα.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η εξάλειψη των φαινομένων πτώσης τάσης θα επηρεάσει θετικά τη βιομηχανική δραστηριότητα και θα συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και των επιχειρήσεων. Συνεπώς, η συγκεκριμένη δράση είναι συμπληρωματική με αυτές που επιδιώκουν την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, και την προβολή του τόπου. Η υπογειοποίηση τμημάτων του δικτύου αναβαθμίζοντας την εικόνα της πόλης συμβάλει στην τουριστική δραστηριότητα και στην αισθητική ανακούφιση των κατοίκων.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΕΗ, Δήμοι, ΝΑΜ, Περιφέρεια Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΔΕΗ, ΚΠΣ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.36
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Δημοτικές πηγές	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση έχει στόχο την ενίσχυση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καθαρά Δημοτικές πηγές (βιομάζα από τους βιολογικούς καθαρισμούς και μικρά υδροηλεκτρικά φράγματα, κλπ). Η δράση αυτή αποσκοπεί στη ενίσχυση των υποδομών ενέργειας. Συγκεκριμένα προτείνεται η παραγωγή ενέργειας σε ήπιες και ανανεώσιμες μορφές (μικρά Υ/Η, γεωθερμία ιδιαιτέρως για θερμοκήπια, βιομάζα-βιοαέριο) με την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων συνεργασίας με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, και με βιολογικούς καθαρισμούς που μπορούν να παράγουν βιοαέριο. Τέτοιες δράσεις μπορούν να γίνουν και με πιθανή επιχειρηματική δραστηριότητα εταιριών Λαϊκής Βάσης. Στον Βόλο υπάρχει ήδη μια πρώτη γνώση του ζητήματος με την εκμετάλλευση των παραγώγων του βιολογικού καθαρισμού, και το μικρό Υ/Η της Κουκουράβας. Η εμπειρία αυτή μπορεί να γενικευθεί και να οδηγήσει σε δράσεις όπως: Μελέτη σε συνεργασία με τη ΔΕΗ για τον εντοπισμό άλλων τοποθεσιών της εγγύς περιοχής όπου είναι δυνατόν να δημιουργηθούν μικρά Υ/Η. Περαιτέρω αξιοποίηση του βιολογικού καθαρισμού με την επέκτασή του, για χρήση βιοαερίου και καύση υπολειμμάτων, τόσο προς την κατεύθυνση της αγροτικής παραγωγής όσο και της παραγωγής Η/Λ ενέργειας (συνεργασία ΔΕΗ, ΔΕΥΑΜΒ, Δήμου Βόλου). Υλοποίηση των ανωτέρω εφ' όσον τα αποτελέσματα είναι θετικά.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ο τομέας της ηλεκτρικής ενέργειας συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη όλων των τομέων της οικονομίας, διαμορφώνει σε πολλές περιπτώσεις το κόστος παραγωγής, ενώ διαμορφώνει το κόστος διαβίωσης των κατοίκων και των νοικοκυριών. Έχει όμως και σημαντική επίπτωση στο περιβάλλον. Η δημιουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ είναι δυνατόν να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και να μειώσει το κόστος παραγωγής βιομηχανικών μονάδων, να συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, και στην μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας. Ακόμη, η εκμετάλλευση ανανεώσιμων πηγών από σχήματα της τοπικής κοινωνίας θα ενισχύσει οικονομικά τους εμπλεκόμενους Δήμους και με κατάλληλες συμφωνίες θα μειώσει το κόστος διαβίωσης των κατοίκων και θα ενισχύσει τις οικονομικές δραστηριότητες που απαιτούν μεγάλες δαπάνες για ενέργεια.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας από ήπιες και ανανεώσιμες μορφές έχει άμεση συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, με την μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας και την ανταγωνιστικότητα των ενεργοβόρων επιχειρήσεων.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΚΑΠΕ, ΔΕΗ, Δήμοι Π.Σ., ΔΕΥΑΜΒ, ΝΑΜ, Περιφέρεια Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΚΠΣ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.37
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση των ευρυζωνικών εφαρμογών τόσο στην λειτουργία του ίδιου του Δήμου, όσο και σε σχέση με τους πολίτες. Αναγκαία η παροχή συνδέσεων xDSL σε όλα ανεξαιρέτως τα τμήματα της πόλης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ενίσχυση των ευρυζωνικών εφαρμογών τόσο στην λειτουργία του ίδιου του Δήμου, όσο και σε σχέση με τους πολίτες. Για τον σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να γενικευθεί εκ μέρους του ΟΤΕ η παροχή συνδέσεων xDSL και LLU σε όλα ανεξαιρέτως τα τμήματα της πόλης. Οι τηλεπικοινωνίες είναι στενά συνδεδεμένες με τη λειτουργία πολλών επιχειρήσεων, ενώ η ένταξη των επιχειρήσεων και των πολιτών στην κοινωνία της πληροφορίας ενισχύει τη χωρική διάχυση της γνώσης και των πληροφοριών και στην γενικότερη ενημέρωση των επιχειρήσεων και των πολιτών του νομού. Η δράση αυτή αποσκοπεί στη βελτίωση των τηλεπικοινωνιών και την ένταξη των πολιτών του νομού στην Κοινωνία Πληροφορίας. Για την υλοποίηση της δράσης προτείνονται οι συνεργασίες με την ΕΕΤΤ και την «Κοινωνία της Πληροφορίας» για επέκταση ευρυζωνικών δικτύων, και στήριξη με αποτελεσματικές υπηρεσίες προς του πελάτες, και η ουσιαστική ενίσχυση υποδομών ΚτΠ για ανάπτυξη υπηρεσιών ΤΠΕ. Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται μέσω α) της οργάνωσης σειράς διαβουλεύσεων και εκδηλώσεων, και β) μέσω της δημιουργίας ειδικού γραφείου πληροφόρησης και στήριξης των χρηστών, σε συνεργασία με μια κοινοπραξία παροχέων, ή ενός από αυτούς, ή και φορέων όπως του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, γ) μέσω της σύναψης συμφωνιών μεταξύ των τοπικών φορέων και παροχέων δικτύου και υπηρεσιών για γενικές και εξειδικευμένες υπηρεσίες και δίκτυα, δ) προγραμμάτων επιμόρφωσης και κατάρτισης στελεχών των Δήμων και άλλων φορέων της πόλης και της περιοχής.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις θα είναι η βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης μέσω αναβαθμισμένων υπηρεσιών, η μείωση του κόστους των επικοινωνιών, με άμεση επίπτωση σε όλες τις παραγωγικές δραστηριότητες, ιδιαίτερος δε στον τριτογενή τομέα και ειδικότερα στον τουρισμό, η ενίσχυση της τοπικής τεχνολογίας στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, η επιτάχυνση της εισαγωγής της τοπικής κοινωνίας στην Κοινωνία της Πληροφορίας και της Γνώσης με εκμετάλλευση του πλεονεκτήματος του πολιτισμικού επιπέδου και της ανάπτυξης των τεχνολογικών τομέων που δρομολογούνται στην περιοχή.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση είναι συμπληρωματική με αυτές που επιδιώκουν την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επενδύσεων και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΕΕΤΤ, ΟΤΕ, άλλοι παροχείς, Δήμοι, ΝΑΜ, Περιφέρεια Θεσσαλίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΚΠΣ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.38
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κήρυξη και αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων στο Π.Σ. Βόλου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων, ώστε να διαφυλαχθεί η αρχιτεκτονική και ιστορική κληρονομιά της πόλης. Πέρα από μεμονωμένα κτίρια (π.χ. Μασσάγγο, Κίτρινη Αποθήκη, κλπ) υπάρχουν γειτονιές ολόκληρες (π.χ. Οξυγόνο, Παλιά) οι οποίες χρειάζονται ανάπλασης και αισθητικής αποκατάστασης κτιρίων. Επίσης στόχος της δράσης είναι η διαφύλαξη του υφιστάμενου ακόμα αξιόλογου αρχιτεκτονικού αποθέματος του Βόλου. Η έννοια αυτή δεν περιλαμβάνει μόνο τα κτήρια που συνήθως θεωρούνται ως άξια διατήρησης (νεοκλασικά...) αλλά και νεώτερα κτήρια (πχ. μεσοπολέμου) ή σύνολα.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς, αισθητικά αναβάθμιση πόλης, βελτίωση εικόνας της πόλης, καλύτερο αστικό περιβάλλον, στέγαση νέων αναγκών, νέες θέσεις εργασίας κ.α. Διατήρηση και βελτίωση θετικών στοιχείων της εικόνας του Βόλου, βελτίωση της ποιότητας ζωής, αύξηση της ελκυστικότητας της πόλης για τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων που επηρεάζονται από τις παραπάνω παραμέτρους (τουρισμός, αναψυχή...)	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για πολεοδομική και αισθητικά αναβάθμιση της πόλης, με δράσης πολιτισμού κ.α. Αναβάθμιση της εικόνας κτηρίων και κεντρικών αξόνων Βόλου	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος, Οργανισμοί, άλλοι φορείς (π.χ. ΠΘ), ΟΤΑ, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΠΟ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΟΤΑ, ΠΘ, ΑΛΛΟΙ, Βάσει υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.39
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Επαναχρησιμοποίηση ανακαινισμένων κτιρίων και βιομηχανικών κελυφών για τις ανάγκες του νέου τριτογενή τομέα και του Πανεπιστημίου.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στην πόλη και ειδικά στο δυτικό της τμήμα υπάρχουν ακόμη πολλά μη αξιοποιημένα βιομηχανικά κτίρια καθώς και άλλα εγκαταλελειμμένα κτίρια. Παράλληλα, στην περιοχή αυτή αναπτύσσονται δυναμικά διάφορες υπηρεσίες όπως το ΠΘ, το εμπόριο, η αναψυχή μεγάλης κλίμακας, ξενοδοχεία κ.α. Στόχος της δράσης είναι τα αναφερθέντα κτίρια να αποτελέσουν τη βάση για τη στέγαση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών και τη ανάδειξη της περιοχής αυτής (μεταξύ Κραυσίδωνα, Παλιών και 2ας Νοεμβρίου) σε ένα δυναμικό πόλο υπηρεσιών.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση οικονομικής ανάπτυξης, αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση πόλης, προσέλκυση επενδύσεων κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για ανάπτυξη τριτογενούς τομέα, για προσέλκυση νέων δραστηριοτήτων, για αναπλάσεις και πολεοδομική ανασυγκρότηση κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΤΑ, ΣΔΙΤ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.40
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2,3,7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ανάπλαση λόφου Γορίτσας σε συνεργασία με Δήμους Ιωλκού και Πορταριάς	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο Λόφος της Γορίτσας αποτελεί σημαντικό αρχαιολογικό και φυσικό τόπο, με μεγάλες δυνατότητες ήπιας αξιοποίησης. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ECOSERT έλαβαν χώρα ορισμένες αναπλάσεις, οι οποίες όμως υπήρξαν μέρος μόνον ενός ολοκληρωμένου σχεδίου. Σκοπός της δράσης είναι η υλοποίηση του αρχικού σχεδίου ώστε ο Λόφος να αξιοποιηθεί πλήρως από κατοίκους και επισκέπτες. Λόγω των ιδιοκτησιακών καταστάσεων απαραίτητη είναι η συνεργασία με Δήμους Ιωλκού και Πορταριάς.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ανάπτυξη ενός νέου πόλου για πολιτισμό, αθλητισμό, τουρισμό, αναψυχή κ.α. και συνεπώς αναβάθμιση ποιότητας ζωής πολιτών, προστασία δάσους κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για ποιότητα ζωής, για αναπλάσεις, για τουρισμό κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΤΑ, ΠΕΠ, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.41
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3,7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αισθητική αναβάθμιση της εικόνας των κτιρίων και των κεντρικών αξόνων του Βόλου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η αναβάθμιση των όψεων των κτηρίων σε επιλεγμένους κεντρικούς άξονες του Βόλου. Ο όρος αναβάθμιση περιλαμβάνει την επισκευή (βάψιμο κλπ.) υφιστάμενων όψεων, τόσο παραδοσιακών όσο και συμβατικών, σε ειδικές περιπτώσεις την πλήρη αναμόρφωση των όψεων (περιπτώσεις κτηρίων σε στρατηγικές θέσεις με προβληματική εμφάνιση), την προσωρινή κάλυψη των γιαπιών, τη ρύθμιση των διαφημιστικών πινακίδων, τη ρύθμιση των πληροφοριακών πινακίδων κλπ. Η δράση πρέπει να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα, με τη διαμόρφωση ειδικού μηχανισμού (που θα βασίζεται σε κανονιστικές διατάξεις υποχρεωτικές για τους ιδιώτες, αλλά επίσης και σε δράσεις που θα βασίζονται σε εθελοντική συμμετοχή). Πρώτον βήμα: η εκπόνηση γενικού σχεδίου (master plan) με χωρικές προτεραιότητες, κανονιστικό πλαίσιο, μορφολογικές κατευθύνσεις, και επιχειρηματικό σχέδιο.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση της εικόνας του ευρύτερου κέντρου του Βόλου, βελτίωση της ποιότητας ζωής, αύξηση της ελκυστικότητας της πόλης για τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων που επηρεάζονται από τις παραπάνω παραμέτρους (τουρισμός, αναψυχή...)	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Κήρυξη διατηρητέων κτηρίων	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Νομαρχία /ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.42
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αποκατάσταση λατομείων Γορίτσας και Ν. Ιωνίας έρευνα για εναλλακτικές χρήσεις	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Τα εγκαταλελειμμένα λατομεία αποτελούν σταθερή πηγή αισθητικής ρύπανσης και αλλοίωσης του τοπίου. Τέτοια λατομεία υπάρχουν στο Π.Σ. το οποίων η αποκατάσταση ή χρήση αυτών για διάφορες δραστηριότητες (π.χ. πέτρινο θέατρο, χώρος για αθλητικές δραστηριότητες, αξιοποίηση λάσπης ιλύος για αποκατάσταση και δένδροφύτευση κ.α.) συνιστά τον σκοπό της παρούσας δράσης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αισθητική αναβάθμιση πόλης με την αποκατάσταση του τοπίου, ανάκτηση χώρων για εναλλακτικές δράσεις.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για προστασία τοπίου, για βελτίωση εικόνας πόλης, για αστικό περιβάλλον κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΣΔΙΤ, ΟΤΑ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.43
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Βελτίωση της εικόνας και της διαχείρισης του δημόσιου / κοινόχρηστου χώρου (π.χ. Πλατείες)	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση στοχεύει στην ολοκληρωμένη διαχείριση των κοινόχρηστων χώρων της πόλης όπως είναι οι πλατείες, τα πάρκα, οι παιδικές χαρές, οι όψεις των δημόσιων κτιρίων κ.α. Στόχος είναι αφενός η αισθητική αναβάθμιση όλων αυτών των χώρων σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των συμπληρωματικών λειτουργιών που αυτοί αναπτύσσουν.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αισθητική εικόνα πόλης, αναβάθμιση λειτουργιών κοινόχρηστων χώρων, βελτίωση ποιότητας ζωής κατοίκων, θετικές επιπτώσεις στον τουρισμό κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για αναπλάσεις, για προστασία δημόσιων χώρων, για ποιότητα ζωής κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΤΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.44
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Μικρή Βύθιση οδού Λαμπράκη μπρος στην Πλατεία Ρήγα Φεραίου και δημιουργία γέφυρας πεζών και ποδηλάτων που θα συνδέει την παραλία με το γραμμικό πάρκο που θα ξεκινά από το Σταθμό και θα καταλήγει στη Ν. Ιωνία.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο στόχος αυτής της δράσης είναι η ενοποίηση του παραλιακού μετώπου με το Πάρκο Ρήγα Φεραίου και από εκεί μέσα από τους χώρους του ΟΣΕ με τα Παλαιά και το γραμμικό πάρκο που θα ξεκινά από το Σταθμό του ΟΣΕ και θα διασχίζει τη Νέα Ιωνία. Σε αυτά τα πλαίσια προτείνεται η μερική βύθιση της οδού Λαμπράκη μπροστά από την Πλατεία Ρήγα Φεραίου από τις γραμμές του ΟΣΕ έως το Δημαρχείο και η δημιουργία μιας μερικώς ανυψωμένης γέφυρας πεζών και ποδηλάτων, η οποία θα είναι υψηλής αισθητικά ποιότητας, θα δένει αρμονικά με το περιβάλλον και θα επιτρέπει την αδιάκοπη κίνηση πεζών και ποδηλάτων σε ένα μοναδικό χώρο περιπάτου και αναψυχής που θα ξεκινά από τον Άναυρο και θα καταλήγει μέσα από τις γραμμές του ΟΣΕ στη Νέα Ιωνία.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αναβάθμιση του κέντρου της πόλης και σύνδεση αποκομμένων στοιχείων της πόλης, όπως η παραλία, η Πλατεία Ρήγα Φεραίου, τα Παλαιά και η Νέα Ιωνία.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργεια με όλες τις αντίστοιχες δράσεις αναβάθμισης του αστικού ιστού και ανάκτησης δημόσιων χώρων και χώρων ξεκούρασης και περιπάτου για τους κατοίκους.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δ' ΚΠΣ, ΠΕΠ Θεσσαλίας, Θησέας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.45
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3,7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προστασία δομημένου περιβάλλοντος σε περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος, οι οποίες θα πρέπει να προστατευτούν με ειδικούς όρους δόμησης και να αναπτυχθούν ως ζώνες ελεγχόμενης αρχιτεκτονικής.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το θαλάσσιο μέτωπο της πόλης, καθώς και περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, θα πρέπει να προστατευτούν με ειδικούς όρους δόμησης και να αναπτυχθούν ως ζώνες ελεγχόμενης αρχιτεκτονικής. Προτείνεται η διεύρυνση των ζωνών όπου επιβάλλεται αρχιτεκτονικός έλεγχος για την οικοδόμηση, αλλά και έλεγχος σκοπιμότητας του προτεινόμενου κτιρίου στις συγκεκριμένες ζώνες ως προς τη λειτουργία, τη μορφή και τη χρήση.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Προστασία αστικού περιβάλλοντος, βελτίωση αισθητικής εικόνας πόλης, αναβάθμιση ποιότητας ζωής πολιτών κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για προστασία περιβάλλοντος, για πολεοδομική ανασυγκρότηση, για βελτίωση εικόνας πόλης κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΤΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.46
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Απομάκρυνση φυλακών από την πόλη	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι φυλακές του Βόλου βρίσκονται σήμερα εντός του αστικού ιστού, μη δυνάμενες να επεκταθούν, δεσμεύοντας χρήσιμη και ακριβή αστική γη και δημιουργώντας προβλήματα αισθητικής και ασφάλειας στην συνοικία όπου βρίσκονται. Να σημειωθεί ότι σήμερα οι φυλακές περιβάλλονται από σύγχρονα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με ότι αυτό συνεπάγεται για τη ψυχολογία των μαθητών. Στόχος της δράσης είναι η απομάκρυνση των φυλακών σε χώρο εκτός ΠΣ. Και η αξιοποίηση των εγκαταστάσεων για άλλους σκοπούς (π.χ. για στέγαση σχολείων, ΠΘ, δημοτικών ή/και δημόσιων υπηρεσιών κ.α.).	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση αισθήματος ασφάλειας πολιτών, ανάκτηση δημόσιου χώρου στον αστικό ιστό	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για ανάκτηση δημόσιου χώρου, για βελτίωση ποιότητας ζωής πολιτών κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Υπουργείο Δικαιοσύνης, ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Δικαιοσύνης	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.47
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2,3,7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Εναλλακτική πρόσβαση του κέντρου της πόλης από τη γέφυρα της Μπουρμπουλήθρας ή το Εκθεσιακό Κέντρο.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δημιουργία ενός νέου κέντρου πολιτισμού, τουρισμού και ψυχαγωγίας στο δυτικό θαλάσσιο μέτωπο της πόλης επιτρέπει τη δημιουργία ενός νέου οδικού άξονα ήπιας κυκλοφορίας, ο οποίος θα εξυπηρετεί όλες αυτές τις δραστηριότητες, θα διασχίζει τους χώρους στους δύο προβλήτες με είσοδο από την Αθηνών στο ύψος του Εκθεσιακού Κέντρου και σύνδεση με το δίκτυο της πόλης τον κόμβο Λαμπράκη-Παπαδιαμάντη. Η νέα αυτή χάραξη εξυπηρετεί τη λειτουργία του ξενοδοχείου, του συνεδριακού κέντρου, του ενυδρείου, του μουσείου και του εμπορικού κέντρου χωρίς να επιβαρύνει με κίνηση τη Λαμπράκη στα Παλαιά όπου εμφανίζονται συχνά μποτιλιαρίσματα. Επιπλέον, μπορεί να αποτελέσει μια εναλλακτική επιλογή εισόδου της πόλης, η οποία παρακάμπτει και αποσυμφορίζει τη Λαμπράκη.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση της λειτουργικότητας του νέου πόλου πολιτισμού, τουρισμού και ψυχαγωγίας στο δυτικό θαλάσσιο μέτωπο της πόλης με την σύνδεση του με τις οδούς Αθηνών και Λαμπράκη. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα εναλλακτικής εισόδου στην πόλη με αποτέλεσμα τη βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών στην υφιστάμενη είσοδο της πόλης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει συνέργειες με πολιτικές ανάπτυξης του δυτικού θαλάσσιου μετώπου και με πολιτικές βελτίωσης των κυκλοφοριακών συνθηκών στις εισόδους της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΛΒ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΛΒ, ΥΕΝ, ΠΕΠ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.48
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2, 7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Απόδοση των κτιρίων του ΟΣΕ σε χρήσεις συναφείς με τη νέα ταυτότητα της περιοχής και ενοποίηση του χώρου με τα Παλαιά.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Τα κτίρια του ΟΣΕ στην περιοχή του Σταθμού, μετά την προτεινόμενη μετεγκατάστασή του, θα πρέπει να αξιοποιηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε οι χρήσεις τους να είναι συναφείς με την ταυτότητα που διαμορφώνει η γύρω περιοχή και αναφέρεται στην ανάπτυξη ποιοτικών υπηρεσιών (π.χ. εκπαίδευσης, γραφείων, αναψυχής, εμπορίου, πολιτισμού κ.α.) Στα κτίρια αυτά προτείνεται να δημιουργηθεί ένα μουσείο σιδηροδρομικής κληρονομιάς και η ένταξή του σε ήδη υπάρχοντα διεθνή δίκτυα για την προσέλκυση επισκεπτών.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Δημιουργία νέων υποδομών πολιτισμού, ενίσχυση τουρισμού, αισθητική αναβάθμιση περιοχής	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για ενίσχυση αστικής οικονομίας, ενίσχυσης πολιτισμού, αναπλάσεων κ.α	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΣΕ, ΟΤΑ, ΣΔΙΤ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΟΣΕ, ΟΤΑ, ΣΔΙΤ, ΠΕΠ, ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.49
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,2,7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Απαγόρευση δημιουργίας νέων Εμπορικών Κέντρων ή Malls στον κεντρικό αστικό ιστό και χωροθέτηση τους στις επεκτάσεις της πόλης πάνω στον περιφερειακό.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία σύγχρονου εμπορικού κέντρου αλλά και η χωροθέτηση μεγάλων εμπορικών επενδύσεων κατά μήκος της Βόρειας πλευράς του Περιφερειακού, ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα κυκλοφορίας και μείωσης του ελεύθερου χώρου στην πόλη και από την άλλη να εξυπηρετούνται οι νέες επεκτάσεις της πόλης στο βόρειο τμήμα της.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση πιέσεων στον αστικό ιστό, πιο ισόρροπη κατανομή οικονομικών δραστηριοτήτων, προσέλκυση νέων μεγάλων επενδύσεων, αύξηση θέσεων εργασίας κ.α	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για πολεοδομική ανασυγκρότηση, με δράσεις για ανάπτυξη αστικής οικονομίας, με δράσεις για κυκλοφοριακό κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.50
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Συγκέντρωση σε Κυνοκομείο των αδέσποτων σκύλων της πόλης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στην πόλη κυκλοφορούν εκατοντάδες αδέσποτα σκυλιά, ψάχνοντας για τροφή συχνά σε άγγελες και επίσης συχνά στα σκουπίδια, τα οποία παρότι συνήθως ακίνδυνα, δημιουργούν μια αρνητική εικόνα για μια πόλη η οποία επιδιώκει να αναπτύξει την τουριστική της ταυτότητα και να προσελκύσει επισκέπτες και τουρίστες. Παρότι το φαινόμενο είναι συνηθισμένο στις Ελληνικές πόλεις, στο εξωτερικό είναι εντελώς αδιανόητο κάτι αντίστοιχο. Προτείνεται η δημιουργία νέου σύγχρονου κυνοκομείου, εφόσον το υφιστάμενο δεν επαρκεί και η συστηματική συγκέντρωση και φύλαξη των αδέσποτων σκύλων. Η φύλαξη θα γίνεται σε αποδεκτές συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας και θα τηρούνται όλες οι υποχρεώσεις μιας πολιτισμένης κοινωνίας απέναντι στα ζώα. Το κυνοκομείο θα εφαρμόζει προγράμματα ελεγχόμενης αναπαραγωγής, ενώ θα υπάρχει η δυνατότητα υιοθεσίας σκύλων από ιδιώτες των οποίων οι συνθήκες κατοικίας το επιτρέπουν.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση της εικόνας της πόλης και περιορισμός της ανεξέλεγκτης αναπαραγωγής.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνέργεια με όλες τις δράσεις ενίσχυσης του τουρισμού και της ποιότητας ζωής.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δήμος Βόλου, Χορηγίες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
4	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	4.51
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Εφαρμογή αιεφόρου/βιοκλιματικού σχεδιασμού σε όλα τα σχολεία	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αυτή αποσκοπεί στη βελτίωση των βασικών υποδομών του κλάδου της παιδείας, Συγκεκριμένα προτείνεται η δημιουργία Πράσινων Σχολείων σε όλες οι βαθμίδες, και η εφαρμογή βιοκλιματικού σχεδιασμού σε υπάρχοντα σχολεία όπου αυτό είναι εφικτό, στο πλαίσιο της κατεύθυνσης για αιεφόρα σχολεία. Στόχος είναι η δημιουργία όσο το δυνατόν περισσότερων τέτοιων σχολείων με μετατροπές στις υπάρχουσες εγκαταστάσεις. Το έργο περιλαμβάνει μελέτες και επανακατασκευές εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και έργων πρασίνου, δημιουργία εστιών ανακύκλωσης, ενεργειακή αυτονομία με ήπιες μορφές, έργα φυσικού δροσισμού, ψύξης και θέρμανσης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις της δράσης αυτής είναι προφανείς. Η παιδεία και η κατάρτιση αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων ιδιαίτερα στην κατεύθυνση της Κοινωνίας της Γνώσης. Στο πλαίσιο αυτό, το περιβάλλον μέσα στο οποίο λαμβάνουν χώρα οι εκπαιδευτικές διαδικασίες παίζει σοβαρό ρόλο τόσο για την καλή τους εκπλήρωση, όσο και για τον σεβασμό και αγάπη που εμπνέει στους συμμετέχοντες. Τα περιβαλλοντικά σχολεία μπορούν να αποτελέσουν παραδείγματα-πρότυπα και να δώσουν ένα νέο στίγμα στον τρόπο δόμησης, ακόμη και για άλλου είδους κτήρια. Οι επιπτώσεις έχουν να κάνουν με την ψυχική και σωματική υγεία των μαθητών και εργαζομένων, με τη διάχυση της σχετικής τεχνογνωσίας στο εμπλεκόμενο εργατικό δυναμικό, με την παιδεία των πολιτών εν γένει, αλλά και προφανώς με την προστασία του περιβάλλοντος.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η ανάπτυξη της παιδείας και κατάρτισης θεωρείται όχι απλώς συμπληρωματική και συνεργειακή αλλά απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε άλλη δραστηριότητα.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΝΑΜ, ΟΤΑ.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΥΠΕΧΩΔΕ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΑΞΟΝΑΣ 5

**ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΕ ΚΥΡΙΟ
ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΟΛΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ανάπτυξη διπλής γραμμής προαστιακού ηλεκτρικού τρένου Βόλου-Λάρισας και επαναλειτουργία του Θεσσαλικού σιδηροδρόμου, που θα ενώνει τις Θεσσαλικές Πρωτεύουσες μεταξύ τους και με το Αεροδρόμιο Αγχιάλου.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος είναι η συμβολή στην από όλους επιθυμητή προοπτική του διπόλου Λάρισας-Βόλου, και η καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των επιβατών του ΟΣΕ προς Αθήνα και Θεσ/νίκη. Η αναβάθμιση υλοποιείται με υψηλές ταχύτητες και νέους συρμούς. Για το σκοπό αυτό απαιτείται η ηλεκτροκίνηση και ο διπλασιασμός του συνόλου της γραμμής, καθώς επίσης και ο συντονισμός των δρομολογίων με τα δρομολόγια της κεντρικής γραμμής Αθήνας-Θεσσαλονίκης και Παλαιοφαρσάλων-Καλαμπάκας.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η σημαντική υποβοήθηση της κίνησης που προκύπτει με ελκυστικότερο μέσο τον σιδηρόδρομο, καθιστά τις δύο πόλεις (Λάρισα-Βόλος) περιοχές καθημερινού ταξιδιού εργασίας (commuting areas) πράγμα βασικό για την προοπτική του διπόλου. Διευκολύνει τις επιχειρηματικές σχέσεις, την κατανάλωση, δίνει δυναμική στην συμπληρωματικότητα των δραστηριοτήτων, ακόμη και της αναψυχής. Ισχυροποιεί τον τουρισμό και καθιστά τις περιοχές πόλους έλξης οικονομικών δραστηριοτήτων εκτός της περιοχής (εγκατάσταση επιχειρήσεων, κλπ). Η ένταση της οικονομικής δραστηριότητας αναμένεται να έχει και θετικές επιπτώσεις στο προϊόν και το εισόδημα των κατοίκων. Συνοδευτική επίπτωση είναι ότι η αύξηση της χρήσης του σιδηροδρόμου θα σημαίνει μείωση της χρήσης των αυτοκινήτων με συνέπεια την μείωση της εξ αυτών ρύπανσης και των αναλογούντων τροχαίων ατυχημάτων.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΣΕ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δ' ΚΠΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5,7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Διοικητική ενοποίηση των ΟΤΑ του Π.Σ. Βόλου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο διοικητικός κατακερματισμός της πόλης αποτελεί εμπόδιο στην υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής της πόλης και δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου είναι πολύ δύσκολος ο ενιαίος σχεδιασμός, η ενιαία αντίληψη και η ενιαία πολιτική, καθώς ο κάθε Δήμος σχεδιάζει αποσπασματικά για το τμήμα της πόλης που τον αφορά. Η πρόταση αφορά στην ενοποίηση των ΟΤΑ της πόλης σε ένα ισχυρό μητροπολιτικό Δήμο. Ο μητροπολιτικός Δήμος θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τους σημερινούς Δήμους Βόλου, Νέας Ιωνίας, Ιωλκού και Αισωνίας, οι οποίοι αποτελούν τμήματα της πόλης και βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση. Ο μητροπολιτικός Δήμος θα μπορούσε επίσης να συμπεριλαμβάνει την Αγριά, τα Λεχώνια, την Πορταριά, τη Μακρυνίτσα και τη Νέα Αγχίαλο, που σταδιακά εξελίσσονται σε περιοχές κατοικίας υψηλών προδιαγραφών του Π.Σ. Βόλου.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η πρόταση αυτή μπορεί να εξοπλίσει την πόλη με ένα διοικητικό μηχανισμό ο οποίος θα είναι σε θέση αφενός να παρέχει αναβαθμισμένες και φθηνότερες υπηρεσίες στους δημότες και αφετέρου να σχεδιάσει και να εφαρμόσει συνολικές αναπτυξιακές πολιτικές, είτε αυτές αφορούν τις υποδομές, τον τουρισμό ή τις κοινωνικές υπηρεσίες. Καθώς η διεκδίκηση αναπτυξιακών πόρων, τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών, θα γίνεται μια όλο και πιο ανταγωνιστική διαδικασία, η πόλη θα διαπιστώνει πως μια σειρά από μηχανισμούς όπως οι τεχνικές υπηρεσίες, οι διευθύνσεις προγραμματισμού, πιστοποίησης και ελέγχου, τα γραφεία προβολής και δημόσιων σχέσεων, οι αναπτυξιακές εταιρείες και οι οργανισμοί θα πρέπει να είναι επαρκώς στελεχωμένα και σε συνεχή εγρήγορση για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που θα παρουσιάζονται από εθνικούς ή Ευρωπαϊκούς πόρους.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή έχει πολλαπλασιαστικές επιδράσεις σε όλες τις άλλες δράσεις του Σχεδίου Ανάπτυξης, καθώς βελτιώνει σημαντικά την ικανότητα της πόλης να ασκεί αποτελεσματικές πολιτικές.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Οι Δήμοι του πολεοδομικού συγκροτήματος και πιθανόν αργότερα δήμοι δορυφόροι της πόλης.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΕΣΔΑ, Δήμοι, ΠΕΠ Θεσσαλίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	7
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Μεταφορά του Στρατοπέδου Νέας Ιωνίας, στην ευρύτερη περίμετρο του Π.Σ. Βόλου και ανάπτυξη στη θέση αυτή ενός νέου διοικητικού και εμπορικού κέντρου, με βάση το πολυκεντρικό μοντέλο μιας ενιαίας πόλης.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το Στρατόπεδο της Νέας Ιωνίας μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικότερα για τους στόχους της εθνικής άμυνας όταν δεν βρίσκεται μέσα στον ιστό της πόλης, καθώς αυτό δίνει μεγαλύτερη ευελιξία και επιτρέπει μεγαλύτερη ταχύτητα στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων του. Προτείνεται η μεταφορά του στρατοπέδου στην περίμετρο της πόλης και η δημιουργία ενός νέου διοικητικού και εμπορικού κέντρου του νέου μητροπολιτικού δήμου του Βόλου. Στο νέο αυτό κέντρο θα μεταφερθούν η Νομαρχία, οι υπηρεσίες του νέου μητροπολιτικού Δήμου, τα Δικαστήρια, άλλες δημόσιες υπηρεσίες και παράπλευρες εμπορικές δραστηριότητες, τράπεζες, γραφεία και ασφαλώς ελεύθεροι χώροι, πλατείες, πράσινο και parking. Επίσης, στο βαθμό που υπάρχει επάρκεια χώρου, θα μπορούσε να εγκατασταθεί ένα εκθεσιακό κέντρο το οποίο θα αξιοποιεί το parking των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενισχύεται η διοικητική ικανότητα της πόλης και αντιμετωπίζεται ο κατακερματισμός στην λήψη αποφάσεων. Ενοποιείται λειτουργικά η πόλη, καθώς αναιρούνται λειτουργικοί διαχωρισμοί και ξεπερασμένες αντιλήψεις περί ταυτότητας και κοινωνικών διαχωρισμών. Ενισχύεται αποφασιστικά η Νέα Ιωνία, η οποία συγκεντρώνει πλέον ένα πλήθος σημαντικών λειτουργιών της πόλης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη της πόλης, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις που προτείνονται και παρουσιάζει υψηλή συνέργεια με όλες τις υπόλοιπες.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Υπουργείο Άμυνας, Δήμοι του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δήμοι, ΥΠΕΣΔΔΑ, Επιχειρήσεις, ΣΔΙΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ολοκλήρωση υποδομών και συνδέσεων και λειτουργία του Αεροδρομίου Αγχιάλου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση έχει στόχο την παρακολούθηση των διαδικασιών αναβάθμισης του αερολιμένα σε Αερολιμένα Κεντρικής Ελλάδας, τόσο από πλευράς υποδομών-εγκαταστάσεων, όσο και από πλευράς λειτουργίας και τουριστικής κίνησης. Συγκεκριμένα, προτείνεται (α) η επιτάχυνση της ολοκλήρωσης των έργων στο Αεροδρόμιο Νέας Αγχιάλου, (β) η εξασφάλιση τακτικής αεροπορικής σύνδεσης με άλλες ελληνικές πόλεις και μιας καταρχήν τουλάχιστον με το εξωτερικό, γ) η πολιτική προβολής της τουριστικής φυσιογνωμίας του Βόλου και προσέλκυσης αερομεταφερόμενων τουριστών, και δ) η σύνδεση με σιδηροδρομική γραμμή (στο πλαίσιο της προτεινόμενης Βελεστίνο-Αλμυρός).	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι αεροπορικές υποδομές εξασφαλίζουν την ταχεία και ασφαλή σύνδεση της πόλης και του νομού με χώρες του εξωτερικού αλλά και μεγάλες πόλεις της χώρας και ενισχύουν την οικονομική συνεργασία μαζί τους. Η δράση αυτή, όπως και οι άλλες διαπεριφερειακές μεταφορικές υποδομές, θα μειώσει τις χρονο-αποστάσεις σύνδεσης της πόλης και του νομού με τα οικονομικά κέντρα της χώρας και του εξωτερικού και θα συμβάλει στη διεύρυνση του εμπορίου των επιχειρήσεων της πόλης και του νομού, στην ενίσχυση της βιομηχανίας, στην αύξηση της ποσότητας και της ποιότητας των τουριστικών ροών προς την πόλη και το νομό και εν τέλει στην οικονομική ανάπτυξη.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή εμφανίζει συμπληρωματικότητα με άλλες υποδομές, όπως οι τουριστικές υποδομές, οι ΒΙΠΕ, το Πανεπιστήμιο κ.λ.π.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΝΑ Μαγνησίας	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, ΚΠΣ Θεσσαλίας.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5, 6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Συνεργασία – δικτύωση αναπτυξιακών εταιριών και δημιουργία προϋποθέσεων ανάληψης μεγάλων προγραμμάτων.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Υπάρχει ένας πολύ μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων της αυτοδιοίκησης που ασχολείται με αναπτυξιακό σχεδιασμό και προγραμματισμό καθώς και τη διαχείριση επενδυτικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων. Πέραν του γεγονότος ότι η χωρική κλίμακα ενεργοποίησης αυτών των επιχειρήσεων και οργανισμών είναι περιορισμένη, υπάρχουν προβλήματα βιωσιμότητας αλλά και αθέμιτοι ανταγωνισμού και τριβές. Στόχος της δράσης είναι να ενισχύσει τη συνεργασία σε θεματική βάση αυτών των οργανισμών και επιχειρήσεων ή να ενοποιηθούν και να σχηματίσουν μια μεγάλη αναπτυξιακή εταιρεία με διευρυμένες δυνατότητες.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση δαπανών λειτουργίας, αύξηση παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας, αναβάθμιση κύρους, προσέλκυση καλύτερων στελεχών, αύξηση δυνατοτήτων παρέμβασης , αποτελεσματικότερη ενίσχυση τοπικής ανάπτυξης, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για βελτίωση διοικητικής ικανότητας, με δράσεις για δημιουργία δομών στήριξης ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, Οργανισμοί, αναπτυξιακές	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δεν απαιτείται	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	8
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Πλήρης μηχανοργάνωση του Δήμου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η πλήρης μηχανοργάνωση όλων των υπηρεσιών, οργανισμών και επιχειρήσεων του Δήμου, καθώς και η κεντρική σύνδεση των επί μέρους συστημάτων μηχανοργάνωσης.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Διαφάνεια, μείωση διοικητικού κόστους, ταχύτητα στην ενημέρωση, ασφαλέστερα στοιχεία, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για βελτίωση διοικητικής ικανότητας και για εξυπηρέτηση πολιτών	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΚτΠ, ΠΕΠ, ΟΤΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.7
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	8
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Εγκατάσταση συστημάτων ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης και διακίνησης εγγράφων καθώς και διεκπεραίωσης διοικητικών συναλλαγών.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η ολοκληρωμένη εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας πληροφόρησης και επικοινωνιών στην αρχειοθέτηση των εγγράφων, στη διακίνηση αυτών καθώς και στις συναλλαγές με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις ώστε να μειωθεί ο χρόνος και το κόστος των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι επιπτώσεις από την δράση αναμένονται να είναι η μεγιστοποίηση της αξιοποίηση οικονομικών πόρων, επ' ωφελεία της Πόλης, η ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για βελτίωση διοικητικής ικανότητας Δήμου, με δράσεις για ενίσχυση οικονομίας, ποιότητας ζωής κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΑΝ, ΥΠΕΣΔΔΑ, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.8
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ανάπτυξη διαδικτυακής υπηρεσίας ηλεκτρονικών προμηθειών	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι διάφοροι οργανισμοί της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι επιχειρήσεις τους, αλλά και μια σειρά από άλλους οργανισμούς (π.χ. Νοσοκομείο, Πανεπιστήμιο, Στρατός) της περιοχής συνιστούν πολύ σημαντικούς παράγοντες ζήτησης αγαθών και υπηρεσιών. Οι αγορές και συμβάσεις έργων προϋποθέτουν τη διεξαγωγή διαγωνισμών, των οποίων η παρακολούθηση της δημοσίευσης της διακήρυξης και η συμμετοχή στις διάφορες φάσεις του διαγωνισμού κ.α. είναι μια χρονοβόρα και δαπανηρή διαδικασία. Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία μιας κεντρικής διαδικτυακής υπηρεσίας ηλεκτρονικών δημόσιων προμηθειών σε επίπεδο Νομού ή μιας ειδικής υπηρεσίας του Δήμου, για τις προκηρύξεις του Δήμου.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση κόστους και χρόνου διαγωνισμών, μεγαλύτερη διαφάνεια, μεγαλύτερη συμμετοχή ενδιαφερομένων, εντονότερος ανταγωνισμός, καλύτερες τιμές για το δημόσιο, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση είναι συμπληρωματική των άλλων δράσεων που επικεντρώνουν στην αναβάθμιση της ποιότητας, αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας των δημόσιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Νομαρχία, Περιφέρεια, ΟΤΑ, Δήμος Βόλου, άλλοι Δημόσιοι Φορείς και επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΕΣΔΔΑ, ΚΤΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
4	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.9
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προώθηση επενδυτικών συμπράξεων δήμου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το νέο νομοθετικό πλαίσιο για τις ΣΔΙΤ, σε συνδυασμό με την ύπαρξη στενοτήτων στα οικονομικά του δημοσίου και των ΟΤΑ επιτάσσουν την διεύρυνση της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα σε μια σειρά από σχέδια και έργα, ειδικά στους τομείς του περιβάλλοντος, των υποδομών, του τουρισμού, των συγκοινωνιών κ.α. Στόχος της δράσης είναι να προωθήσει τη συνεργασία δήμου και άλλων φορέων-ιδιωτικού τομέα μέσω κοινής δράσης ή με τη μέθοδο της παραχώρησης σε έργα όπως σταθμοί αυτοκινήτων, σχολεία, κτίρια ΠΘ, υποδομές τουρισμού-πολιτισμού, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές και δράσεις, μεταφορές, κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση επενδύσεων, βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών, απελευθέρωση πόρων του Δήμου για άλλες δράσεις, επιτάχυνση της ανάπτυξης, διάδοση καλών πρακτικών κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή είναι υψηλής σημασίας για την ανάπτυξη των υποδομών που λείπουν ή απαιτούνται σε νομαρχιακό ή δημοτικό επίπεδο. Παρουσιάζει άμεση συνέργεια με πολλές από τις δράσεις που αφορούν σε έργα τεχνικών και κοινωνικών υποδομών.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Νομαρχία, Δήμος, Οργανισμοί, ΠΘ κ.α.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Αυτοχρηματοδότηση-παραχώρηση, Συγχρηματοδότηση, Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.10
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατάρτιση στελεχών του δήμου και των οργανισμών του σε θέματα σχεδιασμού, διαχείρισης και αξιολόγησης προγραμμάτων	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχών της τοπικής αυτοδιοίκησης, των οργανισμών και επιχειρήσεων της σε θέματα αναπτυξιακού σχεδιασμού και διαχείρισης προγραμμάτων καθώς και χρηματοδοτήσεων και αξιολογήσεων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Βελτίωση σχεδιασμού και προγραμματισμού, αύξηση αποτελεσματικότητας αναπτυξιακών παρεμβάσεων, αύξηση πόρων από προγράμματα, αποδοτικότερη διαχείριση, αποφυγή λανθασμένων επιλογών κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική άσκηση του αναπτυξιακού ρόλου των φορέων της διοίκησης και της αυτοδιοίκησης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος, Οργανισμοί, αναπτυξιακές εταιρείες κ.α.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΕΣΔΔΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.11
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4,5
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δια βίου εκπαίδευση των στελεχών του δήμου, ειδικά στις νέες τεχνολογίες	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η βελτίωση της διοικητικής ικανότητας προϋποθέτει την στελέχωση της διοίκησης της πόλης με άρτια καταρτισμένα διοικητικά στελέχη σε μια σειρά από τομείς όπως η νομοθεσία, η οικονομία, η τεχνολογική εξέλιξη, οι μέθοδοι και τεχνικές διοίκησης και διαχείρισης, ο σχεδιασμός και προγραμματισμός, η αξιολόγηση, η χρηματοδότηση κ.α. Λόγω των συνεχών εξελίξεων σ' αυτούς τους τομείς είναι αναγκαία η συνεχής (δια βίου) επιμόρφωση και κατάρτιση των εργαζομένων στην τοπική αυτοδιοίκηση και στους οργανισμούς της.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση της παραγωγικότητας, βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, καλύτερη σχέση με πολίτες, αύξηση των επενδύσεων, μεγαλύτερη δυνατότητα προσαρμογής, βελτίωση εργασιακού κλίματος κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για αναβάθμιση ανθρώπινου δυναμικού και δράσεις για βελτίωση τοπικής διακυβέρνησης	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, οργανισμοί	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, ΥΠΕΣΔΑΑ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.12
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίου για αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο Δήμος Βόλου είναι κάτοχος μιας τεράστιας κινητής και ακίνητης περιουσίας. Σκοπός της δράσης είναι καταρχάς η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, η πλήρης καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου και εν συνεχεία η εκπόνηση ενός σχεδίου με εναλλακτικά σενάρια για την οικονομικά και κοινωνικά αποτελεσματική αξιοποίησή τους.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση κόστους διαχείρισης δημοτικής περιουσίας, αποφυγή απαξίωσης, καταπάτησης κ.α., αύξηση απόδοσης, αύξηση κοινωνικού οφέλους κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για βελτίωση διοικητικών ικανοτήτων δήμου, με δράσεις για αύξηση των πόρων του κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Δήμος	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.13
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση διαδημοτικών συνεργασιών στο Ν. Μαγνησίας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η διαδημοτική συνεργασία μεταξύ Δήμου Βόλου και άλλων δήμων του Νομού λαμβάνει χώρα σε πολλά επίπεδα όπως στην ΤΕΔΚ, στη ΔΕΥΑΜΒ, στο ΧΥΤΑ κ.α. Στόχος της δράσης είναι η διεύρυνση της συνεργασίας στα υφιστάμενα (π.χ. ΔΕΥΑΜΒ, ΧΥΤΑ) όσο και σε νέους τομείς π.χ. καθαρισμός και προστασία Παγασητικού, ατμοσφαιρική ρύπανση, σχεδιασμός και διεκδίκηση μεγάλων υποδομών (π.χ. περιφερειακός, σιδηρόδρομος, αεροδρόμιο, λιμάνι), σχεδιασμός πολιτικής προστασίας, συνεργασία στην προσέλκυση και υλοποίηση μεγάλων γεγονότων, κοινές προμήθειες για μείωση κόστους, συγχώνευση οργανισμών, παροχή υπηρεσιών μεταξύ των επιχειρήσεων και οργανισμών των ΟΤΑ κ.α.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση κόστους λειτουργίας ΟΤΑ, αποφυγή επικαλύψεων και τριβών, αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στη διεκδίκηση, ορθολογική χωροθέτηση λειτουργιών κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για διαδημοτική συνεργασία, για χωρική συνοχή, για βελτίωση διοικητικής ικανότητας ΟΤΑ κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, ΝΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Διάφοροι (ανάλογα με τη συνεργασία)	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.14
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	6
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Πρώθηση συνεργασιών με άλλες πόλεις της Θεσσαλίας και συμμετοχή σε διαπεριφερειακά και διεθνή θεματικά δίκτυα.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Πρώτος στόχος της δράσης είναι να ενισχυθούν περαιτέρω οι διαδημοτικές συνεργασίες στην Περιφέρεια Θεσσαλίας σε μια σειρά από ζητήματα όπως του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος, του σχεδιασμού των υποδομών και των μεταφορών, της δημιουργίας διαδημοτικών επιχειρήσεων και οργανισμών κ.α. Ένας επιπλέον στόχος της δράσης είναι η δημιουργία μιας σειράς θεματικών δικτύων μεταξύ των θεσσαλικών πόλεων ώστε να υπάρξει ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας, κοινός σχεδιασμός, κοινή διεκδίκηση, κοινή ανάδειξη και προβολή, δημιουργία περιφερειακής συνείδησης κ.α.. Τέτοια δίκτυα θα μπορούσαν να αναπτυχθούν π.χ. μεταξύ των τεσσάρων Ν.Α., των μεγάλων δήμων της περιφέρειας, εξειδικευμένων οργανισμών (π.χ. δημοτικών επιχειρήσεων, μουσείων), συνεταιρισμών, επιμελητηρίων, ερευνητικών μονάδων, επιχειρήσεων κ.α. Συμπληρωματικός στόχος της δράσης είναι η συμμετοχή της πόλης σε διεθνή αστικά δίκτυα καθώς και η εντατικοποίηση των διμερών σχέσεων με μια σειρά από πόλεις της αλλοδαπής. Επίσης, υπάρχουν μια σειρά από υποδομές της περιοχής, οι οποίες ενώ έχουν διεθνή χαρακτήρα υστερούν στην αξιοποίησή του.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αποτελεσματικότερος σχεδιασμός, εξοικονόμηση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, καλύτερες υπηρεσίες προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, βελτίωση προγραμματισμού, αποτελεσματικότερη διεκδίκηση, οικονομίες κλίμακας, διάχυση αποτελεσμάτων, δημιουργία περιφερειακής συνείδησης και μείωση ενδοπεριφερειακών ανταγωνισμών κ.α. Διεθνοποίηση πόλης και οικονομίας της, μεταφορά εμπειρίας και τεχνογνωσίας, προβολή πόλης, καλύτερη αξιοποίηση πόρων, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για ενδοπεριφερειακή συνεργασία και χωρική συνοχή, με δράσεις για αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας, προστασίας περιβάλλοντος κα.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Ν.Α., ΟΤΑ, Οργανισμοί, επαγγελματικές ενώσεις, Ερευνητικές μονάδες, επιχειρήσεις, ΜΚΟ κ.α.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, Υπουργεία, ειδικά προγράμματα	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.15
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση διπόλου Βόλου-Λάρισας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Το χωροταξικό σχέδιο της Περιφέρειας προβλέπει την ανάδειξη των διπόλων Λάρισας – Βόλου και Καρδίτσας – Τρικάλων. Στόχος της δράσης είναι η εφαρμογή σχεδίων για την χωρική και οικονομική οργάνωση και διαχείριση του Διπόλου Βόλου – Λάρισας. Το παράδειγμα της διεκδίκησης των Μεσογειακών Αγώνων δύναται να επεκταθεί και σε άλλα έργα (π.χ. Εμπορευματικό Κέντρο, αεροδρόμια, μεταφορικές συνδέσεις, Πανεπιστήμιο κ.α.).	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αποτελεσματικότερος χωροταξικός σχεδιασμός, βελτίωση χωροθετήσεων, αποφυγή συγκρούσεων και επικαλύψεων, καλύτερη οικιστική και οικονομική ανάπτυξη.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για χωρική συνοχή και χωρική συνεργασία, με δράσεις υπερτοπικών υποδομών, με δράσεις για οικονομική ανάπτυξη κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΤΑ, διάφοροι	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Διάφοροι (αναλόγως της δράσης)	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.16
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία βάσης Υδροπλάνων στο Λιμάνι για συνδέσεις με όλη την Ελλάδα	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ο Βόλος έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει ένα νέο μέσο εναέριας μεταφοράς προς όλους τους προορισμούς οι οποίοι προσφέρουν δυνατότητες προσθαλάσσιωσης. Το νέο αυτό μέσο είναι τα υδροπλάνα, τα οποία μετά από μια περίοδο μακράς αναμονής έχουν πλέον λάβει όλες τις απαραίτητες άδειες και ήδη λειτουργούν τακτικές γραμμές οι οποίες συνδέουν την Πάτρα με την Κέρκυρα και την Κέρκυρα με τα Ιωάννινα. Ο Βόλος μπορεί να εκμεταλλευτεί αυτή την ευκαιρία αναπτύσσοντας στο λιμάνι του τακτικές γραμμές με τα νησιά των Σποράδων, άλλα νησιά, όπως Ρόδο και Κρήτη, τον Πειραιά, τη Θεσσαλονίκη, τα Ιωάννινα, αλλά και διεθνείς προορισμούς, όπως η Σμύρνη, η Κωνσταντινούπολη, η Οχρίδα, το Δυράχειο, κλπ. Επίσης μικρότερα υδροπλάνα μπορεί να λειτουργήσουν ως αεροταξί μεταφέροντας επιχειρηματίες ή τουρίστες σε κοντινούς (π.χ. μια ξενάγηση πάνω από το Πήλιο και το Θαλάσσιο Πάρκο των Σποράδων) ή μακρινούς προορισμούς.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή θα αλλάξει δραστικά τη γεωγραφία των μετακινήσεων στην πόλη και θα άρει σε μεγάλο βαθμό το πρόβλημα της πρόσβασης προς μια σειρά σημαντικούς προορισμούς. Η δράση θα ενισχύσει το τουριστικό αλλά και το επιχειρηματικό προφίλ της πόλης με σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία και την απασχόληση.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση παρουσιάζει υψηλή συνέργεια με δράσεις ενίσχυσης του τουρισμού και επίσης δράσης ενίσχυσης της προσπελασιμότητας της πόλης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Ιδιωτικές επιχειρήσεις	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Αναπτυξιακός νόμος	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.17
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ολοκλήρωση Ε 65 και ΠΑΘΕ και αναβάθμιση συνδέσεων με Βόλο	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών αξόνων όπως είναι ο ΠΑΘΕ και η Ε 65 επηρεάζουν άμεσα τις προοπτικές ανάπτυξης της πόλης δεδομένου ότι την φέρνουν πιο κοντά στα μεγάλα εθνικά και διεθνή αναπτυξιακά κέντρα, μειώνοντας το κόστος και το χρόνο μεταφορών. Πέραν από την ανάγκη για γρήγορη ολοκλήρωση των έργων αυτών σημαντικές είναι και οι αναβαθμίσεις των κάθετων συνδέσεων όπως π.χ, Κόμβος Μικροθηβών-Βόλος, Κόμβος-Βελεστίνου-Βόλος.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Μείωση μεταφορικού χρόνου και κόστους τουριστών και αγαθών, χωρική και οικονομική διασύνδεση με δύο μεγάλους αναπτυξιακούς πόλους χώρας, με δυτική Ελλάδα και Ηγουμενίτσα, ενίσχυση εξωστρέφειας, ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη, κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσει για υποδομές, εξωστρέφεια, οικονομική ανάπτυξη κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΥΠΕΧΩΔΕ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΕΧΩΔΕ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.18
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αναβάθμιση και επέκταση οδικών συνδέσεων Βόλου με τα μεγάλα αστικά κέντρα της Θεσσαλίας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η βελτίωση των υφιστάμενων οδικών συνδέσεων της πόλης ή/και η επέκταση αυτών με τα μεγάλα αστικά κέντρα της Θεσσαλίας (π.χ. Βόλος – Φάρσαλα - Καρδίτσα, Βόλος – Λάρισα – Τρίκαλα - Καλαμπάκα, Βόλος – Λάρισα – Ελασσόνα – Κοζάνη – Εγνατία). Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει καλύτερη χωρική συνοχή στη Θεσσαλία με οφέλη για όλους.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ενίσχυση χωρικής και οικονομικής συνοχής στην περιοχή, ενίσχυση του συστήματος αστικών κέντρων της Θεσσαλίας, επίσπευση οικονομικής ανάπτυξης, αύξηση επισκεπτών στο Βόλο κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για χωρική συνοχή, διαπεριφερειακή συνεργασία, εξωστρέφεια, οικονομική ανάπτυξη κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΥΠΕΧΩΔΕ, Περιφέρεια, ΝΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.19
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Σθεναρή διεκδίκηση επαρκών ακτοπλοϊκών συνδέσεων με οχηματαγωγά-επιβατηγά πλοία προς όλα τα νησιά των Β. Σποράδων για όλο τον χρόνο. Ενεργή συμμετοχή του Δήμου Βόλου μέσω της ΤΕΔΚ Μαγνησίας στην υπό ανάθεση μελέτη σκοπιμότητας από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας για την δρομολόγηση πλοίου στην γραμμή.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Μετά την εφαρμογή του Νόμου 2932/2001 (ΦΕΚ Α 145/27.06.2001) περί ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές, η εξυπηρέτηση των νησιών των Β.Σποράδων με επιβατηγά/οχηματαγωγά πλοία παρουσιάζει πολλά προβλήματα, που οξύνονται κάθε θερινή περίοδο. Υπάρχει η αίσθηση ότι οι ακτοπλοϊκές εταιρείες προσπαθούν να υποβαθμίσουν την σημασία του Βόλου ως κύριο λιμένα πρόσβασης προς τα νησιά της Μαγνησίας (φαίνεται να δίνεται μεγαλύτερο βάρος στον Άγιο Κωνσταντίνο, που βρίσκεται πλησιέστερα προς την Αθήνα). Μία τέτοια εξέλιξη θα είχε καταστροφικές συνέπειες τόσο για μια σειρά από επιχειρήσεις της Μαγνησίας που έχουν άμεση και παγιωμένη οικονομική σχέση με τα νησιά, όσο και για τους ίδιους τους κατοίκους των νησιών, που πρέπει να έχουν άμεση σύνδεση με το διοικητικό, εμπορικό και κοινωνικό κέντρο του Νομού τους όλον τον χρόνο. Η αταλάντευτη διεκδίκηση επαρκών ακτοπλοϊκών συνδέσεων μεταξύ Βόλου και όλων των νησιών των Β.Σποράδων πρέπει να αποτελεί κύριο μέλημα του Δήμου. Η προσπάθεια για την δημιουργία αυτοδιαχειριζόμενης ακτοπλοϊκής γραμμής από Φορείς της Μαγνησίας είναι απολύτως απαραίτητο να ενισχυθεί όσο γίνεται περισσότερο από τον Δήμο Βόλου. Χρειάζεται επομένως σθεναρή διεκδίκηση επαρκών ακτοπλοϊκών συνδέσεων με οχηματαγωγά-επιβατηγά πλοία προς όλα τα νησιά των Β.Σποράδων για όλον τον χρόνο. Ενεργή συμμετοχή του Δήμου Βόλου μέσω της ΤΕΔΚ Μαγνησίας στην υπό ανάθεση μελέτη σκοπιμότητας από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας για την δρομολόγηση πλοίου στην γραμμή.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η καλή και σταθερή εξυπηρέτηση των νησιών θα φέρει πολλαπλά οφέλη στον Βόλο, όπως σταθεροποίηση οικονομικών δεικτών επιχειρήσεων, βελτίωση της εικόνας και της ελκτικότητας της πόλης, τουριστική ανάπτυξη, προ πάντων ή εξυπηρέτηση με οικονομικό αποτέλεσμα των κατοίκων των νησιών, κλπ.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συμπληρωματικότητα με όλες τις τουριστικές δράσεις, συνέργεια με τις δράσεις που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δήμος Βόλου, ΝΑΜ, ΤΕΔΚ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Ιδιωτικός τομέας, Περιφέρεια Θεσσαλίας, Νομαρχία Μαγνησίας	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	5.20
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1, 6
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Θαλάσσιες συνδέσεις με Τουρκία και Μαύρη Θάλασσα	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι να αποκτήσει και το λιμάνι του Βόλου έντονη διεθνή δραστηριότητα. Προτείνεται η διερεύνηση της βιωσιμότητας ανάπτυξης μεταφορικών συνδέσεων του Βόλου με περιοχές όπως η Σμύρνη, η Κωνσταντινούπολη, η Βάρνα και η Οδησός, για επιβάτες ή/και για μεταφορές εμπορευμάτων. Να σημειωθεί ότι οι ναυτιλιακές συνδέσεις ακολουθούν τις τάσεις των αγορών. Παρόλα αυτά, μια σύνδεση μπορεί να δώσει πρόσθετη ώθηση.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Διεθνοποίηση, νέες θέσεις εργασίας, οικονομική ανάπτυξη, προβολή πόλης κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με δράσεις για διεθνοποίηση, διεθνείς διασυνδέσεις, ενίσχυση εμπορίου και άλλων υπηρεσιών, προβολής κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΛΒ, ιδιώτες	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Ιδιωτική	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΑΞΟΝΑΣ 6

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.1
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία ενός ενιαίου πλέγματος συνεργαζόμενων φορέων άσκησης πολιτικών κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η παρούσα μελέτη καταγράφει περί τους 60 φορείς και υπηρεσίες στους τομείς της κοινωνικής προστασίας, πρόνοιας, υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης κ.α. Η ομάδα μελέτης κρίνει ότι ο αριθμός και διασπορά τους είναι επαρκής για τα πληθυσμιακά δεδομένα του Π.Σ. Ωστόσο θα ήταν θετικό να υπάρξει μεγαλύτερη δικτύωση των φορέων για αποφυγή των αλληλοεπικαλύψεων και ανάπτυξη μεγαλύτερης συνέργειας στη δραστηριότητά τους. Η δικτύωση αυτή θα δημιουργήσει οικονομίες κλίμακας και θα βοηθήσει την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής. Ο ΔΟΥΚ, με τη μεγάλη εμπειρία του και το πολύ καλό προσωπικό του θα μπορούσε να αναλάβει αυτόν το συντονιστικό ρόλο.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή καταστήσει περισσότερο αποτελεσματική την κοινωνική πολιτική στην πόλη του Βόλου και θα βοηθήσει στην κοινωνική συνοχή και ελκυστικότητα της περιοχής. Θα δημιουργήσει, επίσης, μεγαλύτερη συνοχή και αποτελεσματικότητα στις προγραμματιζόμενες δράσεις.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή θα αναβαθμίσει την ποιότητα υπηρεσιών στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, και θα υποστηρίξει πιο αποτελεσματικά την αγορά εργασίας ενώ θα προάγει την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της απασχόλησης. Η δράση αυτή δημιουργεί θετικές συνέργειες με όλες τις επιμέρους δράσεις της κοινωνικής πολιτικής, δράσεις που αφορούν στην καταπολέμηση της ανεργίας, στην άρση των διακρίσεων, στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και στην κοινωνική συνοχή.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Νομαρχία, ΤΕΔΚ, Δήμος Βόλου, ΔΟΥΚ, κοινωνικοί φορείς	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ, ΔΗΜΟΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, ΠΕΠ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ, ΤΕΔΚ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.2
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Αναβάθμιση υποδομών υγείας και δημιουργία νέου αστικού κέντρου υγείας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Σκοπός της δράσης είναι καταρχάς η αποπεράτωση των έργων στο Νοσοκομείο Βόλου (π.χ. απόκτηση ιατρικού και τεχνικού εξοπλισμού, αξιοποίηση παλιάς πτέρυγας μετά την ολοκλήρωση της μεταφοράς στη νέα, σύνδεση των 2 πτερύγων, κάλυψη των αναγκών σε ιατρικό, νοσηλευτικό και άλλο προσωπικό κ.α.). Επίσης, η δημιουργία ενός αστικού κέντρου υγείας στο Βόλο (και ενός στην Νέα Ιωνία), όπως προβλέπει ο σχετικός προγραμματισμός του Υπουργείου Υγείας, σε συνδυασμό με τις ιδιωτικές υποδομές (π.χ. ιατρεία, διαγνωστικά κέντρα, ιδιωτικές κλινικές) θα συνέβαλαν στην παροχή υψηλής ποιότητας υγείας.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση ποσότητας και ποιότητας υπηρεσιών υγείας, βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων, νέες επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για κοινωνική προστασία και συνοχή, με δράσεις για ενίσχυση τομέα υπηρεσιών και αναβάθμιση υποδομών για ποιότητα ζωής, κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Υπουργείο Υγείας, Περιφέρεια, ΝΑ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Υγείας, ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.3
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Προγράμματα κοινωνικής κατοικίας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση αυτή στοχεύει στην ανάληψη πρωτοβουλιών από το δήμο για αύξηση του αποθέματος κοινωνικής κατοικίας. Μέσω νέων κατασκευών από τον ΟΕΚ αλλά και μέσω σχεδίων και προγραμμάτων ενεργού πολεοδομίας είναι δυνατό να κατασκευαστούν οικονομικά συμφέρουσες κατοικίες οι οποίες θα διατεθούν σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα, πολύτεκνες οικογένειες, οικογένειες με ΑΜΕΑ, για χρήση σε φοιτητές	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση των κοινωνικών παροχών, συμβολή στην επίλυση του κοινωνικού διαχωρισμού, βελτίωση της ποιότητας ζωής ειδικών στρωμάτων του πληθυσμού, ενίσχυση της οικοδομικής δραστηριότητας κ.α.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες κοινωνικές και πολεοδομικές δράσεις	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΟΕΚ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.4
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ίδρυση Τράπεζας Χρόνου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Δεν πρόκειται για τυπική τράπεζα, αλλά για έναν μη κερδοσκοπικό φορέα ο οποίος οργανώνει όχι την αγορά και την πώληση του χρόνου, αλλά την ανταλλαγή. Σε αυτήν την τράπεζα τα άτομα δηλώνουν ποιες ημέρες και ώρες προσφέρουν χρόνο και για ποιες ημέρες και ώρες ζητούν χρόνο. Τράπεζα χρόνου υπάρχει ήδη στην Αθήνα οπότε μπορεί να αξιοποιηθεί η εμπειρία της.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Συνεργασία ατόμων, επίτευξη κοινωνικής συναίνεσης, βελτίωση ποιότητας ζωής	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Τμήμα του Σχεδίου Χρήσης Χρόνου (πρέπει να προηγηθεί)	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΔΗΜΟΙ Π.Σ., ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΙΔΙΩΤΕΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.5
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση κέντρου υποστήριξης ατόμων εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Τα άτομα αυτής της κατηγορίας έχουν πολλές ιδιαιτερότητες. Τα ναρκωτικά είναι μια κοινωνική πληγή που αφορά συνήθως νέους ανθρώπους. Σκοπός της δράσης είναι η βελτίωση και αναβάθμιση των υφιστάμενων δομών καθώς και η δημιουργία νέων, με παράλληλη εφαρμογή νέων μεθόδων και μέσων.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Συμβολή στη λύση ενός προβλήματος που απασχολεί πολλές οικογένειες στην περιοχή.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή θα βοηθήσει την κοινωνική και αναπτυξιακή πολιτική που ασκείται σε τοπικό επίπεδο	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Υπουργείο Υγείας, Περιφέρεια, Νομαρχία, Δήμοι, ΤΕΔΚ, ειδικοί φορείς, ΜΚΟ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Υπουργείο Υγείας, ΠΕΠ, άλλοι	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Καθιέρωση βραβείων ηθικής επιβράβευσης σε τοπικό επίπεδο	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Τα βραβεία αυτά θα επιβραβεύουν την εθελοντική δράση στην περιοχή και η βράβευση θα γίνονται σε ανοιχτή εκδήλωση σε ετήσια βάση. Τα βραβεία θα έχουν συμβολική αξία και θα αποτελούν επιβράβευση συμπεριφορών που μπορεί να γίνουν πρότυπα σε τοπικό επίπεδο.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Πρώθηση του εθελοντισμού και αναγνώριση της αξίας της συμμετοχής των πολιτών στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική προσφορά σε τοπικό επίπεδο.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Ενίσχυση του εθελοντισμού.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ – ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ – ΔΙΑΥΛΟΣ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΟΑΕΔ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.7
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Πιστοποίηση με ISO Ισότητας και άρσης των διακρίσεων των υπηρεσιών του Δήμου	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος η δράσης είναι να πρωταγωνιστήσει ο Δήμος στην άρση των διακρίσεων και στην κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη με μια ενέργεια συμβολικού και ουσιαστικού χαρακτήρα – όλοι οι πολίτες να έχουν ίσα δικαιώματα και ισότιμη αντιμετώπιση στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική ζωή. Η ενέργεια αυτή θα μπορούσε να λάβει την μορφή πιστοποίησης των υπηρεσιών του Δήμου και των δημοτικών επιχειρήσεων κατά πρότυπο ISO.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, άρση των διακρίσεων, κοινωνική ενσωμάτωση και κοινωνική συνοχή. Επαγγελματική ένταξη των ασθενέστερα κοινωνικά ομάδων στην αγορά εργασίας.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Δράσεις μείωσης του κοινωνικού αποκλεισμού.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δημιουργία εταιρικού σχήματος (partnership) με συντονιστή τον ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΒΟΛΟΥ και συμμετοχή του Τοπικού συνδέσμου Βιομηχάνων, το ΚΕΘΙ, και άλλους κοινωνικούς εταίρους της περιοχής	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΟΑΕΔ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.8
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δράσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα ισότητας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Ενθάρρυνση των κοινωνικών εταίρων και των επιχειρήσεων να αναπτύξουν πρωτοβουλίες υπέρ της ισότητας των φύλων και προαγωγή προγραμμάτων για την ισότητα των φύλων στο χώρο εργασίας μέσα από κοινωνικό διάλογο, ενέργειες ευαισθητοποίησης, διαβουλεύσεις και δημοσιότητα	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Επαγγελματική ένταξη των ασθενέστερα κοινωνικά ομάδων	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δημιουργία εταιρικού σχήματος (partnership) με συντονιστή τον ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΒΟΛΟΥ και συμμετοχή του Τοπικού συνδέσμου Βιομηχάνων, το ΚΕΘΙ, και άλλους κοινωνικούς εταίρους της περιοχής	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΟΑΕΔ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.9
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης και εξέλιξης σε αυτήν	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της πρότασης είναι η αύξηση της γυναικείας απασχολησιμότητας στο πολεοδομικό συγκρότημα μέσα από ενέργειες ευαισθητοποίησης. Συγκεκριμένα προβλέπονται δράσεις ενίσχυσης και προβολής της γυναικείας επιχειρηματικότητας μέσω ενημερωτικής καμπάνιας και δημιουργία ιστοσελίδας με γυναίκες επιχειρηματίες	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι αναμενόμενες επιπτώσεις της δράσης θα είναι η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών ως ποσοστό στο εργατικό δυναμικό του πολεοδομικού συγκροτήματος	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
6.12	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Δημιουργία εταιρικού σχήματος (partnership) με συντονιστή τον ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΒΟΛΟΥ και συμμετοχή του ΚΕΘΙ, και άλλων κοινωνικών εταίρων της περιοχής	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΚΤ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.10
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία ενός αποκεντρωμένου δικτύου πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας για την πρόληψη του αποκλεισμού και την παροχή προσωπικών υπηρεσιών σε παιδιά, γυναίκες, άτομα με αναπηρίες και ηλικιωμένους.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι υποδομές των κρατικών υπηρεσιών (π.χ ΟΑΕΔ) που βοηθούν την άρση του κοινωνικού των αποκλεισμού των κοινωνικά μειονεκτουσών ομάδων ή εκείνων που αγωνίζονται με τα ειδικά προβλήματα στην κοινωνία προσφέρουν σημαντικό έργο και πρέπει να ενισχυθούν με προσωπικό και υποδομές. Οι υπηρεσίες αυτές στο νομό διαθέτουν ήδη υψηλής στάθμης ανθρώπινο δυναμικό. Η αποκέντρωση και ενίσχυση αυτών των δομών και η εστίαση σε ειδικές ομάδες πληθυσμού θα βοηθούσε ακόμη περισσότερο στην ανάπτυξη ενός συστήματος κοινωνικής προστασίας στην περιοχή.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή θα βοηθήσει την κοινωνική πολιτική που ασκείται σε τοπικό επίπεδο και θα υποστηρίξει την αγορά εργασίας ενώ θα προάγει την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της απασχόλησης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ) ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΦΟΡΕΩΝ όπως Ο ΔΕΟΒ, Ο ΔΟΚΠΥ, ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΟΛΟΥ, ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
1	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.11
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Σχεδιασμός και εφαρμογή Τοπικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης με ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων για τις ευάλωτες ομάδες που θα εξασφαλίζουν αξιοπρεπείς συνθήκες στέγασης και διαβίωσης, την κοινωνική ένταξη και την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Οι πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης θα ήταν καλό να διατυπώνονται και να παρακολουθούνται από ένα πρόγραμμα ολοκληρωμένο. Δημιουργία Τοπικών σχεδίων Κοινωνικής ένταξης να γίνεται με βάση τα δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά της πόλης του Βόλου. Αρχικά θα πρέπει να δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων και μια διαδικασία καταγραφής των ειδικών κοινωνικών ομάδων στην πόλη και αποτύπωσης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους. Σκοπός της δράσης είναι η ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων για τις ευάλωτες ομάδες που θα εξασφαλίζουν αξιοπρεπείς συνθήκες στέγασης και διαβίωσης, την κοινωνική ένταξη και την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί επίσης στην ενίσχυση και επέκταση της λειτουργίας δομών κατάρτισης και απασχόλησης των ατόμων με αναπηρίες. Η ευκολότερη πρόσβαση των ομάδων αυτών στην αγορά εργασίας. Οι ομάδες αυτές του πληθυσμού χρειάζονται μια προσεκτική προσέγγιση λόγω της ιδιομορφίας των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Κοινωνική προστασία και συνοχή, καταπολέμηση κοινωνικού αποκλεισμού. Η δράση αυτή θα βοηθήσει την κοινωνική και αναπτυξιακή πολιτική που ασκείται σε τοπικό επίπεδο και θα υποστηρίξει την αγορά εργασίας ενώ θα προάγει την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της απασχόλησης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Με άλλες δράσεις για κοινωνική συνοχή, για ίσες ευκαιρίες, για κοινωνική ένταξη κ.α.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Διάφοροι κοινωνικοί φορείς (π.χ. ΔΟΥΚ, ΟΑΕΔ, Γηροκομείο, ΔΟΚΠΥ, ΚΕΘΙ, ΕΛΕΠΑΠ, ΔΙΚΕΟΜΑ, ΚΕΘΕΑ κ.α.) ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
Διάφοροι (ΠΕΠ, Υπουργεία, ΟΤΑ, ιδιωτική κα.) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.12
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατάρτιση άνεργων ΑΜΕΑ σε επαγγέλματα που σχετίζονται με τον πολιτισμό και δημιουργία εκθεσιακού χώρου για την προβολή των δραστηριοτήτων τους	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η κατάρτιση άνεργων ΑΜΕΑ σε θεματικά αντικείμενα όπως: ○ Παραδοσιακή ύφανση ○ Χειροτεχνία ○ Κατασκευή κοσμήματος ○ Ζωγραφική ○ Γλυπτική ○ Δημιουργία μουσειακών εκθέσεων Αυτό το ανθρώπινο δυναμικό που θα δημιουργεί θα μπορεί να εκθέτει τη δουλειά του σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο που θα παραχωρηθεί δωρεάν από τον Δήμο Βόλου ενώ θα μπορεί να εργάζεται ως συνεργάτης στις παραστάσεις και εκδηλώσεις του καλλιτεχνικού οργανισμού Βόλου. Επίσης, στόχος της δράσης είναι η δημιουργία ενός χώρου που θα στεγάσει την δουλειά των ανθρώπων με ειδικές δεξιότητες στη πόλη μας. Η ενέργεια μπορεί να συνδυαστεί με την δημιουργία ενός πολυχώρου (καφέ, ίντερνετ με πρόσβαση σε άτομα με ειδικές δεξιότητες) τον οποίο θα διαχειρίζονται τα ίδια τα άτομα με ειδικές δεξιότητες (βάσει ενός συνεταιριστικού μοντέλου βλέπε και κοινωνική οικονομία).	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Θα δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης για μια ειδική ομάδα του πληθυσμού που χρήζει ειδικής ενίσχυσης, θα γίνει πιο αποτελεσματική η κοινωνική πολιτική σε τοπικό επίπεδο.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Δράσεις για την δημιουργία απασχόλησης και δράσεις για την κοινωνική πολιτική.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ, ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ – ΔΟΥΚ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ –ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΠΕΠ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.13
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Κατάρτιση αθίγγανων σε προγράμματα ανακύκλωσης και περιβαλλοντικής προστασίας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου εμφανίζονται συνολικά 3150 τσιγγάνοι που ζουν αποκλειστικά στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου και Ν. Ιωνίας, ενώ υπολογίζεται ότι 1500 εποχικοί τσιγγάνοι ζουν στο πολεοδομικό συγκρότημα αν και είναι εγγεγραμμένοι σχεδόν στο σύνολο τους στην Αμαλιάδα. Στόχος της δράσης είναι η απασχόληση αθίγγανων της περιοχής του Βόλου στον τομέα της ανακύκλωσης, ώστε να αναπτύξουν με πιο συστηματικό τρόπο μια δραστηριότητα την οποία ήδη ασκούν άτυπα.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση αναμένεται να δημιουργήσει τόσο κοινωνικά όσο και περιβαλλοντικά οφέλη. Θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας, θα βοηθήσει στην κοινωνική ένταξη των τσιγγάνων και θα αναβαθμίζει την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή έχεις συνέργειες με δράσεις που αφορούν στην αύξηση της απασχόλησης, κοινωνική ενσωμάτωση, περιβαλλοντική προστασία.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.14
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία συστήματος υποδοχής και αξιοποίησης των Εθελοντών	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η δράση περιλαμβάνει την κατασκευή μιας βάσης δεδομένων καταγραφής εθελοντών και μια καμπάνια ευαισθητοποίησης και προσέλκυσης των κατοίκων της πόλης στον εθελοντισμό. Επίσης στα πλαίσια της δράσης θα αναζητηθούν καλές πρακτικές από την ελληνική πραγματικότητα (και Ευρωπαϊκή εμπειρία), όπου η Αυτοδιοίκηση, σε συνεργασία με μη κυβερνητικές οργανώσεις συνεργάζεται για την κατάσβεση πυρκαγιών, την πολιτική προστασία, τη δημιουργία δικτύου υποστήριξης αστέγων ΑΜΕΑ, για την οδοποιία και συνεργασίες για τον πολιτισμό και το δημοτικό θέατρο.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Οι νέοι έχουν ελεύθερο χρόνο και ψάχνοντας για δουλειά, κάθονται στο σπίτι και αποκόπτονται κοινωνικά. Ο εθελοντισμός, παρ' όλο που δεν πληρώνεται, μπορεί να τους κάνει να προσφέρουν κοινωνικό έργο που ο δήμος θα υποδείξει και να γνωρίσουν ανθρώπους που μπορεί αργότερα να τους προσλάβουν. Επίσης, οι επαγγελματίες που θα απασχοληθούν σε προγράμματα εθελοντισμού πέρα από την προσωπική τους καταξίωση δημιουργούν προστιθέμενη κοινωνική αξία παρέχοντας υψηλής ποιότητας υπηρεσίες.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Δράσεις που αφορούν στην απασχόληση, την κοινωνική συνοχή και μείωση της ανεργίας.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ - ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΟΑΕΔ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.15
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία «εταιρικής σχέσης» Δήμου – ΜΚΟ	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία μιας μορφής διακυβέρνησης για την πόλη (urban governance). Η συμμετοχή των ΜΚΟ και εθελοντικών οργανώσεων μπορεί να είναι αποφασιστικής σημασίας για την διευθέτηση μιας σειράς μεγάλων κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η πόλη.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η εταιρική αυτή σχέση εξασφαλίζει την πολυφωνία, την άμεση δημοκρατία και την μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή διαπερνά όλες τις πολιτικές της Ε.Ε. και αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη βαρύτητα στο σχεδιασμό όλων των πολιτικών σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ - ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΟΑΕΔ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
3	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.16
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δημιουργία Μητρώου εθελοντικών οργανώσεων σε επίπεδο Δήμου.	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Προτείνεται η καταγραφή σε μια βάση των ΜΚΟ και εθελοντικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στο πολεοδομικό συγκρότημα, ενέργεια απαραίτητη για την ενεργό συμμετοχή αυτών των οργανώσεων στον κοινωνικό διάλογο	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Η δράση έχει άμεση συνέργια με την προηγούμενη δράση και είναι απαραίτητη για την ενσωμάτωση πολιτικών για αυτές τις οργανώσεις σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση προσπαθεί να οργανώσει τον εθελοντισμό σε μια ενιαία βάση και παρουσιάζει συνέργειες με αντίστοιχες δράσεις κοινωνικής προσφοράς.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ - ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΟΑΕΔ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ.	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	6.17
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΛΟΥ	6
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,4
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2, 3, 4
ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Ενίσχυση επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας και γυναικείας επιχειρηματικότητας	
ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
Η κοινωνική οικονομία αποτελεί ένα νέο πεδίο για την άσκηση πολιτικής ενίσχυσης της απασχόλησης με προοπτικές ανάπτυξης στο μέλλον. Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση της έρευνας και στη δημιουργία τοπικών ή/και περιφερειακών φορέων στήριξης της κοινωνικής οικονομίας (π.χ. στους τομείς νοσοκομειακής περιθαλψής, υπηρεσιών μέριμνας, υπηρεσιών συντήρησης και φύλαξης σχολείων, ασφαλιστικών υπηρεσιών, υπηρεσιών πολιτισμού και αθλητισμού, περιβαλλοντικών υπηρεσιών, εναλλακτικού τουρισμού κ.α.). Στην περιοχή υπάρχει ήδη προσπάθεια στην κατεύθυνση αυτή στο πλαίσιο του Προγράμματος EQUAL, που υλοποιείται από σύμπραξη φορέων της περιοχής υπό την ηγεσία του ΚΕΚΑΝΑΜ.	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Αύξηση απασχόλησης, ιδίως των γυναικών, καλλιέργεια κλίματος συνεργασίας και αλληλεγγύης.	
ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Η δράση αυτή θα βοηθήσει την κοινωνική πολιτική που ασκείται σε τοπικό επίπεδο και θα υποστηρίξει την αγορά εργασίας, ενώ θα προάγει την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της απασχόλησης.	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΝΑ, ΟΤΑ, ΚΕΚΑΝΑΜ, κοινωνικοί φορείς, ΜΚΟ κ.α.	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
ΠΕΠ, Υπουργείο Εργασίας, ΣΔΙΤ, ιδιώτες	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (1 – 5)	
2	

Βιβλιογραφία

- AllMedia (2006) *On-line Βάσεις Δεδομένων*, διαθέσιμα από <http://www.economics.gr/AllMedia/gr/> [πρόσβαση: Φεβ. 2006].
- Arvanitidis, P. and Petrakos, G. (2006) "Understanding Economic Change in the Cities: A Review of Evidence and Theory", *European Spatial and Research Policy*, 2(13), forthcoming.
- Coffey, W. and Bailly, A. (1996) "Economic restructuring: A conceptual framework" in Lever, W. F. and Bailly, A. (eds.) *The Spatial Impact of Economic Change in Europe*, Aldershot: Avebury, pp. 13-39.
- EUROSTAT (2004) *General and Regional Statistics*, διαθέσιμα από <http://epp.eurostat.cec.eu.int/> [πρόσβαση: Φεβ. 2004].
- ICAP (2001) *Οδηγός Επιχειρήσεων Κεντρικής Ελλάδας 2000-2001*, διαθέσιμα από <http://www.icap.gr/centralgreece> [πρόσβαση: Φεβ. 2001].
- ICAP (2004) *Οδηγός Επιχειρήσεων Κεντρικής Ελλάδας 2003-2004*, διαθέσιμα από <http://www.icap.gr/centralgreece> [πρόσβαση: Φεβ. 2004].
- Jackson, M. and Petrakos, G. (2001) "Industrial Performance Under Transition" in Petrakos, G. and Totev, S. (eds.) *The Development of the Balkan Region*, Aldershot: Ashgate, pp. 141-174.
- Metaxas, T. and Kallioras, D. (2004) "Medium sized – cities' economic development and regional competitiveness: the case of Larissa – Volos dipole in Thessaly region of Greece", *Discussion Paper Series*, 10(7), pp. 161-200.
- Petrakos G., Karaveli E. and Mardakis P. (1999) "Recent Developments in the Greek System of Urban Centers", *Environment and Planning: B*, 26, pp. 2-13.
- Αργυράκου, Σ. (σε εξέλιξη) "Η περιπτώσιολογική μελέτη της περιοχής του Βόλου - στοιχεία έρευνας πεδίου των επιχειρήσεων", Διπλωματική εργασία σε εξέλιξη, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Δασκαλάκης, Κ. και Τσακίρης, Σ. (1999) *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον» (Ε.Π.ΠΕΡ.): Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Θεσσαλίας*, Αθήνα: ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου – ΔΕΟΒ (2001) *Έρευνα για την ανεργία στον δήμο Βόλου στα πλαίσια της ΚΠ URBAN*, Βόλος: ΔΕΟΒ
- Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου – ΔΕΟΒ (2004) *Α.Σ. «Εν Δράσει», Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση*, Βόλος: ΔΕΟΒ
- Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου – ΔΕΟΒ (2005) *Έρευνα για την ανεργία και την απασχόληση*, Βόλος: ΔΕΟΒ

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος – ΕΣΥΕ (1991) *Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδος*, Αθήνα: ΕΣΥΕ
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος – ΕΣΥΕ (2001) *Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδος*, Αθήνα: ΕΣΥΕ
- Επιμελητήριο Μαγνησίας (2006) *Εγγραφές-διαγραφές επιχειρήσεων ανά τμήμα, προσωπική επαφή*, Ιαν. 2006
- Ερευνητικό Πρόγραμμα Πυθαγόρας (σε εξέλιξη) “Το Ελληνικό Σύστημα Αστικών Κέντρων: Διαρθρωτικοί μετασχηματισμοί, κοινωνική συνοχή και στρατηγικές ισόρροπης ανάπτυξης”, Ερευνητικό πρόγραμμα Πυθαγόρας σε εξέλιξη, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Κρητικού, Χ. (2003) *Στρατηγικά Σχέδια Ανάπτυξης σε Πόλεις Μεσαίου Μεγέθους: προκαταρκτική ανάλυση και συμμετοχικός σχεδιασμός στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου*, Διπλωματική εργασία, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Μαλούτας, Θ. (επιμ.) (1995) *Βόλος, Αναζήτηση της Κοινωνικής Ταυτότητας*, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού – ΟΑΕΔ (2006) *Ανεπίσημα στοιχεία εγγεγραμμένων ανέργων στο Π.Σ. Βόλου, προσωπική επαφή*, Ιαν 2006.
- Παπαδούλης, Α. (2000) *Βιομηχανικά Συμπλέγματα σε Κρίση – η περίπτωση του Βόλου*, διδακτορική διατριβή, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική Πληροφορική – ΠΑΕΠ (2006) *Στατιστικά Στοιχεία*, διαθέσιμα από <http://www.paep.org.gr> [πρόσβαση: Φεβ. 2006].
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (2002) *Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Λάρισας*, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Δήμος Λάρισας.
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (2006) *Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Μαγνησίας*, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας.
- Περιφέρεια Θεσσαλίας (2006) *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας 2007-13*, Σύμβουλος εκπόνησης: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Περιφέρεια Θεσσαλίας (2002) Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων στους Αναπτυξιακούς Νόμους 1892/90, 2601/98 και 3299/04, προσωπική επαφή, Απρ. 2002.
- Περιφέρεια Θεσσαλίας (2006) Αριθμός υπαγομένων επιχειρήσεων στους Αναπτυξιακούς Νόμους 1892/90, 2601/98 και 3299/04, προσωπική επαφή, Φεβ. 2006.
- Σιελή, Χ. (2001) *Βόλος: Στρατηγικές πολεοδομικές παρεμβάσεις για την ενδυνάμωση της αναπτυξιακής πολιτικής της πόλης*, Διπλωματική εργασία, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Σολιδάκης, Ι. (2002) *Ρυθμιστικό Σχέδιο Βόλου: Μεθοδολογική και Πραγματολογική Προσέγγιση*, Διπλωματική εργασία, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Χαστάογλου, Β. (2002) *Βόλος, Πορτραίτο της Πόλης τον 19^ο και 20^ο Αιώνα*, Βόλος: ΔΗΚΙ.